STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI TÂRGU MUREȘ ÎN CONTEXT METROPOLITAN

ORIZONT 2030

Consiliul Local al
Municipiului Târgu Mureș

În parteneriat cu
SC Eurotop Consulting SRL

Cuprins

1. CONTEXT URBAN ȘI IDENTIFICAREA PROBLEMELOR 5
1.1. Scurt Istoric 5
1.2. Date geografice 8
1.2.1. Localizare în teritoriul național 8
1.2.2. Localizare în teritoriul regional 8
1.2.3. Localizare în teritoriul județean 8
1.2.4. Evoluția teritorială a municipiului Târgu Mureș și spațiul de influență 9
1.2.5 Cadrul periurban 10
1.2.6. Accesibilitate rutieră 15
1.2.7. Poziția în cadrul Planului De Amenajare a Teritoriului Național – PATN 16
1.2.8. Poziția în cadrul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR) 17
1.2.9 Cadrul natural și utilizarea terenurilor 17
1.2.10. Zone cu potențial risc tehnologic 31
1.2.11. Amenajare peisagistică și urbanism 36
1.3. Profil socio –demografic 62
1.3.1. Analiza demografică 62
1.3.2. Structura pe sexe 63
1.3.3. Structura pe grupe de vârstă 67
1.3.4. Structura confesională a populației 69
1.3.5. Structura etnică a populației 74
1.3.6. Natalitate. Mortalitate. Spor natural 77
1.3.7. Migrația 82
1.3.8. Structura populației după statutul profesional și participarea la activitatea economică 90
1.3.9. Șomajul 111
1.3.10. Zonele marginalizate. Incluziune socială 117
1.4. Infrastructura de transport și mobilitate urbană și metropolitană 129
1.4.1. Accesibilitate rutieră 131
1.4.2. Parcare 134

1.4.3. Accesibilitate ferată 136
1.4.4. Accesibilitate aeriană 140
1.4.5. Infrastructura pentru deplasări nemotorizate 143
1.4.6. Transport ecologic 150
1.4.7. Transportul în comun 152
1.4.8. Transport intermodal 156
1.4.9. Transport de mărfuri 157
1.5. Infrastructura tehnico-edilitară 162
1.5.1. Infrastructura și de alimentare cu apă potabilă 162
1.5.2. Rețeaua de canalizare 181
1.5.3. Managementul deșeurilor 193
1.5.4. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice 201
1.5.5. Infrastructura de iluminat public 206
1.5.6. Infrastructura de telecomunicații și telefonie 210
1.5.7. Infrastructura și distribuția energiei termice și a gazelor naturale 216
1.6. Profil economic 220
1.6.1. Context macroeconomic 220
1.6.2. Profilul economic 223
1.6.3. Motoare economice și potențial de specializare 229
1.6.4. Mediul și dinamica antreprenorială 232
1.6.5. Atragerea de investiții, servicii și infrastructura suport pentru afaceri și inovare 236
1.6.6. Cercetare-dezvoltare-inovare 238
1.6.7. Piața forței de muncă 244
1.7. Mediu și schimbări climatice 248
1.7.1. Caracterizarea capitalului natural 248
1.7.2. Rezervații naturale și arii protejate 255
1.7.3. Calitatea factorilor de mediu 256
1.8. Turism 276
1.8.1. Potențial turistic 277
1.8.2. Evoluția principalilor indicatori ai activității turistice 278
1.8.3. Principalele forme de turism practicabile 282

1.8.4. Principalele atracții turistice 282
1.8.5. Promovarea orașului Târgu Mureș și a zonei metropolitane ca destinație turistică 286
1.9. Servicii publice 289
1.9.1. Servicii și infrastructura educațională 289
1.9.2 Servicii și infrastructura de sănătate 343
1.9.3 Servicii și infrastructura socială 351
1.9.4 Servicii și infrastructura culturală 373
1.9.5 Servicii și infrastructura de tineret 380
1.9.6 Servicii și infrastructura de sport 389
Sursa: Strategia Națională pentru Sport 2016-2032 389
1.10. Siguranța populației 398
1.11. Profil și capacitate administrativă 402
1.11.1. Administrația publică și structurile asociative existente 402
1.11.2. Situația și evoluția bugetelor locale 415
1.11.3. Situația resurselor umane și materiale 431
1.11.4. Servicii publice digitale și relația cu cetățeni 433
1.12. Strategii și politici relevante 434
1.12.1. Corelarea cu strategiile de la nivel European 434
1.12.2. Corelarea cu strategiile de la nivel național 447
1.12.3. Corelarea cu strategiile de la nivel regional 456
1.12.4. Corelarea cu strategiile de la nivel județean 460
1.12.5. Corelarea cu strategii de la nivel local 461
1.13. Analiza SWOT 465
1.13.1. Așezare geografică și resurse 465
1.13.2. Structura teritoriului metropolitan 467
1.13.3. Structura socio-demografică a populației 469
1.13.4. Dezvoltare economică 470
1.13.5. Turism 474
1.13.6. Mediu și schimbări climatice 476
1.13.7. Infrastructura de transport și mobilitate 480
1.13.8. Infrastructura tehnico-edilitară 484

1.13.9. Infrastructura și servicii de învățământ ... 485
1.13.10. Infrastructura și servicii de asistență socială ... 487
1.13.11. Infrastructura și servicii de sănătate ... 490
1.13.12. Infrastructura și servicii culturale ... 493
1.13.13. Infrastructura și servicii pentru tineret ... 497
1.13.14. Infrastructura și servicii pentru sport și agrement ... 498
1.13.15. Administrație publică ... 499
1.14. Identificare, analiză și prioritizare nevoi ... 500
2. STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ ... 506
2.1. Context ... 506
2.2. Principii ... 507
2.3. Viziune ... 507
2.4. Obiective si direcții de acțiune ... 508
2.4.1. Obiective strategice ... 508
2.4.2. Obiective specifice ... 509
2.5. Matricea logică ... 513
3. PORTOFOLIU DE PROIECTE ... 515
4. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE SI EVALUARE ... 515
4.1 Context instituțional ... 515
4.2 Plan de acțiune pentru implementarea strategiei ... 517
4.3 Mecanism de monitorizare și evaluare ... 519
4.3.1 EVALUAREA IMPLEMENTĂRII SIDU ... 519
4.3.2 MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII SIDU ... 520
4.4 Riscuri și măsuri de atenuare ... 520
4.5 Indicatori de monitorizare ... 524
5. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA SIDU ... 537
6. CONSULTARE PUBLICĂ ... 537
7. Anexe ... 538

1. CONTEXT URBAN ȘI IDENTIFICAREA PROBLEMELOR

1.1. Scurt Istoric[1]

Așezarea geografică favorabilă, solul fertil și clima prielnică sunt principalii factori datorită cărora Târgu Mureș a constituit încă din cele mai vechi timpuri, leagănul unei străvechi civilizații umane. În cadrul cercetărilor arheologice, care s-au desfășurat timp de peste un secol pe actualul teritoriu al municipiului, au fost descoperite dovezi materiale care atestă vechimea, permanența și continuitatea vieții istorice, începând din epoca neolitică și până în perioada feudală timpurie (sec. al IX – XIV – lea), când sunt atestate primele mențiuni documentare ale localității.

Actualul teritoriu al Municipiului Târgu Mureș a fost locuit încă din preistorie, conform cercetărilor arheologice efectuate de către arheologul Istvan Kovacs, prin descoperirea numeroaselor locuințe preistorice, resturilor de oase, vase de lut, obiecte de cremene și de bronz, statuete de pământ a căror proveniență a fost stabilită ca fiind anul 2000 î. Hr.

În cadrul săpăturilor arheologice au fost descoperite urme ale existenței umane din epoca pietrei lustruire, epoca bronzului și epoca fierului, vestigii aparținând celei mai vechi culturi neolitice din România – cultura Criș.

Siturile arheologice din Cartierul Dâmbul Pietros reprezintă dovezi ale existenței comunităților umane pe teritoriul orașului, chiar din prima perioadă a epocii fierului, perioada Hallstatt, care cuprinde intervalul de timp dintre secolele al XII – lea și al V-lea î. Hr.

Geneza Municipiului Târgu Mureș corespunde maturizării unui proces socio-economic îndelungat caracterizat prin desprinderea treptată a meșteșugarilor din cadrul obștilor sătești, ca urmare a găsirii pe acest teritoriu a condițiilor favorabile desfășurării activității.

Un rol important în dezvoltarea așezării inițiale și transformarea în localitate orășenească, cu caracter de târg, l-a avut situarea localității la încrucișarea unor importante drumuri comerciale, devenind un important centru de schimb.

Deși documentar este atestat începând cu secolul al XIV – lea, descoperirile istorice demonstrează că așezarea datează încă de la sfârșitul perioadei prefeudale, într-o formă mai restrânsă, având caracterul de târg (centru de schimb) – formă caracteristică vechilor așezări.

Începând cu sfârșitul secolului al XVI – lea și începutul secolului al XVII –lea, istoricii plasează geneza orașului Târgu Mureș secolele al XI – XII – lea. În perioada 1847 - 1848, inspirându-se din „codul legislativ„ al orașului, cronicarul Trausch Josephus, consemnează în cronica săsească de la Brașov din 1604, înființarea orașului în anul 1004, ca fiind cel mai vechi oraș al germanilor, întemeiat în perioada regelui maghiar Ștefan cel Sfânt.

[1] Subcaptiol realizat pe baza lucrării „Târgu Mureș, istorie urbană de la începuturi până în anul 1850 I.” – Ioan Eugen Man, Editura Nico, Târgu Mureș, 2006

Unii istorici consideră că orașul a fost întemeiat în perioada regelui Coloman Cărturarul (Könyves Kálmán), care a domnit în perioada 1095 – 1116, sub denumire de Novum Forum Siculorum (Noul târg al secuilor). Iezuitul Szentiványdin Nagyszombat (Ungaria), menționează că orașul Trâgu Mureș exista încă din anul 1230, denumindu-l „Asserculi", în care ar fi existat doi administratori. Denumirea de „Asserculi" provinde din limba latină și înseamnă „din scândură", adică o localitate în care existau construcții realizate din lemn.

O însemnare din Analele Franciscane, provenită din anul 1316, menționează existența la Târgu Mureș (Forum Siculorum) a uneia dintre cele patru mănăstiri franciscane din Transilvania.

Începând cu anul 1332, în Registrele de dijme papale aparținătoare de Arhidiaconatul de Tileagd, orașul figurează sub numele de Novum Formul (1332), Novoformum Siculorum (1333), Novum Formum Syculorum (1334), Novum Forul Siculorum (1335), Novum Forum sau Novum Forum Siculorum.

Într-un document datat la 15 ianuarie 1360 prin care regele Ludovic I ordonă Capitolul din Alba Iulia punerea în posesie a unor moșii, orașul este denumit Zekuluasarhel. Sub aceeași denumire este menționat și în anul 1366, iar în anul 1370, orașul apare în documente sub denumirea de Zekeluassarhel, Zekelwasarhel, Zekelwasarhely.

În documentele din anul 1608, orașul este denumit „Szekely Vasarhely vagy Marosvasarhely" (Târgul Secuilor sau Târgu Mureș), iar într-un document din 31 octombrie 1615 orașul este menționat „Marus-Vasarheliensis". La data de 29 aprilie 1616, localitatea este declarată de către principele Gabriel Bethlen, „oraș liber regesc", cu rang de municipiu, fiind oficializată denumirea de „Maros-Vasarhely", adică „Târgu Mureș".

În anul 1754 sediul Tribunalului Suprem al Transilvaniei a fost mutat de la Mediaș la Târgu Mureș, unde inițial a funcționat în vechea clădire a primăriei din Piața Mare (astăzi Piața Trandafirilor), fiind mutat în anul 1826, în Palatul Kendeffy din strada Bolyai, în actualul sediu al Curții de Apel Târgu Mureș.

În anul 1786 a fost înființată prima tipografie din Târgu Mureș, unde au fost tipărite lucrările matematicienilor Buia, Farkas și Janos Bolyai. În această perioadă, în Transilvania mișcarea culturală și iluministă „Școala Ardeleană", având-i ca reprezentanți pe Samuil Micu-Clain, Gheorghe Șincai și Petru Maior, a militat pentru emanciparea politico-socială a românilor prin dovedirea continuității populației daco-romane și al existenței factorului latin, a contribuit la dezvoltarea învățământului în limba română și a manifestat pentru egalitatea drepturilor românilor, cu ale maghiarilor, sașilor și secuilor și pentru desființarea iobăgiei.

În anul 1848, orașul Târgu Mureș a fost cuprins de febra manifestărilor revoluționare românești. Ideile revoluționare, redate ulterior în programul Adunării de la Blaj (15 mai 1848), au prins contur în casa în care la acea vreme locuia Avram Iancu, pe atunci practicant la Tabla Regească de la Târgu Mureș, care alături de Alexandru Papiu Ilarian, Ioan Oros alias Rusu, Vasile Pop și alții, au inițiat această mișcare revoluționară propagând-o pe întreg teritoriul României.

Schimbările politice din perioada postbelică au contribuit la întărirea pozițiilor organizațiilor de stânga în Târgu Mureș.

În anul 1812, la Târgu Mureș a fost înființat primul spital din Transilvania și al doilea ca vechime de pe teritoriul României, după cel de la Sibiu.

La începutul secolului al XX lea, în localitatea Târgu Mureș începe un amplu proces de dezvoltare, având ca rezultat schimbarea radicală a imaginii orășelului de la început de secol. Acest proces de dezvoltare s-a realizat în timpul mandatului de primar al Dr. Gyorgy Bernady, care în primii ani ai mandatului a pus un accent deosebit pe crearea infrastructurii: dezvoltarea distribuției și furnizării energiei electrice în Canalul Turbinei, realizarea digului pe râul Mureș , construirea unui sistem de alimentare cu apă și canalizare, modernizarea abatorului din strada Tamas Erno, asfaltarea a 117 străzi, amenajarea aleilor, parcurilor și piețelor, construirea fabricii de cărămidă, construirea clădirilor, înființarea Casei de Copii, a Școlii Superioare de Comerț , Gimnaziul Romano-Catolic (azi Colegiul Național „Unirea"), Școala Superioară de Fete (azi Colegiul „Al. Papiu Ilarian"), Serviciul de Gospodărire Comunală și ridicarea a 3000 de clădiri cu destinații diverse între care noul sediu al Primăriei și Palatul Culturii. În această perioada municipiul Târgu Mureș era numit și „Orașul Trandafirilor".

La 8 septembrie 1950 a avut loc prima reorganizare administrativă postbelică a României, după modelul sovietic și transformarea celor 58 de județe în 28 de regiuni și 177 de raioane. Doi ani mai târziu, în 1952, a avut loc prima reorganizare a acestui sistem în urma căreia prin comasarea a zece raioane s-a înființat Regiunea Autonomă Maghiară, având capitala la Târgu Mureș. Această unitate administrativă a fost desființată prin noua organizare teritorială adoptată în 16 februarie 1968, prin renunțarea la organizarea administrativă de tip sovietic și revenirea la județ ca unitate administrativă, sistem care este folosit și în prezent.

Au fost derulate investiții masive în industrie în perioada socialismului național, dintre care cea mai semnificativă este înființarea Combinatului Chimic Azomureș în anul 1962.

La sfârșitul anului 1989, municipiul Târgu Mureș este cuprind de febra dorinței de schimbare, astfel privind cu ostilitate regimul comunist, similar celorlalte localități din România, atunci când apelul izbucnirii revoluției anticomuniste a fost lansat la Timișoara, locuitorii municipiului Târgu Mureș, au contribuit la desființarea vechilor structuri politice, militând pentru instaurarea democrației. Începutul democrației, a fost marcat și la Târgu Mureș de evenimente tragice datorate conflictelor dintre armată și revoluționari, în urma cărora mai mulți oameni au fost răniți iar 8 persoane și-au pierdut viața.

La 22 februarie 2000, în semn de cinstire a eroismului manifestat prin jertfele aduse în lupta pentru eliberarea de sub regimul totalitar comunist, Municipiul Târgu Mureș este declarat Oraș-martir.

1.2. Date geografice

1.2.1. Localizare în teritoriul național

Municipiul Târgu Mureș este situat în zona central-nordică a României, pe ambele maluri ale cursului superior al râului Mureș, având coordonatele geografice: 46°32'59"N 24°33'35"E, în zona centrală a Transilvaniei istorice și la intersecția a trei zone geografice: Câmpia Transilvaniei, Valea Mureșului și valea Nirajului.

Teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe suprafața de 66,96 km^2 și este situat la altitudinea de 320 m față de nivelul Mării Negre.

1.2.2. Localizare în teritoriul regional

Regiunea Centru este localizată în zona centrală a României, pe cursurile superioare și mijlocii ale râurilor Mureș și Olt. Coordonatele geografice ale Regiunii Centru sunt: meridianul de 15° longitudine estică și paralela de 46° latitudine nordică.

Datorită poziției geografice în zona centrală, Regiunea Centru realizează conexiuni cu 6 dintre cele 7 regiuni de dezvoltare ale României, înregistrând distanțe aproximativ egale din zona centrală până la punctele de trecere a frontierelor[2].

Municipiul Târgu Mureș este situat în zona central-nordică a Regiunii Centru, beneficiind de o poziție favorabilă datorită:

- Conexiunilor asigurate cu celelalte șapte regiuni de dezvoltare ale României
- Particularităților fizico-geografice și varietății reliefului
- Potențialului turistic ridicat și diversificat
- Patrimoniului cultural valoros
- Competitivității sectorului economic

1.2.3. Localizare în teritoriul județean

Județul Mureș este situat în zona central-nordică a României, în Podișul Transilvaniei, între culmile muntoase ale Călimanului și Gurghiului, până în Podișul Târnavelor și Câmpia Transilvaniei.

Componența administrativă a județului Mureș este alcătuită din: 4 municipii, 7 orașe, 91 comune și 487 sate.

Municipiul Târgu Mureș este situat în zona central-vestică a județului Mureș, în culoarul larg al râului Mureș, după ce acesta trece de defileul Mureșului Superior. Având ca delimitare geografică Râul

[2] Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021 – 2027, pag 4. (http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/2.-Analiza-socioeconomica.pdf)

Mureș și dealul Cornești, Municipiul Târgu Mureș se învecinează cu comunele: Sângeorgiu de Mureș, Livezeni, Corunca, Crăciunești, Cristești, Sâncraiu de Mureș și Sântana de Mureș.

1.2.4. Evoluția teritorială a municipiului Târgu Mureș și spațiul de influență

Alături de evoluția demografică și dinamica economică, de-a lungul dezvoltării sale istorice, Municipiul Târgu Mureș a înregistrat și un proces continuu de extindere teritorială.

În contextul dezvoltării, Municipiul Târgu Mureș s-a extins teritorial de la nucleul central concentrat în jurul Cetății Medievale, integrând în teritoriul administrativ două foste comune: Remetea și Mureșeni, amplasate în partea nord-vestică și sud-vestică față de vatra inițială a localității.

În perioada 1970 -1980 din teritoriul administrativ al Municipiului Târgu Mureș au făcut parte și patru comune suburbane: Cristești, Sâncraiu de Mureș, Sângeorgiu de Mureș și Sântana de Mureș, care ulterior au revenit la statutul de comune independente administrativ.

Zonalitatea funcțională a Municipiului Târgu Mureș de caracterizează prin complexitate, varietate de vârstă, stil arhitectonic, structură și prezintă caracterul diversității culturale.

Zona centrală a localității este orientată pe direcția nord-sud pe o lungime de 1,5 km, de la Cetatea Medievală până la intersecția cu Bulevardul 1 Decembrie 1918 – Gheorghe Doja și se impune prin complexitatea funcționalității: administrativă, culturală, comercială și rezidențială. În componența zonei centrale a Municipiului Târgu Mureș intră un sistem de piețe dintre care cea mai reprezentativă este Piața Trandafirilor, la care se adaugă 4 piețe mai mici, și un sistem de străzi adiacente dintre care unele foarte înguste.

Din punct de vedere arhitectonic, zona centrală a Municipiului Târgu Mureș este cea mai complexă zonă, îmbinând clădiri cu stiluri diferite de realizare, aparținând diverselor epoci desfășurate pe parcursul a 500 de ani: de la stilul gotic predominant în Biserica Reformată din incinta Cetății Medievale, care datează din secolul al XV-lea, la stilul baroc întâlnit la câteva lăcașuri de cult și edificii publice construite în secolul al XVIII- lea, stilul neobaroc și neobizantin întâlnite la cele două Biserici Ortodoxe de la extremitățile zonei centrale.

Extinderea teritorială a Municipiului Târgu Mureș a fost influențată semnificativ de dezvoltarea zonei industriale în partea sud-vestică a spațiului urban. Comparativ cu zona sudică a localității care se caracterizează prin dinamismul extinderii teritoriale din ultimii ani, zona nordică a înregistrat o evoluție spațială foarte lentă. Zona nordică a localității concentrează un cartier rezidențial și o zonă industrială redusă ca suprafață. Zonele nordică și dus-vestică ale Municipiului Târgu Mureș sunt traversate de traseul longitudinal și paralel al căii ferate și al șoselei care asigură legătura cu Municipiul Reghin. Un rol important în extinderea Municipiului Târgu Mureș pe direcția sud-vestică l-a avut suprafața unor terenuri neutilizate, situate între zona urbană și localitatea Mureșeni. Refuncționalizarea acestei suprafețe neutilizate prin restructurarea urbanistică respectiv amplasarea

în apropiere a principalei gări feroviare a localității au contribuit la extinderea teritorială a Municipiului Târgu Mureș respectiv la majorarea gradului de accesibilitate.

Zona rezidențială este concentrată în jurul nucleului central și este diferențiată din punct de vedere arhitectonic, urbanistic și funcțional în două zone: zona mediană (mai veche) și zona periferică (recentă).

Zona mediană prezintă o formă aproape circulară, și este alcătuită din case de locuit, individuale, majoritatea construcțiilor datând din prima jumătate a secolului al xx-lea. Aceste clădiri construite pe un singur nivel formează ansambluri omogene din punct de vedere arhitectonic, cu o structură adunată, mai puțin compactă decât în zona centrală cu textură geometrică în principal pe suprafețele netede ale teraselor Mureșului. Zona periferică, realizată în perioada 1960 – 1970 îmbină funcțiile: rezidențială, comercială, socială și culturală.

În perioada 1960 – 1970 a fost înregistrat cel mai accelerat ritm de extindere teritorială a Municipiului Târgu Mureș. În această perioadă au fost construite peste 9.000 de apartamente.

Cartierele rezidențiale ale Municipiului Târgu Mureș sunt:

- În partea de Sud: Dâmbu Pietros și Mureșeni
- În partea de Sud-Est: Tudor Vladimirescu și Belvedere
- În partea de Sud-Vest: Ady Endre și Libertății
- În partea de Nord: Aleea Carpați
- În partea de Nord-Est: 22 Decembrie 1989, Aleea Cornișa, Platoul Cornești
- În partea de Nord-Vest: Unirii

Acestor cartiere li se adaugă și cele mai recente ansambluri rezidențiale: Unirii Green Residence, Maurer Residence, Parângului Smart Residence.

Expansiunea industrială a Municipiului Târgu Mureș din perioada 1872-1956 a condus la dezvoltarea spațială semnificativă a acestei localități, determinând migrarea populației din mediul rural în mediul urban și creșterea explozivă a efectivului populației. Analizând fondul locativ al Municipiului Târgu Mureș, se constată că o proporție semnificativă a clădirilor rezidențiale au fost realizate în această perioadă. La evoluția spațială a orașului a contribuit și dezvoltarea unei zone industriale de mare întindere, în partea sud-vestică precum și integrarea în teritoriul administrativ al municipiului a localităților: Remetea și Mureșeni.

1.2.5 Cadrul periurban

Conform legislației românești în vigoare, Municipiul Târgu Mureș își poate constitui zonă periurbană, astfel a fost înființată Zona Metropolitană Târgu Mureș aflată sub coordonarea Asociației „Zona Metropolitană Târgu Mureș”.

Zona Metropolitană Târgu Mureș este o microregiune cu o evoluție dinamică, înființată în scopul de a asigura dezvoltarea economico-socială a zonei.

Zona periurbană se întinde pe o suprafață de 694,99 km2 și este constituită din 15 unități administrativ-teritoriale:

- Municipiul Târgu Mureș
- Orașul Ungheni
- Comune: Ceuașu de Câmpie, Sântana de Mureș, Ernei, Sângeorgiu de Mureș, Livezeni, Corunca, Acățari, Crăciunești, Cristești, Gheorghe Doja, Sânpaul, Pănet, Sâncraiu de Mureș.

Municipiul Târgu Mureș – este municipiul de reședință al județului Mureș, situat în zona centrală a Transilvaniei Istorice, având teritoriul administrativ format din: Municipiul Târgu Mureș și localitățile Mureșeni și Remetea.

Orașul Ungheni – este situat în partea central-vestică a județului Mureș, la distanța de 11 km de Municipiul Târgu Mureș pe drumul național DN 15 (E60) și la 2 km față de nodul rutier al Autostrăzii A 3, la confluența râurilor Niraj și Mureș. Teritoriul administrativ al orașului Ungheni este format din localitățile: Ungheni, Cerghid, Cerghizel, Morești, Recea, Șăușa și Vidrasău.

Comuna Ceuașu de Câmpie - este situată pe cursul superior a pârâului Voiniceni, la 12 km distanță de Municipiul Târgu Mureș. Teritoriul administrativ al comunie este alcătuit din satele: Ceuașu de Câmpie, Câmpenița, Herghelia, Porumbeni, Voiniceni, Culpiu, Săbed și Bozed.

Comuna Sântana de Mureș – este situată pe malul drept al râului Mureș, la extremitatea nordică a Municipiului Târgu Mureș. Localitățile componente ale comunei sunt: Sântana de Mureș, Curteni, Chinari și Bărdești.

Comuna Ernei – este situată în zona centrală a județului Mureș, pe malul stâng al râului Mureș, fiind traversată de drumul național DN15. Teritoriul administrativ al comunei este format din satele: Călușeri, Dumbrăvioara, Ernei, Icland, Săcăreni și Sângeorgiu de Pădure.

Comuna Sângeorgiu de Mureș – este situată la 5 km de Municipiul Târgu Mureș, în zona de confluență dintre dealurile subcarpatice, Lunca Mureșului și Câmpia Transilvaniei. Teritoriul administrativ al comunei Sângeorgiu de Mureș este alcătuit din localitățile: Sângeorgiu de Mureș, Cotuș și Tofalău.

Comuna Livezeni – este situată în partea de est a zonei periurbane, la 7 km de centrul Municipiului Târgu Mureș, pe drumul județean DJ 135 și are în administrare patru localități: Livezeni, Ivănești, Sânișor și Poienița.

Comuna Corunca – este situată la sud-est de municipiul Târgu Mureș la o distanță de aproximativ 4 km, pe drumul național DN 13 (E60). Din teritoriul administrativ al comunei fac parte localitățile Corunca și Bozeni.

Comuna Acățari – este situată în zona centrală a județului Mureș, în zona de contact a dealurilor Nirajului cu Podișul Târnavelor pe râul Niraj și pe canalul Vețca. Teritoriul administrativ al comunei cuprinde localitățile: Acățari, Corbești, Găiești, Gruișor, Murgești, Roteni, Stejăriș, Suveica și Vălenii.

Comuna Crăciunești – este situată în zona sud-estică a Municipiului Târgu Mureș. Teritoriul administrativ al comunei este alcătuit din localitățile: Budiu-Mic, Ciba, Cinta, Cornești, Crăciunești, Foi, Nicolești, Tirimoara.

Comuna Cristești – este situată în zona centrală a județului Mureș, în imediata apropiere a Municipiului Târgu Mureș. Teritoriul administrativ al comunei este alcătuit din localitățile Cristești și Vălureni.

Comuna Gheorghe Doja – este situată la o distanță de 16 km sud-vest de Municipiul Târgu Mureș. Teritoriul administrativ al comunei este compus din localitățile: Gheorghe Doja, Ilieni, Leordeni, Satu Nou și Tirimia.

Comuna Sânpaul – este situată în zona de contact dintre Câmpia Transilvaniei și Podișul Târnavelor. Teritoriul administrativ al comunei este compus din localitățile: Sânpaul, Chirileu, Dileu Nou, Sânmărghita și Valea Izvoarelor.

Comuna Pănet – este situată la nord-vest de municipiul Târgu Mureș, la o distanță de 11 km. Localitățile componente ale teritoriului administrativ al comunei sunt: Pănet, Berghia, Cuiești, Hărțău și Sântioana de Mureș.

Comuna Sâncraiu de Mureș – este situată pe malul drept al râului Mureș, la vest de Municipiul Târgu Mureș. Teritoriul administrativ al comunei este alcătuit din localitățile: Sâncraiu de Mureș și Nazna.

Teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș posedă un relief care a determinat, în timp, configurația spațială a așezărilor pe teritoriul său precum și a unui patrimoniu natural valoros (rezervații și parcuri naturale), cu peisaje și ecosisteme valoroase. Pe toată suprafața zonei periurbane există un patrimoniu construit deosebit (situri și obiective antropice valoroase), ce creează premisele dezvoltării acestei zone din punct de vedere turistic (mai ales în parte de Nord și Nord-Est a arealului periurban care prezintă un potențial turistic ridicat).

Conform datelor publicate de către Institutul Național de Statistică, efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș, la 1 ianuarie 2021 însuma 229.596 persoane.

Clasat în funcție de efectivul populației, Municipiul Târgu Mureș ocupă primul loc, 63,44% din efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt locuitori ai Municipiului Târgu Mureș.

Populația localităților din Zona Metropolitană Târgu Mureș la 1 ianuarie 2021 este prezentată în următorul tabel:

Denumire localitate	Populația (1 ianuarie 2021)	Populația (%)
Municipiul Târgu Mureș	145.666	63,44%
Comuna Sângeorgiu de Mureș	10.924	4,76%
Comuna Sâncraiu de Mureș	9.729	4,24%
Orașul Ungheni	7.815	3,40%
Comuna Sântana de Mureș	6.337	2,76%
Comuna Cristești	6.304	2,75%
Comuna Ceuașu de Câmpie	6.203	2,70%
Comuna Ernei	6.155	2,68%
Comuna Pănet	6.098	2,66%
Comuna Acățari	4.764	2,07%
Comuna Sânpaul	4.517	1,97%
Comuna Crăciunești	4.367	1,90%
Comuna Livezeni	3.895	1,70%
Comuna Corunca	3.837	1,67%
Comuna Gheorghe Doja	2.985	1,30%
TOTAL	229.596	100,00%

Sursa: www.insse.ro

Suprafața Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 694,99 km^2. Cea mai mare suprafață teritorială din Zona Metropolitană Târgu Mureș o deține Comuna Ceuașu de Câmpie (12%), iar suprafața cea mai restrânsă din cadrul acestei zone o deține Comuna Corunca (2,43%). În funcție de suprafața teritorială, Municipiul Târgu Mureș ocupă locul 4 în ierarhia localităților Zonei Metropolitane Târgu Mureș (9,63%).

Suprafața localităților din Zona Metropolitană Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

Denumire localitate	Suprafața (km2)	Suprafața (%)
Comuna Ceuașu de Câmpie	83,38	12,00%
Comuna Acățari	74	10,65%
Comuna Pănet	72,31	10,40%
Municipiul Târgu Mureș	66,96	9,63%
Comuna Ernei	66,95	9,63%
Orașul Ungheni	63,69	9,16%
Comuna Crăciunești	48,36	6,96%
Comuna Sânpaul	46,53	6,70%
Comuna Gheorghe Doja	37,45	5,39%
Comuna Sângeorgiu de Mureș	28,68	4,13%
Comuna Sântana de Mureș	25,98	3,74%

Denumire localitate	Suprafața (km2)	Suprafața (%)
Comuna Livezeni	25,12	3,61%
Comuna Sâncraiu de Mureș	20,59	2,96%
Comuna Cristești	18,13	2,61%
Comuna Corunca	16,86	2,43%
TOTAL	694,99	100%

Sursa: www.insse.ro

Principalul aspect al interdependenței dintre Municipiul Târgu Mureș și zona periurbană (Zona Metropolitană Târgu Mureș) îl reprezintă fluxul forței de muncă prin deplasarea dinspre zona rurală spre zona urbană și invers. Relațiile de natură socială, economică, culturală și administrativă cu zona periurbană constituie fundamentul unei dezvoltări regionale echilibrate. La nivelul Municipiului Târgu Mureș, conceptul de dezvoltare integrată urbană presupune o strategie comună cu zona periurbană, astfel municipiul reprezintă structura de bază pentru localitățile care fac parte din această zonă, oferind oportunitatea armonizării proiectelor implementate pe teritoriul comun, individual sau în parteneriat.

Municipiul Târgu Mureș este nucleul zonei periurbane, în această localitate își desfășoară activitatea peste 30% din totalul agenților economici din județul Mureș.

Asociația „Zona Metropolitană Târgu Mureș" a fost înființată în anul 2006, în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/31.10.2000, cu completările și modificările ulterioare, având drept scop dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș, din perspectiva relațiilor economice, sociale, culturale, turistice și sportive, existente între autoritățile administrației publice locale componente ale zonei.

Obiectivele Asociației „Zona Metropolitană Târgu Mureș", stabilite în contextul dezvoltării zonei periurbane sunt[3]:

- Asigurarea dezvoltării patrimoniului Zonei Metropolitane Târgu Mureș
- Promovarea intereselor Zonei Metropolitane Târgu Mureș, respectarea și apărarea intereselor membrilor fondatori
- Inițierea și derularea unor programe și proiecte menite să conducă la dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș
- Schimburi informaționale cu alte zone metropolitane
- Constituirea și atragerea de fonduri necesare activității asociației
- Elaborarea de planuri strategice de dezvoltare și implementare a acestora.

[3] Strategia de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Mureș

1.2.6. Accesibilitate rutieră[4]

Distanța față de principalele municipii ale regiunii și țării:

Dintre principalele municipii de importanță națională sau regională, cele mai apropiate de Municipiul Târgu Mureș sunt: Cluj-Napoca, Alba Iulia, Sibiu și Brașov.

Distanța față de municipiile de importanță regională sau națională este prezentată în următorul tabel:

Denumire localități	Distanța (km)
Târgu Mureș – Cluj-Napoca	107
Târgu Mureș – Alba Iulia	118
Târgu Mureș - Sibiu	123
Târgu Mureș - Brașov	171
Târgu Mureș – Oradea	256
Târgu Mureș - Ploiești	280
Târgu Mureș – Iași	322
Târgu Mureș - Craiova	331
Târgu Mureș – Timișoara	335
Târgu Mureș – București	341
Târgu Mureș – Galați	413
Târgu Mureș – Constanța	570

Distanța față de municipale reședință ale județelor învecinate

Dintre municipiile reședință ale județelor învecinate, cele mai apropiate de Municipiul Târgu Mureș sunt: Bistrița, Cluj-Napoca, Alba-Iulia și Sibiu.

Distanța față de municipiile reședință ale județelor învecinate este prezentată în următorul tabel:

Denumire localități	Distanța (km)
Târgu Mureș – Cluj-Napoca	107
Târgu Mureș – Bistrița	90,8
Târgu Mureș - Suceava	276
Târgu Mureș – Miercurea Ciuc	143
Târgu Mureș – Brașov	171
Târgu Mureș – Sibiu	123
Târgu Mureș – Alba-Iulia	118

Distanța față de municipiile reședință ale județelor din Regiunea Centru

Dintre municipiile reședință ale județelor din Regiunea Centru, cele mai apropiate de Municipiul Târgu Mureș sunt: Alba-Iulia, Sibiu și Miercurea Ciuc.

[4] Distanțele au fost calculate cu ajutorul platformei Google Maps și s-a luat în considerare traseul cel mai scurt

Distanța față de municipiile reședință ale județelor din Regiunea Centru este prezentată în următorul tabel:

Denumire localități	Distanța (km)
Târgu Mureș – Miercurea Ciuc	143
Târgu Mureș – Sfântu Gheorghe	177
Târgu Mureș – Brașov	171
Târgu Mureș – Sibiu	123
Târgu Mureș – Alba-Iulia	118

Distanța față de principalele aeroporturi de importanță internațională:

Cele mai apropiate aeroporturi de importanță națională sunt: Aeroportul Internațional „Transilvania" (jud. Mureș), Aeroportul Internațional „Avram Iancu" (jud. Cluj) și Aeroportul Internațional Sibiu.

Distanța față de principalele aeroporturi de importanță națională și internațională este prezentată în următorul tabel:

	Distanța (km)
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional „Transilvania"	12
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional „Avram Iancu" Cluj	100
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional „Henri Coandă" București	325
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional Iași	324
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional Craiova	337
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional București-Băneasa „Aurel Vlaicu" (București)	334
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional Timișoara „Traian Vuia"	328
Târgu Mureș – Aeroportul Internațional „Mihail Kogălniceanu" Constanța	585

1.2.7. Poziția în cadrul Planului De Amenajare a Teritoriului Național – PATN

Planul de Amenajare a Teritoriului Național fundamentează programele strategice sectoriale pe termen mediu și lungi și determină dimensiunile, sensul și prioritățile dezvoltării în cadrul teritoriului României, în acord cu ansamblul cerințelor europene.

Conform Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV –a Rețeaua de localități, aprobat prin Legea nr. 351 din 6 iulie 2001 cu modificările și completările ulterioare; rețeaua națională de localități se compune din localități urbane și din localitățile rurale, ierarhizate pe ranguri astfel:

- Rangul 0 – Capitala României, municipiu de importanță europeană;

- Rangul I – municipii de importanță națională, cu influență potențială la nivel european;
- Rangul II – municipii de importanță interjudețeană, județeană sau cu rol de echilibru în rețeaua de localități;
- Rangul III – orașe;
- Rangul IV – sate reședință de comună;
- Rangul V – sate componente ale comunelor și sate aparținând municipiilor și orașelor.

Conform Anexei II a Legii nr. 351 din 6 iulie 2001, Municipiul Târgu Mureș este municipiu de rang II, având accesibilitate directă la rețeaua majoră de căi de comunicații paneuropene (rutiere, feroviare și aeriene), o bază economică la înalt nivel tehnologic și flexibilă (sector secundar, servicii productive, social – culturale și de natură informatică), instituții de învățământ superior diversificate și o viață culturală bogată.

1.2.8. Poziția în cadrul Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR)

În viziunea Strategiei de Dezvoltare Teritorială „România 2035 este o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățeni săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-est a Europei". Scenariul România Policentrică urmărește în perspectiva anului 2035 dezvoltarea teritoriului național pe baza unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capital (orașe mari/medii) și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriul european.

Conform Strategiei de Dezvoltare Teritorială a României, Municipiul Târgu Mureș, este clasificat ca și aglomerație urbană de rang II, fiind municipiu de importanță inter-județeană cu rol de echilibru în rețeaua de localități. Totodată Municipiul Târgu Mureș este POL Supraregional OPUS: 50.000 – 249.999 locuitori, fiind un centru regional cu premise favorabile de afirmare: aeroport, situare pe coridoare transeuropene de transport, cu învățământ universitar și anumite funcțiuni specializate „de excelență", care se fac remarcate și prin amploarea zonei de influență.

1.2.9 Cadrul natural și utilizarea terenurilor

Relieful, clima, hidrologia

Relieful

Relieful Municipiului Târgu Mureș este colinar fragmentat de văi largi și dealuri înalte, dintre care, Platoul Cornești este cea mai înaltă cotă a localității, fiind situat la 488 m deasupra Mării Negre și la 197 m deasupra localității. În imediata apropiere a localității spre cele patru puncte cardinale pot fi întâlnite zone de câmpie, de deal și de munte. Vatra localității este dispusă pe nivele de altitudine cuprinsă între 310 m (pe lunca Mureșului) și 450 m (pe culmea Platoului Cornești).

Accesul în localitate este facilitat de valea largă a Mureșului, de-a lungul căreia s-au realizat căile de comunicație rutiere și feroviare a căror dezvoltare a avut o contribuție semnificativă în evoluția localității. Poziția localității la intersecția unor importante căi de comunicație între regiuni cu potențial economic variat, între care existau schimburi de produse, este indicată prin denumirea de „târg", rang atribuit localității în secolul al XVII- lea.

Municipiul Târgu Mureș este situat într-o zonă care prezintă risc seismic redus, raportat la nivel național, favorabilă pentru desfășurarea activităților care necesită grad ridicat de protecție împotriva riscului seismic.

Clima

Clima Municipiului Târgu Mureș este de tip continental moderată, caracterizată prin veri călduroase și ierni aspre, influențată de vecinătatea Munților Gurghiu, iar toamna și iarna sunt resimțite influențele atlantice din partea de vest. Tranziția din iarnă în primăvară se realizează de obicei la mijlocul lunii martie, iar cea de la toamnă în iarnă în luna octombrie. Iernile sunt lipsite de viscole iar verile sunt călduroase. Temperatura medie anuală este de cca. 8,2°C. Temperatura medie a lunii ianuarie este de -3°C, iar cea a lunii iulie de 19°C. Temperatura minimă absolută înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș fost de -32,8°C (ianuarie 1963), iar maxima absolută de 38,5°C (august 1952).

Precipitațiile atmosferice nu sunt foarte consistente, cantitatea medie a precipitațiilor fiind de cca 600 mm anual. Cea mai ploioasă lună este iunie (99 mm) iar cea mai uscată, februarie (26 mm). Umezeala atmosferică este destul de ridicată(77% anual). Ploile torențiale nu au un caracter prea accentuat. Sunt destul de frecvente în perimetrul localității inversiunile de temperatură, deși intensitatea acestora este atenuată de valea Mureșului.

Vânturile cele mai frecvente sunt cele din sectorul nordic și nord-vestic, favorizate de orientarea generală a reliefului și în special de orientarea culoarului văii Mureșului.

Un criteriu deosebit de important pentru calculul pierderilor de căldură ale unui imobil, în contextul investițiilor de reabilitare termică și eficientizare energetică; constă în zona climatică în care este amplasat imobilul respectiv. Zona climatică reprezintă baza determinării temperaturi exterioare de calcul, care influențează schimbul termic prin elementele care alcătuiesc anvelopa imobilului.

În ultimii ani, la nivelul Municipiului Târgu Mureș, iernile au devenit din ce în ce mai blânde, temperaturile înregistrate rareori au scăzut sub -15°C și cu zăpadă din ce în ce mai puțină. Verile au devenit din ce în ce mai calde, crescând numărul zilelor tropicale (în care maxima depășește 30°C). Municipiul Târgu Mureș este situat în zona climatică IV, cu temperaturi minime până la -21°C.

Hidrologia

Teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde mai accentuat pe partea stângă a râului Mureș, care traversează localitatea pe o lungime de 9,1 km. De-a lungul istoriei, râul Mureș a reprezentat pentru Municipiul Târgu Mureș o importată sursă de apă.

Teritoriul Municipiului Târgu Mureș este străbătut și de cinci pârâuri:

- pârâul Poclos – cu o suprafață totală de bazin hidrografic de 6,1kmp și o lungime totală a cursului de apă de 13,0 km
- pârâul Sărat -
- pârâul Budiu – cu o suprafață de bazin hidrografic de 12,0 kmp și o lungime totală a cursuui de apă de 9,0 km
- pârâul Mureșeni
- pârâul Cocoș – cu o suprafață totală de bazin hidrografic de 6,6 kmp și o lungime totală a cursului de apă de 6,1 km

Sursele de apă potabilă de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș sunt:

- Sursele de suprafață: principala sursă de suprafață este râul Mureș, datorită debitului permanent
- Surse subterane: apele subterane au debit deosebit de redus și prezintă o accentuată variabilitate în timp și spațiu

Luciu de apă

Luciul de apă este întâlnit pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în partea de nord-est astfel:

- Canalul artificial al Turbinei având o lungime de 1,6 km și o suprafață de aproximativ 0,51 ha
- Lacul din zona de agrement Weekend care se întinde pe o suprafață de aproximativ 5,2 ha

Izvoarele naturale au rol important in viața cotidiană, ca loc de recreere, fiind utilizate de populație și ca sursă de apă, deși nu au calitatea apei potabile, datorită faptului că interceptează scurgerile de apă uzată din rețeaua de canalizare municipală deteriorată. Pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș există 11 izvoare naturale permanente.

Cultura apei în Municipiul Târgu Mureș s-a manifestat prin înființarea fântânilor publice, dintre care unele au devenit opere de artă. „Fântâna Cântătoare”, cel mai important monument de acest fel, considerat ca emblemă a localității la începutul secolului al XIX-lea, a fost situat în zona centrală, în locul pe care se află astăzi Biserica Ortodoxă „Înălțarea Domnului”. Monumentul a fost ridicat în perioada 1810 – 1811 și a fost dotat cu un mecanism bazat pe energia apei, care emitea diverse melodii. O furtună puternică a distrus monumentul în anul 1836, însă datorită popularității, existența acestui monument a devenit un mit urban.

Vegetație, faună, soluri

Flora și fauna

Flora și fauna Municipiului Târgu Mureș este specifică zonei geografice impusă de latitudine, conturându-se trei etaje: al fagului (la altitudine de pese 700 m), al gorunului (la altitudine de 400 – 700 m) și al stejăretelor în culoarele principalele artere hidrografice. Vegetația intrazonală predomină în luncile râurilor și pe terenurile sărături oase și este reprezentată de plop, salcie, stuf, papură, rogoz, specii higrofile și halofile.

Fauna Municipiului Târgu Mureș cuprinde: cervide, mistrețul, lupul, rozătoare, insecte numeroase specii de păsări și pești. Fauna acvatică a municipiului Târgu Mureș, predominantă în râul Mureș include specii de pești precum: avatul, bibanul, carasul, crapul linul, păstrăvul, roșioara, somnul, șalăul, știuca și cleanul.

Pe Platoul Cornești, la cea mai înaltă cotă a localității se află cea mai întinsă zonă de pădure, pădurea Mare. Aceasta este situată la altitudinea de 505 m deasupra Mării Negre și la 190 m deasupra localității și include speciile de foioase: fag și carpen. Această zonă de pădure oferă condiții favorabile de viață pentru animalele grădinii zoologice și este inclusă în categoria zonelor protejate Natura 2000 – „ROSCI10342 – Pădurea Târgu Mureș".

Grădina zoologică situată pe Platoul Cornești reprezintă unul dintre principalele obiective de atracție pentru localnici și turiști, fiind cea ai mare, diversificată și populată grădină zoologică din România, găzduind aproximativ 500 de animale aparținând a 120 de specii, atât de faună locală cât și exotică.

Soluri

Pe terasele Râului Mureș, mai ales cele inferioare, domină aluviunile recente precum și solurile hidromorfe și de mlaștini.

În zonele de luncă sau treapta de luncă predomină solurile aluviale dar și lacoviștile (din clasa solurilor hidromorfe) tipuri de sol generate atât de materialul parental cât și de caracteristicile hidrogeologice și hidrologice ale zonei. Solurile aluviale formează terasa de luncă și lunca râului Mureș.

Zona colinară este acoperită cu un strat de soluri negre, soluri brun acide, soluri coluviale, cernoziom și regosoluri.

De-a lungul cursurilor de apă, cu debite mici sau sezoniere, afluenți ai Râului Mureș se dezvoltă soluri gleice din clasa solurilor hidromorfe.[5]

Resurse naturale

Analiza resurselor unei localități presupune raportarea la un spațiu mai larg, de regulă regional. Astfel pentru un centru urban de dimensiunea Municipiului Târgu Mureș este necesară analiza resurselor existente în spațiul regional, care prin natura și importanța lor influențează tipologia și intensitatea activităților industriale. Varietatea formelor de relief și a condițiilor geologice – tectonice, stratigrafice și petrografice – au generat o diversitate mare de bogății de subsol.

Cea mai importantă resursă naturală a spațiului regional o reprezintă zăcămintele de gaz metan, descoperite în anul 1907 la Sărmășel, în cadrul unui foraj de exploatare a sărurilor de potasiu. Zăcămintele de gaz metan sunt localizate în zonele cu domuri din Câmpia Transilvaniei și în

[5] Planul Urbanistic General Municipiul Târgu Mureș – Studiu de fundamentare privind protecția mediului,pag. 35

Podișul Târnavelor și au un procent foarte ridicat de metan (95-99%). Dintre aceste zăcăminte se extrag peste 60% din totalul producției naționale de gaz metan. Zăcămintele de gaz metan sunt cantonate în depozite sedimentare neogene, constituite litologic dintr-o alternanță de nisipuri și marne.

Din punct de vedere tectonic, zăcămintele sunt localizate în domuri găzduite de anticlinale cu amplitudini diferite și adâncimi variabile de la câteva zeci, la câteva sute de metri. Explorările au evidențiat existența unui dom de gaz metan, situat pe direcția nord-sud a municipiului Târgu Mureș, cu centrul cupolei situat sub zona centrală. Domurile gazeifere, implicit exploatările, în mare parte încă în funcțiune, sunt situate pe o diagonală care înconjoară localitatea prin partea de est, pe direcția nord-vest-sud-est. Acestea sunt dispuse de la Sărmaș, Sărmășel, Șincai, Mădăraș, Crăiești în nord-vest, la estul orașului, la Ernei, Sângeorgiu de Mureș, Poienița, Ivănești, iar î sud la Deleni, Filitelnic, Zagăr și Seleuș. Aceste zăcăminte au impulsionat dezvoltarea industriei termoenergetice și a industriei chimice (în special îngrășăminte chimice). Contactul dintre zona de podiș și cea de munte, cu tectonică și petrografie variate, a determinat prezența rocilor utile de diferite origini, vulcanice, sedimentare, detritice, constituite în rezerve considerabile, practic inepuizabile. În zona eruptivă domină nisipurile, marnele și argilele utilizate ca materii prime pentru fabricarea materialelor de construcții. Argila și produsele balastiere sunt cele mai vechi resurse ale subsolului care au fost exploatate pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. Exploatările de argilă, aflate inițial în afara zonei urbane au fost, cu timpul înglobate în oraș, iar pe măsura dezvoltării acestuia, terenurile de exploatare au devenit suprafețe pe care s-au construit cartiere noi. Produsele de balastieră sunt exploatate în cadrul unor amenajări nepermanente în amonte de râul Mureș.[6]

Varietatea nisipurilor cuarțoase a favorizat industria de fabricare a sticlei în Municipiul Târgu Mureș și în alte localități de pe teritoriul județului Mureș.

Zăcămintele de sare reprezintă una dintre principalele resurse naturale ale Depresiunii Colinare a Transilvaniei, dar sunt neexploatate datorită adâncimilor mari, cu excepția unor sâmburi de sare de la suprafață în arealul cutelor diapire de la Sovata și Gurghiu.

Aproximativ o treime din teritoriul județului Mureș este acoperită de un fond forestier important de conifere, în zona montană și de foioase în restul teritoriului. Pădurile înconjoară orașul în perimetrul dinspre sud și est. Fondul forestier este destinat atât exploatării masei lemnoase, cât și unui complex de funcțiuni de protecție. Existența acestei resurse a condus la înființarea unor importante unități industriale de prelucrare a lemnului în Târgu Mureș, Reghin și în alte centre.

Varietatea solurilor a favorizat dezvoltarea unor activități agricole importante care combină cultural plantelor cu creșterea animalelor. Cele mai întinse suprafețe de teren din Podișul Târgu Mureșului sunt ocupate cu soluri brune de pădure argililuviale. Spre Valea Mureșului sunt concentrate solurile brune de pădure cernoziomice.

[6] Planul Urbanistic General Municipiul Târgu Mureș – Studiu de fundamentare privind protecția mediului

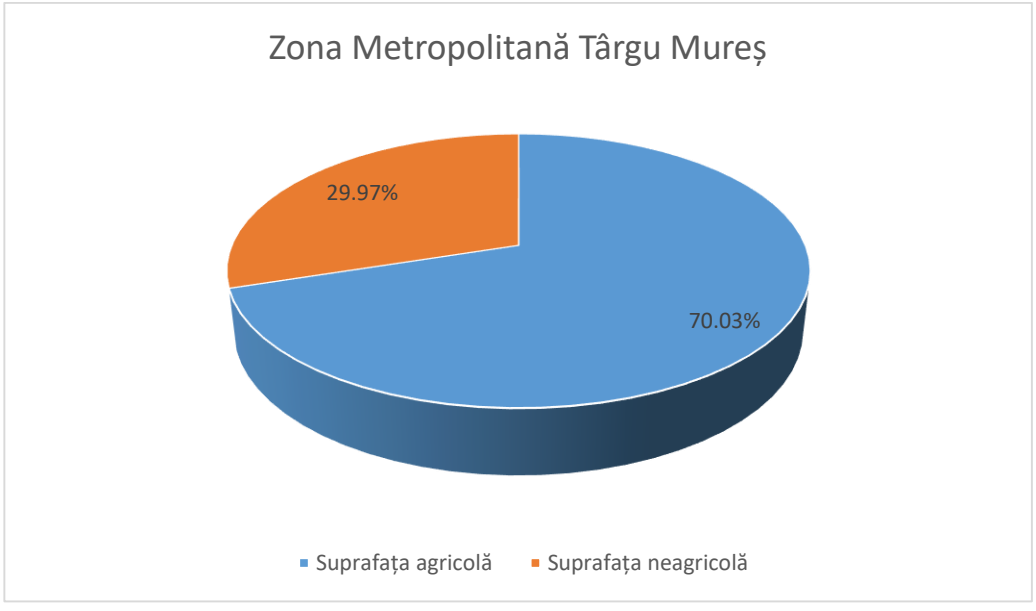
În Câmpia Transilvaniei, în prezența rocilor sedentare și a condițiilor bioclimatice de stepă antropică s-au dezvoltat cernoziomurile levigate și solurile silvestre brune. Terenurile de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș sunt constituite din complexe marmoase-argiolase și nisipoase, intercalate cu depozite proluvio-deluviale. Sub această cuvertură, pe lunca Mureșului și pe valea pârâului Pocloș, se află un strat de pietriș cu nisip, purtătorul unui strat acvifer.

Formațiunile gazeifere conțin și ape minerale sărate, cum sunt cele de la Sângeorgiu de Mureș (situat la 3 km est de Municipiul Târgu Mureș)pe flancul sudic al domului de la Ernei, cu concentrații diferite de calciu, clor magneziu și iod. Aceste ape sărate sunt utilizate în instalații balneare pentru tratamentul unei game largi de maladii. Pe teritoriul județului, substanțele minerale terapeutice cuprind întreaga gamă de substanțe minerale, ape de zăcământ, lacuri sărate, nămoluri sapropelice, gaze mofetice. În această categorie se încadrează și apele sărate de la Sovata, Gurghiu, Jabenița, Ideciu de Jos, Brâncovenești, Uila. Sursa principală de alimentare cu apă a Municipiului Târgu Mureș este râul Mureș, resursele de apă din subteran fiind nesemnificative. Râul Mureș servește ca sursă pentru apa potabilă și industrială, atât pentru Municipiul Târgu Mureș, cât și pentru o mare parte a zonei rurale din Câmpia Transilvaniei.[7]

Utilizarea terenurilor

Suprafața fondului funciar aferentă Zonei Metropolitane Târgu Mureș măsoară 68.227 ha, din care 47.782 ha reprezintă suprafața agricolă iar 20.445 ha reprezintă suprafața neagricolă.

Structura fondului funciar al Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

[7] Planul Urbanistic General Municipiul Târgu Mureș – Studiu de fundamentare privind protecția mediului

Suprafața agricolă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș măsoară 47.782 ha și reprezintă 29,97 din suprafața fondului funciar. Această suprafață reprezintă 0,33% din suprafața agricolă a României, 2,51% din suprafața agricolă a Regiunii Centru și 11,62% din suprafața agricolă a județului Mureș.

Denumire	Suprafața Agricolă	Suprafața arabila		Pășuni		Fânețe		Vii si pepiniere viticole		Livezi si pepiniere pomicole	
	(ha)	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Municipiul Târgu Mureș	1251	970	77,54	110	8,79	108	8,63	10	0,80	53	4,24
Orașul Ungheni	5400	3695	68,43	1380	25,56	311	5,76	2	0,04	12	0,22
Comuna Acățari	5340	3553	66,54	999	18,71	735	13,76	16	0,30	37	0,69
Comuna Ceuașu de Câmpie	5959	3822	64,14	1314	22,05	565	9,48	113	1,90	145	2,43
Comuna Corunca	872	502	57,57	154	17,66	192	22,02	4	0,46	20	2,29
Comuna Crăciunești	3437	2553	74,28	148	4,31	720	20,95	16	0,47	0	0,00
Comuna Cristești	882	750	85,03	76	8,62	54	6,12	2	0,23	0	0,00
Comuna Ernei	5171	3573	69,10	976	18,87	508	9,82	8	0,15	106	2,05
Comuna Gheorghe Doja	2815	1935	68,74	497	17,66	371	13,18	12	0,43	0	0,00
Comuna Livezeni	1693	774	45,72	479	28,29	232	13,70	5	0,30	203	11,99
Comuna Pănet	5731	4378	76,39	444	7,75	463	8,08	2	0,03	444	7,75
Comuna Sâncraiu de Mureș	1036	686	66,22	171	16,51	179	17,28	0	0,00	0	0,00
Comuna Sângeorgiu de Mureș	1890	1321	69,89	466	24,66	87	4,60	0	0,00	16	0,85
Comuna Sântana de Mureș	2049	1844	90,00	204	9,96	0	0,00	0	0,00	1	0,05
Comuna Sânpaul	4256	3234	75,99	616	14,47	406	9,54	0	0,00	0	0,00
TOTAL	47782	33590	70,30	8034	16,81	4931	10,32	190	0,40	1037	2,17

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața arabilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 33.590 ha și reprezintă 70,30% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața arabilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,36% din suprafața arabilă a României, 4,47% din suprafața arabilă a Regiunii Centru și 15,21% din suprafața arabilă a Județului Mureș.

Suprafața pășunilor de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 8.034 ha și reprezintă 16,81% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața pășunilor de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,25% din suprafața pășunilor din România, 1,24% din suprafața pășunilor din Regiunea Centru și 7,35% din suprafața pășunilor din județul Mureș.

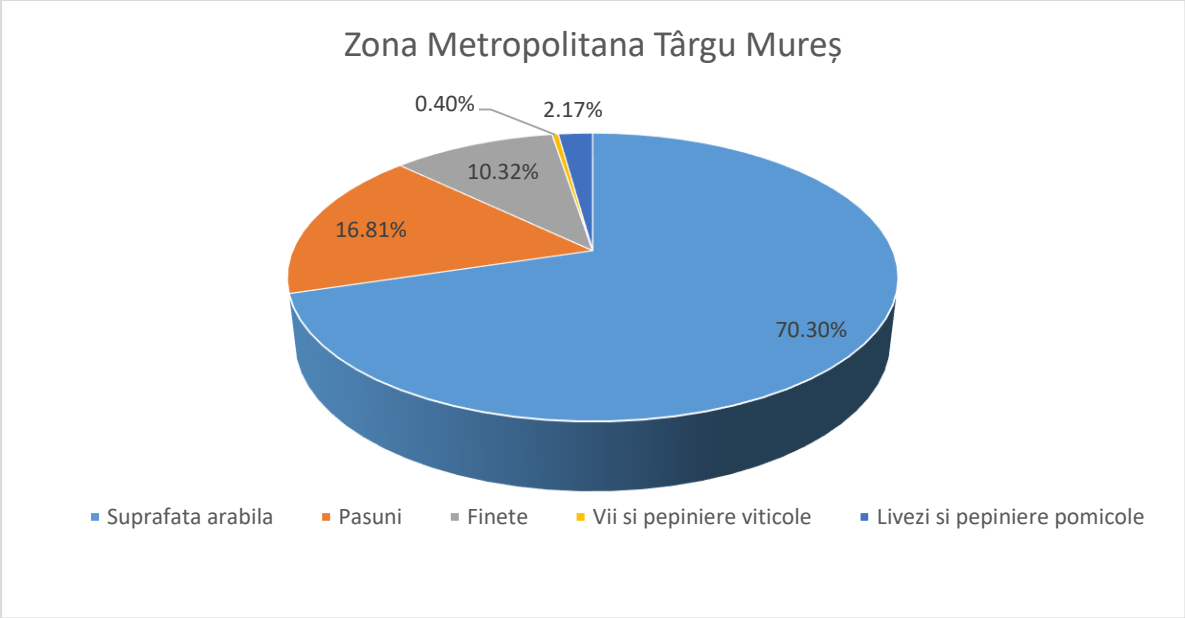
Suprafața fânețelor de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 4.931 ha și reprezintă 10,32% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața fânețelor de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,32% din suprafața fânețelor din România, 1,03% din suprafața fânețelor din Regiunea Centru și 6,64 din suprafața fânețelor din județul Mureș.

Suprafața viilor și pepinierelor viticole de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 190 ha și reprezintă 0,40% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața viilor și pepinierelor viticole de pe teritoriul zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,09% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din România, 2,05% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din Regiunea Centru și 11,42% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din județul Mureș.

Suprafața livezilor și pepinierelor pomicole de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 1037 ha și reprezintă 2,17% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața livezilor și pepinierelor pomicole de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,52% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din România, 7,50% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din Regiunea Centru și 20,13% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din județul Mureș.

Suprafața neagricolă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș măsoară 20.445 ha și reprezintă 29,97% din totalul fondului funciar. Această suprafața reprezintă 0,22% din suprafața neagricolă a României, 1,35% din suprafața neagricolă a Regiunii Centru și 7,86% din suprafața neagricolă a județului Mureș.

Structura suprafeței agricole a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

Structura suprafeței neagricole a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

Denumire	Suprafața neagricolă	Păduri si alta vegetație forestiera		Suprafața cu ape si bălti		Suprafața ocupata cu construcții		Cai de comunicație si de cai ferate		Terenuri degradate si neproductive	
	(ha)	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Municipiul Târgu Mureș	3679	1198	32,56	145	3,94	1490	40,50	802	21,80	44	1,20
Orașul Ungheni	969	250	25,80	90	9,29	374	38,60	115	11,87	140	14,45
Comuna Acățari	2080	1607	77,26	45	2,16	188	9,04	142	6,83	98	4,71
Comuna Ceuașu de Câmpie	2379	1670	70,20	20	0,84	328	13,79	152	6,39	209	8,79
Comuna Corunca	860	447	51,98	6	0,70	345	40,12	5	0,58	57	6,63
Comuna Crăciunești	1399	1100	78,63	13	0,93	120	8,58	96	6,86	70	5,00
Comuna Cristești	453	130	28,70	39	8,61	242	53,42	31	6,84	11	2,43
Comuna Ernei	1607	980	60,9	71	4,4	214	13,3	164	10,2	178	11,0

Denumire	Suprafața neagricolă	Păduri si alta vegetație forestiera		Suprafața cu ape si bălti		Suprafața ocupata cu construcții		Cai de comunicație si de cai ferate		Terenuri degradate si neproductive	
	(ha)	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
			8		2		2		1		8
Comuna Gheorghe Doja	930	404	43,44	31	3,33	341	36,67	77	8,28	77	8,28
Comuna Livezeni	760	613	80,66	5	0,66	126	16,58	16	2,11	0	0,00
Comuna Pănet	1500	1096	73,07	45	3,00	186	12,40	140	9,33	33	2,20
Comuna Sâncraiu de Mureș	1023	337	32,94	37	3,62	626	61,19	23	2,25	0	0,00
Comuna Sângeorgiu de Mureș	978	354	36,20	1	0,10	250	25,56	55	5,62	318	32,52
Comuna Sântana de Mureș	549	187	34,06	2	0,36	279	50,82	15	2,73	66	12,02
Comuna Sânpaul	1279	664	51,92	85	6,65	291	22,75	110	8,60	129	10,09
TOTAL	20445	11037	53,98	635	3,11	5400	26,41	1943	9,50	1430	6,99

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 11.037 ha și reprezintă 53,98% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,16% din suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere din România, 0,89% din totalul pădurilor și altei vegetații forestiere din Regiunea Centru și 5,27% din totalul vegetației forestiere din județul Mureș.

Suprafața ocupată cu ape și bălți de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 635 ha și reprezintă 3,11% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața ocupată cu ape și bălți de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,08% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți din România, 1,96% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți in Regiunea Centru și 9,94% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți din județul Mureș.

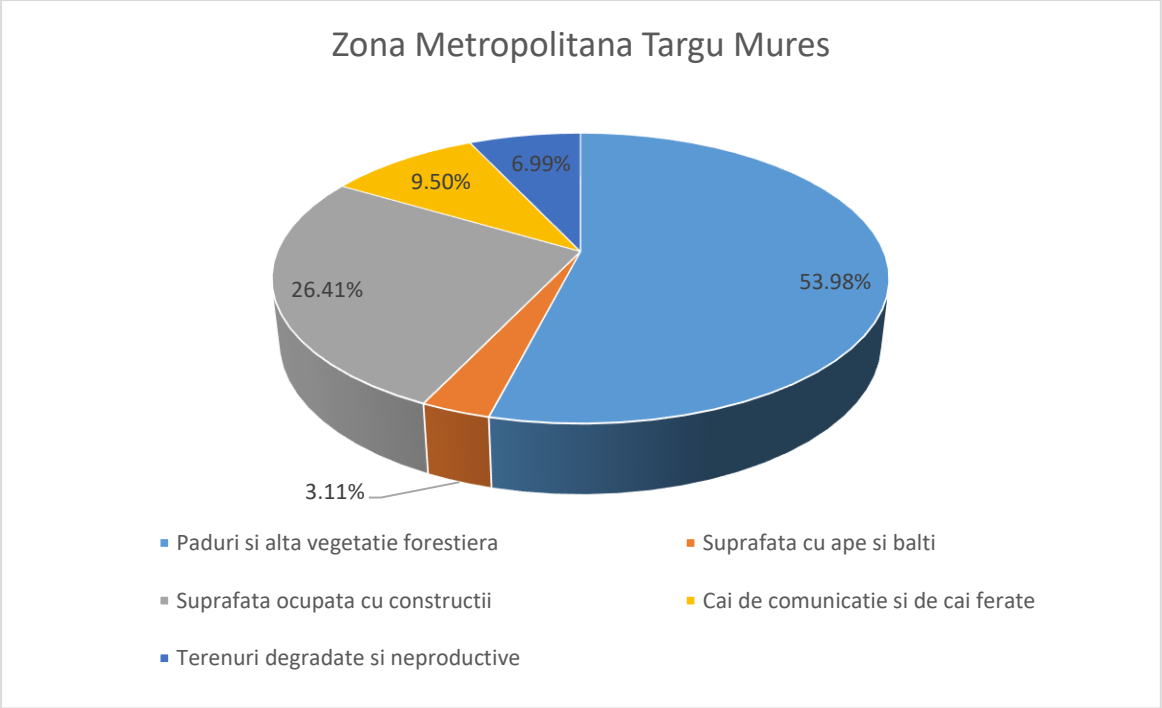
Suprafața ocupată cu construcții de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 5.400 ha și reprezintă 26,41% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața ocupată cu construcții de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,71% din suprafața ocupată cu construcții din România, 5,28% din suprafața ocupată

cu construcții din Regiunea Centru și 27,11% din suprafața ocupată cu construcții din județul Mureș.

Suprafața căilor de comunicație și căilor ferate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 1943 ha și reprezintă 9,50% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața căilor de comunicației și căilor ferate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, reprezintă 0,50% din totalul căilor de comunicație și căilor ferate din România, 4,18% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din Regiunea Centru și 17,98% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din județul Mureș.

Suprafața terenurilor degradate și neproductive de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se întinde pe 1430 ha și reprezintă 6,99% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața terenurilor degradate și neproductive de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 0,29% din suprafața terenurilor degradate și neproductive și România, 1,75% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din România și 10,44% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din județul Mureș.

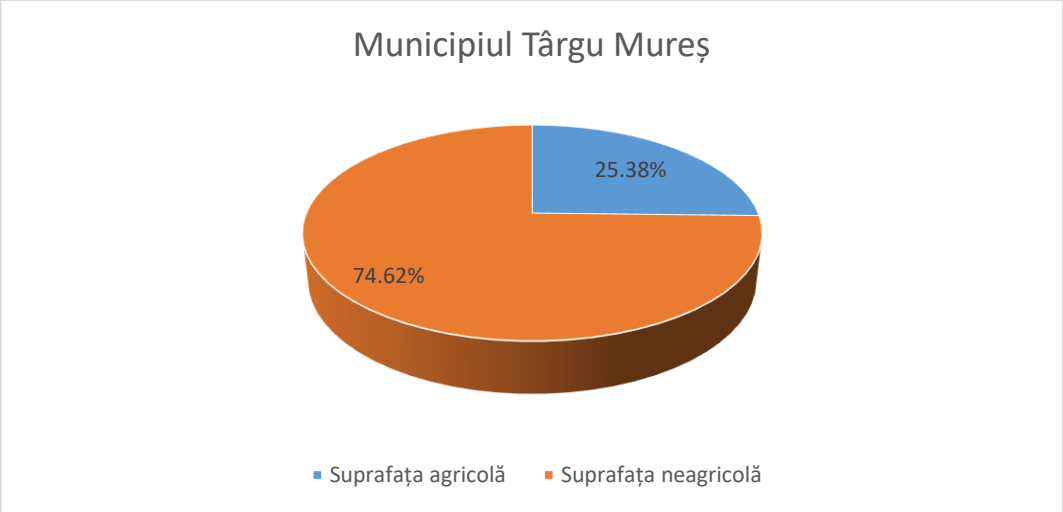
Structura suprafeței neagricole a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața fondului funciar a Municipiului Târgu Mureș măsoară 4.930 ha din care 1.251 ha reprezintă suprafața agricolă, iar 3679 ha reprezintă suprafața neagricolă.

Structura fondului funciar al Municipiului Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața agricolă a Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 1.251 ha 25,38% din suprafața fondului funciar. Această suprafață reprezintă 0,01% din suprafața agricolă a României, 0,07% din suprafața agricolă a Regiunii Centru, 03,30% din suprafața agricolă a județului Mureș și 2,26% din suprafața agricolă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Structura suprafeței agricole a Municipiului Târgu Mureș este prezentată în tabelul următor:

Denumire	Suprafața Agricolă	Suprafața arabila		Pășuni		Fânețe		Vii si pepiniere viticole		Livezi si pepiniere pomicole	
	(ha)	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**
Municipiul Târgu Mureș	1251	970	77,54	110	8,79	108	8,63	10	0,80	53	4,24

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața arabilă a Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 970 ha și reprezintă 77,54 ha din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața arabilă a Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,01% din suprafața arabilă a României, 0,13% din suprafața arabilă a Regiunii Centru, 0,44% din suprafața arabilă a județului Mureș și 2,62% din suprafața arabilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

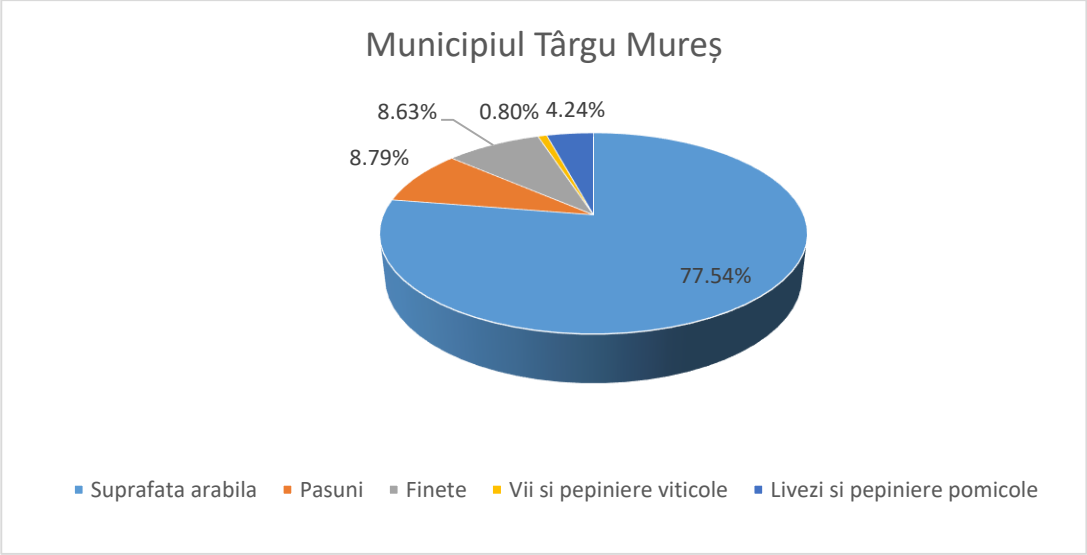
Suprafața pășunilor de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 110 ha și reprezintă 8,79% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața pășunilor de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,003% din suprafața pășunilor din România, 0,02% din suprafața pășunilor din Regiunea Centru, 0,10% din suprafața pășunilor din județul Mureș și 2,89% din suprafața pășunilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața fânețelor de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 108 ha și reprezintă 8,63% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața fânețelor de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,01% din suprafața fânețelor din România, 0,02% din suprafața fânețelor din Regiunea Centru, 0,15% din suprafața fânețelor din județul Mureș și 2,19% din suprafața fânețelor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața viilor și pepinierelor viticole de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 10 ha și reprezintă 0,8% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața viilor și pepinierelor viticole de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,005% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din România, 0,11% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din Regiunea Centru, 0,06% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din județul Mureș și 5,26% din suprafața viilor și pepinierelor viticole din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața livezilor și pepinierelor pomicole de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 53 ha și reprezintă 4,24% din totalul suprafeței agricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața livezilor și pepinierelor pomicole de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,03% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din România, 0,38% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din Regiunea Centru, 1,03% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din județul Mureș și 5,11% din suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Structura suprafeței agricole a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața neagricolă a Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 3.679 ha și reprezintă 74,62% din suprafața fondului funciar. Această suprafață reprezintă 0,04% din suprafața neagricolă a

României, 0,24% din suprafața neagricolă a Regiunii Centru, 1,41% din suprafața neagricolă a Județului Mureș și 17,99 din suprafața neagricolă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Structura suprafeței neagricole a Municipiului Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

Denumire	Suprafața neagricolă	Păduri si alta vegetație forestiera		Suprafața cu ape si bălti		Suprafața ocupata cu construcții		Cai de comunicații si de cai ferate		Terenuri degradate si neproductive	
	(ha)	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**	**(ha)**	**%**
Municipiul Târgu Mureș	3679	1198	32,56	145	3,94	1490	40,50	802	21,80	44	1,20

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 1.198 ha și reprezintă 32,56% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,02% din suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere din România, 0,10% din suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere din Regiunea Centru, 0,57% din suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere din județul Mureș și 10,85% din totalul suprafeței pădurilor și altei vegetații forestiere din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

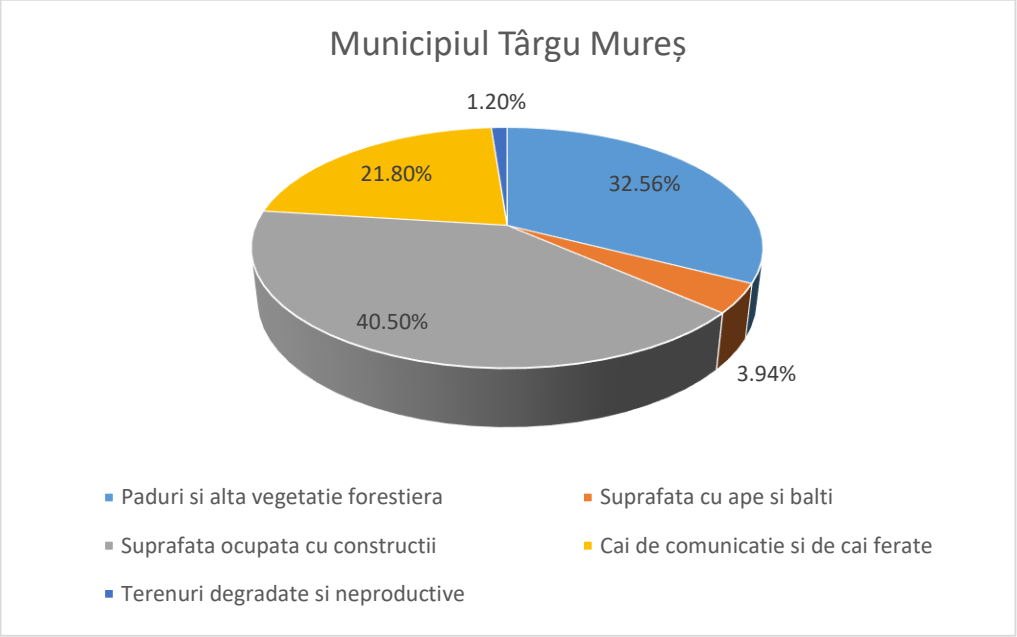
Suprafața ocupată cu ape și bălți de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 145 ha și reprezintă 3,94% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața ocupată cu ape și bălți a Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,02% din suprafața ocupată cu ape și bălți din România, 0,45% din suprafața ocupată cu ape și bălți din Regiunea Centru, 2,27% din suprafața ocupată cu ape și bălți din județul Mureș și 1085% din suprafața ocupată cu ape și bălți din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața ocupată cu construcții de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 1.490 ha și reprezintă 40,50% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața ocupată cu construcții de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,20% din suprafața ocupată cu construcții din România, 1,46% din suprafața ocupată cu construcții din Regiunea Centru, 7,48% din suprafața ocupată cu construcții din județul Mureș și 27,59% din suprafața ocupată cu construcții din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața căilor de comunicație și căilor ferate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 802 ha și reprezintă 21,80% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața căilor de comunicație și căilor ferate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,21% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din România, 1,73% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din Regiunea Centru, 7,42% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din județul Mureș și 41,28% din suprafața căilor de comunicație și căilor ferate din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Suprafața terenurilor degradate și neproductive de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe 44 ha și reprezintă 1,20% din totalul suprafeței neagricole. Analizată la nivel superior administrativ, suprafața terenurilor degradate și neproductive de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,01% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din România, 0,05% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din Regiunea Centru, 0,32% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din județul Mureș și 3,08% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Structura suprafeței neagricole a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată astfel:

Sursa: Institutul Național de Statistică

1.2.10. Zone cu potențial risc tehnologic

Deși din punct de vedere al progresului economic și informațional România nu se situează la nivelul statelor puternic dezvoltate, și-a constituit un sistem economic capabil sub aspect managerial de a evolua în timpul industrializării intensive și extensive, ceea ce conduce la apariția numeroaselor surse de risc tehnologic în toate ramurile economice.

Tipurile de risc tehnologic cărora se expune Zona Metropolitană Târgu Mureș și implicit Municipiul Târgu Mureș respectiv potențialele consecințe ale acestor riscuri sunt:

a. Riscurile industriale

Accidentele industriale pot conduce la eliberarea și răspândirea în mediul înconjurător, în mod necontrolat a unor mari cantități de substanțe chimice toxice industriale, peste limitele maxile ale concentrațiilor admise, punând în pericol viața și sănătatea populației din zona afectată.

Un accident chimic industrial determină formarea unui nor de gaz toxic, care poate acționa timp de câteva minute sau ore, în funcție de condițiile meteorologice locale, pe direcția de deplasare a vântului.

În Zona Metropolitană Târgu Mureș respectiv în Municipiul Târgu Mureș există patru operatori economici care prezintă pericole de producere a accidentelor chimice majore, care implică substanțe periculoase aflate sub incidența Legii nr. 59/2016,privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase:

- S.C. Azomureș S.A. – produce și folosește amoniacul în procesul de producție
- S.C. Compania Aquaserv S.A – folosește clorul în procesul de tratare chimică a apei
- S.C. Dafochim S.R.L – depozitează și comercializează hidrat de hidrazină 24%
- S.C. Depomureș S.A. – desfășoară activități de înmagazinare în depozitul subteran a gazelor naturale.

Accidentele chimice în urma cărora s-ar putea produce scăpări masive industriale de substanțe chimice toxice industriale, pot fi cauzate de:

- Nerespectarea parametrilor tehnologici
- Defecțiuni greu detectabile la instalații
- Nerespectarea termenelor de control metrologic
- Nerespectarea graficului de reparații curente
- Depășirea duratei de întrebuințare a unor ansamble, subansamble și a aparaturii de măsură și control; neglijențe în serviciu
- Acțiuni de sabotaj, diversiune etc.
- Fenomene meteo periculoase
- Cutremuri de pământ, căderi de obiecte cosmice.

Accidentul chimic poate avea o amploare mai mică sau mai mare în funcție de situația creată, putând fi localizat în zona operatorului economic sau extinzându-se în exteriorul acesteia, afectând atât angajații cât i populația și unitățile economice din zona de acțiune a norului toxic, pe direcția de propagare a acestuia (direcția vântului).

b. Riscuri de transport și produse periculoase

Pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, respectiv a Municipiului Târgu Mureș se pot produce următoarele categorii de accidente în cadrul transportului substanțelor periculoase:

- Accidente grave rutiere
- Accidente grave pe căile ferate

În funcție de suprafața teritorială, Municipiul Târgu Mureș prezintă un grad mediu de dezvoltare din punct de vedere al rețelelor de comunicații rutiere și feroviare.

Accidentul chimic produs în timpul transportului substanțelor periculoase pe căile rutiere sau feroviare reprezintă o eliberare necontrolată în mediul înconjurător a acestora, în cantități mari, putând produce pierderi de vieți omenești, incapacitate temporară de muncă a celor intoxicați, îmbolnăvirea animalelor, poluarea aerului, solului și pânzei de apă freatică, impactul asupra vegetației și asupra fertilității solului în timp.

Exploziile, incendiile, emisiile de gaze sau vapori se pot produce direct în mijlocul de transport și/sau ca urmare a răspândirii substanței periculoase pe sol.

Substanțele periculoase pot fi transportate cu mijloace auto sau pe calea ferată în cisterne, containere sau alte tipuri se ambalaje, în stare gazoasă (la presiune normală, sub presiune), lichidă și solidă (compactă, cristalină, pulbere).

Transportul rutier

Pentru vehiculele care transportă mărfuri periculoase și tranzitează Municipiul Târgu Mureș au fost stabilite următoarele trasee ocolitoare :

- Intrarea în localitate de pe DN13(E60) – Str. Calea Sighișoarei – Str. Budiului – Str. Bega – Str. Gheorghe Doja – ieșirea din localitate
- Intrarea din DN15 – str. 22 Decembrie 1989 – P-ța Mărășești – Str. Sinaia – Str. Cuza Vodă – Str. Tamas Erno – Str. Insulei – Str. Barajului – Str. Libertății – Str. Dezrobirii – Str. Recoltei – Str. Gheorghe Doja – ieșire din localitate
- Intrarea din DN 15 (E60) – Str. Gheorghe Doja – Str. Recoltei – Str. Dezrobirii – Str. Libertății – Str. Barajului – Str. Insulei – Str. Tamas Erno – Str. Cuza Vodă – Str. Sinaia – P-ța Mărășești – Str. 22 Decembrie 1989 – ieșire din localitate
- Pentru traseul DN13(E60) – DN15(E60) și invers se va folosi ca rută Acățari – Ungheni respectiv DJ151D

Pentru celelalte localități din Zona Metropolitană Târgu Mureș nu există rute ocolitoare pentru vehiculele care transportă mărfuri periculoase, aceste vehicule fiind nevoite să tranziteze localitățile respective, care se expun unui grad ridicat de risc.

Operatorii economici care transportă produse periculoase pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș și al Municipiului Târgu Mureș sunt:

- OMV Petrom – transportă uleiuri uzate clasa 9 cu autocisterne
- SANDOZ SA – transportă solvenți organici, metanol, produse medicamentoase cu mijloace auto în recipienți etanși din plastic
- AZOMUREȘ SA – transportă uleiuri uzate cu autocisterne

Transport feroviar

Principalul transportator pe cale ferată a substanțelor periculoase, care tranzitează Zona Metropolitană Târgu Mureș și Municipiul Târgu Mureș este AZOMUREȘ SA. Localitățile din Zona Metropolitană, tranzitate de către AZOMUREȘ SA în cadrul transportului substanțelor periculoase sunt: Municipiul Târgu Mureș, Comuna Cristești, Orașul Ungheni, Comuna Sânpaul în partea de Vest și în partea de Est: Comuna Sângeorgiu de Mureș, Comuna Ernei.

c. Riscuri nucleare

Fenomenul de eliberare în mediul înconjurător (sol, apă atmosferă) a substanțelor toxice și radioactive nu se produce întotdeauna prin explozie. Astfel, este necesar ca toți agenții economici care produc, depozitează, folosesc în procesul de producție, comercializează sau transportă substanțe chimice și radioactive trebuie să dispună de un sistem de detecție adecvat oferind astfel posibilitatea stabilirii momentului producerii dezastrului și aprecierii duratei lui.

Distanța medie a localităților Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 400 km față de Centrala atomoelectrică de la Cernavodă, 600 km față de Centrala atomoelectrică de la Kozlodui (Bulgaria) și la 800 km față de Centrala atomoelectircă de la Pecs (Ungaria).

Radioactivitatea

Stațiile de radioactivitate au ca sarcină supravegherea radioactivității factorilor de mediu, în scopul protecției populației și a mediului în caz de accident nuclear sau urgență radiologică.

Stația de radioactivitate Târgu Mureș execută măsurători beta globale ale probelor de mediu și măsurători ale debitelor dozei gamma absorbite în aer (µGy/h). Măsurători beta globale se execută pentru următorii factori de mediu: aerosoli atmosferici, depuneri și precipitații atmosferice, apă potabilă, ape de suprafață, apă de adâncime, vegetație și sol.

Conform Raportului anual privind starea mediului în județul Mureș în anul 2020, al Agenției pentru Protecția Mediului Mureș, Stația de radioactivitate Târgu Mureș a efectuat un număr de 20.480 măsurători din care: 3728 analize beta globale (imediate și întârziate) ale factorilor de mediu și 16.752 măsurători ale debitelor dozei gama absorbite în aer (µGy/h).

În anul 2020, activitățile specifice beta globale determinate precum și valorile orare ale debitului de doză gama externă nu au evidențiat depășiri ale limitelor de atenționare. Astfel radioactivitatea factorilor de mediu s-a situat în limitele fondului natural de radiații.

În concluzie, concentrațiile radionuclizilor naturali și artificial în mediul înconjurător, înregistrate în ultimii ani la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, s-au încadrat în limitele normale, neexistând evenimente de contaminare radioactivă a mediului.

d. Riscuri de poluare a apelor

Râul Mureș se expune riscului de poluare accidentală în zona combinatului chimic AZOMUREȘ SA din cauza deversărilor accidentale a deșeurilor periculoase din bazinele de colectare.

Apele subterane freatice sunt slab reprezentate pe raza Zonei Metropolitane Târgu Mureș, acestea având debite cuprinse între 0,1 și 16 l/s în zona de luncă a râului Mureș. Apele subterane de medie și mare adâncime au o mineralizare foarte puternică cu conținut ridicat de Ca^{2+}, Mg^{2+}, Na^{+}, SO^{2-4-}, Cl^{-}, Br, I^{-}. Mineralizarea este caracteristică zonelor cu domuri gazifere.

Resursele de apă teoretice ale Municipiului Târgu Mureș au debitul de 1168,224 milioane m^3/an, din care tehnic utilizabile sunt 186,944 milioane m^3/an.

Principalele activități prin care se evacuează cantități însemnate de ape uzate sunt:

- producerea energiei electrice: reprezintă apa de răcire, care nu necesită epurare

- stațiile de epurare, datorită gradului insuficient de epurare a cantității apelor uzate

- prelucrări chimice: epurarea insuficientă a apei contaminate chimic

În ceea ce privește starea ecologică a cursurilor de apă monitorizate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, 67,75% prezintă stare ecologică bună iar 32,25% prezintă stare inferioară stării bune.

e. Prăbușiri construcții, instalații, amenajări

Imobilele de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș care se expun riscurilor de prăbușire sau deteriorare, datorită calamităților naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren) sunt:

- Construcții expertizate tehnic și încadrate în clasele 1, 2 și 3 de risc seismic
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe Str. Nicolae Grigorescu nr. 4/A
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe Str. Nicolae Grigorescu nr. 4/B
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe Str. Nicolae Grigorescu nr. 4/C
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe Str. Călărașilor nr. 107 – 109

- Construcții cu risc seismic:
  - Comuna Acățari – Casă de locuit, Sat Corbești nr. 20
  - Comuna Pănet – Grădinița, Sat Pănet
  - Comuna Sângeorgiu de Mureș: Imobil în care funcționează Gruparea de Jandarmi Mobilă, Sat Sângeorgiu de Mureș, Str. Științei nr. 1227
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe, Str. Constantin Romanu Vivu
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe, Str. Nicolae Grigorescu
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe, Str. Moldovei, nr. 4
  - Municipiul Târgu Mureș – Bloc de locuințe, Str. Moldovei, nr. 6
  - Municipiul Târgu Mureș – Cantina Liceului Pedagogic, Str. Moldovei nr. 28A
  - Municipiul Târgu Mureș – Grădinița cu program prelungit nr. 19, Str. Mihai Eminescu
  - Municipiul Târgu Mureș – SC ROMARTA SA
  - Municipiul Târgu Mureș – Biblioteca Teleki
  - Municipiul Târgu Mureș – Biserica Reformată din Cetatea Medievală
  - Imobilul în care funcționează Arhivele Naționale Direcția Județeană Mureș

f. Eșecul utilităților publice

Alimentarea cu apă: SC Compania Aquaserv SA - Uzina de apă este amplasată pe str. Apaductului, nr. 56. Pot avea loc accidente chimice atât din cauze obiective cât și din cauze subiective. Defecțiuni, fisuri, manevrarea necorespunzătoare, nerespectarea instrucțiunilor tehnologice pot provoca accidente ce pot fi de amploare mai mică sau mai mare, afectând atât angajații cât și populația și mediul înconjurător.

Alimentarea cu gaze naturale: avariile la conductele care transportă gaze naturale constau în fisurarea, spargerea conductelor, defecțiuni ale elementelor componente ale acestora (robineți, flanșee, regulatoare) și eliberarea necontrolată în atmosferă a unor cantități mari de gaz metan, până la secționarea tronsonului respectiv. Accidentele la conductele transportatoare de gaz metan pot fi tehnice sau dacă există personal în zonă pot fi și accidente cu victime.

Alimentarea cu energie termică: energia termică produsă în Municipiul Târgu Mureș este utilizată pentru desfășurarea unor procese de producție industrială, pentru încălzire și pentru prepararea apei calde menajere. Combustibilul utilizat este în marea majoritate a cazurilor gazul metan. Producerea energiei termice se realizează tot mai mult în centrale individuale.

1.2.11. Amenajare peisagistică și urbanism

1.2.11.1. Cadrul natural, seminatural și antropic

Ansamblul peisagistic al Municipiului Târgu Mureș este asigurat de un cadru natural și seminatural valoros și diversificat, cu un pronunțat caracter ecologic și de un cadru amenajat (construit) valoros din perspectivă istorică și culturală.

Prin elementele sale majore, cadrul natural a constituit fundamentul dezvoltării spațiului urban, respectiv factorul declanșator al complexității peisajului antropo-natural. Râul Mureș, cele trei terase desfășurate pe malul drept, traseele naturale între unitățile geografice majore situate în lungul văilor Mureșului și Târnavei Mici, dinspre Câmpia Transilvaniei spre Podișul Târnavelor, reprezintă principalele elemente ale cadrului natural al Municipiului Târgu Mureș. Dezvoltarea unităților de relief și a rețelei hidrografice a influențat semnificativ organizarea spațiului urban prin amenajarea rețelelor stradale și parcelare. Un rol deosebit de important în realizarea peisajului complex al Municipiului Târgu Mureș l-a avut terasa mijlocie a Râului Mureș, care a amplificat imaginea zonei delimitând localitatea în două unități convenționale: Orașul de Sus și Orașul de Jos.

Cadrul natural alcătuit din vegetația floricolă și arboricolă, care în trecut predomina pe raza localității, inclusiv în zona centrală, a fost înlocuit cu spații de factură minerală care s-au răspândit. Legătura cu vegetația forestieră din zona Platoului Cornești s-a conservat pe Bulevardul Cetății și Străzile Trebely, Verii și Aleea Cornișa.

Zona de gravitație a localității, aflată la intersecția căilor naturale de acces ale sitului (Valea Mureșului, Valea Târnavelor) și a legăturilor între unitățile geografice majore (Podișul Târnavelor și

Câmpia Transilvaniei), zona terasei mijlocii a Râului Mureș care intensifică amenajarea zonei centrale , zona definită de talvegul vechiului curs al Râului Mureș și zona care asigură conservarea vegetației în zona centrală, reprezintă elementele cadrului natural esențiale pentru definirea și delimitarea zonei cental-istorice a Municipiului Târgu Mureș.

Dezvoltarea zonei centrale s-a realizat la intersecția terasei inferioare și mijlocii ale Râului Mureș, în paralel cu cursul acestui râu. Circulația de tranzit în vecinătatea zonei centrale reprezintă factorul perturbant major al structurii și posibilităților de evoluție ale calității peisajului natural.

Alte elemente ale cadrului natural și seminatural întâlnite pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș sunt zonele de agrement: Complexul de agrement și Sport „Mureșul", Platoul Cornești cu pistele pentru biciclete, alergat și aleile de promenadă, spațiile de joacă pentru copii și grădina zoologică.

Cadrul antropic

Prezența celor trei terase ale râului Mureș (inferioară, mijlocie și superioară) a condus la apariția diferențierii spațiale în cadrul procesului de constituire a formei urbane. Această diferențiere spațială corespunzătoare celor două terase: „orașul de sus" și „orașul de jos" este cel mai adesea evidențiată în gravurile și documentele vechi.

„Orașul de sus" ocupa suprafața terasei mijlocii a râului Mureș, având zona centrală platforma din fața Liceului Bolyai. Funcționalitatea dominantă a acestei zone a reprezentat-o locuirea, fiind ocupată de locuințele intelectualilor și funcționarilor.

„Orașul de jos" s-a dezvoltat pe terasa inferioară a râului Mureș și a reprezentat zona rezidențială a comercianților și agricultorilor, având inițial o densitate destul de redusă, care ulterior prin reparcelări a crescut datorită dezvoltării pe loturi, în adâncime a gospodăriilor. Actuala zonă centrală (Piața Trandafirilor) a reprezentat centrul de interes al „orașului de jos", care a impus o stare de efectivă funcționalitate prin constituirea unui ansamblu cu funcții precise realizat în condiții bune pe o perioadă îndelungată, până în epoca contemporană.

Comerțul a reprezentat activitatea dominantă a celor două piețe („piața mică" – „orașul de sus" și „piața mare" – „orașul de jos"), care funcționau ca noduri comerciale ale orașului. „Piața mică" reprezenta spațiul de comercializare a lemnului și cerealelor, iar „piața mare" spațiul de comercializare al produselor breslelor. Poziționarea acestor piețe în raport cu principalele căi de acces înspre Târgu Mureș a condus la diferențierea de profil comercial. Legăturile cu partea de nord a țării și drumurile dinspre Moldova se realizează pe traseul străzii Revoluției – 22 decembrie 1989, strada Călărașilor urmând drumul de legătură spre Câmpia Transilvaniei, iar legătura localității cu Podișul Târnavelor începe pe traseul străzii Ștefan cel Mare.

Lipsa unei baze de date privind evoluția și starea patrimoniului construit al zonei istorico-centrale, intensitatea traficului rutier și numărul mare al autovehiculelor și suprafața redusă a spațiilor verzi în zona istorică, reprezintă punctele slabe ale cadrului antropic valoros din punct de vedere peisagistic.

Intervenția umană excesivă asupra cadrului natural a dus la crearea unei imagini urbane uneori dezolante, care trebuie îmbunătățită la nivelul diverselor situri. Conform Reactualizării Planului Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș și a altor proiecte ale municipalității, siturile afectate de intervenția umană urmează să fie restructurate și reecologizate. De asemenea, alte zone industriale nefuncționale, care conduc la degradarea peisajului urban sunt propuse pentru restructurare și introducerea unor noi funcțiuni economice de showroom, servicii, locuire, etc.

Aspecte negative al spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș constau în distribuția neomogenă pe suprafața localității, starea deficitară a spațiilor verzi din cartierele de locuire colectivă cu densități ridicate și suprafața redusă a rezervelor de teren pentru amenajarea unor noi zone verzi aflate în proprietate publică.

Spații verzi

Municipiul Târgu Mureș deține suprafețe semnificative de teren care pot fi plantate și/sau amenajate pentru agrement. Dintre aceste spații, cele mai importante sunt: malurile râului Mureș, pădurea din zona Platoul Cornești și Complexul de agrement și sport Mureșul (Complexul Weekend). Acestor spații li se adaugă și suprafețele peluzelor și scuarurile, a căror amenajare contribuie la îmbunătățirea peisajului urban respectiv la sporirea cadrului natural al localității.

Spațiul verde al Municipiului Târgu Mureș include:

- Spații verzi publice cu acces nelimitat;
- Spații verzi publice cu acces limitat de folosință specializată
- Spații verzi pentru agrement
- Spații verzi pentru protecția cursurilor de apă și zonelor umede
- Culoare de protecție față de infrastructura tehnică
- Păduri de agrement
- Păduri și plantații forestiere de protecție a versanților
- Păduri și fâșii plantate de protecție sanitară

În cadrul studiilor realizate pentru reactualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș referitor la spațiile verzi au fost formulate următoarele propuneri:

- Amenajarea integrată a malului râului Mureș în interiorul intravilanului și în cooperare cu comunele limitrofe periurbane, deschiderea acestui spațiu spre cadrul construit urban
- Amenajarea spațiilor evidențiate ca rezervă domeniului public
- Crearea unor spații verzi publice pe terenurile în pantă neconstruibile care au și rol de protecție al acestor versanți

Pentru stabilirea suprafețelor din intravilan propuse, au fost consultate autoritățile locale, ținându-se cont și de opiniile populației. Suprafața intravilană a fost extinsă datorită posibilităților de dezvoltare și solicitărilor populației și autorităților locale. Amenajarea acestor extinderi se va realiza în funcție

de trama stradală și posibilitățile de echipare conform documentațiilor urbanistice și legislației în vigoare pentru amenajarea terenului într-o manieră cât mai eficientă.

Extinderea spațiului construit în detrimentul mediului natural prin dezvoltarea zonei rezidențiale în lipsa unei concepții generale, determină dificultăți durabile în dezvoltarea armonioasă a localității, dintre care:

- Deficit semnificativ al spațiilor verzi amenajate în raport cu numărul locuitorilor
- Stare deficitară a spațiilor verzi existente cu precădere în interiorul cartierelor rezidențiale
- Ocuparea spațiilor verzi publice de construcții și parcări
- Lipsa unui regim adecvat de protecție pentru unele zone care prezintă habitate naturale valoroase
- Lipsa rezervelor de teren aflate în proprietate publică pentru amenajarea de noi parcări

Conform datelor furnizate de către de Institutul Național de Statistică, suprafața spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 205 ha și include suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice ,scuaruri publice, terenurile bazelor și amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile. Suprafața spațiilor verzi de 205 ha a Municipiului Târgu Mureș nu include serele, pepinierele, grădinile de zarzavaturi, cimitirele, terenurile agricole și suprafața luciului de apă.

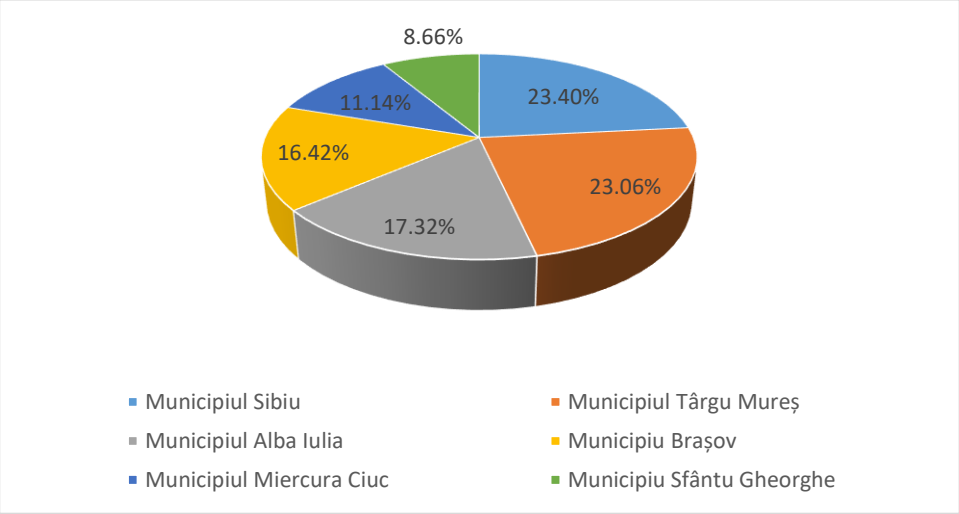
Suprafața spațiilor verzi a municipiilor reședință de județ din Regiunea Centru este prezentată în următorul tabel:

Municipii Reședință de județ - Regiunea Centru	Suprafața zone verzi (mp)	Populație (1 ianuarie 2021)	Zone verzi pe cap locuitor (mp/loc)
Municipiul Sibiu	2.080.000	167.224	12,44
Municipiul Târgu Mureș	2.050.000	145.666	14,07
Municipiul Alba Iulia	1.540.000	74.688	20,62
Municipiu Brașov	1.460.000	288.344	5,06
Municipiul Miercura Ciuc	990.000	41.052	24,12
Municipiu Sfântu Gheorghe	770.000	63.182	12,19

La nivelul Regiunii Centru, în funcție de suprafața spațiilor verzi, Municipiul Târgu Mureș ocupă locul doi după Municipiul Sibiu.

Dintre municipiile reședință de județ de la nivelul Regiunii Centru, Municipiul Miercurea Ciuc deține cea mai mare suprafață pe cap de locuitor, respectiv 24,12 mp, iar la extrema opusă, se situează Municipiul Brașov cu 5,06mp/cap locuitor. În funcție de densitatea populației la suprafața spațiilor verzi, dintre municipiile reședință de județ ale Regiunii Centru, Municipiul Târgu Mureș se situează pe locul trei, cu 14,07 mp/cap locuitor.

Structura teritorială a suprafeței spațiilor verzi ale municipiilor reședință de județ din Regiunea Centru este reprezentă astfel:

Suprafața totală a spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș întreținute permanent este de 52,55 ha, componența acesteia este prezentată în următorul tabel:

Funcționalitatea	Supr. Zona verde (mp)	Peluze Flori (mp)	Vegetație				Număr
			Arbori (Buc.)	**Arbuști (Buc.)**	**Gard Viu (ml)**	**Trandafiri (buc.)**	
Parcuri	10.652	369	383	1178	575	2.600	3
Scuaruri	288.900	2.588	3.202	6.078	5.966	3.288	58
Grădini	23.047	17	297	772	170	35	6
Grădini ale instituțiilor	3.081	91	31	110	56	7	3
Grădini de cartier	87.700	605	1.074	2.008	2.711	1.392	25
Plantațiile arterelor de circulație	6.663	435	307	2.626	1.233	2.319	36
Spații verzi de pe lângă Instituții de învățământ	4.686	63	103	142	365	0	3
Spații verzi din cimitire	50.341	2.741	787	1.636	657	1.100	2
Spații verzi de pe lângă instutiții sanitare	50.430	30	101	860	800	205	2
TOTAL	525.500	6.939	6.285	15.410	12.533	10.946	138

Sursa: Inventarul Parcurilor și a zonelor verzi din Municipiul Târgu Mureș

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de parcuri, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 10.652 mp și reprezintă 2,03% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr

de 3, spațiile verzi cu funcționalitatea de parcuri, reprezintă 2,17% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 3 parcuri de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 369 mp, ceea ce reprezintă 5,32% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 383 buc. (6,09% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 1.178 buc. (7,64% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 575 m (4,59% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 2.600 buc (23,75% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de scuaruri, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 288.900 mp și reprezintă 54,98% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 58, spațiile verzi cu funcționalitatea de scuaruri, reprezintă 42,03% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 58 de scuaruri de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 2.588 mp, ceea ce reprezintă 37,30% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 3.202 buc. (50,95% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 6.078 buc. (39,44% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 5.966 m (47,60% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 3.288 buc (30,04% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de grădini, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 23.047 mp și reprezintă 4,39% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 6, spațiile verzi cu funcționalitatea de grădini, reprezintă 4,35% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 6 grădini de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 17 mp, ceea ce reprezintă 0,24% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 297 buc. (4,73% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 772 buc. (5,01% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 170 m (1,36% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 35 buc (0,32% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de grădini ale instituțiilor, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 3.081 mp și reprezintă 0,59% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 3, spațiile verzi cu funcționalitatea de grădini ale instituțiilor, reprezintă 2,17% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 3 grădini ale instituțiilor de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 91 mp, ceea ce reprezintă 1,31% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 31 buc. (0,49% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 110 buc. (0,71% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 56 m (0,45% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 7 buc (0,06% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de grădini de cartier, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 87.700 mp și reprezintă 16,69% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 25, spațiile verzi cu funcționalitatea de grădini de cartier, reprezintă 18,12% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 25 de grădini de cartier de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 605 mp, ceea ce reprezintă 8,72% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 1.074 buc. (17,09% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 2.008 buc. (13,03% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 2.711 m (21,63% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 1.392 buc (12,72% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de plantații ale arterelor de circulație, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 6.663 mp și reprezintă 1,27% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 36, spațiile verzi cu funcționalitatea de plantații ale arterelor de circulație, reprezintă 26,09% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 36 de plantații ale arterelor de circulație de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 435 mp, ceea ce reprezintă 6,27% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 307 buc. (4,88% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 2.626 buc. (17,04% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 1.233 m (9,84% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 2.319 buc (21,19% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

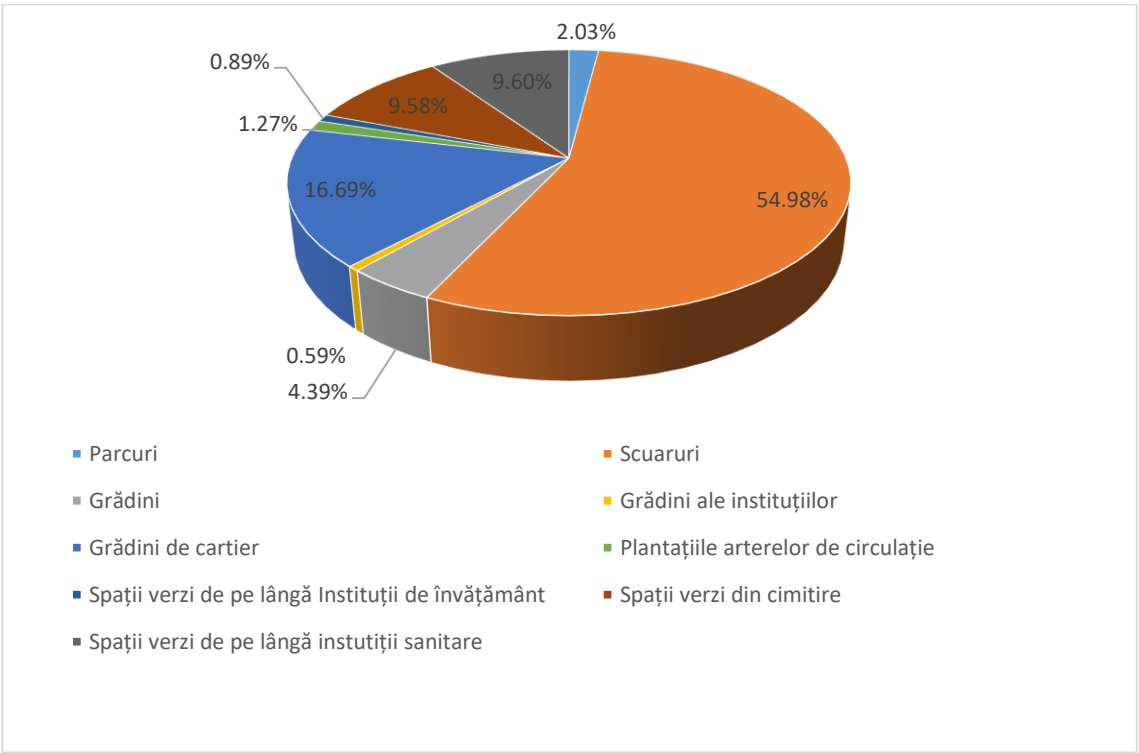
Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de spații verzi de pe lângă instituții de învățământ, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 4.686 mp și reprezintă 0,89% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 3, spațiile verzi cu funcționalitatea de spații verzi de pe lângă instituții de învățământ, reprezintă 2,17% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 3 spații verzi de pe lângă instituții publice de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 63 mp, ceea ce reprezintă 0,91% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 103 buc. (1,64% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 142 buc. (0,92% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 365 m (2,91% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de spații verzi din cimitire, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 50.341 mp și reprezintă 9,58% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 2, spațiile verzi cu funcționalitatea de spații verzi din cimitire, reprezintă 1,45% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 2 spații verzi din cimitire de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 2.741 mp, ceea ce reprezintă 39,50% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 787 buc. (12,52% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 1.636 buc. (10,62% din totalul arbuștilor din

spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 657 m (5,24% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 1.100 buc (10,05% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Suprafața spațiilor verzi cu funcționalitatea de spații verzi de pe lângă instituții sanitare, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 50.430 mp și reprezintă 9,60% din suprafața spațiilor verzi ale localității. Fiind în număr de 2, spațiile verzi cu funcționalitatea de spații verzi de pe lângă instituții sanitare, reprezintă 1,45% din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. În cele 2 spații verzi de pe lângă instituții sanitare de pe teritoriul municipiului Târgu Mureș, suprafața peluzelor de flori este de 30 mp, ceea ce reprezintă 0,43% din suprafața totală a peluzelor de flori de la nivelul localității, numărul arborilor plantați este de 101 buc. (1,61% din totalul arborilor din spațiile verzi ale localității), numărul arbuștilor este de 860 buc. (5,58% din totalul arbuștilor din spațiile verzi ale localității), lungimea gardului viu este de 800 m (6,38% din lungimea totală a gardului viu din spațiile verzi ale localității), iar numărul trandafirilor plantați este de 205 buc (1,87% din totalul trandafirilor din spațiile verzi ale localității).

Structura suprafeței spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic astfel:

Din suprafața totală a spațiilor verzi întreținute permanent, de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș, scuarurile dețin cea mai mare suprafață 288.900 mp respectiv 54,98% din suprafața totală a spațiilor verzi, acestea fiind și spațiile în care sunt plantate în cele mai mari proporții

elementele peisajului natural urban: peluze cu flori (37,39%), arbori (50,95%), arbuști (39,44%), gard viu (47,60%) și trandafiri (30,04%).

Cea mai mică suprafață din totalul spațiilor verzi de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș o dețin grădinile instituțiilor, 3.081 mp respectiv 0,59% din totalul spațiilor verzi.

Spațiile verzi prezintă importanță deosebită în combaterea poluării chimice și fonice, dar și din punct de vedere estetic, deoarece atenuează expresia de rigiditate și ariditate a mediului construit.

Pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș, construcțiile cu diferite funcțiuni (rezidențiale, industriale, comerciale, instituții publice) prezintă un grad ridicat de ocupare. În unele cartiere rezidențiale, suprafața spațiilor verzi este deosebit de redusă, sau aproape inexistentă. Datorită densității ridicate a populației, unele zone construite în perioada 1971 – 1989, au indici de suprafețe pe diferite funcțiuni, net inferiori față de valoarea medie a acestor indici. Extinderea suprafeței spațiilor veri în mediul urban reprezintă o necesitate recunoscută de administrațiile locale. Cu toate că s-au realizat investiții pentru crearea de noi spații verzi și întreținerea spațiilor existente, aceste spații nu sunt suficiente în raport cu numărul populației, atât din punct de vedere al suprafeței, cât și al funcționalității.

În intravilanul Municipiului Târgu Mureș există mai multe terenuri degradate a căror suprafață individuală este mai mare de 1000 mp și care momentan sunt neutilizate. Dintre aceste terenuri, cele mai relevante sunt:

- Cartierul Tudor Vladimirescu: terenurile situate între Calea Sighișoarei, Universitatea „Dimitrie Cantemir” și Jandarmerie. Suprafața acestor terenuri este de aproximativ 6 ha. Cu toate că sunt situate în interiorul celui mai mare cartier din Târgu Mureș, aceste terenuri sunt neutilizate de mai mulți ani, fapt care a condus la dezvoltarea într-un mod haotic a vegetației spontane, care degradează imaginea peisajului urban.
- Zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul (Complexul Weekend). Cu toate că reprezintă una dintre principalele atracții ale localității, pe lângă spațiul de agrement, există terenuri degradate și nevalorificate.
- Cartierul Aleea Carpați: există suprafețe de teren nevalorificate de mai muți ani. Aceste terenuri sunt situate în proximitatea blocurilor de locuințe, perturbând astfel imaginea zonei.
- Zonele Băneasa și Remetea: există mai multe terenuri neutilizate de mai mult timp. Ca urmare a nevalorificării îndelungate, aceste spații sunt utilizate de către populație pentru depozitarea ilegală a deșeurilor din construcții, creând astfel un aspect neplăcut al zonei.
- Zona Parcului Sportiv Municipal – în apropierea Sălii Polivalente există un teren pe care sunt amplasate corpuri de clădire aflate într-o stare avansată de degradare.

Aceste terenuri nu sunt clasificate ca spații verzi conform Legii nr. 24/2007 republicată. Datorită nevalorificării, aceste terenuri sunt neîngrijite, nesalubrizate, aflate în stare de paragină, conferind un aspect inestetic zonei.

Reconversia și refuncționalizarea acestor terenuri va îmbunătăți aspectul estetic al localității, majorând gradul de atractivitate al zonei, iar locuitorilor asigurându-le un cadru deosebit pentru recreere și relaxare. Transformarea unora dintre aceste suprafețe în spații verzi, va contribui la extinderea spațiilor verzi municipale dar și la reducerea gradului de poluare. În cadrul activității de reconversie și refuncționalizare trebuie prevăzute investiții pentru accesibilizarea terenurilor prin cât mai multe moduri: zone de acces pietonal, zone de acces rutier, pentru autoturisme și transport în comun, piste pentru biciclete etc.

Planul Urbanistic General

Planul Urbanistic General este elaborat în scopul garantării coerenței dezvoltării teritoriului urban. Calitatea spațiilor publice, a peisajului și arhitecturii manifestă o influență semnificativă asupra calității vieții și necesită adoptarea unei viziuni integrate asupra aspectelor sale economice, sociale, ecologice și culturale prin cooperarea organismelor administrative, politice respectiv a reprezentanților societății și sectorului privat. Planul Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș, în vigoare, a fost elaborat în perioada 1998-2002. Astfel de la elaborarea Planului Urbanistic General și până în prezent, localitatea s-a dezvoltat prin construirea unor minicartiere rezidențiale atât în intravilanul municipiului cât și în afara acestuia. Principalele realizări în cadrul implementării Planului Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș sunt:

- Zona Platoul Cornești
- Zona Livezeni
- Cartierul Belvedere
- Zone din Cartierul Unirii.

În prezent Planul Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș este în curs de reactualizare. Pentru actualizarea datelor din teritoriu și adaptarea Planului Urbanistic General la noile cerințe privind dezvoltarea localității, au fost elaborate mai multe studii de fundamentare, care stau la baza reactualizării PUG. Astfel conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, dezvoltarea localității presupune o reconfigurare a relațiilor dintre Municipiul Târgu Mureș și localitățile din zona periurbană (Zona Metropolitană Târgu Mureș) și colaborarea între aceste unități administrativ-teritoriale în vederea soluționării accesibilității și a altor aspecte esențiale pentru asigurarea unui grad de confort similar cu cel al municipiului pentru locuitorii din zona periurbană, mai ales pentru cei din mediul rural.

Concluziile studiilor de fundamentare, preluate în Planul Urbanistic General al Municipiului Târgu Mureș au determinat stabilirea următoarelor obiective:

- Sporirea capacității de trafic a unor intersecții și artere rutiere
- Extinderea actualei trame stradale pe noile dezvoltări
- Asfaltarea drumurilor de macadam
- Amenajarea unor locuri de parcare și îmbunătățirea semnalizării rutiere
- Reabilitarea unui număr mare de străzi ale municipiului

Referitor la dezvoltarea sistemului alternativ de circulație, este prevăzută realizarea unor piste pentru biciclete.

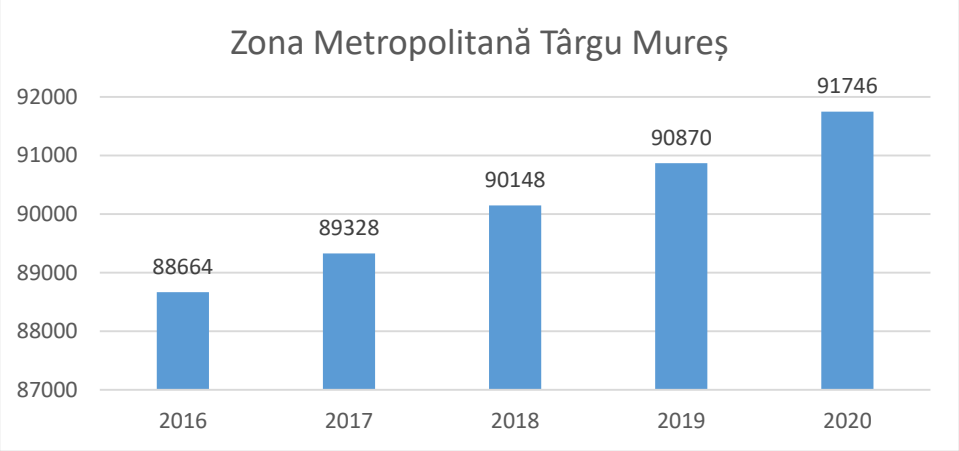
1.2.11.2. Fondul construit

Fondul de locuințe

Analiza fondului de locuințe s-a realizat pe baza informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică. Perioada de referință este intervalul 2016 – 2020 și implică: analiza numărului de locuințe existente, analiza suprafeței locuibile, analiza numărului de locuințe terminate la sfârșitul fiecărui an și analiza numărului autorizațiilor de construire emise.

În perioada 2016 – 2020, numărul locuințelor existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 771 locuințe/an, respectiv 0,86%. Cea mai mare influență asupra evoluției numărului locuințelor existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o numărul locuințelor de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. La finalul anului 2020, fondul de locuințe al Zonei Metropolitane Târgu Mureș include 91.746 locuințe, care reprezintă 1% din fondul de locuințe de la nivel național, 8,59% din fondul de locuințe al Regiunii Centru și 39,03% din fondul de locuințe al județului Mureș.

Evoluția numărului locuințelor existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

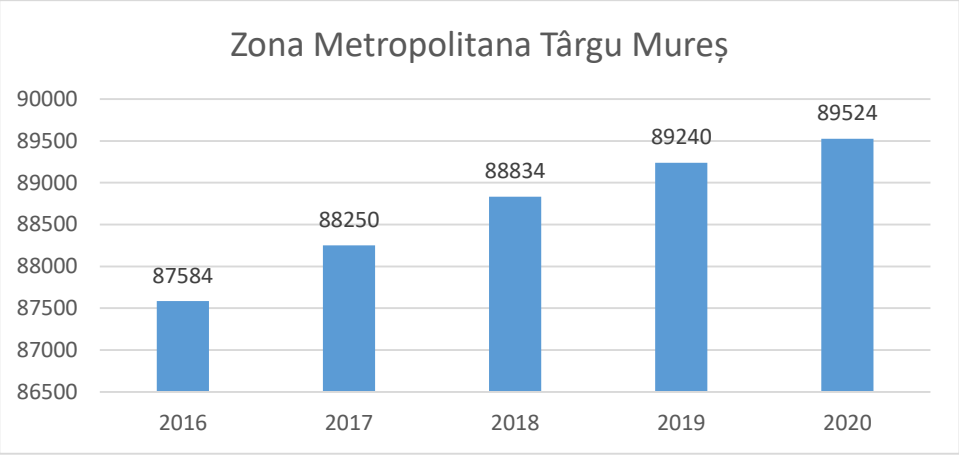

Fondul de locuințe a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuit din: locuințe aflate în proprietate privată și locuințe aflate în proprietate publică.

Numărul locuințelor aflate în proprietate privată de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 485 locuințe/an, respectiv 0,55%. Cea mai mare influență asupra evoluției numărului locuințelor aflate în

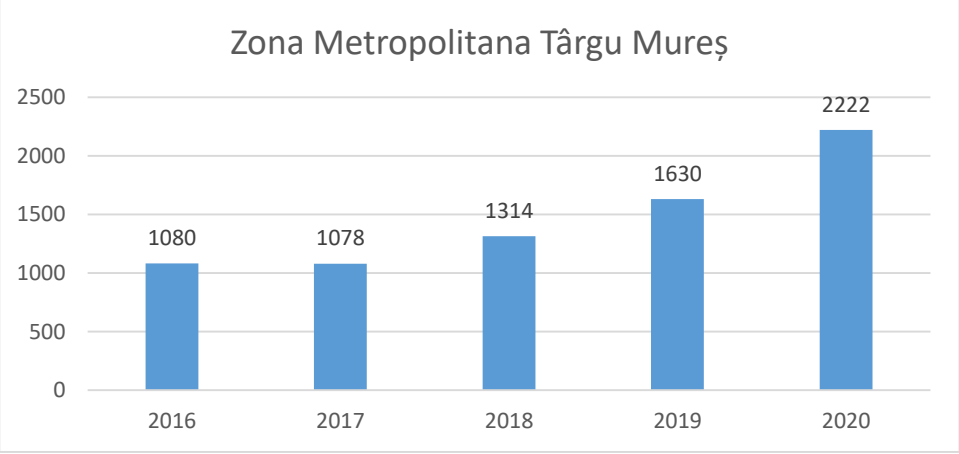
proprietate privată, existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o numărul locuințelor aflate în proprietate privată de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția numărului locuințelor aflate în proprietate privată existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

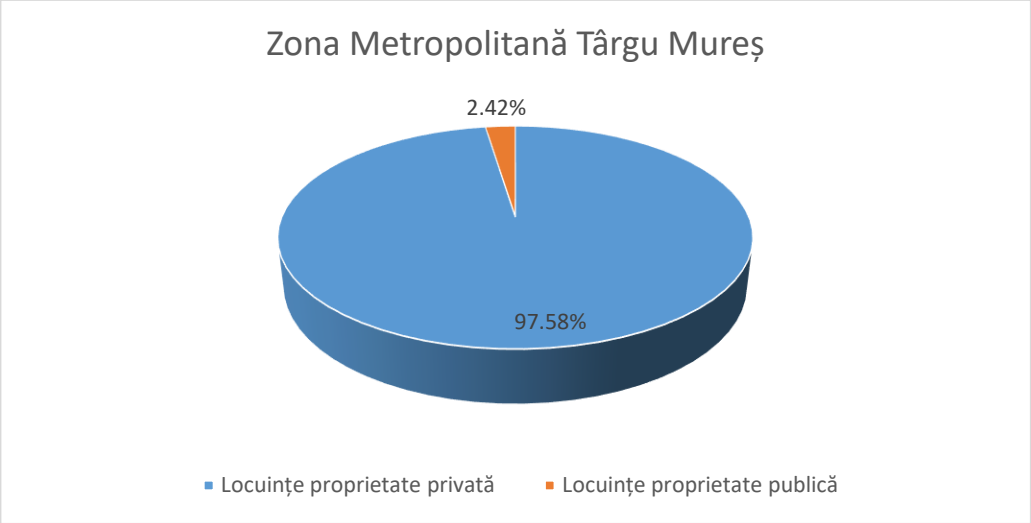
Numărul locuințelor aflate în proprietate publică de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2016 - 2017, media anuală de majorare fiind de 286 locuințe/an, respectiv 20,52%. Cea mai mare influență asupra evoluției numărului locuințelor aflate în proprietate publică, existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o numărul locuințelor aflate în proprietate publică de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția numărului locuințelor aflate în proprietate publică existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

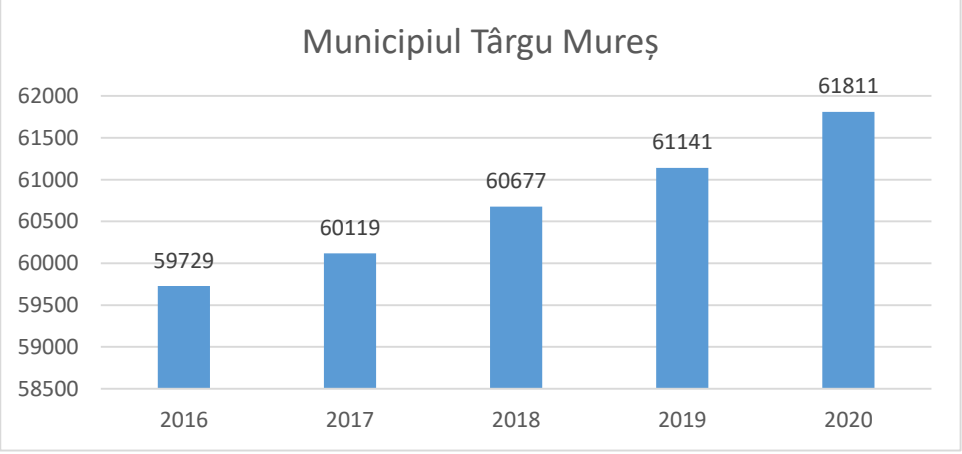
La sfârșitul anului 2020, numărul locuințelor existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș includea 91.746 locuințe, dintre care 89.524 locuințe aflate în proprietate privată (97,58%) și 2.222 locuințe aflate în proprietate publică (2,42%).

Structura fondului de locuințe al Zonei Metropolitane Târgu Mureș la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic astfel:

În perioada 2016 – 2020, numărul locuințelor existente pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 521 locuințe/an, respectiv de 0,86%. La finalul anului 2020, fondul de locuințe al Municipiului Târgu Mureș include 61.811 locuințe, care reprezintă 0,68% din fondul de locuințe de la nivel național, 5,78% din fondul de locuințe al Regiunii Centru, 26,30% din fondul de locuințe al județului Mureș și 67,37% din fondul de locuințe al Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

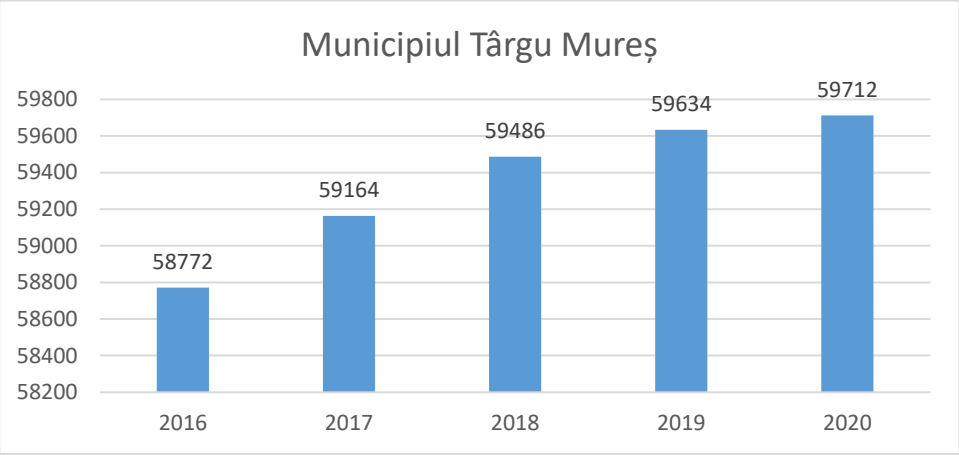
Evoluția numărului locuințelor existente pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

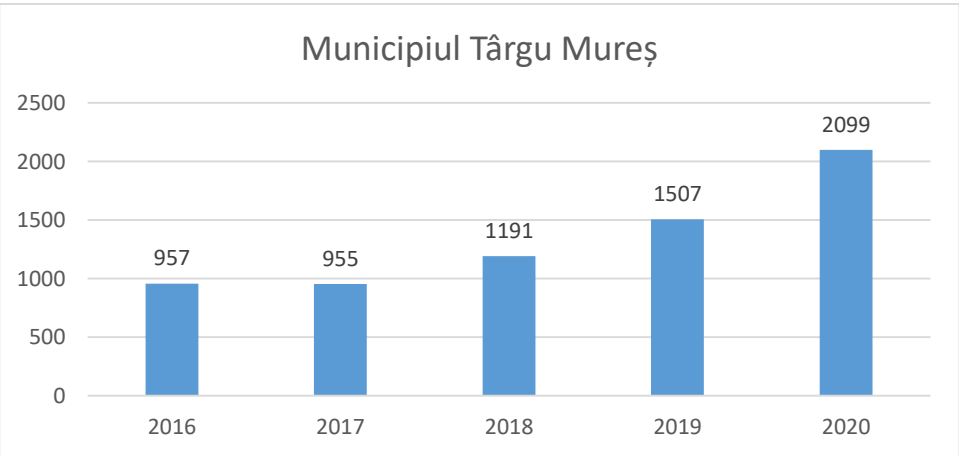
Fondul de locuințe al Municipiului Târgu Mureș este alcătuit din: locuințe aflate în proprietate privată și locuințe aflate în proprietate publică.

Numărul locuințelor aflate în proprietate privată de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 235 locuințe/an, respectiv 0,40%.

Evoluția numărului locuințelor aflate în proprietate privată existente pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

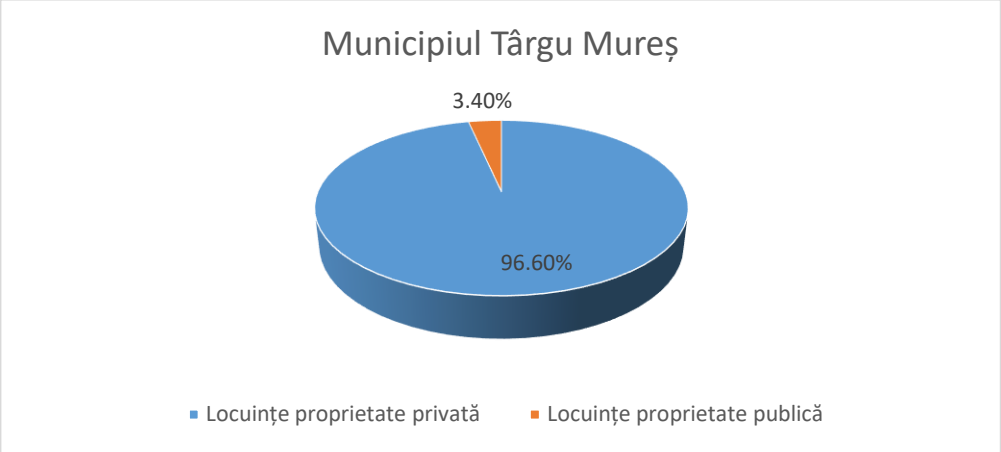

Numărul locuințelor aflate în proprietate publică de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2016 - 2017, media anuală de majorare fiind de 286 locuințe/an, respectiv 22,58%.

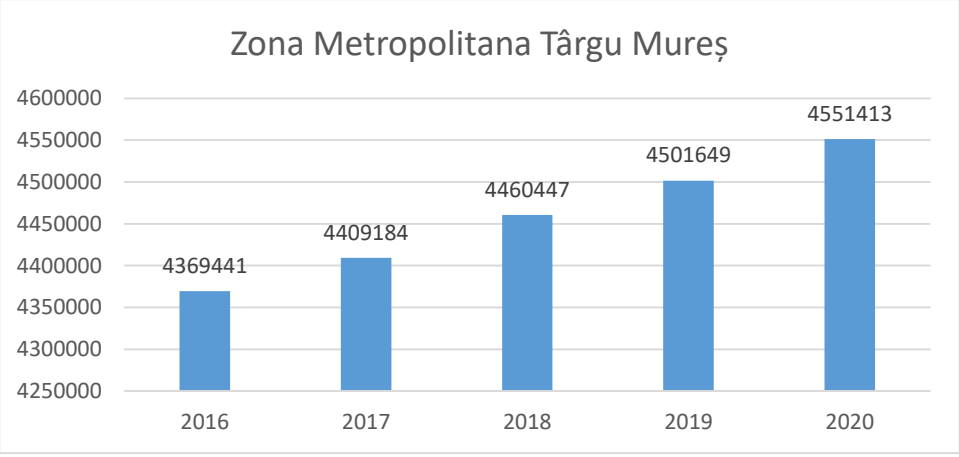
La sfârșitul anului 2020, numărul locuințelor existente pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș includea 61.811 locuințe, dintre care 59.712 locuințe aflate în proprietate privată (96,60%) și 2.099 locuințe aflate în proprietate publică (3,40%).

Structura fondului de locuințe al Zonei Metropolitane Târgu Mureș la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic astfel:

În perioada 2016 – 2020, suprafața locuibilă existentă pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 45.494 mp/an, respectiv 1,03%. Cea mai mare influență asupra evoluției suprafeței locuibile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o evoluția suprafeței locuibile a municipiului Târgu Mureș. La sfârșitul anului 2020, suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș includea 4.551.413 mp și reprezenta1,04% din suprafața locuibilă de la nivel național, 8,73% din suprafața locuibilă a Regiunii Centru și 41,12% din suprafața locuibilă a județului Mureș.

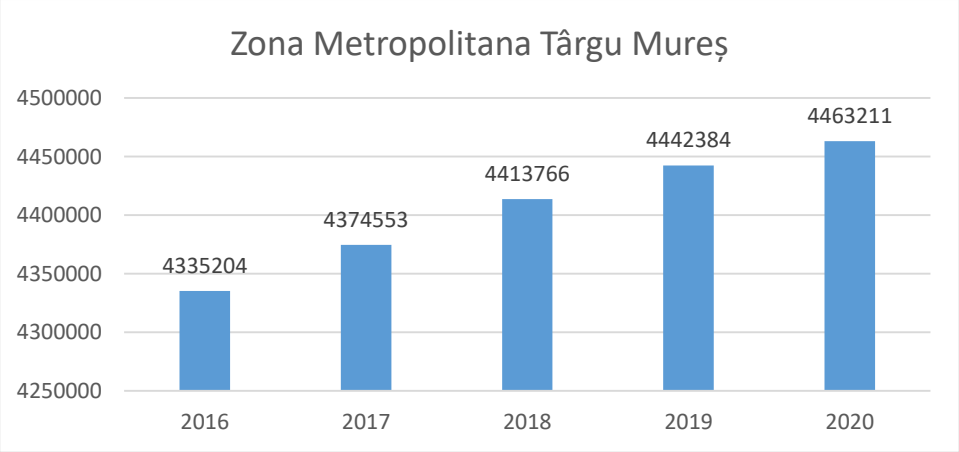
Evoluția suprafeței locuibile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată sub formă grafică astfel:

Suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din suprafața locuibilă aflată în proprietate privată și suprafața locuibilă aflată în proprietate publică.

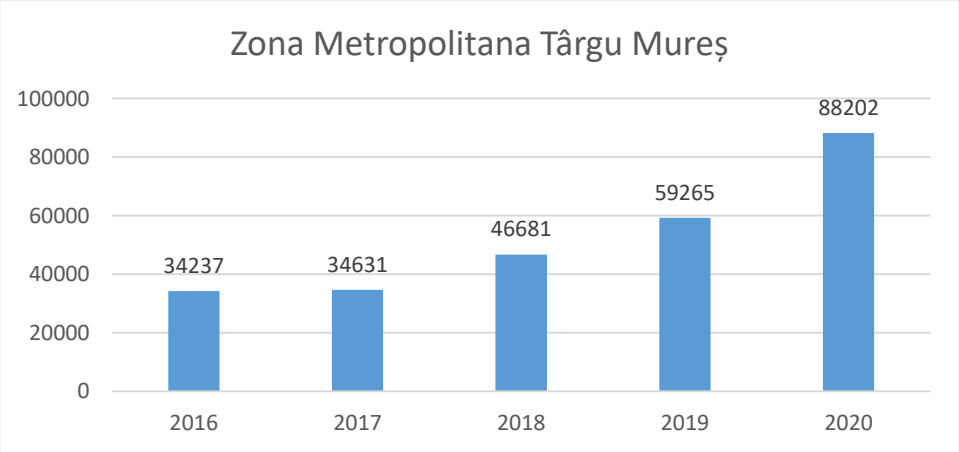
Suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș aflată în proprietate privată în perioada 2016-2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 32.002 mp/an, respectiv 0,73%. Cea mai mare influență asupra evoluției suprafeței locuibile aflată în proprietate privată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o evoluția suprafeței locuibile aflată în proprietate privată a Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția suprafeței locuibile aflate în proprietate privată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2023 este reprezentată grafic astfel:

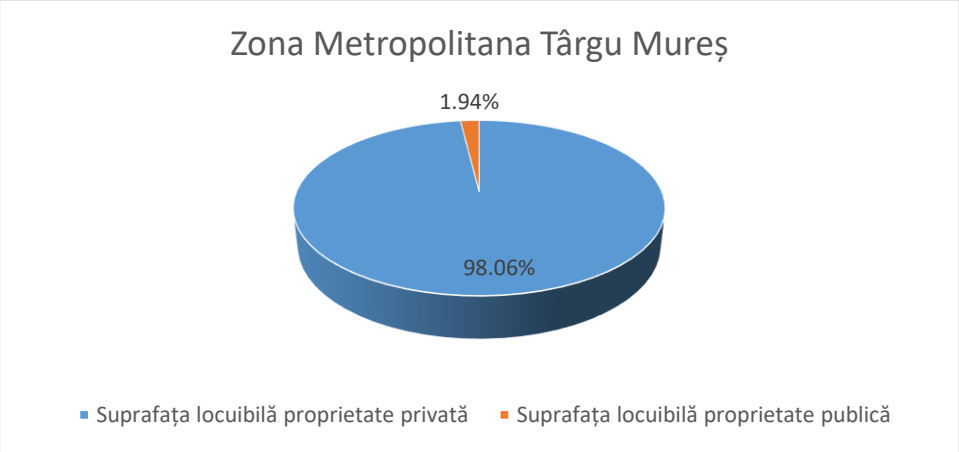
Suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș aflată în proprietate publică în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2016 – 2017, media anuală de majorare fiind de 13491 mp/an, respectiv 27,93%. Evoluția suprafeței locuibile aflate în proprietatea privată a zonei Metropolitane Târgu Mureș se datorează strict evoluției suprafeței locuibile aflate în proprietate publică înregistrate la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția suprafeței locuibile aflate în proprietate publică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2023 este reprezentată grafic astfel:

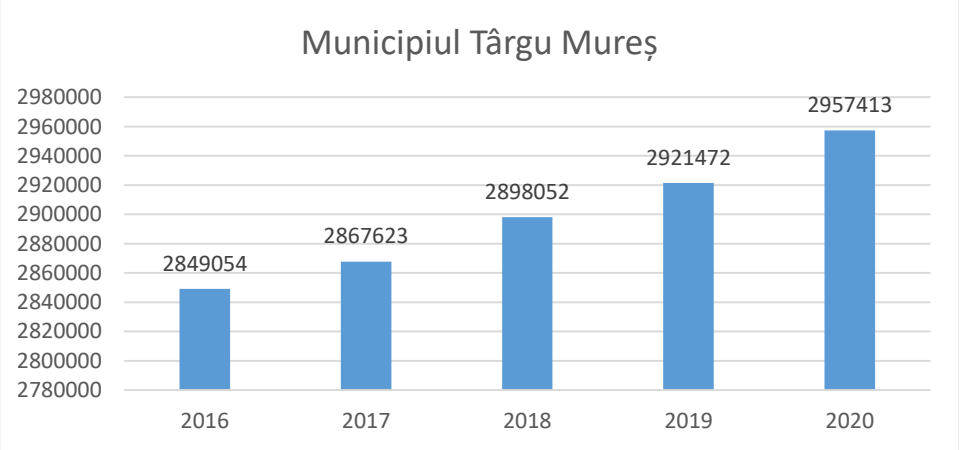
La finalul anului 2020, suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș include 4.551.413 mp din care 4.463.211 mp (98,06%) suprafață locuibilă aflată în proprietate publică și 88.202 mp (1,94%).

Structura suprafeței locuibile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș înregistrată la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic astfel:

Suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 27.090 mp/an, respectiv 0,94%. Suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș la sfârșitul anului 2020 reprezenta 0,68% din suprafața locuibilă de la nivel național, 5,67% din suprafața locuibilă a Regiunii Centru, 26,72% din suprafața locuibilă a județului Mureș și 64,98% din suprafața locuibilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

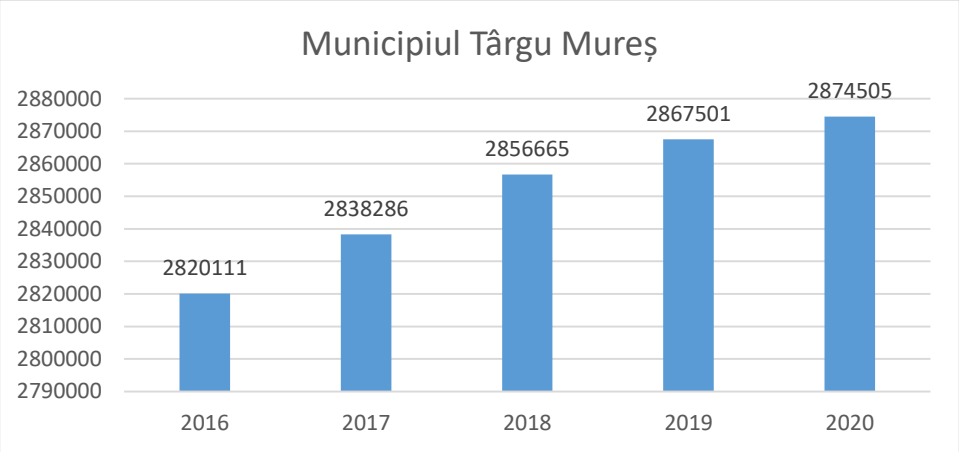
Evoluția suprafeței locuibile a Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

Suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș este alcătuită din suprafața locuibilă aflată în proprietate privată și suprafața locuibilă aflată în proprietate publică.

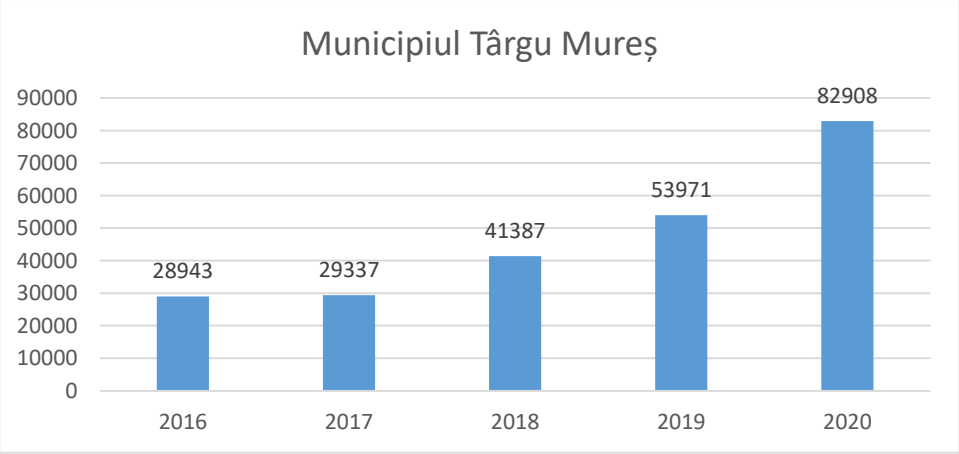
Suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș aflată în proprietate privată în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 13.599 mp/an respectiv 0,48%.

Evoluția suprafeței locuibile a Municipiului Târgu Mureș aflată în proprietate privată este reprezentată grafic astfel:

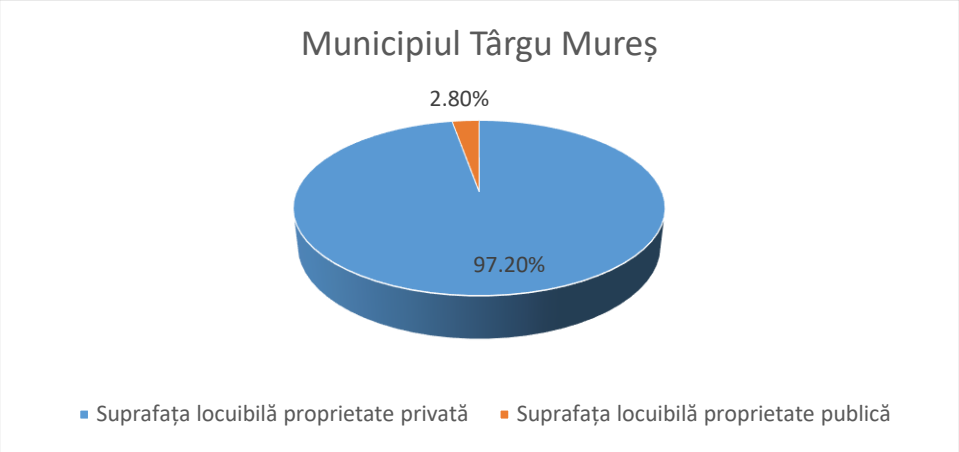
Suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș aflată în proprietate publică în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2016 – 2017 media anuală de majorare fiind de 13491 mp/an, respectiv 31,61%.

Evoluția suprafeței locuibile aflată în proprietate publică a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic astfel:

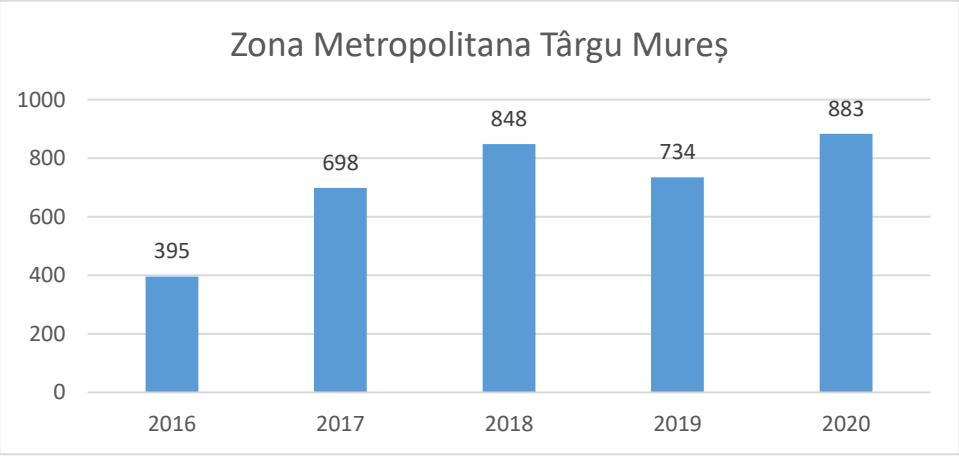
La sfârșitul anului 2020, suprafața locuibilă a Municipiului Târgu Mureș include 2.957.413 mp din care 2.874.505 mp (1,94%) reprezintă suprafața locuibilă aflată în proprietate privată și 82.908 mp () reprezintă suprafața locuibilă aflată în proprietate publică (2,80%).

Structura suprafeței locuibile a Municipiului Târgu Mureș înregistrată la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic astfel:

Numărul locuințelor terminate la sfârșitul fiecărui an al perioadei de referință 2016 – 2020 pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2018 – 2019, media anuală de majorare fiind de 122 locuințe/an, respectiv 26%. Cea mai mare influență asupra evoluției numărului locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a exercitat-o evoluția numărului locuințelor terminate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. Numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș la finalul anului 2020 era de 883 locuințe și care reprezentau 1,30% din totalul locuințelor terminate la nivel național, 9.93% din totalul locuințelor terminate din Regiunea Centru și 79,05% din totalul locuințelor terminate din județul Mureș.

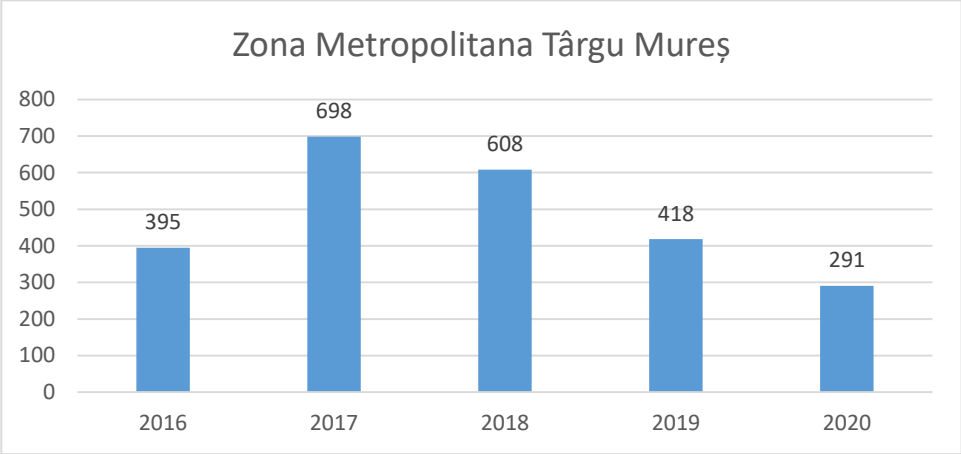
Evoluția locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

Numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș include: numărul locuințelor terminate din fonduri private și numărul locuințelor terminate din fonduri publice.

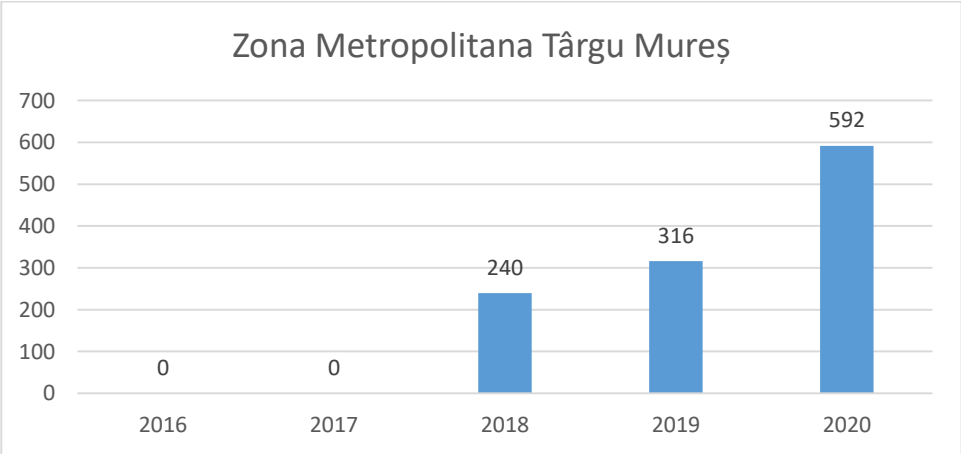
Numărul locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 26 locuințe/an, respectiv 1%.

Evoluția numărului locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

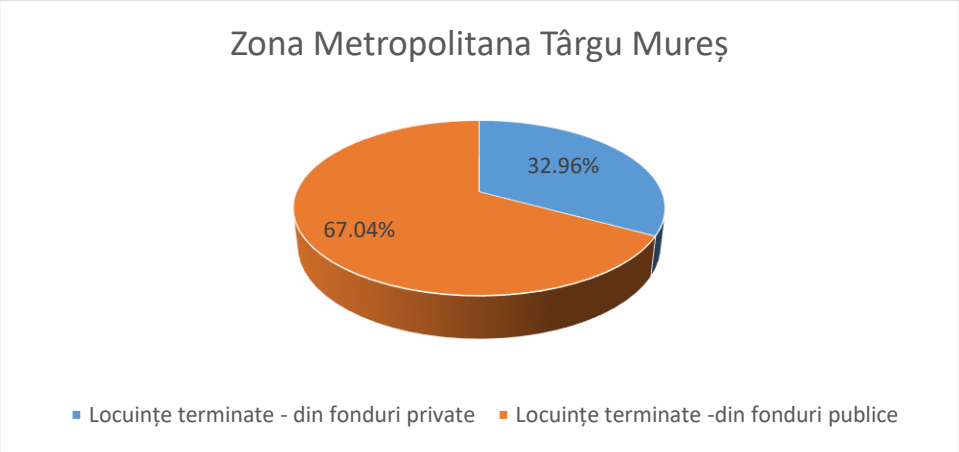
Numărul locuințelor terminate din fonduri publice de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, în perioada 2016 – 2017 a înregistrat valori nule, iar în perioada 2018 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 148 locuințe/an, respectiv 30%. Evoluția numărului locuințelor terminate din fonduri publice de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se datorează strict evoluției numărului locuințelor din fonduri publice de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția numărului locuințelor terminate din fonduri publice de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

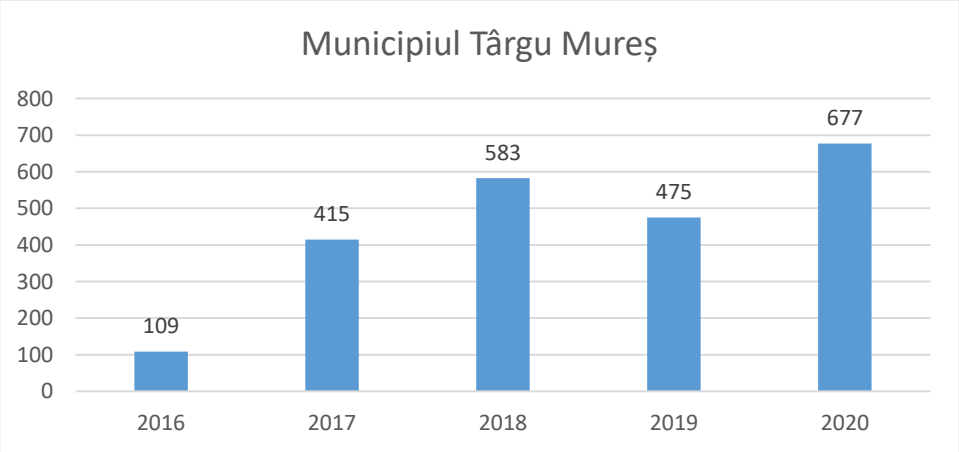
La sfârșitul anului 2020, numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș includea 883 locuințe dintre care 291 (32,96%) locuințe terminate din fonduri private și 592(67,04%) locuințe terminate din fonduri publice.

Structura numărului locuințelor terminate la sfârșitul anului 2020 pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic astfel:

Numărul locuințelor terminate la sfârșitul fiecărui an al perioadei de referință 2016 – 2020 pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, cu excepția perioadei 2018 – 2019, media anuală de majorare fiind de 142 locuințe/an, respectiv 86%. Numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș la finalul anului 2020 era de 677 locuințe, care reprezentau 1% din totalul locuințelor terminate la nivel național, 7,61% din totalul locuințelor terminate din Regiunea Centru, 60,61% din totalul locuințelor terminate din județul Mureș și 76,67% din totalul locuințelor de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Evoluția locuințelor terminate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

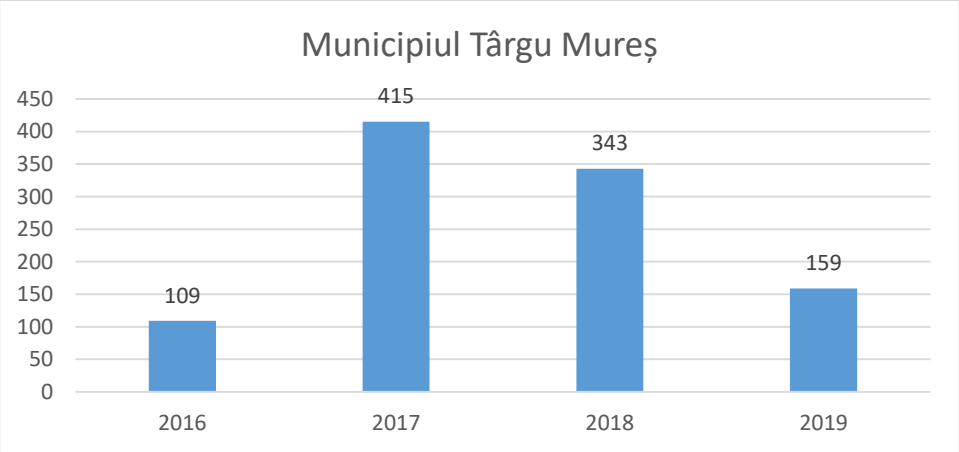

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș include: numărul locuințelor terminate din fonduri private și numărul locuințelor terminate din fonduri publice.

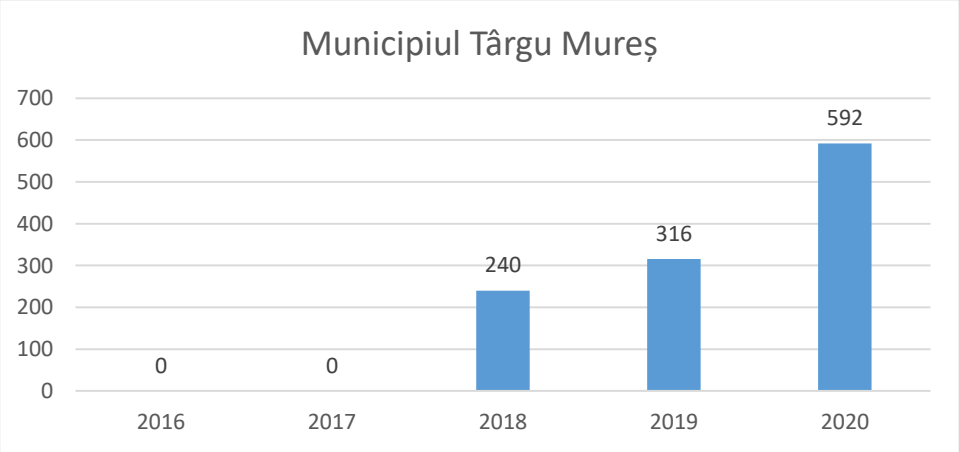
Numărul locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș, în perioada 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 6 locuințe/an, respectiv 41%.

Evoluția numărului locuințelor terminate din fonduri private de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

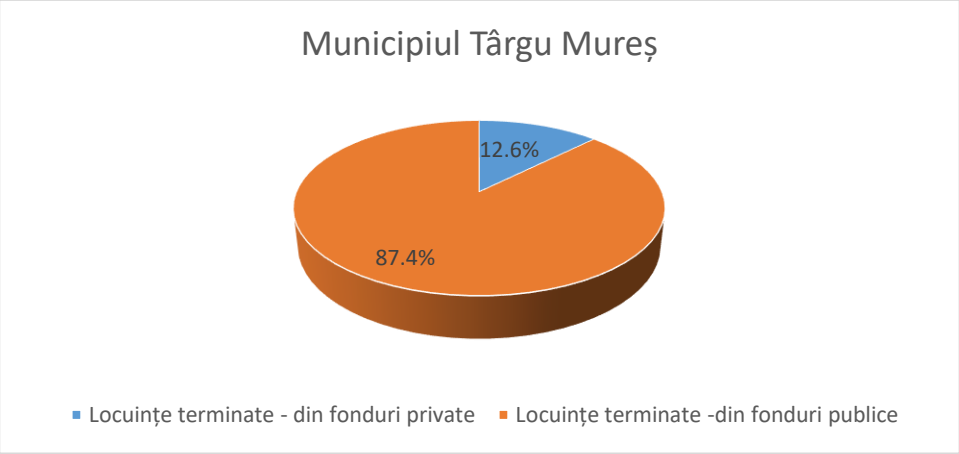
Numărul locuințelor terminate din fonduri publice de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș, în perioada 2016 – 2017 a înregistrat valori nule, iar în perioada 2018 – 2020 a evoluat în sens ascendent, media anuală de majorare fiind de 148 locuințe/an, respectiv 30%.

Evoluția numărului locuințelor terminate din fonduri publice de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

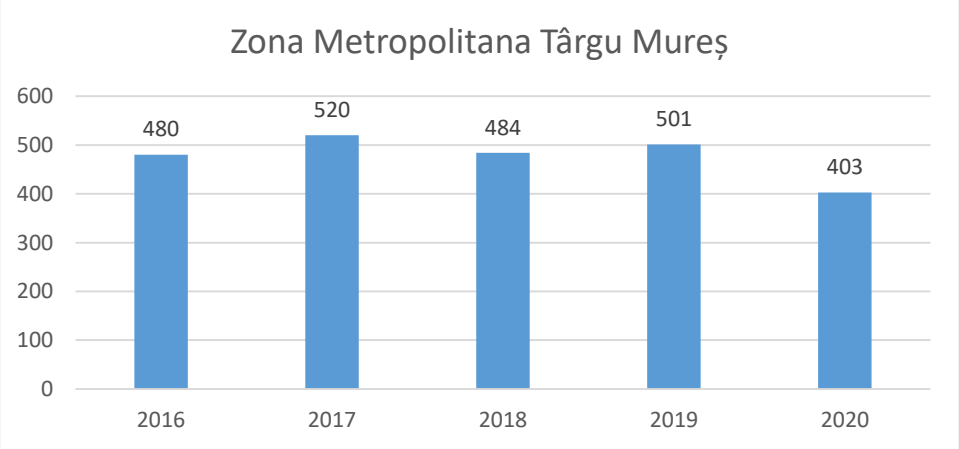
La sfârșitul anului 2020, numărul locuințelor terminate de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș includea 677 locuințe dintre care 85 (12,6%) locuințe terminate din fonduri private și 592 (87,4%) locuințe terminate din fonduri publice.

Structura numărului locuințelor terminate la sfârșitul anului 2020 pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic astfel:

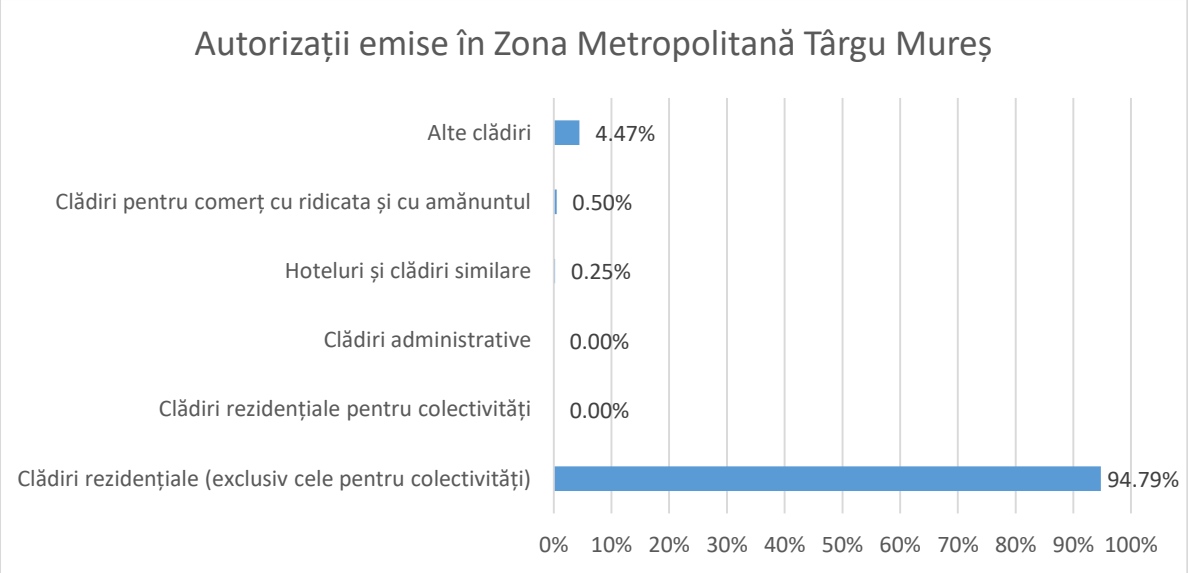
Numărul autorizațiilor de construire emise în perioada 2016 - 2020 la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și 2018 – 2019 și în sens descendent în perioada 2017 – 2018 și 2019 – 2020. Media anuală de diminuare a autorizațiilor emise pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 19 autorizații/an respectiv 3,66%. La sfârșitul anului 2020, numărul autorizațiilor de construire emise la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este 403 autorizații, care reprezintă 0,84% din totalul autorizațiilor de construire emise la nivel național, 9,46% din totalul autorizațiilor de construire emise în Regiunea Centru și 54,76% din totalul autorizațiilor de construire emise în Județul Mureș.

Evoluția numărului autorizațiilor de construire emise la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

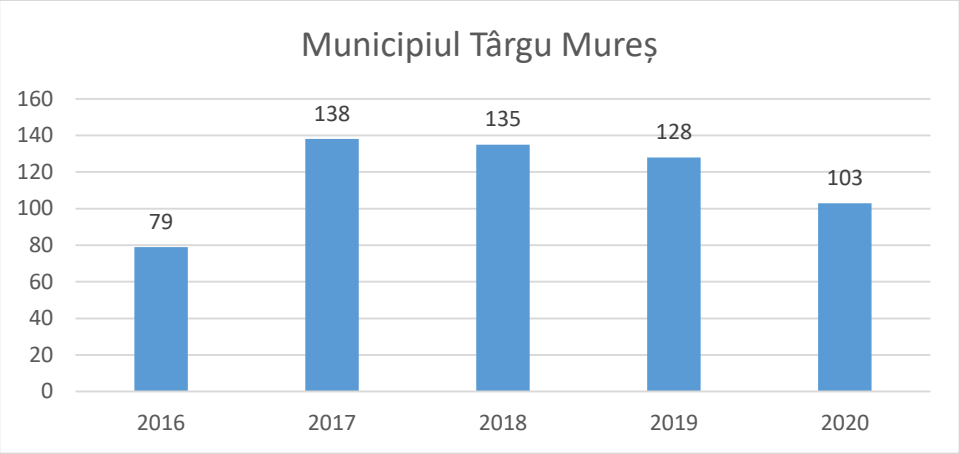
La sfârșitul anului 2020, numărul autorizațiilor de construire emise la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș includea 403 autorizații, dintre care: 382 (94,79%) autorizații pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități); 1 (0,25%) autorizație pentru hoteluri și clădiri similare, 2 (0,50%) autorizații pentru clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 18 (4,47%) autorizații pentru alte clădiri.

Structura autorizațiilor de construire emise la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 este reprezentată grafic astfel:

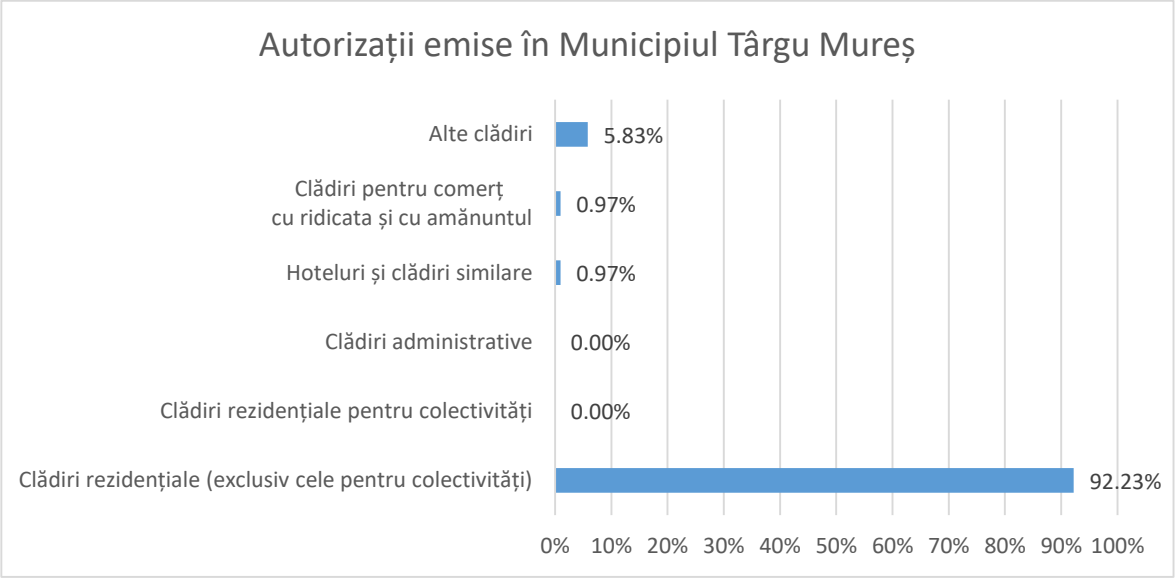
Numărul autorizațiilor de construire emise în perioada 2016 - 2020 la nivelul Municipiului Târgu Mureș, a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de majorare a autorizațiilor emise pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș este de 6 autorizații/an respectiv 11,95%. La sfârșitul anului 2020, numărul autorizațiilor de construire emise la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este 103 autorizații, care reprezintă 0,21% din totalul autorizațiilor de construire emise la nivel național, 2,42% din totalul autorizațiilor de construire emise în Regiunea Centru, 13,99% din totalul autorizațiilor de construire emise în Județul Mureș și 25,56% din totalul autorizațiilor emise pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Evoluția numărului autorizațiilor de construire emise la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic astfel:

La sfârșitul anului 2020, numărul autorizațiilor de construire emise la Municipiului Târgu Mureș includea 103 autorizații, dintre care: 95 (92,23%) autorizații pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități); 1 (0,97%) autorizație pentru hoteluri și clădiri similare, 1 (0,97%) autorizații pentru clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul și 2 (5,83%) autorizații pentru alte clădiri.

Structura autorizațiilor de construire emise la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2020 este reprezentată grafic astfel:

Clădiri publice cu altă destinație decât locuințe, spitale sau școli

Pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș există 9 clădiri publice a căror destinație este diferită de cea de locuințe, spitale sau școli. Aceste clădiri se află în administrarea SC Locativ SA și datorită stării de degradare avansată se confruntă cu pierderi de energie semnificative, datorită vechimii construcțiilor, a instalațiilor dar și a faptului că nu sunt izolate termic.

Ținând cont de importanța clădirilor pentru asigurarea spațiilor de desfășurare a serviciilor publice, respectiv arhitectura deosebită și importanța istorică a unora dintre aceste clădiri, este necesară intervenția pentru reabilitarea în vederea creșterii gradului de confort și de conservare a acestor clădiri.

Cele 9 clădiri de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș, identificate cu altă destinație decât cea de locuințe sunt:

1. Str. Bolyai nr. 18 – destinația actuală a clădirii – spații pentru birouri. Această clădire necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și a instalației de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 1004 mp.

2. Str. Gheorghe Doja nr. 9 – destinația clădirii: birouri, spații pentru ONG-uri. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și a instalației de încălzire. Suprafața utilă a clădirii: 3.181 mp.

3. Str. Bolyai nr. 5 – destinația actuală a clădirii: birouri, ateliere de creație pentru artiști. Clădirea este monument istoric de categorie B și necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și a instalației de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 1650 mp.

4. Str.. Avram Iancu, nr. 23 – Casa Memorială „Avram Iancu” – destinația actuală a clădirii: spațiu pentru ONG, casă memorială, muzeu. Clădirea este monument istoric de categorie B. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire, dotarea eu echipamente IT și mobilier. Este un spațiu ideal pentru amenajarea unui centru de documentare culturală și istorică. Este una dintre cele mai importante monumente istorice ale Municipiului Târgu Mureș. Suprafața utilă a clădirii este de 73,19 mp.

5. Str. Bartók Béla nr.2/A – destinația actuală a clădirii: spațiu pentru birouri, sediul Locativ SA. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 323 mp.

6. Piața Trandafirilor nr. 1 – destinația actuală a clădirii: birouri. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 180,85 mp.

7. Piața Trandafirilor nr. 38 – destinația actuală a clădirii: birouri. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 324,85 mp.

8. Str. Bolyai nr. 36 – destinația actuală a clădirii: birouri. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 876,67 mp.

9. Str. Tușnad nr. 5 – destinația actuală a clădirii: birouri, redacție ziar. Clădirea necesită reabilitare termică, refacerea instalației electrice și de încălzire. Suprafața utilă a clădirii este de 536,24 mp.

Administrarea fondului de locuințe și clădirilor publice constituie responsabilitatea SC Locativ SA. Aceasta este o societate comercială pe acțiuni înființată în anul 1998,în baza Legii nr. 31/1990,

republicată, privind societățile comerciale; ca urmare a reorganizării Regiei Autonome de Gospodărire Comunală și Locativă Târgu Mureș.

Pe lângă activitatea principală de întreținere și reparații a imobilelor aflate în administrare și pentru terți, SC Locativ SA prestează servicii de închiriere a locuințelor și spațiilor cu altă destinație decât cea de locuință, este dezvoltator imobiliar și realizează activități de topografie și topometrie atât pentru imobilele aflate în administrare cât și pentru terți.

Lucrările de reabilitare termică în vederea eficientizării energetice a clădirilor, gestionarea inteligentă a energiei și utilizarea energiei din resurse regenerabile în clădirile publice și rezidențiale trebuie să constituie priorități strategice în contextul dezvoltării întreținerii și conservării fondului construit.

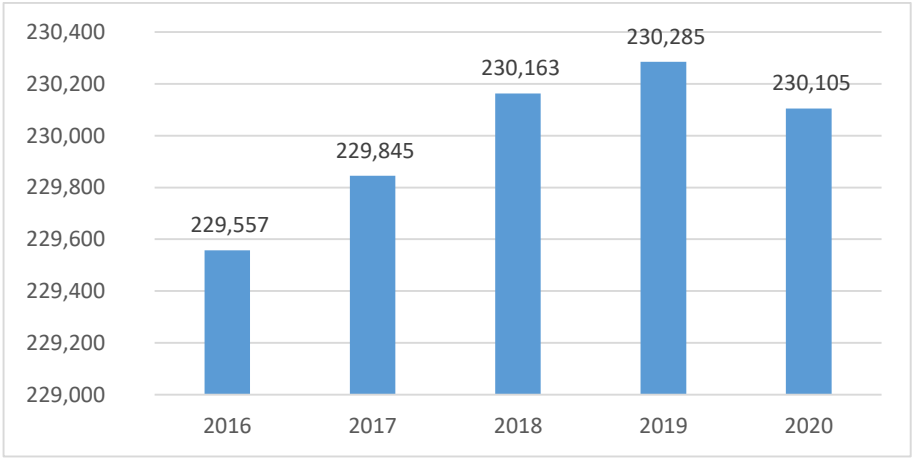
1.3. Profil socio –demografic

1.3.1. Analiza demografică

În perioada de referință 2016 – 2020, efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș a înregistrat un trend ascendent în perioada 2016 – 2019, iar în perioada 2019 – 2020 a evoluat în sens descendent. Media anuală de majorare a efectivului populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de137 persoane/an, respectiv 0,06%.

La finalul anului 2020, efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezenta 1,04% din totalul populației de la nivel național, 8,75% din populația Regiunii Centru și 38,96% din efectivul populației județului Mureș.

Evoluția efectivului populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic în următoarea figură:

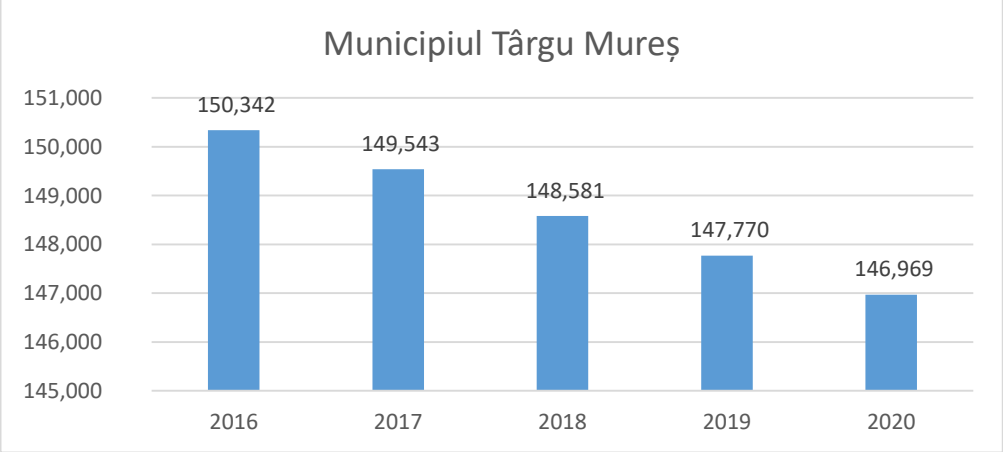
În perioada 2016 – 2019 efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș a înregistrat un trend de evoluție ascendent, chiar dacă în această perioadă atât efectivul populației de la nivel național,

regional cât și județean a evoluat în sens descendent. Sensul ascendent al evoluției efectivului populației se datorează în principal majorării efectivului populației din mediul rural al Zonei Metropolitane Târgu Mureș atât datorită mișcării naturale (natalitate), cât și mișcării migratorii (stabiliri cu domiciliul).

În perioada de referință 2016 – 2020, efectivul populației Municipiului Târgu Mureș a înregistrat un trend de evoluție descendent, media anuală de diminuare fiind de 843 persoane/an, respectiv 0,57%.

La finalul anului 2020, efectivul populației Municipiului Târgu Mureș reprezenta 0,66% din totalul populației de la nivel național, 5,59% din efectivul populației Regiunii Centru, 24,93% din populația județului Mureș și 63,87% din efectivul populației județului Mureș.

Evoluția efectivului populației Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic în următoarea figură:

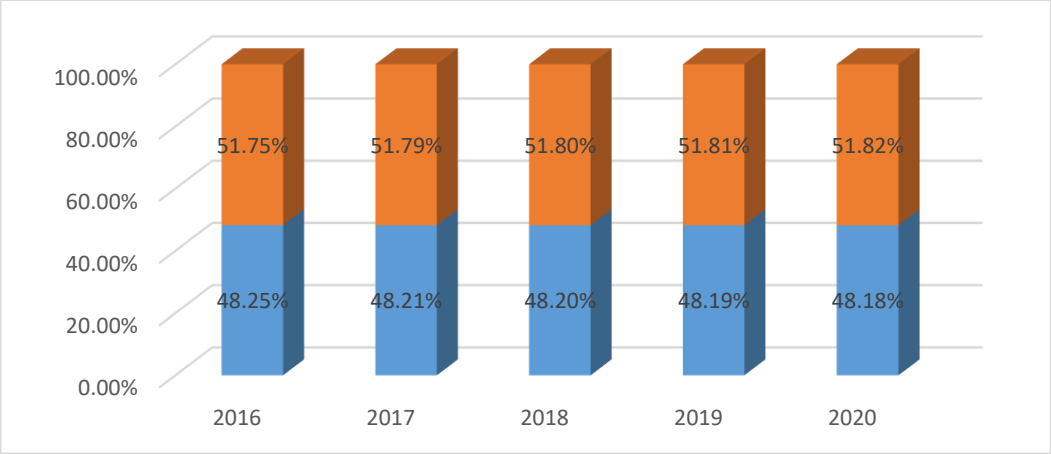
Evoluția descendentă a populației Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 se datorează atât mișcării naturale, pe fondul intensificării ratei mortalității, cât și mișcării migratorii, prin numărul mare al plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș.

1.3.2. Structura pe sexe

Efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș, structurat în funcție de sexe, în perioada de referință 2016 – 2020, evidențiază superioritatea populației de sex feminin (peste 51% în fiecare an) față de populația de sex masculin (sub 49% în fiecare an).

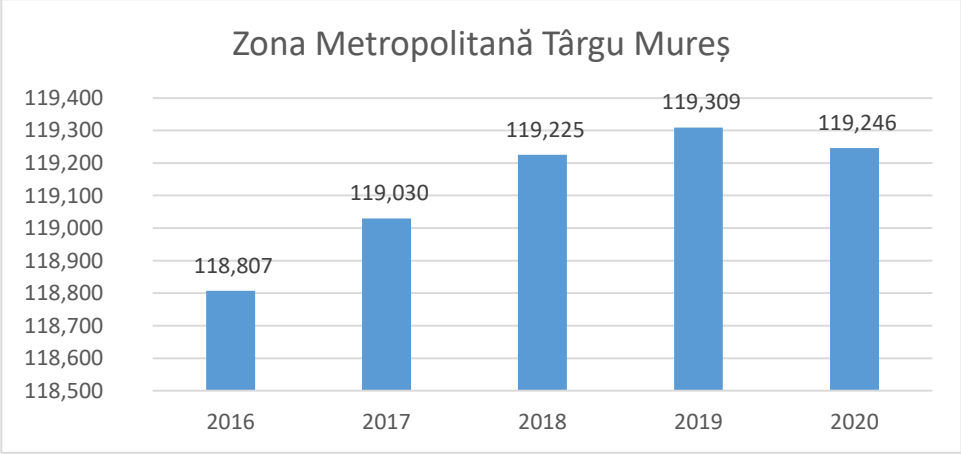
În anul 2020, efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș, includea: populație de sex feminin 119.246 persoane (51,82%) și populație de sex masculin 110.859 persoane (48,18%).

Structura efectivului populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș în funcție de sexe, este reprezentată grafic prin următoarea figură:

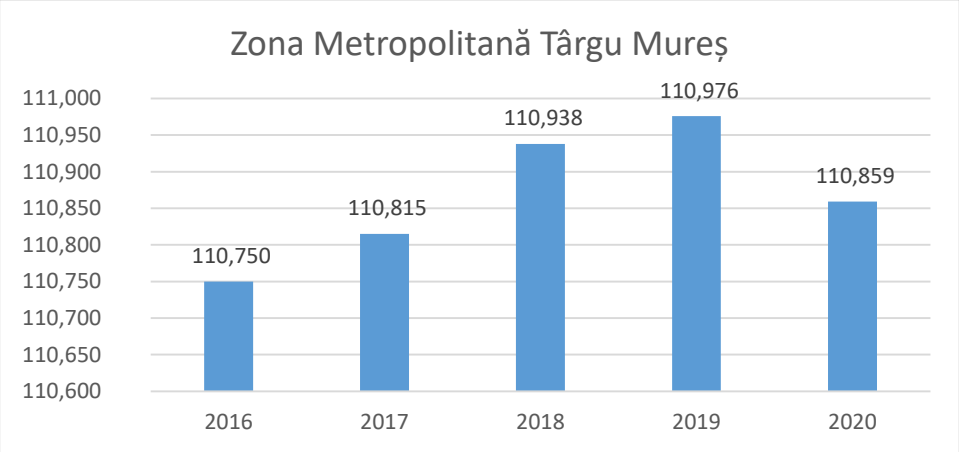
În perioada 2016 – 2019 populația de sex feminin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, iar în perioada 2019 – 2020 a înregistrat un trend de evoluție descendent. Media anuală de majorare a populației de sex feminin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 110 persoane/an. La sfârșitul anului 2020, populația de sex feminin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezenta 1,05% din totalul acestei populații de la nivel național, 8,88% din totalul populației de sex feminin din Regiunea Centru și 39,65% din efectivul populației de sex feminin a județului Mureș.

Evoluția populației de sex feminin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2019 populația de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, iar în perioada 2019 – 2020 a înregistrat un trend de evoluție descendent. Media anuală de majorare a populației de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 27 persoane/an. La sfârșitul anului 2020, populația de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezenta 1,02% din totalul acestei populații la nivel național, 8,62% din totalul populației de sex masculin din Regiunea Centru și 38,24% din efectivul populației de sex masculin a județului Mureș.

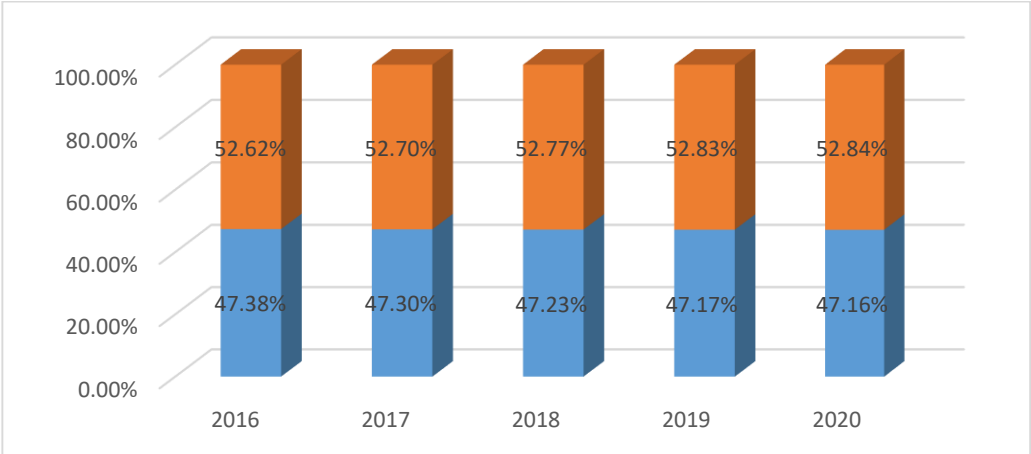
Evoluția populației de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Efectivul populației Municipiului Târgu Mureș, structurat în funcție de sexe, în perioada de referință 2016 – 2020, evidențiază superioritatea populației de sex feminin (peste 52% în fiecare an) față de populația de sex masculin (sub 48% în fiecare an).

În anul 2020, efectivul populației Municipiului Târgu Mureș, includea: populație de sex feminin 78.068 persoane (52,84%) și populație de sex masculin 69.313 persoane (47,16%).

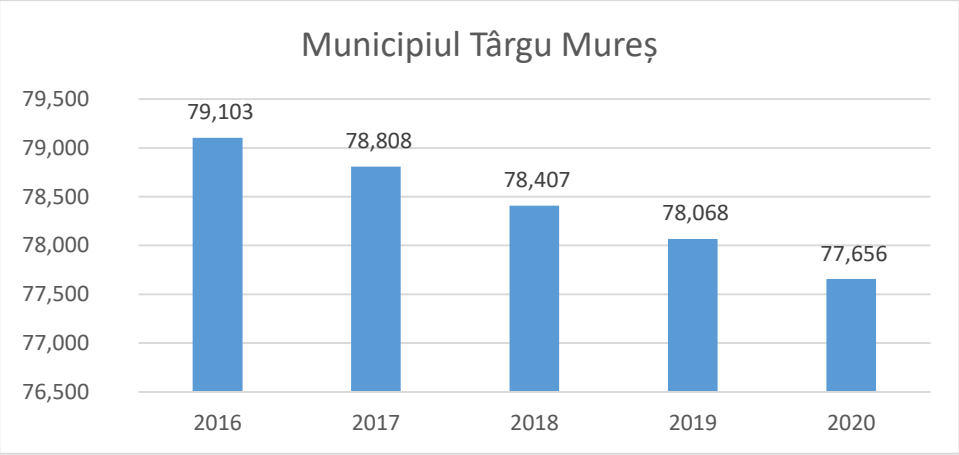
Structura efectivului populației Municipiului Târgu Mureș în funcție de sexe, este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2020 populația de sex feminin a Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, media anuală de diminuare a populației de sex feminin a Municipiului Târgu Mureș este de 362 persoane/an. La sfârșitul anului 2020, populația de sex feminin a Municipiului Târgu Mureș reprezenta 0,68% din totalul acestei populații de la nivel național, 5,78% din totalul populației de sex

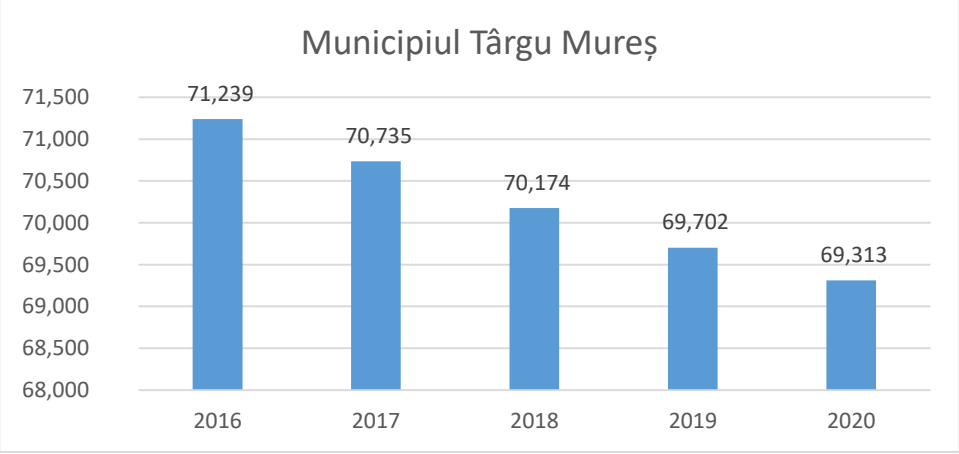
feminin din Regiunea Centru, 23,91% din efectivul populației de sex feminin a județului Mureș și 62,52% din totalul populației de sex feminin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Evoluția populației de sex feminin a Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2019 populația de sex masculin a Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, media anuală de diminuare a populației de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 482 persoane/an. La sfârșitul anului 2020, populația de sex masculin a Municipiului Târgu Mureș reprezenta 0,64% din totalul acestei populații la nivel național, 5,39% din totalul populației de sex masculin din Regiunea Centru, 23,91% din efectivul populației de sex masculin a județului Mureș și 62,52% din totalul populației de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

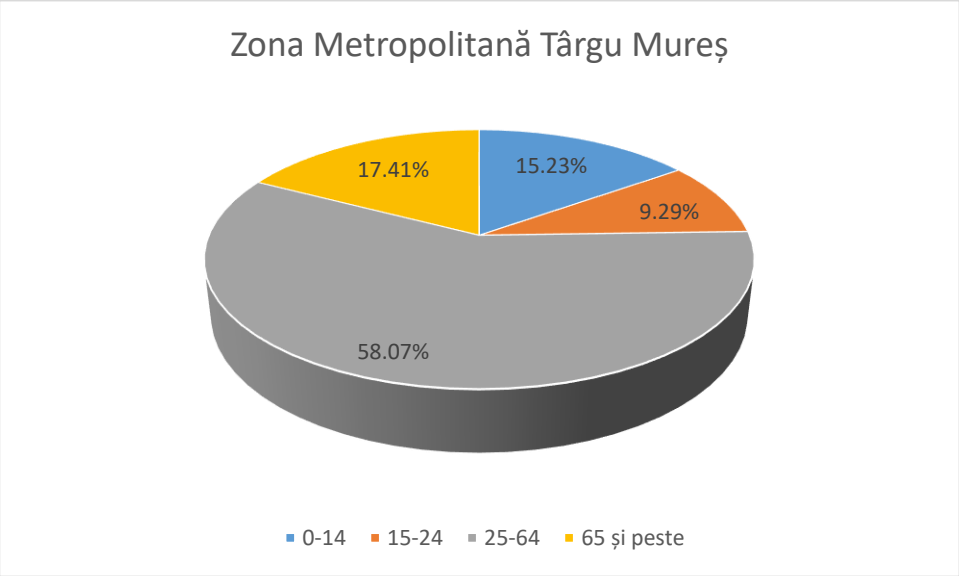
Evoluția populației de sex masculin a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

1.3.3. Structura pe grupe de vârstă

În anul 2020, efectivul populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este alcătuit din: 35.043 persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani (15,23%); 21.378 persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani (9,29%); 133.624 persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani (58,07%) și 40.060 persoane cu vârsta de peste 65 ani (17,41%).

Structura populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș în funcție de sexe, la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 1,07% din totalul acestei populații de la nivel național; 8,66% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din Regiunea Centru și 38,02% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din județul Mureș.

Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 0,93% din totalul acestei populații de la nivel național; 8,01% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din Regiunea Centru și 33,62% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din județul Mureș.

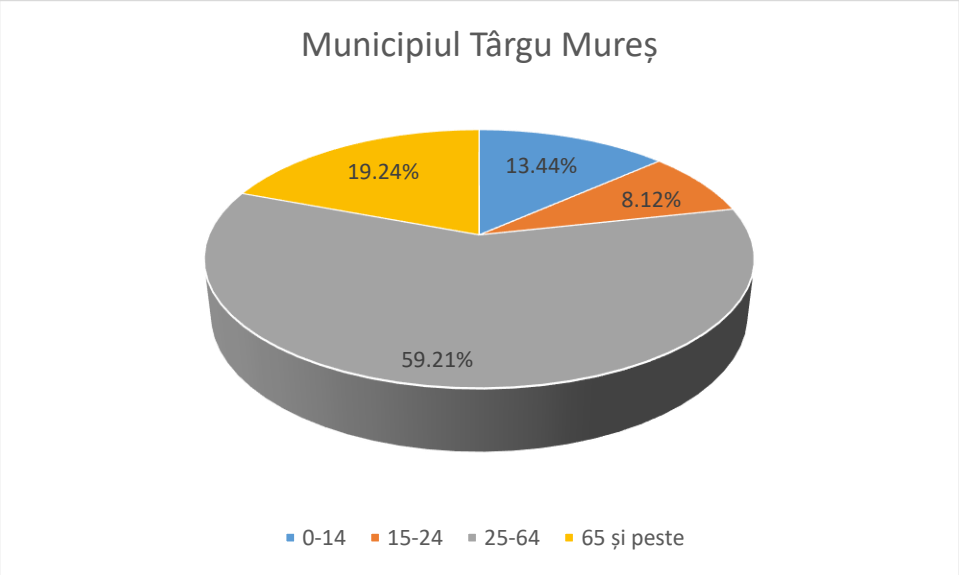
Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 1,04% din totalul acestei populații de la nivel național; 8,83% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din Regiunea Centru și 40,16% din totalul populației cu vrâsta cuprinsă între 25 și 64 ani din județul Mureș.

Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu vârsta de peste 65 ani, reprezenta la sfârșitul anului 2020: 1,07% din totalul acestei populații de la nivel național; 9,01% din efectivul populației cu vârsta

de peste 65 ani din Regiunea Centru și 39,22% din totalul populației cu vârsta de peste 65 ani din județul Mureș.

În anul 2020, efectivul populației Municipiului Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este alcătuit din: 19.751 persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani (13,44%); 11.934 persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani (8,12%); 87.013 persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani (59,21%) și 28.271 persoane cu vârsta de peste 65 ani (19,24%).

Structura populației Municipiului Târgu Mureș în funcție de sexe, la sfârșitul anului 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Populația Municipiului Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 0,61% din totalul acestei populații de la nivel național; 4,88% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din Regiunea Centru; 21,43% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din județul Mureș și 56,36% din totalul acestei populații din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația Municipiului Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 0,52% din totalul acestei populații de la nivel național; 4,47% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din Regiunea Centru; 18,77% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din județul Mureș și 55,82% din totalul acestei populații din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația Municipiului Târgu Mureș cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 ani reprezenta la sfârșitul anului 2020: 0,68% din totalul acestei populații de la nivel național; 5,75% din efectivul populației cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani din Regiunea Centru; 26,15% din totalul populației cu vrâsta cuprinsă între 25 și 64 ani din județul Mureș și 65,12% din totalul acestei populații din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația Municipiului Târgu Mureș cu vârsta de peste 65 ani, reprezenta la sfârșitul anului 2020: 0,75% din totalul acestei populații de la nivel național; 6,36% din efectivul populației cu vârsta de peste 65 ani din Regiunea Centru; 27,68% din totalul populației cu vârsta de peste 65 ani din județul Mureș și 70,57% din totalul acestei populații din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

1.3.4. Structura confesională a populației

Informațiile privind apartenența confesională a populației se colectează în cadrul unui recensământ. Datele finale ale celui mai recent recensământ sunt cele colectate în anul 2011. Astfel, conform recensământului efectuat în anul 2011, populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș este apartenentă a următoarelor culte religioase: ortodox, reformat, romano-catolic, unitarian, greco-catolic, penticostal, adventist de ziua a șaptea și martorii lui Iehova. De asemenea, în cadrul recensământului au fost colectate date privind apartenența la altă religie (nedefinită datorită numărului scăzut al apartenenților) și au fost identificate persoane care s-au declarat fără religie sau atei și au existat cazuri la nivelul cărora informațiile privind apartenența religioasă au fost indisponibile.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 88.078 persoane apartenente a cultului ortodox, acestea reprezentând 41,97% din efectivul populației stabile din Zona Metropolitană Târgu Mureș. Populația de religie ortodoxă de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,54% din totalul populației de religie ortodoxă din România; 8,13% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 31,10% din totalul populației de religie ortodoxă din județul Mureș.

Populația apartenentă a cultului reformat de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 66.319 persoane, acestea reprezentând 31,60% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie reformată de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 11,04% din totalul populației de religie reformată din România; 25,01% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 48,01% din totalul populației de religie reformată din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 23.617 persoane apartenente a cultului romano-catolic, acestea reprezentând 11,25% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie romano-catolică de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 2,71% din totalul populației de religie romano-catolică din România; 6,86% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 48,66% din totalul populației de religie romano-catolică din județul Mureș.

Populația apartenentă a cultului unitarian de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 a înregistrat 4.709 persoane, acestea reprezentând 2,24% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie unitariană de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 8,16% din totalul populației de religie unitariană din România;

9,72% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 38,60% din totalul populației de religie unitariană din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 3.978 persoane apartenente a cultului greco-catolic, acestea reprezentând 1,90% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie greco-catolică de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 2,64% din totalul populației de religie greco-catolică din România; 16,22% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 35,91% din totalul populației de religie greco-catolică din județul Mureș.

Populația apartenentă a cultului penticostal de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 1.915 persoane, acestea reprezentând 0,91% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie penticostală de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,53% din totalul populației de religie penticostală din România; 6,02% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 20,46% din totalul populației de religie penticostală din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 4.449 persoane apartenente a cultului adventist de ziua a șaptea, acestea reprezentând 2,12% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de religie adventistă de ziua a șaptea de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 5,50% din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din România; 34,14% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 49,55% din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din județul Mureș.

Populația apartenentă a cultului Martorii lui Iehova de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 2.715 persoane, acestea reprezentând 1,29% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația apartenentă a cultului religios Martorii lui Iehova de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 5,45% din totalul populației de religie Martorii lui Iehova din România; 19,17% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru și 38,89% din totalul populației de religie Martorii lui Iehova din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 2.297 persoane de altă religie, acestea reprezentând 1,09% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația apartenentă a altor culte religioase de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,67% din totalul populației de altă religie din România; 6,36% din totalul populației apartenente a altor culte religioase din Regiunea Centru și 34,11% din totalul populației de altă religie din județul Mureș.

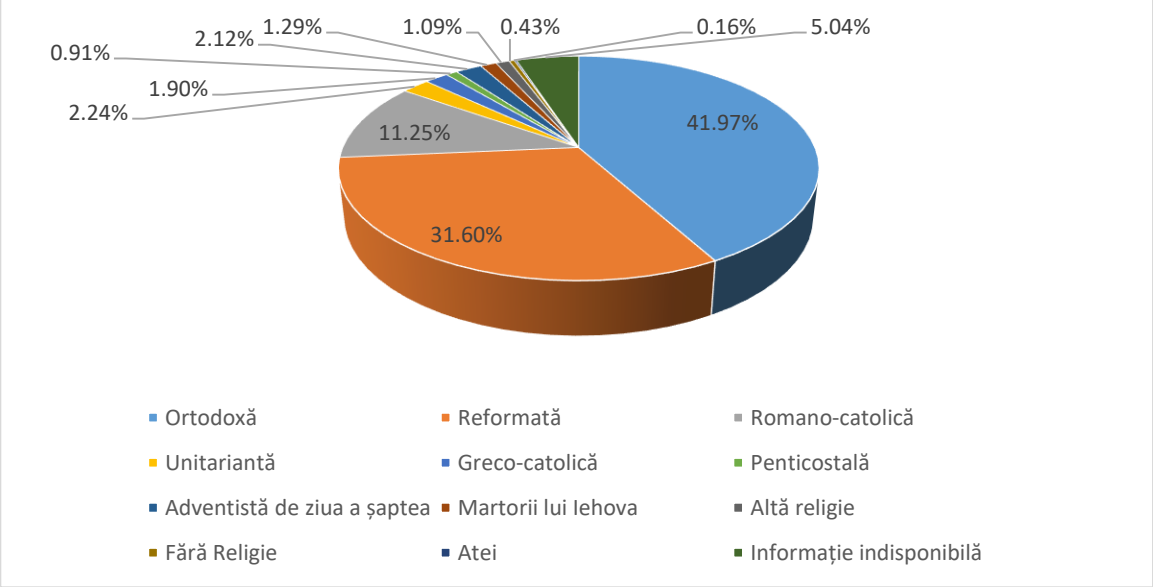
Populația declarată fără religie de la Nivelul zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 901 persoane, acestea reprezentând 0,43% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația declarată fără religie de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul

2011 reprezenta 4,76% din totalul populației fără religie din România; 17,39% din efectivul populației care nu aparține niciunui cult religios și 40,94% din totalul populației fără religie din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificare 329 persoane declarate atee, acestea reprezentând 0,16% din efectivul populației stabile a zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația declarată atee de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 1,59% din totalul populației atee din România; 19,70% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 71,68% din totalul populației atee din județul Mureș.

În cadrul recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș nu au putut fi colectate informații privind apartenența religioasă pentru 10.574 persoane respectiv 5,04% din efectivul populației stabile.

Structura privind apartenența religioasă a populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația Municipiului Târgu Mureș este apartenentă a următoarelor culte religioase: ortodox, reformat, romano-catolic, unitarian, greco-catolic, penticostal, adventist de ziua a șaptea și martorii lui Iehova. De asemenea, în cadrul recensământului și la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost colectate date privind apartenența la altă religie (nedefinită datorită numărului scăzut al apartenenților) și au fost identificate persoane care s-au declarat fără religie sau atei și au existat cazuri la nivelul cărora informațiile privind apartenența religioasă au fost indisponibile.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 60.637 persoane apartenente a cultului ortodox, acestea reprezentând 45,15%% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie ortodoxă de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,37% din totalul populației de religie ortodoxă din România; 5,60% din totalul populației

apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 21,57% din totalul populației de religie ortodoxă din județul Mureș și 68,84% din totalul populației apartenente a cultului ortodox din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația apartenentă a cultului reformat de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 36.491 persoane, acestea reprezentând 27,17% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie reformată de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 6,07% din totalul populației de religie reformată din România; 13,76% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 26,42%%din totalul populației de religie reformată din județul Mureș și 55,02% din totalul populației apartenente a cultului reformat din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 16.438 persoane apartenente a cultului romano-catolic, acestea reprezentând 12,24% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie romano-catolică de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 1,89% din totalul populației de religie romano-catolică din România; 4,78% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 33,97% din totalul populației de religie romano-catolică din județul Mureș și 69,60% din totalul populației apartenente a cultului romano-catolic din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația apartenentă a cultului unitarian de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 3.296 persoane, acestea reprezentând 2,45% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie unitariană de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 5,71% din totalul populației de religie unitariană din România; 6,80% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 27,02% din totalul populației de religie unitariană din județul Mureș și 69,99% din totalul populației apartenente a cultului unitarian din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 3.179 persoane apartenente a cultului greco-catolic, acestea reprezentând 2,37% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie greco-catolică de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 2,11% din totalul populației de religie greco-catolică din România; 12,96% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 28,70% din totalul populației de religie greco-catolică din județul Mureș și 79,91% din totalul populației apartenente a cultului greco-catolic din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația apartenentă a cultului penticostal de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 1.094 persoane, acestea reprezentând 0,30% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie penticostală de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,30% din totalul populației de religie penticostală din România; 3,44% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 11,69% din totalul populației de religie penticostală din județul Mureș și 57,13% din totalul populației apartenente a cultului penticostal din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificare 1.340 persoane apartenente a cultului adventist de ziua a șaptea, acestea reprezentând 1% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie adventistă de ziua a șaptea de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 1,66% din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din România; 10,28% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 14,92% din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din județul Mureș și 30,12% din totalul populației apartenente a cultului adventist de ziua a șaptea din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația apartenentă a cultului Martorii lui Iehova de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 1.536 persoane, acestea reprezentând 1,16% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de religie Martorii lui Iehova de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 3,14% din totalul populației de religie Martorii lui Iehova din România; 11,04% din totalul populației apartenente a acestui cult religios din Regiunea Centru; 22,39% din totalul populației de religie Martorii lui Iehova din județul Mureș și 57,57% din totalul populației apartenente a cultului Martorii lui Iehova din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

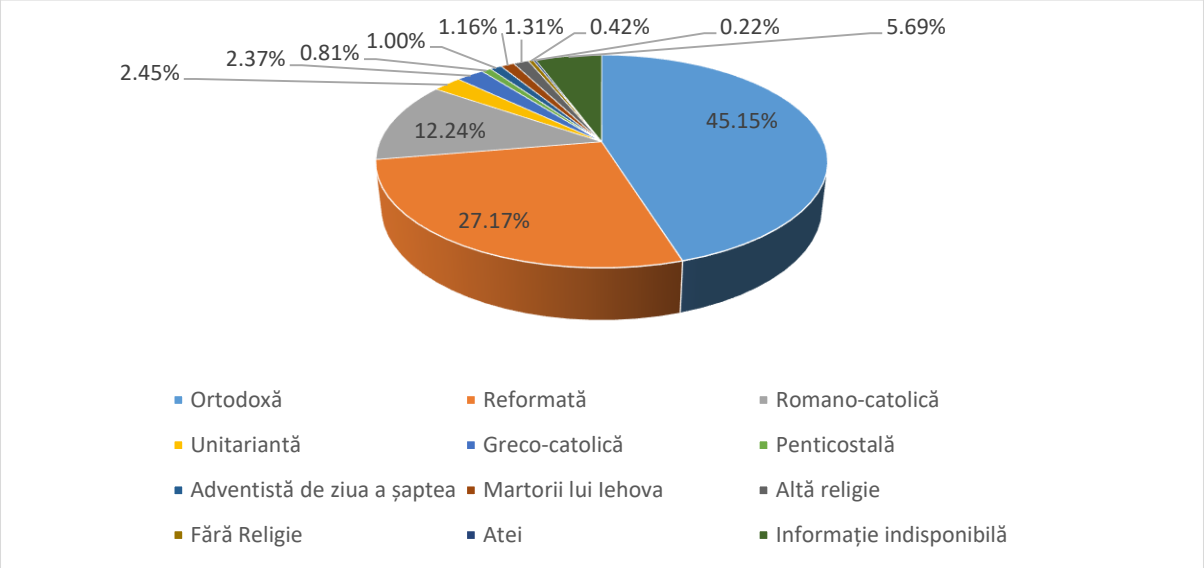
În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 1.759 persoane de altă religie, acestea reprezentând 1,31% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de altă religie de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,51% din totalul populației de altă religie din România; 4,87% din totalul populației apartenentă a altor culte religioase din Regiunea Centru; 26,12% din totalul populației de altă religie din județul Mureș și 76,58% din totalul populației apartenentă a altor culte religioase din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația declarată fără religie de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 560 persoane, acestea reprezentând 0,42% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația fără religie de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 2,96% din totalul populației fără religie din România; 10,81% din totalul populației care nu aparține niciunui cult religios din Regiunea Centru; 25,44% din totalul populației fără religie din județul Mureș și 62,15% din totalul populației care nu aparține niciunui cult religios din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 290 de persoane declarate atee, acestea reprezentând 0,22% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația declarată atee de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 1,40% din totalul populației declarate atee din România; 17,37% din totalul acestei populații din Regiunea Centru; 63,18% din totalul populației declarate atee din județul Mureș și 88,15% din totalul populației declarate atee din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În cadrul recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș nu au putut fi colectate informații privind apartenența religioasă pentru 7.643 persoane respectiv 5,69% din efectivul populației stabile.

Structura privind apartenența religioasă a populației Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

1.3.5. Structura etnică a populației

Informațiile privind apartenența etnică a populației se colectează în cadrul unui recensământ. Datele finale ale celui mai recent recensământ sunt cele colectate în anul 2011. Astfel, conform recensământului efectuat în anul 2011, populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș este apartenentă a următoarelor etnii: română, maghiară, romă și germană. De asemenea, în cadrul recensământului au fost colectate date privind apartenența la altă etnie (nedefinită datorită numărului scăzut al apartenenților) și au existat cazuri la nivelul cărora informațiile privind apartenența etnică au fost indisponibile.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 92.128 persoane de etnie română, acestea reprezentând 43,93% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de etnie română de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,55% din totalul populației de etnie română din România; 6,38% din totalul românilor din Regiunea Centru și 33,24% din totalul populației de etnie română din județul Mureș.

Populația de etnie maghiară de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 95.456 persoane, acestea reprezentând 45,48% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de etnie maghiară de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 7,78% din totalul populației de etnie maghiară din România; 14,15% din totalul maghiarilor din Regiunea Centru și 47,52% din totalul populației de etnie maghiară din județul Mureș.

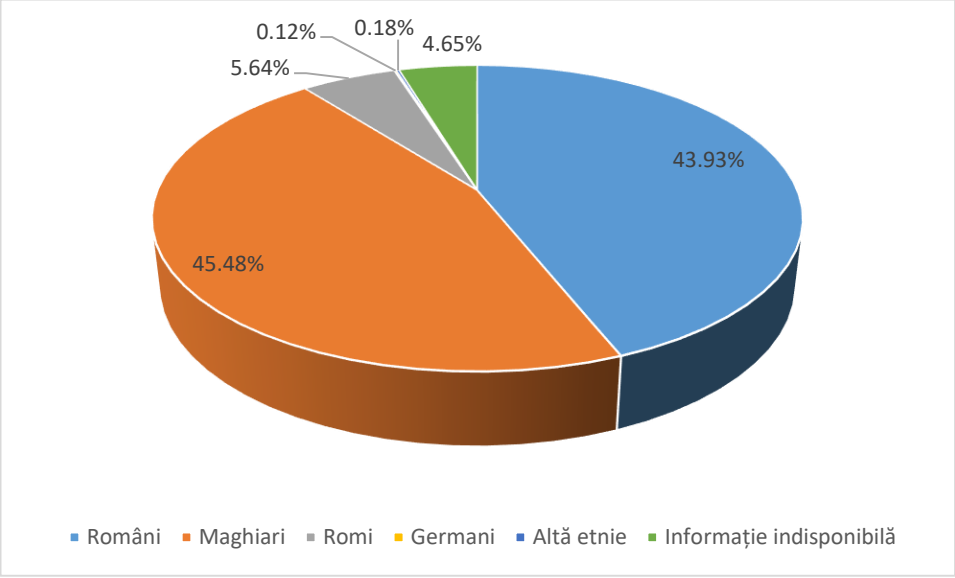
În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 11.847 persoane de etnie romă, acestea reprezentând 5,64% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de etnie romă de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 1,19% din totalul populației de etnie romă din România; 10,64% din totalul romilor din Regiunea Centru și 25,23% din totalul populației de etnie romă din județul Mureș.

Populația de etnie germană de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 248 persoane, acestea reprezentând 0,12% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de etnie germană de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,69% din totalul populației de etnie germană din România; 2,59% din totalul germanilor din Regiunea Centru și 16,78% din totalul populației de etnie germană din județul Mureș.

În anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș au fost identificate 380 de persoane de altă etnie, acestea reprezentând 0,18% din efectivul populației stabile a Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Populația de altă etnie de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,18% din totalul populației de altă etnie din România; 13,85% din totalul populației de altă etnie din Regiunea Centru și 59,19% din totalul populației de altă etnie din județul Mureș.

În cadrul recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș nu au putut fi colectate informații privind apartenența etnică pentru 9.752 persoane respectiv 4,65% din efectivul populației stabile.

Structura privind apartenența etnică a populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2011 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația Municipiului Târgu Mureș este apartenentă a următoarelor etnii: română, maghiară, romă și germană. De asemenea, în cadrul recensământului au fost colectate date privind apartenența la altă etnie (nedefinită datorită

numărului scăzut al apartenenților) și au existat cazuri la nivelul cărora informațiile privind apartenența etnică au fost indisponibile.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 66.033 persoane de etnie română, acestea reprezentând 49,17% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de etnie română de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,39% din totalul populației de etnie română din România; 4,57% din totalul românilor din Regiunea Centru; 23,81% din totalul populației de etnie română din județul Mureș și 71,62% din totalul românilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația de etnie maghiară de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 57.532 persoane, acestea reprezentând 42,84% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de etnie maghiară de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 4,69% din totalul populației de etnie maghiară din România; 8,53% din totalul maghiarilor din Regiunea Centru; 28,64% din totalul populației de etnie maghiară din județul Mureș și 60,27% din totalul maghiarilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

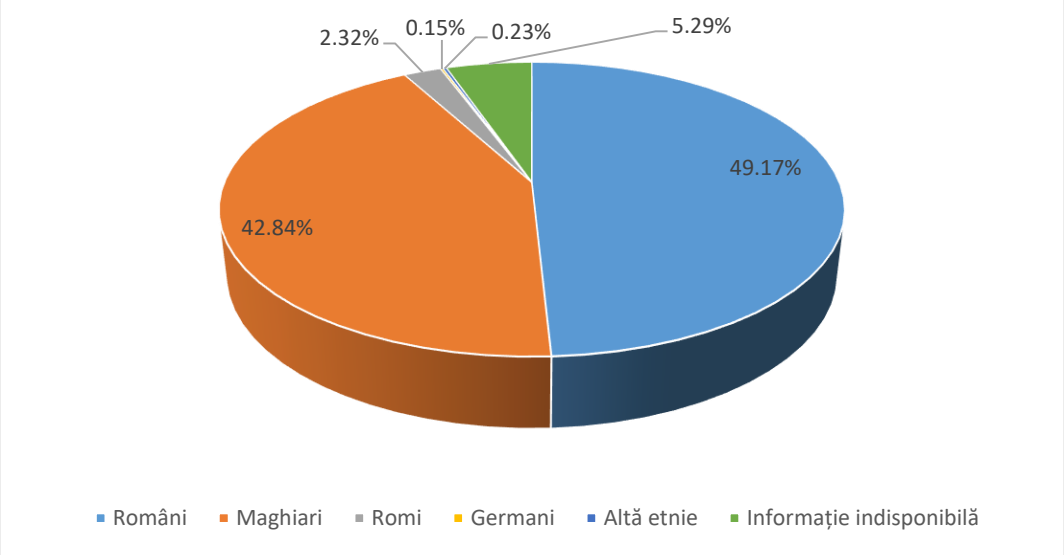
În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 3.110 persoane de etnie romă, acestea reprezentând 2,32% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de etnie romă de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,50% din totalul populației de etnie romă din România; 2,79% din totalul romilor din Regiunea Centru; 6,62% din totalul populației de etnie romă din județul Mureș și 26,25% din totalul populației de etnie romă din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația de etnie germană de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 înregistra 202 persoane, acestea reprezentând 0,15% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mureș. Populația de etnie germană de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,56% din totalul populației de etnie germană din România; 2,11% din totalul germanilor din Regiunea Centru; 13,67% din totalul populației de etnie germană din județul Mureș și 81,45% din totalul germanilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate 303 persoane de altă etnie, acestea reprezentând 0,23% din efectivul populației stabile a Municipiului Târgu Mure. Populația de altă etnie de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 reprezenta 0,15 % din totalul populației de altă etnie din România; 11,04% din totalul populației de altă etnie din Regiunea Centru; 47,20% din totalul populației de altă etnie din județul Mureș și 79,74% din totalul populației de altă etnie din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În cadrul recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul Municipiului Târgu Mureș nu au putut fi colectate informații privind apartenența etnică pentru 7.110 persoane respectiv 5,29% din efectivul populației stabile.

Structura privind apartenența etnică a populației Municipiului Târgu Mureș în anul 2011 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

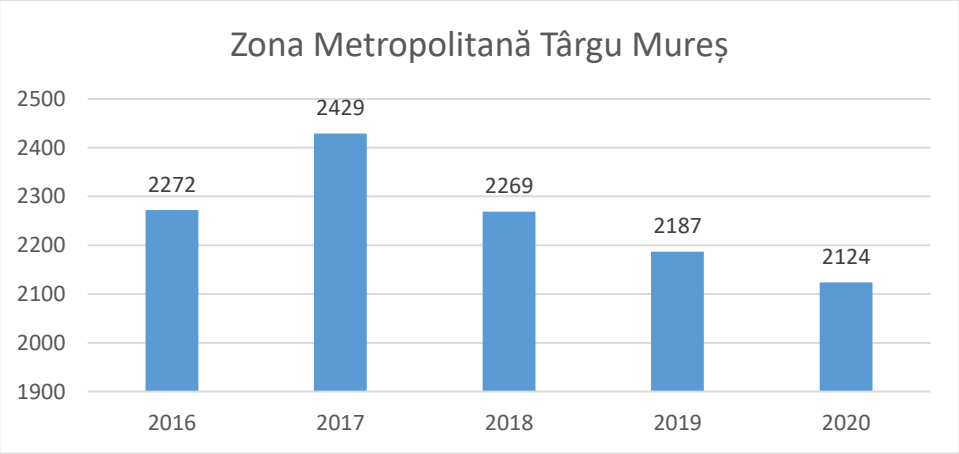

1.3.6. Natalitate. Mortalitate. Spor natural

Rata natalității

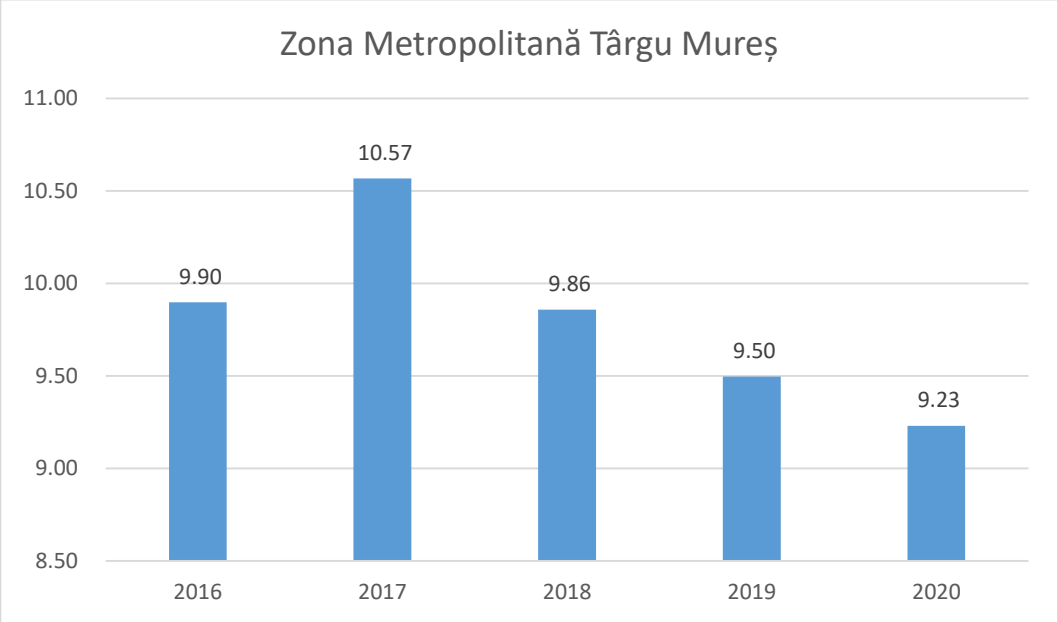
În perioada de referință, numărul născuților vii din Zona Metropolitană Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului născuților vii din Zona Metropolitană Târgu Mureș este de 37 persoane/an, respectiv 0,02%. Intensificarea trendului descendent al numărului născuților vii, evidențiază pe de-o parte tendința de diminuare a efectivului populației iar pe de altă parte accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Evoluția numărului născuților vii din Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

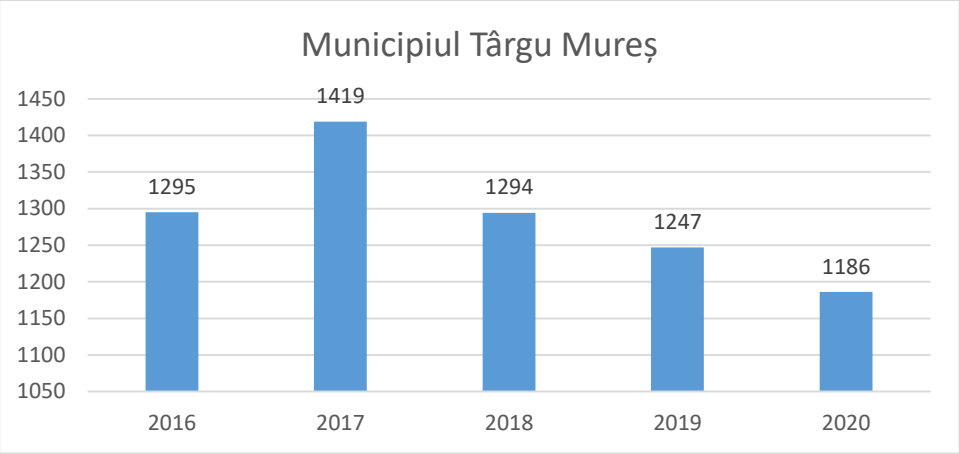
Rata natalității înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada de referință, a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a ratei natalității la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 0,17 respectiv 0,02%. Trendul de evoluție al ratei natalității înregistrat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este identic trendului de evoluție al numărului născuților vii și evidențiază aceleași tendințe de diminuare a efectivului populației și intensificare a fenomenului de îmbătrânire demografică.

Evoluția ratei natalității de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

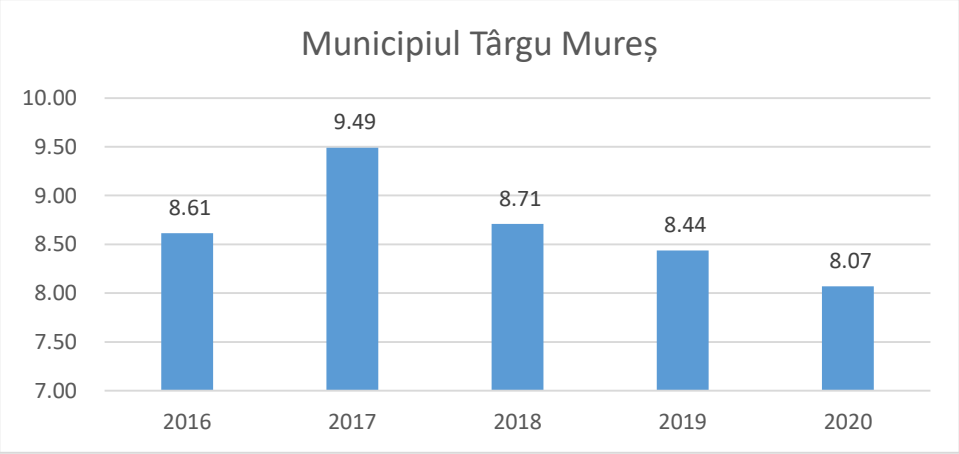
În perioada de referință, numărul născuților vii din Municipiul Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului născuților vii din Zona Metropolitană Târgu Mureș este de 27 persoane/an, respectiv 0,02%. Intensificarea trendului descendent al numărului născuților vii, evidențiază pe de-o parte tendința de diminuare a efectivului populației iar pe de altă parte accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.

Evoluția numărului născuților vii din Municipiul Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Rata natalității înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada de referință, a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a ratei natalității la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 0,14 respectiv 0,01%. Trendul de evoluție al ratei natalității înregistrat la nivelul Municipiului Târgu Mureș este identic trendului de evoluție al numărului născuților vii și evidențiază aceleași tendințe de diminuare a efectivului populației și intensificare a fenomenului de îmbătrânire demografică.

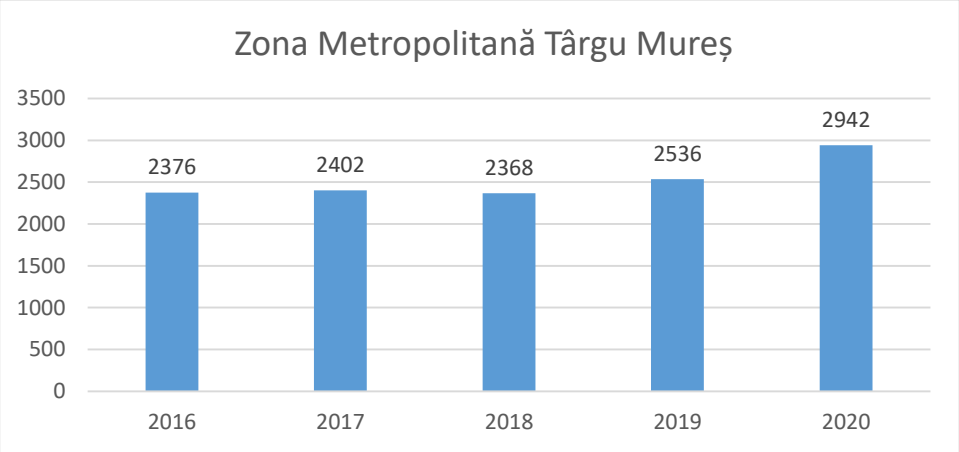
Evoluția ratei natalității de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Rata mortalității

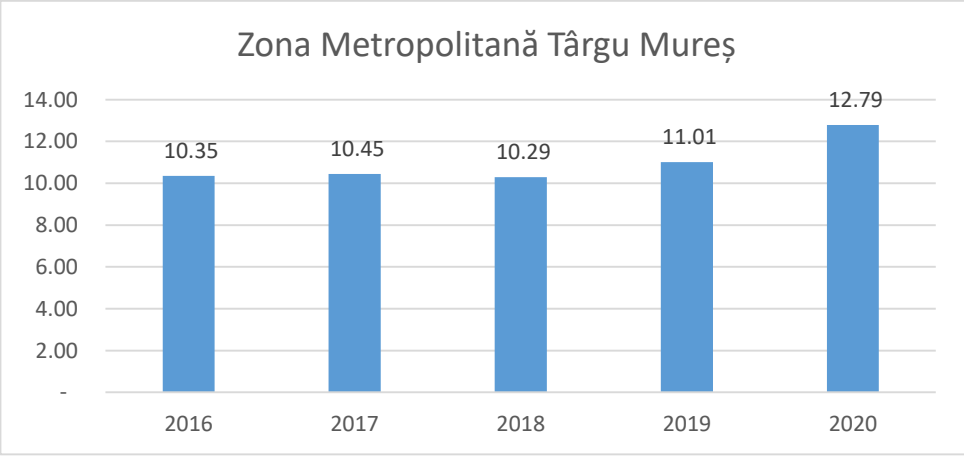
În perioada de referință numărul persoanelor decedate de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și 2018 – 2020 și în sens descendent în perioada 2017 – 2018. Media anuală de majorare a numărului persoanelor decedate de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 141 persoane/an. Predominanța sensului ascendent de evoluție al numărului persoanelor decedate de la nivelul zonei Metropolitane Târgu Mureș evidențiază tendința de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului persoanelor decedate din Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Rata mortalității înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în intervalul 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și 2019 – 2020 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2018. Media anuală de majorare a ratei mortalității de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 0,61/an respectiv 5,64% Predominanța trendului de evoluție ascendent înregistrat la nivelul ratei mortalității Zonei Metropolitane Târgu Mureș evidențiază tendința de diminuare a populației pe fondul selecției naturale.

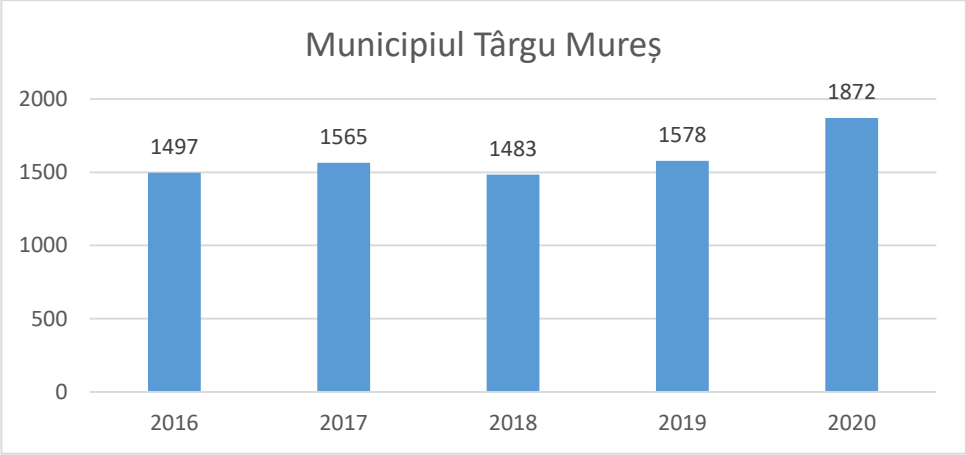
Evoluția ratei mortalității înregistrate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada de referință numărul persoanelor decedate de la nivelul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și 2018 – 2020 și în sens descendent în perioada 2017 – 2018. Media anuală de majorare a numărului persoanelor decedate de la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 93,75 persoane/an. Predominanța sensului ascendent de evoluție al numărului

persoanelor decedate de la nivelul Municipiului Târgu Mureș evidențiază tendința de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului persoanelor decedate din Municipiul Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

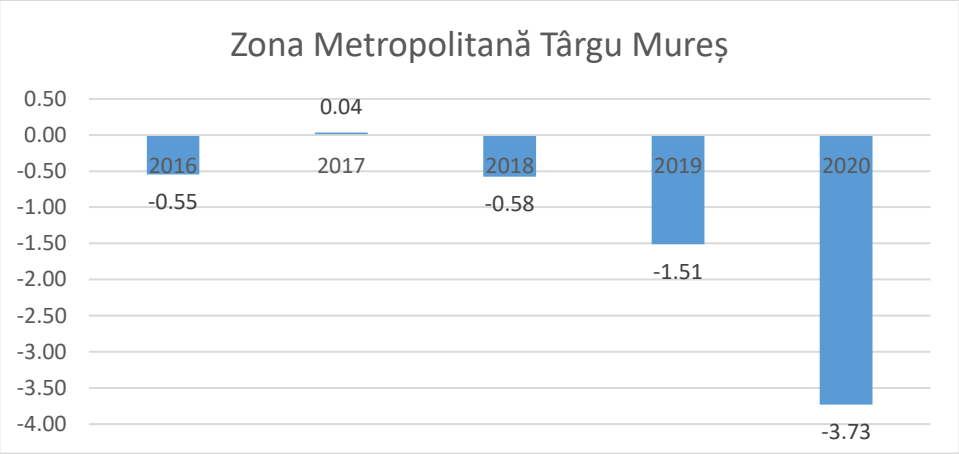

Rata mortalității înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș în intervalul 2016 – 2020 a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și 2019 – 2020 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2018. Media anuală de majorare a ratei mortalității de la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 0,71/an respectiv 6,69% Predominanța trendului de evoluție ascendent înregistrat la nivelul ratei mortalității Municipiului Târgu Mureș evidențiază tendința de diminuare a populației pe fondul selecției naturale.

Sporul natural

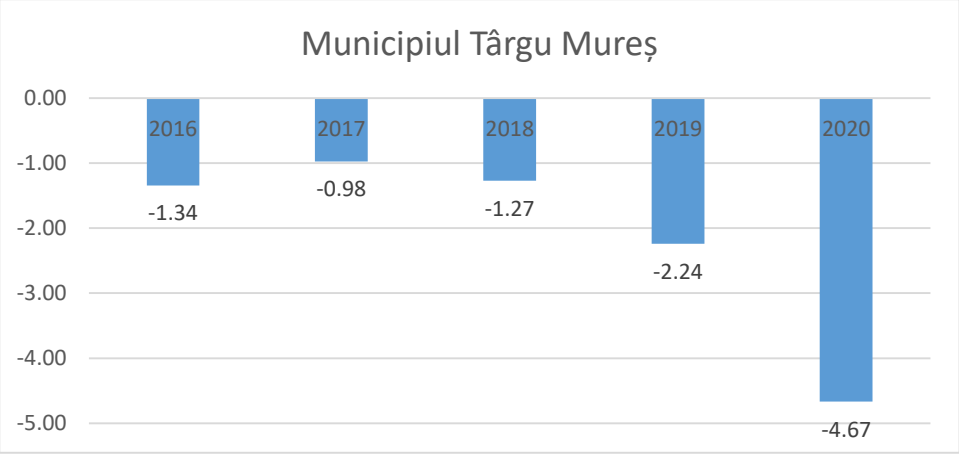
În perioada 2016 – 2020, sportul natural identificat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, a înregistrat valori negative, cu excepția anului 2017 când valoarea acestui indicator a fost pozitivă. Trendul de evoluție al sporului natural de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a fost unul ascendent în perioada 2016 – 2017 și descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a sporului anual de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 0,8/an. Valorile negative ale sporului anual al Zonei Metropolitane Târgu Mureș și predominanța trendului de evoluție descendent, evidențiază tendința de diminuare a efectivului populației.

Evoluția sporului natural de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2020, sportul natural identificat la nivelul Municipiului Târgu Mureș, a înregistrat valori negative. Trendul de evoluție al sporului natural de la nivelul Municipiului Târgu Mureș a fost unul ascendent în perioada 2016 – 2017 și descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a sporului anual de la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 0,83/an. Valorile negative ale sporului anual al Municipiului Târgu Mureș și predominanța trendului de evoluție descendent, evidențiază tendința de diminuare a efectivului populației.

Evoluția sporului natural de la nivelul Municipiului Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

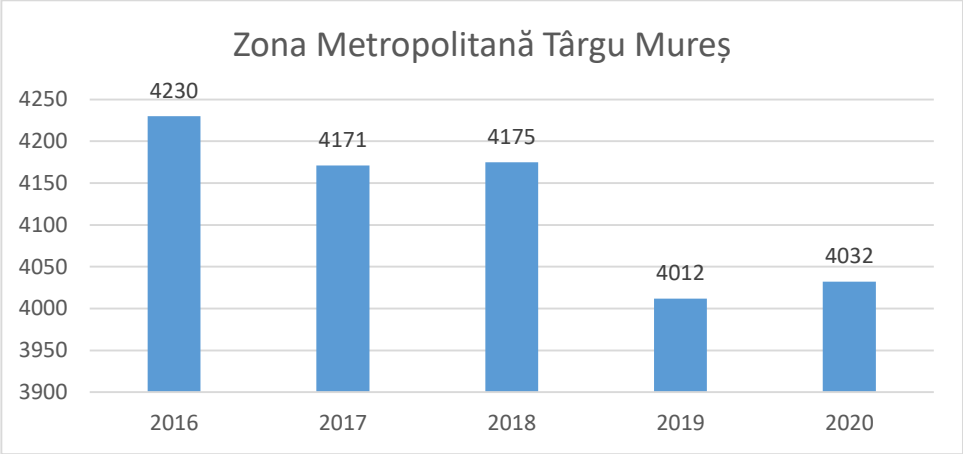
1.3.7. Migrația

Migrația pe fondul schimbării domiciliului

În perioada 2016 – 2020, numărul stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens descendent în perioada 106 – 2017 și 2018 – 2019 și în sens ascendent în

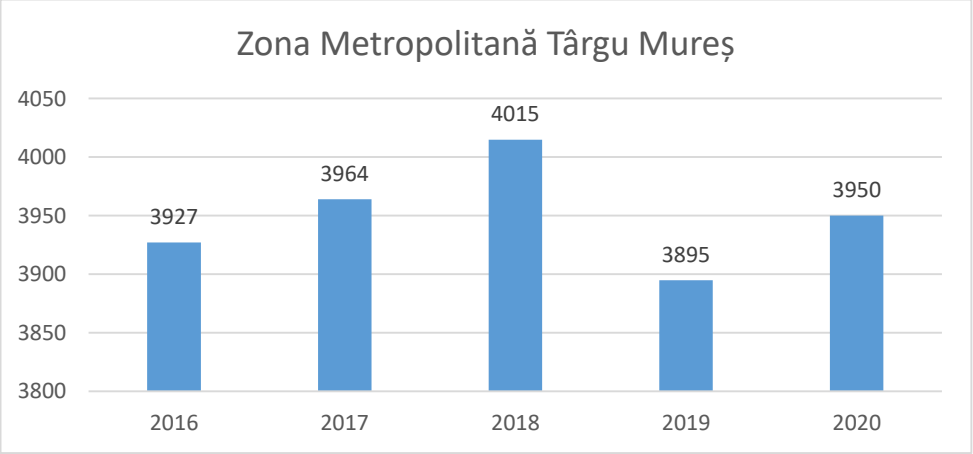
perioada 2017 – 2918 și 2019 – 2020. Media anuală de diminuare a stabilirilor cu domiciliul înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este de 50 stabiliri/an. Trendul ascendent al stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș indică tendințe de majorare a efectivului populației.

Evoluția stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic pe următoarea figură:

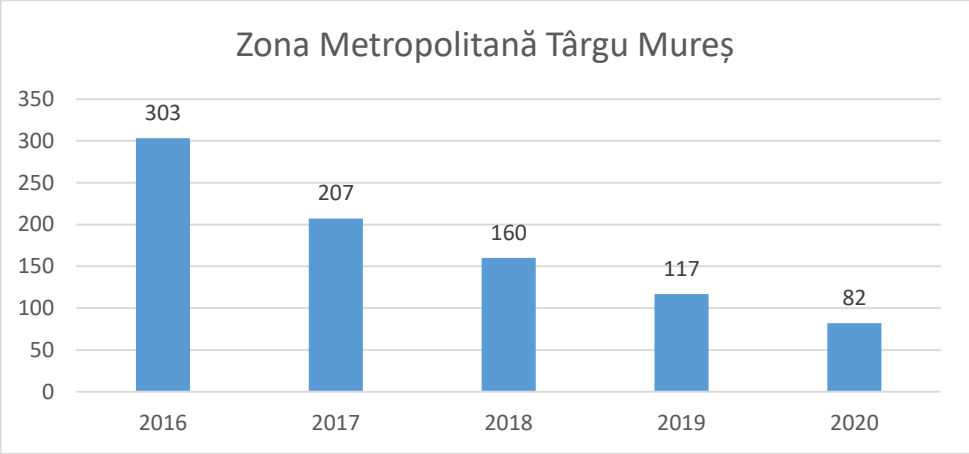
În perioada 2016 – 2020 numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2018 și 2019 – 2020 și în sens descendent în perioada 2018 – 2019. Media anuală de majorare a plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 6 plecări/an. Trendul ascendent de evoluție al numărului plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș indică tendințe de diminuare a efectivului populației pe fondul mișcării migratorii.

Evoluția plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic pe următoarea figură:

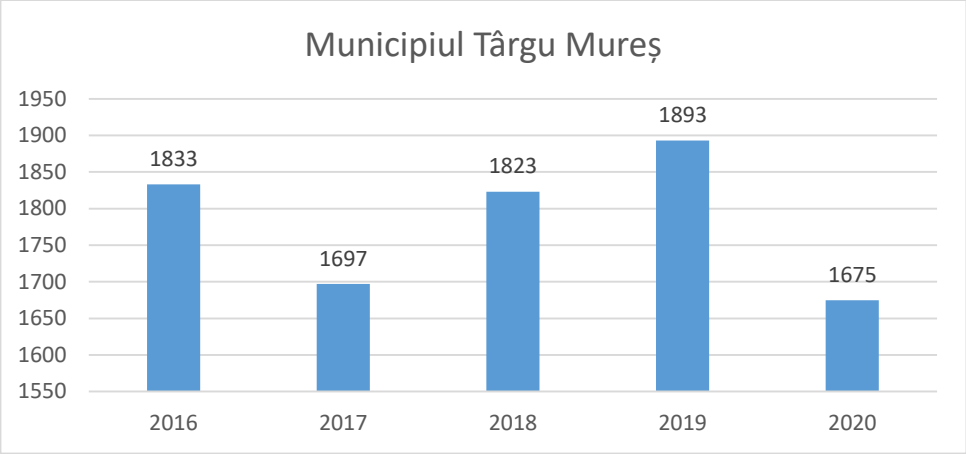
În perioada 2016 – 2020, soldul migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului, înregistrat ca diferență dintre numărul stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș și numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, a înregistrat valori pozitive în fiecare an, însă a evoluat în sens descendent pe întreaga perioadă. Media anuală de diminuare a soldului migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului este de 55/an. Trendul descendent al evoluției soldului migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului înregistrat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020, indică tendințe de diminuare a efectivului populației pe fondul migrației.

Evoluția soldului migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului înregistrat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentat prin următoarea figură:

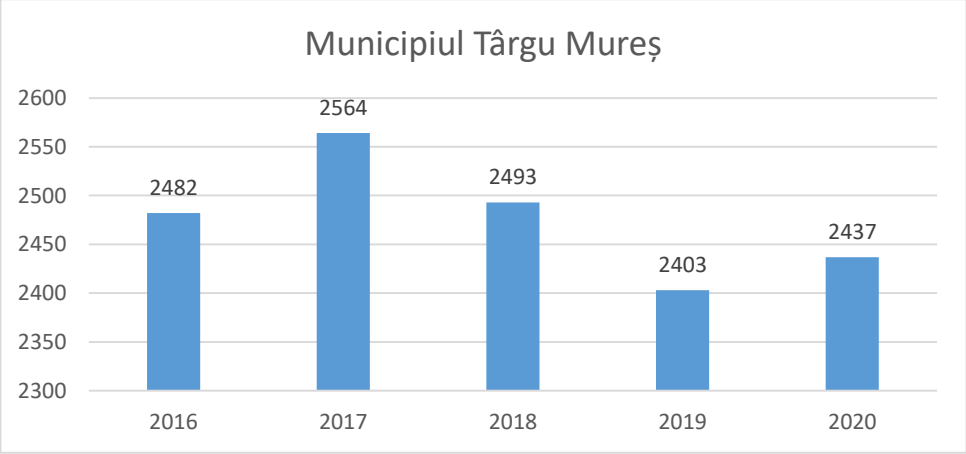
În perioada 2016 – 2020, numărul stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în perioada 2017 – 2019 și în sens descendent în intervalele 2016 – 2017 și 2019 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 40 stabiliri/an. Trendul descendent de evoluție al numărului stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș indică tendințe de diminuare a efectivului populației.

Evoluția stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic pe următoarea figură:

În perioada 2016 – 2020, numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent în intervalul 2017 – 2019 și în sens ascendent în intervalele 2016 – 2017 și 2019 – 2020. Media anuală de diminuare a numărului plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 11 plecări/an. Trendul descendent de evoluție al numărului plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș indică tendințe de majorare a efectivului populației.

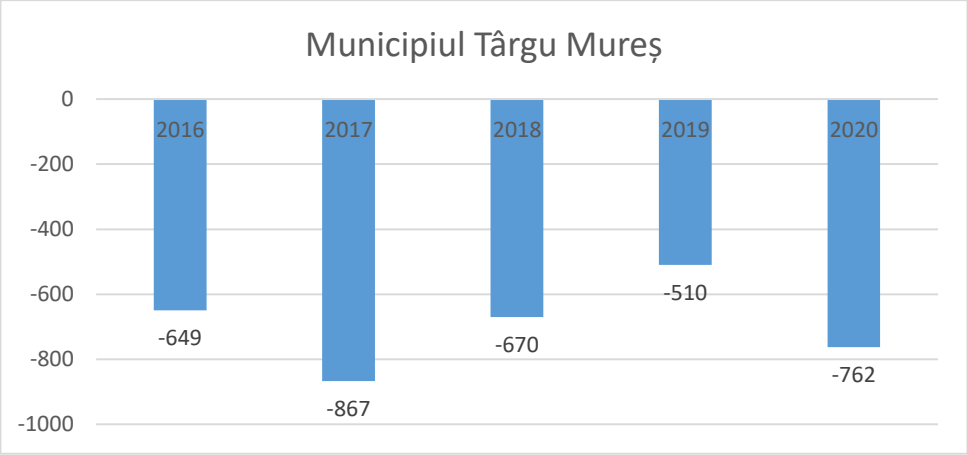
Evoluția numărului plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentat grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2020, soldul migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului, înregistrat ca diferență dintre numărul stabilirilor cu domiciliul pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș și numărul plecărilor cu domiciliul de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, a înregistrat valori negative în fiecare an al perioadei de referință și a evoluat î sens ascendent în intervalul 2017 – 2019 și în sens descendent în intervalele 2016 – 2017 și 2019 – 2020. Media anuală de diminuare a soldului migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului înregistrat la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este de 28/an. Valorile negative ale soldului migratoriu în funcție de

schimbarea domiciliului înregistrat la nivelul Municipiului Târgu Mureș și trendul de evoluției descendent indică tendințe de diminuare a efectivului populației.

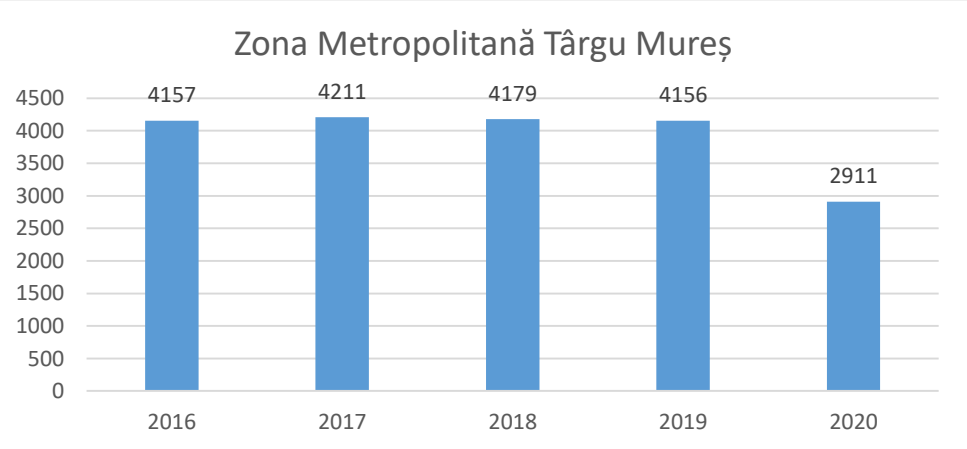
Evoluția soldului migratoriu în funcție de schimbarea domiciliului înregistrat la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Migrația pe fondul schimbării reședinței

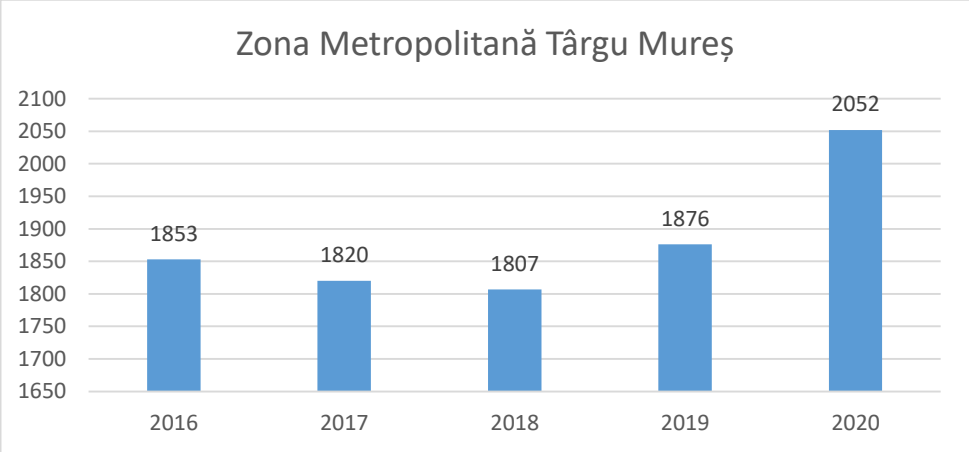
În perioada 2016 – 2020, numărul stabilirilor cu reședința pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2020. Media anuală a diminuării numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este de 312 stabiliri/an. Trendul descendent al evoluției numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș înregistrat în perioada 2016 – 2020 indică tendința de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentat grafic prin următoarea figură:

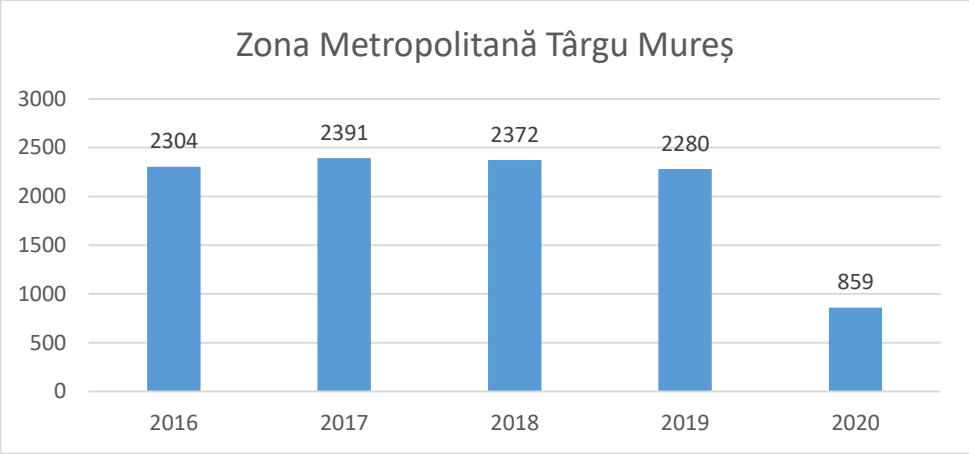
În perioada 2016 – 2020 numărul plecărilor cu reședința de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens descendent în intervalul 2016 – 2018 și în sens ascendent în intervalul 2018 – 2020. Media anuală de majorare a plecărilor cu reședința de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 50 plecări/an. Trendul ascendent al evoluției numărului plecărilor cu reședința de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș indică tendințe de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului plecărilor cu reședința de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

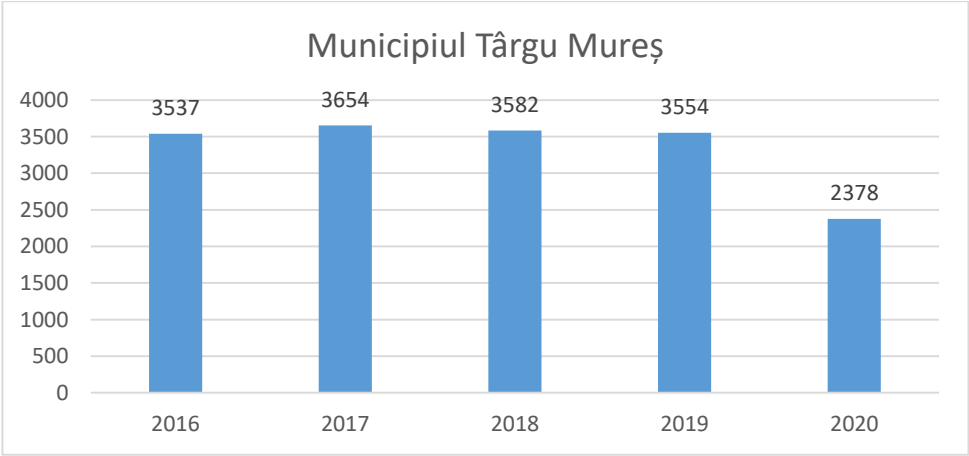
În perioada 2016 – 2020, soldul migratoriu în funcție de schimbarea reședinței, înregistrat ca diferență dintre numărul stabilirilor cu reședința pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș și numărul plecărilor cu reședința de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a înregistrat valori pozitive în fiecare an și a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a soldului migratoriu în funcție de schimbarea reședinței înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în intervalul 2016 – 2020 este de 361/an. Valorile pozitive ale soldului migratoriu în funcție de schimbarea reședinței înregistrate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020, indică tendințe de majorare a efectivului populației, însă trendul descendent al evoluției indică tendințe de diminuare a efectivului populației Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Evoluția soldului migratoriu în funcție de schimbarea reședinței înregistrat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentat prin următoarea figură:

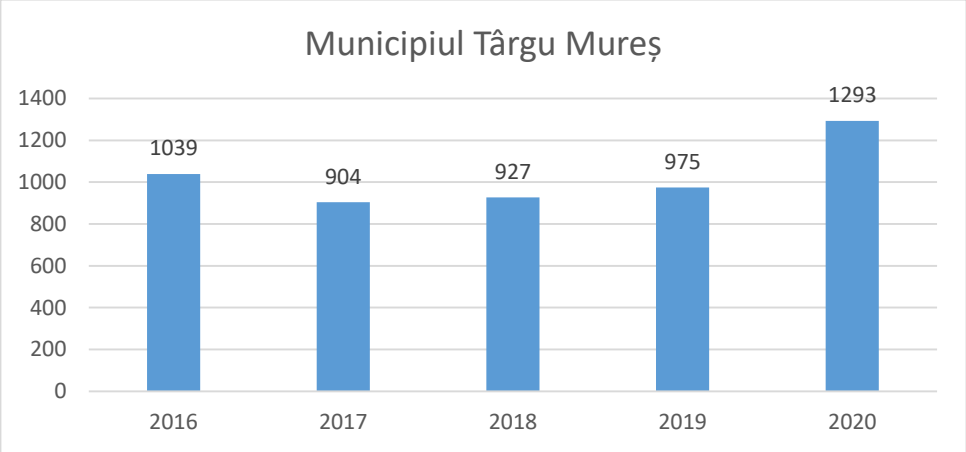
În perioada 2016 – 2020, numărul stabilirilor cu reședința pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens descendent în intervalul 2017 – 2019. Media anuală de diminuare a numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 290 stabiliri/an. Trendul descendent al evoluție numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș indică tendințe de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului stabilirilor cu reședința pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

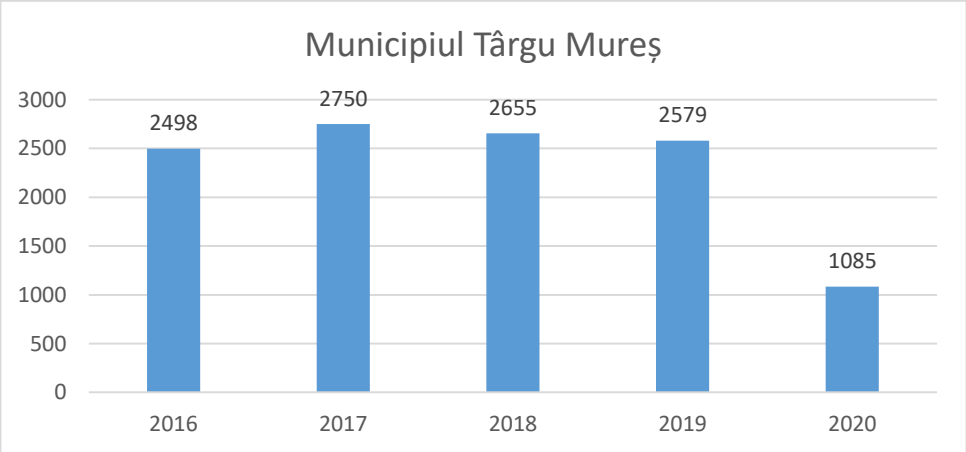
În perioada 2016 – 2020, numărul plecărilor cu reședința de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent în intervalul 2016 – 2017 și în sens ascendent în intervalul 2017 – 2020. Media anuală de majorare a numărului plecărilor cu reședința de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș înregistrată în perioada 2016 – 2020 este de 64 plecări/an. Trendul ascendent al evoluției numărului plecărilor cu reședința de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș indică tendințe de diminuare a efectivului populației.

Evoluția numărului plecărilor cu reședința de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea formulă:

În perioada 2016 – 2020, soldul migratoriu în funcție de schimbarea reședinței, înregistrat ca diferență dintre numărul stabilirilor cu reședința pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș și numărul plecărilor cu reședința de pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a înregistrat valori pozitive în fiecare an și a evoluat în sens ascendent în perioada 2016 – 2017 și în sens descendent în perioada 2017 – 2020. Media anuală de diminuare a soldului migratoriu în funcție de schimbarea reședinței de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este de 353/an.

Evoluția soldului migratoriu în funcție de schimbarea reședinței înregistrat la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentat prin următoarea figură:

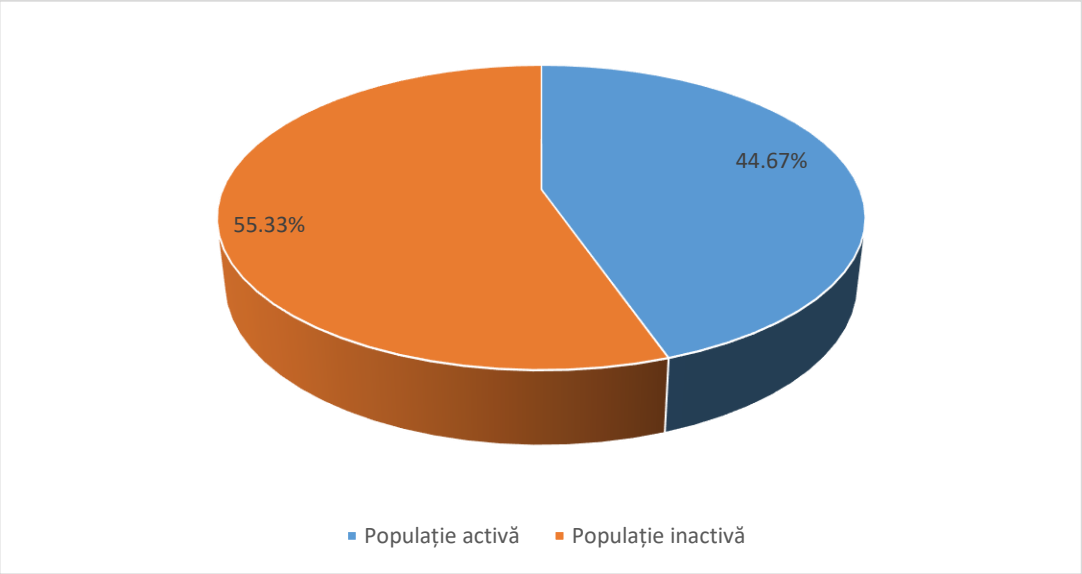
1.3.8. Structura populației după statutul profesional și participarea la activitatea economică

Structura populației în funcție de statutul activității curente

Populația activă din punct de vedere al forței de muncă include totalitatea persoanelor cu vârsta de peste 15 ani, care asigură forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și prestarea de servicii. Populația activă implică resursa de muncă utilizată (populația ocupată) și resursa de muncă neutilizată (șomerii). Datele privind statutul profesional al populației și participarea la activitatea economică se colectează în baza recensământului, astfel datele utilizate în cadrul prezentei analize sunt cele din anul 2011, cel mai recent recensământ finalizat la nivel național.

Populația inactivă din punct de vedere economic include totalitatea persoanelor indiferent de vârstă care nu sunt include în câmpul muncii în perioada de referință. Populația inactivă este alcătuiră din: elevi/studenți, pensionari, casnice, persoane întreținute de altă persoane, de stat, de organizații private și din alte surse respectiv persoane cu altă situație economică.

În funcție de statutul activității curente, populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș prezintă următoarea structură:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația stabilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită în proporție de 44,67% din populație activă și în proporție de 55,33% din populație inactivă.

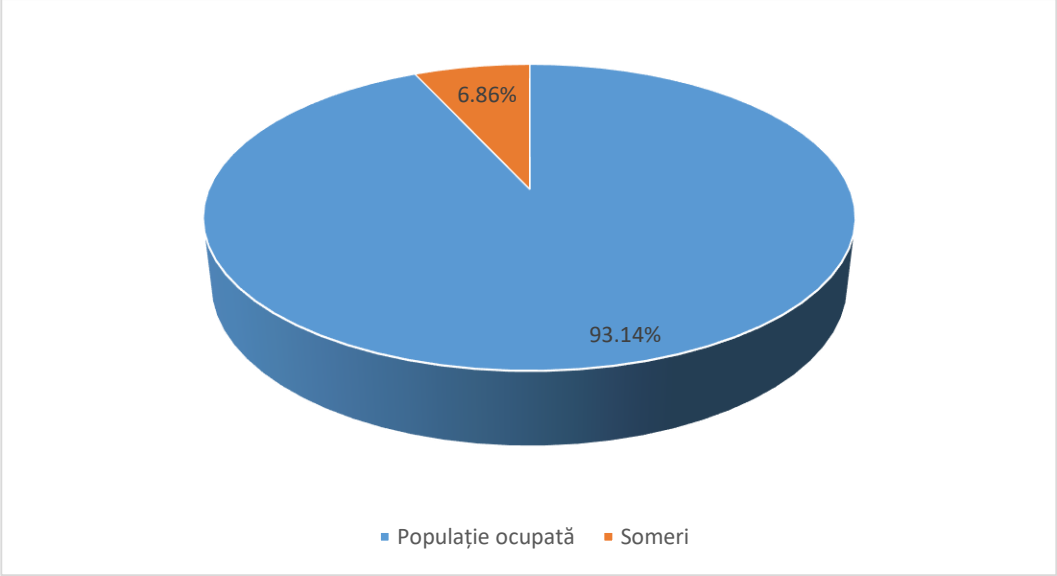
Populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

TOTAL POPULATIE STABILA	POPULATIA ACTIVA				
	TOTAL POPULATIE ACTIVA	din care:			
		Populație ocupata	Șomeri	din care:	
				Șomeri in căutarea unui alt loc de munca	Șomeri in căutarea primului loc de munca
209.881	93.753	87.326	6.427	4.737	1.690

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș include 93.753 persoane, acestea reprezentând 44,67% din populația stabilă. Populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 1,02% din totalul populației active de la nivel național; 9,17% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 41,31% din totalul populației active a județului Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din populația ocupată (93,14%) și șomeri (6,86%). Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 1,03% din totalul populației ocupate de la nivel național; 9,29% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 35,54% din totalul populației ocupate a județului Mureș.

Structura populației active a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

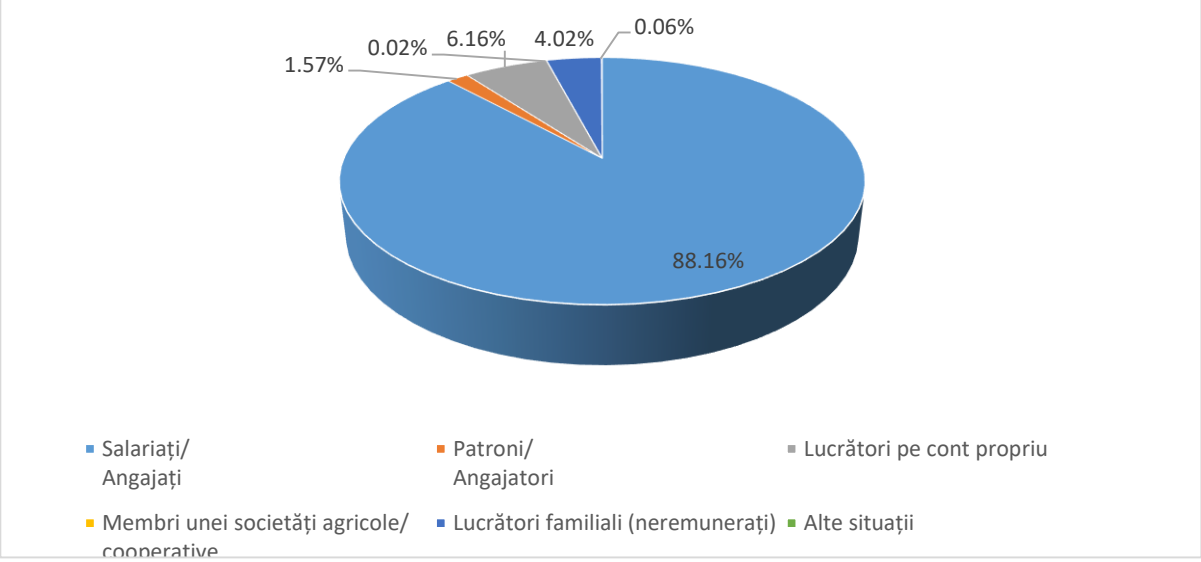

Populația ocupată a zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată în următorul tabel:

Populația Stabilă Ocupată	Statut profesional					
	Salariați/ Angajați	Patroni/ Angajatori	Lucrători pe cont propriu	Membri unei societăți agricole/ cooperative	Lucrători familiali (neremunerați)	Alte situații
87.326	76.989	1.370	5.380	18	3.513	56

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din salariați/angajați (88,16%), patroni/angajatori (1,57%), lucrători pe cont propriu (6,16%), membri unei societăți agricole cooperative (0,02%), lucrători familiali neremunerați (4,02%) și persoane cu altă situație economică (0,06%).

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe activități ale economiei naționale este reprezentată în următorul tabel:

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Agricultură, silvicultură și pescuit	7.611
Industria extractivă	1.026
Industria prelucrătoare	17.962

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.827
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	990
Construcții	6.038
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14.861
Transport și depozitare	4.220
Hoteluri și restaurante	1.802
Informații și comunicații	1.856
Intermedieri financiare și asigurări	1.576
Tranzacții imobiliare	147
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.777
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2.097
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	5.968
Învățământ	5.278
Sănătate și asistență socială	7.862
Activități de spectacole, culturale și recreative	963
Alte activități de servicii	3.182
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	174
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	109
TOTAL	87.326

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului include 7.611 persoane, acestea reprezentând 8,72% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului reprezintă 0,31% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 4,08% din totalul populației ocupate care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului din Regiunea Centru și 15,38% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul industriei extractive include 1.026 persoane, acestea reprezentând 1,17% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul industriei extractive reprezintă 1,55% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel

național; 14,99% din totalul populației ocupate care activează în domeniul industriei extractive din Regiunea Centru și 39,30% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul industriei prelucrătoare include 17.962 persoane , acestea reprezentând 20,57% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul industriei prelucrătoare reprezintă 1,29% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 7,86% din totalul populației care activează în domeniul industriei prelucrătoare din Regiunea Centru și 41,33% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat include 1.827 persoane, acestea reprezentând 2,09% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat reprezintă 1,74% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 13,90% din totalul populației ocupate care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică, termică, gaze, apă caldă și aer condiționat din Regiunea Centru și 47,00% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare include 990 persoane, acestea reprezentând 1,13% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare reprezintă 1,45% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 10,50% din totalul populației ocupate care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare din Regiunea Centru și 55,96% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul construcțiilor include 6.038 persoane, acestea reprezentând 6,91% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul construcțiilor reprezintă 1,10% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,36% din totalul populației ocupate în domeniul construcțiilor din Regiunea Centru și 44,84% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor include 14.861 persoane, acestea reprezentând 17,02% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor reprezintă 1,44% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 12,56% din totalul populației ocupate în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor din Regiunea Centru și 56,69% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul transportului și depozitării include 4.220 persoane acestea reprezentând 4,83% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul transportului și depozitării reprezintă 1,08% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,46% din totalul populației ocupate care activează în domeniul transportului și depozitării de la nivelul Regiunii Centru și 48,26% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor include 1.802 persoane, acestea reprezentând 2,06% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor reprezintă 1,10% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniul de la nivel național; 7,86% din totalul populației ocupate care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor din Regiunea Centru și 41,80% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul informațiilor și comunicațiilor include 1.856 persoane, acestea reprezentând 2,13% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul informațiilor și comunicațiilor reprezintă 1,19% din totalul populației ocupate în acest domeniu de la nivel național; 12,87% din totalul populației ocupate în domeniul informațiilor și comunicațiilor din Regiunea Centru și 70,81% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări include 1.576 persoane, acestea reprezentând 1,80% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări reprezintă 1,25% din totalul populației ocupate în acest domeniu de la nivel național; 12,43% din totalul populației ocupate care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări din Regiunea Centru și 65,31% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare include 147 persoane, acestea reprezentând 0,17% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare reprezintă 0,81% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,63% din totalul populației ocupate care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare din Regiunea Centru și 78,19% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice include 1.777 persoane, acestea reprezentând 2,03% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice reprezintă 0,94% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 10,27% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice din Regiunea Centru și 67,34% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport include 2.097 persoane, acestea reprezentând 2,40% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport reprezintă 0,88% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,76% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport din Regiunea Centru și 52,95% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public include 5.968 persoane, acestea reprezentând 6,83% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public, reprezintă 1,26% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 11,60% din totalul populației ocupate în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public din Regiunea Centru și 57,16% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul învățământului include 5.278 persoane, acestea reprezentând 6,04% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul învățământului reprezintă 1,47% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 11,43% din totalul populației ocupate care activează în domeniul învățământului din Regiunea Centru și 49,76% din totalul populației ocupate care activează în domeniul învățământului din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul sănătății și asistenței sociale include 7.862 persoane, acestea reprezentând 9,00% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul sănătății și asistenței sociale reprezintă 2,12% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniul de la nivel național; 17,37% din totalul populației ocupate în domeniul sănătății și asistenței sociale din Regiunea Centru și 62,17% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative include 963 persoane, acestea reprezentând 1,10% din totalul populației ocupate. Populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative reprezintă 1,54% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 13,87% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative din Regiunea Centru și 69,93% din totalul populației ocupate are activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul altor activități de servicii include 3.182 persoane, acestea reprezentând 3,64% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul altor activități de servicii

reprezintă 1,95% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniul de la nivel național; 15,09% din totalul populației ocupate care activează în domeniul altor activități de servicii din Regiunea Centru și 50,90% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitană Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private include 174 persoane și reprezintă 0,20% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private reprezintă 0,18% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 2,55% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private din Regiunea Centru și 11,13% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitană Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale include 109 persoane și reprezintă 0,12% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale reprezintă 3,32% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 27,59% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale din Regiunea Centru și 59,56% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe grupe de ocupații este reprezentată în următorul tabel:

Grupe de ocupații	Populația ocupată
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	2.966
Specialiști în diverse domenii de activitate	19.265
Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic	10.118
Funcționari administrativi	5.030
Lucrători în domeniul serviciilor	16.286
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	6.919
Muncitori calificați și asimilați	14.368
Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente	7.389
Muncitori necalificați	4.985
TOTAL	87.326

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și

funcționari superiori include 2.966 persoane și reprezintă 3,40% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori reprezintă 1,35% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 12,40% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori și 63,11% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate include 19.265 persoane și reprezintă 22,06% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate reprezintă 1,49% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații de la nivel național; 13,10% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate din Regiunea Centru și 62,70% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic include 10.118 persoane și reprezintă 11,59% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic reprezintă 1,47% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații de la nivel național; 12,47% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic din Regiunea Centru și 59,26% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Funcționari administrativi include 5.030 persoane și reprezintă 5,76% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Funcționari administrativi reprezintă 1,44% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații de la nivel național; 11,11% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații Funcționari administrativi din Regiunea Centru și 56,28% din totalul populației ocupate, încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor include 16.286 persoane și reprezintă 18,65% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor reprezintă 1,42% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 11,52% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor din Regiunea Centru și 50,04% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit include 6.919 persoane și reprezintă 7,92% din totalul

populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit reprezintă 0,34% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 4,27% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit din Regiunea Centru și 15,32% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați include 14.368 persoane și reprezintă 16,45% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați reprezintă 1,19% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 8,99% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați din Regiunea Centru și 39,37% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente include 7.389 persoane și reprezintă 8,46% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente reprezintă 1,07% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 8,09% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente din Regiunea Centru și 42,93% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș.

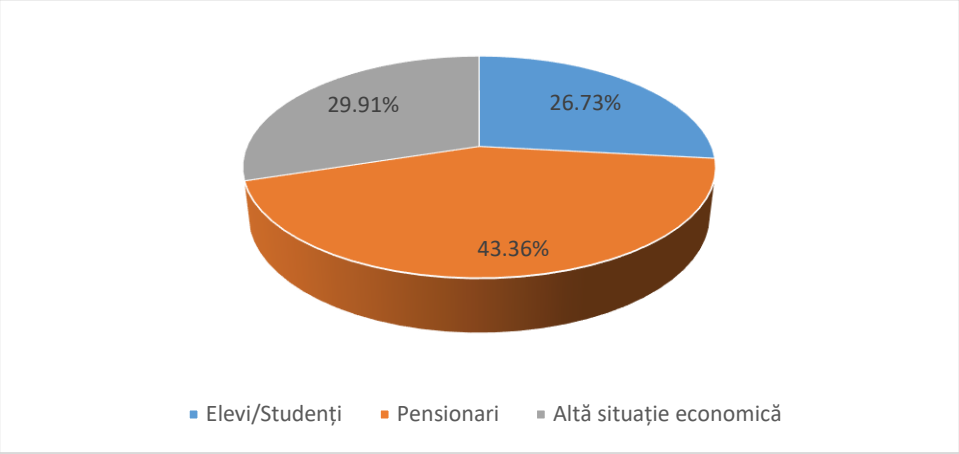
Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori necalificați include 4.985 persoane și reprezintă 5,71% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori necalificați reprezintă 0,57% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 5,64% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Muncitori necalificați din Regiunea Centru și 31,18% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș.

Populația inactivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

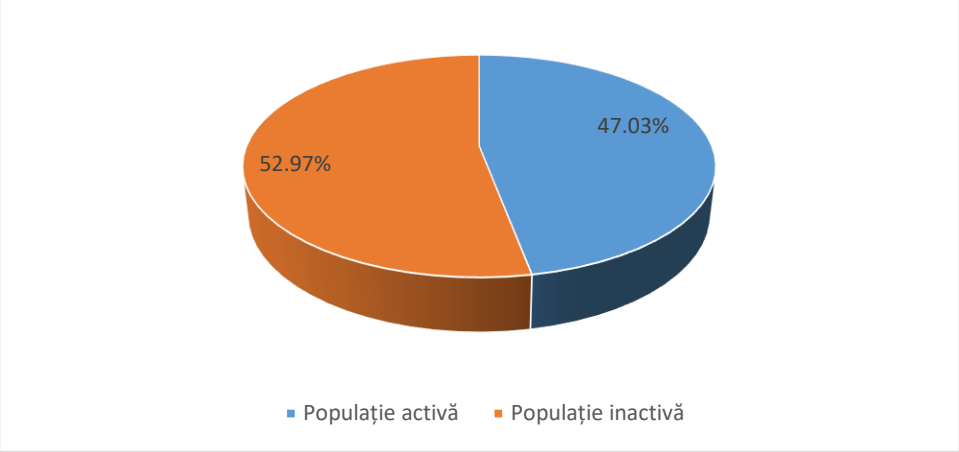
TOTAL POPULATIE STABILA	POPULATIA INACTIVA			
	TOTAL POPULATIE INACTIVA	din care:		
		Elevi / Studenți	Pensionari	Altă situație economică (Casnice, întreținuți de ale persoane, organizații etc)
209.881	116.128	31.040	50.353	34.735

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația inactivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș include 116.128 persoane, acestea reprezentând 55,33% din populația stabilă. Populația inactivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din Elevi/studenți (26,73%), pensionari (43,36%) și persoane cu altă situație economică (29,91%). Populația inactivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 1,06% din totalul populației inactive de la nivel național; 8,68% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 35,85% din totalul populației inactive din județul Mureș.

Structura populației inactive a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În funcție de statutul activității curente, populația Municipiului Târgu Mureș prezintă următoarea structură:

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația stabilă a Municipiului Târgu Mureș este alcătuită în proporție de 47,03% din populație activă și în proporție de 52,97% din populație inactivă.

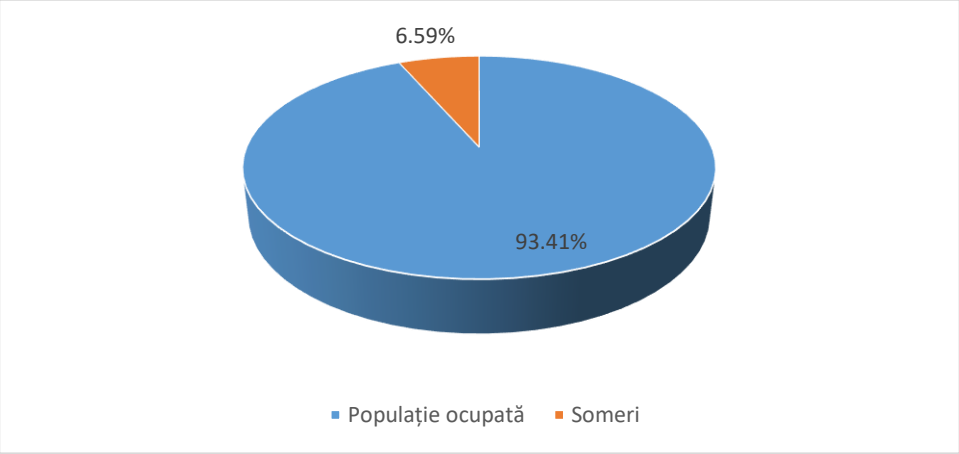
Populația activă a Municipiului Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

TOTAL POPULATIE STABILA	POPULATIA ACTIVA				
	TOTAL POPULATIE ACTIVA	din care:			
		Populație ocupata	Șomeri	din care:	
				Șomeri in căutarea unui alt loc de munca	Șomeri in căutarea primului loc de munca
134.290	63.158	58.993	4.165	3.117	1.048

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația activă a Municipiului Târgu Mureș include 63.158 persoane, acestea reprezentând 47,03% din populația stabilă. Populația activă a Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,69% din totalul populației active de la nivel național; 6,18% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru; 27,83% din totalul populației active a județului Mureș și 67,37% din totalul acestei categorii a populației din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș este alcătuită din populația ocupată (93,41%) și șomeri (6,59%). Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș reprezintă 0,69% din totalul populației ocupate de la nivel național; 6,27% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru; 28,25% din totalul populației ocupate a județului Mureș și 67,55% din totalul acestei categorii a populației din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Structura populației active a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

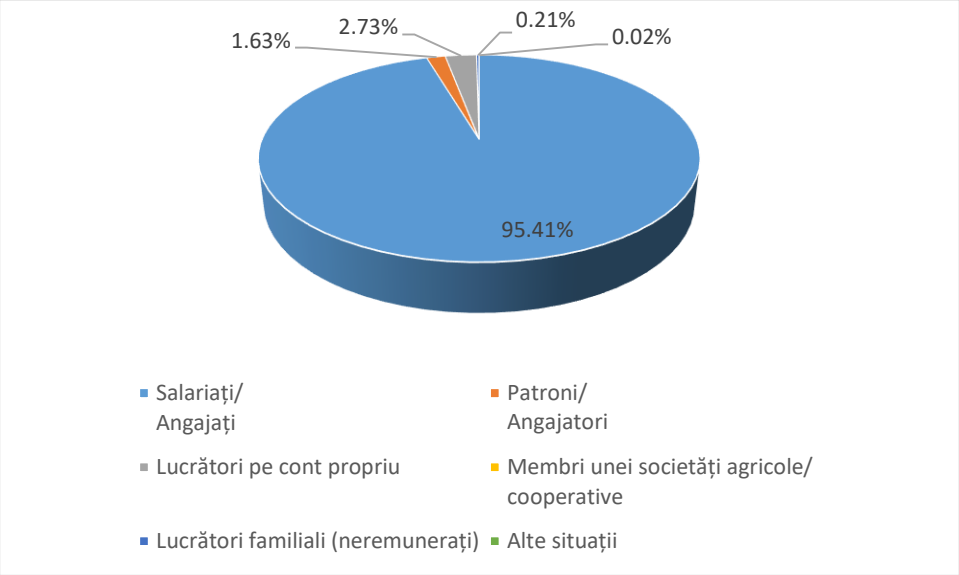

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată în următorul tabel:

Populația Stabilă Ocupată	Statut profesional					
	Salariați/ Angajați	Patroni/ Angajatori	Lucrători pe cont propriu	Membri unei societăți agricole/ cooperative	Lucrători familiali (neremunerați)	Alte situații
58.993	56.285	964	1.608	0	125	11

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș este alcătuită din salariați/angajați (95,41%), patroni/angajatori (1,63%), lucrători pe cont propriu (2,73%), lucrători familiali neremunerați (0,21%) și persoane cu altă situație economică (0,02%).

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș pe activități ale economiei naționale este reprezentată în următorul tabel:

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Agricultură, silvicultură și pescuit	844

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Industria extractivă	762
Industria prelucrătoare	12.178
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.394
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	735
Construcții	3.584
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	11.010
Transport și depozitare	2.983
Hoteluri și restaurante	1.300
Informații și comunicații	1.571
Intermedieri financiare și asigurări	1.304
Tranzacții imobiliare	110
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.457
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1.488
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.725
Învățământ	4.206
Sănătate și asistență socială	6.200
Activități de spectacole, culturale și recreative	795
Alte activități de servicii	2.202
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	45
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	100
TOTAL	58.993

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului include 844 persoane, acestea reprezentând 1,43% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului reprezintă 0,03% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 0,45% din totalul populației ocupate care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului din Regiunea Centru; 1,71% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 11,09% din totalul populației ocupate care activează în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul industriei extractive include 762 persoane, acestea reprezentând 1,29% din totalul populației ocupate. Populația ocupată

a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul industriei extractive reprezintă 1,15% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 11,13% din totalul populației ocupate care activează în domeniul industriei extractive din Regiunea Centru; 29,18% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș și 74,27% din totalul populației care activează în domeniul industriei extractive din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul industriei prelucrătoare include 12.178 persoane , acestea reprezentând 20,64%% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul industriei prelucrătoare reprezintă 0,87% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 5,33% din totalul populației care activează în domeniul industriei prelucrătoare din Regiunea Centru; 28,02% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș și 67,80% din totalul populației ocupate care activează în domeniul industriei prelucrătoare din Regiunea Centru.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat include 1.394 persoane, acestea reprezentând 2,36% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat reprezintă 1,32% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 10,61% din totalul populației ocupate care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică, termică, gaze, apă caldă și aer condiționat din Regiunea Centru; 35,86% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 76,30% din totalul populației ocupate care activează în domeniul producției și furnizării de energie electrică, termică, gaze, apă caldă și aer condiționat din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare include 735 persoane, acestea reprezentând 1,25% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare reprezintă 1,00% din totalul populației care activează în acest domeniu de la nivel național; 7,79% din totalul populației ocupate care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare din Regiunea Centru; 41,55% din totalul populației care activează în acest domeniu din județul Mureș și 74,24% din totalul populației ocupate care activează în domeniul distribuției apei, salubrității, gestionării deșeurilor și activităților de decontaminare din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul construcțiilor include 3.584 persoane, acestea reprezentând 6,08% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul construcțiilor reprezintă 0,60% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 5,55% din totalul populației ocupate care activează în domeniul construcțiilor din Regiunea Centru; 26,62% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș și 59,36% din totalul populației ocupate care activează în domeniul construcțiilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor include 11.010 persoane, acestea reprezentând 18,66% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor reprezintă 1,07% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,31% din totalul populației ocupate în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor din Regiunea Centru; 26,62% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș și 59,36% din totalul populației ocupate în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor .

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul transportului și depozitării include 2.983 persoane acestea reprezentând 5,06% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul transportului și depozitării reprezintă 0,76% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 6,69% din totalul populației ocupate care activează în domeniul transportului și depozitării de la nivelul Regiunii Centru; 34,11% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș și 70,69% din totalul populației ocupate care activează în domeniul transportului și depozitării din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor include 1.300 persoane, acestea reprezentând 2,20% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor reprezintă 0,79% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniul de la nivel național; 5,67% din totalul populației ocupate care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor din Regiunea Centru; 30,16% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 72,14% din totalul populației care activează în domeniul hotelurilor și restaurantelor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul informațiilor și comunicațiilor include 1,571 persoane, acestea reprezentând 2,66% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul informațiilor și comunicațiilor reprezintă 1,00% din totalul populației ocupate în acest domeniu de la nivel național; 10,89% din totalul populației ocupate în domeniul informațiilor și comunicațiilor din Regiunea Centru; 59,94% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 84,64% din totalul populației ocupate în domeniul informațiilor și comunicațiilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări include 1.304 persoane, acestea reprezentând 2,21% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări reprezintă 1,04% din totalul populației ocupate în acest domeniu de la nivel național; 10,28% din totalul populației ocupate care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări din Regiunea Centru; 59,94% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu

din județul Mureș și 84,64% din totalul populației ocupate care activează în domeniul intermedierilor financiare și de asigurări din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare include 110 persoane, acestea reprezentând 0,19% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare reprezintă 0,61% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 7,21% din totalul populației ocupate care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare din Regiunea Centru și 58,51% din totalul populației ocupate în acest domeniu din județul Mureș și 74,83% din totalul populației ocupate care activează în domeniul tranzacțiilor imobiliare din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice include 1.457 persoane, acestea reprezentând 2,47% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice reprezintă 0,77% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 8,42% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice din Regiunea Centru; 55,21% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 81,99% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport include 1.488 persoane, acestea reprezentând 2,52% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport reprezintă 0,62% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 6,93% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport din Regiunea Centru; 37,58% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 70,96% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților de servicii administrative și activităților de servicii suport din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public include 4.725 persoane, acestea reprezentând 8,01% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public, reprezintă 1,00% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,19% din totalul populației ocupate în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public din Regiunea Centru; 45,26% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 79,17% din totalul populației ocupate în domeniul administrației publice și apărării; asigurărilor sociale din sistemul public din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul învățământului include 4.206 persoane, acestea reprezentând 7,13% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul învățământului reprezintă 1,17% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 9,11% din totalul populației ocupate

care activează în domeniul învățământului din Regiunea Centru; 39,66% din totalul populației ocupate care activează în domeniul învățământului din județul Mureș și 79,69% din totalul populației care activează în domeniul învățământului din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul sănătății și asistenței sociale include 6.200 persoane, acestea reprezentând 10,51% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul sănătății și asistenței sociale reprezintă 1,67% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 13,70% din totalul populației ocupate în domeniul sănătății și asistenței sociale din Regiunea Centru; 49,03% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 78,86% din totalul populației ocupate în domeniul sănătății și asistenței sociale din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative include 795 persoane, acestea reprezentând 1,35% din totalul populației ocupate. Populația Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative reprezintă 1,27% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 11,45% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative din Regiunea Centru; 57,73% din totalul populației ocupate are activează în acest domeniu din județul Mureș și 82,55% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activității de spectacole, culturale și recreative din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul altor activități de servicii include 2.202 persoane, acestea reprezentând 3,73% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul altor activități de servicii reprezintă 1,35% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniul de la nivel național; 10,44% din totalul populației ocupate care activează în domeniul altor activități de servicii din Regiunea Centru; 35,22% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 69,20% din totalul populației ocupate care activează în domeniul altor activități de servicii din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private include 45 persoane și reprezintă 0,08% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private reprezintă 0,05% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 0,66% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private din Regiunea Centru; 2,88% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 25,86% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale gospodăriilor private din Zona Metropolitană Târgu Mureș .

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale include 100 persoane și reprezintă 0,17% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș care activează în domeniul

activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale reprezintă 3,05% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu de la nivel național; 25,32% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale din Regiunea Centru; 54,64% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din județul Mureș și 91,74% din totalul populației ocupate care activează în domeniul activităților ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș pe grupe de ocupații este reprezentată în următorul tabel:

Grupe de ocupații	Populația ocupată
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	2.290
Specialiști în diverse domenii de activitate	15.948
Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic	8.127
Funcționari administrativi	3.906
Lucrători în domeniul serviciilor	11.754
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	620
Muncitori calificați și asimilați	8.878
Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente	4.751
Muncitori necalificați	2.719
TOTAL	58.993

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori include 2.290 persoane și reprezintă 3,88% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori reprezintă 1,04% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 9,57% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori; 48,72% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș și 77,21% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate include 15.948 persoane și reprezintă 27,03% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate reprezintă 1,23% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de

ocupații de la nivel național; 10,84% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate din Regiunea Centru; 51,91% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș și 82,78% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Specialiști în diverse domenii de activitate din județul Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic include 8.127 persoane și reprezintă 13,78% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic reprezintă 1,18% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații de la nivel național; 10,02% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic din Regiunea Centru; 47,60% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș și 80,32% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Funcționari administrativi include 3.906 persoane și reprezintă 6,62% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Funcționari administrativi reprezintă 1,12% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații de la nivel național; 8,63% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații Funcționari administrativi din Regiunea Centru; 43,78% din totalul populației ocupate, încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș și 77,65% totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații Funcționari administrativi din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor include 11.754 persoane și reprezintă 19,92% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor reprezintă 1,02% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 8,31% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor din Regiunea Centru; 36,12% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș și 72,17% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Lucrători în domeniul serviciilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit include 620 persoane și reprezintă 1,05% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit reprezintă 0,03% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 0,38% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit din Regiunea Centru; 1,37% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații din județul Mureș și 8,96% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați include 8.878 persoane și reprezintă 15,05% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați reprezintă 0,73% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 5,55% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați din Regiunea Centru; 24,32% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș și 61,79% din totalul populației ocupate încadrată în grupa de ocupații: Muncitori calificați și asimilați din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente include 4.751 persoane și reprezintă 8,05% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente reprezintă 0,69% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 5,20% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente din Regiunea Centru; 27,60% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș și 64,30% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori necalificați include 2.719 persoane și reprezintă 4,61% din totalul populației ocupate. Populația ocupată a Municipiului Târgu Mureș, încadrată în grupa de ocupații: Muncitori necalificați reprezintă 0,31% din totalul populației ocupate încadrate în această grupă de ocupații de la nivel național; 0,69% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Muncitori necalificați din Regiunea Centru; 17,00% din totalul populației ocupate încadrată în această grupă de ocupații din județul Mureș și 54,54% din totalul populației ocupate încadrate în grupa de ocupații: Muncitori necalificați din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

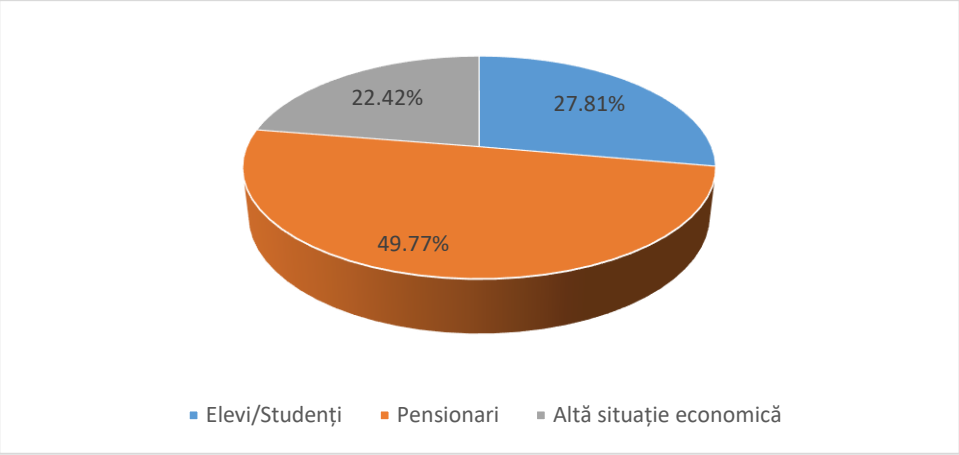
Populația inactivă a Municipiului Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

POPULATIA INACTIVA			
TOTAL POPULATIE INACTIVA	din care:		
	Elevi / Studenți	Pensionari	Altă situație economică (Casnice, întreținuți de ale persoane, organizații etc)
71.132	19.784	35.402	15.946

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația inactivă a Municipiului Târgu Mureș include 71.132 persoane, acestea reprezentând 52,97% din populația stabilă. Populația inactivă a Municipiului Târgu Mureș este alcătuită din Elevi/studenți (27,81%), pensionari (49,77%) și persoane cu altă situație economică (29,91%). Populația inactivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș

reprezintă 1,06% din totalul populației inactive de la nivel național; 8,68% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 35,85% din totalul populației inactive din județul Mureș.

Structura populației inactive a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

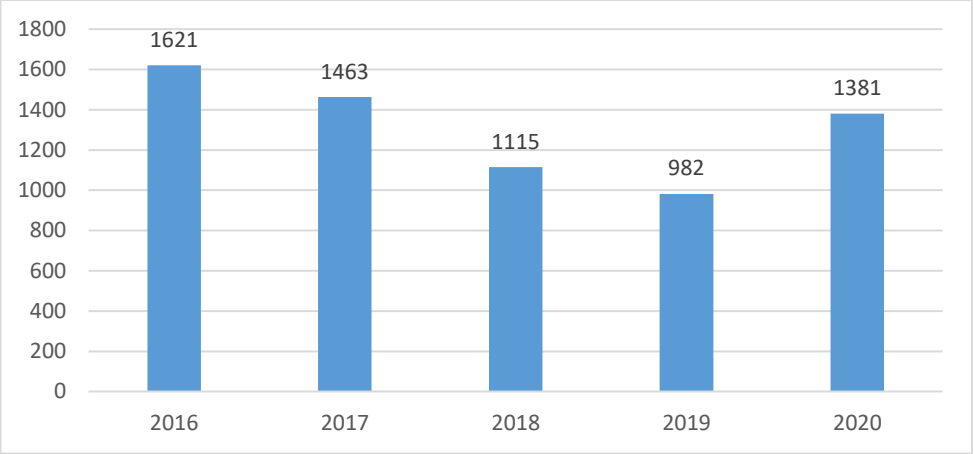

1.3.9. Șomajul

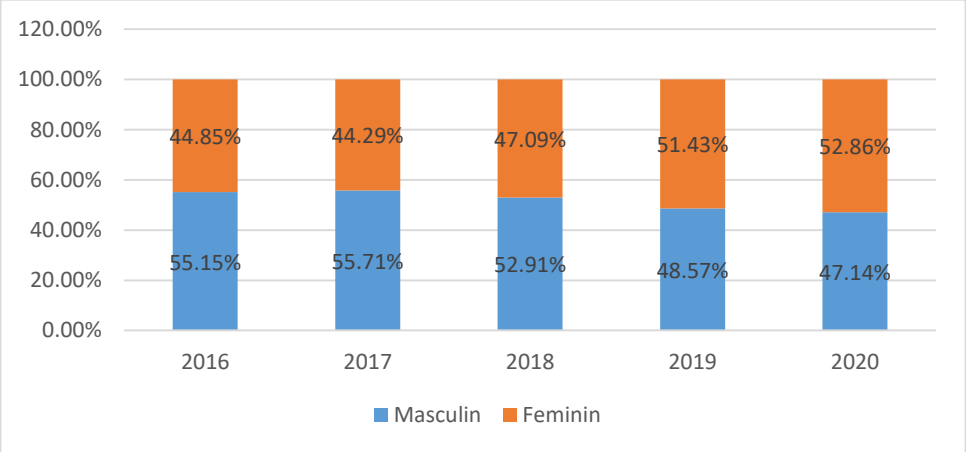
Șomerii reprezintă acea categorie a populației active care nu este implicată în nicio activitate economică. Cu alte cuvinte, șomerii reprezintă resursa de muncă neutilizată.

În perioada 2016 – 2019 numărul șomerilor înregistrați la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, iar în perioada 2019 – 2020, numărul acestei categorii a populației active a evoluat în sens ascendent. Media anuală de diminuare a efectivului șomerilor înregistrați la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 60 șomeri/an respectiv 1,21%.

Evoluția șomerilor înregistrați în perioada 2016 – 2020 la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

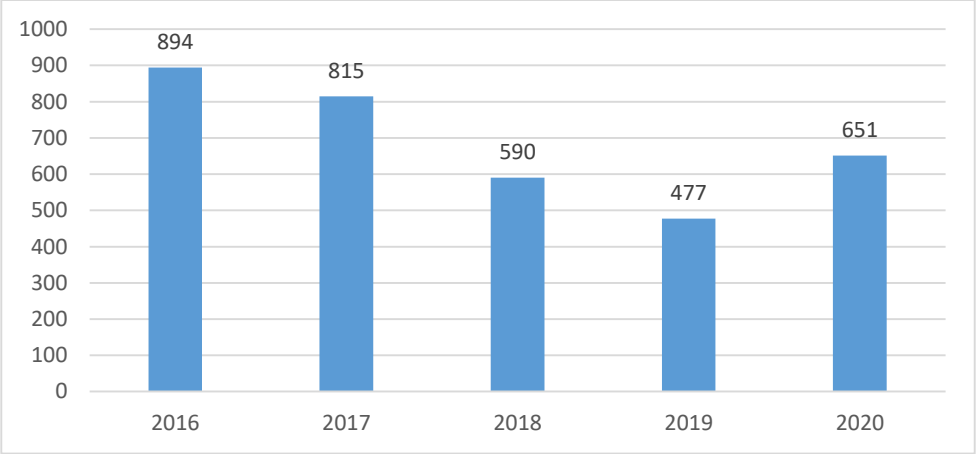
Structura în funcție de sexe a efectivului șomerilor înregistrați la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2018 se observă preponderența la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a populației șomere de sex masculin, iar în perioada 2019 – 2020 în rândul șomerilor înregistrați în Zona Metropolitană Târgu Mureș predomină populația de sex feminin.

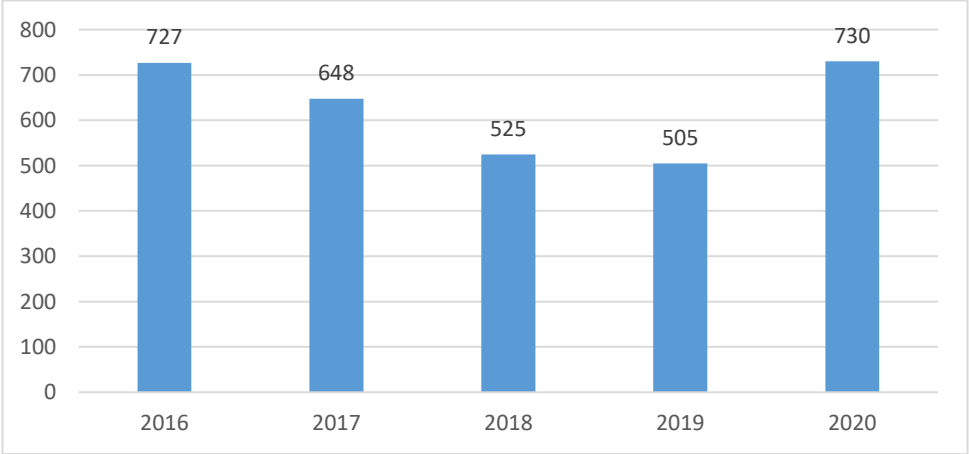
În perioada 2016 – 2019 populația șomeră de sex masculin înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, iar în perioada 2019 – 2020 , efectivul populației șomere de sex masculin a evoluat în sens ascendent. Media anuală de diminuare a populației șomere de sex masculin de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 61 șomeri/an respectiv 4,78%.

Evoluția populației șomere de sex masculin de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

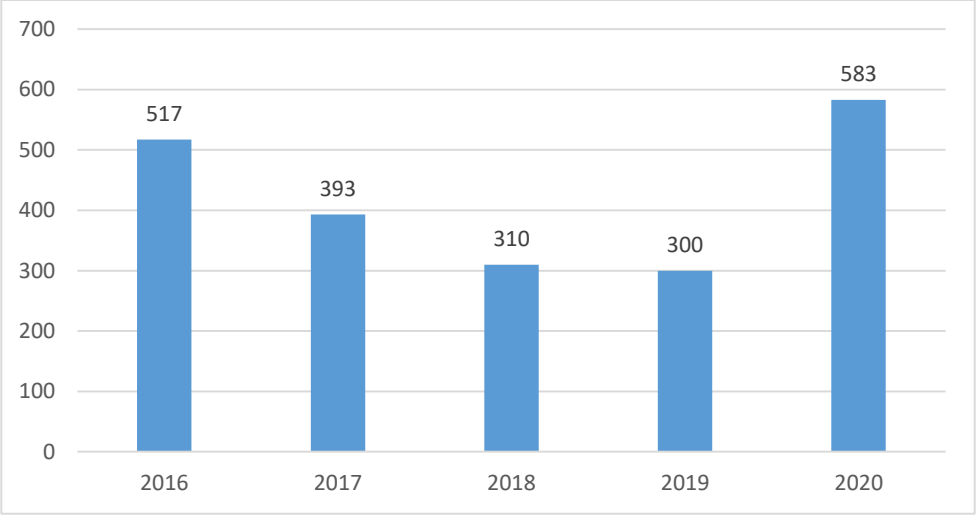
În perioada 2016 – 2019 populația șomeră de sex feminin înregistrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, iar în perioada 2019 – 2020, efectivul populației șomere de sex feminin a evoluat în sens descendent. Media anuală de majorare a efectivului populației șomere de sex feminin de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 1 șomer/an respectiv 2,72%.

Evoluția populației șomere de sex feminin de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

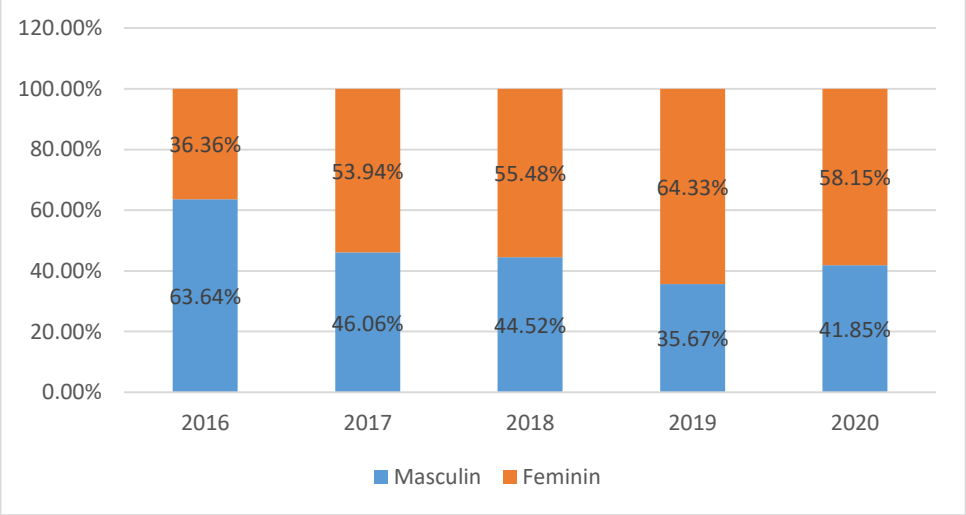

În perioada 2016 – 2019 numărul șomerilor înregistrați la nivelul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, iar în perioada 2019 – 2020, numărul acestei categorii a populației active a evoluat în sens ascendent. Media anuală de majorare a efectivului șomerilor înregistrați la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 17 șomeri/an respectiv 11,50%.

Evoluția șomerilor înregistrați în perioada 2016 – 2020 la nivelul Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

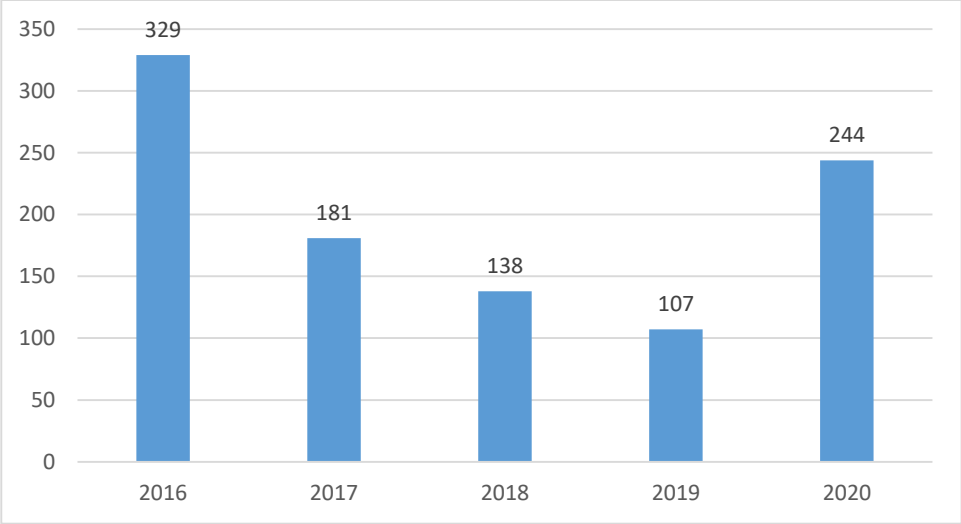
Structura în funcție de sexe a efectivului șomerilor înregistrați la nivelul Municipiului Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În perioada 2016 – 2020 se observă preponderența la nivelul Municipiului Târgu Mureș a populației șomere de sex feminin.

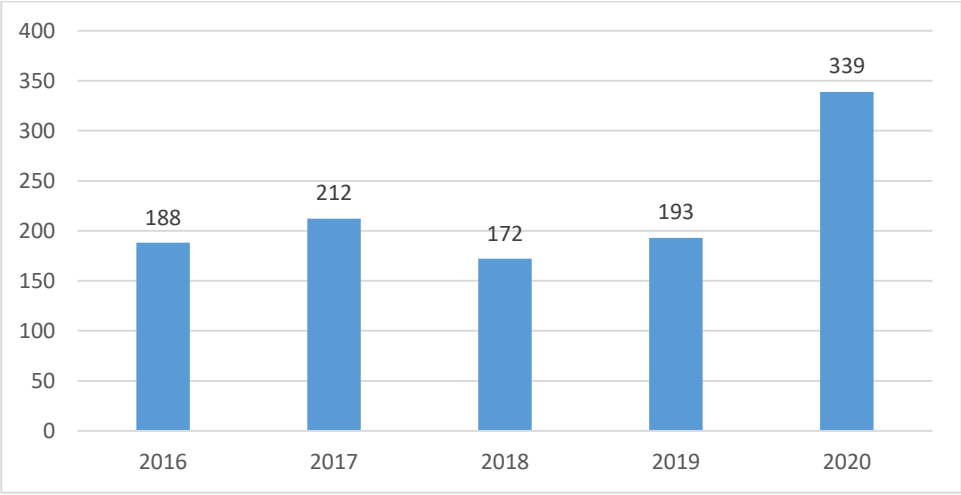
În perioada 2016 – 2019 populația șomeră de sex masculin înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens descendent, iar în perioada 2019 – 2020 , efectivul populației șomere de sex masculin a evoluat în sens ascendent. Media anuală de diminuare a populației șomere de sex masculin de la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 21 șomeri/an respectiv 9,21%.

Evoluția populației șomere de sex masculin de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

În intervalele 2016 – 2017 și 2018 - 2020 populația șomeră de sex feminin înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș a evoluat în sens ascendent, iar în perioada 2017 – 2018, efectivul populației șomere de sex feminin a evoluat în sens descendent. Media anuală de majorare a efectivului populației șomere de sex feminin de la nivelul Municipiului Târgu Mureș este de 38 șomeri/an respectiv 20,44%.

Evoluția populației șomere de sex feminin de la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016 – 2020 este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Indicele dezvoltării umane locale (IDUL)

Indicele Dezvoltării Umane Locală reprezintă un instrument de măsurare al capitalului localităților, determinat din perspectiva speranței de viață, alfabetizării, învățământului și nivelului de trai.. Acest instrument permite compararea unităților teritoriale diferite, atât ca dimensiune cât și ca mediu de rezidență.

Conform valorilor Indicelui dezvoltării locale umane (IDUL) determinate în anul 2011, județul Mureș, cu IDUL 76 și indicele disparității între mediul urban și rural de 27, se încadrează în categoria județelor dezvoltate, alături de județele: Constanța, Prahova, Alba; Argeș și Hunedoara.

Indicele de dezvoltare umană locală al Municipiului Târgu Mureș la nivelul anului 2011 era 98,25, ocupând astfel locul 18 din cele 320 de localități urbane din România. La nivelul județean, Municipiul Târgu Mureș ocupă primul loc , fiind urmat de municipiile Sighișoara (IDUL 88,91) și Reghin (IDUL 87,04)

Nivel de dezvoltare 2011	Județ	Indicele Dezvoltării Umane Locale pentru anul 2011			
		Urban	Rural	Total	Urban 2011 – Rural 2011
Superior dezvoltate	București (B)	102	0	102	102
	Ilfov (IF)	99	81	89	18
	Brașov (BV)	95	66	87	29
	Cluj (CJ)	99	62	87	37
	Sibiu (SB)	94	64	84	30
	Timiș (TM)	94	66	83	28
Dezvoltate	Constanța (CT)	84	60	77	24
	Prahova (PH)	90	63	77	27
	Alba (AB)	87	60	76	27
	Argeș (AG)	94	60	76	34
	Mureș (MS)	89	62	76	27
	Hunedoara (HD)	80	60	75	20
Mediu-Superior	Arad (AD)	84	61	74	23
Dezvoltate	Iași (IS)	94	54	73	40
	Maramureș (MM)	83	58	73	25
	Dolj (DJ)	92	49	73	43
	Gorj (GJ)	87	60	73	27
	Galați (GL)	87	53	72	34
	Bistrița-Năsăud (BN)	93	59	72	34
	Satu-Mare (SM)	87	58	72	29
	Brăila (BR)	84	48	72	36
	Harghita (HR)	84	61	71	23
	Bihor (BH)	85	57	71	28
	Vâlcea (VL)	87	58	71	29
	Covasna (CV)	85	56	71	29
	Dâmbovița (DB)	88	63	71	25
	Caraș-Severin (CS)	81	56	70	25
Mediu Dezvoltate	Suceava (SV)	82	60	69	22
	Sălaj (SJ)	90	54	69	36
	Bacău (BC)	87	53	68	34
	Neamț (NT)	86	56	68	30
	Vrancea(VR)	86	54	66	32
	Buzău (BZ)	85	52	66	33
	Tulcea (TL)	78	51	65	27

Nivel de dezvoltare 2011	Județ	Indicele Dezvoltării Umane Locale pentru anul 2011			
		Urban	Rural	Total	Urban 2011 – Rural 2011
Mediu-Inferior Dezvoltate	Mehedinți (MH)	81	48	65	33
	Olt (OT)	83	50	63	33
	Ialomița (IL)	79	46	61	33
	Vaslui (VS)	83	44	60	39
	Botoșani (BT)	81	44	60	37
	Călărași (CL)	77	487	59	29
	Giurgiu (GR)	77	50	58	27
	Teleorman (TL)	79	45	56	34
TOTAL		56	90	75	
Disparitate (Max – Min)		38	25	44	

În urma analizei profilului socio-demografic al Municipiului Târgu Mureș respectiv al Zonei Metropolitane Târgu Mureș, se constată că principalele impedimente în contextul dezvoltării constau în declinul demografic și intensificarea fenomenului de îmbătrânire demografică. Este necesară întreprinderea măsurilor privind creșterea calității vieții, îmbunătățirea serviciilor medicale, a măsurilor pentru formarea profesională a populației și integrarea acesteia pe piața forței de muncă.

1.3.10. Zonele marginalizate. Incluziune socială

În studiile „Atlazul Zonelor Urbane Marginalizate din România” și „Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România”, zona marginalizată este definită ca fiind zona din interiorul așezărilor urbane și rurale care nu satisfac un standard corespunzător din perspectiva următoarelor criterii:

- Capital uman: educație, sănătate și numărul membrilor familiei
- Ocuparea forței de muncă: numărul șomerilor, numărul muncitorilor la negru, munca în agricultura de subzistență
- Condițiile de locuire: nesiguranța locativă, calitatea locuințelor și racordarea la rețelele de utilități

Zonele marginalizate reprezintă medii de exclusiune socială care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare precară de sănătate, număr mare al copiilor), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire.

Puternica stigmatizare cu care sunt asociate aceste locuri, pe lângă lipsa sau slaba calitate a serviciilor (educație, sănătate, infrastructură utilitară) reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie.[8]

[8] Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 7

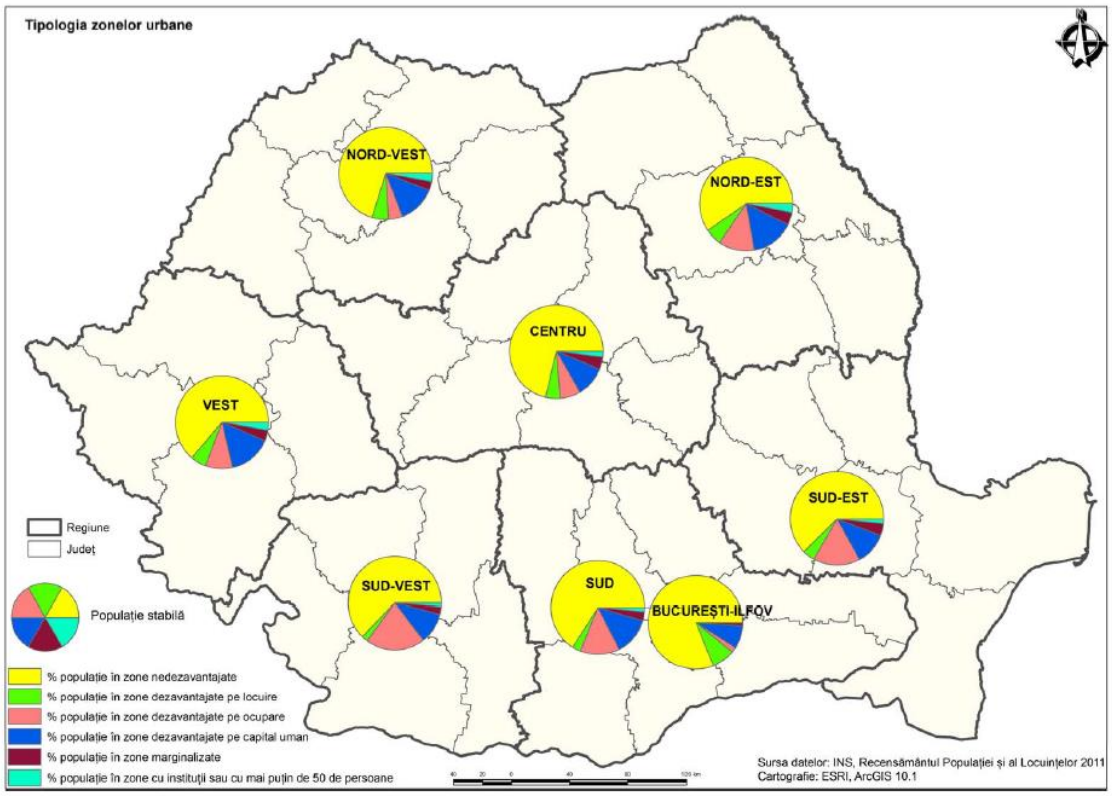
Distribuția populației urbane în funcție de regiune și situarea în zone urbane dezavantajate este prezentată în următorul tabel:

Indicatori cheie	% în zone dezavantajate	% în zone dezavantajate pe locuire	% în zone dezavantajate pe ocupare	% în zone dezavantajate pe capital uman	% în zone marginalizate	% în alte zone urbane	Total urban (%)
Populația rezidentă	67,8	5,2	9,9	11,7	3,2	2,3	100
Nord – Est	59,6	5,7	12,5	14,8	4,3	3,1	100
Sud-Est	62,4	4,2	16,4	11,1	4,2	1,6	100
Sud Muntenia	65,9	2,9	13,8	13,1	2,9	1,4	100
Sud-Vest	62,8	2,2	20,4	10,6	2,5	1,5	100
Vest	63,8	5,4	9,4	14,8	3,7	2,9	100
Nord-Vest	70,2	5,7	4,9	13,3	3,1	2,8	100
Centru	71,2	5,0	7,2	10,3	4,3	2,0	100
București-Ilfov	78,9	7,9	1,7	7,7	1,2	2,7	100

Din tabelul anterior se poate observa discrepanțe regionale, astfel proporția populației rezidente în zonele nedezavantajate variază între orașele din Nord-Est și 79% în regiunea București-Ilfov, Ponderea populației din zonele marginalizate este de 4,3% în Nord-Est și Centru; 4,2% în Sud-Est și 3,7% în Vest, timp în care celelalte regiuni prezintă rate egale sau mai mici decât media națională de 3,2%.[9]

Ponderea populației urbane pe fiecare tip de zonă agregată la nivel de regiune este reprezentată pe următoarea hartă:

[9] Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 71

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 9

Comunitățile rurale marginalizate sunt distribuite în 992 de comune, acestea reprezentând 32% din totalul comunelor din România. Zonele rurale marginalizate în funcție de indicatori cheie sunt prezentate în următorul tabel:

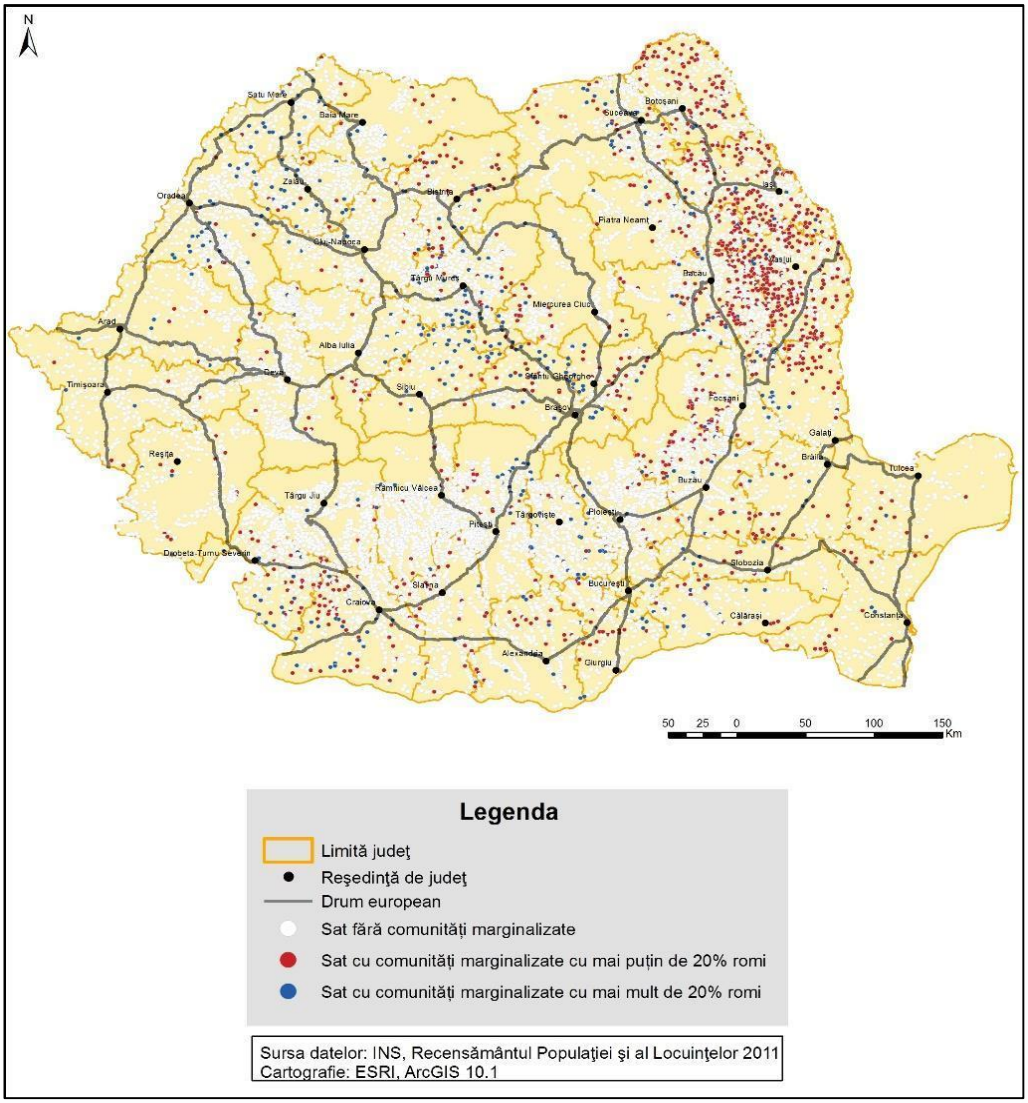
Criterii/ Dimensiune	Indicatori cheie	Zone rurale nemarginalizate	Zone rurale marginalizate	Total Rural
Capital Uman	Proporția populației cu vârste de 15 – 64 de ani care a absolvit cel mult 8 clase	45	80	47
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 15-64 ani care nu urmează o formă de învățământ și nu au fost niciodată încadrate pe piața formală a muncii (salariați, patroni sau pensionari)	54	83	56
Locuire	Proporția locuințelor fără curent electric	1	5	1
	Proporția locuințelor supraaglomerate	13	29	14
	Proporția locuințelor neconectate la apă curentă	36	72	38

Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, pag. 25

Ponderea populației care trăiește în zone rurale marginalizate este aproape dublă în Regiunea Nord-Est (11,3%) comparativ cu media rurală națională (6,2%). Rata de marginalizare rurală înregistrată la

nivelul Regiunii Centru este de 8%m superioară ratei medii de marginalizare de la nivel național. Rate de marginalizare rurală scăzute sunt înregistrate în regiunile Vest (1,2%) și București-Ilfov (0,6%).

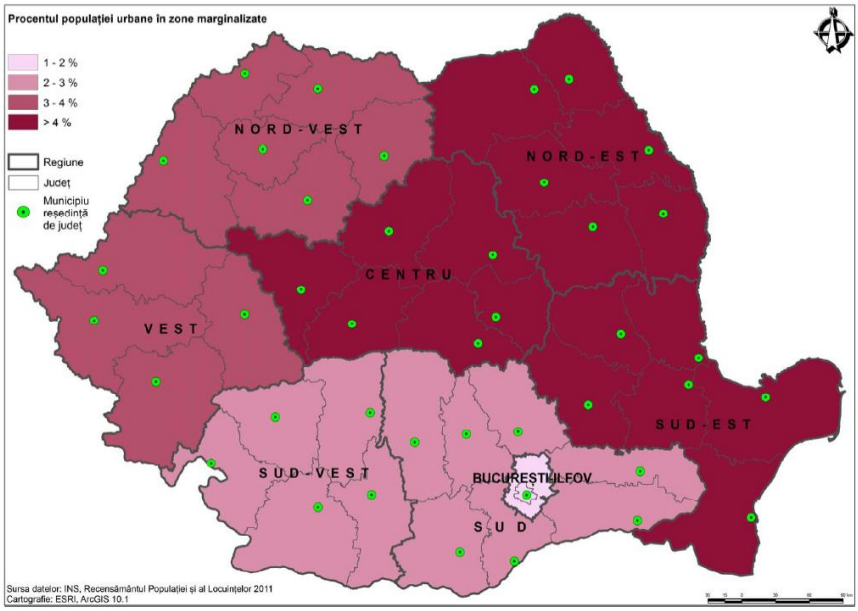
Răspândirea geografică a zonelor rurale marginalizate din România este reprezentată pe următoarea hartă:

Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, pag. 31

Regiunea Centru alături de Regiunea Nord-Est și Sud-Est se confruntă cu cele mai mari rate ale populației marginalizate respectiv 4,3% și 4,2%, timp în care celelalte regiuni prezintă rate egale sau mai mici decât media națională de 3,2%.

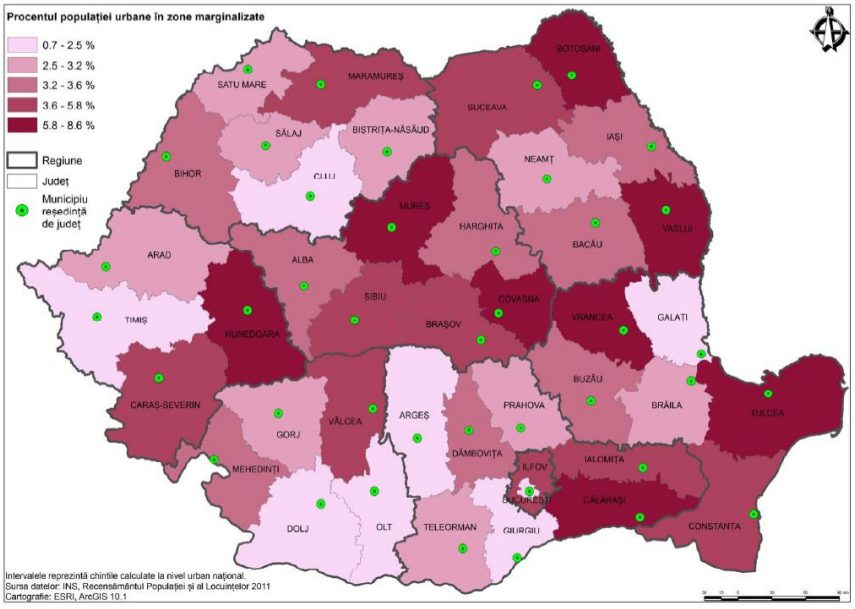
Distribuția ratei de marginalizare urbană la nivel regional este reprezentată pe următoarea hartă:

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 32

La nivel județean, județul Mureș alături de județul Covasna se clasează printre județele care înregistrează cele mai ridicate valori ale ponderii populației marginalizate, între 5,8% și 8,6%.

Distribuția ratei de marginalizare urbană la nivel județean este reprezentată pe următoarea hartă:

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 30

La nivelul județului Mureș, ponderea cea mai ridicată pondere a populației care trăiește în zone nedezavantajate se înregistrează în Municipiul Târgu Mureș. Astfel, 86,43% din populația Municipiului Târgu Mureș trăiește în zone nedezavantajate. Această pondere este cu aproximativ 7 puncte procentuale mai mare față de Municipiul Reghin, unde ponderea populației care trăiește în zone nedezavantajate este de 79,48%.

Distribuția populației urbane marginalizate și dezavantajate din județul Mureș estre prezentată în următorul tabel:

Județ	Localitate	Populația stabilă	% populație în zone nedezavantajate	% populație în zone dezavantajate pe locuire	% populație în zone dezavantajate pe ocupare	% populație în zone dezavantajate pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% Populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori
Mureș	Reghin	33.281	79,48	1,16	8,89	4,62	5,76	0,01
	Sighișoara	28.102	64,55	15,22	1,92	9,9	8,12	0,29
	Târgu Mureș	134.290	86,43	5,22	0,78	3,56	2,29	1,72
	Târnăveni	22.075	55,02	0,8	19,97	7,85	15,44	0,92
	Iernut	8.705	33,51	6,16	21,23	38,64	0	0,46
	Luduș	15.328	69,34	2,93	2,97	18,79	5,62	0,35
	Miercurea Nirajului	5.554	14,6	0	21,57	56,23	6,72	0,88
	Sângeorgiu de Pădure	5.166	16,74	7,3	20,34	44,66	10,47	0,48
	Sărmașu	6.942	34,86	1,37	14,55	37,47	11,29	0,46
	Sovata	10.385	41,62	8,88	19,51	11,68	14,57	3,75
	Ungheni	6.945	45,37	4,81	11,88	11,75	26,12	0,07

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 207

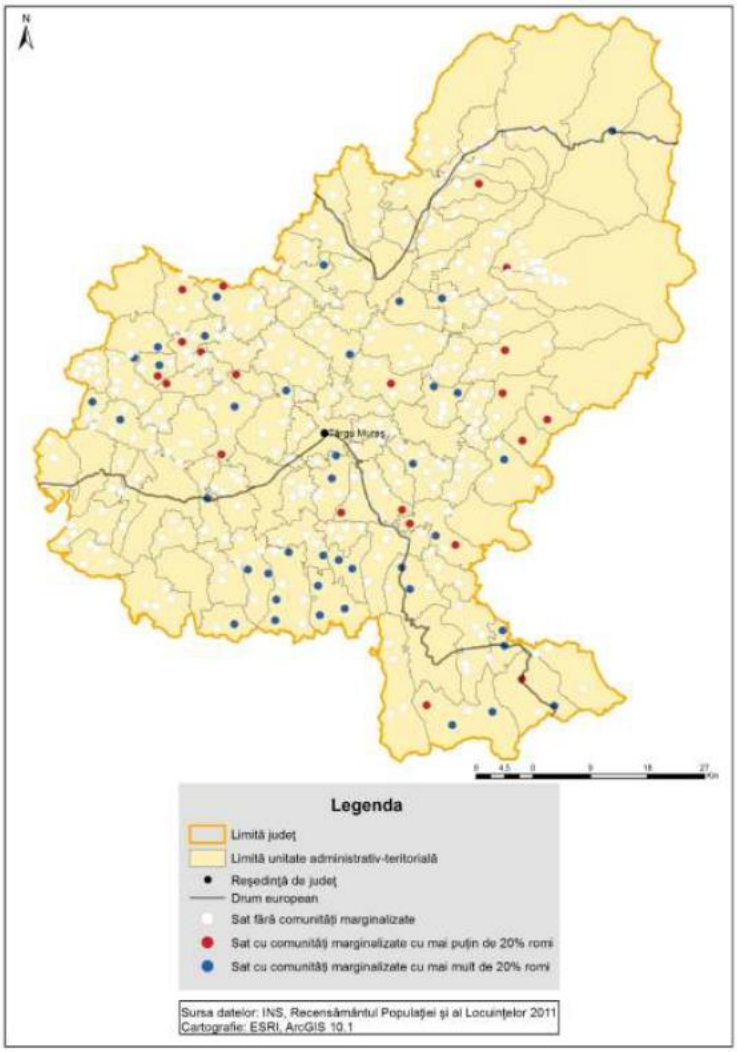
Referitor la populația rurală care locuiește în zonele dezavantajate, distribuția acesteia la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

Comuna	Populația stabilă	% populația de etnie romă	Rata marginalizării (intervale)	Tipul marginalizării
Acățari	4.738	10,19	0,1 – <6,1%	Marginalizare sub medie
Ceuașu de Câmpie	5.964	10,33	0	0
Corunca	2.785	3,12	0	0
Crăciunești	4.470	24,30	12-<24%	Marginalizare peste medie
Cristești	5.824	10,29	0	0
Ernei	5.835	16,33	0,1-<6,1%	Marginalizare sub medie

Gheorghe Doja	2.982	5,00	0	0
Livezeni	3.266	15,62	0	0
Pănet	6.033	8.80	6,1-<12%	Marginalizare la medie
Sâncraiu de Mureș	7.489	4,17	0	0
Sângeorgiu de Mureș	9.304	7,94	0	0
Sânpaul	4.233	30,90	0	0
Sântana de Mureș	5.723	6,76	0	0

Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, pag. 293 – 296

Distribuția zonelor rurale marginalizate din județul Mureș sunt prezentate pe următoarea hartă:

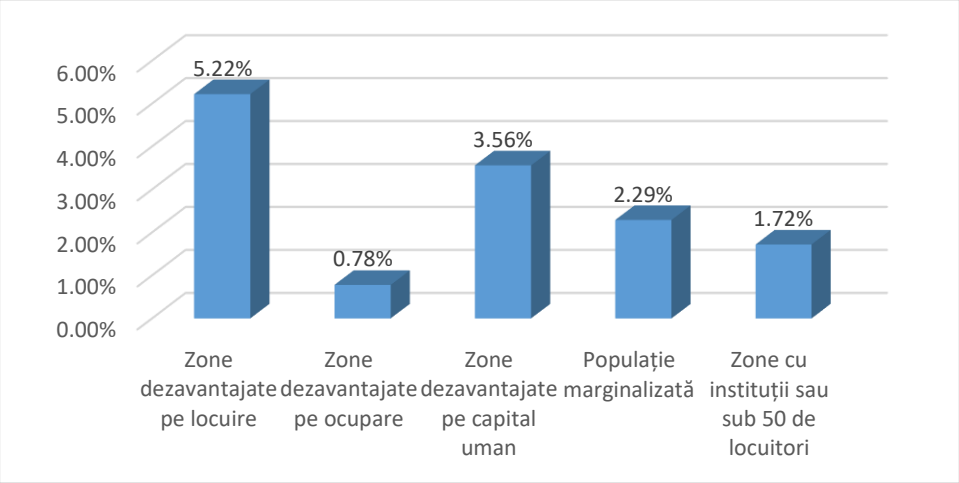
Sursa: Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România, pag. 116

Populația Municipiului Târgu Mureș încadrată în funcție de tipul marginalizării este prezentată în următorul tabel:

Cod mapă de recensământ 2011	Denumire zonă/stradă	Tip marginalizare/ dezavantajare	Populație marginalizată/ dezavantajată/ mapă stradă	% din totalul populației	Număr persoane de etnie romă/mapă stradă
	Mapa dezavantajată din care:		**708**		**121**
1143289997	Strada Mihai Viteazu nr. 31	Mapa dezavantajată pe capital uman	97		0
1143460001	Strada Remetea Strada Cetinei	Mapa dezavantajată pe capital uman	313		21
1143460002	Strada Remetea, Zarandului	Mapa dezavantajată pe capital uman	298		100
	Mapa marginalizată din care:		**3070**		**972**
1143280019	Strada Cugir	Mapa marginalizată	201	2,29%	7
1143280035	Strada Băneasa, Insulei, Libertății, Milcovului	Mapa marginalizată	216		87
1143280036	Strada Căminului, Casinului, Crișului, Dezrobirii, Porumbului, Prutului, Tazlăului, Vlădeasa	Mapa marginalizată	321		44
1143280048	Strada 8 Martie, Duzilor, Gheorghe Doja	Mapa marginalizată	270		49
1143280194	Strada Pășunii, Valea Rece	Mapa marginalizată	776		297
1143280208	Strada Pășunii, Valea Rece, Viile Dealului Mic	Mapa marginalizată	730		253
1143280478	Strada Rovinari (24 și 26)	Mapa marginalizată	245		39
1143460004	Strada Fânațelor (Remetea)	Mapa marginalizată	311		196

Din analiza datelor privind populația marginalizată a Municipiului Târgu Mureș rezultă faptul că principalele probleme constau în situația fondului locativ, zonele dezavantajate pe capital uman și populația marginalizată.

Structura populației Municipiului Târgu Mureș trăiește în zone defavorizate este reprezentată prin următoarea figură:

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, populația defavorizată este identificată în cea mai mare parte în zonele dezavantajate pe locuire și în cea mai scăzută proporție în zonele dezavantajate pe ocupare.

Numărul persoanelor care trăiesc în zone marginalizate reprezintă 2,29% din totalul populației Municipiului Târgu Mureș. La nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost identificate cinci zone cu o concentrație mai importantă a populației marginalizate precum: Zona Valea Rece, Zona Mureșeni, Zona Libertății, Băneasa, Zona Viile Dealului Mic, Rovinari, Zona Unirii (zona Remetea). Totodată conform Atlasului Zonelor Urbane marginalizate sunt identificate mai multe zone insulare localizate în zona centrală, în zona Tudor Vladimirescu și în zona 22 Decembrie 1989.

Cea mai mare concentrație a populației defavorizate (z0ne mai compacte) este pe următoarele străzi:

Nr. Crt.	Denumire zonă/stradă	Număr persoane marginalizate	% din totalul populației	Număr persoane de etnie romă
1.	Strada Cugir	201	2,29%	7
2.	Strada Băneasa, Insulei, Libertății, Milcovului	216		87
3.	Strada Căminului, Casinului, Crișului, Dezrobirii, Porumbului, Prutului, Tazlăului, Vlădeasa	321		44
4.	Strada 8 Martie, Duzilor, Gheorghe Doja	270		49
5.	Strada Păşunii, Valea Rece	776		297
6.	Strada Păşunii, Valea Rece, Viile Dealului Mic	730		253
7.	Strada Rovinari (24 și 26)	245		39
8.	Strada Fânațelor (Remetea)	311		196
TOTAL		3.070		972

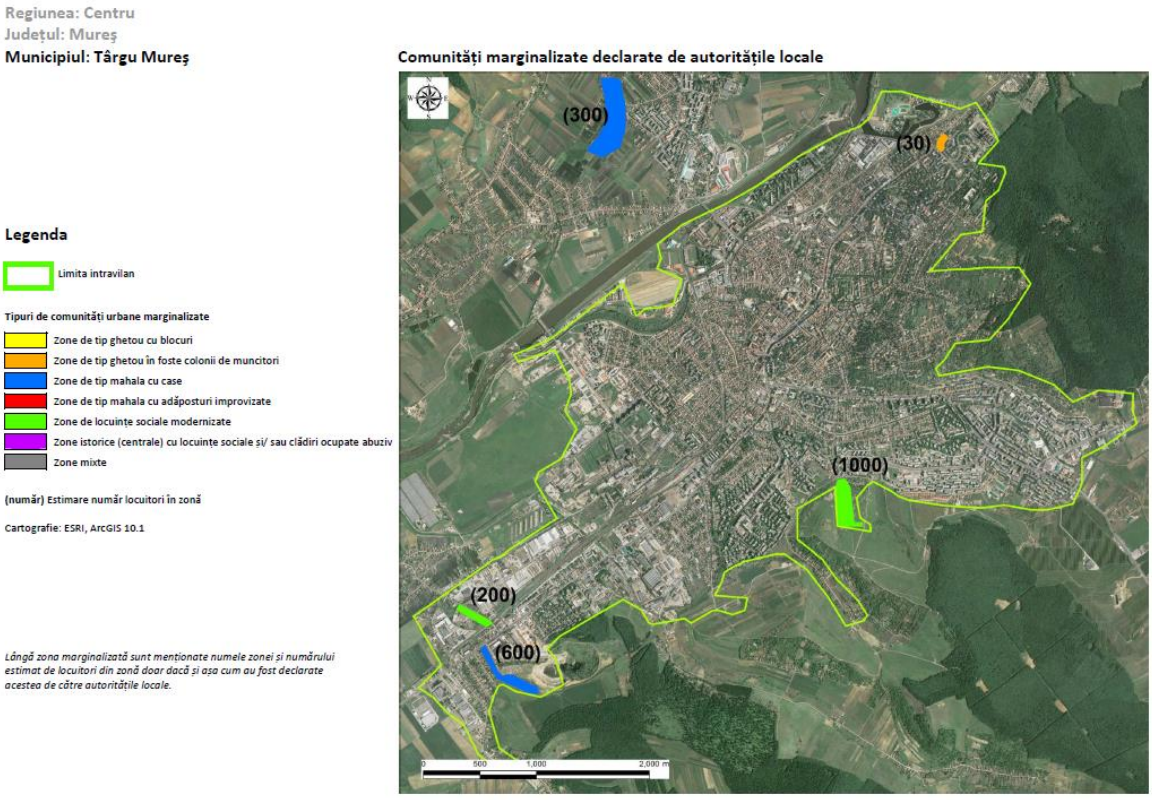
Populația de etnie romă reprezintă 31,66% din comunitatea marginalizată identificată conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate.

Pe lângă zonele menționate în Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate au mai fost identificate și următoarele zone marginalizare:

- Zona străzii Gheorghe Doja
- Zona cartier 7 Noiembrie

În zonele marginalizate identificate în interiorul Municipiului Târgu Mureș locuiesc în prezent persoane și familii aflate în dificultate sau risc precum și grupuri generatoare de marginalizare sau excluziune socială, fapt ce justifică necesitatea adoptării cu prioritate a unor măsuri integrate care să conducă la rezolvarea problemelor infrastructurale, educaționale, sociale și culturale cu care se confruntă populația marginalizată.

Reprezentarea zonelor în teritoriu în funcție de tipul marginalizării și tipul comunităților marginalizate este redată prin următoarea reprezentare:

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 235

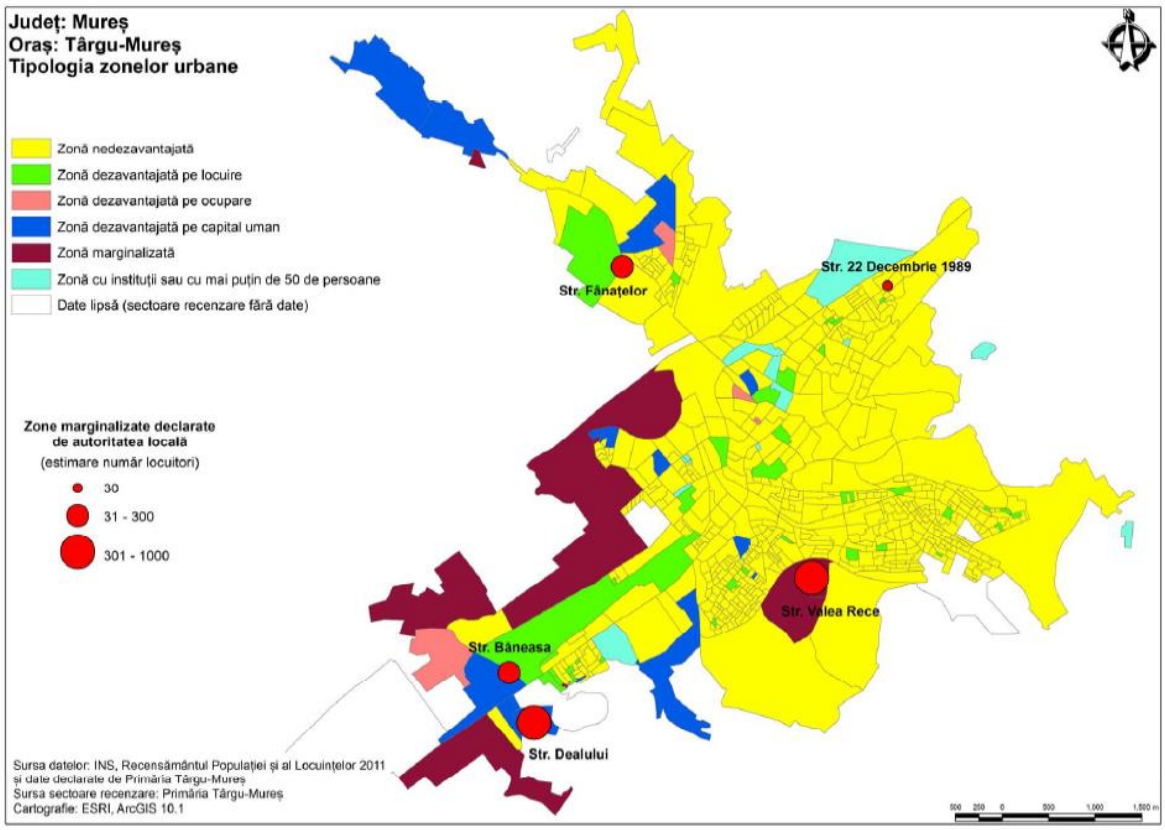
În zona centrală, nord- estică și în extremitatea estică se definesc câteva zone mai restrânse privind dezavantajarea pe locuire, iar în extremitatea nordică există o zonă importantă cu instituții sau cu mai puțin de 50 de persoane.

Partea de Sud-Vest a municipiului Târgu Mureș concentrează cele mai multe zone dezavantajate și marginalizate fiind și zonă industrială. Alături de zonele dezavantajate pe capital uman, pe ocupare și pe locuire, în această parte a localității se regăsește cea mai mare concentrație a zonelor marginalizate.

În zona nord-vestică (cartierul Unirii – Remetea) se concentrează două zone dezavantajate pe capital uman, o zonă dezavantajată pe locuire (zona Fânațe), o zonă mai redusă dezavantajată pe ocupare și o mică zonă marginalizată.

Distribuția zonelor marginalizate ale Municipiului Târgu Mureș în funcție de tipologia acestora este reprezentată pe următoarea hartă:

Harta 17. Târgu Mureș

Sursa: Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România – Pag. 45

Populația marginalizată din zonele identificare dispune de facilitățile precare destinate utilizării publice precum: suprafețe reduse de spații verzi, lipsa/număr redus al spațiilor de joacă amenajate

pentru copii, facilități precare pentru activitățile recreaționale. Majoritatea clădirilor existente în care se desfășoară activități educative, culturale sau recreative (atât cele care aparțin domeniului public cât și cele ale furnizorilor de servicii sociale) sun uzate fizic și moral și nu dispun de dotări adaptate standardelor europene. Lipsa unor centre multifuncționale în care să se poată desfășura diverse activități educaționale, social-culturale și/sau medicale contribuie și mai mult la marginalizarea comunității.

O altă problemă identificată la nivelul populației din zonele marginalizate ale Municipiului Târgu Mureș (în special în zonele dezavantajate pe locuire) este reprezentată de infrastructura slab dezvoltată: străzi neasfaltate, lipsa trotuarelor amenajate, lipsa pistelor pentru biciclete, alei pietonale și căi de acces neamenajate și multe altele. Utilitățile de bază la scară mică din aceste zone sunt slab dezvoltate față de restul zonelor din localitate (există locuințe neracordate la rețeaua de gaz metan/electricitate/apă/salubrizare).

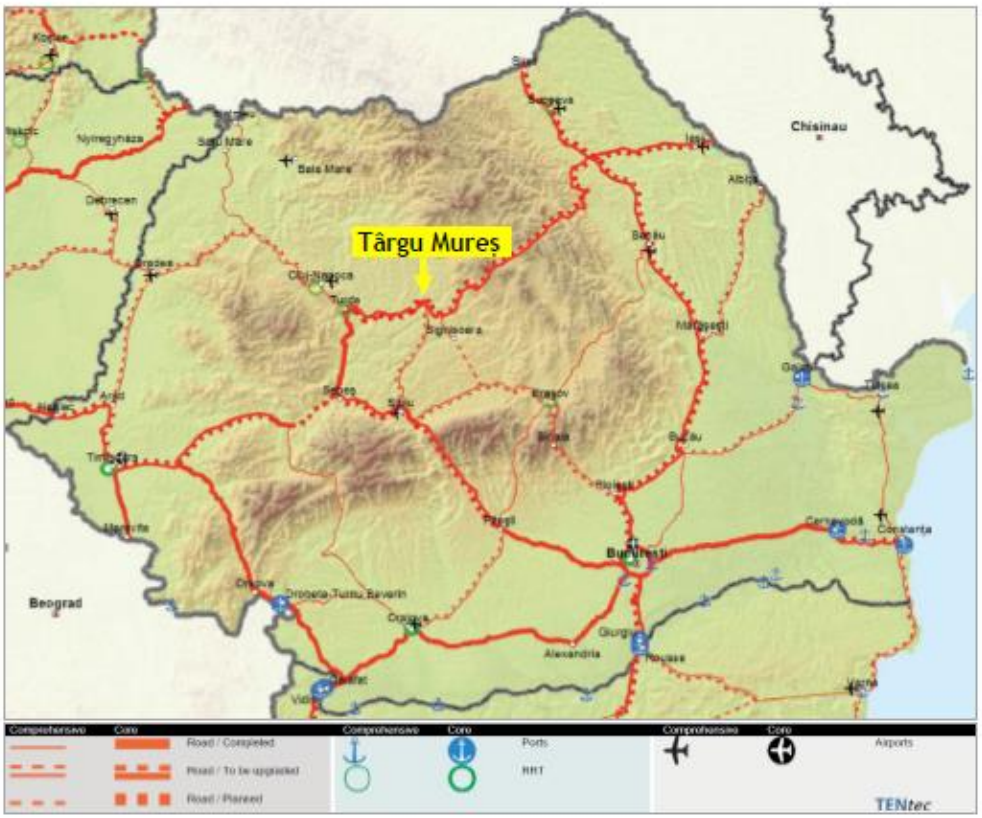
Zonele de interes public sunt slab accesibilizate datorită infrastructurii precare și există zone car nu asigură o bună conexiune a clădirilor de interes public (școli, grădinițe, centre etc.)

În vederea evitării segregării și asigurării egalității de șanse, de gen și nediscriminării, se constată de asemenea necesitatea participării populației tinere din comunitatea marginalizată la programe de formare profesională în concordanță cu cerințele locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv și certificare pentru recunoașterea competențelor aferente cerințelor locurilor de muncă din sectoarele economice cu potențial competitiv și organizarea de programe de învățare la locul de muncă. Elaborarea și implementarea politicilor, programelor și intervențiilor orientate către persoanele sărace și vulnerabile și către zonele sărace și marginalizate necesită o abordare comună, coordonată. Astfel, se va avea în vedere implementarea unor măsuri integrate hard (infrastructură) și soft (în domeniul resurselor umane) dedicate populației zonelor marginalizate, măsuri de incluziune și formare profesională.

La nivelul zonelor marginalizate predomină nevoia de servicii accesibile și de calitate – locuințe, educație, locuri de muncă, servicii de îngrijire a copilului, asistență medicală și transport în comun. Acestea sunt necesare în vederea asigurării unui nivel de integrare apropiat celui din celelalte zone ale localității. În acest scop, o proprietate a Municipiului Târgu Mureș și a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în orizontul de timp 2030 va fi reprezentată de regenerarea zonelor dezavantajate și stimularea incluziunii sociale a comunităților marginalizate, printr-o abordare integrată și participativă contribuind astfel la atingerea obiectivului european al coeziunii economice și sociale. Vor fi implementate măsuri integrate privind îmbunătățirea regenerării fizice, economice și sociale a comunităților marginalizate ce vor contribui la promovarea coeziunii sociale prin îmbunătățirea mediului construit și prin activități complexe care vizează ocuparea forței de muncă, creșterea educație, îmbunătățirea asistenței medicale și a serviciilor sociale, dezvoltarea comunitară și siguranța publică. Abordarea integrată va contribui la ameliorarea stării de sănătate a populației, la dezvoltarea comunitară, la integrarea socio-profesională și culturală a comunităților marginalizate.

1.4. Infrastructura de transport și mobilitate urbană și metropolitană[10]

La nivelul rețelei globale de transport rutier, ZM Târgu Mureș prezintă conexitate ridicată, fiind racordată la rețeaua Trans-Europeană de Transport Centrală (TEN-T Core) prin DN 13 și DN 15 și autostrada A3.

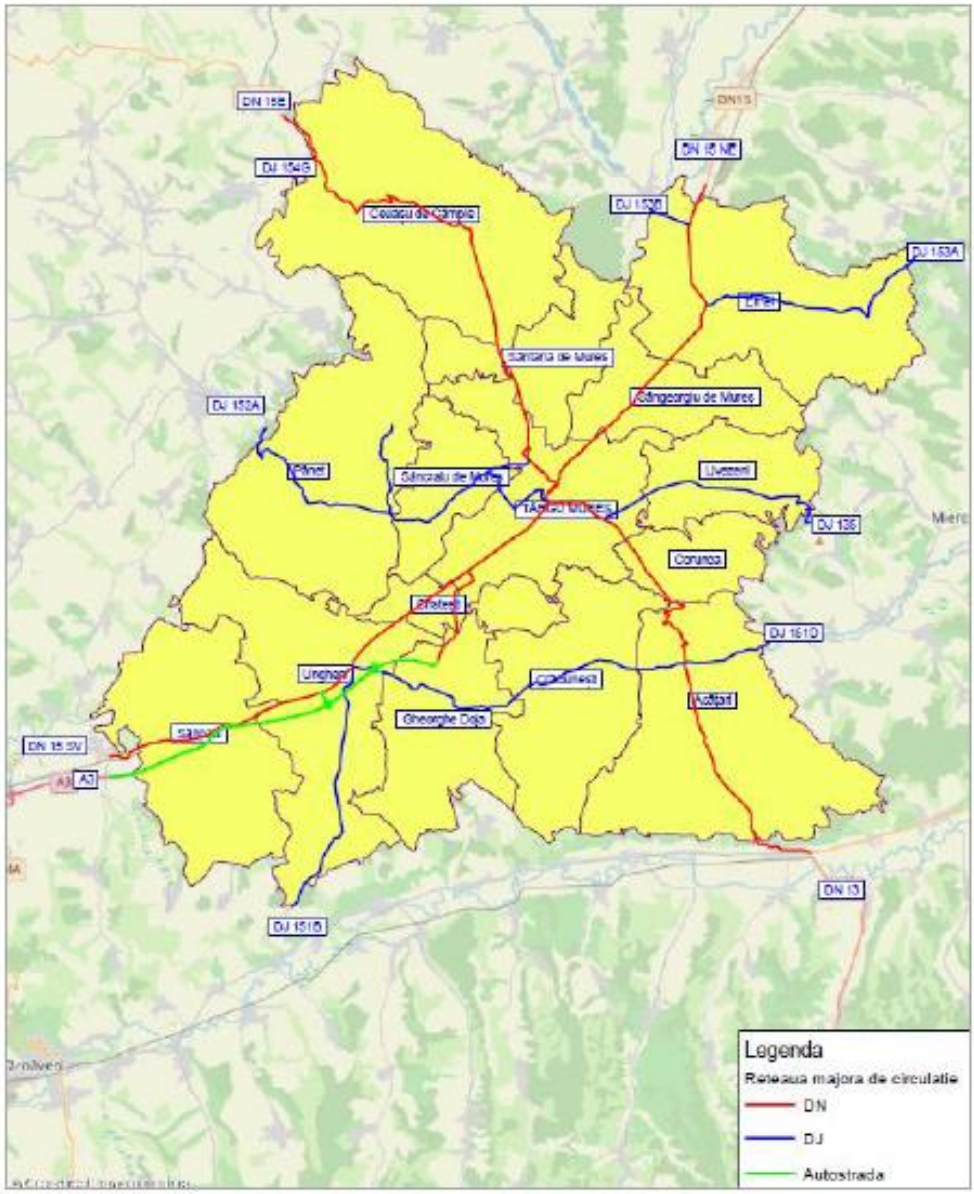
Sursa: PMUD Târgu Mureș – Rețeaua TEN-T rutieră în zona ZM Târgu Mureș (Comisia Europeană, 2021)

Proiectele prioritizate pentru finalizarea rețelei primare a României conform strategiei actualizate de implementare a Master Planului General de Transport al României cuprinsă în Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pe perioada 2020-2030, în zona de analiză sunt:

- VO Târgu Mureș
- Autostrada Montana A8: Tg. Mureş – Sovata - Ditrău - Poiana Largului - Tg.Neamţ;
- Drum Trans – Regio Ardeal TR31: Braşov - Sighişoara - Tg. Mureş;
- Drum Trans – Regio Bucovina TR52A: Sărăţel - Reghin - Tg. Mureş.

Infrastructura rutieră majoră din zona de analiză este formată din traseele drumurilor naționale și județene care asigură conexiunea cu teritoriul învecinat, conform figurii de mai jos:

[10] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Sectoarele stradale pe care sunt suprapuse traseele drumurilor naționale și județene sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime.

Traseele drumurilor naționale DN 13, DN 15 și DN 15E străbat Municipiul Târgu Mureș pe direcțiile Sud-Nord și Est-Vest, prin zone cu densitate de locuire ridicată. Disfuncții similare se întâlnesc și în Orașul Ungheni, în care DN 15 traversează zona centrală a localității, în care sunt concentrate funcțiuni socio-administrative și comerciale.

1.4.1. Accesibilitate rutieră[11]

Traseele drumurilor naționale DN 13, DN 15 și DN 15E străbat Municipiul Târgu Mureș pe direcțiile Sud-Nord și Est-Vest, prin zone cu densitate de locuire ridicată.

Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat este compusă din autostradă, drumuri naționale, și drumuri județene: A3, DN 13, DN 15, DN 15E, DJ 135, DJ 135B, DJ 151B, DJ 151D, DJ152A, DJ 153A, DJ 154F, astfel cum apare în tabelul de mai jos:

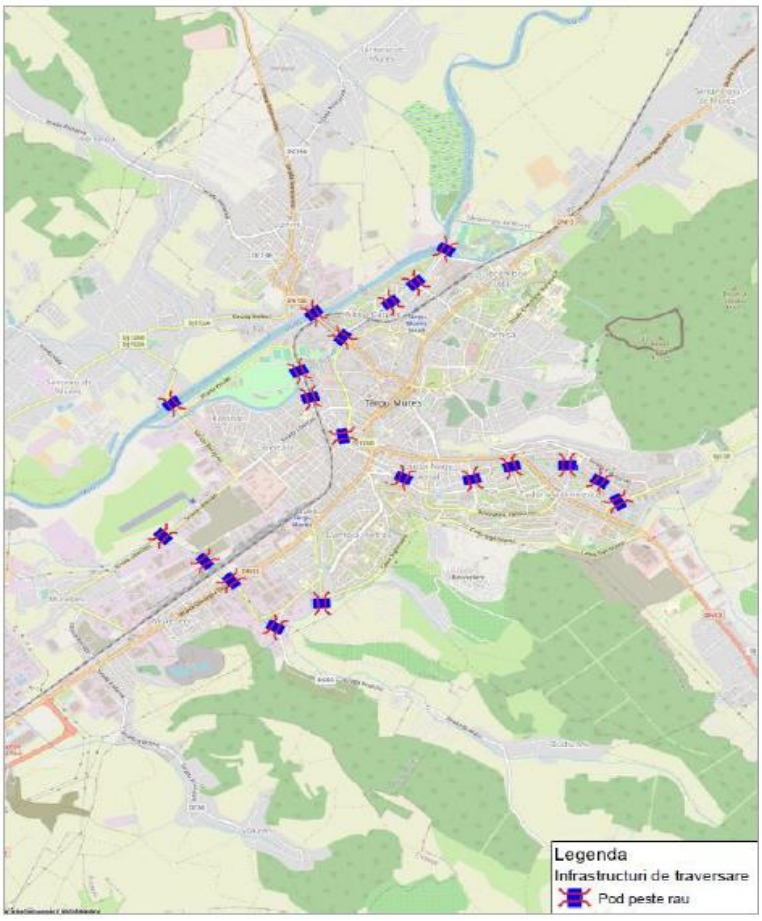
Drum	*Origine*	*Destinație*	*Traseu*
A3	Km 0+000, București	Km 438+000, Borș	București – Ploiești – Brașov – Târgu Mureș – Gilău - Borș
DN 13	Km 0+000, Brașov (DN 1)	Km 168+885, Târgu Mureș (DN 15)	Sighişoara - Bălăuşeri
DN 15	Km 0+000, Turda (DN 1)	Km 373+931, Bacău (DN 2)	Iernut - Târgu Mureş - Reghin - Topliţa – Borsec - Bicaz - Piatra Neamţ
DN 15E	Km 0+000, Târgu Mureș	Km 45+280, Satu Nou (DN 16)	Voiniceni - Râciu
DJ 135	Km 0+000, Târgu Mureș	Km 45+400, Limita Jud. Harghita	Livezeni - Ivăneşti - Sânişor - Lăureni - Şardu Nirajului - Tâmpa - Miercurea Nirajului - Bereni - Măgherani - Sărăţeni
DJ 135B	Km 0+000, Târgu Mureș (DN 13)	Km 6+000, Sâncraiu de Mureș	
DJ 151B	Km 0+000, Ungheni (DN 15)	Km 30+922, Limita Jud. Sibiu	Cerghizel - Cerghid - Căpâlna de Sus - Idrifaia - Bahnea - Gogan - Cund
DJ 151D	Km 0+000, Ungheni (DJ 151)	Km 29+360, Tâmpa (DJ 135)	Leordeni - Gheorghe Doja - Ilieni - Crăciuneşti – Stejeriş - Acăţari - Murgeşti - Păsăreni - Bolintineni - Găleşti
DJ 152A	Km 0+000, Târgu Mureș (DJ 152)	Km 42+672, Iernut (DN 15)	Sâncraiu de Mureş - Nazna - Berghia - Band - Căpuşu de Câmpie -

[11] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Drum	Origine	Destinație	Traseu
			Iclănzel - Mădărăşeni - Lechinţa
DJ 153A	Km 0+000, Ernei (DN 15)	Km 26+227, Eremitu (DJ 153)	Icland - Isla - Dămieni - Mătrici
154F	Km 0+000, DJ 152A	Km 3+100, Pănet	

Sursa: PMUD Târgu Mureș (Tabel Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat)

În Municipiul Târgu Mureș, râul Mureș, pârâurile Pocloș și Budiului și canalul Turbinei reprezintă bariere naturale care divizează rețeaua stradală urbană, conducând în unele cazuri la segregarea teritoriului.

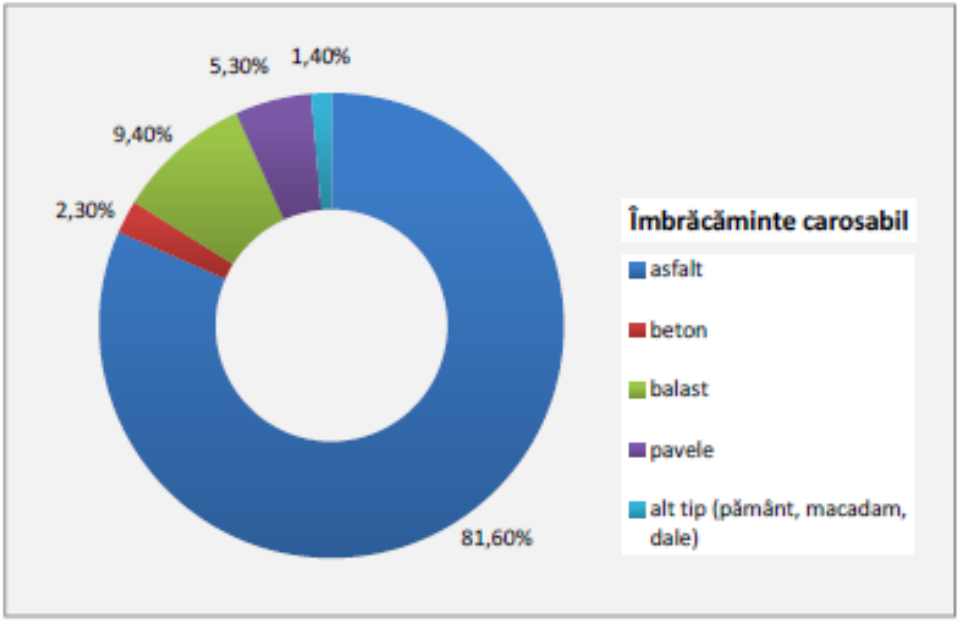

Sursa: PMUD Târgu Mureș (Figura Traversări ale cursurilor de apă)

Rețeaua feroviară secționează teritoriul intravilan al Municipiului Târgu Mureș, traversând teritoriul urban pe direcția SV - NE prin cartiere de locuințe, existând situații în care interacțiunea dintre rețeaua rutieră și cea de cale ferată se realizează prin intersecții la nivel, generând timpi de așteptare care conduc la creșterea duratei deplasărilor realizate la nivelul rețelei rutiere.

Străzile cu trecere la nivel cu calea ferată din Municipiul Târgu Mureș sunt: Strada Luntrașilor, Strada Lăcrămioarei, Aleea Carpați, Strada Tamás Ernő, DJ 135B, Strada Iuliu Maniu, Strada Liviu Rebreanu, Strada Dezrobirii, Strada Recoltei. Potrivit datelor existente în baza de date INS Tempo Online rețeaua stradală are o lungime de 215 km.

Analizele detaliate conform tipologiei sistemului rutier s-au realizat pe baza datelor primite de la Primăria Municipiului. Din figura de mai jos se remarcă faptul că 81,6% din lungimea totală a străzilor din Municipiul Târgu Mureș au îmbrăcăminte din asfalt, restul fiind din balast, pavele, beton sau alte tipuri de îmbrăcăminte (pământ, macadam, dale).

Sursa: PMUD Târgu Mureș (Figura Ponderea străzilor în funcție de tipul îmbrăcămințiii)

Se constată că aproximativ 18% din lungimea străzilor care compun rețeaua urbană sunt nemodernizate și se întâlnesc în cartierele de locuințe sau că există străzi amplasate în zona centrală a căror îmbrăcăminte din asfalt se află în stare degradată, ceea ce constituie disfuncție majoră din punct de vedere al calității mediului urban.

În Orașul Ungheni, rețeaua stradală este reprezentată de străzi asfaltate pe o lungime de 30% din total, din care în zona urbană ponderea acestei categorii este de 40%.

Cu excepţia localității Sâncraiu de Mureș, în care lungimea străzilor asfaltate constituie 77% din total, în comunele pentru are au fost analizate date aparținând Zonei Metropolitane, se constată că asfalt se găsește pe mai puțin de jumătate din străzile existente.

1.4.2. Parcare[12]

La nivelul sistemului de parcare din Municipiul Târgu Mureș se regăsesc următoarele categorii de parcări:

- parcări publice cu plată;
- parcări acoperite.

Conform regulamentului de funcționare a Serviciului Public de Exploatare şi Întreținere a Parcărilor şi Zonelor de Staționare cu Plată în Regim de Autotaxare, aflate pe Domeniul Public al Municipiului Târgu Mureș aprobat prin H.C.L. nr. 231/27.07.2017, cu modificările și completările ulterioare, staționarea/ parcarea autovehiculelor în parcările publice cu plată este permisă numai cu achitarea anticipate a parcării.

Administrarea parcărilor publice cu plată se efectuează de către entitatea care administrează parcările publice cu plată, în baza contractului de concesiune încheiat cu Municipiul Târgu Mureș prin Serviciul de specialitate.

Pentru autovehiculele aparținând instituțiilor publice se eliberează un Permis Special de parcare, pentru o perioadă de 1 an, cu mențiunea numărului de înmatriculare a autovehiculelor, în limita a 5 locuri de parcare și cu valabilitate în zonele 1 și 2.

Eliberarea Permisului Special de Parcare se face de către Entitatea care administrează parcările publice, la cererea scrisă a fiecărei instituții. Instituţiile care beneficiază de permis special de parcare sunt: Serviciul Poliţia Rutieră, Direcţia Generală Anticorupţie şi Serviciul pentru Imigrări.

În cadrul spațiilor de parcare din apropierea clădirilor de utilitate publică, precum și în parcările amenajate, cel puțin 4% din totalul numărului de locuri, însă nu mai puțin de 2 locuri, sunt adaptate, rezervate și semnalizate prin simboluri internaționale pentru a fi folosite in mod gratuit de către persoanele cu handicap.

Administratorul locurilor de parcare din domeniul public distribuie locuri de parcare în mod gratuit persoanelor cu handicap care au solicitat și au nevoie de un loc de parcare cât mai aproape posibil de domiciliu acestora. Aprovizionarea în zona centrală se poate face doar în afara programului de funcționare a parcărilor cu plată.

În Municipiul Târgu Mureş sunt stabilite în funcţie de gradul de solicitare a acestora 3 zone de parcare cu plată, individualize prin culoarea de fond a panoului adițional:

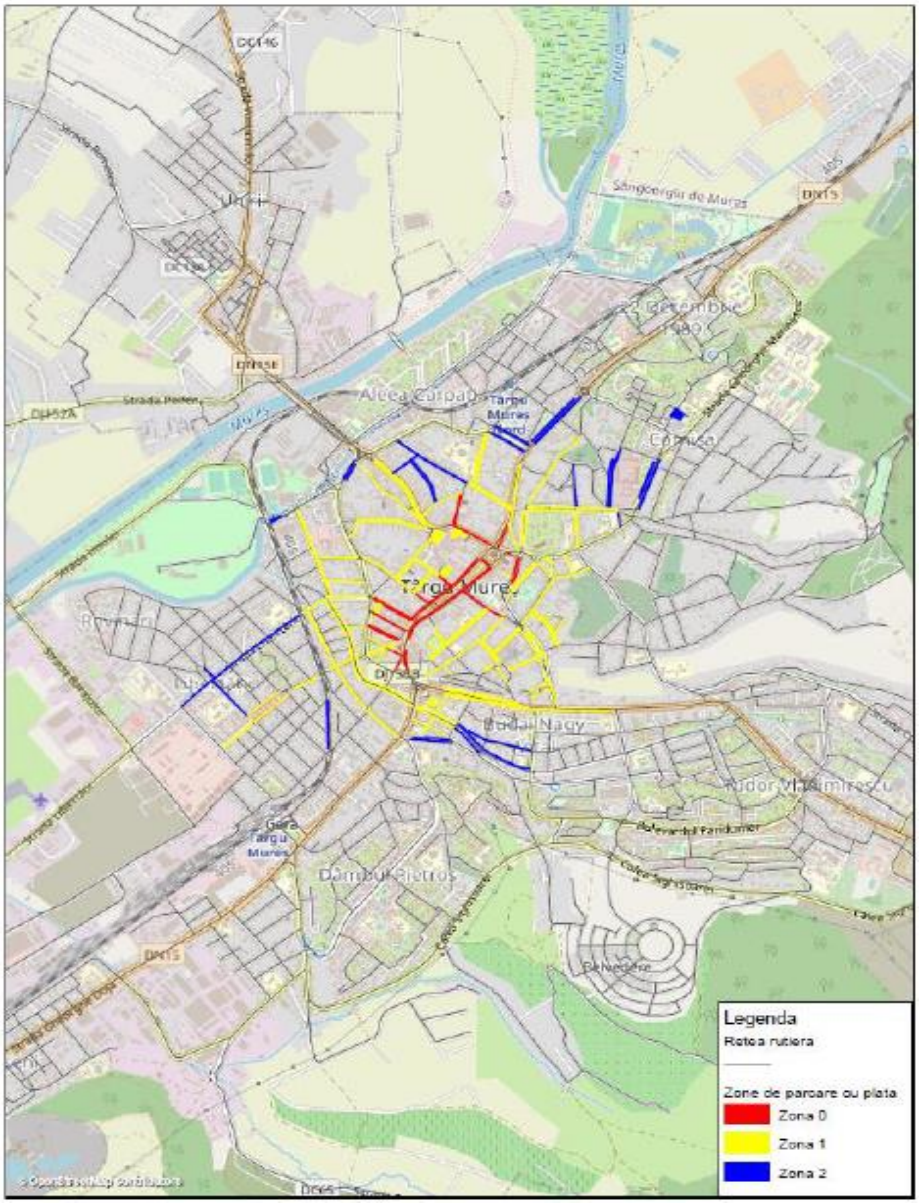
A. Zona 0 (centrală/ ultracentrală), prescurtat Zona 0 - culoare roşie (taxarea se face la 30 de minute);

B. Zona I (semicentrală), prescurtat Zona I - culoare galbenă (taxarea se face la 30 minute);

[12] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

C. Zona II - culoare albastra (taxarea se face la 30 minute).

Conform HCL nr. 145/30.07.2020, la nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt amenajate 4.448 locuri în parcările publice, în zonele marcate pe figura de mai jos:

Sursa: PMUD Târgu Mureș (Figura Localizarea parcărilor publice cu plată)

Taxele orare aplicabile pentru fiecare dintre cele 3 zone variază între 1 leu pentru 30 minute în zona II și 5 lei pentru 1 zi în zona II, respectiv 1 oră în zona 0 (tabelul 2.12). Se observă tarifarea diferențiată în funcție de zonă, însă pentru a reduce atractivitatea autovehiculelor personale în zona

centrală și utilizarea acestora pentru deplasări pe distanțe scurte, sunt necesare măsuri suplimentare a gestionare a parcărilor la nivel local.

În zonele de parcare cu plată sunt semnalizate prin indicatoare și marcaje specifice locuri pentru parcarea gratuită a mijloacelor de transport ale persoanelor cu handicap, conform exemplelor de mai jos:

În perioada 2019-2020 au fost realizate investiții în parcări în valoare de 373.296,06 lei pentru amenajarea de locuri de parcare și introducerea de sisteme de taxare. Trebuie menționat însă că lipsesc parcările colective subterane amplasate în vecinătatea obiectivele de interes local, care ar putea fi utilizate ca alternativă la parcările pe stradă sau parcările neregulamentare pe trotuar sau în locuri nepermise pe stradă (în jurul trecerilor pentru pietoni, în apropierea intersecțiilor). De asemenea, se constată că în situația actuală nu există parcări de tip parc&ride la intrările în oraș, care să poată fi utilizate pentru vehiculele din fluxurile de penetrație.

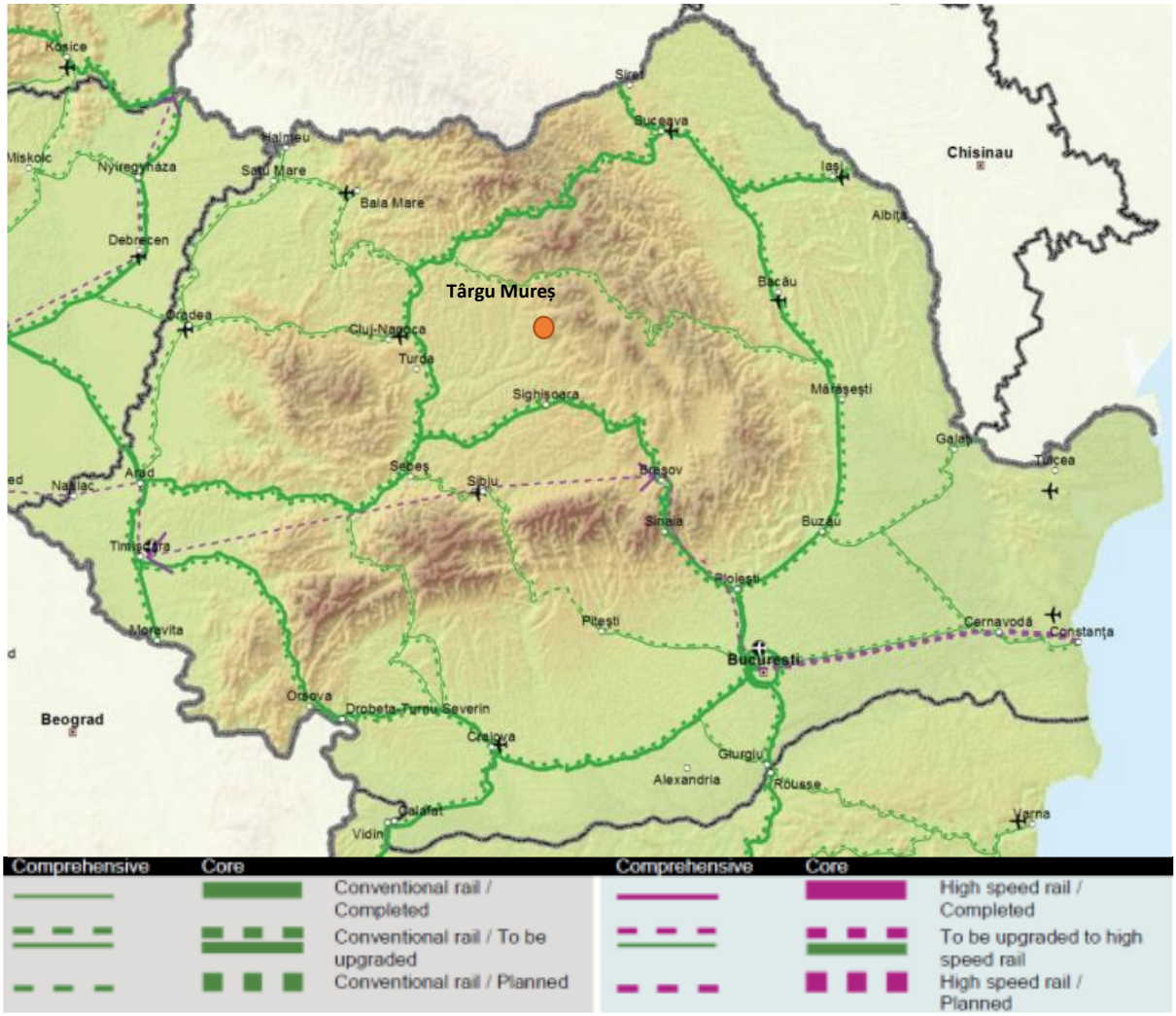
Referitor la parcările acoperite, în anul 2018 s-au edificat un număr de 579 parcări pentru care s-a încasat suma de 863.974 lei, în timp ce în anul 2019 s-au edificat 2.777 parcări, care au generat încasări în valoare de 7.708.887,5 lei. În special în zonele cu locuințe colective sunt necesare parcări centralizate, subterane/ supraterane, care să ocupe suprafețe cât mai reduse ale spațiului public, care în prezent este sufocat de autovehicule parcate.

1.4.3. Accesibilitate ferată[13]

Localitatea Târgu Mureș este racordată la rețeaua națională de cale ferată în stațiile Târgu Mureș și Târgu Mureș Nord amplasate pe linia secundară 405: Deda – Reghin – Târgu Mureș – Luduș – Războieni. Orașul Ungheni și Comuna Cristești sunt racordate la rețeaua feroviară în stațiile General Nicolae Dăscălescu și Târgu Mureș Sud, fiind amplasate tot pe linia 405.

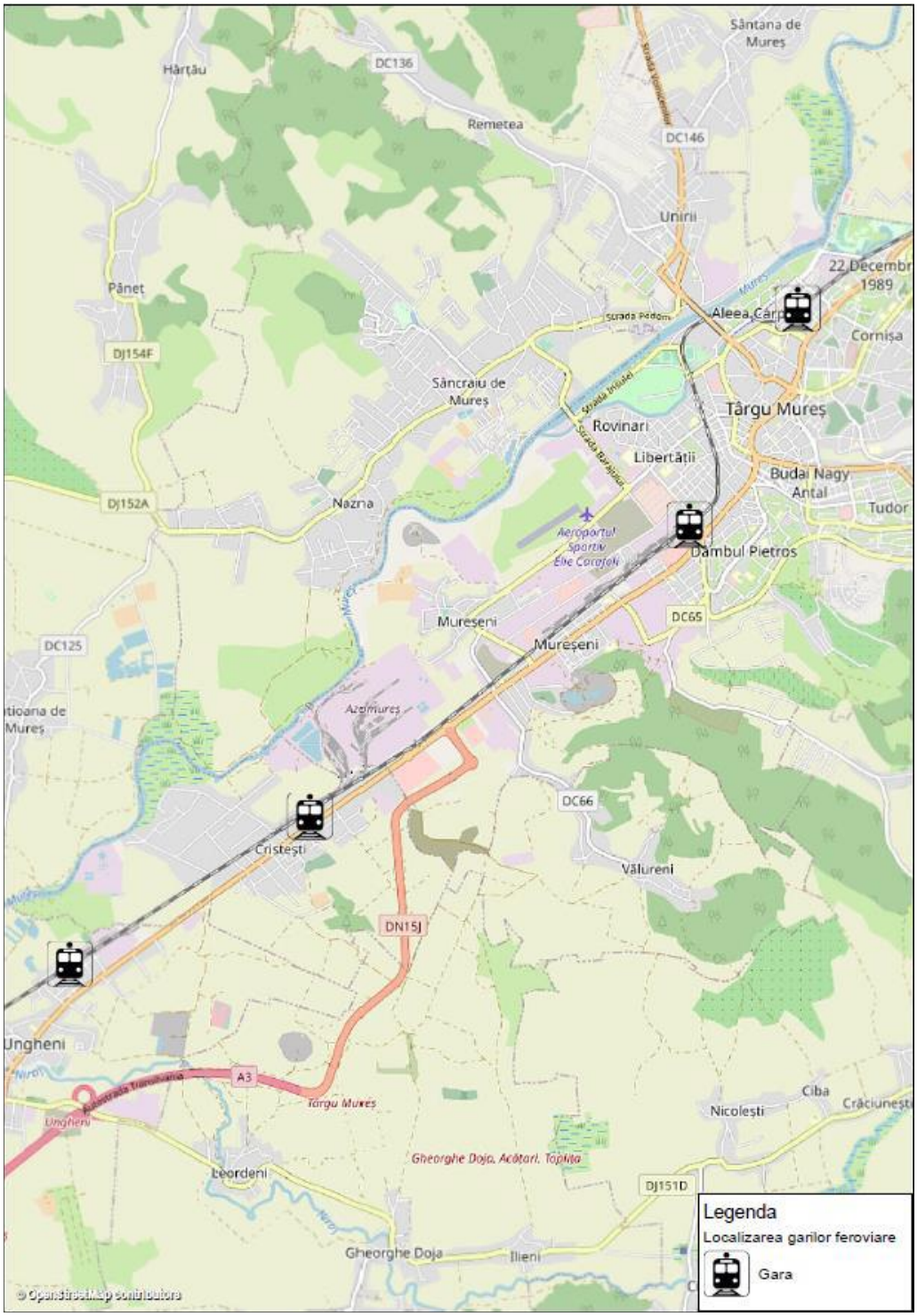
Sectoarele de cale ferată din arealul de studiu nu fac parte din rețeaua Trans Europeană de Transport (TEN-T).

[13] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Rețeaua TEN-T feroviară în zona Municipiului Târgu Mureș (sursa Comisia Europeană, 2021)

Amplasarea stațiilor de cale ferată în Municipiul Târgu Mureș la nivelul rețelei de transport este prezentată în figura următoare.

Sursa: PMUD Târgu Mureș

În decursul unei zile lucrătoare, în intervalul orar 00:00 - 23:59, stația Târgu Mureș reprezintă punct de plecare/ sosire pentru 45 trenuri operate de CFR Călători și Interregional Călători. Acestea sunt încadrate în rangurile Regio (R, 41 cazuri), Regio Expres (RE, 2 cazuri), Interregio (IR, 2 cazuri). Variația orară a ofertei de transport în stația Târgu Mureș este prezentată în figura 2.75. Se detașează intervalele 06:00 - 08:00, 19:00 – 20:00 și 21:00 – 22:00, în care oferta este reprezentată fie de 4 trenuri Regio, fie de 3 trenuri Regio și un tren Regio Expres sau Interregio.

Se remarcă faptul că stațiile Târgu Mureș Sud și General Nicolae Dăscălescu reprezintă punct de plecare/ sosire pentru 21 de trenuri de rang Regio, în timp ce stația Târgu Mureș Nord este tranzitată de 23 trenuri încadrate în aceeași categorie.

Se detașează intervalele de vârf de trafic 06:00 – 08:00 în cazul stației Târgu Mureș Nord și 07:00 – 08:00 în cazul celorlalte 2 stații, în care oferta de transport este reprezentată de 3 trenuri de rang Regio.

Potrivit Documentului de Referință al Rețelei C.F.R., Anexa 9, versiunea 11.0.4 actualizată la data de 25 august 2021, stațiile amplasate la nivelul teritoriului de analiză au următoarele caracteristici:

- Târgu Mureș: stație de grad I, amplasată pe secție de circulație interoperabilă, deschisă traficului de călători și mărfuri;
- Târgu Mureș Nord: stație de grad Hm, amplasată pe secție de circulație interoperabilă, deschisă traficului de călători;
- Târgu Mureș Sud: stație de grad II, amplasată pe secție de circulație interoperabilă, deschisă traficului de călători și mărfuri;
- General Nicolae Dăscălescu: stație de grad Hm, amplasată pe secție de circulație interoperabilă, deschisă traficului de călători.

Valoarea medie anuală a călătorilor care au tranzitat stațiile Târgu Mureș și G-ral Nicolae Dăscălescu în perioada 2016-2020 este de 238.336 urcări și 243.024 coborâri în cazul stației Târgu Mureș, respectiv 1245 urcări și 1298 coborâri în cazul stației G-ral Nicolae Dăscălescu.

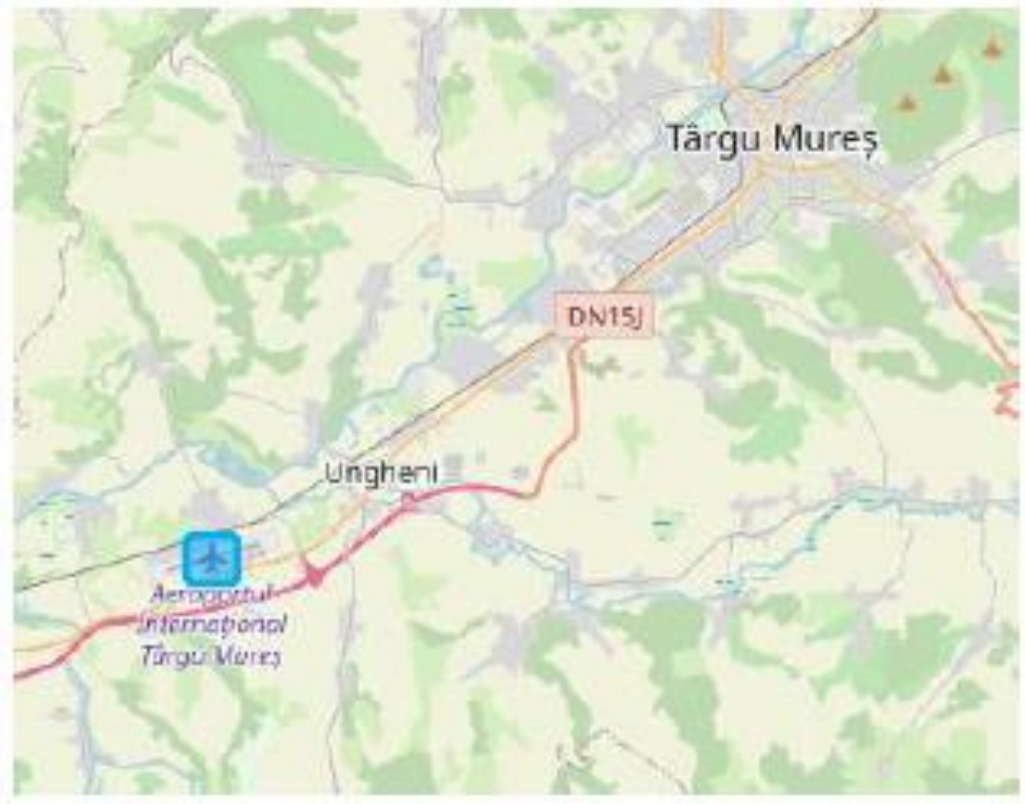
În cazul trenurilor operate de Interregional Călători, numărul mediu lunar de călători care au tranzitat aceste stații în anul 2020 este de 31.106 călători în cazul stației Târgu Mureș, respectiv 188 călători în cazul stației G-ral Nicolae Dăscălescu.

Pentru perioada ianuarie – septembrie 2021, au fost furnizate date de către operatorul Interregional Călători referitoare la numărul mediu lunar de călători urcați și coborâți în stația Târgu Mureș în funcție de tipul legitimației de călătorie (bilet/ abonament). Variația lunară a numărului de călători este reprezentată în figura 2.81. Se observă că numărul maxim de călători care au tranzitat stația Târgu Mureș s-a înregistrat în luna septembrie (13.617 călători), în timp ce numărul minim de călători corespunde lunii ianuarie (3.432 călători). Dintre aceștia, în luna ianuarie majoritatea călătorilor au utilizat ca titlu de călătorie biletul, în timp ce în luna septembrie 64% dintre călători au utilizat abonamentul.

Deficiențe din punct de vedere al intermodalității sunt date de slaba conexiune cu sistemele de transport public local, județean și interjudețean.

1.4.4. Accesibilitate aeriană[14]

Aeroportul Internațional ”Transilvania” Târgu Mureș este situat la 14,5 km de Municipiul Târgu Mureș, la nodul rutier aflat la ieșirea autostrăzii A3 din Ungheni și drumul E60/DN15, lângă Parcul Industrial Mureș. Acesta se află în administrarea Consiliului Județean Mureș. Distanța de parcurs de la Aeroport până în centrul Municipiului Târgu Mureș este de aproximativ 16,1 km pe Autostrada A3, respectiv 13,5 km pe DN 15.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Aeroportul Internațional ”Transilvania” Târgu Mureș – amplasare în teritoriu. (Sursa: Openstreetmaps, 2022)

Regia Autonomă Aeroportul „Transilvania” Târgu Mureș este beneficiarul proiectului Modernizarea Aeroportului „Transilvania” Tîrgu Mureș cu includerea obiectivelor din Master Planul General de Transport, în valoare de 128.772.911,56 lei, cofinanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014–2020, al cărui obiectiv general constă în majorarea capacității și îmbunătățirii condițiilor

[14] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

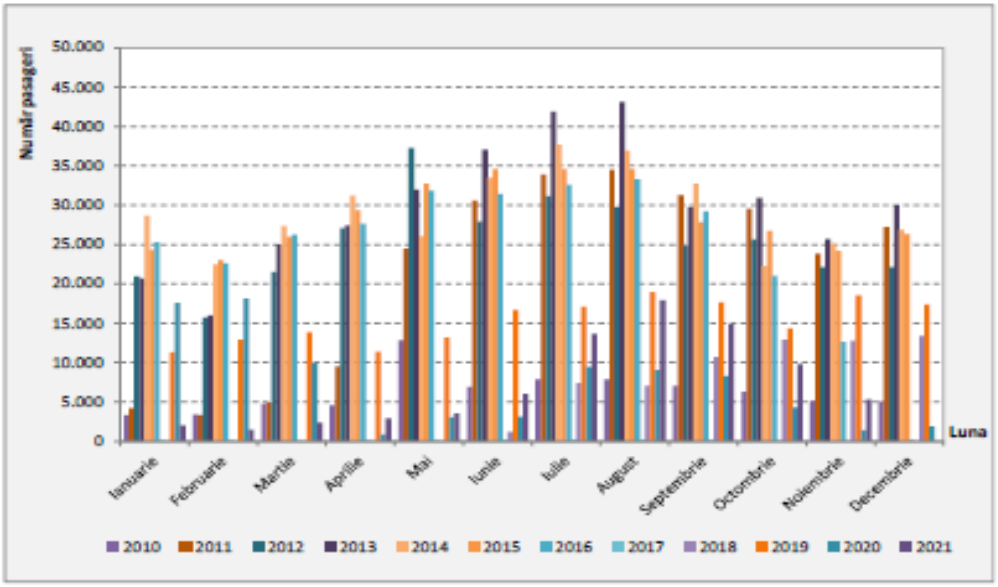
de desfășurare a traficului de pasageri în condiții de maximă siguranță și a unui grad de securitate adecvat, la nivelul Aeroportului Transilvania Tîrgu Mureș, prin extinderea platformei de parcare aeronave și extinderea terminalului de pasageri.

Relațiile de transport deservite de Municipiul Târgu Mureș sunt de tip extern și anume:

- Antalia/Turcia - Târgu Mureș - Antalia/Turcia;
- Memmingen - Târgu Mureș – Memmingen;
- Hurgada/Egipt - Târgu Mureș - Hurgada/Egipt;
- Dortmund - Târgu Mureș – Dortmund;
- Budapesta - Târgu Mureș – Dortmund;
- Luton - Târgu Mureș – Luton;
- Dortmund - Târgu Mureș – Budapesta.

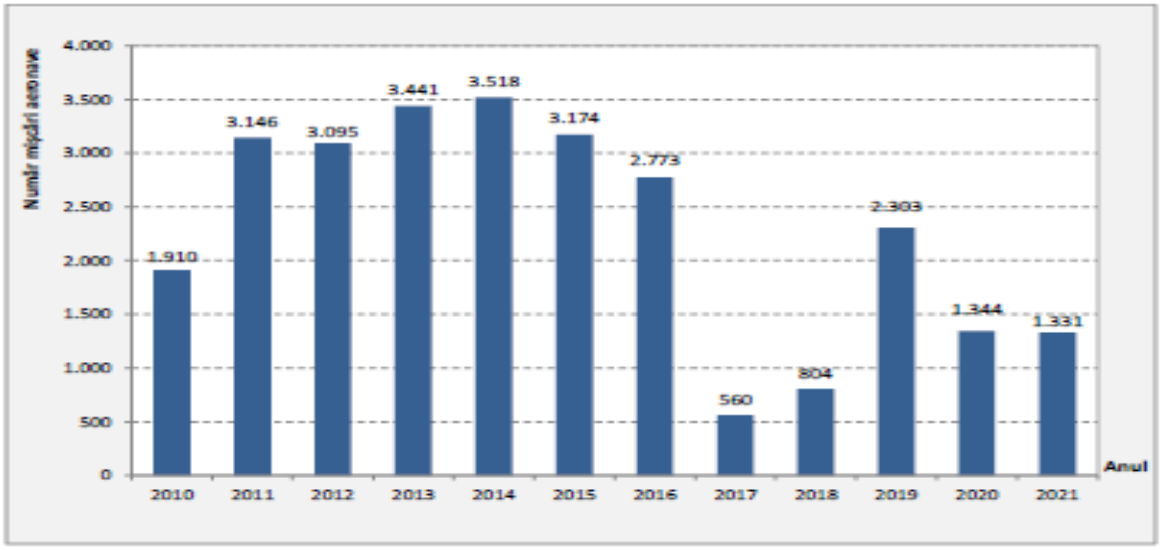
În ceea ce privește cererea de transport, conform datelor furnizate de Consiliul Județean Mureș, în perioada 2010-2021 pe Aeroportul Târgu Mureș au fost înregistrați 2.401.373 pasageri. Valoarea maximă a fost înregistrată în anul 2013, iar cea minimă în perioada 2017-2018, când activitatea a fost suspendată pentru efectuarea lucrărilor de modernizare. Ultimii 2 ani au fost puternic afectați de restricțiile impuse în contextul pandemiei de COVID-19, înregistrându-se scăderi de peste 50% comparativ cu anul 2019.

Variația lunară a numărului de pasageri înregistrați în perioada 2010-2021 este reprezentată în figura următoare. Se observă o creștere a numărului de pasageri în perioada mai - septembrie a fiecărui an, perioadă în care se detașează luna august, cu număr maxim de pasageri transportați.

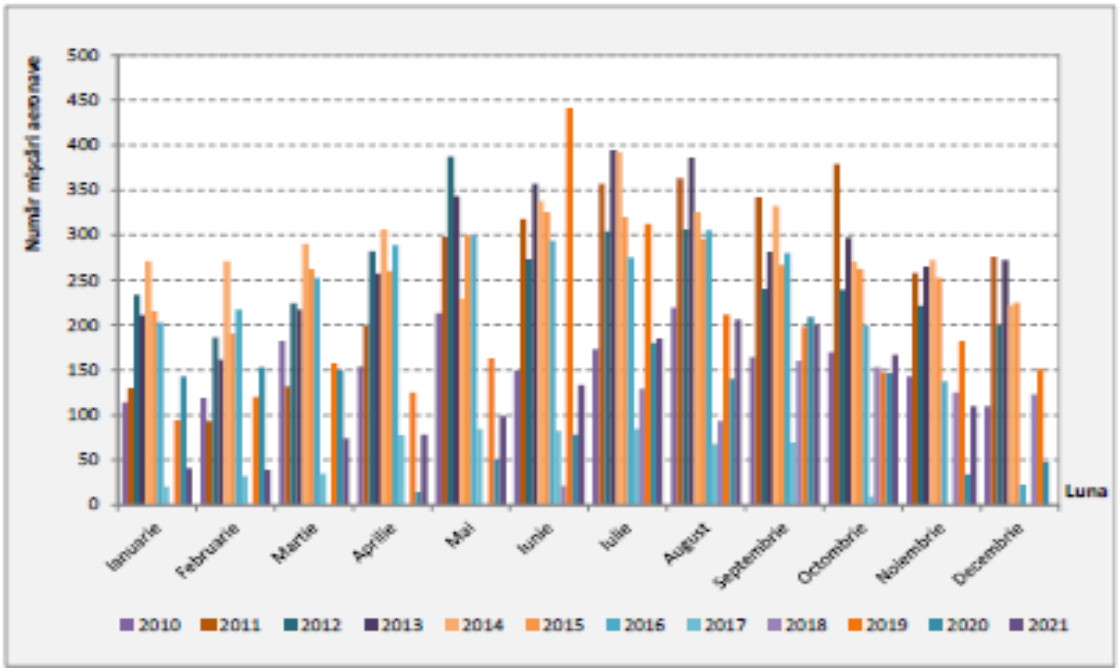

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Număr pasageri transportați lunar, Aeroportul Internațional "Transilvania" Târgu Mureș, 2010 - 2021. Sursa datelor: CJ Mureș.

În ceea ce privește situația mișcărilor de aeronave în perioada 2010 – 2021, aceasta este similară cu cea înregistrată în cazul pasagerilor. Variația anuală și lunară a numărului de mișcări de aeronave este reprezentată în figurile de mai jos.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Număr mișcări aeronave anual, Aeroportul Internațional "Transilvania" Târgu Mureș, 2010 - 2021. Sursa datelor: CJ Mureș.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Număr mișcări aeronave lunar, Aeroportul Internațional "Transilvania" Târgu Mureș, 2010 - 2021. Sursa datelor: CJ Mureș

Detalierea structurii activității aeroportuare la nivelul anului 2021 (cele mai recente date statistice disponibile), este prezentată în tabelul de mai jos. Se observă că Aeroportul Internațional Târgu Mureș a fost punct de plecare și sosire pentru 3 curse regulate și 38 curse neregulate la nivel național.

Aeroportul de origine a zborului	Aeroportul de destinație a zborului	Curse regulate			Curse neregulate		
		Nr. Zboruri	Nr. Pasageri	Mărfuri	Nr. Zboruri	Nr. Pasageri	Mărfuri
Total		3	12	-	38	44	-
Târgu Mureș	Cluj-Napoca	-	-	-	3	4	-
	Craiova	-	-	-	3	-	-
	Iași	-	-	-	1	3	-
	Henri Coandă	-	-	-	1	-	-
	Sibiu	-	-	-	1	-	-
	Suceava	-	-	-	9	4	-
	Timișoara	-	-	-	2	7	-
	Tulcea	-	-	-	2	-	-
Baia Mare	Târgu Mureș	2	12	-	1	6	-
Cluj-Napoca		-	-	-	3	-	-
Constanța		-	-	-	4	6	-
Iași		1	-	-	-	-	-
Henri Coandă		-	-	-	1	-	-
Sibiu		-	-	-	1	2	-
Suceava		-	-	-	2	2	-
Timișoara		-	-	-	3	6	-
Tulcea		-	-	-	1	4	-

1.4.5. Infrastructura pentru deplasări nemotorizate[15]

Măsura în care zona urbană ca un întreg este accesibilă tuturor rezidenților săi, incluzând aici persoane cu dizabilităţi, persoane vârstnice, persoane cu venituri reduse sau care sunt însoțite de copii, caracterizează în mare măsură mobilitatea. Optimizarea mobilității este direct dependentă de amplasarea în teritoriu a diverselor funcțiuni (locuire, comerț, locuri de muncă, locuri de agrement etc.), de tipul şi caracteristicile infrastructurii, de siguranța circulației. Astfel, ținând cont de cele menţionate, locuitorii optează pentru modul de transport cu care îşi efectuează deplasările.

[15] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Arealele în care se efectuează frecvent călătorii pe distanțe scurte, reprezintă mediul propice pentru utilizarea modurilor de transport nemotorizate, contribuind astfel la realizarea unei mobilități durabile. În această perioadă de relocare modală a călătoriilor, în care se formează cultura cetățenilor către dezvoltarea durabilă, este esențială oferta privind utilizarea modurilor de transport nemotorizate care le este pusă la dispoziție. În acest sens, se impune amenajarea spațiului public într-o manieră care să atragă cetățenii către deplasarea pe jos sau cu bicicleta, asigurându-le:

- spații pietonale generoase;
- marcarea / indicarea traseelor pietonale către principalele puncte de interes;
- siguranța în deplasare (iluminat public stradal, semnalizarea trecerilor de pietoni, amenajarea pasajelor denivelate);
- accesibilitatea persoanelor cu dizabilităţi (borduri semi-îngropate la trecerile de pietoni, rampe de acces, marcaj tactil la trecerile de pietoni, semnale acustice la semafoare);
- amenajarea pistelor pentru biciclete care să asigure siguranța în deplasare;
- parcări pentru biciclete în vecinătatea principalelor puncte de interes (stații de transport public extraurban, centre comerciale, instituţii publice, scoli, locuri de agrement);
- asigurarea accesibilității în raport cu nevoile specifice ale persoanelor cu mobilitate redusă pentru a susține incluziunea socială în activitățile citadine; categoria persoanelor cu mobilitate redusă acoperă o gamă relativ largă de populație (persoane cu deficiențe senzoriale – auz/ vedere, deficiențe fizice, precum și persoane pentru care mobilitatea este redusă din cauza transportului de bagaje sau care sunt însoțite de copii).

Reţeaua de transport rutier a Municipiului Târgu Mureș este prevăzută cu trotuare pentru deplasarea pietonală. În ultimii ani au fost modernizate următoarele sectoare: Str. Bucegi, Str. Bistriței, Str. C-tin Dobrogeanu Gherea, Str. Dâmbul Pietros, Str. Petrila, Str. Ialomiței, Piața Armatei. Din analiza datelor furnizate de Beneficiar, reiese că 68% din suprafața totală a trotuarelor are îmbrăcăminte din asfalt, restul fiind din beton, pavele, dale sau alt tip (pământ, mozaic) (figura alăturată). Străzile fără trotuare sunt amplasate în extremitățile de nord și sus ale teritoriului.

În situația actuală, în Municipiul Târgu Mureș se întâlnesc sectoare ale rețelei pietonale care încurajează utilizarea acestui mod de deplasare, respectiv trotuare largi, cu îmbrăcăminte în stare tehnică foarte bună, care asigură accesibilitate și siguranță pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv pentru cei cu probleme de mobilitate, dar și sectoare care prezintă un grad ridicat de deteriorare sau care lipsesc.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Trotuare modernizate (exemplificare)

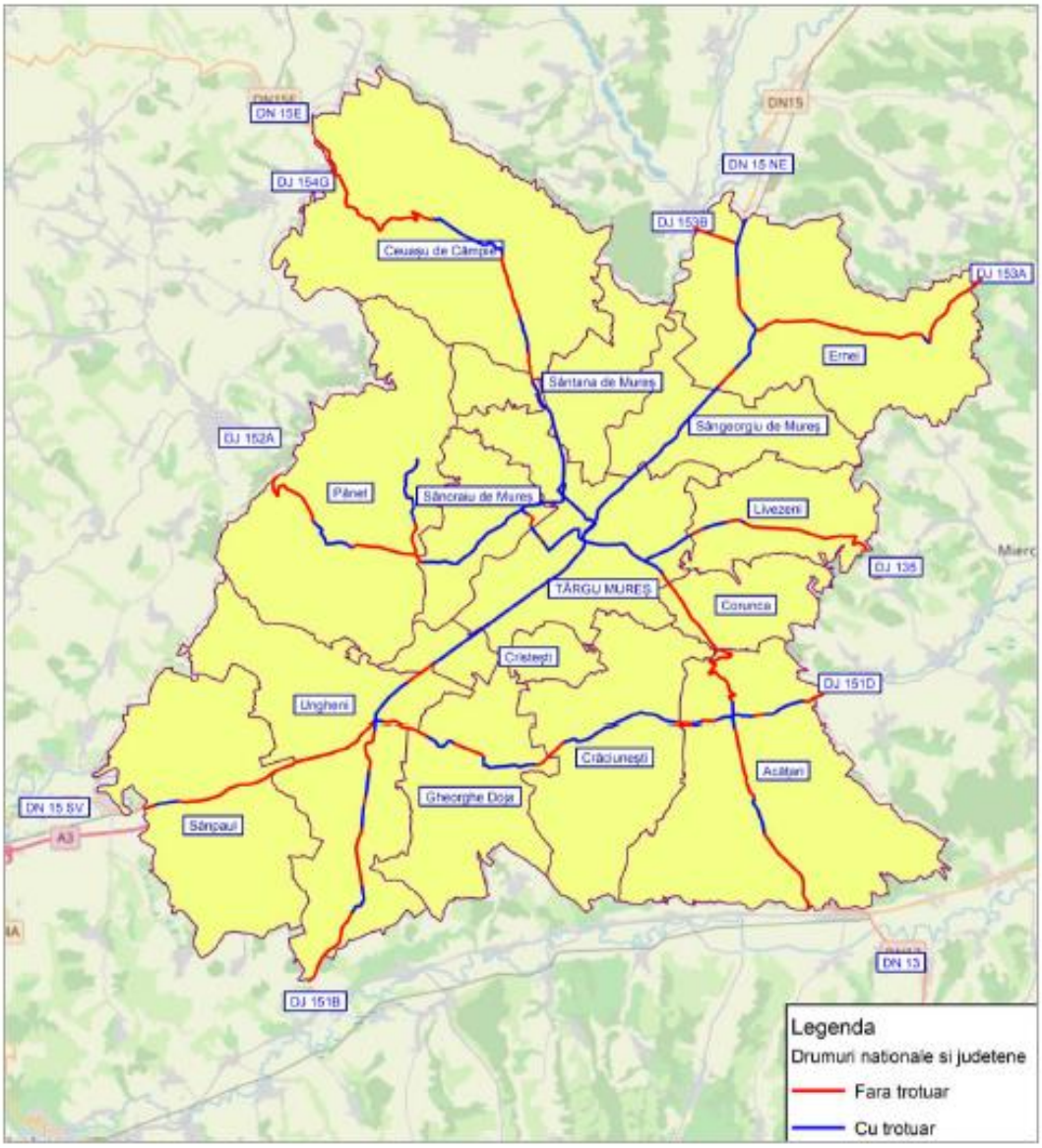
Sursa: PMUD Târgu Mureș – Trotuare în stare necorespunzătoare (exemplificare)

În ceea ce priveşte facilitarea deplasării persoanelor cu mobilitate redusă (persoane cu dizabilităţi, persoane vârstnice, persoane însoțite de copii, etc.), clădirile principalelor instituţii din oraş sunt dotate cu rampe pentru accesul cărucioarelor. Pentru această categorie de locuitori sunt asigurate în mai multe locuri din oraș facilități speciale, precum borduri îngropate sau semi-îngropate la trecerile de pietoni, rampe pentru cărucioare.

La nivelul rețelei stradale există și secțiuni caracterizate de deficiențe majore privind accesibilitatea pentru deplasările pietonale – fie nu sunt amenajate trotuare, iar pietonii se deplasează pe acostamentul drumului sau pe partea carosabilă, în condiții slabe de siguranță a circulației, fie trecerile de pietoni sunt incorect amplasate sau au la capete trotuare supraînălțate marcate de borduri, situație care îngreunează deplasarea persoanelor cu mobilitate redusă.

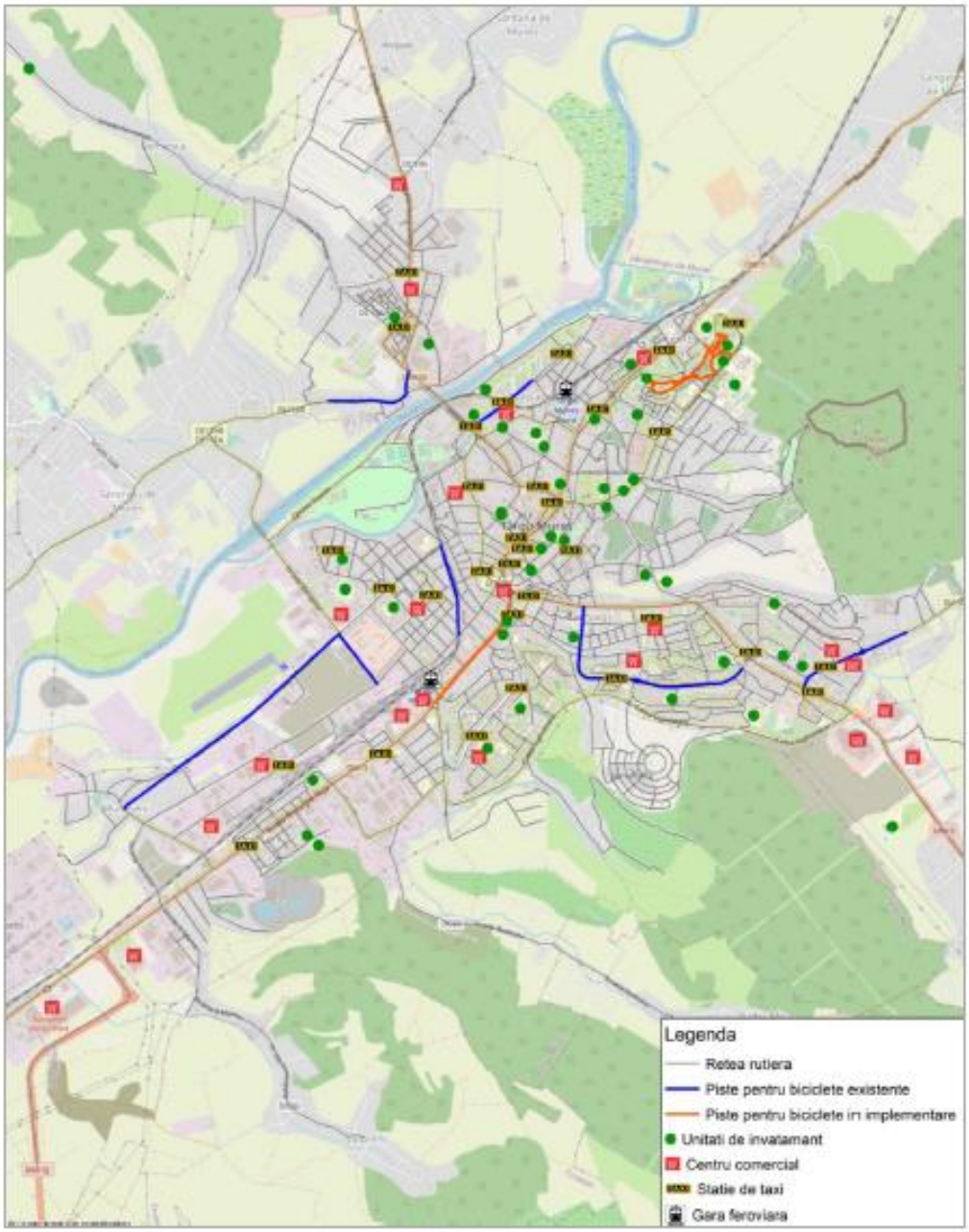
În cazul celorlalte localități din ZM Târgu Mureș, se identifică probleme similare. În principal, lipsa trotuarelor afectează accesibilitatea și nivelul de siguranță a circulației. De-a lungul drumurilor naționale și județene care asigură legătura cu localitățile din Zona Metropolitană se observă că există

sectoare pe care nu sunt amenajate trotuare (figura 2.95), ceea ce reprezintă o disfuncție majoră din punct de vedere al siguranței circulației și totodată pentru susținerea deplasărilor nemotorizate.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Situație trotuare – ZM Târgu Mureș

O altă componentă a sistemelor alternative este cea a infrastructurii pentru biciclete. În situația actuală sunt amenajate piste de biciclete pe străzile: Madách Imre, Libertății, I. H. Rădulescu, Budai Nagy Antal, Podeni, Lavandei, Livezeni, Aleea Carpați și B-dul Pandurilor. Acestea reprezintă sectoare izolate.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Piste pentru biciclete, Municipiul Târgu Mureș – situația existentă

Infrastructura existentă este de tip unidirecțional pe trotuar/ carosabil reprezentată de benzi delimitate prin marcaj de culoare albă (pe străzile Madách Imre, Libertății, I. H. Rădulescu, Lavandei, Podeni și Aleea Carpați) și de covoare de culoare verde (pe străzile Budai Nagy Antal, Livezeni și B-dul Pandurilor), care în situația actuală se află în stare degradată, iar dimensiunea pistei este redusă comparativ cu standardele în vigoare și nu prezintă facilități specifice care să asigure deplasarea în siguranță a utilizatorilor.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Semnalizare pistă de biciclete, Municipiul Târgu Mureș – situația actuală (exemplificare)

Pistele existente nu au o reprezentativitate bună la nivelul rețelei, fiind localizate pe artere secundare care nu asigură acces la unități de învățământ, zone comerciale, obiective socio-economice și prezintă deficiențe privind funcționalitatea (nu prezintă continuitate pe anumite sectoare sau este acaparată de vehicule parcate) și calitatea mediului. Pe strada Budai Nagy Antal și B-dul Pandurilor se remarcă deficiențe privind deplasarea cicliștilor, deoarece autovehiculele parcate interacționează cu pistele de biciclete punând în pericol siguranța. Pistele pentru biciclete sunt amplasate între parcare și benzile de circulație pentru autovehicule, bicicliștii fiind astfel expuși la două feluri de pericole: intersectarea cu traficul rutier și riscul de a fi loviți cu portiera de către șoferul care coboară din mașina recent oprită. Totodată, pentru efectuarea manevrelor de intrare/ieșire în/din parcare, autovehiculele utilizează banda pentru biciclete.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Piste de biciclete Municipiul Târgu Mureș situația existentă – deficiențe (exemplificare)

În ceea ce privește localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș, singura care dispune de infrastructură pentru circulația bicicletelor este Comuna Sângeorgiu de Mureș, acestea fiind localizate pe străzile: Căminului, Nucului și Agricultorilor. Pistele nu formează o rețea continuă, fiind sectoare izolate. Din punct de vedere funcțional toate sectoarele prezintă deficiențe. Pe Străzile Căminului și Agricultorilor pistele sunt marcate pe trotuar, fiind indicată circulație pe spațiul comun

dedicat pietonilor. În cazul Str. Agriculturilor, pista pentru biciclete este delimitată pe carosabil, însă se observă că există sectoare pe care este ocupată de autovehicule parcate.

a). Str. Căminului b). Str. Nucilor

Sursa: PMUD Târgu Mureș

1.4.6. Transport ecologic[16]

Printre mijloacele alternative de mobilitate se înscriu și autovehiculele cu propulsie electrică sau hibridă, care necesită infrastructură pentru alimentarea cu energie electrică.

În situația actuală, la nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt funcționale 10 stații de încărcare a vehiculelor electrice. Acestea sunt amplasate de operatori particulari. În prezent nu este funcțională o rețea de stații de încărcare gestionată de autoritatea publică locală.

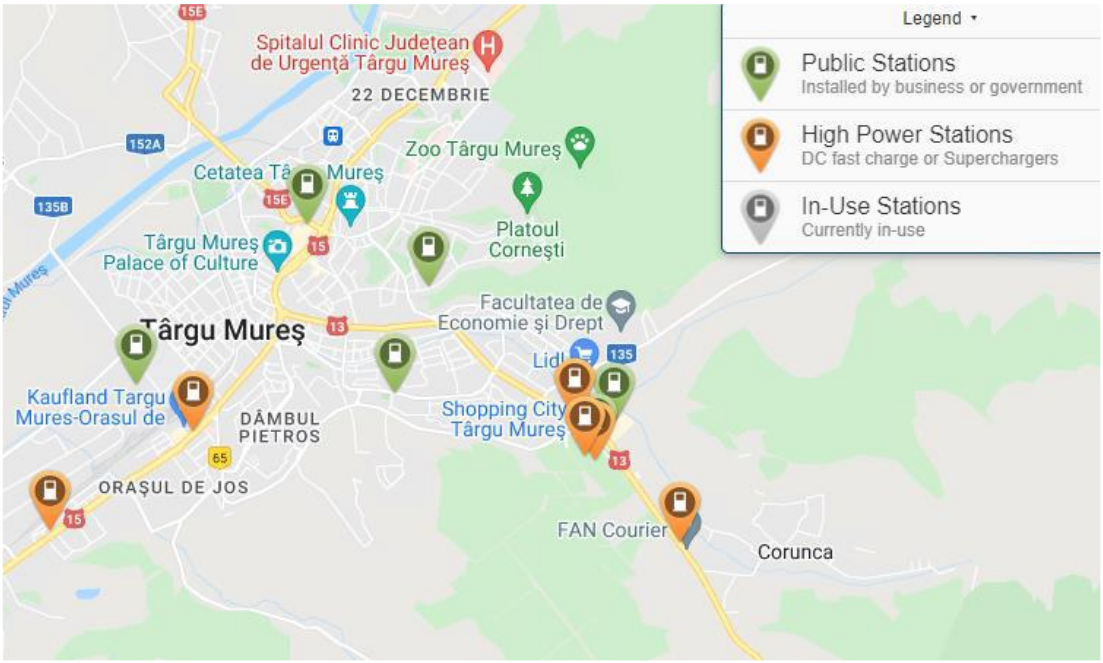
În figura de mai jos este exemplificată una dintre stațiile de încărcare a vehiculelor electrice din Municipiului Târgu Mureș.

[16] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Stație de încărcare a vehiculelor electrice (exemplificare)

În ceea ce privește situația stațiilor de încărcare a vehiculelor electrice în localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș, doar localitatea Corunca dispune de o astfel de stație. Localizarea stațiilor de încărcare pe teritoriul zonei analizate este reprezentată în figura următoare.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Localizarea stațiilor de încărcare a vehiculelor electrice, Zona Metropolitană Târgu Mureș, sursa datelor https://gps-online.webshow.ro/

Potrivit datelor existente în baza de date a Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, până la finele anului 2020 în Județul Mureș erau înmatriculate 87 vehicule electrice și 726 cu propulsie hibridă.

1.4.7. Transportul în comun[17]

În arealul de studiu transportul public de călători la nivel local, regional, național și internațional este asigurat de modurile de transport rutier și feroviar. Sistemul de transport public urban este reprezentat de rețeaua de autobuze aflată în gestiunea operatorului S.C. Transport Local S.A. Târgu Mureș, companie al cărei acționar unic este Consiliul Local Târgu Mureș.

La nivel regional, serviciul de transport public este asigurat prin servicii regulate de transport public rutier județean și interjudețean, precum și prin servicii de transport feroviar. Transportul public rutier prin servicii regulate la nivel județean este administrat de Consiliul Județean Mureș, iar cel interjudețean se află în administrarea Autorității Rutiere Române. Rețeaua de transport feroviar este administrată de Compania Națională de Căi Ferate CFR – SA, reprezentată în teritoriu de Regionala CF Brașov, iar operarea este asigurată de operatorul public CFR Călători și de operatorul privat Interregional Călători.

Sistemul de transport public local din Municipiul Târgu Mureș este format din infrastructură, mijloace de transport și tehnici de exploatare specifice modului de transport public de suprafață – autobuz.

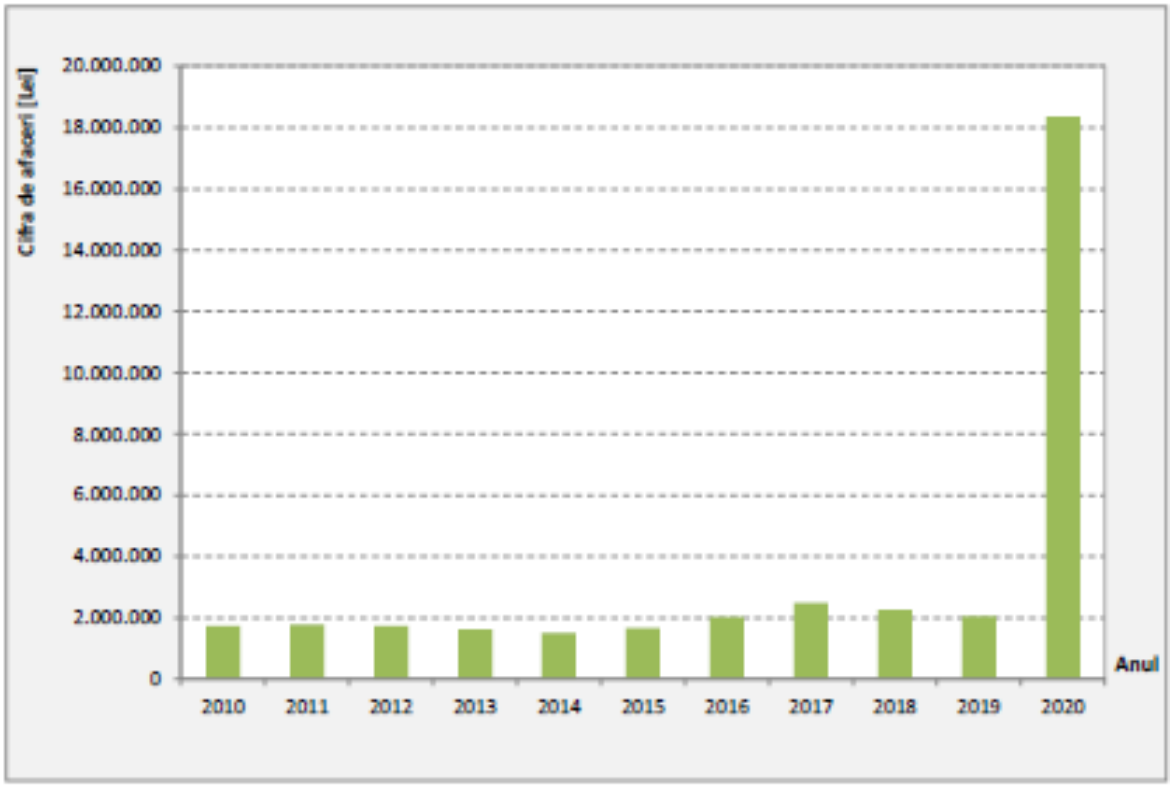
Transportul public local din Municipiul Târgu Mureș funcționează în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate nr. 75072/29.11.2019, încheiat între Municipiul Târgu Mureș și operatorul de transport S.C. Transport Local S.A. Târgu Mureș, care respectă Regulamentul (CE) nr. 1370/ 2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători. Durata contractului de delegare a gestiunii serviciului de transport public local este de 6 ani, începând cu data de 01.04.2020. Redevența pe care Operatorul se obligă să o plătească Autorității Contractante reprezintă 0,3% la valoarea totală obținută din vânzarea titlurilor de călătorie. Prin HCL nr. 4/ 20.01.2022 a fost încheiat un act adițional la Contractul de delegare a gestiunii privind darea în concesiune către operatorul delegat S.C. Transport Local S.A. a unui număr de 20 de autobuze aflate în domeniul privat al Municipiului Târgu Mureș.

Capitalul social al societății Transport Local S.A. Târgu Mureș este deținut în procentaj de 100% de către Municipiul Târgu-Mureș.

Societatea Transport Local S.A. Târgu Mureș are ca principal obiect de activitate “Transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători” (cod CAEN 4931).

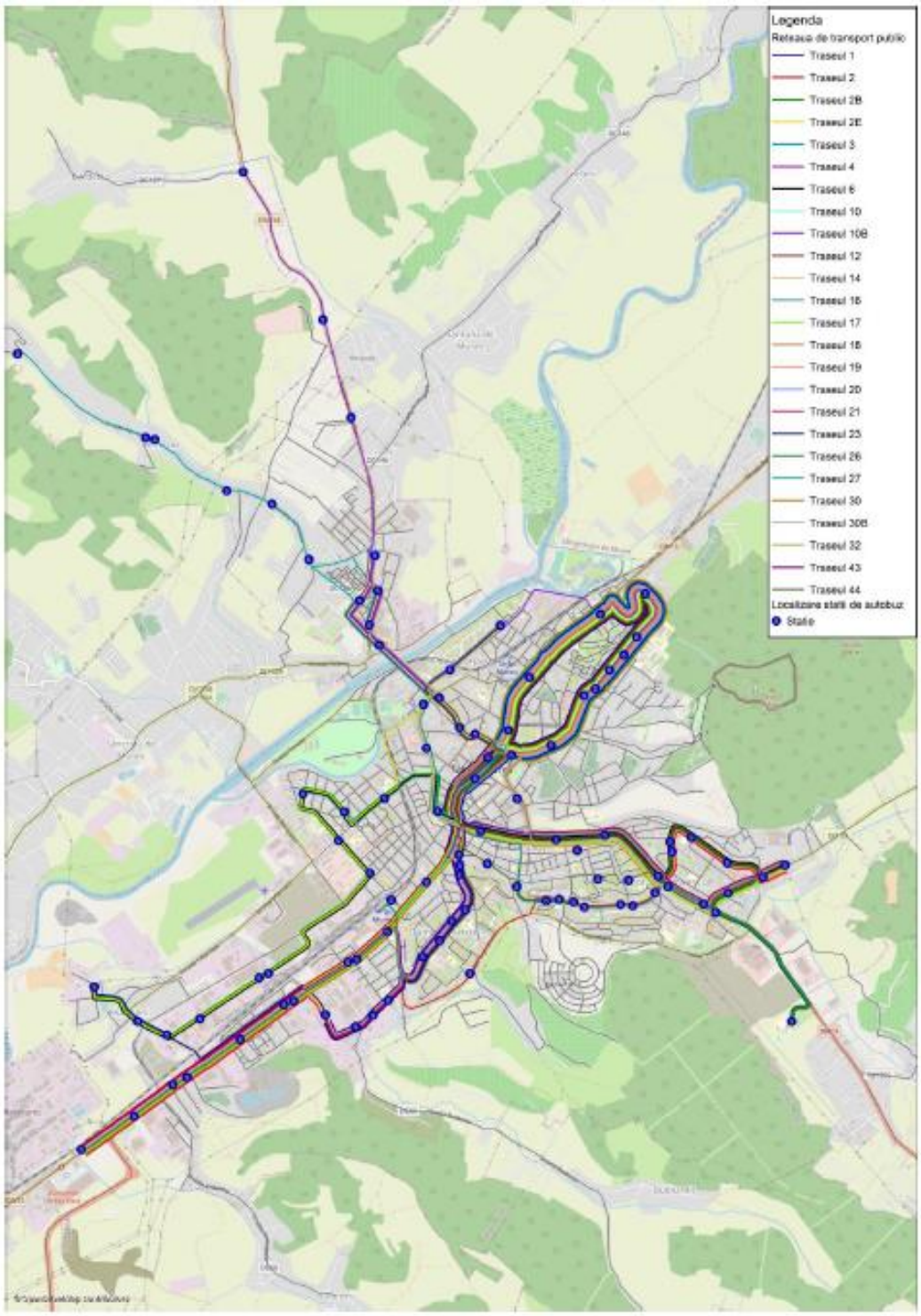
[17] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Variația anuală a cifrei de afaceri a operatorului de transport, în perioada 2010-2020 este reprezentată în figura de mai jos. Valoarea maximă a fost atinsă în anul 2020 (18.338.662 lei), fiind de aproximativ 9 ori mai mare comparativ cu anul precedent, situație asociată operării în baza contractului de transport valabil începând cu anul 2020.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Cifra de afaceri Transport Local S.A., Târgu Mureș, 2010 – 2020, sursa datelor: www.listafirme.ro

Rețeaua de transport public local este formată din 25 linii cu lungimea totală de a traseelor (dus-întors) de 412,3 km.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Rețeaua de transport public

O componentă reprezentativă a infrastructurii din cadrul sistemului de transport public în relația cu utilizatorii este reprezentată de stații.

La nivelul rețelei de transport public se întâlnesc atât stații amenajate cu adăposturi pentru călători, cât și stații reprezentate numai prin sisteme de semnalizare verticală, fără să existe informații cu privire la traseele care utilizează stația respectivă sau la programul de circulație.

Operatorul S.C. Transport Local S.A. Târgu Mureș deține un parc inventar format din 108 autobuze, având capacități care variază între 50 și 170 locuri. Primul lot de 20 autobuze noi au fost date în concesiune operatorului pe perioada de valabilitate a Contractului de delegare a gestiunii, conform anexei 4.1 la contract aprobată prin HCL nr. 4/ 20.01.2022. Toate autobuzele sunt dotate cu facilități pentru persoanele cu dizabilități.

Numărul anual de călători înregistrați în perioada 2016- 2020 s-a ridicat la 14.312.980 călători.

Sistemul de transport public județean prin servicii regulate se regăsește pe teritoriul de analiză operând curse care îşi au originea/ destinația în localitățile cuprinse în Zona Metropolitană Târgu Mureș sau care tranzitează aceste localități. Acest serviciu de transport public este gestionat de Consiliul Județean Mureș, având operatori privați.

Conform actualului program de transport publicat de Consiliul Județean Mureș, în decursul unei zile lucrătoare numărul total de curse care deservesc cererea de transport generată/ atrasă de Zona Metropolitană Târgu Mureș este 823.

În Municipiul Târgu Mureș, funcționează 4 autogări situate în jumătatea sudică a teritoriului intravilan, și anume:

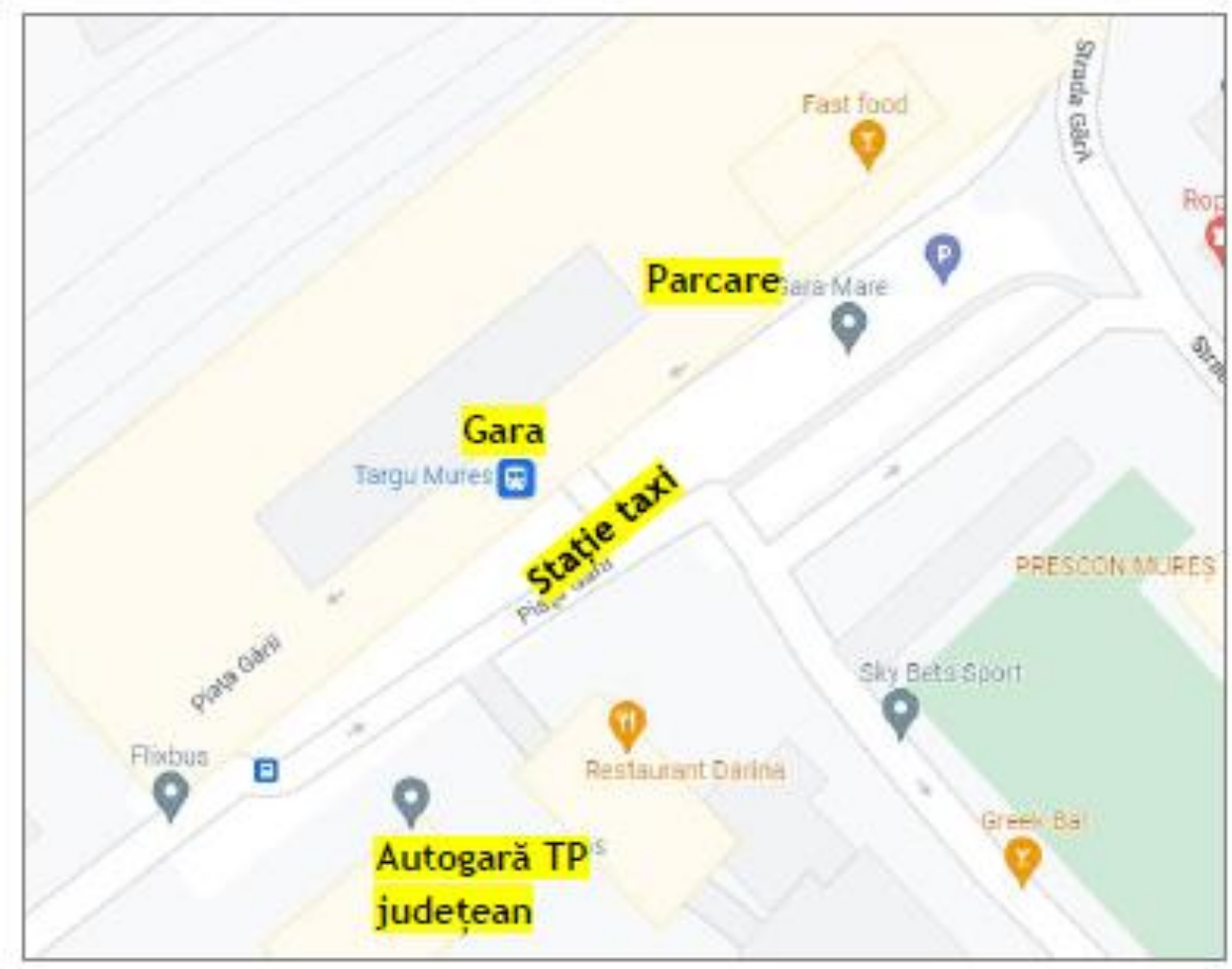
- Autogara Voiajor: Str. Gheorghe Doja, nr. 143;
- Autogara Balint Trans: Str. Bega, nr. 9;
- Autogara Transport Auto Marfă (TAM): Str. Budiului;
- Autogara Duda Trans: Piața Gării.

Serviciul de transport public interjudețean prin servicii regulate este gestionat de Autoritatea Rutieră Română (ARR), având operatori privați. Conform programului de transport publicat de ARR, în Municipiul Târgu Mureș sunt prevăzute zilnic 66 curse cu plecare/ sosire din/ în autogările Voiajor, Transport Local și Transport Auto Marfă.

1.4.8. Transport intermodal[18]

Zona Gării Târgu Mureș asigură conexiunea cu sistemul de transport public județean (Autogara Duda Trans) și cu sistemul de taxi. Deficiențe privind transportul intermodal sunt date de lipsa infrastructurii pentru biciclete (piste, centre de închiriere biciclete), amenajarea unor traversări denivelate pentru pietoni și conectarea cu celelalte autogări care deservesc orașul.

Se constată deficiențe de integrare modală între transportul public județean, feroviar și cel local, inclusiv din punct de vedere tarifar.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Intermodalitate zona Gării Târgu Mureș

În situația actuală, la nivelul rețelei de transport din ZM Târgu Mureș, în care este încadrat și Aeroportul Târgu Mureș, se manifestă deficiențe majore privind asigurarea intermodalității transportului public. Aeroportul Târgu Mureș, nu este racordat la rețeaua de transport public local a

[18] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

Municipiului Târgu Mureș (principalul centru urban deservit). Acest aspect se reflectă în accesibilitatea redusă a teritoriului în raport cu modul de transport aerian. În consecință, pentru (i) susținerea dezvoltării activității aeriene, în acord cu capacitatea de care beneficiază infrastructura aeroportuară ca urmare a modernizării, (ii) creșterea accesibilității rețelei intermodale de transport în scopul orientării către mobilitate durabilă, (iii) susținerea dezvoltării economice a zonei prin activități turistice, se recomandă conectarea Aeroportului Internațional ”Transilvania” Târgu Mureș, prin servicii de transport public cu rețeaua de transport public local, stațiile de cale ferată Târgu Mureș și Târgu Mureș Nord și un nou terminal de transport regional de călători. Având în vedere că aeroportul se află pe teritoriul administrativ al localității Vidăstrău (UAT Ungheni), satisfacerea cererii de transport către acest obiectiv prin curse ale serviciului de transport public local din Municipiul Târgu Mureș nu este posibilă decât în cazul în care operarea se va extinde în cadrul unei asociații de dezvoltare intercomunitară în domeniul transporturilor.

În situația actuală pentru deservirea aeroportului există o stație de taxi destinată transferului către Aeroport situată pe strada Piața Victoriei, nr. 28 (în fața hotelului Grand) și 2 trasee de transport public județean care au oprire la Aeroport, și anume:

- Traseul 086: Târgu Mureș – Ogra – Iernut;
- Traseul 150: Luduș – Iernut – Târgu Mureș.

În lipsa unor terminale intermodale de călători amplasate la periferia zonei urbane, vehiculele de transport public județean au stații intermediare și urmează trasee care se suprapun peste traseele de transport public urban. Efectele externe produse de circulația acestor vehicule (care sunt în număr considerabil) sunt suportate de locuitorii Municipiului Târgu Mureș. Diminuarea acestei disfuncții se poate realiza prin extinderea transportului public local în localitățile din ZM Târgu Mureș și operarea cu mijloace de transport ecologice. O astfel de soluție va permite integrarea tarifară a serviciului de transport public la nivelul întregului areal al ZM Târgu Mureș, contribuind la creșterea atractivității acestui mod de transport, cu rezultate în reducerea numărului de autoturisme care utilizează rețeaua stradală a Municipiului Târgu Mureș și implicit în diminuarea efectelor externe (poluare atmosferică, zgomot, emisii de gaze cu efect de seră).

Deficiențe din punct de vedere al intermodalității sunt date de slaba conexiune cu sistemele de transport public local, județean și interjudețean.

1.4.9. Transport de mărfuri[19]

Principalul mod de transport utilizat în cazul transportului de mărfuri din zona Municipiului Târgu Mureș este cel rutier.

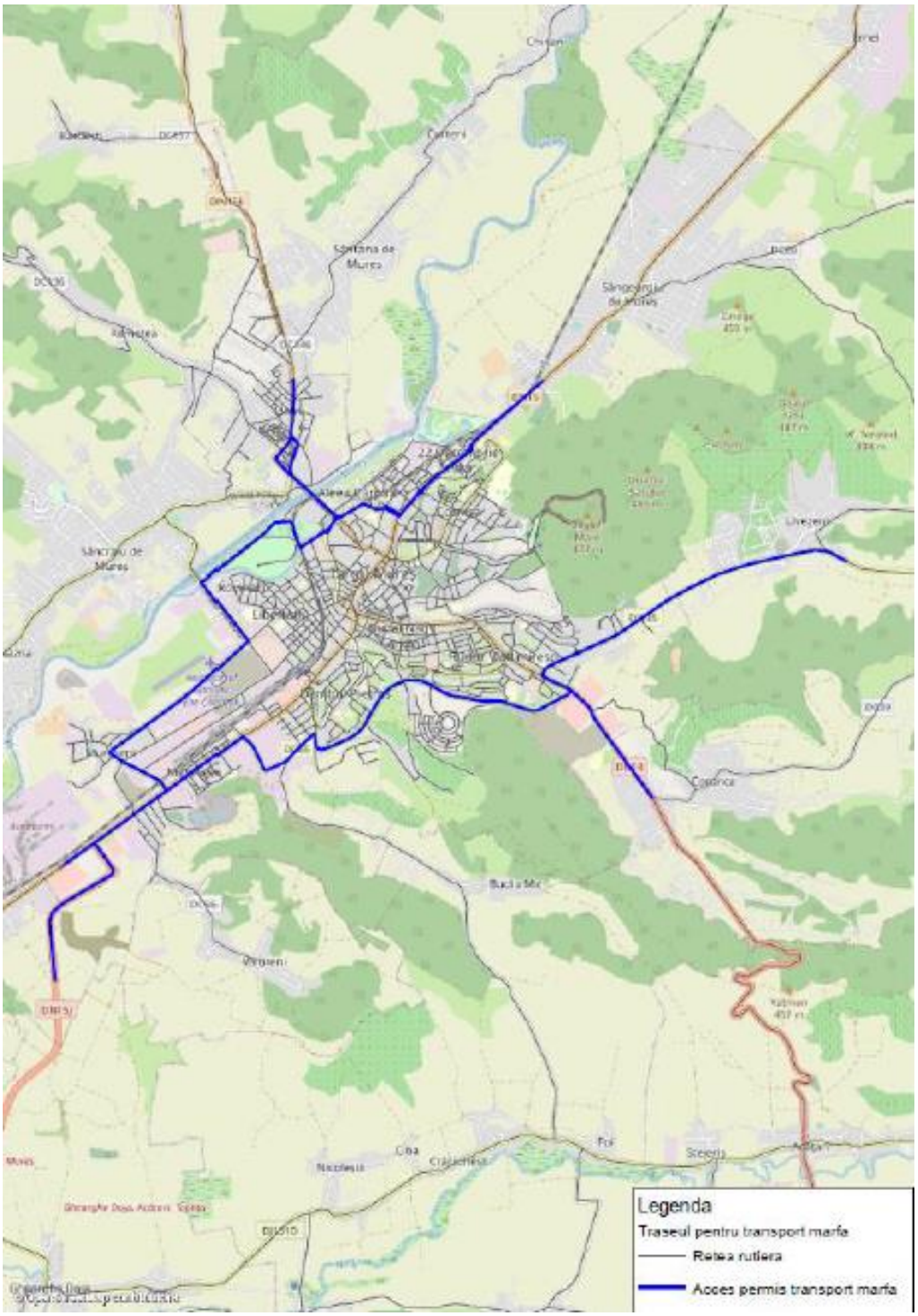
Desfășurarea transportului de marfă pe rețeaua rutieră din localitatea Târgu Mureș este reglementată de Consiliul Local al Municipiului Târgu Mureș prin HCL Nr. 241/ 24.09.2015 privind

[19] Plan de Mobilitate Urbană al Municipiului Târgu Mureș

circulația autovehiculelor destinate transportului de mărfuri și a utilajelor cu masa totală maximă admisă autorizată mai mare de 7,5 tone. Potrivit acestui document, conducătorii auto care tranzitează Municipiul Târgu Mureș cu autovehicule de tonaj greu, ce depășesc 7,5 tone, pe rutele stabilite de către autoritățile publice locale cu avizul Poliției Rutiere, sunt obligați să dețină autorizații de liberă trecere sau imprimate tip ”vignetă” securizată ori alte documente emise de către municipalitate.

Autorizațiile de liberă trecere se eliberează la sediul Administrației Domeniului Public din Municipiul Târgu Mureș, iar imprimatele tip ”vignetă” securizată sau alte documente, stabilite de către municipalitate, pot fi procurate de la stațiile de distribuție-vânzare carburanți, on-line la Primăria Municipiului Târgu Mureș, Direcția Economică, Serviciul de Stabilire, Impunere și încasare Impozite și Taxe persoane Fizice și Juridice și alte unități (CEC, poștă, etc.), conform unui protocol încheiat de către Municipiul Târgu Mureș cu aceștia.

Traseele pe care este permis necondiționat accesul vehiculelor de marfă cu M.T.M.A. mai mare de 7,5 tone sunt reprezentate în figura 2.83.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Trasee pe care este permis accesul vehiculelor cu M.T.M.A.>7,5 tone, în Municipiul Târgu Mureș. Sursa datelor: Primăria Municipiului Târgu Mureș

Traseele pe care este permis accesul vehiculelor de marfă tranzitează zone în care sunt concentrate atât funcțiuni de locuire, cât și funcțiuni socio-economice și administrative, caracterizate de activitate ridicată a fluxurilor de pietoni și bicicliști. În aceste condiții, din cauza intersectării fluxurilor de pietoni și bicicliști cu cele de vehicule de marfă se produce un grad ridicat de expunere a populației la efectele negative create de aceste categorii de vehicule, constituind un aspect negativ din punct de vedere al calității vieții.

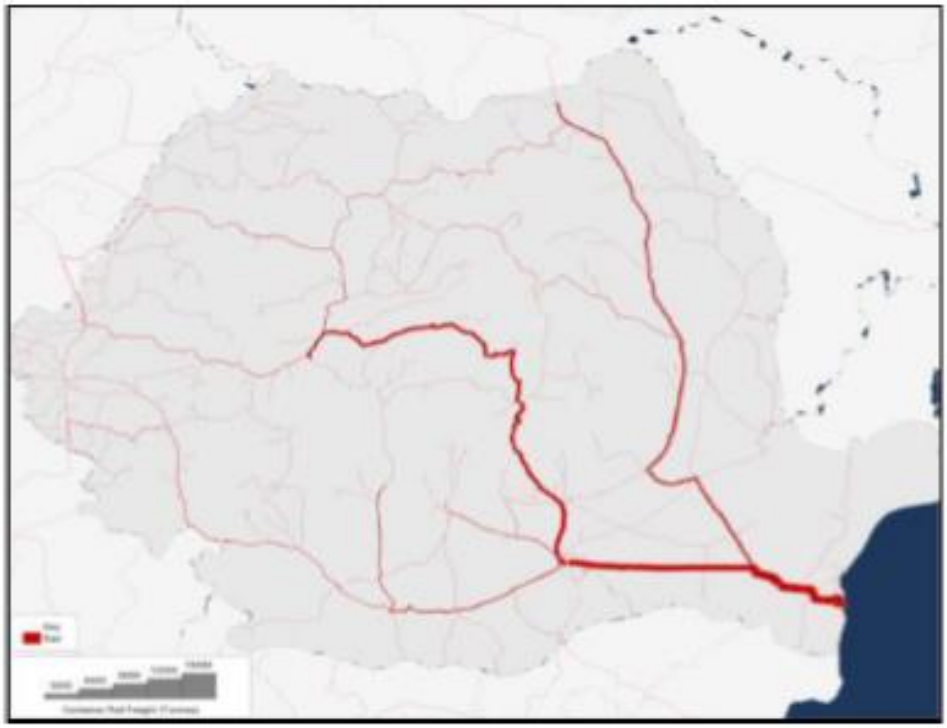

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Vehicule grele de marfă în zonele de locuințe/ funcțiuni socio-economice

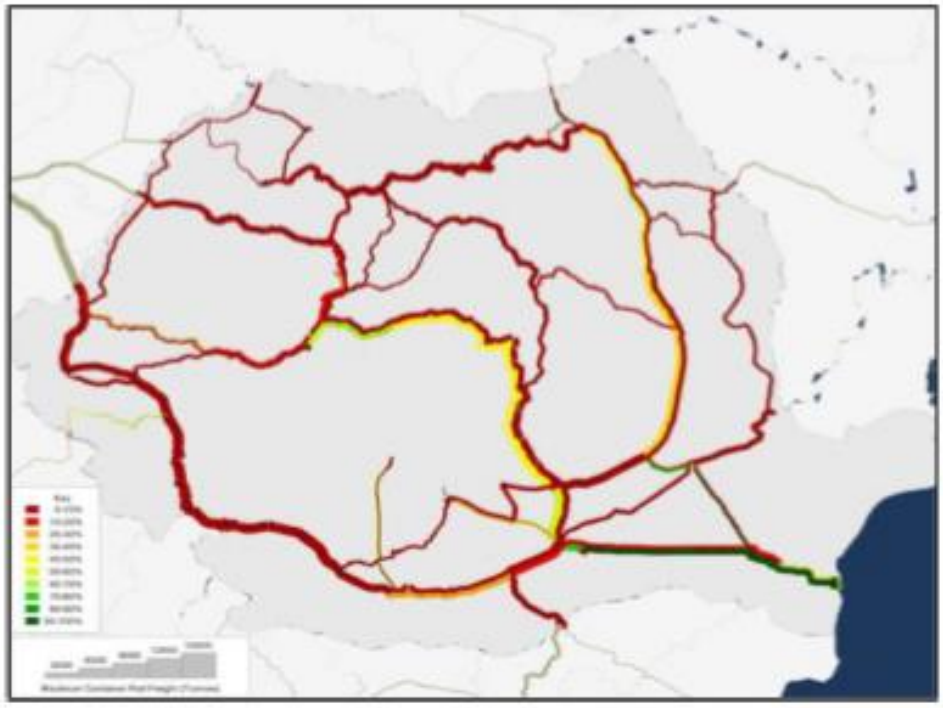
La nivelul Municipiului Târgu Mureș principalele zone care atrag fluxuri de mărfuri sunt amplasate de-a lungul drumului național DN15 în zona de Sud-Vest și în zona de Est pe teritoriul delimitat de DN 13 și DJ 135.

Activitatea de transport de marfă în stația Târgu Mureș, exprimată prin numărul trenurilor de marfă, care au tranzitat anual această stație în perioada 2015-2019 este prezentată în figura următoare. În anul 2016 a fost înregistrată valoare maximă, de 14.020 trenuri/ zi, iar în anul 2018 valoarea minimă, de 9903 trenuri/ zi. Anul 2019 a înregistrat volume de trafic cu aproximativ 10% mai mici decât media anuală – 11.303 trenuri/ zi.

Potrivit datelor publicate în Master Planul General de Transport al României (MPGT), fluxurile de mărfuri distribuite la nivelul rețelei feroviare indică drept reprezentativă relația Târgu Mureș - Sebeș – București - Constanța Port. În cadrul documentului este evidențiat potențialul dezvoltării traficului de mărfuri la nivelul rețelei naționale de transport feroviar, în cazul modernizării infrastructurii (linii de cale ferată și terminale intermodale). Referitor la arealul de studiu, se observă dezvoltarea acestor fluxuri atât pe relația Târgu Mureș – Brașov – București – Constanța, cât și pe relația Târgu Mureș – Turda – Frontiera de Vest a țării.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Fluxul de transport feroviar de containere, sursa MPGT, 2016.

Sursa: PMUD Târgu Mureș – Traficul potențial de containere, sursa MPGT, 2016

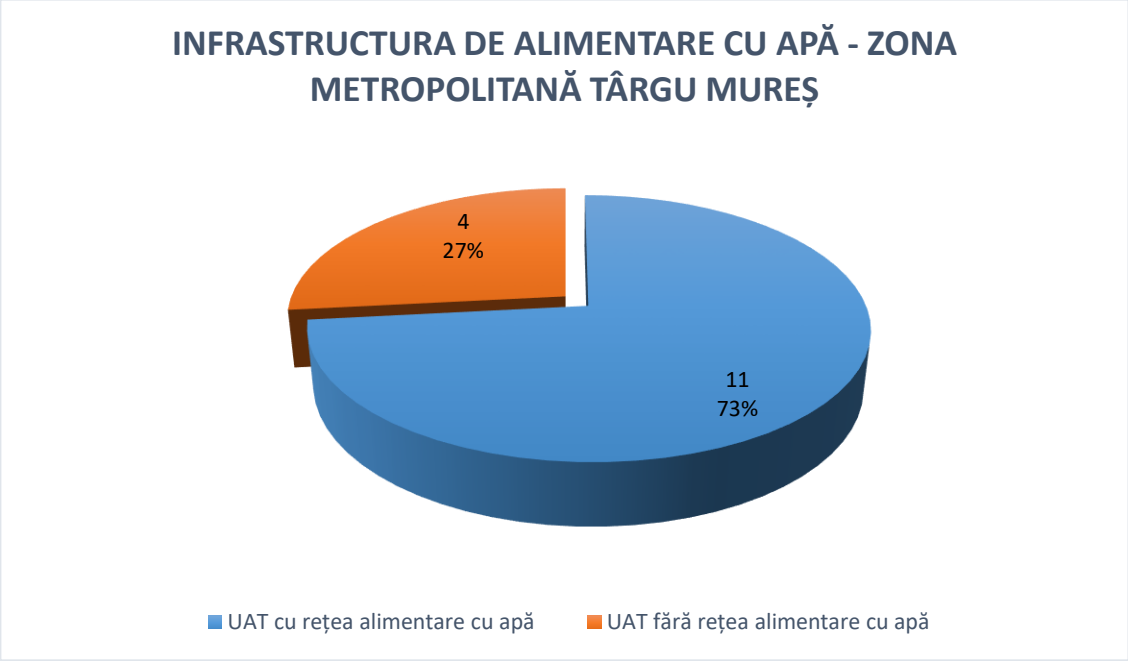
Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

La nivel local, aspecte privind logistica urbană nu sunt reglementate. Introducerea unor prevederi privind programul de aprovizionare al unităților comerciale și norma de depoluare a vehiculelor utilizate pentru aprovizionare constituie măsuri necesare pentru implementarea unei logistici urbane practic lipsite de CO2 – unul dintre cele zece obiective identificate în Cartea albă a transporturilor în scopul formării unui sistem de transport competitiv și sustenabil.

1.5. Infrastructura tehnico-edilitară

1.5.1. Infrastructura și de alimentare cu apă potabilă

În Zona Metropolitană Târgu Mureș, din cele 15 unități administrativ teritoriale 11 au rețele de alimentare cu apă potabilă, reprezentând 73%.

Operatorul licențiat al rețelei de alimentare cu apă în municipiul Târgu Mureș, orașul Ungheni, respectiv în comunele Ceuașu de Câmpie, Corunca, Cristești, Ernei, Livezeni, Sângeorgiu de Mureș, și Sânpaul este SC Compania Aquaserv SA.

Operatorul rețelei de alimentare cu apă în comuna Sâncraiu de Mureș este SC Servicii Tehnice Comunale SA Sovata, iar în comuna Sântana de Mureș este MATRIXCOMP SRL.

În comunele Acățari, Gheorghe Doja, Pănet, Crăciunești rețeaua de alimentare apă este în curs de dezvoltare fiind prevăzute proiecte de investiții de construire, extindere sau reabilitare a rețelei de alimentare cu apă.

SC Compania Aquaserv SA este singurul operator licențiat pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare din județul Mureș. Serviciile furnizate zilnic populației din aria de operare cuprind producerea și distribuția apei potabile, colectarea și epurarea apei uzate, colectarea și managementul apelor pluviale. Aria de acoperire cuprinde 6 municipii din județul Mureș, 1 oraș din județul Harghita, respectiv 80 de localități rurale din județele Mureș, Harghita și Bistrița Năsăud, deservind aproximativ 300.000 de locuitori și agenți economici. Lungimea sistemelor de alimentare cu apă potabilă este de 1.360 km.

SC Compania Aquaserv SA ca operator în domeniul apei potabile urmărește creșterea calității și lărgirea serviciilor oferite, furnizarea unor produse și servicii conform standardelor europene în vigoare. În acest sens societatea are in curs de implementare, respectiv în pregătire următoarele proiecte de investiții:

Investiții în derulare în infrastructura de apă și canalizare

- Continuarea și finalizarea lucrărilor privind tratarea și extinderea/reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și a sistemelor de colectare și tratare a apei uzate în localitățile Târgu Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Miercurea Niraj și Cristuru Secuiesc, prin Programul operațional Infrastructura Mare POIM 2014-2020, lucrări care au fost începute în cadrul Programul operațional sectorial Mediu 2007 – 2013.

Investiții în pregătire în Zona Metropolitană Târgu Mureș:

- Execuție sistem distribuție în: Crăciunești, Budiu Mic, Ciba, Cintu, Cornești, Foi, Nicolești, Tirimioara (UAT Crăciunești); Gheorghe Doja, Ilieni, Leordeni, Satu Nou, Tirimia (UAT Gheorghe Doja); Acățări, Găiești, Gruisor, Murgești, Roteni, Stejeriș, Suveica, Vălenii (UAT Acățări); Berghia, Cuiesd, Hârtău, Sântioana de Mureș (UAT Pănet); Culpiu, Herghelia (UAT Ceuașu de Câmpie); Călușeri, Dumbrăvioara, Icland, Săcăreni, Sângeru de Pădure (UAT Ernei); Vălureni (UAT Cristești); Șăușa (UAT Ungheni); Livezeni(UAT Livezeni).

Investițiile prioritare în Zona Metropolitană Târgu Mureș vizează[20]:

- Infrastructura de alimentare cu apă în: Berghia, Cuiesd, Hârtău, Sântioana de Mureș (UAT Pănet); Călușeri, Dumbrăvioara, Icland, Săcăreni, Sângeru de Pădure (UAT Ernei); Șăușa (UAT Ungheni); Crăciunești, Budiu Mic, Ciba, Cintu, Cornești, Foi, Nicolești, Tirimioara (UAT Crăciunești); Gheorghe Doja, Ilieni, Leordeni, Satu Nou, Tirimia (UAT Gheorghe Doja); Acățări, Găiești, Gruisor, Murgești, Roteni, Stejeriș, Suveica, Vălenii (UAT Acățări).

1.5.1.1. Alimentarea cu apă potabilă

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sursa de apă este râul Mureș, sub formă de captare de suprafață.

[20] Lista de investiții prioritara – Sisteme alimentare cu apă – Februarie 2021, disponibil pe pagina oficiala SC Aquaserv SA: https://aquaserv.ro/investiii/poim/investitii-prioritare

Stații de tratare a apei

Stațiile de tratare a apei sunt amplasate în municipiul Târgu Mureș și în satul Cipău. Capacitatea stației de tratare din municipiul Târgu Mureș este de 800l/s și asigură alimentarea de apă potabilă în municipiul Târgu Mureș, orașul Ungheni, respectiv în comunele Ceuașu de Câmpie, Corunca, Cristești, Ernei, Livezeni, Sângeorgiu de Mureș, Sâncraiu de Mureș și Sântana de Mureș, iar capacitatea stației de tratare din Cipău este de 540 m3/h și asigură apă potabilă în comuna Sânpaul.

Rețeaua de distribuție a apei

În cele 11 unități administrative din Zona Metropolitană Târgu Mureș prevăzute cu rețea de alimentare cu apă potabilă distribuția apei potabile la consumatori este asigurată prin conducte magistrale tip DN 1000, DN800, DN600, DN400, DN350, DN300, DN200, DN200-100.

Rețeaua de distribuție stradală este organizată după cum urmează:

Rețeaua de distribuție stradală la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș		
UAT	Diametru (mm)	Lungime (km)
Târgu Mureș	80-150	172,62
	200-250	72,45
	300-350	26,61
	400	10,36
	500	7,08
	600	13,12
	800	8,27
Ungheni	200-100	4,2
Ceaușu de Câmpie	125-75	7,3
	75-125	6,4
Corunca	200-63	20,6
Cristești	50-150	10
Ernei	63-225	13,53
Livezeni	63-200	28
Sângeorgiu de Mureș	110-32	15
Sânpaul	63	9,19
	75	2,34
	90	5,18
	110	8,11
	125	0,98
	160	3,68
	180	0,34
	160	1,35
Sâncraiu de Mureș	63-160	62,95

Stații de pompare

Stațiile de pompare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt organizate după cum urmează:

Stațiile de pompare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș				
Stația de pompare	Electropompe	Capacitate		
		Q (mc/h)	H (mCA)	P (kw)
Târgu Mureș: Zona II Sud pe B-dul 1848 nr. 11	5 pompe LOWARA	260	46	55
Târgu Mureș: Zona II Nord - pe str. Verii nr.4	2 pompe LOTRU 125	200	48	37
Târgu Mureș: Zona III Nord - pe str. Verii nr.4	2 pompe SADU 100	60	90	30
Târgu Mureș: Zona IV. Nord - str. Trebely	2 pompe SADU 65x6	14	120	15
Ceuașu de Câmpie: Voiniceni (SP1)	4 electropompe CM125	120	120	75
Ceuașu de Câmpie: Câmpeniţa (SP2)	2 eletropompe tip Aturia	100	170	-
	2 electropompe tip Olt-S-80	45	170	-
Corunca SP1	2 electropompe Wilo	46,8	40	8
Corunca SP2	3 electropompe Wilo	18	63,4	4
Ernei Stație pompare	2 pompe tip DAB	12-33	61-37	9,4
	2 electropompe tip GRUNFOS	4	65	11
	2 electropompe tip GRUNFOS	18	65	5,5
Ernei Stație de repompare	2 electropompe tip DAB	12-46	107-49	11
Livezeni: SP la intersecția cu drumul de urcare spre cartierul Orizontului	2+1 pompe LOWARA	14	60	-
Livezeni: SP localitatea Poienița	1+1 pompe Speroni	14	40	-
Livezeni: SP localitatea Ivănești	1+1 pompe LOWARA	14	40	-
Livezeni: SP localitatea Sănișor	1+1 pompe LOWARA	14	40	-
Ungheni Stația de repompare	8 electropompe tip Grundfos	12-70	50-60	5,5-18,5
Sâncraiu de Mureș: Stația de pompare Str. Mureșului	2 pompe	15	-	-
Sâncraiu de Mureș: Stația de pompare Str. Răsăritului	4 pompe	15	-	-
Sâncraiu de Mureș: Stația de pompare Str. Răsăritului	4 pompe	15	-	-
Sâncraiu de Mureș: Stația de pompare Str. Răsăritului	2 pompe	15	-	-

Capacitatea stațiilor de pompare a apei potabile este de 1.037,8 mc/h.

Rezervoare de înmagazinare a apei

În vederea asigurării rezervei de apă în sistemul de alimentare, apa este stocată în rezervoare de înmagazinare. Rezervoarele la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt organizate după cum urmează:

Rezervoare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș	
Amplasament	Capacitate de stocare (mc)
Târgu Mureș: Zona I - str. Verii nr.4	2 x 1000 mc
Târgu Mureș: Zona I - str. Valea Rece	2 x 5000 mc
Târgu Mureș: Zona I - str. Livezeni	1 x 300 mc
Târgu Mureș: Zona II Nord - str. Trébely nr.67	2 x 1000 mc
Târgu Mureș: Zona II Sud - str. Valea Rece	2 x 2500 mc
Târgu Mureș: Zona III Nord - str. Verii nr.4	1 x1000 mc
Târgu Mureș: Zona IV Nord - Platoul Corneşti	1 x 200 mc
Târgu Mureș: Zona II, III şi IV Nord - str. Verii nr.4 - rezervor de trecere	1 x 900 mc
Ceaușu de Câmpie – Rezervor subteran	1 x 300
Ceaușu de Câmpie – Rezervor subteran	1 x 1000
Ceaușu de Câmpie – Rezervor suprateran	1 x 200
Cipău – Rezervor	1 x 500
Iernut – Rezervor	1 x 150
Iernut – Rezervor	1 x 1000
Cucerdea – Rezervor	1 x 100
Șeulia de Mureș – Rezervor	1 x 100
Orga – Rezervor	1 x 300
Dileu Nou – Rezervor	1 x 100
Sânpaul – Rezervor	1 x 600

Volumul total al rezervoarelor din zona municipiului Târgu Mureș și Zona Metropolitană este de 22.300 mc.

La nivelul Municipiul Târgu Mureș infrastructura de alimentare cu apă potabilă este asigurată prin 1 stație de tratare cu capacitate de 800l/s, 4 stații de repompare, 6 stații de hidrofor, amplasate în centralele termice de cartier cu regim de înălțime mai mare de P+4E (CT 1 Tudor, CT 3 Tudor, CT 4 Tudor, CT 6 Tudor, CT Budai, CT Cornișa), 12 rezervoare de înmagazinare.

Zonele de presiune sunt organizate după cum urmează:

- Zona I cuprinde centrul orașului, zona industrială Mureșeni, zona malului drept a râului Mureș (cartierul Unirii) și zonele joase ale cartierului Tudor Vladimirescu. Această zonă de presiune este alimentată direct prin stațiile de pompare ale Uzinei de apă și are cea mai mare pondere (cca. 70 %).
- Zona II Sud cuprinde cartierul Dâmbul Pietros și zonele superioare ale cartierului Tudor Vladimirescu.

- Zona II Nord cuprinde zona clinicilor, ansamblul Cornișa și teritoriul str. Bolyai – str. Ștefan cel Mare cu străzile secundare din jur.
- Zona III Nord cuprinde suprafața înaltă cuprinsă între str. Trebely și str. Cornești.
- Zona IV Nord cuprinde zona Platoului Cornești.

Sistemul de distribuție al apei potabile este în general inelar și se compune din 315 km conducte de transport și distribuție, fără lungimea branșamentelor. Rețeaua de conducte de distribuție a apei se organizează după cum urmează:

Rețeaua de conducte de distribuție a apei în Municipiul Târgu Mureș								
Material conducte rețea de distribuție	Diametru conducte rețea de distribuție							Total [m] conducte rețea distribuție
	80-150	200-250	300-350	400	500	600	800	
Fontă	64664	22885	10688	3500	4405	1872	-	**108014**
Oțel	69773	39494	14918	2160	2680	10427	7466	**146918**
Azbo	470	4099	440	66	-	-	-	**5075**
premo	-	-	-	4630	-	624	800	**6054**
PVC	6277	482	-	-	-	-	-	**6759**
PE	27782	1900	-	-	-	-	-	**29682**
fontă ductilă	3654	3589	560	-	-	195	-	**7998**
Total	**172620**	**72449**	**26606**	**10356**	**7085**	**13118**	**8266**	**315000**

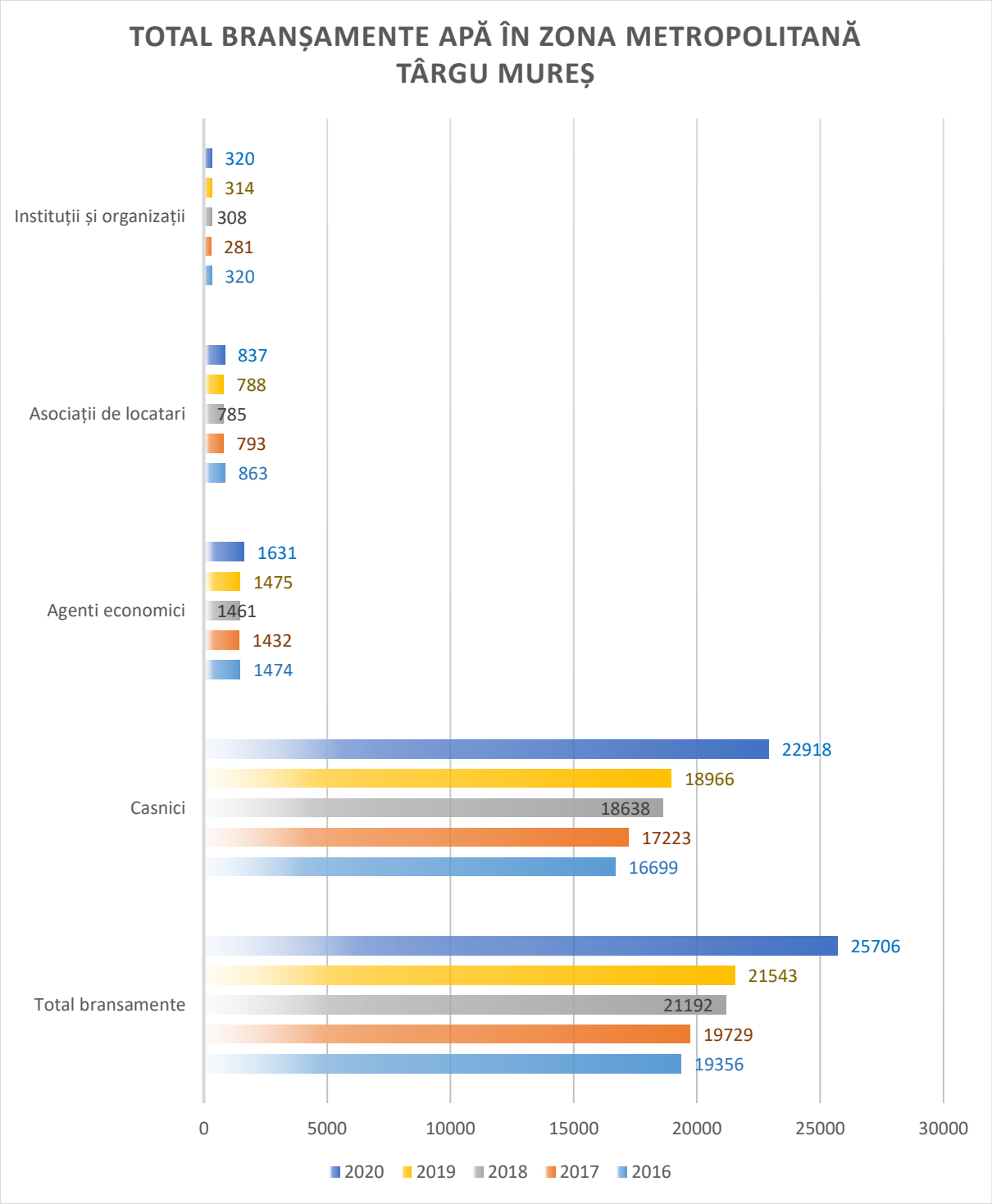
Cantitatea de apă produsă și distribuită în Municipiul Târgu Mureș este de cca. 45140 mc/zi.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt amplasați 1113 hidranți subterani de incendiu.

Branșamente la rețeaua de alimentare cu apă

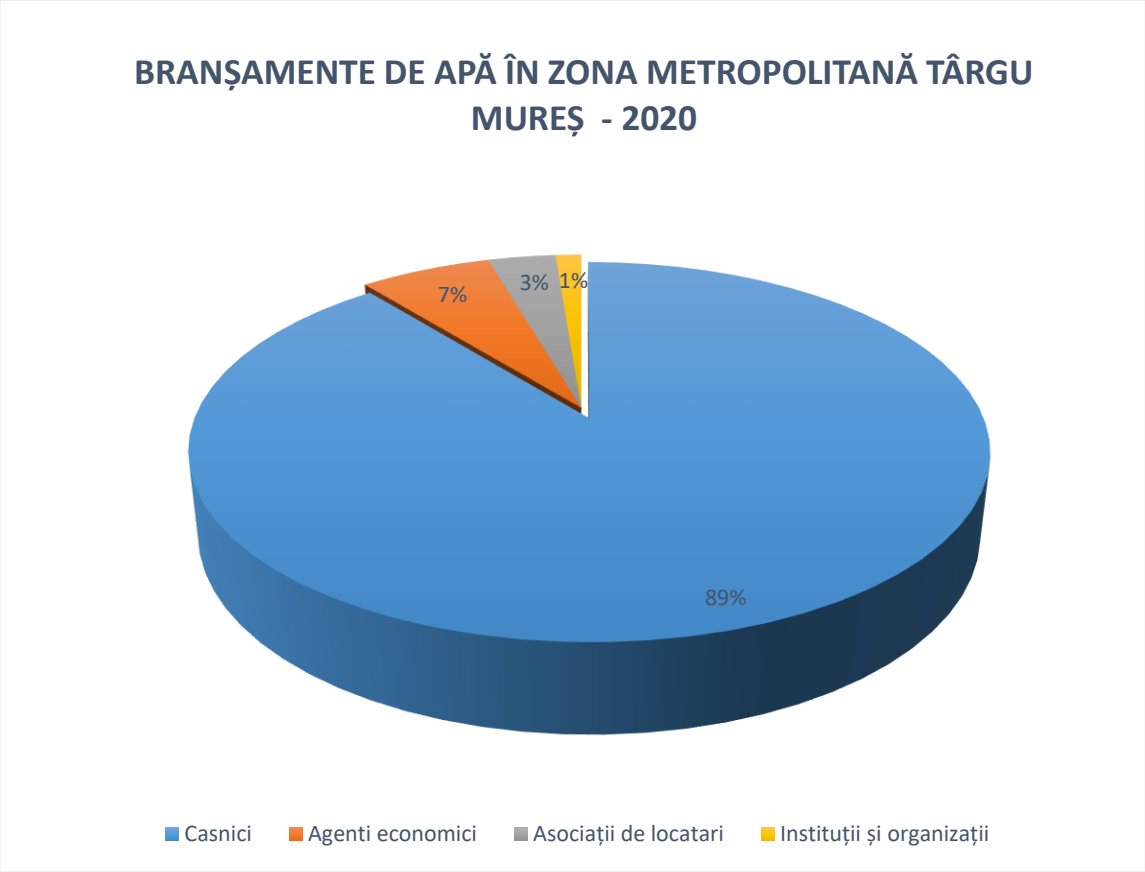
La nivelul Zonei Metropolitane numărul branșamentelor prezintă a evoluție crescătoare în perioada 2016-2020, numărul acestora crescând cu 33%, de la 19.356 branșamente în anul 2016 la 25.706 branșamente în anul 2020. La baza analizei stau datele furnizate de operatorii sistemului de alimentare cu apă din Municipiul Târgu Mureș, Orașul Ungheni, respectiv Comunele Ceuașu de Câmpie, Corunca, Cristești, Ernei, Livezeni, Sângeorgiu de Mureș, Sânpaul și Sâncraiu de Mureș.

Evoluția branșamentelor la rețeaua de alimentare cu apă potabilă în Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

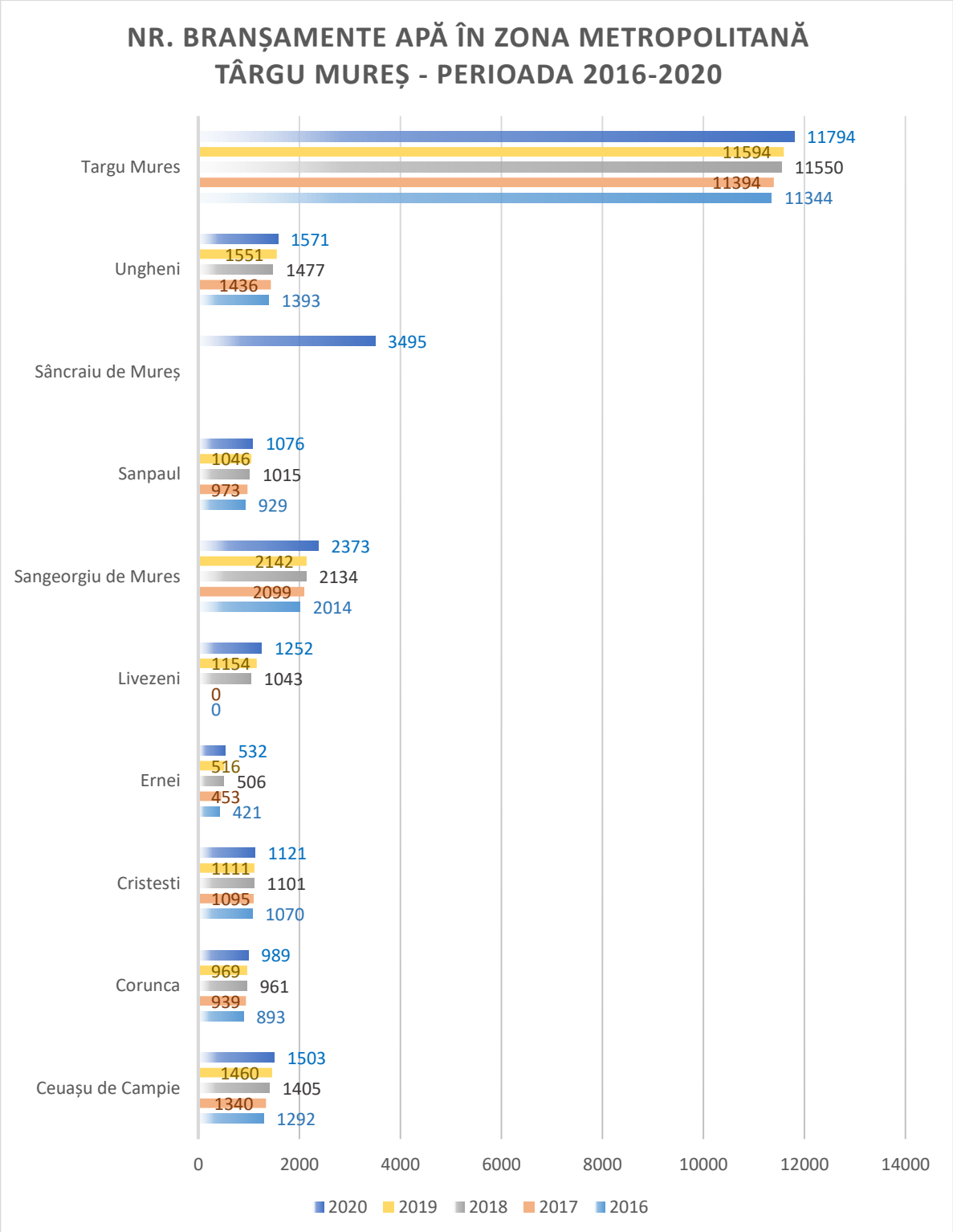

În anul 2020 din 25.706 branșamente, 22.918 erau casnici (reprezentând 89,2% din total branșamente), 1631 erau agenți economici (reprezentând 6,3% din total branșamente), 837 erau

asociații de locatari (reprezentând 3,3% din total branșamente), iar 320 erau instituții (reprezentând 1,2% din total branșamente).

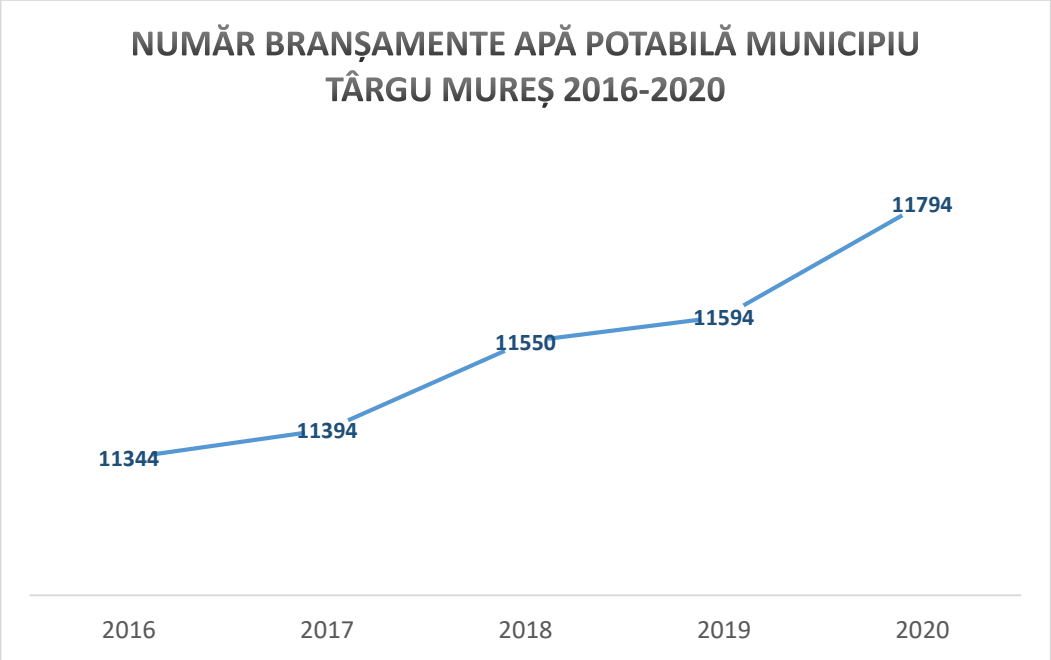

Situația branșamentelor pe unități administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș pe perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

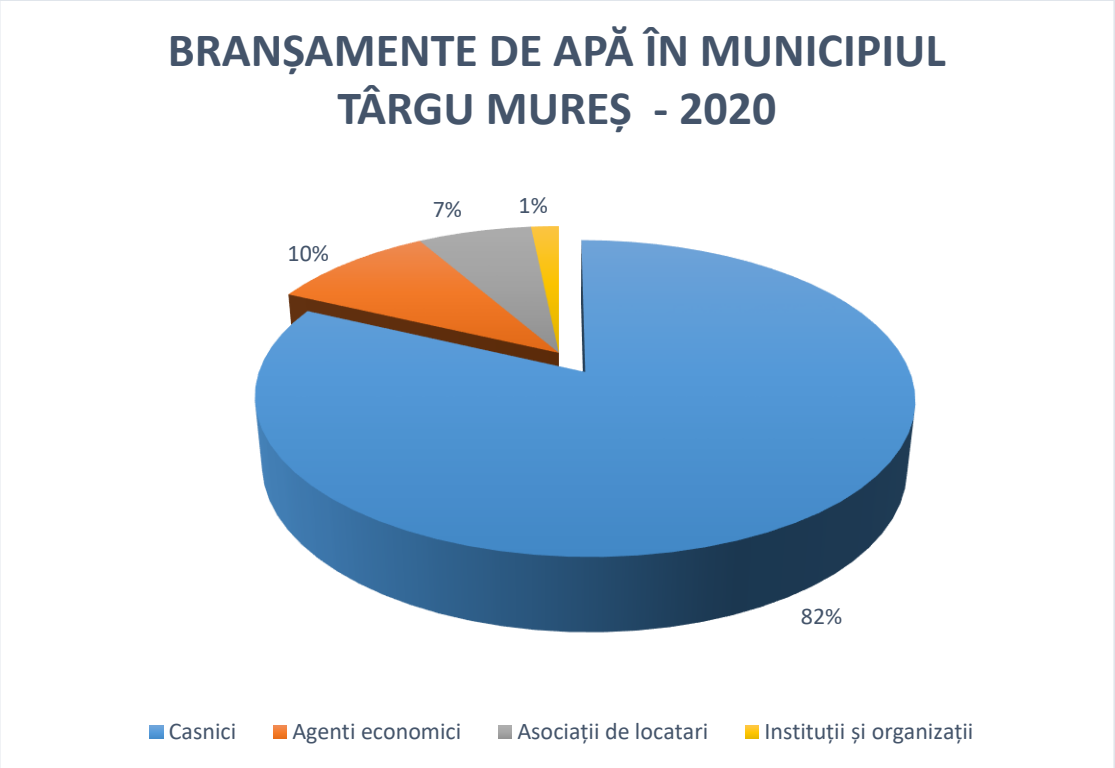

NR. BRANȘAMENTE APĂ ÎN ZONA METROPOLITANĂ
TÂRGU MUREȘ - PERIOADA 2016-2020
Targu Mures
11794
11594
11550
11394
11344
Ungheni
1571
1551
1477
1436
1393
Sâncraiu de Mureș
3495
Sanpaul
1076
1046
1015
973
929
Sangeorgiu de Mures
2373
2142
2134
2099
2014
Livezeni
1252
1154
1043
0
0
Ernei
532
516
506
453
421
Cristesti
1121
1111
1101
1095
1070
Corunca
989
969
961
939
893
Ceuașu de Campie
1503
1460
1405
1340
1292
0
2000
4000
6000
8000
10000
12000
14000
2020
2019
2018
2017
2016

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, numărul branșamentelor de apă potabilă, în perioada 2016-2020, a crescut cu 3,97%, de la 11.344 branșamente în anul 2016 la 11.794 branșamente în anul 2020.

Evoluția branșamentelor de apă potabilă în Municipiul Târgu Mureș în perioada 2016-2020 de prezintă după cum urmează:

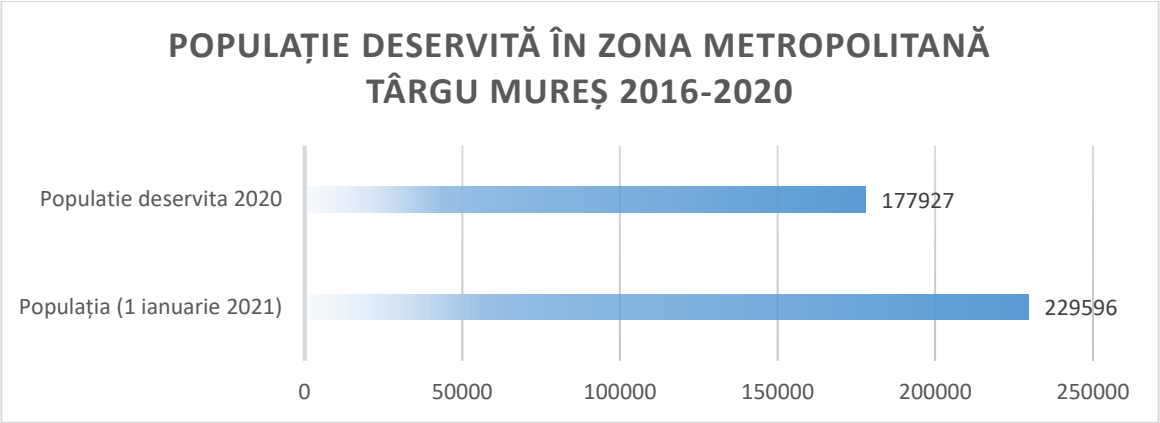

La nivelul anului 2020, din numărul total de branșamente din Zona Metropolitană Târgu Mureș la nivelul Municipiului Târgu Mureș erau 11.794 branșamente, reprezentând 45.88% din numărul total al branșamentelor, din care: 9.667 casnici, 1.148 agenți economici, 787 asociații de locatari și 192 instituții și organizații.

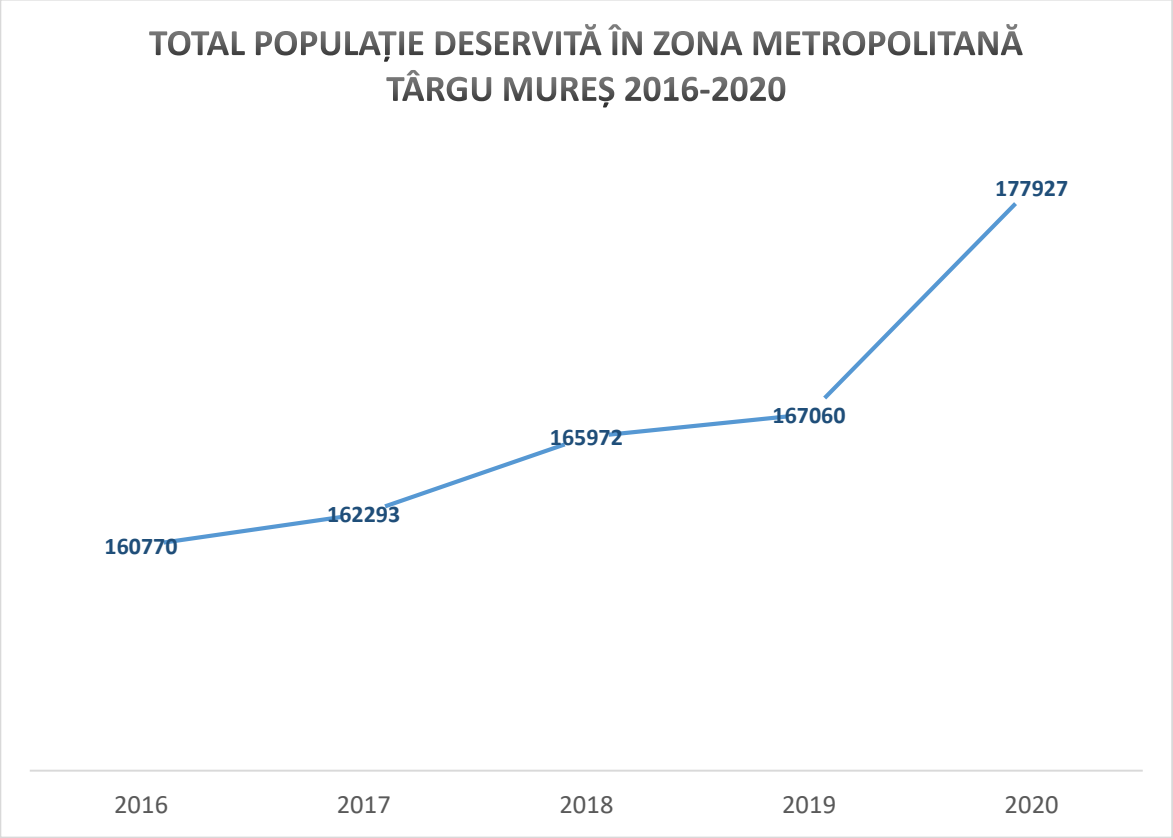

Populația deservită Mureș de sistemul public de alimentare cu apă

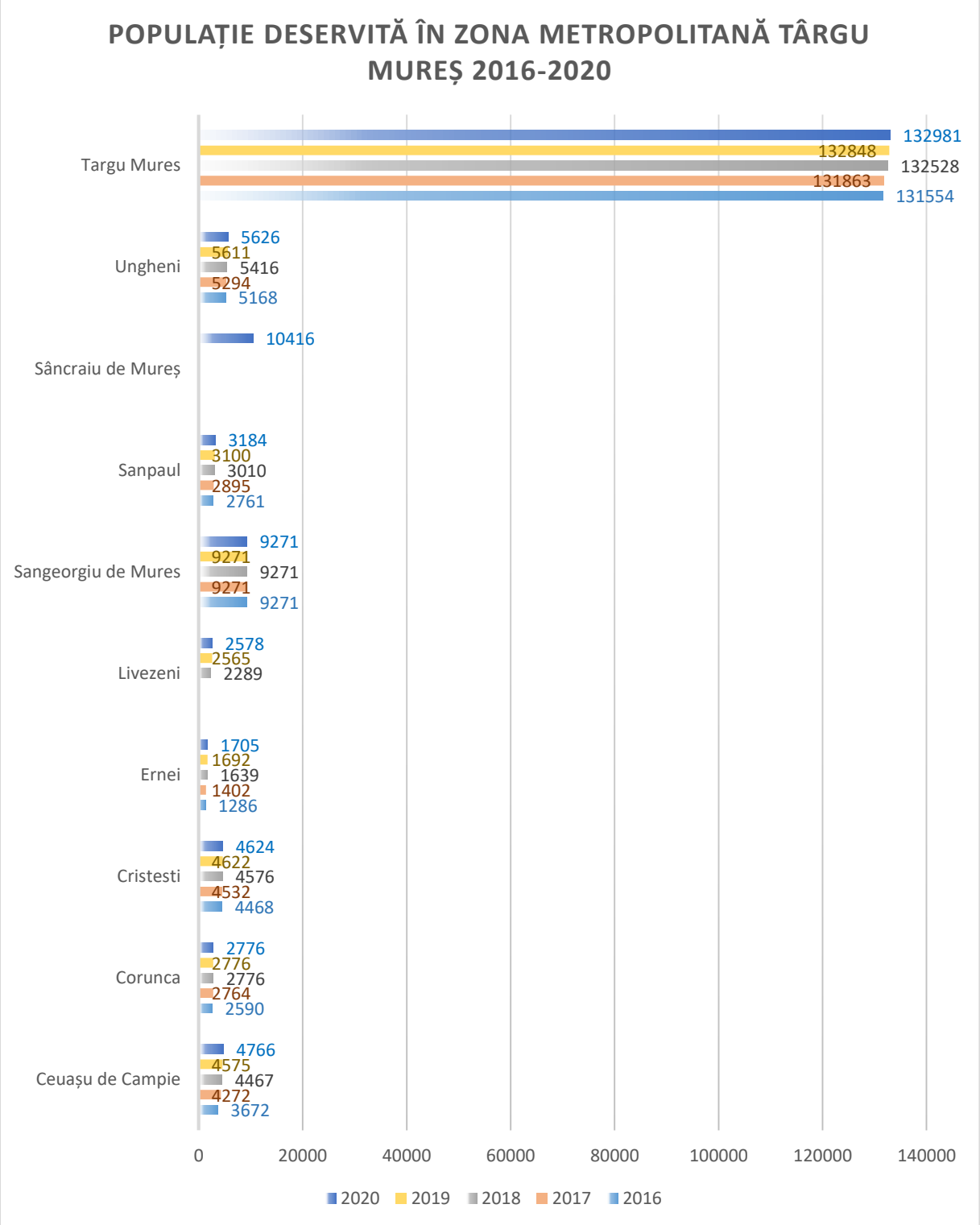
Populația deservită în Zona Metropolitană Târgu Mureș de sistemul public de alimentare cu apă a reprezentat 77,50% din populația zonei metropolitane, totalizând 177.927 persoane, în creștere cu 44.946 persoane față de anul 2016. Populația deservită prezintă o evoluție ascendentă în perioada 2016-2020, înregistrând o creștere de 10,67 în anul 2020 față de anul 2016.

Evoluția populației deservite de sistemul public de alimentare cu apă în Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Populația deservită pe unități administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș pe perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

POPULAȚIE DESERVITĂ ÎN ZONA METROPOLITANĂ TÂRGU MUREȘ 2016-2020
Targu Mures
132981
132848
132528
131863
131554
Ungheni
5626
5611
5416
5294
5168
Sâncraiu de Mureș
10416
Sanpaul
3184
3100
3010
2895
2761
Sangeorgiu de Mures
9271
9271
9271
9271
9271
Livezeni
2578
2565
2289
Ernei
1705
1692
1639
1402
1286
Cristesti
4624
4622
4576
4532
4468
Corunca
2776
2776
2776
2764
2590
Ceuașu de Campie
4766
4575
4467
4272
3672
0
20000
40000
60000
80000
100000
120000
140000
2020
2019
2018
2017
2016

La nivelul Municipiului Târgu Mureș populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă a reprezentat 91,29% din populația municipiului, respectiv 74,74% din numărul total al populației deservite în Zona Metropolitană Târgu Mureș. În perioada 2016-2020 n umărul populației deservite a înregistrat o evoluție ușor ascendentă, numărul populației deservite crescând cu 1,08%, respectiv de la 131554 în anul 2016 la 132981 în anul 2020.

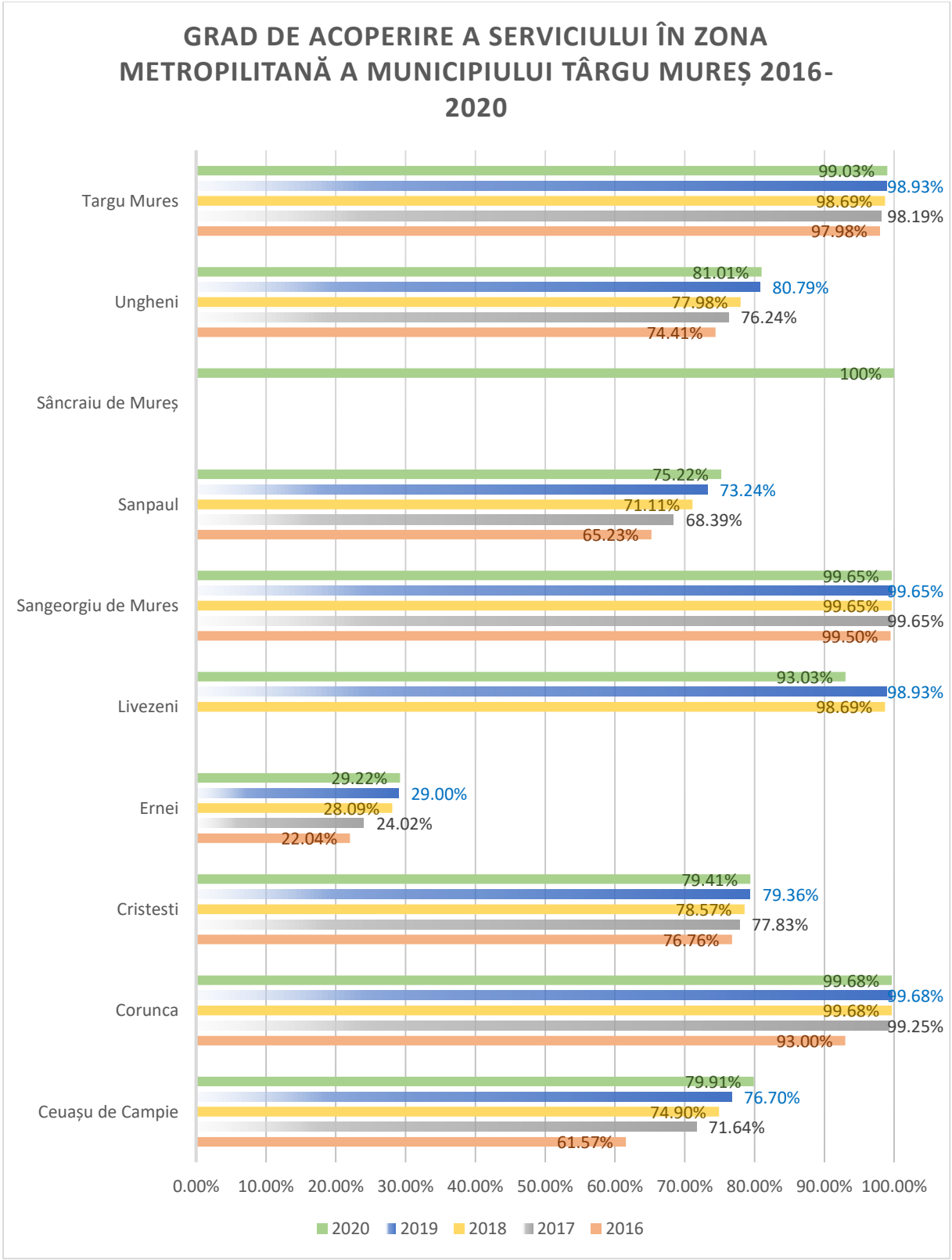
Evoluția populației deservite la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016-2020:

Grad de acoperire a serviciului de alimentare cu apă potabilă

Conform informațiilor furnizate de Compania Aquaserv SA respectiv Servicii Tehnice Comunale SA Sovata, gradul de acoperire a serviciului de alimentare cu apă potabilă, în unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în care infrastructura de alimentare cu apă se este asigurată și dezvoltată, în perioada 2016-2020 a avut o evoluție ascendentă. În medie gradul de acoperire a crescut cu 41,60%, de la 59.05% în anul 2016 la 83,62% în anul 2020.

Gradul de acoperire a serviciului de alimentare cu apă potabilă în perioada 2016-2020 pe unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș prezintă după cum urmează:

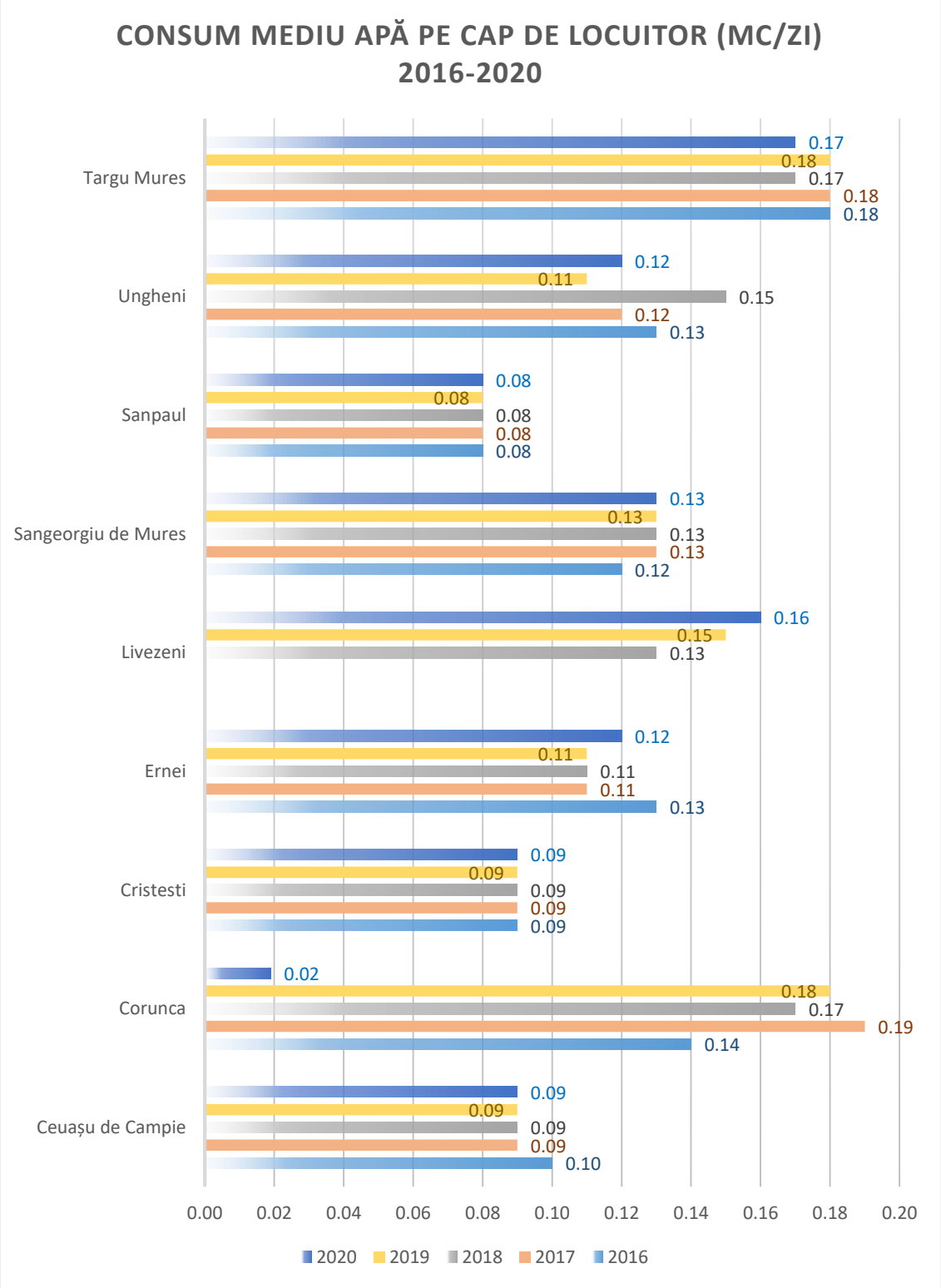

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

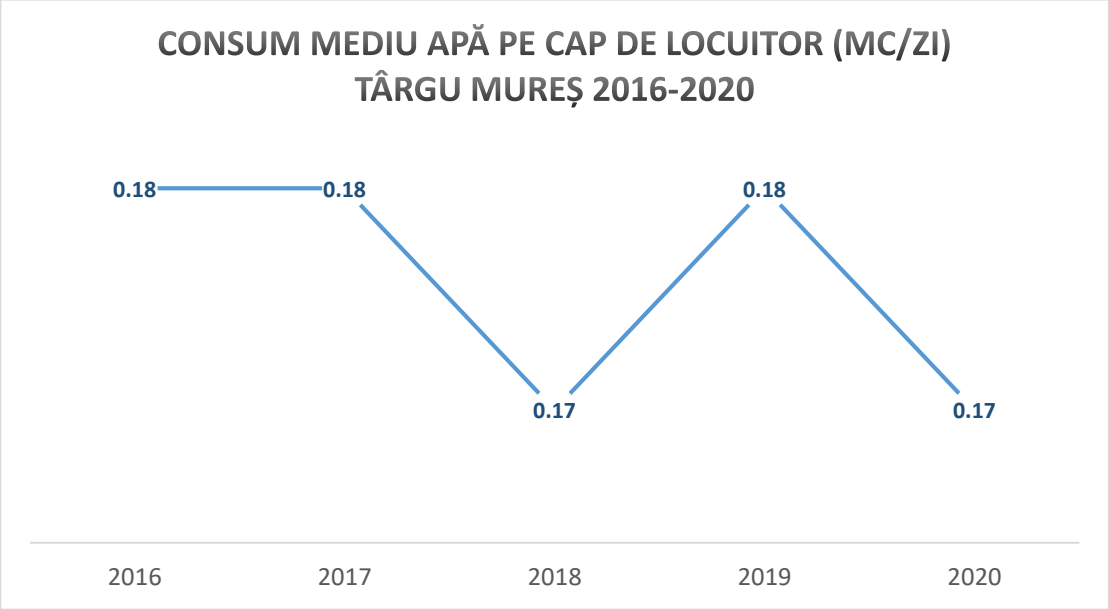
Consumul de apă

Conform informațiilor furnizate de Compania Aquaserv SA consumul mediu de apă pe cap de locuitor la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 a fost de 0,11 mc/zi. În perioada 2016-2020 observăm tendința de scădere a consumului de apă pe cap de locuitor, dat fiind faptul în anul 2016 consumul mediu a fost de 0,12 mc/zi, față de 0,11 mc/zi în anul 2020. Tendința descendentă a consumului de apă se datorează investițiilor de dezvoltare și modernizare a sistemului de alimentare cu apă realizate de SC Compania Aquaserv SA, care au contribuit implicit la reducerea pierderilor.

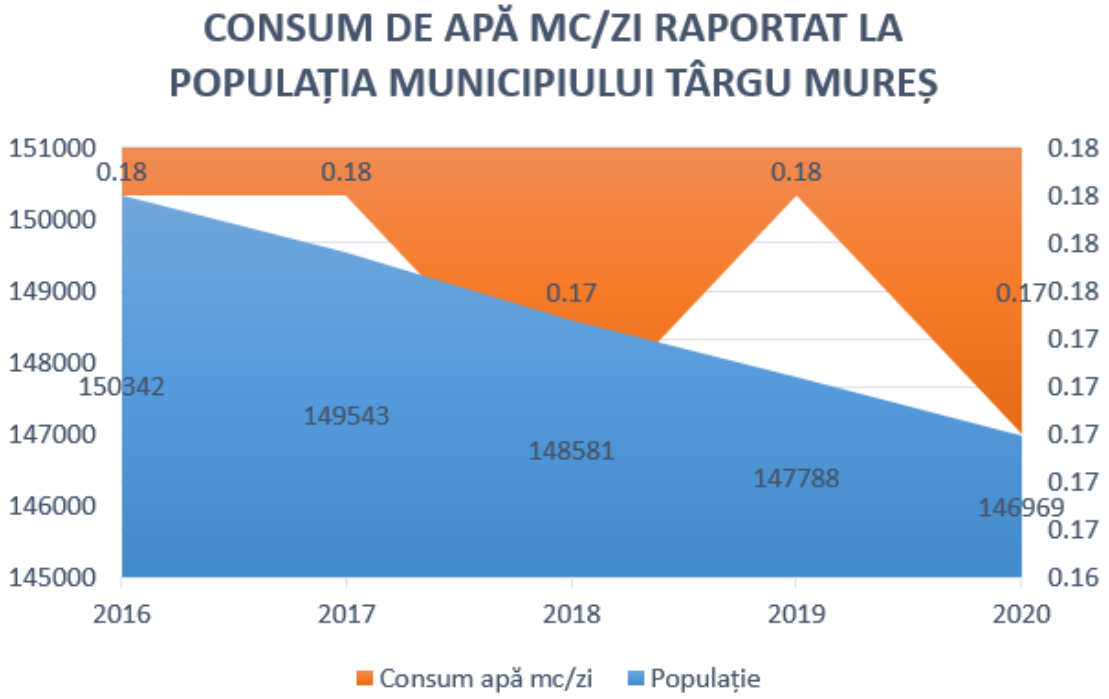
Consumul mediu zilnic de apă pe cap de locuitor la nivelul unităților administrative cu sistem de alimentare cu apă în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

CONSUM MEDIU APĂ PE CAP DE LOCUITOR (MC/ZI)
2016-2020
Targu Mures
0.17
0.18
0.17
0.18
0.18
Ungheni
0.12
0.11
0.15
0.12
0.13
Sanpaul
0.08
0.08
0.08
0.08
0.08
Sangeorgiu de Mures
0.13
0.13
0.13
0.13
0.12
Livezeni
0.16
0.15
0.13
Ernei
0.12
0.11
0.11
0.11
0.13
Cristesti
0.09
0.09
0.09
0.09
0.09
Corunca
0.02
0.18
0.17
0.19
0.14
Ceuașu de Campie
0.09
0.09
0.09
0.09
0.10
0.00 0.02 0.04 0.06 0.08 0.10 0.12 0.14 0.16 0.18 0.20
2020 2019 2018 2017 2016

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în perioada 2016-2020, consumul de apă pe cap de locuitori prezintă fluctuații ușoare, după cum urmează:

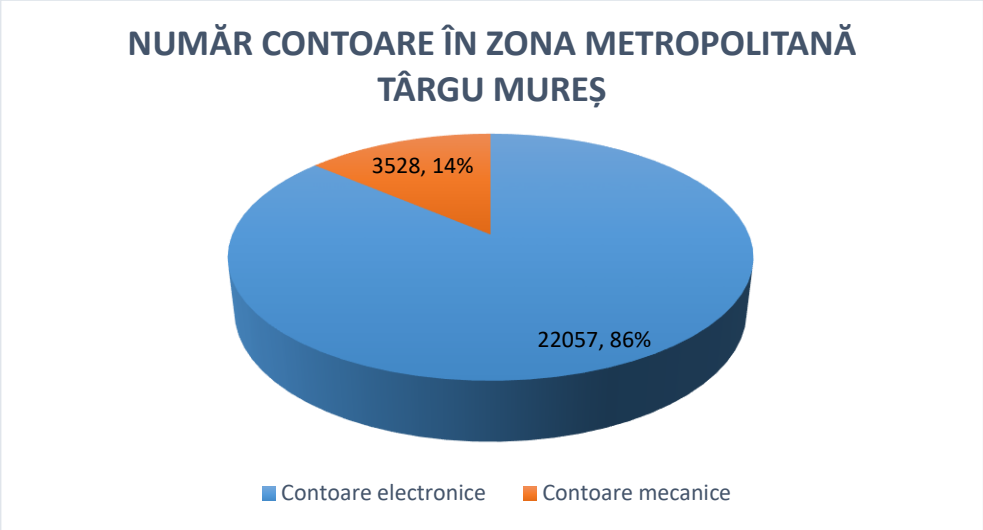

Consumul de apă pe cap de locuitor în Municipiul Târgu Mureș raportat la numărul populației din municipiu se prezintă după cum urmează:

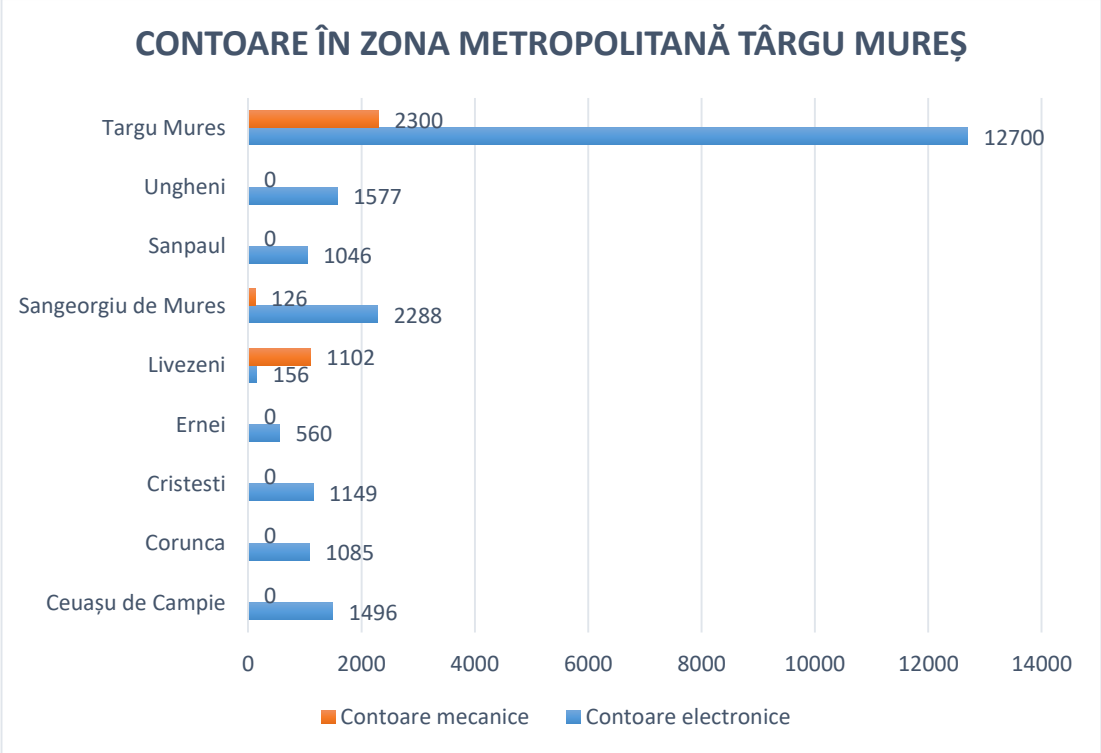

Contorizarea apei potabile

În unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în care infrastructura de alimentare cu apă se este asigurată și dezvoltată, în perioada 2016-2020, contorizarea apei potabile este realizată cu 25.585 de contoare, din care 22.057 contoare electrice, iar 3.528 contoare mecanice.

Contorizarea apei pe tip de contoare utilizate se prezintă după cum urează:

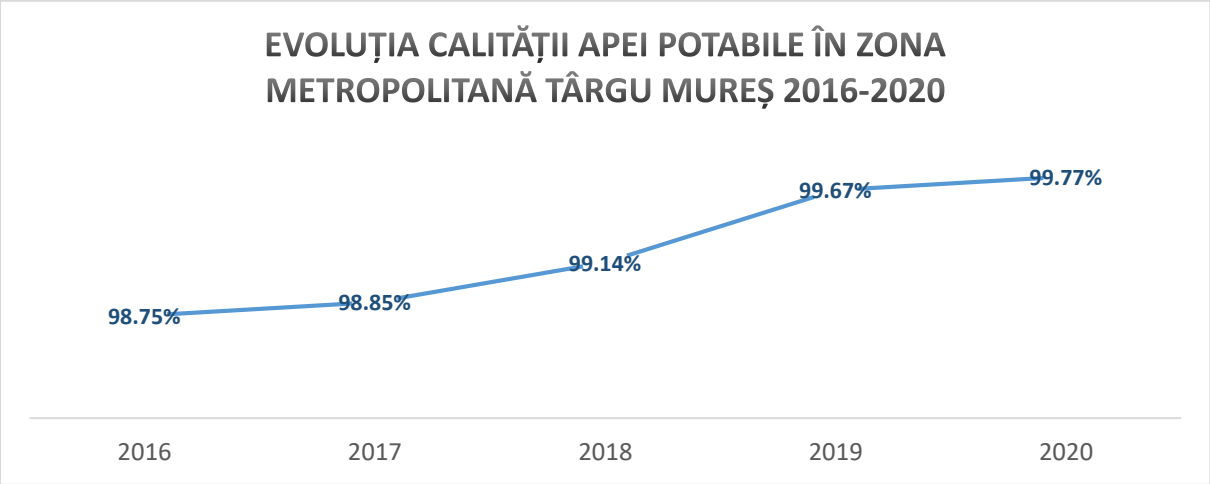

Numărul contoarelor existente la nivelul Municipiului Târgu Mureș reprezintă 58,63% din numărul contoarelor existente la nivelul Zonei Metropolitane, din care 23.00 sunt contoare mecanice, iar 12.700 sunt contoare electrice.

Calitatea apei potabile

Calitatea apei potabile la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a crescut cu 1,03% în perioada 2016-2020, de la 98,75% în anul 2016 la 99,77% în anul 2020. Calitatea apei potabile produse este în acord cu cerințele Legii nr. 458/2002, modificată și completată de Legea nr. 311/2004 și OG nr. 11/2010.

Evoluția calității apei potabile în Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

1.5.2. Rețeaua de canalizare

În Zona Metropolitană Târgu Mureș, operatorul licențiat al rețelei de canalizare în municipiul Târgu Mureș, respectiv în comunele, Corunca, Cristești, Ernei, Livezeni, Sângeorgiu de Mureș, și Sânpaul este SC Compania Aquaserv SA. Orașul Ungheni gestionează rețeaua de canalizare prin Serviciul Public de Canalizare existent la nivelul Primăriei Orașului Ungheni. Operatorul rețelei de canalizare în Sâncraiu de Mureș este SC Servicii Tehnice Comunale SA.

În comunele Acățari, Ceuașu de Câmpie, Gheorghe Doja, Pănet, Crăciunești și Sântana de Mureș rețeaua de canalizare este în curs de dezvoltare fiind prevăzute proiecte de investiții de construire, extindere sau reabilitare a rețelei de canalizare.

SC Compania Aquaserv SA este singurul operator licențiat pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare din județul Mureș. Serviciile furnizate zilnic populației din aria de operare cuprind colectarea și epurarea apei uzate, colectarea și managementul apelor pluviale. Aria de acoperire cuprinde 6 municipii din județul Mureș, 1 oraș din județul Harghita, respectiv 80 de localități rurale

din județele Mureș, Harghita și Bistrița Năsăud, deservind aproximativ 300.000 de locuitori și agenți economici. Lungimea sistemelor de canalizare este de 866 km.

SC Compania Aquaserv SA ca operator în domeniul apelor uzate urmărește creșterea calității și lărgirea serviciilor oferite. În acest sens societatea are in curs de implementare, respectiv în pregătire următoarele proiecte de investiții:

Investiții în derulare în infrastructura de apă și canalizare

- Continuarea și finalizarea lucrărilor privind tratarea și extinderea/reabilitarea sistemului de alimentare cu apă și a sistemelor de colectare și tratare a apei uzate în localitățile Târgu Mureș, Sighișoara, Târnăveni, Miercurea Niraj și Cristuru Secuiesc, prin Programul operațional Infrastructura Mare POIM 2014-2020, lucrări care au fost începute în cadrul Programul operațional sectorial Mediu 2007 – 2013

Investiții în pregătire în Zona Metropolitană Târgu Mureș:

- Execuție sistem canalizare în: Pănet, Berghia, Sântioana de Mureș, Livezeni
- Construire stație de epurare în Sântioana de Mureș
- Construire mono incinerator în: Târgu Mureș

Investițiile prioritare în Zona Metropolitană Târgu Mureș vizează:[21]

- Infrastructura de apă uzată în: Sânpaul (UAT Sânpaul); Pănet, Berghia, Sântioana de Mureș (UAT Pănet).

1.9.4.1 Sistemul de canalizare

Rețeaua de canalizare menajeră

Conform informațiilor furnizate operatorii SC Compania Aquaserv SA, respectiv SC Servicii Tehnice Comunale SA, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș rețeaua de canalizare menajeră se prezintă după cum urmează:

Rețeaua de canalizare menajeră în Zona Metropolitană Târgu Mureș				
Rețele canalizare menajeră	Diametru conducte	Material	Vechime	Lungime
Târgu Mureș	200-500/ 750 mm	Beton/PVC	Peste 40 ani	169 km
Corunca	200-300 mm	PVC	Sub 10 ani	25.2 km
Cristești	200-300 mm	Beton/PVC	Sub 10 ani	15 km

[21] Lista de investiții prioritara – Infrastructura de apă uzată – Februarie 2021, disponibil pe pagina oficiala SC Aquaserv SA: https://aquaserv.ro/investiii/poim/investitii-prioritare

Rețeaua de canalizare menajeră în Zona Metropolitană Târgu Mureș				
Rețele canalizare menajeră	Diametru conducte	Material	Vechime	Lungime
Ernei	200-300 mm	PVC	Sub 10 ani	11 km
Livezeni	200-300 mm	PVC	Sub 10 ani	1.2 km
Sângeorgiu de Mureș	200-300 mm	Beton/PVC	Sub 10 ani	28 km
Sâncraiu de Mureș	160-400	Beton/PVC	Peste 25 ani beton Peste 10 ani PVC	53.33 km

Rețeaua de canalizare pluvială

Conform informațiilor furnizate operatorii SC Compania Aquaserv SA, respectiv SC Servicii Tehnice Comunale SA, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș rețeaua de canalizare pluvială se prezintă după cum urmează:

Rețeaua de canalizare pluvială în Zona Metropolitană Târgu Mureș				
Rețele canalizare pluvial	Diametru conducte	Material	Vechime	Lungime
Târgu Mureș	300-2800/ 1770 mm	Beton/PVC	Peste 40 ani	120 km
Sângeorgiu de **Mureș**	200-300 mm	Beton/PVC	Sub 10 ani	28 km

Rețeaua de canalizare unitară

Conform informațiilor furnizate operatorii SC Compania Aquaserv SA, respectiv SC Servicii Tehnice Comunale SA, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș rețeaua de canalizare unitară se prezintă după cum urmează:

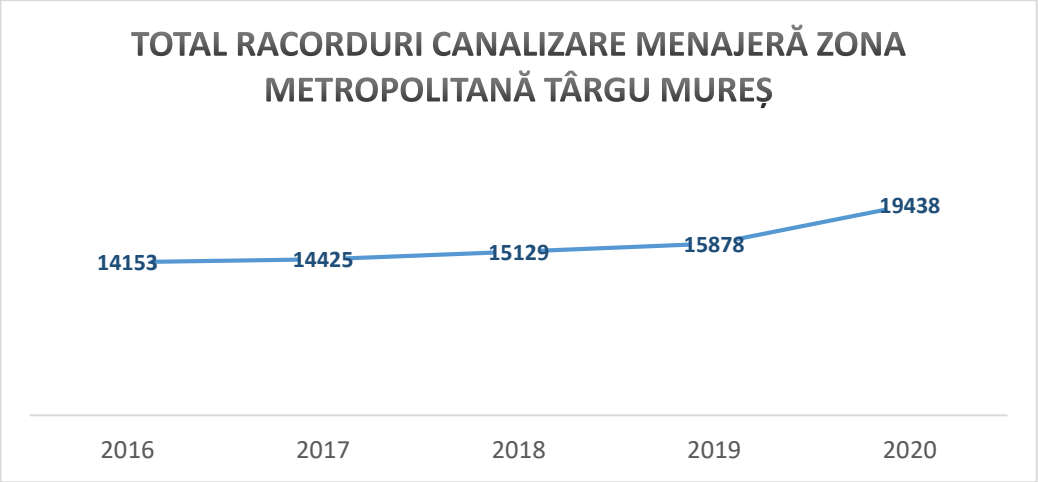
Rețeaua de canalizare unitară în Zona Metropolitană Târgu Mureș				
Rețele canalizare unitară	Diametru conducte	Material	Vechime	Lungime
Târgu Mureș	300-3200/ 2030 mm	Beton/PVC	Peste 40 ani	164 km
Sângeorgiu de **Mureș**	500 mm	Beton/PVC	Peste 40 ani	2 km

Racorduri canalizare menajeră

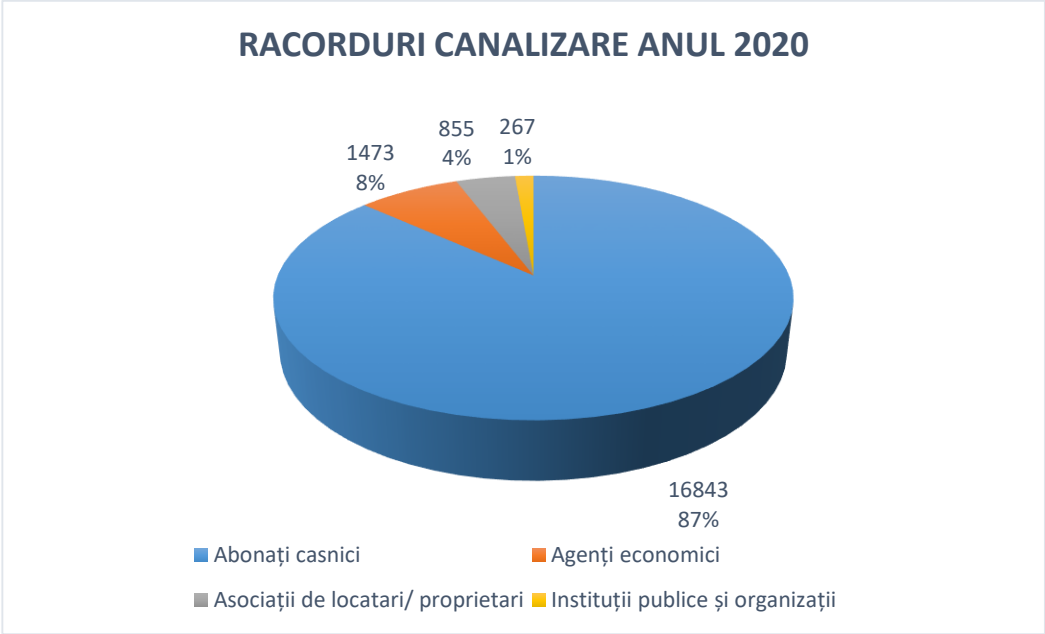
Conform informațiilor furnizate operatorii SC Compania Aquaserv SA, respectiv SC Servicii Tehnice Comunale SA, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în perioada 2016-2020 numărul total al

racordurilor la canalizare menajeră prezintă o evoluție ascendentă, numărul total a racordurilor crescând în anul 2020 cu 37,34% față de anul 2016.

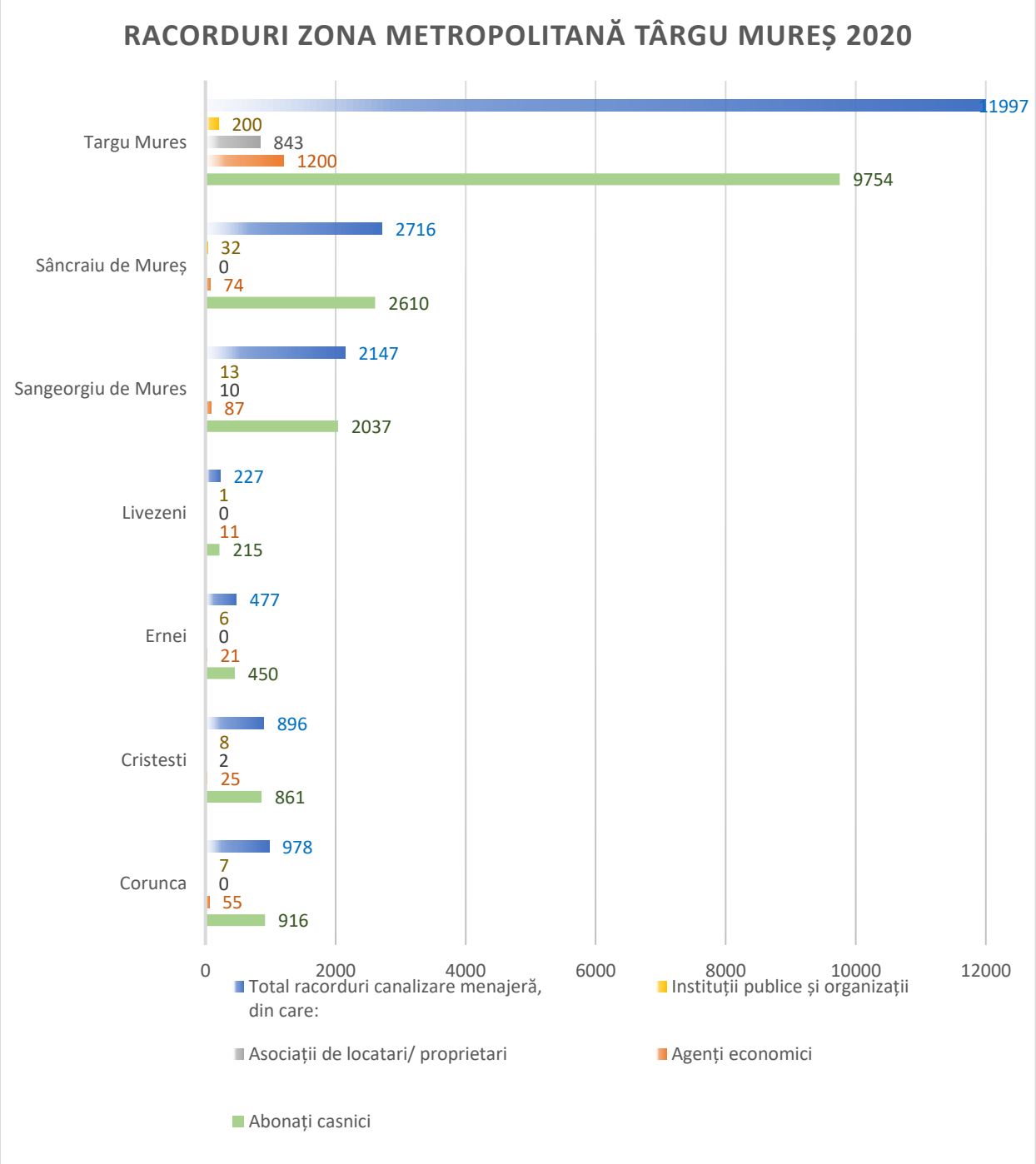
Evoluția racordurilor la canalizare menajeră în Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

La nivelul anului 2020 numărul total al racordurilor la canalizare menajeră era de 19.438, din care: 16.843 abonați casnici, 1.473 agenți economici, 855 asociații de locatari/proprietari și 267 instituții publice și organizații.

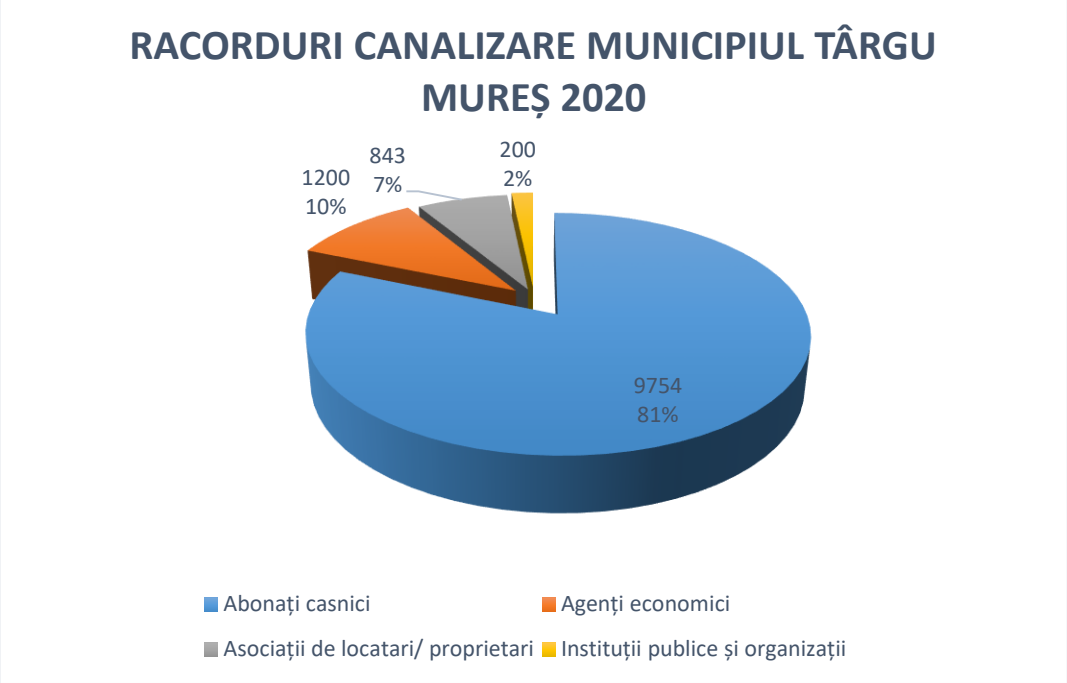

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 situația racordurilor de canalizare se prezintă după cum urmează:

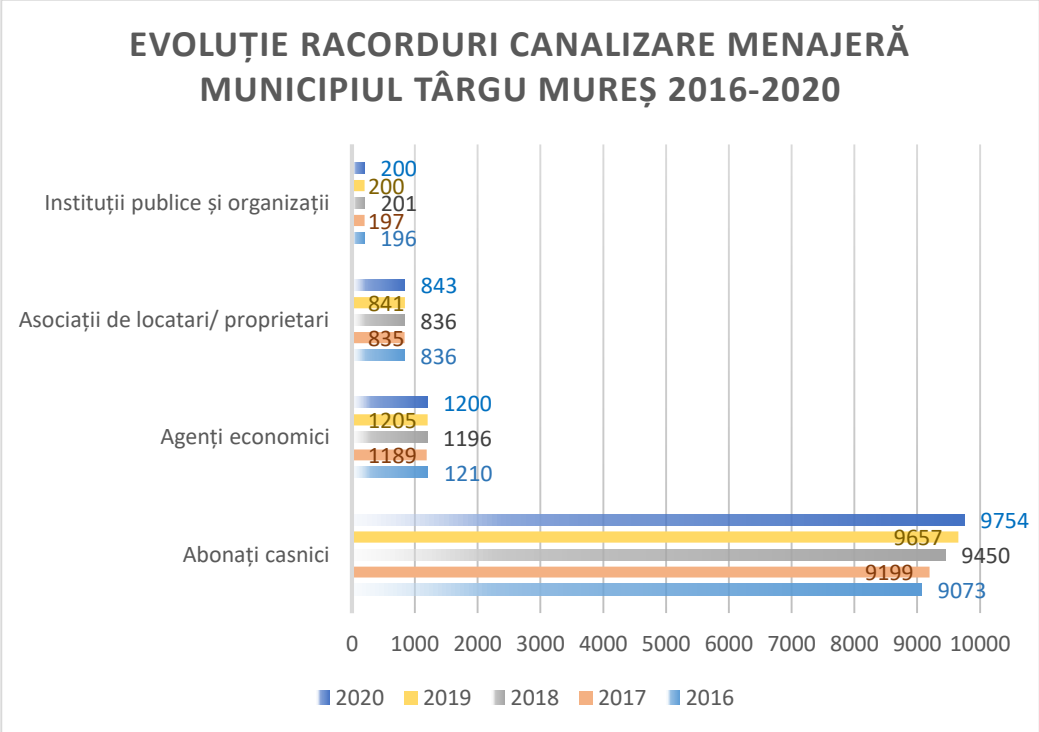

La nivelul anului 2020 din numărul total al racordurilor de canalizare existente în Zona Metropolitană 61,72%, sunt în Municipiul Târgu Mureș. La nivelul municipiului numărul total de racorduri este de 11.997, din care 9.754 abonați casnici, 1.200 agenți economici, 843 asociații de locatari/ proprietari și 200 instituții publice.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Evoluția racordurilor de canalizare menajeră în Municipiul Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Stații de pompare în sistemul de canalizare

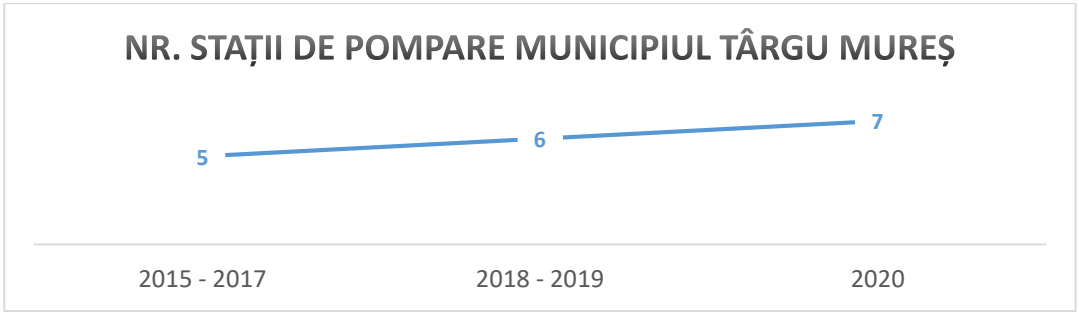
Conform informațiilor furnizate operatorii SC Compania Aquaserv SA, respectiv SC Servicii Tehnice Comunale SA, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe rețeaua de canalizară există 47 de stații de pompare, după cum urmează:

Stații de pompare în sistemul de canalizare în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
UAT	Stații de pompare	Nr. pompe [buc]	Putere/ pompa [KW]	Debit / pompa [MC/H]	Înălțime de pomp/pompa [MCA]
Târgu Mureș	1.Spau Barajului Str. Barajului	4	22	73.1	19.6
	2.Spau Agricultorilor Str. Agricultorilor	2	2	7.9	9
	3.Spau Cotitura de jos Str. Cotitura de jos	2	2	4.2	10
	4.Spau Remetea Str.	2	2.4	7.6	7.5
	5.Spau Insulei Str. Insulei	2	3.1	1.2	11.5
	6.Spau Eden Str. Eden	2	1.8	18	12
	7.Spau Băneasa Str. Băneasa	2	2	18	9
Corunca	1. Spau12 Corunca str. Principala	2	16	100.8	14
	2. Spau13 Corunca str. Margaretelor	2	1.7	12.6	15
	3. Spau14 Corunca str. Margaretelor	2	1.7	12.6	15
	4. Spau15 Corunca str. De jos	2	1.7	12.6	15
	5. Spau16 Corunca str. Castelului	2	1.7	12.6	15
Cristești	1. Spau Cristești Str. Sportivilor	2	22	80	20
	2. Spau01 Cristești Str. Principală	2	1.7	8.6	7.5
	3. Spau02 Cristești Str. Principală	2	1.2	6.5	6
	4. Spau03 Cristești Str. Principală	2	1.2	6.5	6

Stații de pompare în sistemul de canalizare în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
UAT	Stații de pompare	Nr. pompe [buc]	Putere/ pompa [KW]	Debit / pompa [MC/H]	Înălțime de pomp/pompa [MCA]
	5. Spau04 Cristești Str. Gostatulu	2	1.2	2.5	6
	6. Spau05 Cristești Str. Mică	2	1.2	6.5	6
	7. Spau06 Cristești Str. Bisericii	2	1.7	17.3	9
	8. Spau07 Cristești Str. Școlii	2	1.2	6.5	8
	9. Spau08 Cristești Str. Pășunii	2	1.2	2.5	6
	10. Spau09 Cristești Str. Pășunii	2	1.2	2.5	6
	11. Spau10 Cristești Str. Viilor	2	1.2	6.5	6
	12. Spau11 Cristești Str. Cimitirului	2	1.2	6.5	6
Ernei	1. SP 1 Ernei Principala, spre Reghin	2	1.5	0.73	11.62
	2. SP 2 Ernei Gyorgyfy	2	1.7	0.35	8.1
	3. SP 3 Ernei Principala, intersecția cu Sovata	2	1.1	1.71	7.3
	4. SP 4 Ernei Gării	2	5.5	2.93	14.1
	5. SP 5 Ernei Tanorok	2	1.1	0.51	8.1
	6. SP6 Ernei Principala, spre TG Mureș	2	7.5	4.28	15
	7. SP7 Ernei centura ocolitoare	2	1.8	12.6	10
Livezeni	1. SP1 Livezeni Principală	2	5.5	20	20
Sângeorgiu de Mureș	1. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Mureșului	2	22	80	20
	2. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Gării	2	10	90	20
	3. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Îngustă	2	1.5	3.6	9

Stații de pompare în sistemul de canalizare în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
UAT	Stații de pompare	Nr. pompe [buc]	Putere/ pompa [KW]	Debit / pompa [MC/H]	Înălțime de pomp/pompa [MCA]
	4. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Apei Sărate	2	2.2	3.6	6
	5. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Nordului	2	2.2	3.6	6
	6. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Transilvaniei	2	0.9	3.6	5
	7. Spau-Sang. de Mureș Sang. De Mureș str. Transilvaniei	2	0.9	3.6	5
Sâncraiu de Mureș	1. Sâncraiu de Mureș: Str. Mureșului	2	-	22.5	-
	2. Sâncraiu de Mureș: Str. Rozelor	2		22.5	
	3. Sâncraiu de Mureș: Str. Margaretelor	2		22.5	
	4. Sâncraiu de Mureș: Str. Lalelelor	2		22.5	
	5. Nazna: Str. Viilor	2		22.5	
	6. Nazna: Str. Vadului	2		22.5	
	6. Nazna: Str. Drâului7	2		22.5	
	8. Nazna: Str. Câmpului	2		22.5	

La nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2020 sunt 7 stații de pompare. Evoluția numărului stațiilor de pompare în sistemul de canalizare din Municipiul Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

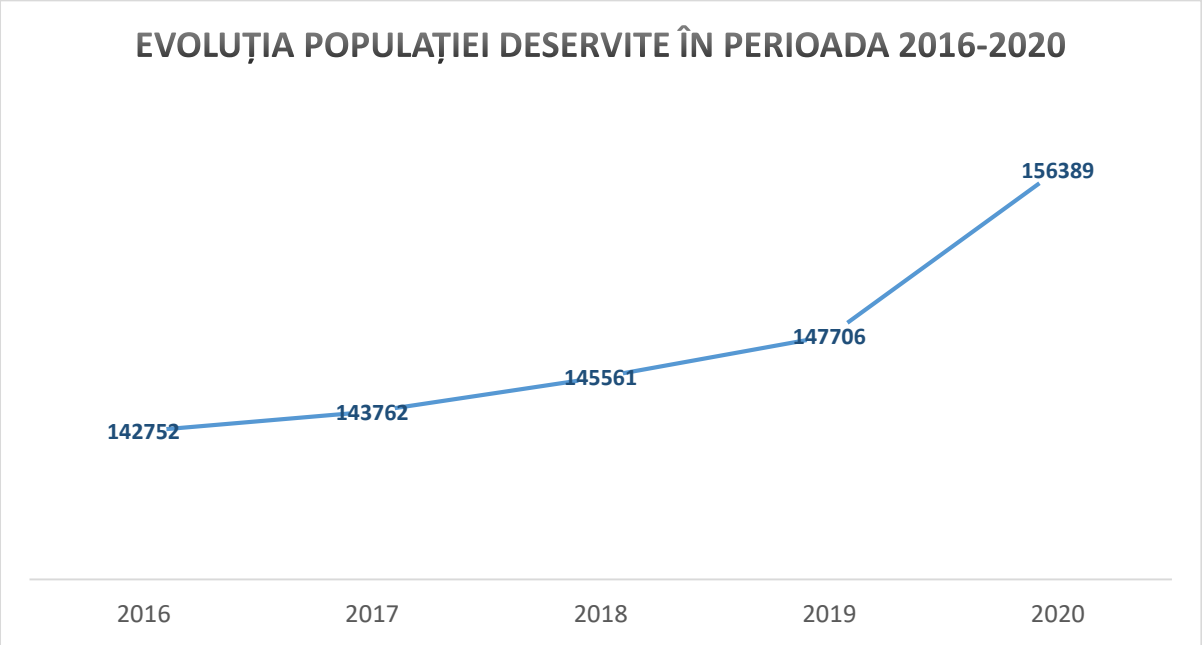
Stația de epurare

Conform informațiilor furnizate de SC Compania Aquaserv SA, stația de epurare care deservește municipiul Târgu Mureș și comunele Corunca, Cristești, Ernei, Livezeni, Sângeorgiu de Mureș se află în Cristești având capacitate de 93.312 mc/zi.

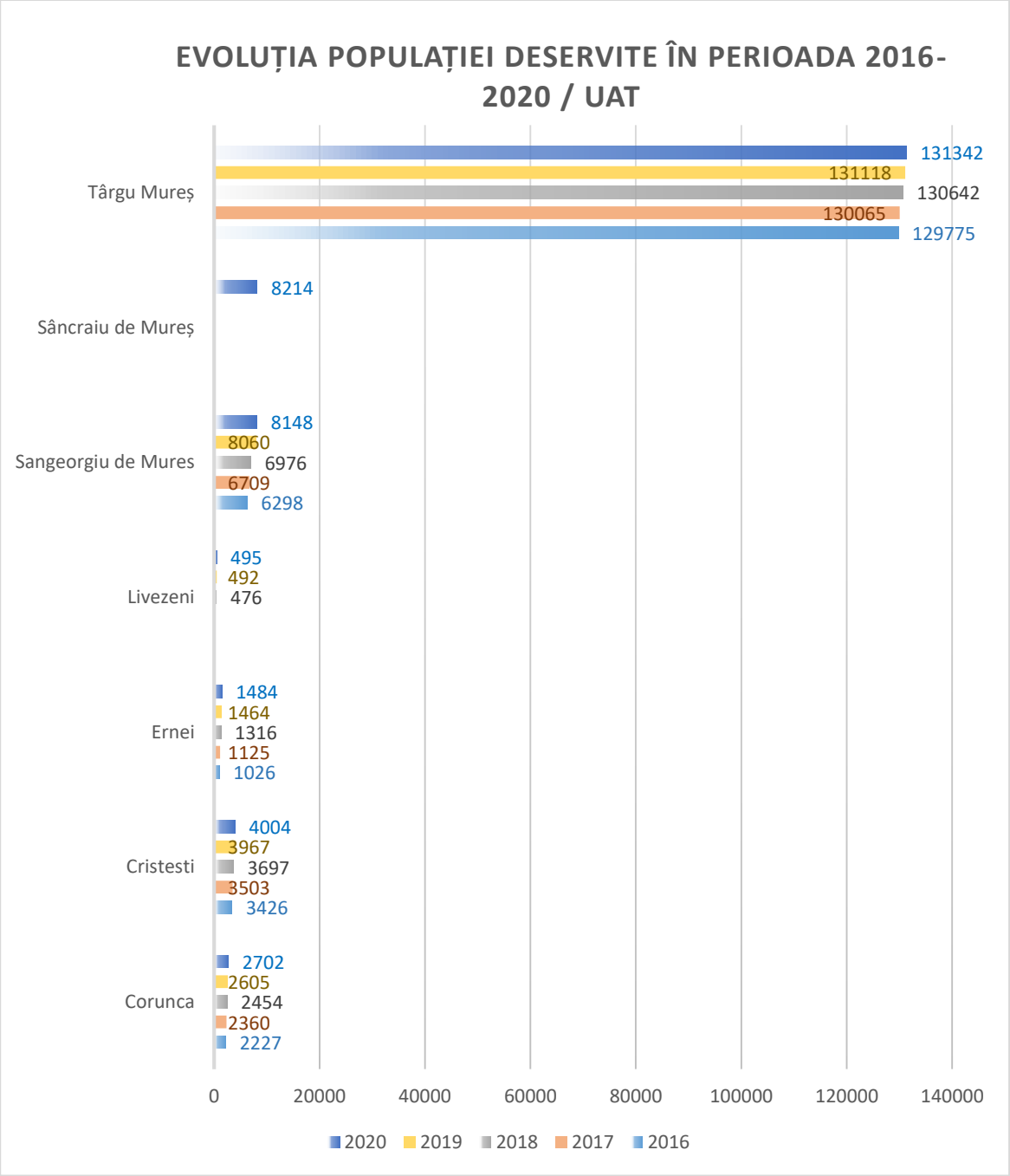
Populația deservită

Populația deservită în Zona Metropolitană Târgu Mureș de sistemul public de canalizare conform informațiilor furnizate de SC Compania Aquaserv SA și SC Servicii Tehnice Comunale SA totalizează 156.389 persoane, în creștere cu 13.637 persoane față de anul 2016. Populația deservită prezintă o evoluție ascendentă în perioada 2016-2020, înregistrând o creștere de 9,55% în anul 2020 față de anul 2016.

Evoluția populației deservite de sistemul public de canalizare în Zona Metropolitană Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

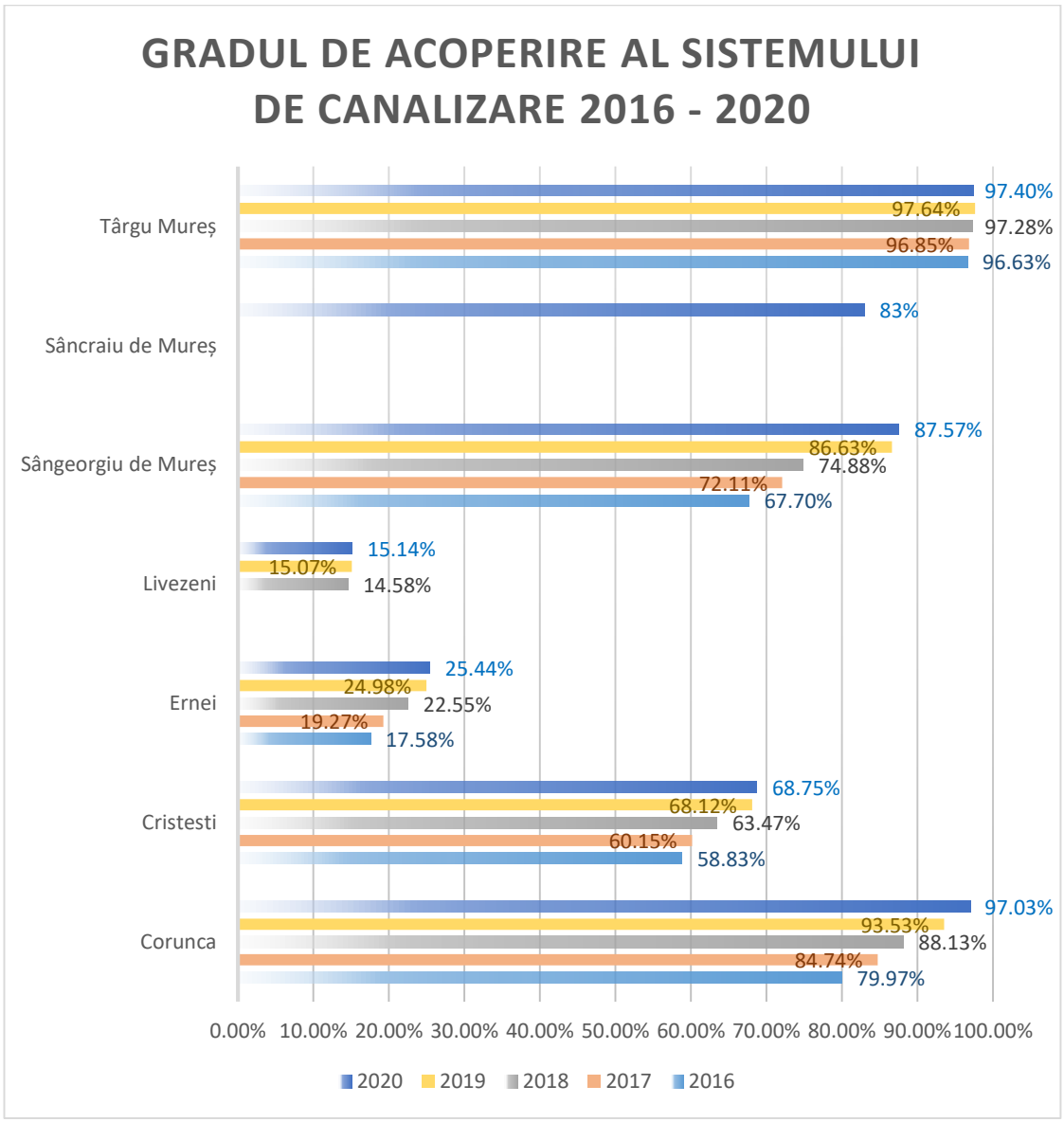
La nivelul unităților administrativ teritoriale se constată o tendință ascendentă. Evoluția populației deservite de sistemul public de canalizare în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în perioada 2016-2020, numărul populației deservite a crescut cu 1.21%, de la 125.775 în anul 2016 la 131.342 în anul 2020.

Gradul de acoperire al sistemului de canalizare

Conform informațiilor furnizate de Compania Aquaserv SA respectiv Servicii Tehnice Comunale SA Sovata, gradul de acoperire a sistemului de canalizare, în perioada 2016-2020 a avut o evoluție ascendentă și se prezintă după cum urmează:

La nivelul Municipiului Târgu Mureș gradul de acoperire al sistemului de canalizare a crescut cu 0,77% în perioada 2016-2020, de la 96,63% în anul 2016 la 97,40% în anul 2020, datorită investițiilor derulate.

1.5.3. Managementul deșeurilor

Un rol deosebit de important în cadrul dezvoltării unei gestionări durabile a deșeurilor, prin stabilirea cadrului pentru implementarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor la nivel local îl are Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Mureș.

Principalele ținte stabilite în cadrul Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș până în anul 2025 sunt:

- Grad de acoperire cu servicii de salubrizare de 100%
- Reutilizarea/reciclarea a cel puțin 50% din masa totală generată a deșeurilor de hârtie, metal, plastică și sticlă
- Valorificarea energetică a cel puțin 15% din cantitatea totală a deșeurilor municipale
- Reducerea cu 60% a cantității de deșeuri municipale depozitate

Deșeurile sunt considerate o sursă importantă de poluare. O opțiune pentru combaterea poluării este reprezentată de reutilizarea, reciclarea și recuperarea deșeurilor. Transformarea deșeurilor în sursă de materiale și eficientizarea managementului deșeurilor poate contribui la creștere economică și la crearea de locuri de muncă.

Politica UE privind deșeurile își propune să contribuie la economia circulară prin extragerea resurselor de înaltă calitate din deșeuri cât mai mult posibil. Economia circulară reprezintă un model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente, fel în care ciclul de viață al produselor este extins. Tranziția către o economie circulară reprezintă o prioritate la nivelul statelor membre.

Directiva 2008/98/CE stabilește următoarea ierarhie a deșeurilor:

- prevenire;
- posibilitatea de a fi reutilizate;
- reciclare;
- recuperare în alte scopuri, cum ar fi energia;
- eliminare.

Ținta urmărită la nivel european în această privință urmărește mărirea pregătirii pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor municipale la un nivel minim de 55 % din greutate până în 2025, la un nivel minim de 60 % din greutate până în 2030, respectiv la un nivel minim de 65 % din greutate până în 2035.

Uniunea Europeană depune eforturi pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor, iar statele membre au obligația de a se conforma normativelor europene adoptate în acest sens și de a îmbunătății politicile naționale în domeniu. Normele Uniunii Europene în domeniul deșeurilor au fost transpuse în legislația națională și preluate în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, respectiv în Planurile Județene de Gestionare a Deșeurilor.

Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor (SMID) dezvoltat în județul Mureș se bazează pe recuperarea – sortarea – reciclarea materialelor refolosibile și reducerea cantității de deșeuri care se elimină prin depozitare. În perioada 2008-2020, s-a creat infrastructura și cadrul instituțional necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul întregului județ. Consolidarea Sistemului de Management Integrat al Deșeurilor (SMID) la nivelul județului Mureș reprezintă o prioritate în vederea atingerii obiectivelor definite în Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor. În scopul gestionării sistemului integrat al deșeurilor la standardele europene, în anul 2008 s-a înființat Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Ecolect Mureș (ADI Ecolect), prin asocierea a 103 unități administrativ teritoriale din județul Mureș. Activitatea asociației în colaborare cu membrii săi, se focusează asupra colectării deșeurilor în mod selectiv și asigurarea capacității infrastructurii de gestionare, tratare și eliminare a deșeurilor.[22]

1.5.3.1. Infrastructura privind gestionarea deșeurilor

Depozitul de deșeuri nepericuloase

În scopul eliminării deșeurilor menajere, asimilate menajerelor provenite de la populație și a deșeurilor industriale nepericuloase colectate la nivelul județului Mureș s-a construit pe o suprafața de 8 hectare și o capacitate de 1.250.000 mc de deșeu prima celula a depozitului zonal de deșeuri nepericuloase în Sânpaul, cu posibilitate de extindere a acesteia la epuizarea capacității cu alte două celule, capacitatea totală de stocare urmând a fi aproximativ 5.000.000 mc.

Stația de tratare mecano-biologică

Stația de tratare mecano-biologică Sânpaul are scopul de a asigurarea tratarea corespunzătoare a deșeurilor municipale menajere și asimilate menajerelor, respectiv reducerea cantității de deșeuri eliminate prin depozitare.

Stația de sortare

Stația de sortare din Cristești, are o capacitate de 28.000 tone/an și recepționează deșeuri solide reciclabile în două fluxuri (hârtie/carton și plastic/metal). Deșeurile sortate și balotate la stația de sortare se depozitează temporar, fiind transportate ulterior către reciclatorul final. Deșeurile de sticlă sunt doar depozitate temporar, nu și sortate, fiind transportate ulterior către reciclatorul final.

Stația de transfer

Stația de transfer din Cristești are o capacitate de 65.000 tone/an.

Stația de compostare

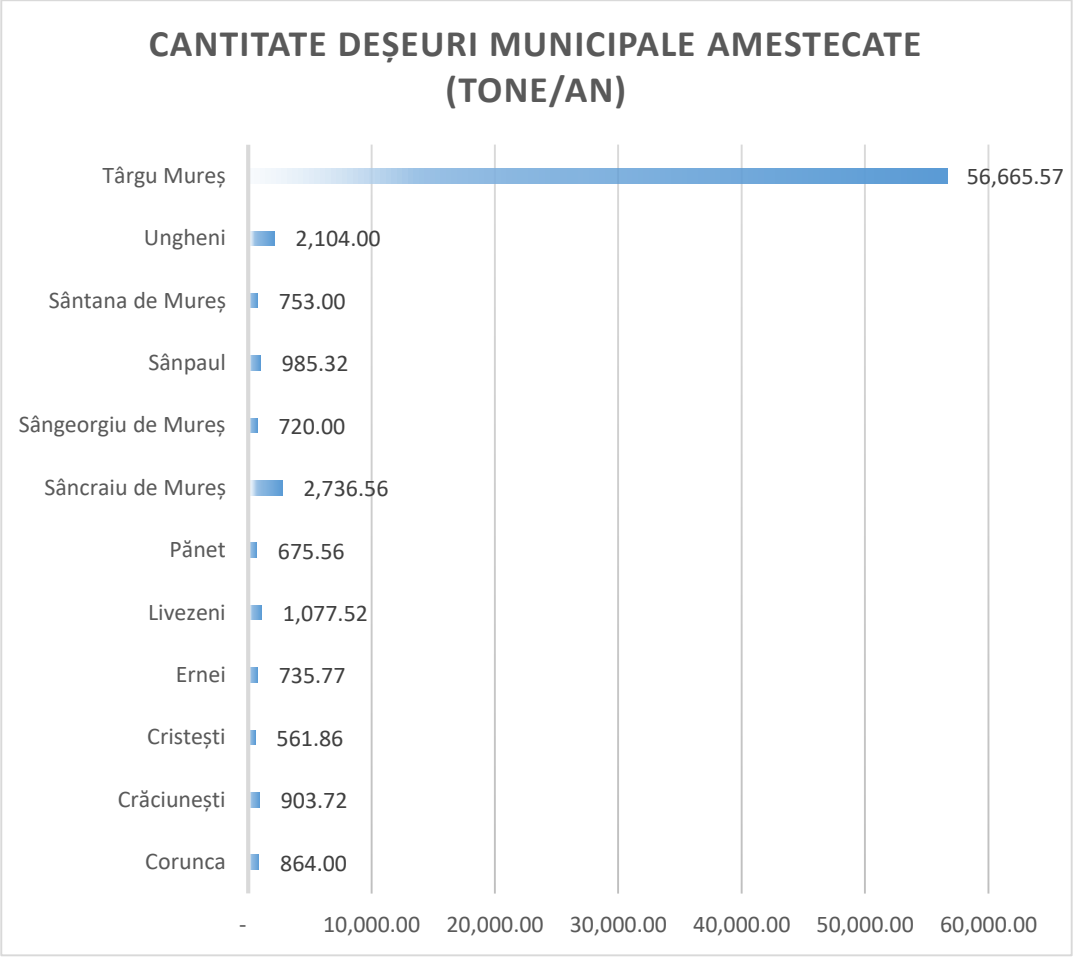
Stația de compostare din Cristești are o capacitate de 10.000 tone/an și prelucrează deșeuri biodegradabile colectate separat din Municipiul Târgu Mureș, deșeuri din parcuri și deșeuri din piețe.

[22] ADI Ecolect Mureș: https://www.adiecolectms.ro/ro

În Zona Metropolitană Târgu Mureș colectarea și transportul deșeurilor este realizată prin intermediul operatorului de salubritate SC Sylevy Salubriserv SA, SC F&G Eco SRL, Asocierea SC Sylevy Salubriserv SA & Brai Cata, SC Bissdog SRL operatorul stației de transfer, sortare și compostare este SC Sylevy Salubriserv SA, SC Iridex Group Import Export SRL.

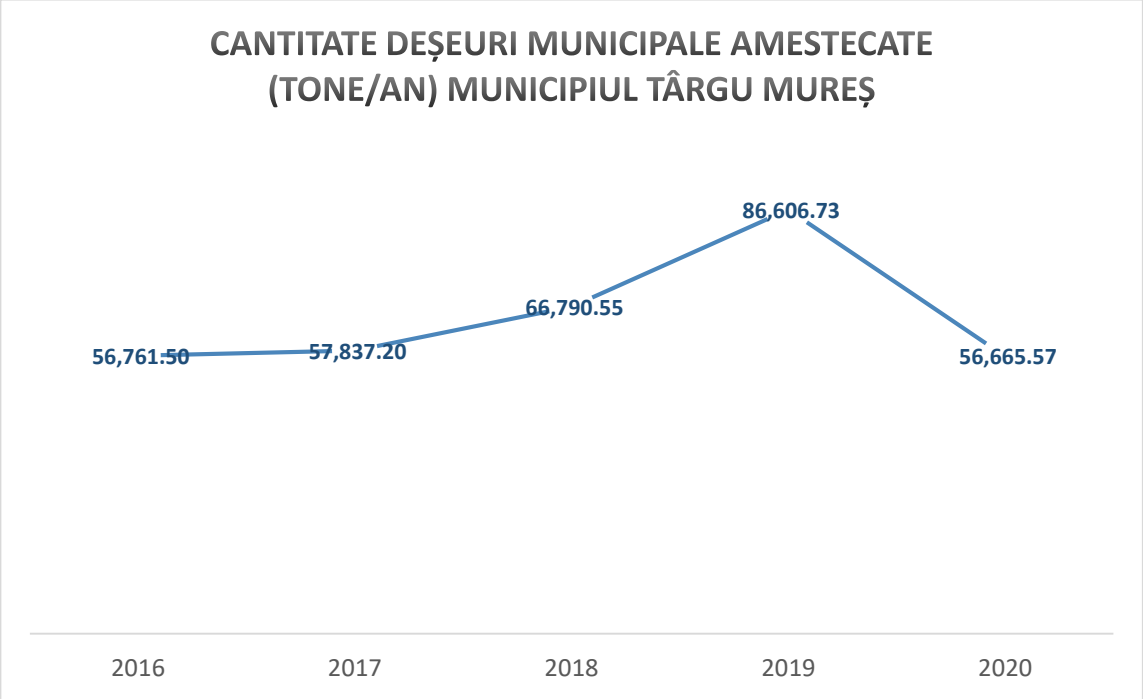
Cantitate deșeuri colectate

Conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, cantitatea de deșeuri municipale amestecate (tone/an) se prezintă după cum urmează:

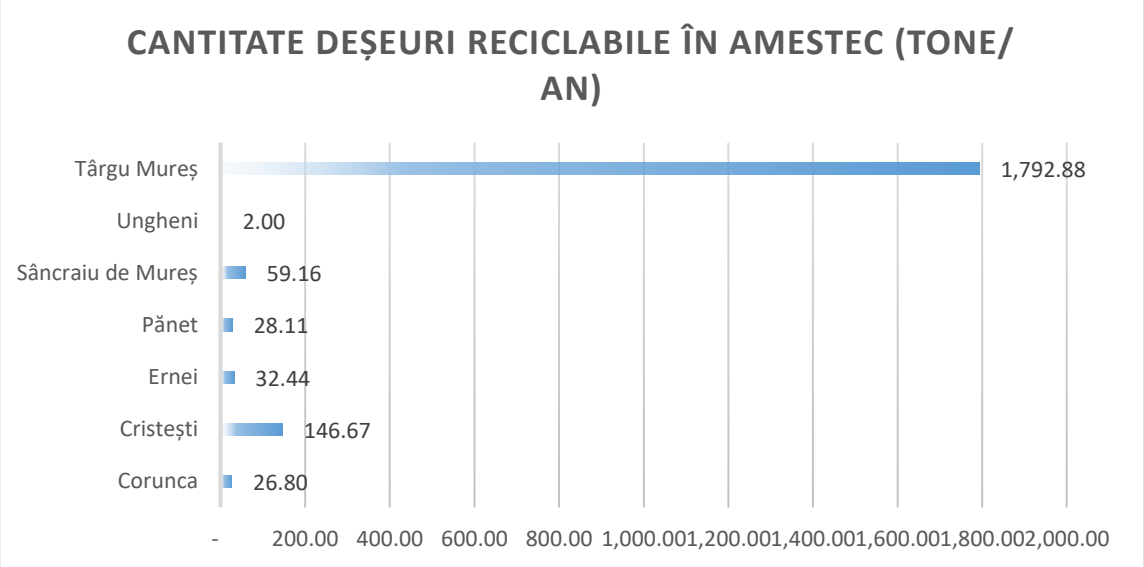

La nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016-2020 cantitatea de deșeuri municipale amestecate colectate a oscilat. În perioada 2016-2019 se observă o tendință ascendentă, în anul 2019 crescând cantitatea de deșeuri colectate cu 52,58%, de la 56,761.50 tone/an în anul 2016, la 86.606,73 tone/an în anul 2019. În perioada 2019-2020 se observă o tendință descendentă, în anul 2020 scăzând cantitatea de deșeuri cu 34,57%, de la 86.606,73 tone/an în anul 2019 la 56.665,57 tone/an în anul 2020.

Evoluția cantității de deșeuri municipale amestecate colectate la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

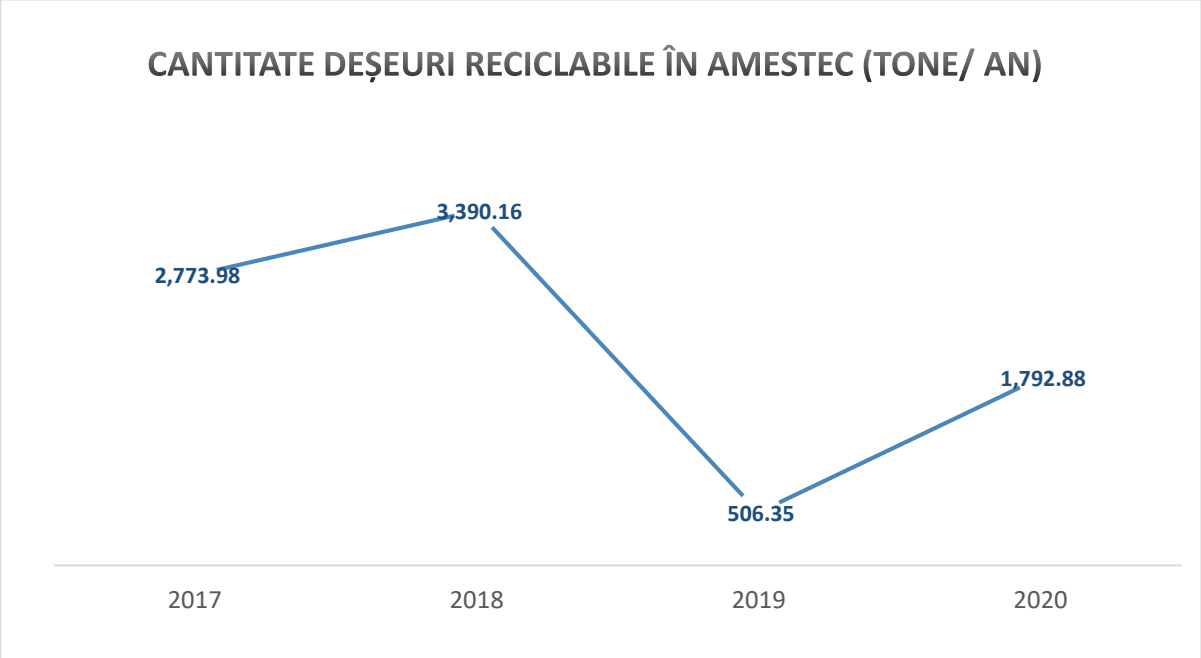

Cantitatea de deșeuri reciclabile în amestec (tone/an) la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020, conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale, se prezintă după cum urmează:

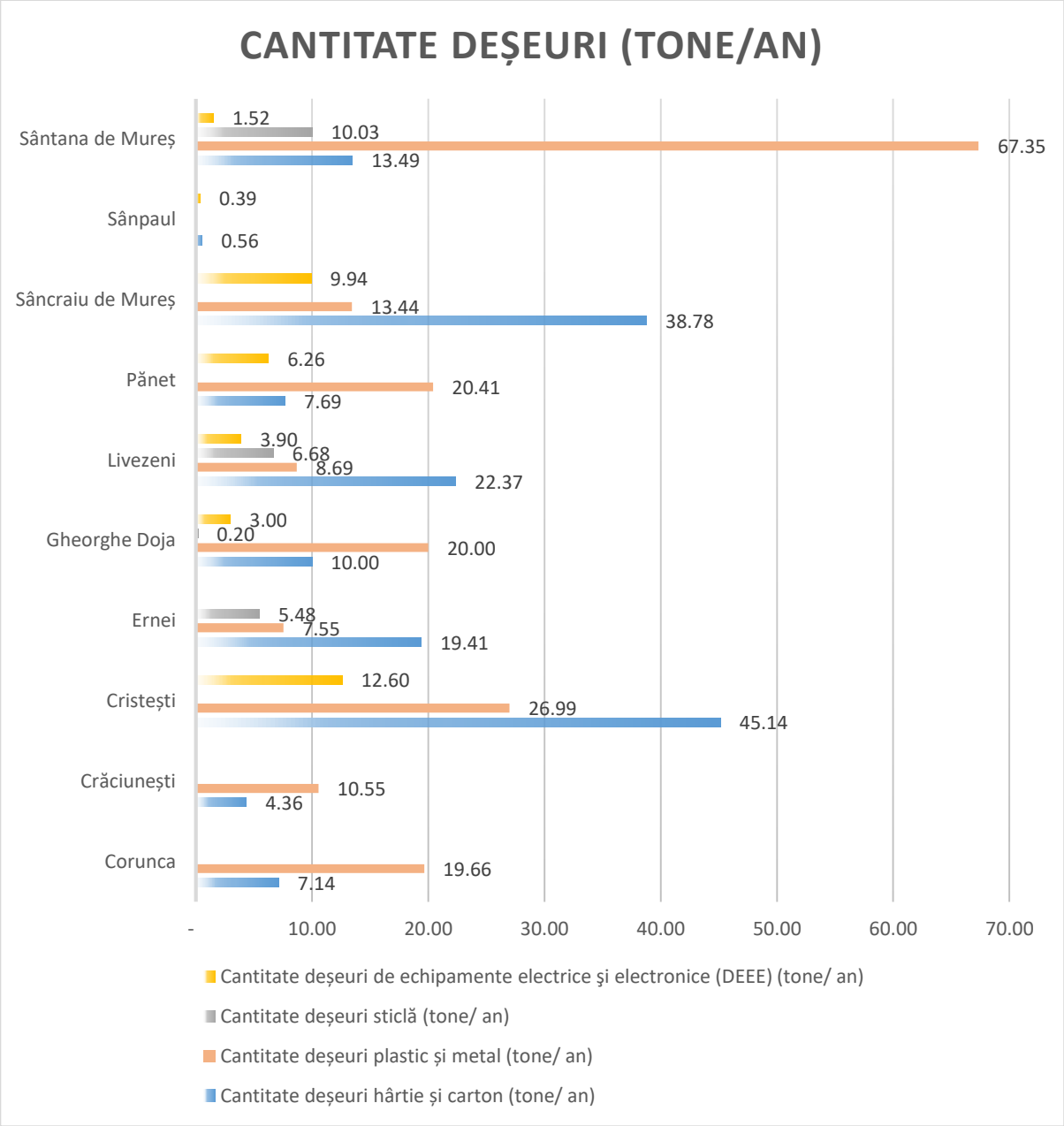

La nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016-2020 cantitatea de deșeuri reciclabile în amestec colectate a oscilat. În perioada 2017-2018 se observă o tendință ascendentă, în anul 2018 crescând cantitatea de deșeuri colectate cu 22,21%, de la 2.773,98 tone/an în anul 2017, la 3.390,16 tone/an în anul 2018. În perioada 2018-2019 se observă o tendință descendentă, în anul 2019 cantitatea de deșeuri scăzând cu 85,06 % față de anul 2018, de la 3.390,16 tone/an în anul 2018 la 506,35 tone/an în anul 2019. În perioada 2019-2020 se observă o creștere de 254,08%, de la 506,35 tone/an la 1,792.88 tone/an.

Evoluția cantității de deșeuri municipale amestecate colectate la nivelul Municipiului Târgu Mureș în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, situația cantității deșeurilor colectate pe tip de material, Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, în se prezintă după cum urmează:

Conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, cea mai mare partea din deșeurile colectate selectiv o reprezintă deșeurile de plastic și metal, urmat de deșeurile de hârtie și carton.

Puncte de colectare deșeuri

Conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, erau amplasate 363 de puncte de colectare supraterane, respectiv 51 de puncte de colectare subterane, după cum urmează:

Puncte de colectare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș		
UAT	Nr. puncte de colectare supraterane – container 1.1 mc	Nr. puncte de colectare subterane – container 2.9 mc
Târgu Mureș	165	51
Ungheni	16	-
Corunca	8	-
Crăciunești	10	-
Cristești	23	-
Ernei	22	-
Livezeni	10	-
Pănet	24	-
Sâncraiu de Mureș	29	-
Sângeorgiu de Mureș	36	-
Sântana de Mureș	20	-

Numărul containerelor și pubelelor amplasate în Zona Metropolitană se prezintă după cum urmează:

UAT	Container 1,1 mc hârtie/carton	Container 1,1 mc sticlă	Container 1,1 mc plastic/metal	Pubele / Capacitate
Ungheni	28	23	16	1403 / 240 l
Corunca	8	8	8	387 / 120 l
Crăciunești	17	17	17	-
Cristești	23	23	23	1091 / 120 l
Ernei	22	22	22	1045 / 120 l
Livezeni	10	10	10	470 / 120 l
Pănet	24	24	24	1144 / 120 l
Sâncraiu de Mureș	29	29	29	1339 / 120 l
Sângeorgiu de Mureș	36	36	36	1663 / 120 l
Sântana de Mureș	20	20	20	945 / 120 l

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în anul 2020, existau în total 216 puncte de colectare, respectiv 964 de containere, după cum urmează

TIP	Zona	Nr. puncte de colectare	Nr. containere amplasate
Puncte colectare subterane - containere2.9 mc	Zona Libertății	4	17
	Zona 7 Noiembrie	7	31
	Zona Unirii	6	19
	Zona Tudor	16	61
	Zona Mureșeni	1	3
	Zona Dâmbu	17	55

TIP	Zona	Nr. puncte de colectare	Nr. containere amplasate
Puncte de colectare supraterane - containere 1.1 mc	Zona Libertății	10	57
	Zona 7 Noiembrie	15	68
	Zona Cornișa	11	51
	Zona Aleea Carpați	9	44
	Zona Unirii	4	28
	Cart. Tudor stânga	39	207
	Zona Centru	15	41
	Zona Mureșeni	13	57
	Zona Dâmbu	9	71
	Cart. Tudor dreapta	40	154
Pubele 240 l PET	Municipiul Târgu Mureș	157	15.500
Pubele biodegradabile 120 l	Municipiul Târgu Mureș	157	15.500
Pubele reziduale 120l	Municipiul Târgu Mureș	157	15.500

În Zona Metropolitană Târgu Mureș, atât în zona urbană cu case, cât și în zonele rurale, colectarea deșeurilor reziduale se face ”din poartă în poartă”, colectarea în puncte de colectare putând fii realizat doar în zonele cu blocuri.

Populație deservită

Conform informațiilor furnizate de ADI Ecolect Mureș, respectiv unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, numărul gospodăriilor deservite de servicii de colectare a deșeurilor, se prezintă după cum urmează:

Numărul gospodăriilor deservite de serviciul de colectare a deșeurilor în Zona Metropolitană Târgu Mureș în anul 2020	
UAT	Număr gospodării deservite
Târgu Mureș	60218
Ungheni	2302
Corunca	1278
Crăciunești	4674
Cristești	4557
Ernei	4500
Gheorghe Doja	1304
Livezeni	1600
Pănet	2120
Sângeorgiu de Mureș	4778
Sânpaul	1497

Numărul gospodăriilor deservite de serviciul de colectare a deșeurilor în Zona Metropolitană Târgu Mureș în anul 2020	
UAT	Număr gospodării deservite
Sântana de Mureș	2652

1.5.3.2. Obiective și ținte privind gestionarea deșeurilor

Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor a formulat următoarele obiective de îndeplinit pentru dezvoltarea sistemului de gestionare a deșeurilor în perioada 2023-2030:

1. Creșterea etapizată a gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor. Ținta vizată pentru anul 2025: 50% din cantitatea totală de deșeuri municipale generată. Ținta vizată pentru anul 2030: minimum 60% din greutatea totală a deșeurilor menajere și similare generate.

2. Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale. Ținta pentru anul 2025: 15 % din cantitatea totală de deșeuri municipale valorificată.

3. Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare.

4. Reducerea cu 60% a cantității de deșeuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale colectate prin operatorii până în decembrie 2023.

5. Colectarea separată și valorificarea corespunzătoare a deșeurilor textile, până în decembrie 2023.

Gestionarea deșeurilor reprezintă o provocare pentru județul Mureș, în pofida progreselor înregistrate, gradul de colectare selectivă și de revalorificare al deșeurilor este extrem de scăzut.

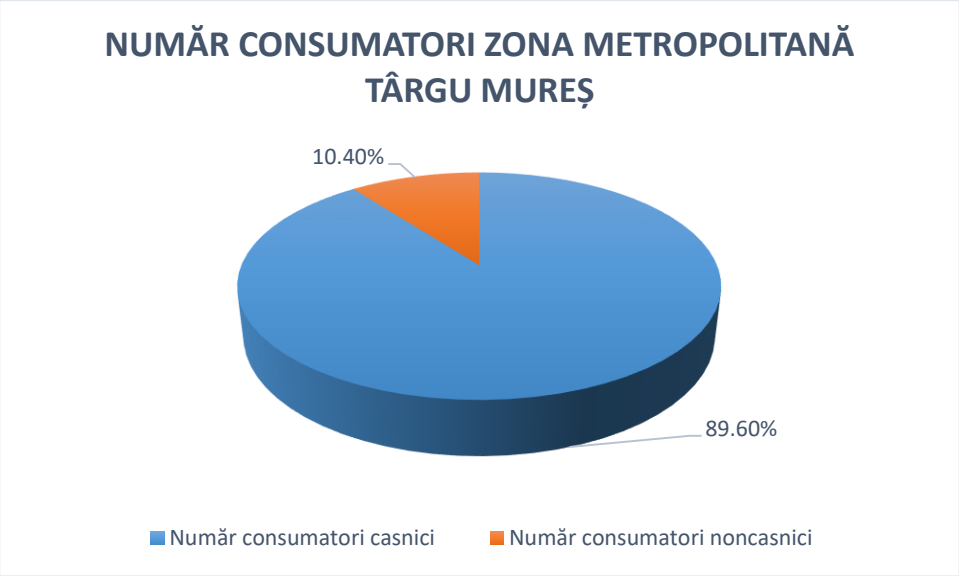
Pentru perioada următoare, se evidențiază importanța pregătirii deșeurilor municipale pentru reutilizare și reciclare, reducerea cantității deșeurilor depozitate, respectiv eficientizarea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor, atât prin modernizarea și achiziția de noi echipamente, cât și prin realizarea de campanii de conștientizare, pentru a asigura conformarea cu politica de deșeuri și atingerea țintelor propuse la nivel județean privind gestionarea deșeurilor, formulate în Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș 2020 – 2025.

1.5.4. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice

Furnizarea și distribuția energiei electrice în Zona Metropolitană Târgu Mureș se realizează de către operatorul de distribuție S.D.E.E. Transilvania Sud - Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Mureș.

Consumatori de energie electrică

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, în anul 2021 conform datelor furnizate de S.D.E.E. Mureș, numărul total al consumatorilor este de 101.319, din care 90.784 reprezentând 89,60% sunt consumatori casnici, iar 10.535 reprezentând 10,40% sunt consumatori noncasnici.

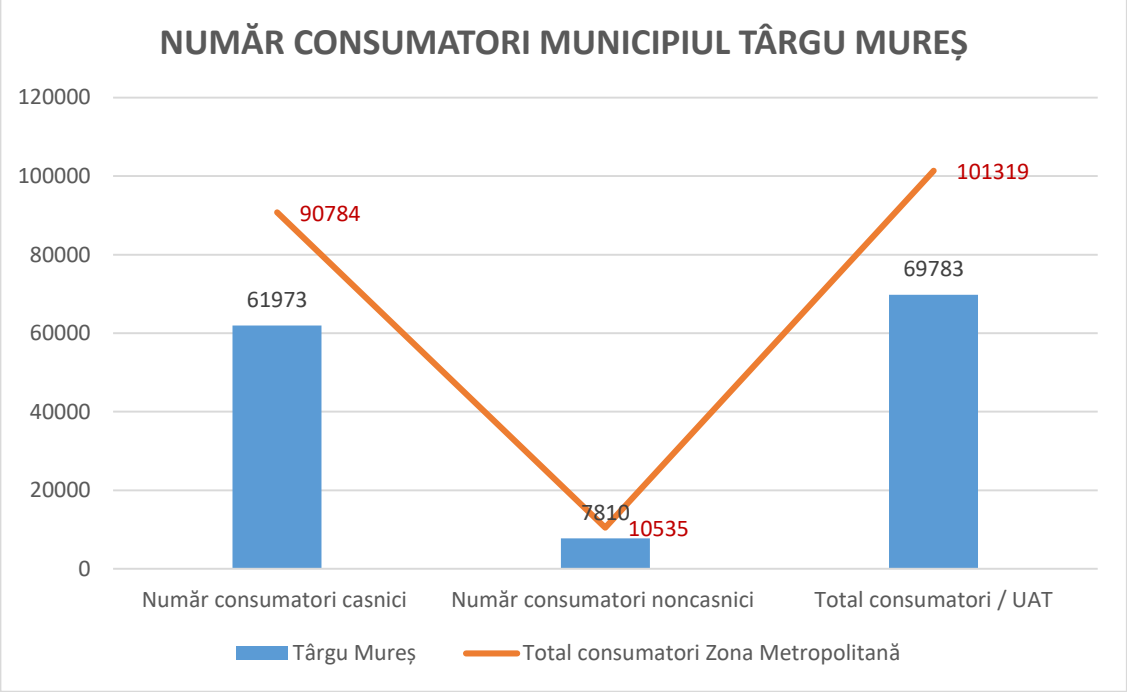

La nivelul unităților administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș numărul consumatorilor se prezintă după cum urmează:

Număr consumatori Zona Metropolitană Târgu Mureș			
UAT	Număr consumatori casnici	Număr consumatori noncasnici	Total consumatori / UAT
Târgu Mureș	61973	7810	**69783**
Sântana de Mureș	2336	183	**2519**
Sâncraiu de Mureș	3658	330	**3988**
Cristești	2032	199	**2231**
Sângeorgiu de Mureș	4043	393	**4436**
Ungheni	2442	266	**2708**
Acățari	1079	175	**1254**
Livezeni	1708	188	**1896**
Sânpaul	1409	139	**1548**
Corunca	1588	182	**1770**
Gheorghe Doja	1029	80	**1109**
Pănet	2065	138	**2203**
Ceuașu de Câmpie	2205	177	**2382**

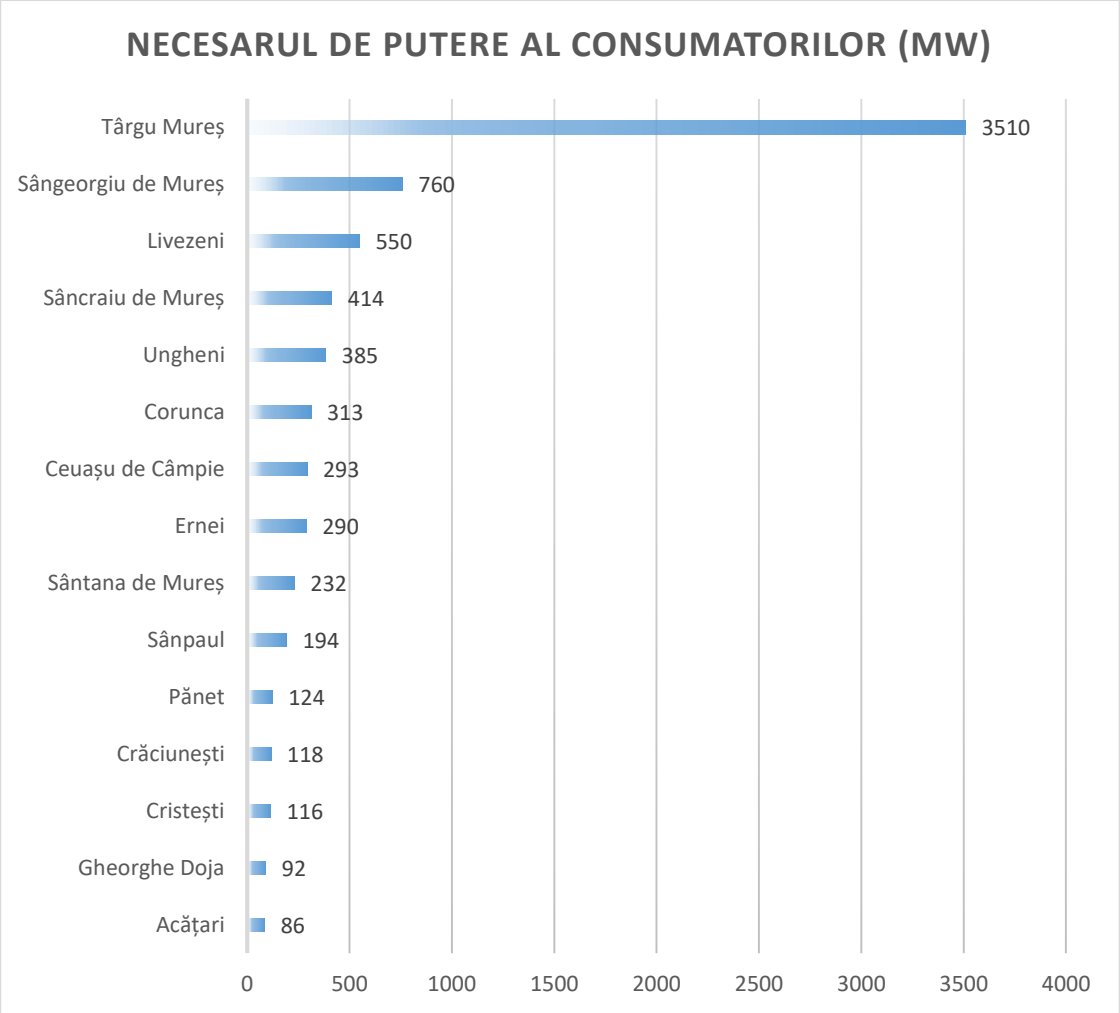
Număr consumatori Zona Metropolitană Târgu Mureș			
UAT	Număr consumatori casnici	Număr consumatori noncasnici	Total consumatori / UAT
Ernei	1854	173	**2027**
Crăciunești	1363	102	**1465**
TOTAL număr consumatori	**90784**	**10535**	**101319**

La nivelul Municipiului Târgu Mureș în anul 2021 sunt 69.783 de consumatori în total, reprezentând 68,87% din numărul total al consumatorilor la nivelul Zonei Metropolitane, din care 61.973 consumatori casnici, reprezentând 68,26% din numărul total al consumatorilor casnici de la nivelul Zonei Metropolitane, respectiv 7.810 consumatori noncasnici, reprezentând 74,13% din numărul total al consumatorilor noncasnici de la nivelul Zonei Metropolitane.

Necesarul de putere al consumatorilor

Necesarul de putere al consumatorilor, în anul 2021, în Zona Metropolitană Târgu Mureș este de 7.477 MW din care 3.510 MW în Municipiul Târgu Mureș, reprezentând 46,94% din necesarul de putere al consumatorilor din Zona Metropolitană.

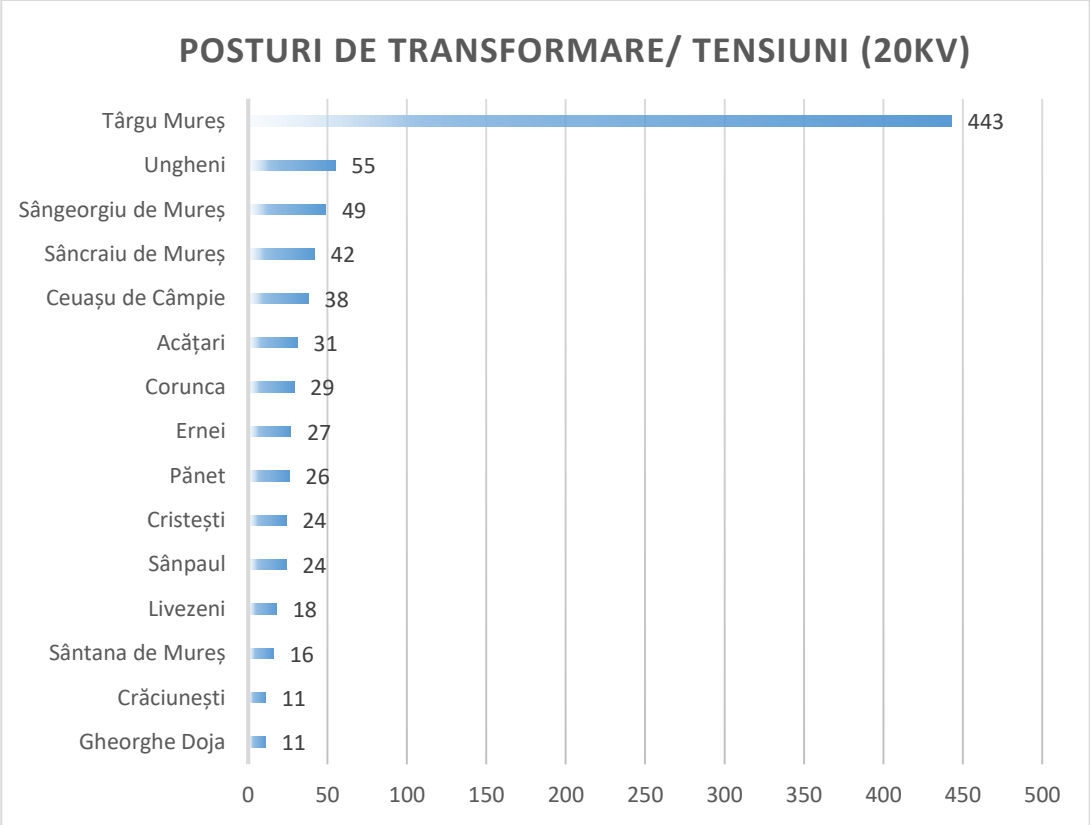
Stații de transformare

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, în anul 2021, sunt 5 stații de transformare, din care 3 în Municipiul Târgu Mureș, 1 în Orașul Ungheni, 1 în Corunca.

Posturi de transformare

Asigurarea distribuției tensiunii, a racordării cu energie electrică a consumatorilor, respectiv a bunei funcționări a sistemului energetic în Zona Metropolitană Târgu Mureș este realizată prin cele 844 de posturi de transformare existente. La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș toate rețelele sunt de Medie Tensiune (MT) ce funcționează la tensiunea de 20 kV.

Distribuția posturilor de transformare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Din numărul total al posturilor de transformare 52,49%, reprezentând 443 de posturi de transformare se află în Municipiul Târgu Mureș.

Rețeaua electrică

Lungimea totală a rețelelor de medie tensiune în Zona Metropolitană Târgu Mureș este de 982 km, din care 440 km se află în Municipiul Târgu Mureș, reprezentând 44.81% din lungimea totală a rețelelor de medie tensiune de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș .

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt 925 km de linii electrice subterane și 933 km de linii aeriene, după cum urmează

Linii electrice în Zona Metropolitană Târgu Mureș			
Linii electrice	Municipiu Târgu Mureș	UAT-uri Zona Metropolitană	Total Km linii electrice
Linii electrice subterane (LES) 20kv (km)	305	17	**322**
Linii electrice subterane (LES) 0.4km (km)	580	23	**603**
Linii electrice aeriene (LEA) 20kv (km)	134	189	**323**

Linii electrice în Zona Metropolitană Târgu Mureș			
Linii electrice	Municipiu Târgu Mureș	UAT-uri Zona Metropolitană	Total Km linii electrice
Linii electrice aeriene (LEA) 0.4kv (km)	311	299	**610**

Din totalul liniilor electrice subterane, 885 km reprezentând 95,68% se află în Municipiul Târgu Mureș.

Din totalul liniilor aeriene, 445 km reprezentând 47,70% se află în Municipiul Târgu Mureș.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș obiectivele strategice formulate în Strategia Energetică a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012-2025 includ ”utilizarea rațională și eficientă a resurselor primare neregenerabile și scăderea progresivă a ponderii acestora în consumul final, promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale de cogenerare de înaltă eficiență”[23]. Investițiile vizate la nivelul Municipiului Târgu Mureș se vor concentra pe creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale, reducerea consumurilor energetice și trecerea treptată la folosirea surselor de energie regenerabilă.

1.5.5. Infrastructura de iluminat public

Conform informațiilor furnizate de unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană Târgu Mureș, numărul străzilor racordate la rețeaua de iluminat public, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Rețeaua de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș		
UAT	Numărul total de străzi racordate la rețeaua de iluminat public	Numărul total de străzi care NU sunt racordate la rețeaua de iluminat public
Târgu Mureș	460	9
Ungheni	84	-
Corunca	113	27
Crăciunești	40	-
Cristești	27	-
Ernei	74	-
Gheorghe Doja	43	-
Livezeni	70	-

[23] Strategia Energetică a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012-2025: https://www.tirgumures.ro/politicistrategii/STRATEGIA%20ENERGETICA.pdf

Rețeaua de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș		
UAT	Numărul total de străzi racordate la rețeaua de iluminat public	Numărul total de străzi care NU sunt racordate la rețeaua de iluminat public
Pănet	41	-
Sâncraiu de Mureș	79	13
Sângeorgiu de Mureș	124	-
Sânpaul	33	-
Sântana de Mureș	94	15

Lungimea rețelelor electrice în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Lungimea rețelelor electrice în Zona Metropolitană Târgu Mureș	
UAT	Lungimea rețelelor electrice (km)
Târgu Mureș	309,10
Ungheni	39,80
Corunca	38,00
Crăciunești	22,66
Cristești	24,50
Ernei	31,40
Gheorghe Doja	18,22
Sâncraiu de Mureș	40,40
Sângeorgiu de Mureș	40,85
Sântana de Mureș	40,80

Numărul stâlpilor de iluminat public, respectiv necesarul de stâlpi de iluminat pe străzile unde se vor trece în subteran rețelele electrice și/sau unde va fi demontată rețeaua veche de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Stâlpi de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș			
UAT	Nr. total de stâlpi de iluminat public	Nr. stâlpi de iluminat modernizați	Necesarul de stâlpi de iluminat
Târgu Mureș	8404	3110	5320
Ungheni	635	0	0
Corunca	629	629	8
Crăciunești	633	0	0
Cristești	568	0	0
Ernei	963	575	0

Stâlpi de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș			
UAT	Nr. total de stâlpi de iluminat public	Nr. stâlpi de iluminat modernizați	Necesarul de stâlpi de iluminat
Gheorghe Doja	450	450	0
Pănet	795	0	0
Sâncraiu de Mureș	1028	1028	0
Sângeorgiu de Mureș	820	60	0
Sântana de Mureș	217	200	0

Numărul corpurilor de iluminat public, respectiv necesarul de corpurilor de iluminat în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Corpuri de iluminat - Zona Metropolitană Târgu Mureș					
UAT	Nr. total corpuri de iluminat	Nr. corpuri de iluminat cu consum ridicat	Nr. lămpi ecologice (LED)	Necesarul de corpuri de iluminat pe străzile unde se vor trece în subteran rețelele electrice, respectiv unde va fi demontată rețeaua veche	Necesarul de corpuri de iluminat ecologice
Târgu Mureș	9258	7660	1598	6000	7660
Ungheni	635	0	635	0	0
Corunca	629	0	629	8	8
Crăciunești	670	670	0	0	0
Cristești	568	0	568	0	0
Ernei	575	195	380	0	540
Gheorghe Doja	450	0	450	0	0
Livezeni	685	0	685	0	0
Pănet	411	391	20	0	185
Sâncraiu de Mureș	1028	0	1028	0	0
Sângeorgiu de Mureș	820	711	109	98	711
Sânpaul	555	0	555	0	0
Sântana de Mureș	217	17	200	0	0

Consumul anual de energie electrică al sistemului de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Consum iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș	
UAT	**Consum iluminat public anual (MWh)**
Târgu Mureș	4,440.00
Ungheni	273.00
Corunca	168.06
Crăciunești	9,336.00
Cristești	107.56
Ernei	131.30
Livezeni	131.00
Pănet	118.93
Sângeorgiu de Mureș	353.02
Sânpaul	116.31
Sântana de Mureș	286.80

Modernizarea sistemului de iluminat public în Zona Metropolitană Târgu Mureș, reprezintă o investiție prioritară la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale în parte, având ca scop creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în infrastructura de iluminat public, concomitent cu reducerea semnificativă a consumului și costurilor legate de energia electrică.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, conform evidențelor Direcției Tehnice, infrastructura de iluminat public în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

Infrastructura de iluminat public Municipiul Târgu Mureș	
Numărul total de străzi racordate la rețeaua de iluminat public	460
Numărul total de străzi care NU sunt racordate la rețeaua de iluminat public	9
Lungimea rețelelor electrice – km din care:	309.10
- Lungimea rețelelor electrice LEA Clasica - km	57.56
- Lungimea rețelelor electrice LEA torsadată/ TYIR - km	94.18
- Lungimea rețelelor electrice subterană/ LES - km	157.36
Nr. total de stâlpi de iluminat public	8,404
Nr. stâlpi de iluminat modernizați, din care:	3,110
- Nr. stâlpi metalici stradali	2,298
- Nr. stâlpi metalici ornamentali	773
- Nr. stâlpi de tip bolard	17
- Nr. stâlpi de tip column	22
Nr. total corpuri de iluminat	9,258

Infrastructura de iluminat public Municipiul Târgu Mureș	
Nr. corpuri de iluminat cu consum ridicat, din care:	7,660
- Mercur (HG)	164
- Sodiu (NA)	7,047
- Halogenură metalică (HM)	150
-Incandescență	7
-Fluorescente	292
Nr. lămpi ecologice (LED)	1,598
Necesar de stâlpi și corpuri de iluminat pe străzile unde sunt necesare extinderi de rețea sau pe străzile sau tronsoanele unde nu există iluminat public	350
Necesarul de stâlpi de iluminat pe străzile unde se vor trece în subteran rețelele electrice, respectiv unde va fi demontată rețeaua veche de iluminat public	5,320
Necesarul de corpuri de iluminat pe străzile unde se vor trece în subteran rețelele electrice, respectiv unde va fi demontată rețeaua veche de iluminat public	6,000
Necesarul de corpuri de iluminat ecologice pentru înlocuirea cu prioritate a celor cu consum ridicat, iar apoi a celor mai vechi de 15 ani	7,660
Costuri anuale totale, în prezent, însumând costul energiei electrice și ale mentenanței (estimare) (RON)	4,390,000.00
Costuri anuale totale după realizarea investiției, însumând costul energiei electrice și ale mentenanței (estimare) (RON)	3,441,408.00
Consum iluminat public anual (MWh)	4,440.00

Modernizarea etapizată a sistemului de iluminat public reprezintă una din etapele prevăzute în Strategia Energetică a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012-2025 pentru creșterea eficienței energetice în administrarea sistemului de iluminat și obținerea de economii de energie pe raza municipiului.

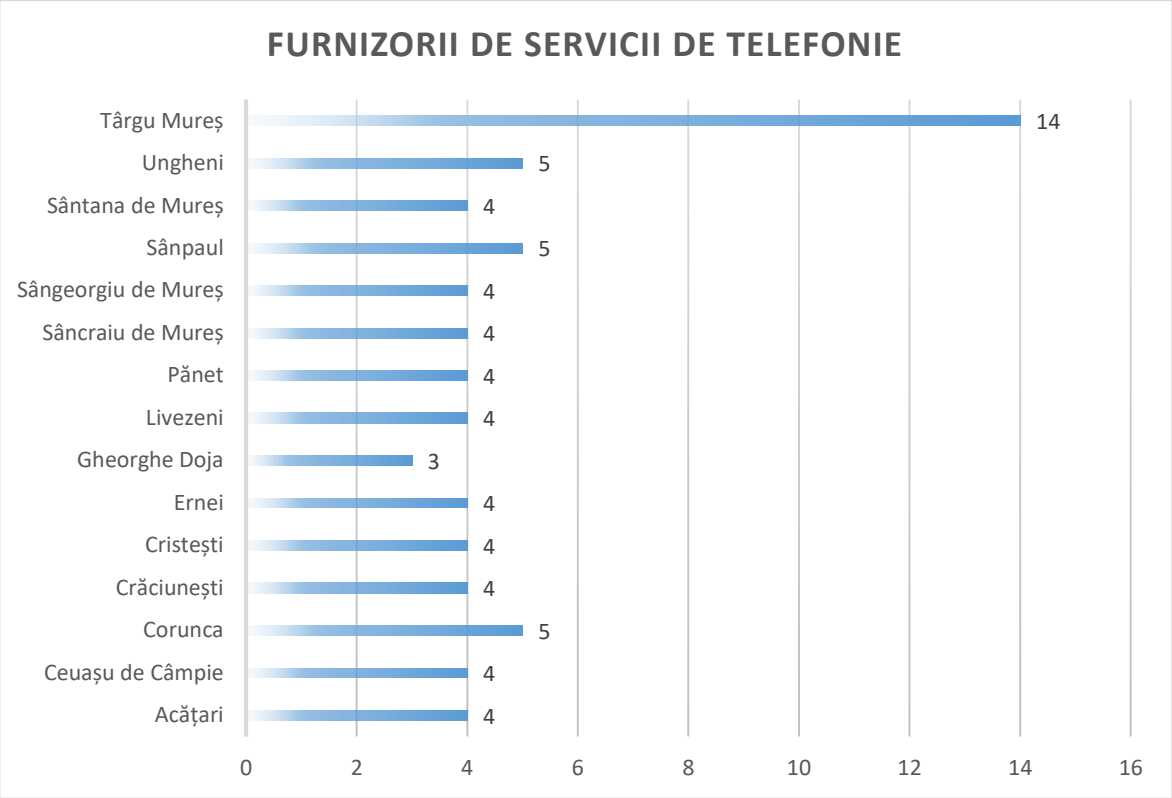
1.5.6. Infrastructura de telecomunicații și telefonie

Activitățile din sectorul comunicațiilor din România sunt reglementate de Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), formată prin reunirea a două instituții cu experiență și expertiză în domeniul administrării și reglementării acestui sector: Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației (IGCTI) și Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRCTI).

Sisteme de telefonie

În Zona Metropolitană Târgu Mureș serviciile de telefonie sunt furnizate în principal de companiile de telefonie cu acoperire națională Orange România SA, RCS & RDS SA, TELEKOM România Communication SA, Vodafone România SA.

Conform informațiilor furnizate de ANCOM - Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații numărul furnizorilor de servicii de telefonie, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

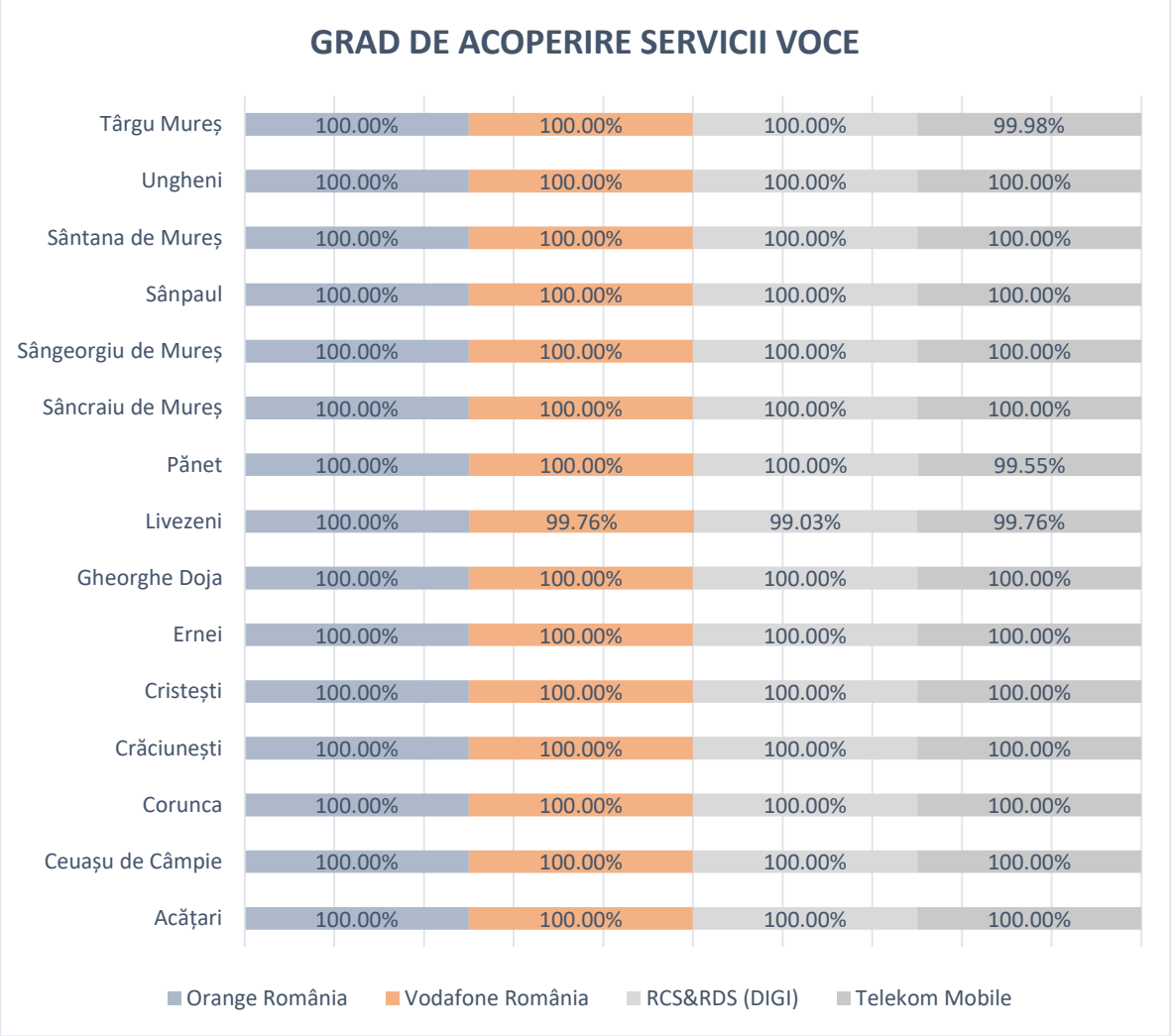

Pe raza Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș furnizorii serviciilor de telefonie sunt:

Furnizori servicii telefonie în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
Târgu Mureș	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	Soc. Națională de Radiocomunicații SA
	Iristel România SRL	Combridge SRL	Viva Telecom SRL	BVFON România SRL	VOIPIT SRL
	Euroweb România SRL	Net-Connect Communications SRL	Opticom Consulting SRL	Prime Telecom SRL	

Furnizori servicii telefonie în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
Ungheni	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	Soc. Naț. de Radiocomunicații SA
Acățari	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Ceuașu de Câmpie	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Corunca	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	Combridge SRL
Crăciunești	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Cristești	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Ernei	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Gheorghe Doja	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România		
Livezeni	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Pănet	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Sâncraiu de Mureș	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Sângeorgiu de Mureș	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	
Sânpaul	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	Iristel România SRL
Sântana de Mureș	Orange România SA	RCS & RDS SA	TELEKOM România	Vodafone România SA	

Gradul de acoperire cu servicii de voce, conform informațiilor furnizate de ANCOM în cazul celor 4 companii de telefonie cu acoperire națională, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

Televiziune prin cablu

Pe raza Zonei Metropolitane Târgu Mureș se recepționează prin intermediul operatorilor de cablu TV o gamă variată de posturi publice și private de televiziune naționale și internaționale.

În Municipiul Târgu Mureș funcționează Studioul Regional Târgu Mureș al postului public TVR și posturi particulare de interes local/regional: Ardeal TV, Erdély TV SD/HD, Antena 3 Târgu Mureș, TVR Târgu Mureș, Zona TV, Sóvidék HD, Televiziunea Târgu Mureș (TTM), City TV, AS-TV Târnăveni, M9 SD/HD.57

În Municipiul Târgu Mureș, funcționează un post public de radio regional Radio România Târgu Mureș, care emite pe unde medii și ultrascurte, emisiuni în limba română, maghiară și germană, căruia i se adaugă numeroase alte posturi private pe unde ultrascurte.

Acces la internet

Conform statisticilor ANCOM, numărul conexiunilor la internet fix din România a atins valoarea de 5,7 milioane la finalul anului 2020, în creștere anuală cu aproape 8%. Din totalul acestora, 3,7 milioane sunt în mediul urban și 2 milioane în mediul rural.[24]

Conform datelor furnizat de ANCOM accesul la internet în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în anul 2020, se prezintă după cum urmează:

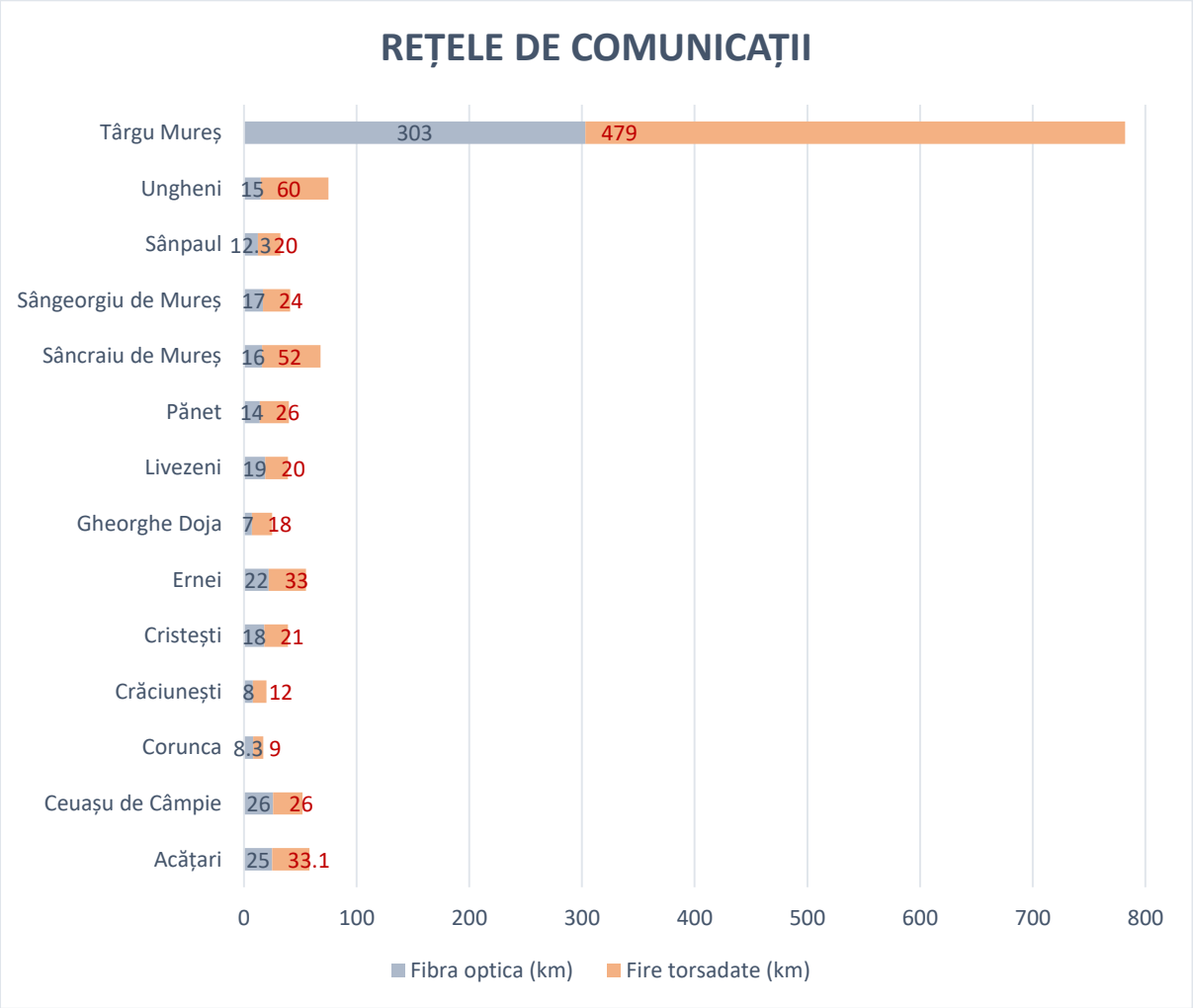
Acces la internet în Zona Metropolitană Târgu Mureș					
UAT	Furnizorii de servicii de internet & date	Total conexiuni	Conexiuni persoane fizice	Conexiuni persoane juridice	Grad acoperire cu servicii de internet & date
Târgu Mureș	6	**48125**	42621	5504	100.0%
Ungheni	3	**1519**	1375	144	100.0%
Acățari	2	**908**	825	83	93.1%
Ceuașu de Câmpie	2	**1282**	1218	64	99.4%
Corunca	2	**1397**	1234	163	100.0%
Crăciunești	2	**803**	755	48	99.7%
Cristești	2	**1558**	1431	127	100.0%
Ernei	2	**1267**	1133	134	99.9%
Gheorghe Doja	2	**638**	605	33	99.9%
Livezeni	2	**1319**	1207	112	100.0%
Pănet	2	**1181**	1129	52	100.0%
Sâncraiu de Mureș	2	**2745**	2567	178	100.0%
Sângeorgiu de Mureș	2	**3065**	2844	221	100.0%
Sânpaul	3	**898**	798	100	99.9%

La nivelul Municipiului Târgu Mureș companiile care furnizează servicii de acces la internet în bandă largă sunt companiile RCS & RDS SA, TELEKOM România, Societatea Națională de Radiocomunicații SA, Cloudsys Telecom SRL, Euroweb România SRL, Prime Telecom SRL.

[24] ANCOM - Raport anual de activitate pe anul 2020: https://www.ancom.ro/rapoarte-anuale_268

În Zona Metropolitană furnizorii companiile care furnizează servicii de acces la internet în bandă largă sunt companiile RCS & RDS SA, TELEKOM România. În Orașul Ungheni și în Comuna Sânpaul serviciile de acces la internet în bandă largă sunt furnizate alături de RCS & RDS SA, TELEKOM România inclusiv de Societatea Națională de Radiocomunicații SA.

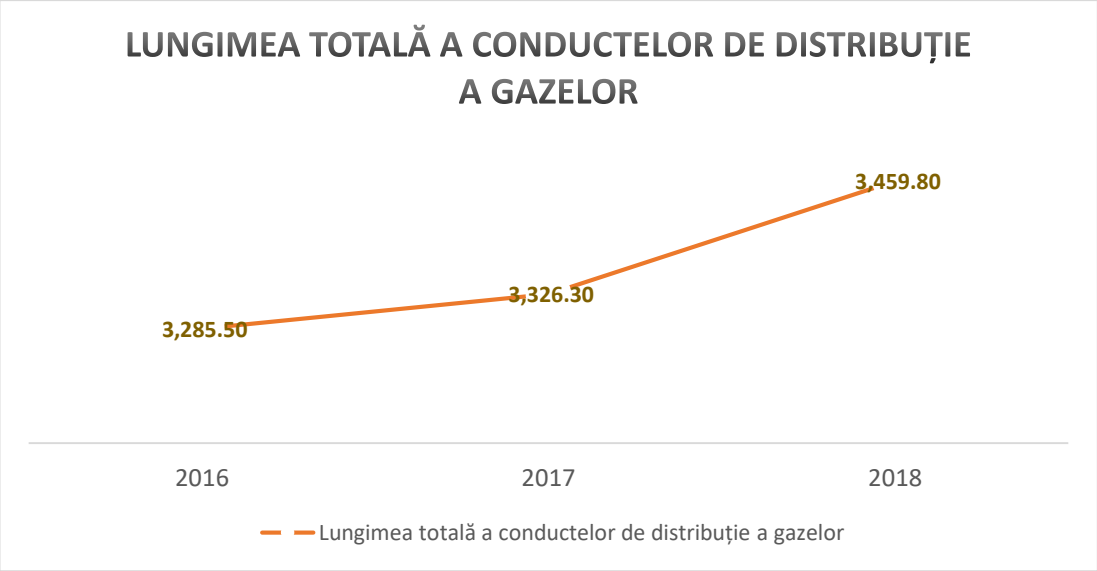
Rețelele de comunicații în Zona Metropolitană Târgu Mureș în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

În Municipiul Târgu Mureș 38,75% din lungimea rețelei de comunicații este rețea de fibră optică. Municipiul Târgu Mureș, cu scopul de a încuraja investițiile eficiente în infrastructura necesară furnizării serviciilor de acces la internet în bandă, acordă tuturor furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice acces și drept de utilizare a infrastructurii subterane.

1.5.7. Infrastructura și distribuția energiei termice și a gazelor naturale

Potrivit datelor statistice din perioada 2016-2018[25], la nivelul Județului Mureș, lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor a crescut cu 5.31% de la 3.285,5 km în anul 2016 la 3.459,8 km în anul 2018.

Sursa: INS – Direcția Județeană de Statistică Mureș

Amplasat într-o zonă a ţării cu bogate zăcăminte de gaz metan, municipiul Tîrgu Mureş şi localităţile din zona sa periurbană sunt echipate cu reţele de distribuţie de gaze naturale amplasate pe aproape toate străzile din respectivele localităţi.

Rețeaua de distribuție a gazelor

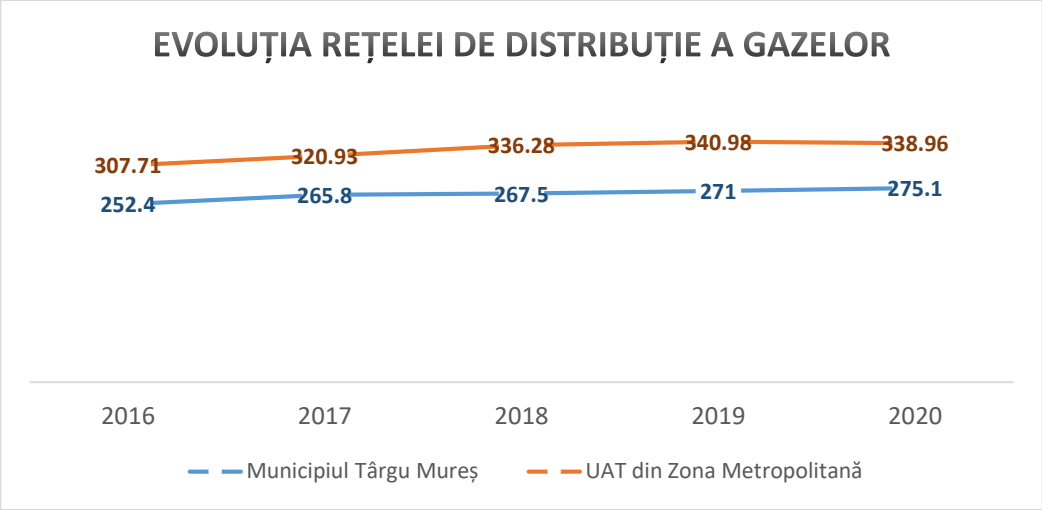
Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor în Zona Metropolitană Târgu Mureș (Km)					
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Municipiul Târgu Mureș	252.4	265.8	267.5	271	275.1
UAT din Zona Metropolitană	307.71	320.93	336.28	340.98	338.96

Sursa: Delgaz Grid SA

Se constată o evoluție ascendență ceea ce denotă dezvoltarea rețelei de distribuție a gazelor.

[25] INS – Direcția Județeană de Statistică Mureș: https://mures.insse.ro/wp-content/uploads/2020/01/GOS116B_2018.pdf

La nivelul Municipiului Târgu Mureș rețeaua de distribuție a crescut cu 9% în perioada 2016-2020, reprezentând 22,7 km, iar la nivelul Zonei Metropolitane cu 10,2%, reprezentând 31,25 km.

Destinația gazelor naturale

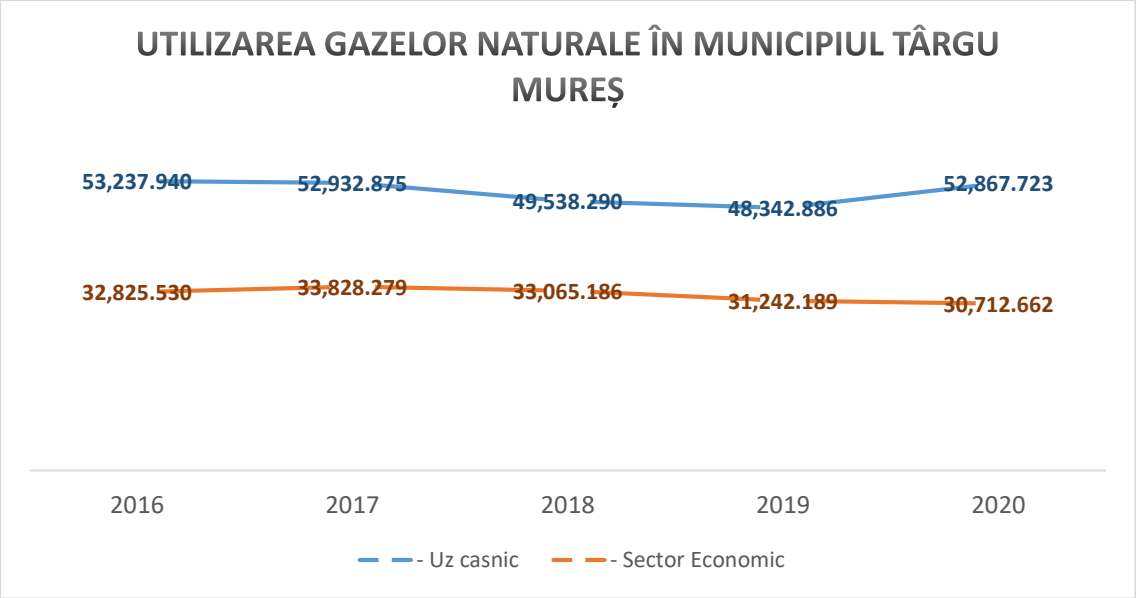
Destinația gazelor naturale distribuite se defalcă pe uza caznic și sector economic. La nivelul Zonei Metropolitane destinația gazelor naturale distribuite se prezintă după cum urmează:

Destinația gazelor naturale distribuite (mii MC)					
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Total Municipiul Târgu Mureș, din care:	**86,063.470**	**86,761.154**	**82,603.476**	**79,585.075**	**83,580.385**
- Uz casnic	53,237.940	52,932.875	49,538.290	48,342.886	52,867.723
- Sector Economic	32,825.530	33,828.279	33,065.186	31,242.189	30,712.662
Total UAT din Zona Metropolitană, din care:	**21,528.044**	**25,984.660**	**18,892.915**	**26,250.760**	**30,151.464**
- Uz casnic	14,203.920	16,769.415	11,401.304	17,319.267	19,890.435
- Sector Economic	7,324.124	9,215.245	7,491.611	8,931.493	10,261.029

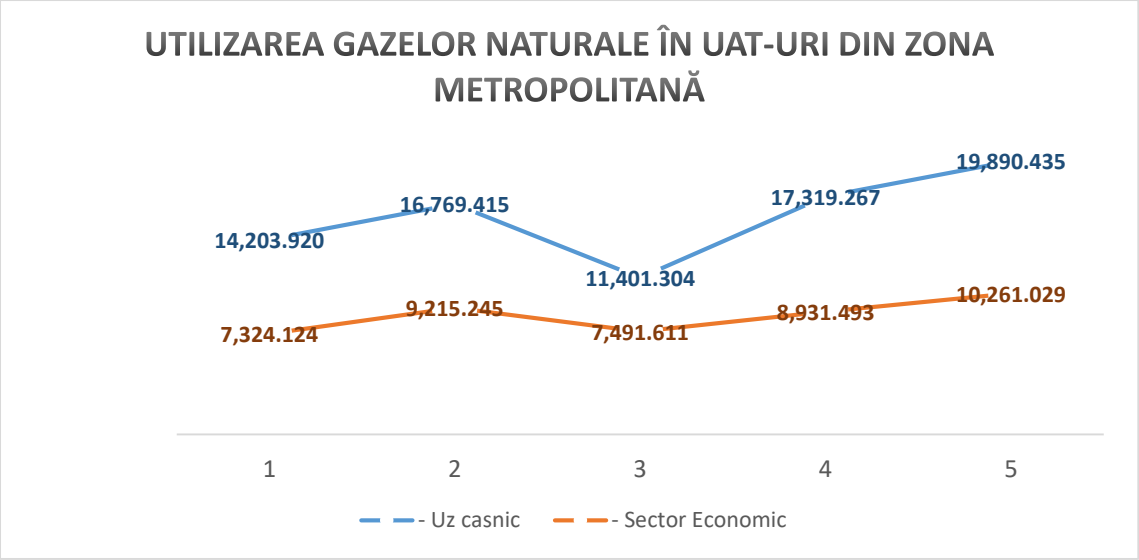
Sursa: Delgaz Grid SA

Evoluția distribuției gazelor naturale prezintă o evoluție fluctuantă.

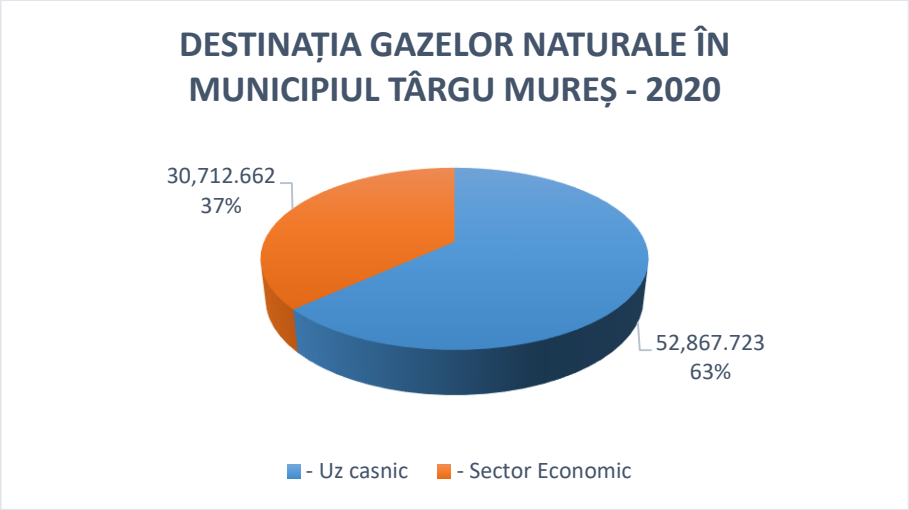
La nivelul Municipiului Târgu Mureș cantitatea gazelor naturale distribuite pentru uz casnic a scăzut cu 9,2% în perioada 2016-2019, iar în perioada 2019-2020 a crescut cu 9,4%. Cantitatea gazelor naturale distribuite sectorului economic a crescut cu 3,1% în anul 2017 față de anul 2016, iar în perioada 2017-2020 prezintă o tedință descendentă, la nivelul anului 2020 cantitatea distribuită scăzând cu 6,4% față de anul 2017.

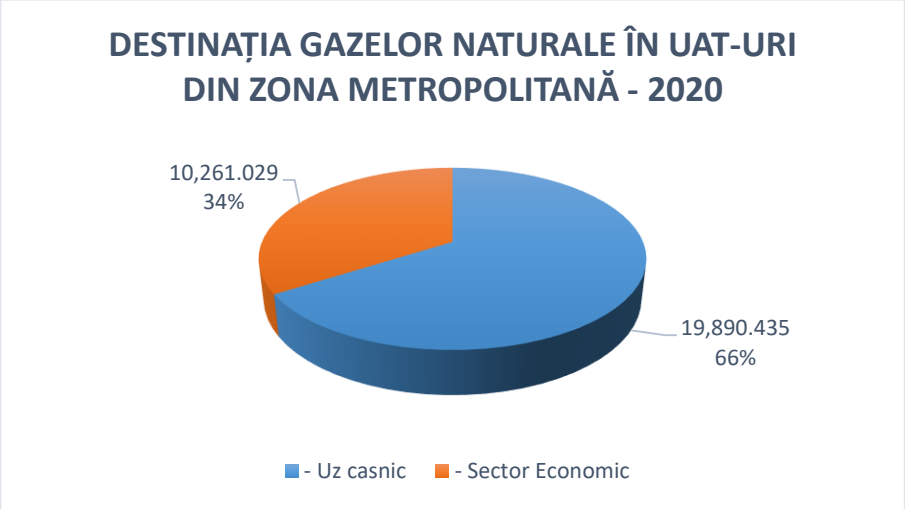
La nivelul UAT-urilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș cantitatea gazelor naturale distribuite pentru uz casnic a crescut cu 18,1 în anul 2017 față de anul 2016, fiind urmată de o scădere de 32,01% în anul 2018 față de anul 2017, iar în perioada 2018-2020 se prezintă o tendință de creștere continuă, în anul 2020 crecând cantitatea distribuită cu 79,46% față de anul 2018. Cantitatea gazelor naturale distribuite sectorului economic a crescut cu 25,8% în anul 2017 față de anul 2016, fiind urmată de o scădere de 18,7% în anul 2018 față de anul 2017, iar în perioada 2018-2020 se prezită o tendință de creștere continuă, în anul 2020 crecând cantitatea cu 36,97% față de anul 2018.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în anul 2020, 63% din cantitatea gazelor naturale distribuite au fost destinate pentru uz casnic, iar 37% pentru sectorul economic.

La nivelul UAT-urilor din Zona Metropolitană, în anul 2020, 63% din cantitatea gazelor naturale distribuite au fost destinate pentru uz casnic, iar 37% pentru sectorul economic

Branșamente la sistemul de distribuție a gazelor

Numărul branșamentelor prezintă o tendiță ascedentă continuă atât la nivelul Muncipiului Târgu Mureș, cât și la nivelul UAT-urilor din Zona Metropolitană.

Numărul branșamentelor se prezintă după cum urmează:

Numărul de branșamente / An					
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Municipiul Târgu Mureș	11,395	12,113	12,456	12,690	12,968
UAT din Zona Metropolitană	10,926	11,978	12,595	13,000	13,037

Sursa: Delgaz Grid SA

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în perioada 2016-2020, numărul branșamentelor a crescut cu 13,8%, de la 11.395 branșamente în anul 2016 la 12.968 branșamente în anul 2020.

La nivelul UAT-urilor din Zona Metropolitană, în perioada 2016-2020, numărul branșamentelor a crescut cu 19,3%, de la 10.926 branșamente în anul 2016 la 13,037 branșamente în anul 2020.

Proiecte privind rețeaua de gaze naturale

Conform datelor furnizate de Delgaz Grid SA în perioada 2016-2020 au fost realizate investiții pentru reabilitarea și modernizarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de asemenea sunt investiții ce sunt în curs de implementare și de asemenea previzionate pentru a asigura dezvoltarea și modernizarea rețelei.

Situația proiectelor privind rețeaua de distribuție a gazelor naturale se prezintă după cum urmează:

Proiecte	Deviere/ Protejare conductă	Extindere rețea	Stații de reglare măsurare	Înlocuiri conducte și branșamente
Proiecte implementate în perioada 2016-2020	6 devieri pe 5 străzi	224 extinderi de rețea pe 136 străzi	8 stații	10 înlocuiri de conducte și branșamente pe 25 străzi
Proiecte în derulare	1 deviere pe 1 stradă	79 extinderi de rețea pe 48 străzi	5 stații	8 înlocuiri de conducte și branșamente pe 11 străzi
Proiecte previzionate	2 devieri pe 2 străzi	40 extinderi de rețea pe 18 străzi	2 stații	8 înlocuiri de conducte și branșamente pe 21 străzi

Sursa: Delgaz Grid SA

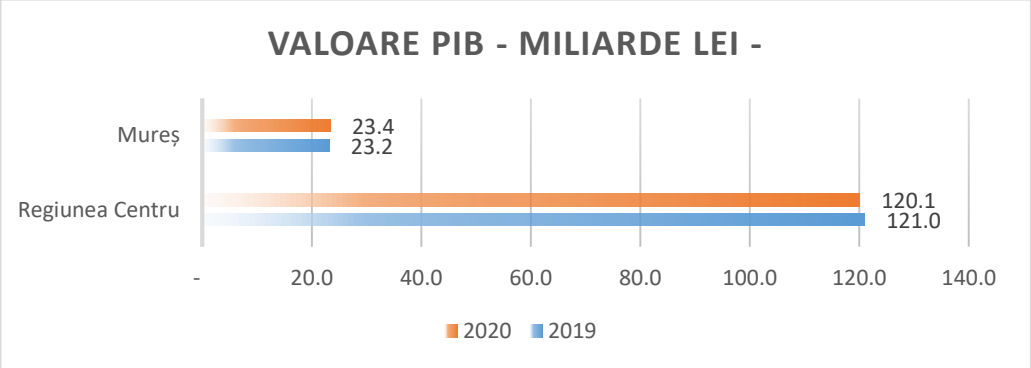
Proiectele de extindere, reabilitare și modernizare a rețelei de distribuție a gazelor naturale sunt importante pentru creșterea gradului de protecție al solicitanților/clienților finali în ceea ce privește calitatea serviciului de distribuție a gazelor naturale.

1.6. Profil economic

1.6.1. Context macroeconomic

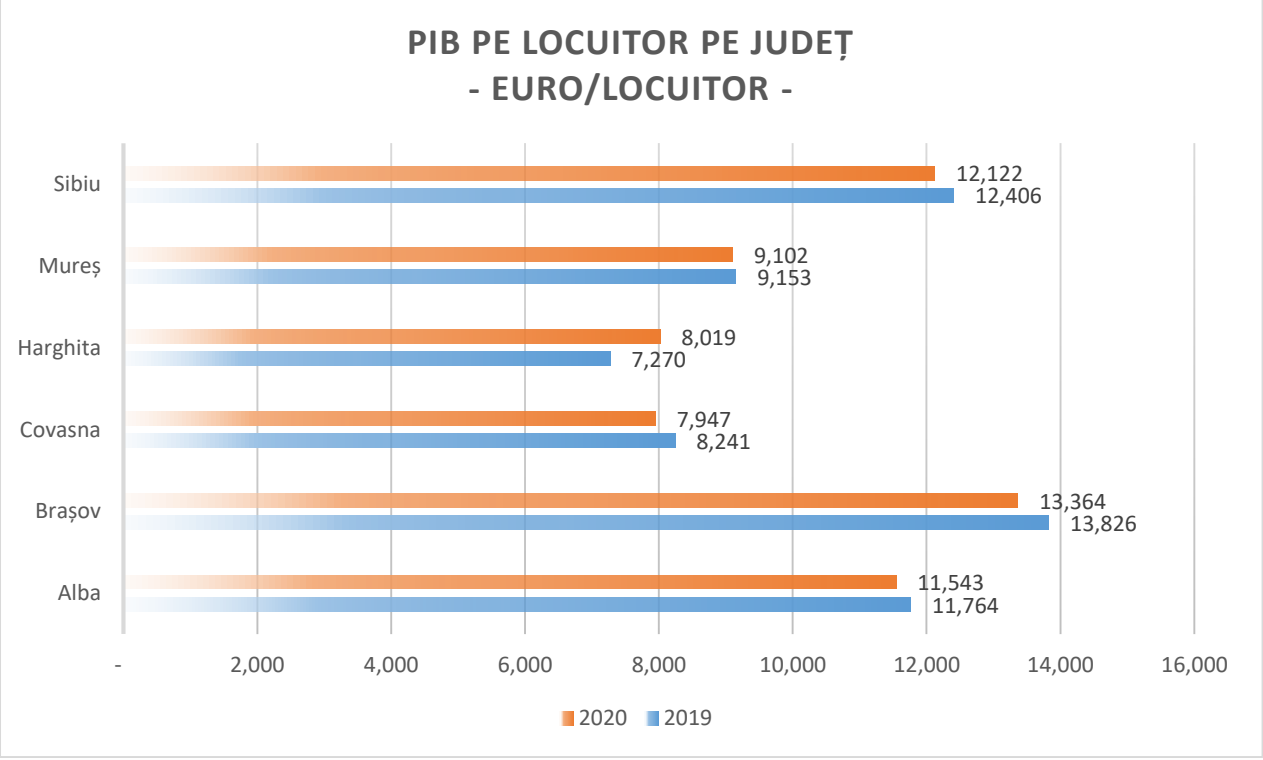
Economia județului Mureș este a treia economie a Regiunii Centru, după cea a județelor Brașov și Sibiu. Produsul Intern Brut al județului Mureș avea o valoare de 23,2 miliarde lei în anul 2019, respectiv 23,4 miliarde lei în anul 2020. La nivelul Regiunii Centru în anul 2020 Produsul Intern Brut

pe județul Mureș reprezenta 19,5% din totalul regional, înregistrând o creștere de 0,3% față de anul precedent.

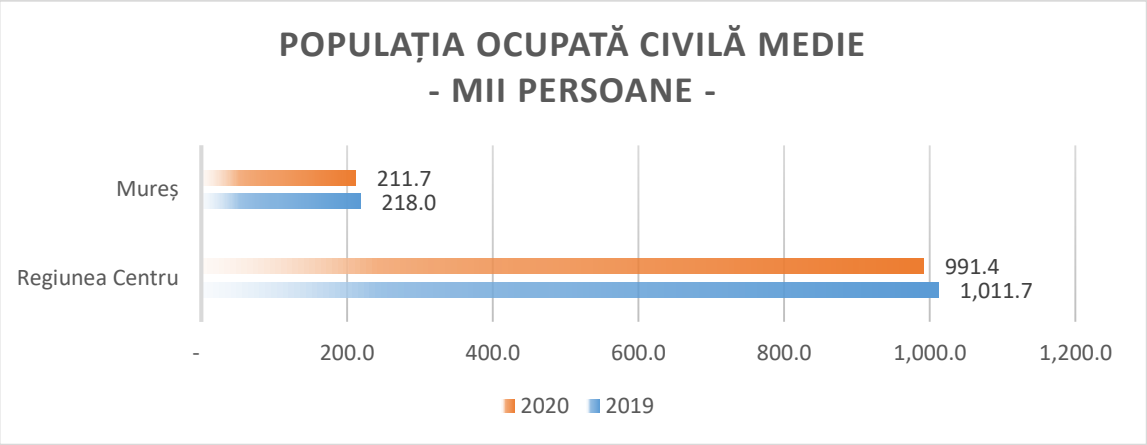
Sursa: Comisia Națională de Statistică și Prognoză

Din perspectiva valorii Produsului Intern Brut pe locuitor pe județ, la nivelul Regiunii Centru județul Mureș se plasează pe locul patru, cu o valoare de 9.102 euro/locuitor în anul 2020, respectiv 9.153 euro/locuitor în anul 2019. Se constată o evoluție negativă, Produsul Intern Brut pe locuitor înregistrând o scădere de 1.8% în anul 2020 față de anul 2019 la nivelul județului Mureș.

Sursa: Comisia Națională de Statistică și Prognoză

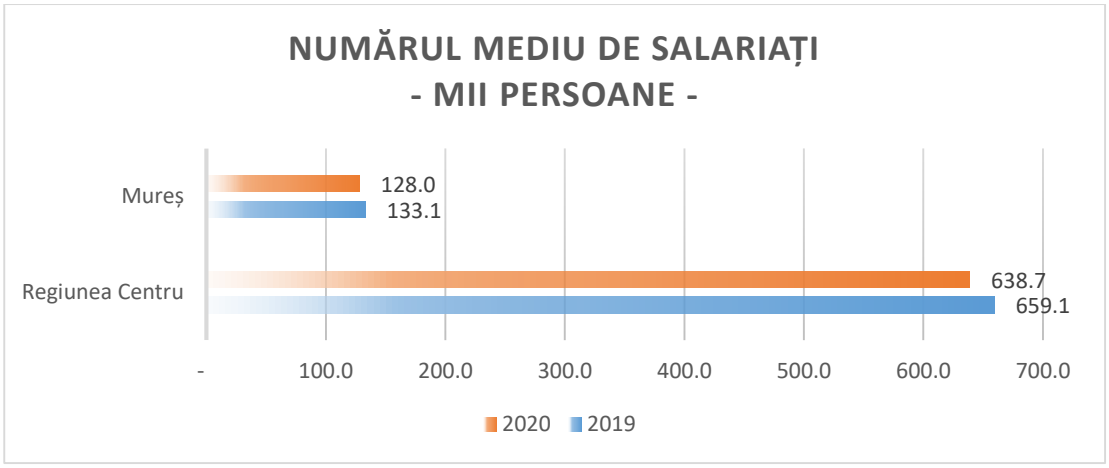
Populația ocupată civilă medie poziționează județul Mureș pe al doilea loc la nivelul Regiunii Centru, după județul Brașov. Populația ocupată civilă medie în județul Mureș fiind de 218 de mii de persoane în anul 2019 și 211,7 mii de persoane în anul 2020, reprezentând 21,4% din populația ocupată civilă medie la nivel Regional.

Sursa: Comisia Națională de Statistică și Prognoză

Se constată o evoluție negativă a populației ocupate, înregistrând o scădere de 2,9% în anul 2020 față de anul 2019.

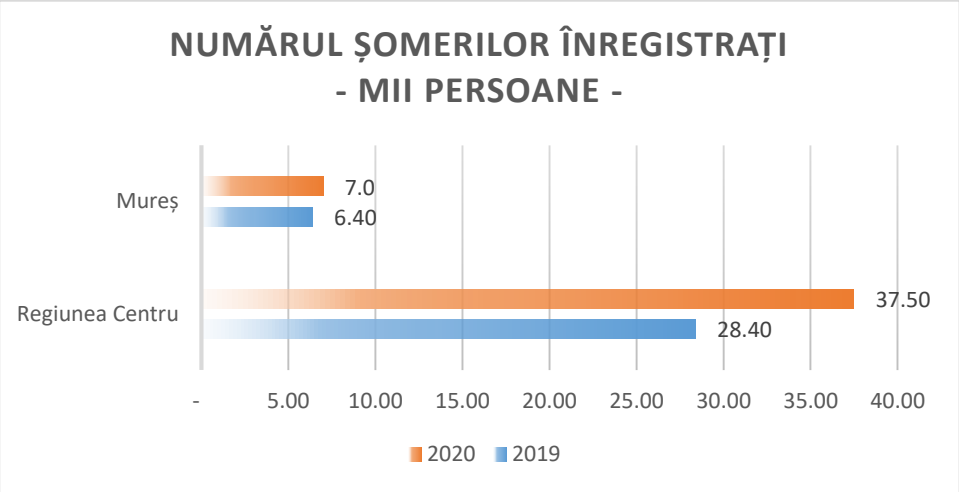
Din perspectiva numărului mediu de salariați județul Mureș este al treilea la nivelul Regiunii Centru. În anul 2019 numărul mediu de salariați a fost de 133,1 mii de persoane, iar în anul 2020 a fost 128 mii de persoane, reprezentând 20% din numărul mediu de salariați la nivel Regional.

Sursa: Comisia Națională de Statistică și Prognoză

Se constată o evoluție negativă a populației ocupate, înregistrând o scădere de 3,9% în anul 2020 față de anul 2019.

Din perspectiva numărului de șomeri înregistrați, județul Mureș se poziționează pe primul loc la nivelul Regiunii Centru. Numărul șomerilor înregistrați în anul 2019 fiind de 6,4 mii persoane, iar în anul 2020 7 mii persoane, reprezentând 18,7% din numărul șomerilor înregistrați la nivelul Regiunii Centru.

Sursa: Comisia Națională de Statistică și Prognoză

Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului 2020 a fost de 2,9%, în creștere cu 0,2% față de anul 2019.

Din privința câștigului salarial mediu brut, județul Mureș e al treilea la nivelul Regiunii Centru

Regiunea Centru	2019	2020
Sibiu	4,839	5,135
Brașov	4,773	4,989
Mureș	4,446	4,694
Alba	4,297	4,578
Harghita	3,801	4,050
Covasna	3,846	4,000

Evoluția câștigului salarial net prezintă o tendință ascendentă la nivelul județului Mureș, câștigul salarial crescând cu 5,6% în anul 2020 față de anul precedent.

1.6.2. Profilul economic

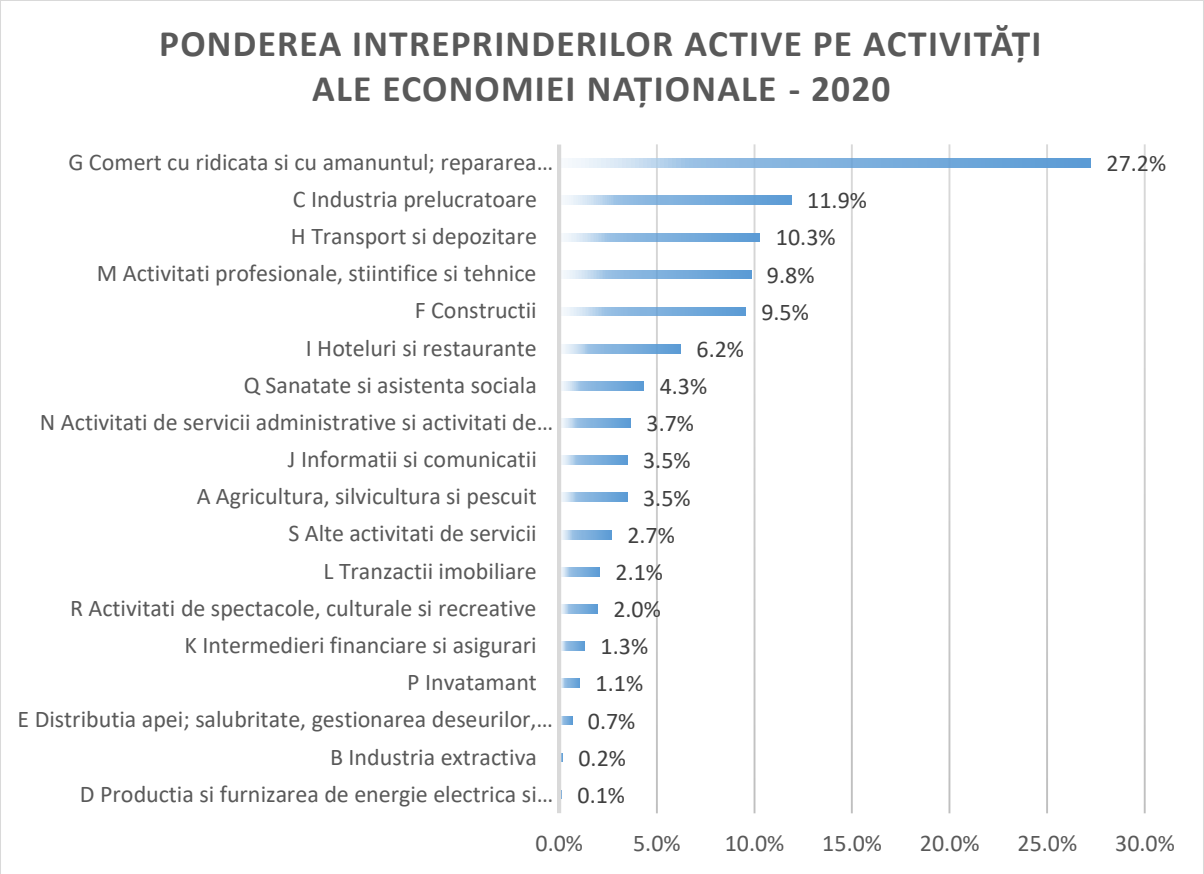
La nivelul județului Mureș, în mixul sectorial, comerțul deține ponderea cea mai mare, respectiv 27,2%, urmată de industria prelucrătoare în procent de 11,9% respectiv de transport și depozitare în procent de 10,3%.

Numărul întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2 în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Activități ale economiei naționale	2016	2017	2018	2019	2020
A Agricultura, silvicultura si pescuit	512	521	541	513	540
B Industria extractiva	29	26	28	27	27
C Industria prelucrătoare	1574	1608	1685	1746	1842
D Producția si furnizarea de energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer condiționat	22	26	25	20	20
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	102	95	103	101	102
F Construcții	1179	1203	1253	1348	1478
G Comerț cu ridicata si cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	4056	4118	4149	4117	4216
H Transport si depozitare	1228	1308	1396	1474	1594
I Hoteluri si restaurante	849	848	881	911	964
J Informații si comunicații	390	430	462	513	540
K Intermedieri financiare si asigurări	176	184	192	196	203
L Tranzacții imobiliare	246	256	280	303	321
M Activități profesionale, științifice si tehnice	1229	1345	1402	1444	1522
N Activități de servicii administrative si activități de servicii suport	463	513	521	544	567
P Învățământ	94	121	125	139	163
Q Sănătate si asistenta sociala	410	479	541	608	672
R Activități de spectacole, culturale si recreative	175	229	274	318	304
S Alte activități de servicii	270	320	351	389	415
TOTAL	**13004**	**13630**	**14209**	**14711**	**15490**

Sursa: Institutul Național de Statistică

Distribuția întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale se prezintă după cum urmează:

Din perspectiva cifrei de afaceri al întreprinderilor active, pe activități ale economiei naționale, la nivelul județului Mureș, comerțul are o pondere de 31,2%, industria prelucrătoare o pondere de 26,7%, producția și furnizarea de energie electrică și termica, gaze, apă caldă și aer condiționat o pondere de 19,5%.

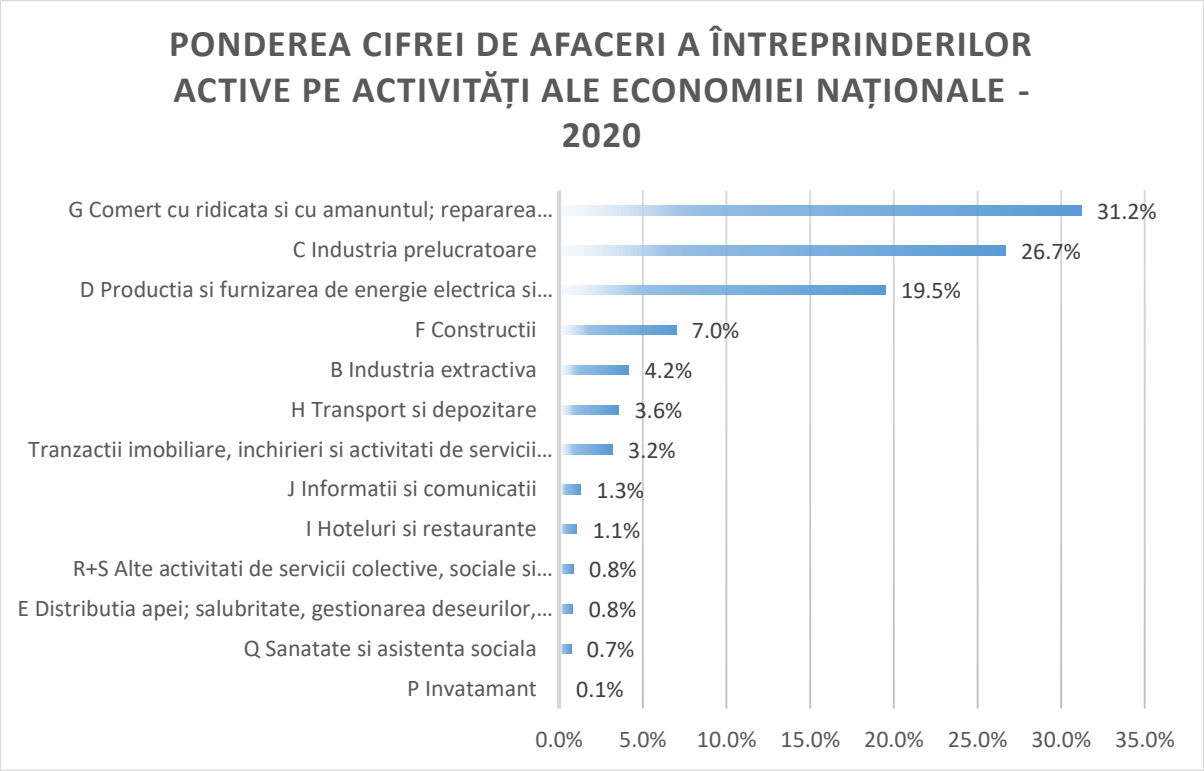
Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 se prezintă după cum urmează:

Activități ale economiei naționale	2016	2017	2018	2019	2020
B Industria extractivă	1134	1414	133	2195	1762
C Industria prelucrătoare	9154	8855	10037	10522	11280
D Producția si furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	6931	7459	7548	7685	8248
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	248	290	321	365	345
F Construcții	1259	1199	1758	2498	2955
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	9767	10479	11337	12379	13201

Activități ale economiei naționale	2016	2017	2018	2019	2020
H Transport și depozitare	1115	1214	1525	1580	1511
I Hoteluri și restaurante	427	494	571	691	448
J Informații și comunicații	374	421	529	535	545
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	948	1116	1302	1291	1342
P Învățământ	15	24	21	27	29
Q Sănătate și asistență socială	147	186	237	273	299
R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	235	331	392	491	358
TOTAL	31754	33482	35711	40532	42323

Sursa: Institutul Național de Statistică

Ponderea cifrei de afaceri a întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2 se prezintă după cum urmează:

Conform datelor furnizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului, după forma juridică a entităților economice înmatriculate în Municipiul Târgu Mureș și localitățile din Zona Metropolitană,

63% din entitățile economice înmatriculate au forma juridică societăți cu răspundere limitată (S.R.L.), urmată de persoane fizice autorizate (P.F.A.) în procent de 31,6%.

Numărul entităților economice din Municipiul Târgu Mureș și localitățile Zonei Metropolitane înmatriculate în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Numărul entităților economice înmatriculate					
Formă juridică	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Societăți cu răspundere limitată (S.R.L.)	928	1212	1076	1288	866
Societăți pe acțiuni (S.A.)	1	2	0	1	0
Cooperativă Agricolă (C.A.)	1	0	0	0	1
Întreprinderi individuale (I.I.)	92	64	79	69	67
Întreprinderi familiale (I.F.)	0	0	20	11	0
Persoane fizice autorizate (P.F.A.)	294	447	416	484	431
Total	**1316**	**1725**	**1591**	**1853**	**1365**

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

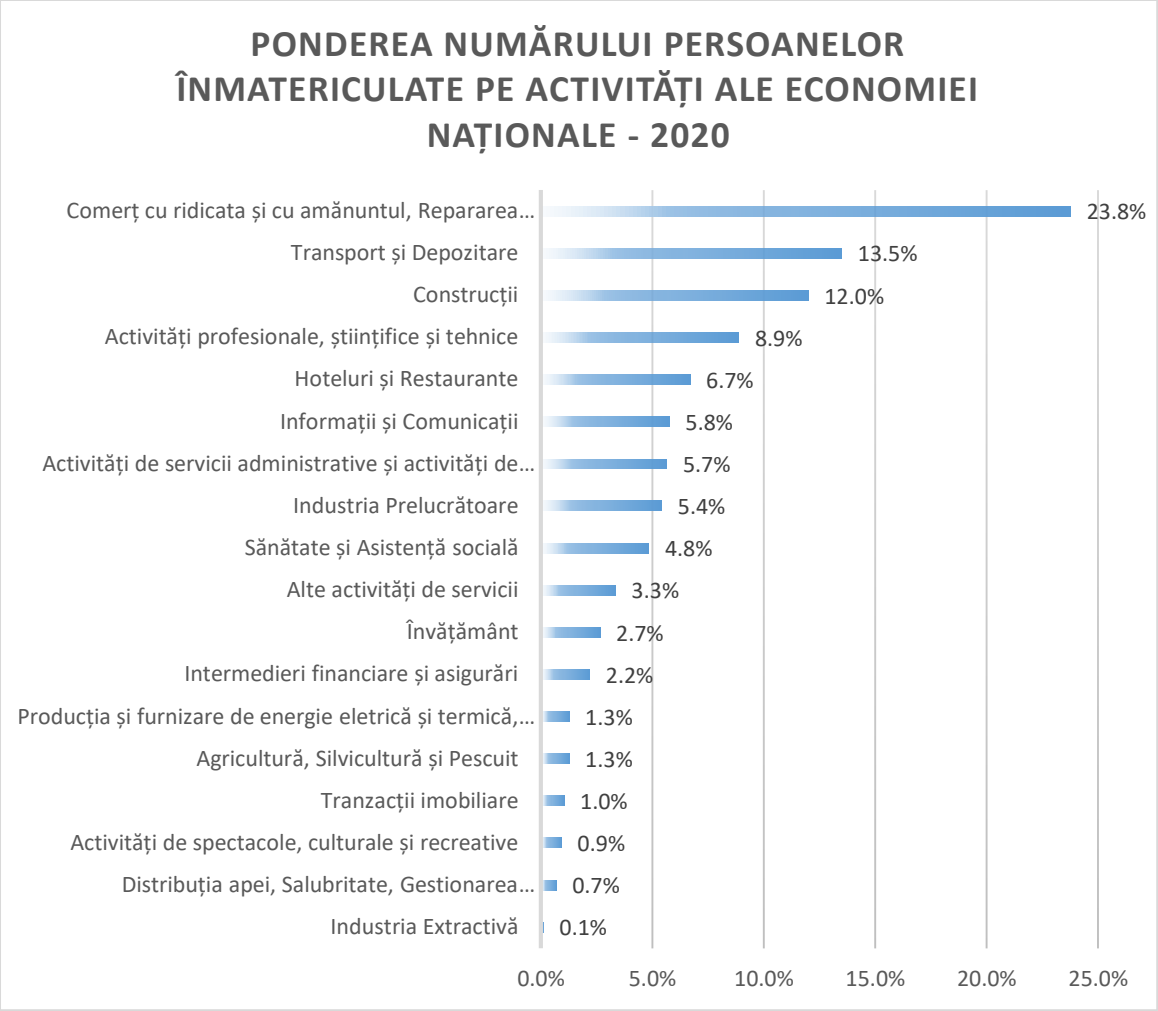
Numărul persoanelor din Municipiul Târgu Mureș și localitățile Zonei Metropolitane înmatriculate pe activități ale economiei naționale (clase CAEN) se prezintă după cum urmează:

Numărul persoanelor înmatriculate pe activități ale economiei naționale					
Denumire	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Agricultură, Silvicultură și Pescuit	9	14	10	7	11
Industria Extractivă	1	0	0	0	1
Industria Prelucrătoare	47	126	135	129	47
Producția și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1	3	1	0	11
Distribuția apei, Salubritate, Gestionarea deșeurilor, Activități de decontaminare	3	7	2	6	6
Construcții	73	92	87	132	104
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, Repararea autovehiculelor și motocicletelor	236	249	229	221	206
Transport și Depozitare	120	94	87	131	117
Hoteluri și Restaurante	60	84	69	104	58
Informații și Comunicații	39	82	54	60	50
Intermedieri financiare și asigurări	14	25	17	11	19
Tranzacții imobiliare	16	22	15	32	9
Activități profesionale, științifice și tehnice	121	149	119	124	77

Numărul persoanelor înmatriculate pe activități ale economiei naționale					
Denumire	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	39	61	48	79	49
Administrație publică și apărare, Asigurări sociale din sistem public	0	0	0	0	0
Învățământ	13	28	11	36	23
Sănătate și Asistență socială	82	73	78	79	42
Activități de spectacole, culturale și recreative	24	56	57	71	8
Alte activități de servicii	32	49	57	67	29
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic, Activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri destinate consumului propriu	0	0	0	0	0
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	0	0	0	0	0

Sursa: Oficiul Național al Registrului Comerțului

În ceea ce privește ponderea numărului persoanelor înmatriculate în Municipiul Târgu Mureș și localitățile din Zona Metropolitană pe activități ale economiei naționale (cod CAEN) situația se prezintă după cum urmează:

Se constată faptul că, la nivelul anului 2020, 23,85% din numărul total al înmatriculărilor s-a efectuat pe comerț cu ridicata și cu amănuntul, Repararea autovehiculelor și motocicletelor, 13,5% pe transport și depozitare, 12% pe construcții, 8,9 pe activități procesionale, științifice și tehnice.

1.6.3. Motoare economice și potențial de specializare

Principalele domenii de activitate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt

- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor
- Activități profesionale, științifice și tehnice
- Transport și depozitare
- Industria prelucrătoare
- Construcții

Ramurile industriale dominante sunt:

- industria chimică (îngrășăminte chimice, farmaceutice, medicamente, mase plastice)
- industria alimentară (bere, morărit și panificație, lactate și brânzeturi, carne și preparate din carne)
- industria mobilei și prelucrării lemnului
- industria textilă
- materiale de construcție (prefabricate din beton, adezivi, vopsele)
- cabluri electrice
- producția de componente auto

Din perspectiva cifrei de afaceri înregistrate în anul 2020 pe secțiune CAEN pe primele trei poziții se situează domeniile comerț, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, respectiv industria prelucrătoare.

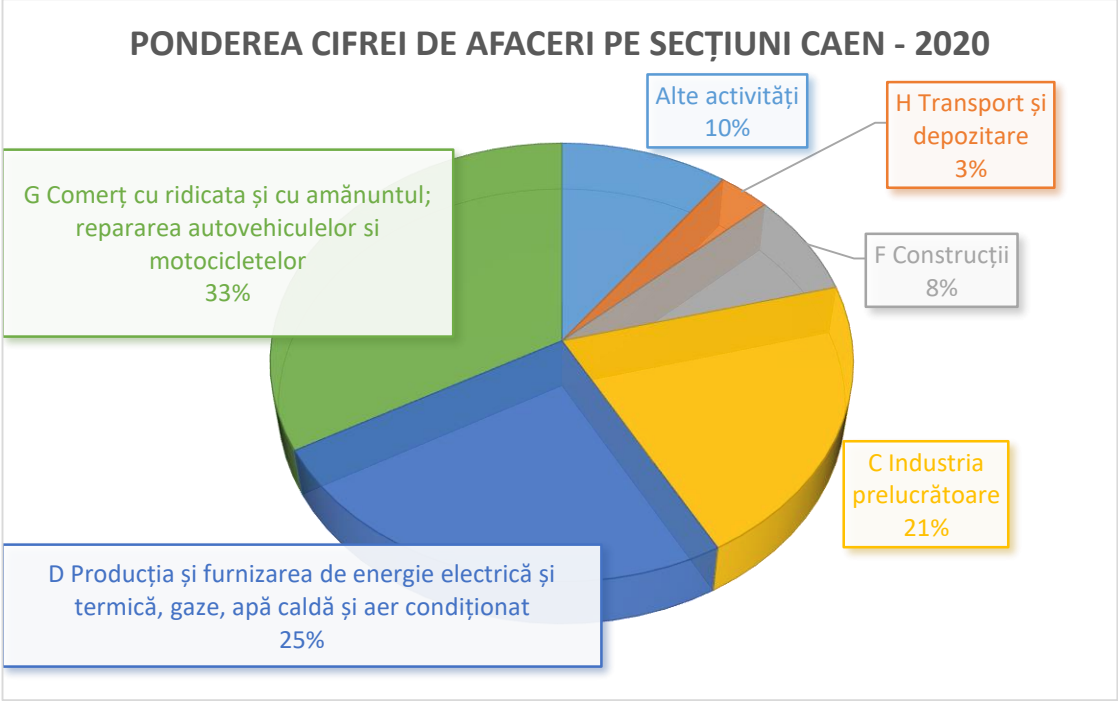
Cifra de afaceri înregistrată pe secțiuni CAEN la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

Secțiune CAEN	Cifra de afaceri 2020 - RON -
A Agricultura, silvicultura și pescuit	90,330,335
B Industria extractivă	74,529,040
C Industria prelucrătoare	4,753,090,693
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	5,721,120,744
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	237,974,999
F Construcții	1,723,482,108
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	7,499,383,795
H Transport și depozitare	711,952,662
I Hoteluri și restaurante	187,951,504
J Informații și comunicații	346,919,785
K Intermedieri financiare și asigurări	47,892,867
L Tranzacții imobiliare	114,624,139
M Activități profesionale, științifice și tehnice	361,285,483
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	243,727,268
P Învățământ	25,002,729
Q Sănătate și asistență socială	289,238,368
R Activități de spectacole, culturale și recreative	228,520,203
S Alte activități de servicii	73,499,419

Secțiune CAEN	Cifra de afaceri 2020 - RON -
TOTAL	**22,730,526,141**

Sursa: listafirme.ro

Ponderea cifrei de afaceri pe secțiuni CAEN la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

Majoritatea cifrei de afaceri înregistrată în anul 2020 la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a fost în sectorul comerț în procent de 33%, urmată de sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat în procent de 25%.

Principalele entități economice în baza cifrei de afaceri înregistrate în anul 2020 sunt:

Entitate economică	Localitate	Sector CAEN / Cod CAEN	Cifra de afaceri 2020 - RON -
E.ON ENERGIE ROMANIA SA	Târgu Mureș	D / CAEN 3523	4 211 263 733
AZOMURES SA	Târgu Mureș	C / CAEN 2015	1 836 514 494
DELGAZ GRID SA	Târgu Mureș	D / CAEN 3522	1 494 809 166
PHARMAFARM SA	Corunca	G / CAEN 4646	1 228 088 638
BIO EEL SRL	Târgu Mureș	G / CAEN 4646	476 948 176
MATEROM SRL	Cristești	G / CAEN 4531	437 802 457
SANDOZ SRL	Târgu Mureș	C / CAEN 2110	427 102 086
GEIGER TRANSILVANIA SRL	Cristești	F / CAEN 4211	205 704 531

GEDEON RICHTER FARMACIA SA	Corunca	G / CAEN 4773	199 969 154
GEDEON RICHTER ROMANIA SA	Târgu Mureș	C / CAEN 2120	192 826 335

Principalele două entități economice active în sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat sunt: E.ON Energie România S.A, DELGAZ GRID SA.

Principalele trei entități economice active în sectorul industriei prelucrătoare sunt: Azomures S.A., Gedeon Richter România S.A., Sandoz S.R.L.

Principalele entități economice în sectorul comerț sunt: Pharmafarm S.A., BIO EEL S.R.L., Materom S.R.L., Gedeon Richter Farmacia S.A..

Principala entitate economică în sectorul construcții e: Geiger Transilvania S.R.L.

1.6.4. Mediul și dinamica antreprenorială

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020, conform datelor disponibile pe listafirme.ro, existau 9.584 entități economice active, din care 75,8% în Municipiul Târgu Mureș.

Numărul entităților economice active în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

UAT	Număr entități economice 2020
Târgu Mureș	7266
Sângeorgiu de Mureș	513
Sâncraiu de Mureș	358
Corunca	332
Cristești	228
Livezeni	227
Sântana de Mureș	222
Ungheni	153
Ernei	79
Ceaușu de Câmpie	61
Sânpaul	52
Acățări	42
Pănet	34
Crăciunești	11
Gheorghe Doja	6
Total	**9584**

Sursa: listafirme.ro

Numărul entităților economice la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe secțiune CAEN Rev.2 se prezintă după cum urmează:

Secțiune CAEN	Număr entități economice 2020
A Agricultura, silvicultura și pescuit	105
B Industria extractivă	16
C Industria prelucrătoare	909
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	26
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	60
F Construcții	835
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	2554
H Transport și depozitare	914
I Hoteluri și restaurante	469
J Informații și comunicații	470
K Intermedieri financiare și asigurări	151
L Tranzacții imobiliare	247
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1184
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	449
P Învățământ	134
Q Sănătate și asistență socială	526
R Activități de spectacole, culturale și recreative	230
S Alte activități de servicii	305
TOTAL	**9584**

Sursa: listafirme.ro

Majoritatea entităților economice de la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș își desfășoară activitatea în comerț, totalizând 2.554 entități.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș numărul entităților economice pe secțiune CAEN în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

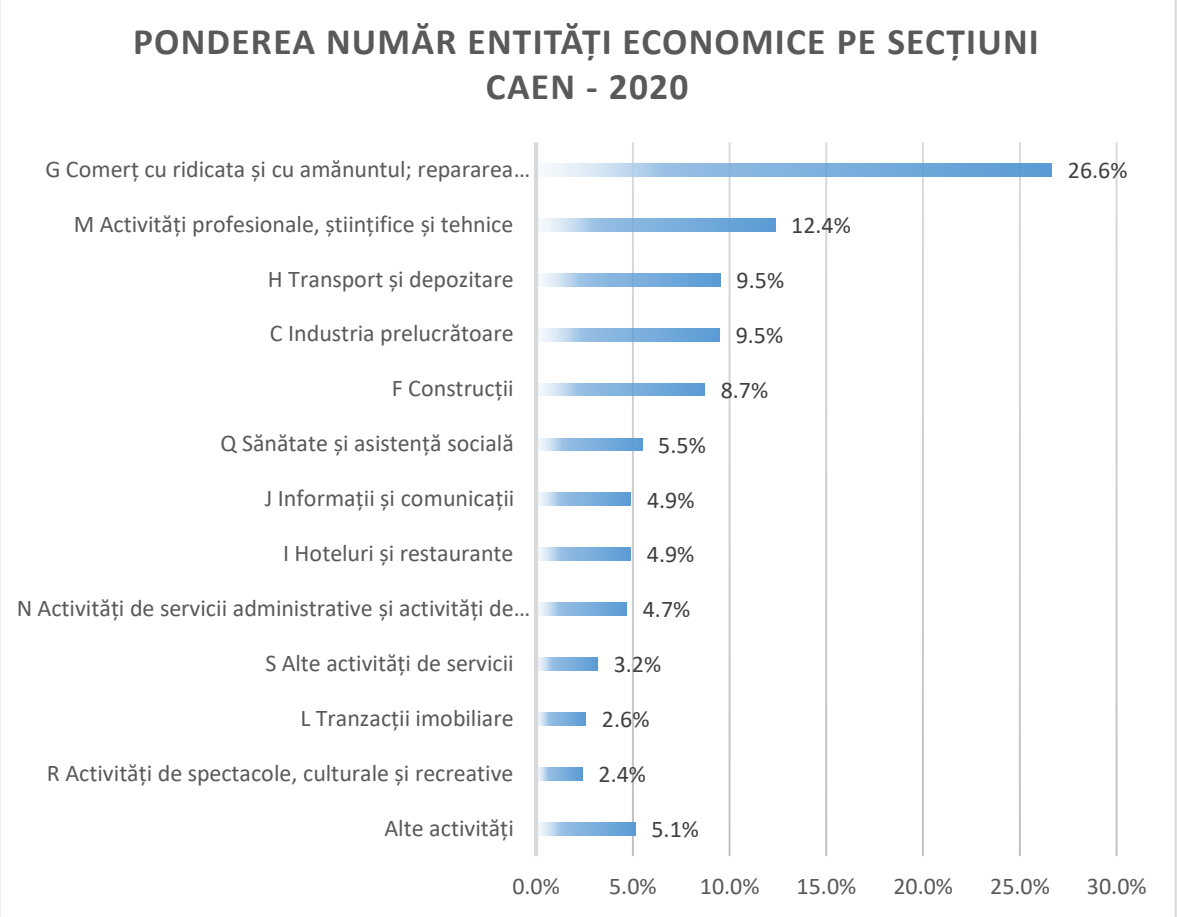
Secțiune CAEN - Municipiul Târgu Mureș	Număr entități economice 2020
B Industria extractivă	63
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	8
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	637

Secțiune CAEN - Municipiul Târgu Mureș	Număr entități economice 2020
A Agricultura, silvicultura și pescuit	22
P Învățământ	33
K Intermedieri financiare și asigurări	574
R Activități de spectacole, culturale și recreative	1884
L Tranzacții imobiliare	714
S Alte activități de servicii	350
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	388
I Hoteluri și restaurante	117
J Informații și comunicații	210
Q Sănătate și asistență socială	976
F Construcții	336
C Industria prelucrătoare	106
H Transport și depozitare	424
M Activități profesionale, științifice și tehnice	174
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	250
TOTAL	**7266**

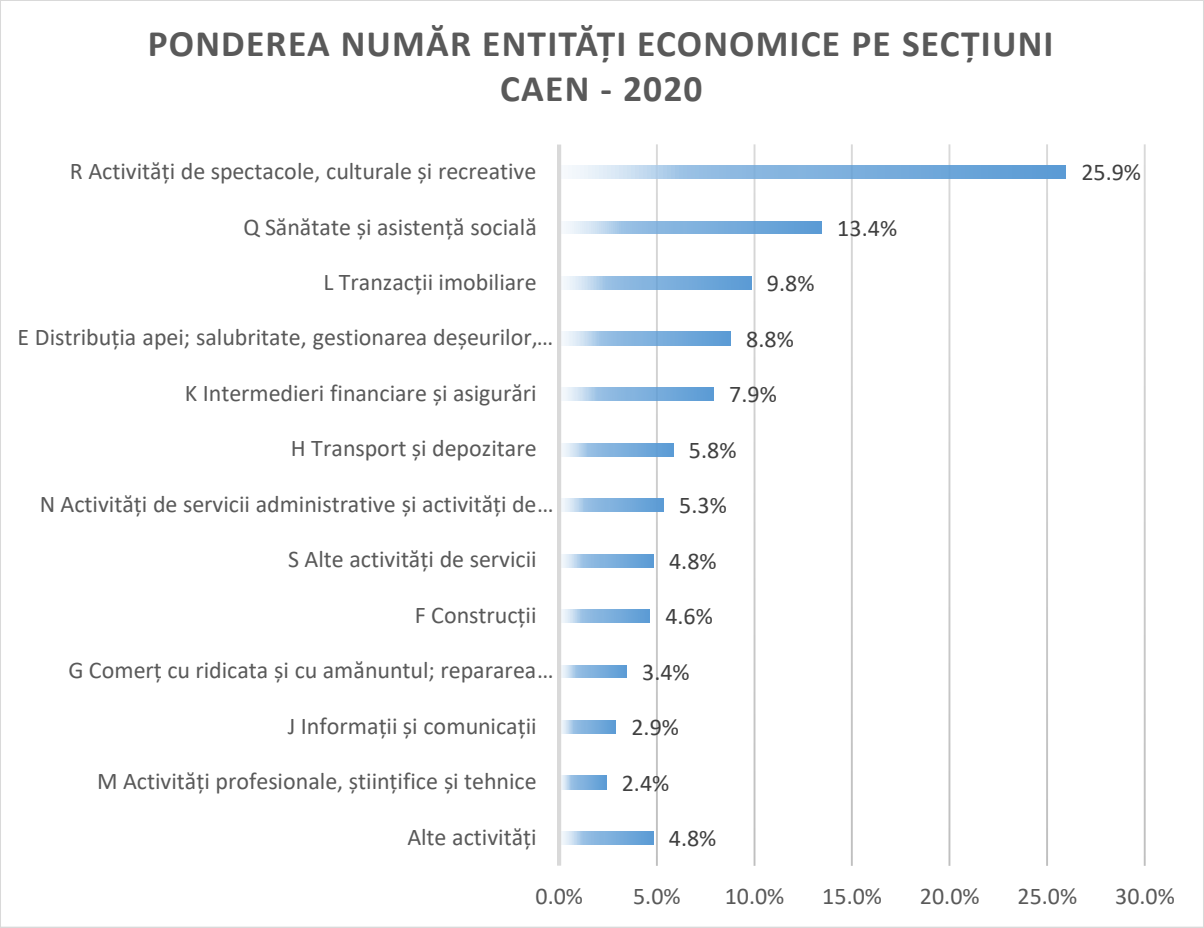
Sursa: listafirme.ro

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, majoritatea entităților economice desfășoară activități de spectacole culturale și recreative, totalizând 1.884 entități.

Ponderea numărului de entități economice existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

Analizând intensitatea antreprenorială prin prisma numărului de entități economice pe domenii ale economiei națională, remarcăm faptul că cele mai multe entități își desfășoară activitatea în comerț, reprezentând 26,6% din numărul entităților economice existente în anul 2020 la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Analizând intensitatea antreprenorială prin prisma numărului de entități economice pe domenii ale economiei naționale, remarcăm faptul că cele mai multe entități desfășoară activități de spectacole, culturale și recreative, reprezentând 25,9% din numărul entităților economice existente în anul 2020 la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

1.6.5. Atragerea de investiții, servicii și infrastructura suport pentru afaceri și inovare

Infrastructura suport pentru afaceri și infovare este în curs de dezvoltare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

În prezent există următoarele structuri publice de suport pentru afaceri:

- Parcul Industrial Mureș – Ungheni, administrat de S.C. PARC INDUSTRIAL MUREȘ S.A, în cadrul căruia sunt angajate peste 1.700 de persoane.
- Incubatorul de afaceri din Parcul Industrial Mureș – Ungheni, înființat în anul 2009 cu scopul de a oferi servicii de incubare pentru peste 20 de firme nou înființate, nefuncțional în

prezent. Asigurarea funcționării poate constitui o prioritate pentru a crea infrastructura necesară în vederea sprijinirii mediului de afaceri.

Structuri private în curs de realizare:

- INCUBCENTER SRL – este o investiție în curs de realizare, finanțată prin Programul Operațional Regional 2014 -2020, O.S. 2.1B – Incubatoare de afaceri. Incubatorul de afaceri din Târgu Mureș, va asigura servicii de sprijin pentru 25 de rezidenți, ce vor fi asistați și manageriați de către fondator, împreună cu administratorul Multinvest SRL, pentru dezvoltarea propriilor companii în domeniul construcțiilor. Incubatorul de afaceri se va realiza în cadrul implementării proiectului ”Construire incubator de afaceri, amenajare acces auto și platforme in incinta, branșamente la utilități în Târgu Mureș, jud. Mureș”, a cărui durată estimată de finalizare este luna aprilie 2022. Prin proiect sunt prevăzute și lucrări ce vizează îmbunătățirea calității mediului înconjurător prin asigurarea creșterii gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor, utilizarea surselor de energie regenerabile și eficientizarea iluminatului prin instalații eficiente energetic
- Incubator de afaceri în domeniul medical „Dimitrie Cantemir” – va fi realizat în cadrul implementării proiectului „Crearea Incubatorului de afaceri în domeniul medical Dimitrie Cantemir”, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020, O.S. 2.1B – Incubatoare de afaceri. Incubatorul de afaceri va funcționa în incinta Universității ”Dimitrie Cantemir” din Târgu-Mureș, strada Bodoni Sandor nr. 5, și oferă sprijin întreprinderilor nou-înființate cu activitate medicală, prin oferirea următoarelor servicii integrate: închirierea unor spații dotate cu echipamente medicale specifice activităților de medicină dentară, tehnică dentară și balneofiziokinetoterapie, servicii administrative – secretariat, recepție, tipărire, fax, scanare și copiere de documente, servicii de asistență specifică antreprenoriatului – consiliere economică, juridică, formare profesională și informare privind oportunitățile de finanțare și servicii de dezvoltare profesională – networking, acces la evenimente organizate de Universitatea ”Dimitrie Cantemir” din Târgu-Mureș, respectiv la congrese, seminarii și reuniuni pe teme specifice medicale. [26]

Dezvoltarea unor infrastructuri de sprijin pentru activități de inovare și transfer tehnologic constituie pârghiile pentru revigorarea şi dezvoltarea economiei locale prin atragerea de investitori noi în domenii de specializare inteligentă identificate pentru Zona Metropolitană Târgu Mureș. O colaborare între mediul universitar, unități spitalicești, cercetători, societăți comerciale și autorități locale pentru înființarea de platforme tehnologice în domeniul medical și farmaceutic sau în domeniul tehnologiei informațiilor ar aduce beneficii importante atât din punct de vedere științific cât și economic pentru Zona Metropolitană Târgu Mureș.

[26] Planul de Dezvoltare a Județului Mureș 2021 - 2027

1.6.6. Cercetare-dezvoltare-inovare[27]

Activitatea de cercetare-dezvoltare și inovare este susținută de mediul academic de stat și privat, care au derulat proiect de cercetare.

Conform raportului pe anul 2020[28] la **UMFST** s-au făcut investiții în laboratoarele de cercetare, atât în zona disciplinelor fundamentale cât și a celor clinice.

În anul 2019 UMFST a demarat, respectiv a continuat implementarea următoarelor proiecte de cercetare avansată:

Proiecte de cercetare finanțate prin POC 2014-2020, Acțiunea 1.1.4 Atragerea de personal cu competențe avansate din străinătate pentru consolidarea capacității de CD

a) Denumire proiect: „Tehnologii de inginerie tisulară pentru regenerarea valvelor cardiace ”– VALVE-REGEN, nr. ctr. 50/05.09.2016. Valoare contract: 8.779.476,34 lei. Perioada de implementare: 05.09.2016-04.09.2020.

b) Denumire proiect: „Terapii ce vizează proteina C reactivă pentru prevenirea demenței asociate cu atacul vascular cerebral ischemic” – SAD CRP, nr. ctr. 51/05.09.2016. Valoare contract: 8.856.131,39 lei. Perioada de implementare: 05.09.2016-04.09.2020.

Proiecte complexe de cercetare de frontieră (PCCF), finanțate de UEFISCDI[29], în care universitatea este partener

a) Denumire proiect: „INNATE-IM/ Țintirea mecanismelor imunității înnăscute pentru o mai bună stratificare a riscului și identificarea de noi opțiuni terapeutice în infarctul de miocard”, Cod PN-III-P4-IDPCCF-2016-0172. Valoare contract UMFST: 2.975.001,00 lei. Perioada de implementare : 18.07.2018-17.07.2022

b) Denumire proiect: „Senzori stocastici bazați pe grafene pentru diagnosticul molecular al cancerului tractului gastrointestinal superior” - GRAPHSENSGASTROINTES, Cod PN-III-P4-ID-PCCF-2016- 0006. Valoare contract UMFST: 2.000.000,00 lei. Perioada de implementare : 10.10.2018 -10.10.2022

Proiecte de Cercetare Exploratorie (PCE), finanțate de UEFISCDI, în care universitatea este coordonator:

a) Denumire proiect: „Rolul proteinei postsinaptice gephyrin in patogeneza bolii Alzheimer” - Acronim proiect: Gephyrin in Alzheimer, Cod PN-III-P4-ID-PCE-2016-0052. Valoare contract: 999.589,00 lei. Perioada de implementare: 12.07.2017 – 31.12.2019.

[27] Subcapitol elaborat pe baza Planului de Dezvoltare a Județului Mureș 2021-2027
[28] https://www.umfst.ro/fileadmin/f_medicina/rapoarte/Raport_decan/2020/Raport_Decan_anul_2020.pdf
[29] Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) este o instituție publică cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Educației Naționale (MEN).

b) Denumire proiect: „Elaborarea unui ghid inovator de diagnostic al copilului obez prin evaluare genetică, antropometrică, de bioimpedanță și ecografică”, Cod PN-III-P4-ID-PCE-2016-0766. Valoare contract: 849.863,00 lei. Perioada de implementare: 01.07.2017 – 31.12.2019

Proiecte complexe realizate în consorţii CDI (PCCDI), finanțate de UEFISCDI, în care universitatea este partener:

a) Denumire proiect: „Bionanomateriale inovative pentru tratament si diagnostic”, Cod PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017. Valoare contract UMFST: 600.000,00. Perioada de implementare: 31.03.2018 – 31.12.2020

b) Denumire proiect: „Obținerea și expertizarea unor noi materiale biocompatibile pentru aplicații medicale. Valoare contract UMFST: 70.000,00 lei. Perioada de implementare: 01.03.2018 – 31.12.2020.

c) Denumire proiect: „PORTfoliu de instrumente inovative pentru dezvoltarea durabilă a comunităților rurale cu potențial turistic, prin valorificarea elementelor de patrimoniu și identitate culturală” – PORT Cultural. Valoare contract partener UMFST: 738.410,00 lei. Perioada de derulare: 03.04.2018-30.09.2020

Proiecte de cercetare cu finanțare Orizont 2020

a) Denumire proiect: Mapping Exposure-Induced Immune Effects: Connecting the Exposome and the Immunome, contract 874707

Obiectivul general al EXIMIOUS este de a crea o nouă modalitate de evaluare a expunerii umane prin combinarea modalităților inovatoare de caracterizare și cuantificare a expunerilor multiple de mediu și a cartografierii efectelor imunitare induse de expunere. Noi instrumente bio-informatice vor fi dezvoltate prin utilizarea biologiei sistemelor, inteligență artificială și învățare automată, care întâi vor combina și apoi vor analiza seturile big data, care conectează datele de expunere cu datele clinice și socio-economice. Prin explorarea întregului model, de la expunere, la amprenta imună, la boală în timpul vieții unei persoane, vom înțelege mai bine factorii care duc la efecte imunitare legate de expunere în diferite etape ale vieții oamenilor și identificarea celor mai critice forme de expunere și a grupurilor de persoane cu cel mai mare risc pentru a pune în aplicare acțiuni și politici preventive corecte la nivel individual, de grup și la nivelul populației. Perioada de derulare: 01.12.2019 – 31.12.2024

b) “Smart Adaptive Remote Diagnostic Antitampering Systems - DIAS”, contract 814951

Obiectivul general al DIAS este de a sprijini tranziția către sisteme de protecție și detectare mai eficiente, bazate pe OBD / OBM, care vor asigura o reducere puternică a activităților de manipulare. Proiectul are ca scop definirea metodelor și furnizarea unei baze solide pentru viitoarele standarde în sistemele de securitate și diagnostic, pentru a asigura detectarea manipulării hardware, software și de comunicare, și faptul că aceasta va fi de succes indiferent dacă încercarea de manipulare a fost prevăzută sau nu în timpul proiectării inițiale a sistemului. În același timp, DIAS va acorda o atenție

deosebită exactității și securității datelor privind performanța emisiilor, raportate de computerele de bord, pentru a permite utilizarea acestor date în cadrul politicilor de mediu.

Perioada de derulare: 01.09.2019 – 31.08.2022

c) Retea Sociala de Dispozitive Inteligente / Social Network of Machines – COFUND-CHIST-ERA-SOON, Contract de finantare 101/17.04.2019

Obiectivul proiectului SOON este de a investiga impactul utilizării agenților sociali autonomi pentru optimizarea proceselor de producție industrială în cadrul Industriei 4.0. Principala direcție de cercetare a proiectului va consta în rezolvarea unor sarcini dificile de mentenanță predictivă

Perioada de derulare: 24.06.2019 – 24.04.2022

Pe lângă proiectele mai sus menționate, sunt în implementare la nivelul UMFST o serie de:

- Proiecte de cercetare postdoctorală finanțate de UEFISCDI
- Proiecte Erasmus + în care universitatea este beneficiar/ partener
- Proiecte de cercetare cu finanțare Orizont 2020
- Proiecte de dezvoltare instituțională UMFST/ Granturi de tip ROSE,
- Proiecte finanțate din fondurile de dezvoltare instituțională (FDI) ale CNFISfinanțate de Banca Mondială, în care universitatea este coordonator
- Granturi interne de cercetare
- Granturi de cercetare cu finanţare privată
- Granturi de mobilitități de cercetare ale cadrelor didactice, finanțate de UEFISCDI

În activitatea de cercetare, dezvoltare și inovare desfășuat în cadrul UMFST Centrul Avansat de Cercetări Medicale și Farmaceutice a oferit beneficiarilor suport tehnic și de consultanță.

Centrul a fost inaugurat în luna noiembrie 2015, în urma implementării unui proiect în valoare de 46,059,586 lei, finanțat prin Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice. Centrul constă în 4 laboratoare de cercetare, 6 laboratoare de explorări funcționale aferente cercetării, o bancă de ADN și plasme, în suprafață totală de peste 1100 mp. Laboratoarele sunt dotate cu echipamente performante de top, funcționând pe bază de tehnologii foarte recente, 8 dintre acestea fiind unice sau foarte rare în România. Obiectivul general al proiectului a fost creșterea capacității de cercetare-dezvoltare în domeniile medical și farmaceutic la nivelul județului Mureș și a regiunii CENTRU, prin înființarea unui Centru avansat de cercetări medicale și farmaceutice un proiect finanțat prin o infrastructură modernă de cercetare, care să asigure creșterea calității și performanței științifice în domeniul medical și farmaceutic, ca și parte a sistemului românesc de CDI, intensificarea activităților de cercetare pe plan internațional prin crearea de parteneriate și atragerea de cercetători, dezvoltarea stocului mondial de cunoaștere, precum și creșterea calității vieții prin descoperirea de soluții în domeniul sănătății.

UMFST „George Emil Palade” din Târgu Mureș intenționează înființarea Parcului Universitar Științific și Tehnologic “Novum Forum”89, care va fi constituit dintr-un ansamblu de clădiri, astfel:

1. Spitalul Clinic Universitar „George Emil Palade”– Componentă a Parcului Universitar Științific și Tehnologic Novum Forum – format din clădirile C1, C2 si C3, acestea având funcțiuni de CLINICAL LAB (CL) și LIVING LAB (LL).

2. Incubator Tehnologic și de Afaceri – Componentă a Parcului Universitar Științific și Tehnologic Novum Forum – clădirea C4 (Incubator Tehnologic și de Afaceri).

CLINICAL LAB: va fi pregătit pentru a putea acomoda activități aplicate într-un spectru de specialități medicale relevante pentru activitatea Universității mai ales în domenii medicale care sunt deficitare în spitalele publice din Târgu Mureş, dar și la nivel național, precum și cele care sunt de înaltă tehnologie: chirurgia minim invazivă și chirurgia robotică, chirurgia de transplant, ginecologia oncologică, neurologia recuperatorie, cardiologia minim invazivă, radiologia şi imagistica, nefrologia și dializa, gastroenterologia minim invazivă diagnostică și terapeutică.

LIVING LAB: în acest departament se vor desfășura activități de transfer tehnologic și de cercetare aferente dezvoltării experimentale/testării/validării de produse și servicii inovative cu implicarea interactivă a stakeholderilor din actul medical – pacienți, personal medical, furnizori de tehnologie, companii de farmaceutică, IMM-uri din domeniul medical.

TECH INCUBATOR: Clădirea C4 va avea legături fizice și funcționale cu clădirile existente C1, C2 si C3 și va avea funcțiunea de Incubator Tehnologic și de Afaceri în care vor fi derulate activități de diseminare la scară largă a rezultatelor activităților de cercetare, inclusiv predare, publicare și transfer de cunostințe. Clădirea va fi amenajată și dotată echivalent cu un centru de date pentru a putea deservi trei categorii de stakeholderi: cercetători din cadrul Universității sau din cadrul altor universități și entități de cercetare, startup-uri și spin-off-uri care dezvoltă noi servicii și produse în domeniile de specializare inteligentă ale parcului și IMM-uri sau corporații din domeniul tehnologiilor medicale, al serviciilor medicale și al farmaceuticii ce desfașoară în cadrul parcului activități de cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic pe perioade medii – lungi (3-5 ani).

Prin intermediul componentei de Spital Clinic Universitar „George Emil Palade”, se vor asigura nu doar servicii medicale de performanță, dar și suport pentru procesul de învățământ destinat studenților, masteranzilor și doctoranzilor precum și pregătire medicală pentru medicii rezidenți. Spitalul va avea și o funcțiune de cercetare importantă. El va crea cadrul potrivit pentru studiile clinice în scopul dezvoltării de noi produse/servicii medicale și mediul pentru cercetarea inter și multidisciplinară, care îmbină medicina – tehnologia – infomația – serviciile – aspecte de etică – aspecte juridice – soft skills – domenii în care UMFST își pregătește studenții. Prin funcțiunea de transfer tehnologic a rezultatelor cercetării şi valorificarea acestora prin activităţi economice, Spitalul Clinic Universitar „George Emil Palade” va reprezenta mediul de testare și implementare a serviciilor și tehnologilor pentru o medicină modernă – aparatură și instrumentar inovativ, procedee și terapii mai eficiente, noi formule de medicamente, abordări moderne de e-health/telemedicină, pentrutestarea echipamentelor medicale de ultimă generație, a ideilor inovative ale echipelor de studenți și cercetători din regiune, preocupate de inovare în sănătate, colaborări de tip bridge grants.

Pentru înființarea Spitalului Clinic Universitar „George Emil Palade" din Târgu Mureș, care va fi construit și administrat de UMFST din Târgu Mureș, s-a depus la sfârșitul lunii octombrie 2020 de către universitate documentația proiectului de finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020. Este un proiect complex, pentru care se așteaptă evaluarea, fiind singurul proiect de acest fel depus în Regiunea Centru.

Activitatea de cercetare a Universității Dimitrie Cantemir se realizează în cadrul implementării următoarelor proiecte:[30]

1. Practica inovativă a studenților – UDC Program de finanțare: Programul Operațional Capital Uman 2014 – 2020 Perioada de implementare: 27.10.2020 – 26.10.2022

Valoarea totală a proiectului: 3.972.488,46 lei Obiectiv general: creșterea numărului absolvenților de învățământ terțiar și non universitar din universitatea Dimitrie Cantemir din Târgu Mureș (UDC), care își găsesc un loc de muncă urmare a accesului la activități de învățare la un potențial loc de muncă, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI. Obiective specifice:

- organizarea și derularea unor programe de învățare la locul de muncă pentru 325 de studenți ai UDC, în cadrul parteneriatelor nou înființate/dezvoltate, care să faciliteze inserția pe piața muncii a absolvenților de studii terțiare, conform SNC și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI
- organizarea și derularea unor programe de învățare simulată pentru 160 studenți (din cei 325 studenți aferenți obiectivului OS.1), în cadrul UDC, prin crearea unor laboratoare transdisciplinare în domeniul economic, juridic, psihologic
- dezvoltarea unui sistem informatic inovativ care să furnizeze permanent informații cu privire la nevoile pieței muncii și la care să fie înrolați minimum 900 de studenți și 100 de companii, până în octombrie 2023
- organizarea și derularea unor activități de consiliere și orientare profesională pentru 325 studenți, axat pe dobândirea de competențe care răspund necesităților pieței muncii
- înființarea și dezvoltarea unui centru de dezvoltare și informare inovativă, denumit în continuare CDII, pentru cercetare avansată și inovativă, adresat studenților UDC, la care vor fi angrenate cadre didactice și parteneri din diferite medii sociale și profesionale
- organizarea a doua cursuri de formare în domeniile antreprenor in economie socială, respectiv manager proiect, la care vor participa 48 persoane

2. Sistemul de guvernanță etică pentru RRI în centre de învățământ superior, centre de finanțare și de cercetare"

În acest proiect, Universitatea Dimitrie Cantemir este partener asocial al sistemului ETHNA. În cadrul implementării, proiectul va dezvolta și aplica un sistem de guvernanță etică pentru

[30] https://cantemir.ro/universitate/cercetare/

utilizarea RRI (etica cercetării, egalitatea de gen, știința deschisă și angajamentul față de cetățeni) în centre de învățământ superior, finanțare și cercetare (HEFRC). Sistemul este compus dintr-un Biroul ETHNA și patru instrumente și metodologii de lucru pentru RRI: codul etic, comitetul de etică, linia fierbinte etică și indicatorii de proces de raportat. Sistemul ETHNA va implementa și valida un sistem de guvernanță etică prin integrarea unui biroul ETHNA în conducerea a șase organizații din consorțiul din Spania, Norvegia, Estonia, Bulgaria, Austria și Portugalia. Scopul este de a dezvolta o structură de guvernanță care este sustenabilă în timp și poate fi transferată către alte centre, favorizând o responsabilitate mai mare în cercetare și inovare bazată pe implicarea cu cetățenii și societatea.

3. Crearea incubatorului de afaceri în domeniul medical „Dimitrie Cantemir" Program de finanțare:

Programul Operațional Regional 2014 – 2020

Valoarea totală a proiectului: 6.347.297,09 lei

Obiectiv general: Crearea și dezvoltarea incubatorului de afaceri în domeniul medical „Dimitrie Cantemir"

Obiective specifice:

- crearea infrastructurii incubatorului specific domeniilor medicale
- realizarea capacității de lucru incubatorului prin dotarea cu echipamente specifice domeniilor medicale: stomatologie, tehnică dentară, imagistică dentară, balneofiziokinetoterapie
- Din cadrul activității de cercetare a Universității Dimitrie Cantemir fac parte și următoarele manifestări științifice:
    - conferințe și simpozioane: „Simpozionul anual al studenților și masteranzilor", „Conferința internațională „Literature, discourse and multicultural dialogue", Conferința internațională „Educația incluzivă – actualități și perspective"
    - lansări de carte
    - workshop-uri

Activitatea de cercetare a Universității Sapientia vizează realizarea următoarelor obiective:

1. Crearea unei valori cognitive respectiv obținerea unor rezultate științifice, tehnologice, sociale de vârf, competitive la nivel național și internațional, având ca scop creșterea vizibilității internaționale și transferul rezultatelor în economie și societate, prin integrarea în rețele naționale și internaționale și crearea polilor de excelență.

2. Valorificarea cercetării prin inovare cu impact la nivelul societății, a agenților economici și transferul cunoștințelor către sfera practică. Se urmărește orientarea cercetării spre rezolvarea problemelor complexe, de interes local, regional și național sau formulate de agenți economici, precum și dezvoltarea de tehnologii, produse și servicii inovative cu aplicabilitate directă.

3. Creșterea calității sociale prin dezvoltarea de soluții, inclusiv tehnologice, care să genereze beneficii directe la nivelul societății.

Activitățile de cercetare din cadrul Universității Sapientia din Târgu Mureș, se desfășoară în cadrul evenimentelor de tipul: conferințe și simpozioane, expoziții științifice, festivaluri, workshop-uri etc.

Asociația Life Tech City

La inițiativa Primăriei municipiului Târgu Mureș, în anul 2015 s-a constituit Asociaţia „Life Tech City", pol de competitivitate în domeniul medical, al științelor vieții și al medicinei informatice". Reunește 25 de membrii, dintre care 4 instituții/autorități publice, 3 universități, 3 unități sanitare, 3 ONG-uri și 12 companii.[31] Scopul Asociaţiei constă în crearea unui pol de competitivitate ca structură de sprijin al afacerilor de interes naţional şi internaţional cu scopul dezvoltării activităţilor de cercetare – dezvoltare în domeniul științelor medicale (biologia, nanobiologia, nanotehnologia, dar și domeniile conexe precum farmacologia sau genetica) și al științelor conexe domeniului medical, cu o componentă semnificativă de tehnologia informațiilor și comunicațiilor.

Prin această asociere s-a avut în vedere implementarea de proiecte de specializare inteligentă92 la nivelul municipiului Târgu Mureș, prin accesarea de fonduri nerambursabile în cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014-2020, însă fără rezultate.

În perioada de programare financiară 2021-2027, investițiile în cercetare, dezvoltare, inovare vor constitui priorități investiționale, cu alocări financiare substanțiale.

Prin Obiectivul de politică 1 – O Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii se au în vedere:

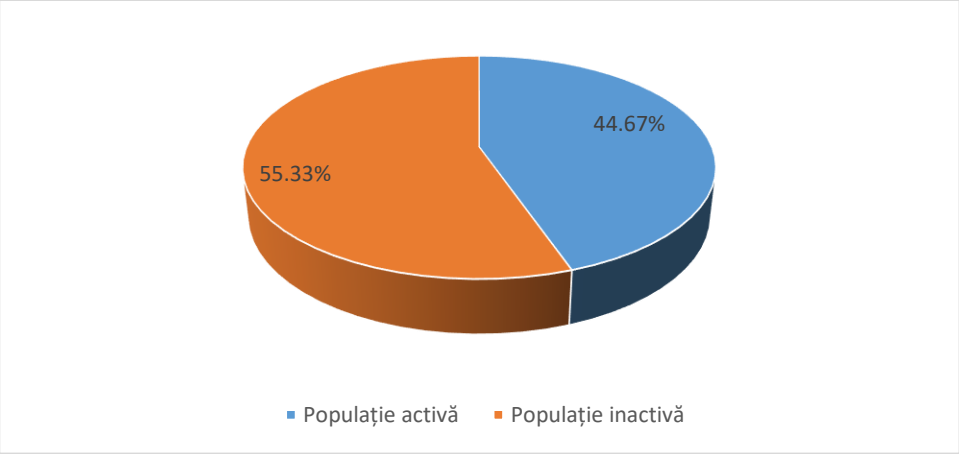
- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- Impulsionarea creșterii competitivității IMM-urilor;
- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

Dezvoltarea sectorului cercetare - dezvoltare - inovare este unul dintre factorii care poate potenţa competitivitatea la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș

1.6.7. Piața forței de muncă

În funcție de statutul activității curente, populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș prezintă următoarea structură:

[31] http://lifetechcity.ro/index.php/ro/membri-4-ro.html

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația stabilă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită în proporție de 44,67% din populație activă și în proporție de 55,33% din populație inactivă.

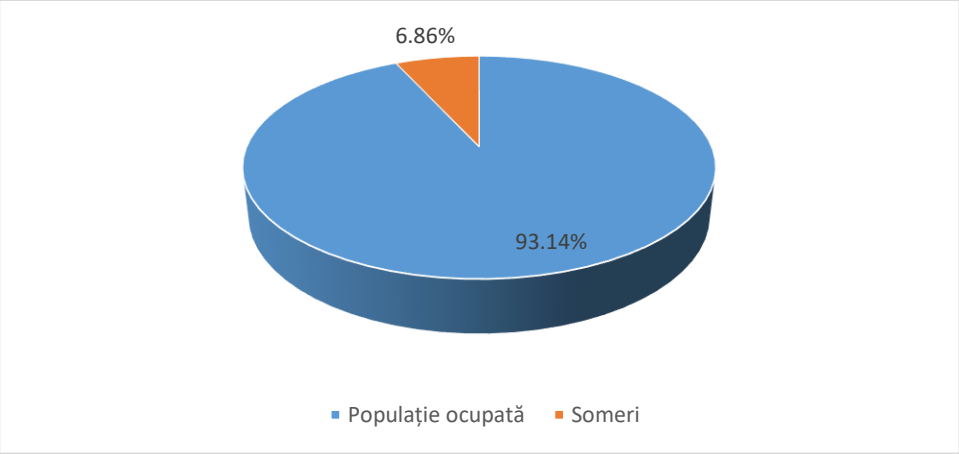
Populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este prezentată în următorul tabel:

TOTAL POPULATIE STABILA	POPULATIA ACTIVA				
	TOTAL POPULATIE ACTIVA	din care:			
		Populație ocupata	Șomeri	din care:	
				Șomeri in căutarea unui alt loc de munca	Șomeri in căutarea primului loc de munca
209.881	93.753	87.326	6.427	4.737	1.690

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș include 93.753 persoane, acestea reprezentând 44,67% din populația stabilă. Populația activă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 1,02% din totalul populației active de la nivel național; 9,17% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 41,31% din totalul populației active a județului Mureș.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din populația ocupată (93,14%) și șomeri (6,86%). Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș reprezintă 1,03% din totalul populației ocupate de la nivel național; 9,29% din totalul acestei categorii a populației din Regiunea Centru și 35,54% din totalul populației ocupate a județului Mureș.

Structura populației active a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată grafic prin următoarea figură:

Populația ocupată a zonei Metropolitane Târgu Mureș este reprezentată în următorul tabel:

Populația Stabilă Ocupată	Statut profesional					
	Salariați/ Angajați	Patroni/ Angajatori	Lucrători pe cont propriu	Membri unei societăți agricole/ cooperative	Lucrători familiali (neremunerați)	Alte situații
87.326	76.989	1.370	5.380	18	3.513	56

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș este alcătuită din salariați/angajați (88,16%), patroni/angajatori (1,57%), lucrători pe cont propriu (6,16%), membri unei societăți agricole cooperative (0,02%), lucrători familiali neremunerați (4,02%) și persoane cu altă situație economică (0,06%).

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe activități ale economiei naționale este reprezentată în următorul tabel:

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Agricultură, silvicultură și pescuit	7.611
Industria extractivă	1.026
Industria prelucrătoare	17.962
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1.827
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	990
Construcții	6.038

Activități ale economiei naționale	Populația ocupată
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14.861
Transport și depozitare	4.220
Hoteluri și restaurante	1.802
Informații și comunicații	1.856
Intermedieri financiare și asigurări	1.576
Tranzacții imobiliare	147
Activități profesionale, științifice și tehnice	1.777
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2.097
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	5.968
Învățământ	5.278
Sănătate și asistență socială	7.862
Activități de spectacole, culturale și recreative	963
Alte activități de servicii	3.182
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	174
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	109
TOTAL	**87.326**

Majoritatea populației ocupate își desfășoară activitatea în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; reparării autovehiculelor și motocicletelor, reprezentând 17,02% din totalul populației ocupate.

Populația ocupată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș pe grupe de ocupații este reprezentată în următorul tabel:

Grupe de ocupații	Populația ocupată
Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	2.966
Specialiști în diverse domenii de activitate	19.265
Tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic	10.118
Funcționari administrativi	5.030
Lucrători în domeniul serviciilor	16.286
Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	6.919
Muncitori calificați și asimilați	14.368
Operatori la instalații și mașini; asamblatori de mașini și echipamente	7.389
Muncitori necalificați	4.985

Grupe de ocupații	Populația ocupată
TOTAL	87.326

Majoritatea populației ocupate, in proporție de 22,06% sunt specialiști în diverse domenii de activitate, pondere urmată de lucrători în domeniul serviciilor în proporție de 18,65%, si muncitori calificați și asimilați în proporție de 16,45%.

1.7. Mediu și schimbări climatice

Problemele de mediu reprezintă o preocupare din ce în ce mai importantă pentru populația Zone Metropolitane Târgu Mureș respectiv a Municipiului Târgu Mureș. Principalele probleme privind mediul și schimbările climatice constau în poluarea aerului, apei și solului, cu un puternic impact asupra vieții și sănătății umane, dar și a riscurilor schimbărilor climatice, ale căror efecte se răsfrâng asupra condițiilor de locuire și nivelului de trai al populației.

Clima afectează toate localitățile, indiferent de dimensiunea acestora, astfel toate comunitățile trebuie să participa activ la combaterea schimbărilor climatice. Atenuarea riscurilor schimbărilor climatice reprezintă una dintre prioritățile de la nivel mondial, astfel majoritatea statelor lumii s-au implicat activ în acest demers. Diminuarea efectelor schimbărilor climatice constituie Prioritatea 0 la nivelul Uniunii Europene, fiind alocate resurse substanțiale. Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice reprezintă și una dintre principalele priorități ale României conform Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă 2030, a Politicii Urbane 2035 și a documentelor programatice pentru atragerea fondurilor europene în perioada de programare 2021 – 2027.

1.7.1. Caracterizarea capitalului natural[32]

Caracterizare geologică

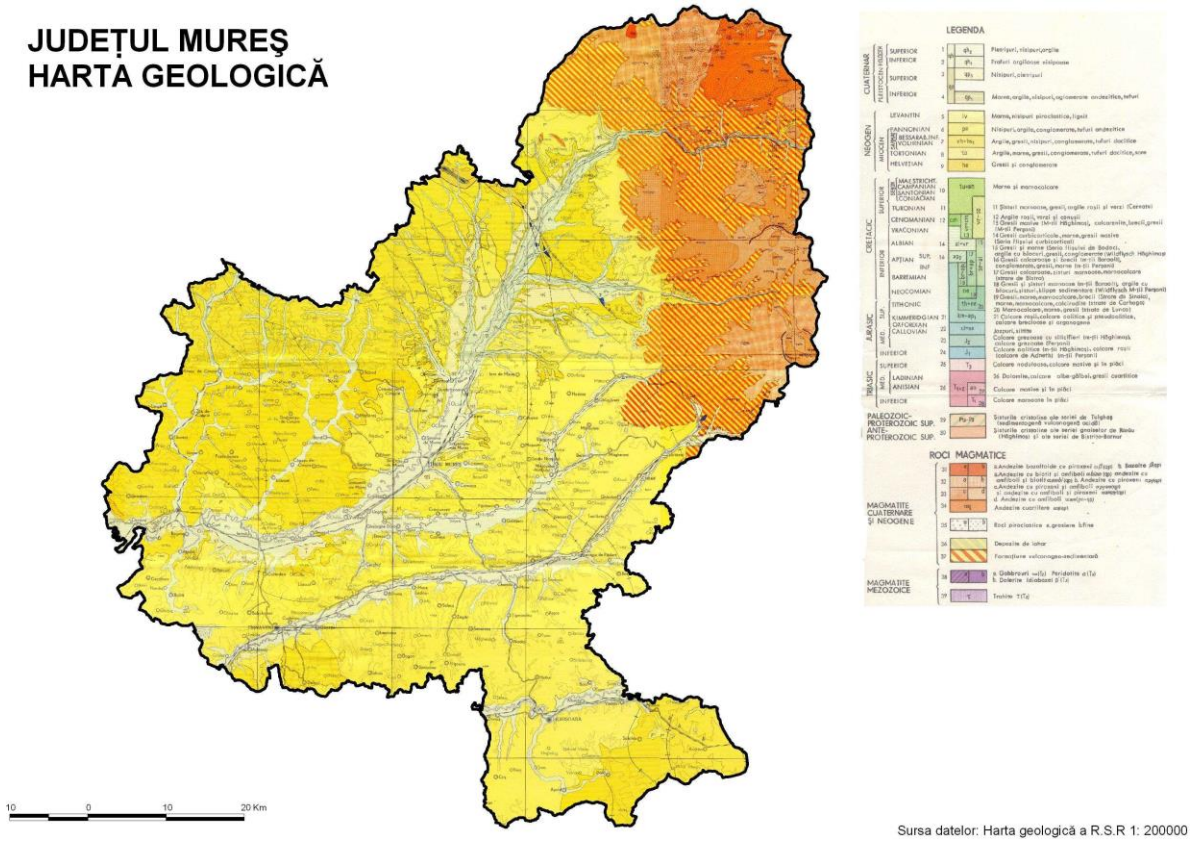
Municipiul Târgu Mureș este situat în zona deluroasă a Bazinului Transilvănean, în care râul Mureș și-a creat o vale largă, cu luncă majoră larg dezvoltată, care în dreptul localității se întinde pe o lățime de 3 km. Substratul geologic este reprezentat de formațiunea de vârstă Panoniană, alcătuită din argile marnoase slab tectonizate, caracteristice domurilor gazeifere. Din punct de vedere geotehnic sunt importante depozitele cuaternare Holocene, roci care de obicei constituie terenul de fundare pentru construcții. Terenul de fundare în Municipiul Târgu Mureș este constituit din aluviuni și deluvii, mai rar fiind reprezentat de argila marnoasă de bază. În aceste roci canotează o pânză freatică cu nivel liber sub presiune, patul ei fiind argila marnoasă panoniană. O formă de apariție a

[32] Subcapitol realizat pe baza documentului Studiu de Fundamentare privind protecția mediului aferent Planului Urbanistic General Municipiul Târgu Mureș

apei subterane sunt izvoarele descendente, care apar sub fruntea terase III. Un caz special reprezintă apele ascendente – sărate de la Sângeorgiu de Mureș.

Principalele aspecte ale zonificării geotehnice ale Municipiului Târgu Mureș sunt:

- Adâncimea de apariție a stratului de pietriș-bolovăniș cu nisip aluvionar – Stratul de pietriș-bolovăniș cu nisip apare pe tot cuprinsul luncii și pe trasee. Acesta constituie un teren bun de fundare, având presiune convențional de 400-600kPa și modul de deformație ridicat. Între suprafața terenului și suprafața pietrișului se interpune un complex de roci argiloase (nisipoase) cu grosime variabilă de la caz la caz.
- Delimitarea zonelor unde roca lipsește – aceste zone au implicații în deformațiunile terenului de fundare, având în vedere că sub construcții pe toată lungimea zonei active apar roci cu compresibilitate mai mare decât a pietrișului.
- Adâncimea de apariție a nivelului pânzei freatice – nivelul apei subterane a fost încadrat în 5 zone de adâncime: nivel hidrostatic 0 – 2 m; 2 – 3m; 3 – 4m; 4 – 5m și peste 5 m adâncime de la nivelul terenului. Această zonificare are importanță în calculul terenului de fundare, comportarea lucrărilor ascunse, prevederea și executarea construcțiilor subterane, obiecte edilitare etc.
- Adâncimea de apariție a stratului de bază argilă marnoasă – în zonele cu suficiente date, suprafața argilei marnoase de bază este reprezentată prin izolarea cu cote absolute. Adâncimea de apariție a stratului de bază este importantă pentru aprecierea grosimii complexului aluvial și deluvial.
- Zone cu condiții de fundare dificile, alunecări de teren sau teren de fundare cu capacitate portantă redusă, umpluturi grase – în zonele cu condiții geotehnice dificile s-au încadrat alunecările și terenurile de fundare slabe. Alunecările sunt în special caracteristice terenurilor de pe versantul drept al pârului Pocloș. O parte a acestor terenuri au fost stabilizate prin drenuri și ziduri de sprijin. Toate pantele acoperite cu deluvii, cu căderi de peste 10% prezintă risc de alunecare în situația în care nu sunt asigurate condiții de prevenire a acestui fenomen în cadrul execuției lucrărilor de construcții. Zonele cu condiții de fundare dificile din cauza caracteristicilor de fundare sunt întâlnite pe lunca râului Mureș și a pârului Pocloș, fiind condiționate de prezența deasupra pietrișului sau argilei marnoase a rocilor mâloase sau nisipurilor fine prăfoase sub nivelul apei subterane.

Sursa: Studiu de Fundamentare privind protecția mediului aferent Planului Urbanistic General Municipiul Târgu Mureș – pag. 6

Solul

Terenurile de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș și Municipiului Târgu Mureș, litologic sunt constituite din complexe marno-argiloase și nisipoase, intercalate cu depozite pluvio-deluviale. Predomină solul aluvial din lunga Mureșului și solurile argilo-iluviale. Solul brunargilitic este în diferite grade de podzolire și are textură mijlocie și mijlocie grea diferit erodat.

Din punct de vedere al eroziunii, solurile mai puțin erodate sunt în valea Mureșului iar cele puternic erodate predomină pe văile fluenților.

Pe raza Municipiului Târgu Mureș stratul de bază este reprezentat de o argilă marnoasă, compactă, peste care atât în formațiunile de luncă, cât și în zona teraselor și dealurilor se regăsesc rocile care constituie terenul de fundare. În aceste roci este cantonată pânza freatică a cărei nivel variază funcție de condițiile de alimentare și drenare.

În funcție de compoziția granulometrică a terenurilor de fundare se deosebesc:

- Sol vegetal sau de umplutură cu grosimea stratului de aproximativ 1 m, la suprafață

- Complexul argilo-prăfos este mai subțire în zona de luncă și mai gros în zona de terasă. Apar combinații variate între prafuri, argile și nisipuri fine. Uneori apar intercalații de mâluri în zonele de luncă mai ales în lunca Poclușului. Complexul argilo-prăfos are caracter mai consolidat pe terase și dealuri.
- Pietrișul cu nisip are răspândire generală în lunca Mureșului și pe terase. Pietrișul apare în intercalații subțiri în deluviile de pe pantele de sub terasele înalte. În aluviunile pârâului Poclș deseori lipsește pietrișul. Acest material conține un teren bun de fundare cu presiune normală ridicată și practic incompresibil. În formațiunile de luncă pot apărea intercalații de mâluri cu nisipuri.
- Argila marnoasă de bază constituie rar teren de fundare, la adâncimi mari.

Relieful

Relieful Municipiului Târgu Mureș este colinar fragmentat de văi largi și dealuri înalte, dintre care, Platoul Cornești este cea mai înaltă cotă a localității, fiind situat la 488 m deasupra Mării Negre și la 197 m deasupra localității. În imediata apropiere a localității spre cele patru puncte cardinale pot fi întâlnite zone de câmpie, de deal și de munte. Vatra localității este dispusă pe nivele de altitudine cuprinsă între 310 m (pe lunca Mureșului) și 450 m (pe culmea Platoului Cornești).

Accesul în localitate este facilitat de valea largă a Mureșului, de-a lungul căreia s-au realizat căile de comunicație rutiere și feroviare a căror dezvoltare a avut o contribuție semnificativă în evoluția localității. Poziția localității la intersecția unor importante căi de comunicație între regiuni cu potențial economic variat, între care existau schimburi de produse, este indicată prin denumirea de „târg”, rang atribuit localității în secolul al XVII- lea.

Municipiul Târgu Mureș este situat într-o zonă care prezintă risc seismic redus, raportat la nivel național, favorabilă pentru desfășurarea activităților care necesită grad ridicat de protecție împotriva riscului seismic.

Clima

Clima Municipiului Târgu Mureș este de tip continental moderată, caracterizată prin veri călduroase și ierni aspre, influențată de vecinătatea Munților Gurghiu, iar toamna și iarna sunt resimțite influențele atlantice din partea de vest. Tranziția din iarnă în primăvară se realizează de obicei la mijlocul lunii martie, iar cea de la toamnă în iarnă în luna octombrie. Iernile sunt lipsite de viscole iar verile sunt călduroase. Temperatura medie anuală este de cca. 8,2°C. Temperatura medie a lunii ianuarie este de -3°C, iar cea a lunii iulie de 19°C. Temperatura minimă absolută înregistrată la nivelul Municipiului Târgu Mureș fost de -32,8°C (ianuarie 1963), iar maxima absolută de 38,5°C (august 1952).

Precipitațiile atmosferice nu sunt foarte consistente, cantitatea medie a precipitațiilor fiind de cca 600 mm anual. Cea mai ploioasă lună este iunie (99 mm) iar cea mai uscată, februarie (26 mm). Umezeala atmosferică este destul de ridicată(77% anual). Ploile torențiale nu au un caracter prea

accentuat. Sunt destul de frecvente în perimetrul localității inversiunile de temperatură, deși intensitatea acestora este atenuată de valea Mureșului.

Vânturile cele mai frecvente sunt cele din sectorul nordic și nord-vestic, favorizate de orientarea generală a reliefului și în special de orientarea culoarului văii Mureșului.

Un criteriu deosebit de important pentru calculul pierderilor de căldură ale unui imobil, în contextul investițiilor de reabilitare termică și eficientizare energetică; constă în zona climatică în care este amplasat imobilul respectiv. Zona climatică reprezintă baza determinării temperaturi exterioare de calcul, care influențează schimbul termic prin elementele care alcătuiesc anvelopa imobilului.

În ultimii ani, la nivelul Municipiului Târgu Mureș, iernile au devenit din ce în ce mai blânde, temperaturile înregistrate rareori au scăzut sub -15°C și cu zăpadă din ce în ce mai puțină. Verile au devenit din ce în ce mai calde, crescând numărul zilelor tropicale (în care maxima depășește 30°C). Municipiul Târgu Mureș este situat în zona climatică IV, cu temperaturi minime până la -21°C

Umezeala aerului

Umezeala relativă a aerului în Zona Metropolitană Târgu Mureș se datorează în parte advecțiilor maselor de aer maritim-tropicale și mediteraneene calde și umede cât și celor de origine oceanică. O sursă importantă de umezire a aerului o constituie și apropierea Văii Mureșului. În acest context, în zonă, valoarea medie multianuală a umezelii este destul de ridicată, respectiv 77%. În cursul anului, în lunile decembrie și ianuarie umezeala relativă este maximă, aproximativ 87%, iar primăvara, în luna aprilie se înregistrează cel mai scăzut grade de umiditate, aproximativ 69%.

Frecvența anuală a zilelor cu umezeala sub 30% este de 11,2. Cele mai numeroase zile uscate sunt înregistrate primăvara în lunile aprilie (3,2 zile) și mai (3,2 zile). În luna decembrie frecvența acestor zile este nulă.

Numărul mediu anual al zilelor umede înregistrate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 78,9 zile/an.

Regimul nebulozității și durata strălucirii soarelui

Nebulozitatea aerului prezintă în Zona Metropolitană Târgu Mureș o media anuală relativ mică de 6,1 zecimi cu un maxim iarna în decembrie ianuarie de 7,9 – 7,4 zecimi și un minim în august 4,6 zecimi.

Analizând frecvența lunară și anuală a zilelor în care predomină anumite tipuri de timp (senin, noros ori acoperit) se constată că în Zona Metropolitană Târgu Mureș zilele senine au o frecvență maximă la sfârșitul verii (7,2 în luna august) și toamna (în septembrie – octombrie 6,3 la 6,9 zile). Cele mai puține zile senine se înregistrează în luna septembrie (1,6 cazuri). Frecvența medie anuală a zilelor senine înregistrate în Zona Metropolitană Târgu Mureș este de 45,2.

Zilele noroase respectiv zilele cu nebulozitatea cuprinsă între 3,6 și 7,5 zecimi, au o frecvență anuală de peste 200 zile, iar cele acoperite (cu nebulozitate între 7,6 – 10 zecimi) la 119,2 cazuri. În cursul

anului, vara sunt cele mai frecvente zilele noroase (19,4 – 21 cazuri) iar cele acoperite sunt mai frecvente iarna (17,1 – 18.6 cazuri).

Durata efectivă de strălucire a soarelui este în medie de 1897 ore anual. Lunile în care se înregistrează cea mai mare durată strălucirii soarelui sunt: iulie (257,5 ore) și august (252 ore). Cele mai puține ore de strălucire a soarelui sunt înregistrate în luna decembrie (42,6).

Precipitații atmosferice

Precipitațiile atmosferice din Zona Metropolitană Târgu Mureș sunt destul de reduse pentru poziția și altitudinea la care se situează localitățile componente, media anuală înregistrată a precipitațiilor fiind de 568 mm. Perioada cea mai ploioasă a anului o reprezintă intervalul mai – iulie, când sunt înregistrate cantități de precipitații cuprinse între 73,5 – 81,5 mm.

Perioadele secetoase sunt destul de frecvente în Zona Metropolitană Târgu Mureș ca de altfel și diferențele pluviometrice de la an la an sau de la lună la lună înregistrate în cursul aceluiași an.

Durata intervalului anual cu ninsoare înregistrat la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 14,4 zile în luna decembrie, 23,2 zile în luna ianuarie și 17,5 zile în luna februarie. Există situații ân are stratul de zăpadă se poate menține în lunile de iarnă, în tot intervalul lunar, respectiv 31 de zile în lunile decembrie și ianuarie și 28-29 zile în luna februarie.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat ample studii privind posibile scenarii de schimbare a regimului climatic în România în perioada 2001 – 2030 față de perioada 1961 – 1990. Analiza șirurilor de date privind cantitatea precipitațiilor a pus în evidență o scădere a cantităților lunare de precipitații față de perioada 1961 – 1990, îndeosebi în perioada iernii (lunile decembrie și februarie), o creștere în toamnă îndeosebi în luna octombrie, excedent în primăvară, iar în lunile iunie și iulie se proiectează scăderi la stațiile de deal și de câmpie.

Regimul vântului

Dinamica atmosferei care, prin frecvența ei lunară și anuală imprimă particularități specifice climatului zonei respective, se caracterizează în Zona Metropolitană Târgu Mureș printr-o frecvență dominantă a vânturilor din nord (15,6%), nord-vest (13,8%) și vest (11,55). Frecvența anuală mai mare a direcției nord este datorată în mare parte și orientării generale a văii Mureșului a cărei lunci largi facilitează penetrarea curenților de aer, mai frecvent din această direcție.

Calmul prezintă o frecvență de 25,2% având cel mai mare procentaj în septembrie-octombrie și decembrie-ianuarie (31 – 33%). Variația frecvenței vântului pe direcții în cursul anului este mai sugestivă dacă este analizată în fiecare anotimp:

- Primăvara circulația predominantă este din sectorul nordic (19,2%) urmată de cea din vest și nord-vest cu 11,3%. Calmul în acest anotimp este de 29,8%
- Vara predominante sunt vânturile din sectorul nord-vestic cu 17,9% și din nord cu13,9%, urmează ca frecvență vânturile din vest cu 12,1% și nord-est cu 11,1%. Calmul reprezintă 22,5%

- Toamna predomină circulația din sectorul nordic cu 14,8% și cea din sectorul nord-vestic cu 11,8%. În această perioadă, frecvența calmului atmosferic este de 30,3%
- Iarna predominante sunt vânturile din sectorul nordic cu 19,1%, din vest 11,3%, vânturile din nord-vest cu 11,3% și sud-vest cu 10,8%. Calmul reprezintă 29.7%.

Viteza medie anuală pe direcții este mai mare la vânturile din sectoarele nord vestic 27 m/s, vestic și sud-vestic cu 24 m/s. În general aceste viteze se mențin aproape în toate lunile anului ca fiind mai mari decât vitezele vânturilor din alte direcții. Viteza medie a vântului indiferent de direcție este de doar 1,6 m/s confirmând o dinamică mai puțin pronunțată a zonei, efect al adăpostului orografic limitrof.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat ample studii privind schimbările observate în regimul climatic din România în perioada 1961 – 2007. În regiunile intracarpatice nu s-au identificat tendințe semnificative de scădere a vitezei vântului în niciun anotimp.

Fenomene meteorologice

Cele mai semnificative fenomene meteorologice înregistrate pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt:

- Ceața – cu o frecvență medie anuală de 52,8 zile. În cursul anului frecvența acesteia este cea mai mare în ianuarie: 12,1 zile și în decembrie 10,2 zile. Cea mai mică frecvență a ceții este semnalată în luna aprilie: 0,8 zile.
- Aerul cețos – datorită Văii Mureșului ș Combinatului Chimic Azomureș are o frecvență anuală foarte mare, 242,5 zile. În sezonul rece (lunile octombrie – martie), frecvența aerului cețos oscilează între 19,2 – 27 zile. O frecvență mare a acestui fenomen în Zona Metropolitană Târgu Mureș este semnalată chiar și vara 16,9 - 19,1 zile lunar.
- Orajele sunt semnalate în intervalul februarie – noiembrie, lunile de vară având frecvența cea mai pronunțată 7,3 – 10 zile. Anual în Municipiul Târgu Mureș se înregistrează 41,8 zile cu oraje.
- Viscolul este un fenomen aproape necunoscut, frecvența anuală a acestuia fiind de doar 0,6 zile. Vântul tare, cu viteze de peste 15 m/s înregistrează o frecvență nesemnificativă.

Resursele subsolului

Varietatea formelor de relief și a condițiilor geologice-tectonice, stratigrafice și petrografice, au determinat și o diversitate mare de bogății ale subsolului. Cele mai importante resurse materiale ale subsolului întâlnite pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt:

- Gazul metan – structura gaziferă Târgu Mureș este situată în partea centrală a depresiunii Transilvaniei, pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș. Se învecinează est cu structura Corunca, la sud-est cu structura Acățari, la vest cu structura Săușa și la nord cu structura Ernei. Jumătate din suprafața structurii(partea de nord-vest) este situată sub Municipiul Târgu Mureș, iar cealaltă jumătate se alungește la dus-est de localitate și din această cauză, dezvoltarea structurii s-a realizat preponderent pe partea sud-estică. În ceea ce privește

exploatarea gazului metan se constată că dezvoltarea intensivă a construcțiilor în intravilan a obligat amplasarea perimetrelor de exploatare în apropierea zonelor rezidențiale.

- Argilele – sunt exploatate de către societatea KRONBERGER GROUP SA în vederea fabricării cărămizilor
- Balastul – balastierele existente pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș nu sunt exploatate.

1.7.2. Rezervații naturale și arii protejate

Siturile Natura 2000 pentru județul Mureș au fost declarate în două etape, în anul 2007 și 2011. Prima etapă de declarare a siturilor de importanță comunitară a fost aprobată de Comisia Europeană/Deciziile 90 – 96 din 12 decembrie 2008, publicate și în Jurnalul oficial al Uniunii Europene.

În a doua etapă prin O.M. nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrată a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, publicat în Monitorul Oficial nr. 846/19.11.2011, au fost desemnate pe Directiva Habitate încă 12 situri Natura 2000 cu suprafața totală de 8.030 ha (pe lângă cele 8 situri SCI declarate în anul 2007 cu suprafața totală de 225.030 ha).

Pe Directiva Păsări, prin H.G. 971/5.10.2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologie europene Natura 2000 în România au fost desemnate din anul 2007 un număr de 5 arii avifaunistice cu suprafața totală de 136.000 ha, iar din anul 2011 s-a mai adăugat o arie avifaunistică – Munții Călimani, suprapusă peste Parcul Național Călimani.

Aria naturală protejată declarată în rețeaua ecologică Natura 2000 de pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș este:

- ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș – se întinde pe o suprafață de 574 ha pe teritoriul localităților: Târgu Mureș, Cristești, Crăciunești, Livezeni și Sângeorgiu de Mureș. Tipul habitatului este 91Y0 - Păduri dacice de stejar li carpen. Speciile protejate sunt: specii de mamifere: liliacul cărămiziu (Myotis emarginatus), specii de amfibieni și reptile: buhaiul de baltă cu burta galbenă (Bombina variegata), tritonul cu creastă (Triturus cristatus) și tritonul comun transilvănean (Triturus vulgaris ampelensis); specii de nevertebrate: croitorul mare, gornicul (ceranbyx cerdo) și rădașca (Lucanus cervus).

Conform Raportului anual privind starea mediului – Mureș din anul 2020, în situl Natura 2000 ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș în lipsa supravegherii sitului este afectat habitatul și unele specii de interes comunitar. Situația speciei de interes comunitar liliacul cărămiziu (Myotis emarginatus), cu rol principal în desemnarea sitului Natura 2000 este critică. Locurile de iernare au fost distruse din Clădirea Spitalului de Oncologie și nu se mai observă zborul consacrat al speciei în amurg spre

pădure. Se insistă pentru modificarea limitelor sitului natura 2000, excluderea zonei de pădure exploatată din trupul II Budiu și cu regenerare care a compromis habitatul de interes comunitar.

Aprobarea în anul 2015 a Planurilor de management integrale ale ariilor naturale protejate de interes comunitar (proiecte POS finalizate va asigura în mare măsură menținerea/refacerea habitatelor și speciilor de interes comunitar din județul Mureș (40% din suprafața județului).

Localizarea geografică a Ariei naturale protejate ROSCI0342 Pădurea Târgu Mureș este reprezentată pe următoarea hartă:

Sursa: https://natura2000.eea.europa.eu/

1.7.3. Calitatea factorilor de mediu[33]

Calitatea aerului

Conform prevederilor Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, responsabilitatea privind monitorizarea calității aerului înconjurător în România revine autorităților pentru protecția

[33] Subcapitol realizat pe baza Raportului anual privind starea mediului – Mureș 2020

mediului. Poluații monitorizați, metodele de măsurare, valorile limită, valorile țintă, pragurile de alertă și de informare și criteriile de amplasare a punctelor de monitorizare sunt stabilite de legislația națională privind protecția atmosferei și sunt conforme cerințelor prevăzute de regulamentele europene.

Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) efectuează măsurători continue de dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NOx), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), particule însuspensie (PM10 și PM 2,5), benzen (C_6H_6), plumb (Pb), arsen (As), cadmiu (Cd), nichel (Ni), benzeno(a)piern. Calitatea aerului în fiecare stație este reprezentată prin indici de calitate sugestivi, stabiliți pe baza valorilor concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici măsurați.

În anul 2020 în România au fost amplasate 148 stații de monitorizare continuă a calității aerului, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici. RNMCA cuprinde 41 de centrale locale (aflate la Agențiile locale pentru Protecția Mediului) care colectează și transmit panourilor de informare a publicului datele furnizate de stații, iar după validarea primară le transmit spre certificare Centrului de Evaluare a Calității Aerului (CECA) din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului (ANPM):

În județul Mureș sunt amplasate 4 stații de monitorizare continuă a calității aerului aparținând RNMCA, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici, echipamente de laborator aferente acestora și un centru local de date care colectează și transmite automat datele furnizate de stații, aflate în curs de validare și certificare, panoului exterior de informare a publicului, amplasat în Municipiul Târgu Mureș, B-dul 1 Decembrie 1918 și pe site-ul național www.calitateaer.ro în scopul informării publicului în timp real, iar după validarea primară le transmite spre certificare CECA din cadrul ANPM.

Stațiile fixe de monitorizare a calității aerului RNMCA din județul Mureș, exploatate de Agenția pentru Protecția Mediului Mureș cuprind:

- O stație de tip fond urban pentru evaluarea influenței „așezărilor umane” asupra calității aerului; raza ariei de reprezentativitate de 1 – 5 km
- 3 stații de tip industrial pentru evaluarea influenței activităților industriale asupra calității aerului; raza ariei de reprezentativitate este de 100 m – 1 km.

Stațiile de monitorizare ale calității aerului RNMCA din județul Mureș sunt prezentate în următorul tabel:

Cod stație	Stație de tip	Locație	Poluanți monitorizați
MS-1	Fond urban	Târgu Mureș, Str.Köteles Sámuel Nr. 33	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), ozon (O_3), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM10 (automat și gravimetric) și PM2,5 (gravimetric), benzen (C6H6) și alți compuși organici volatili
MS-2	Industrial	Târgu Mureș	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), ozon

Cod stație	Stație de tip	Locație	Poluanți monitorizați
		Str. Libertăţii Nr.120	(O_3), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM10 (nefelometric și gravimetric)
MS-3	Industrial	Luduş Str.Uzinei de Apă Nr.40	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM10 (automnat și gravimetric), benzen (C_6H_6) și alți compuși organici volatili
MS-4	Industrial	Târnăveni Str.Rampei Nr.8.	dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), particule în suspensie PM10 automat (nefelometric), benzen (C_6H_6) și alți compuși organici volatili

la toate stațiile de monitorizare a calității aerului sunt înregistrate continuu valorile pentru parametri meteorologici: direcția și viteza vântului, temperatura, presiunea atmosferică, umiditatea, cantitatea de precipitații, intensitatea radiației solare, necesare pentru caracterizarea condițiilor de prelevare și corelarea nivelului concentrațiilor poluanților cu potențialele surse de poluare.

Datele de calitate ale aerului obținute în Rețeaua locală de monitorizare a calității aerului înconjurător, sunt prezentate în următorul tabel:

Stația/ Poluant	NO_2/NO_x	SO_2	CO	Ozon	PM 10 Metoda nefelometrică	PM 10 Metoda gravimetrică	Benzen	PM2,5 grav.
MS-1	51,12	91,17	92,83	93,49	63,66	96,99	93,45	93,4
MS-2	58,07	93,59	95,66	92,13	87,43	93,99	-	-
MS-3	92,71	91,13	76,77	-	29,78	53,55	18,03	-
MS-4	48,2	81,10	30,34	-	33,88	-	53,43	-

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Conform Raportului anual privind starea mediului – Mureș 2020, în ceea ce privește calitatea aerului, în urma analizei datelor emise de stațiile de monitorizare, sunt formulate următoarele concluzii:

- Nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită orare pentru sănătatea umană la indicatorul dioxid de azot – respectiv 200 µg/m3 și nici ale valorii-limită pentru media anuală (40 µg/m^3).
- Nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită orare pentru sănătatea umană la indicatorul dioxid de sulf respectiv 350 µg/m^3. Nu s-au înregistrat depășiri ale valorii limită pentru 24 ore – 125 µg/m3.
- Nu stau înregistrat depășiri ale valorii limită de 10 mg/m^3 pentru protecția sănătății umane la indicatorul monoxid de carbon (valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore).
- Media aritmetică pentru întreaga perioadă de funcționare a analizoarelor pentru indicatorul benzen măsurat la stația MS – 1 a fost în anul 2020 de 2,29 µg/m3; la stația MS-3 de 1,18 µg/m3,

iar la stația MS-4 de 2,12 µg/m3, față de valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane de 5 µg/m3.

- Nu s-a depășit pragul de alertă de 240 µg/m3 măsurat timp de 3 ore consecutive și nici nu s-au înregistrat depășiri ale pragului de informare pentru indicatorul ozon- respective 180 µg/m3, medie orară.
- Nu s-au înregistrat depășiri ale valorii maxime zilnice a mediilor pe 8 ore respective a valorii de 120 µg/m3 (valoare țintă).
- Concentrațiile medii anuale pentru metalele grele monitorizate nu au depășit valoarea limită anuală sau valorile țintă.

În anul 2020 s-au înregistrat următoarele depășiri ale valorilor limită prind calitatea aerului în zonele urbane:

PM10 gravimetric: Depășirile valorii limită zilnice (50microg/m3, medie pe 24 ore)					
Nume stație	An	lună	Zi din lună	Valoare concentrație	Contor (nr. total de depășiri pe fiecare stație de la începutul anului)
MS1	2020	1	8	75,1	1
MS1		1	9	87,15	2
MS1		1	10	52,13	3
MS1		1	11	71,53	4
MS1		1	12	66,83	5
MS1		1	18	81,05	6
MS1		1	20	58,35	7
MS1		1	24	62,3	8
MS1		1	25	83,55	9
MS1		1	26	96,65	10
MS1		1	27	99,18	11
MS1		1	28	69,67	12
MS1		2	1	61,6	13
MS1		2	18	73,02	14
MS1		2	19	62,83	15
MS1		3	18	53,83	16
MS1		3	19	63,29	17
MS1		3	20	66,71	18
MS1		3	26	53,78	19
MS1		3	28	67,82	20
MS1		4	9	57,04	21
MS1		11	14	56,36	22
MS1		11	16	63,18	23
MS1		11	17	62,51	24
MS1		11	18	71	25
MS1		11	26	60,07	26
MS1		12	1	61,54	27
MS1		12	2	69,21	28

PM10 gravimetric: Depășirile valorii limită zilnice (50microg/m3, medie pe 24 ore)					
Nume stație	An	lună	Zi din lună	Valoare concentrație	Contor (nr. total de depășiri pe fiecare stație de la începutul anului)
MS1		12	3	81,03	29
MS2	2020	1	18	58,53	1
MS2		1	20	63,51	2
MS2		1	24	76,74	3
MS2		1	25	95,62	4
MS2		1	26	108,32	5
MS2		1	27	111,75	6
MS2		1	28	64,58	7
MS2		1	31	59,68	8
MS2		2	1	60,46	9
MS2		2	2	51,57	10
MS2		2	9	53,64	11
MS2		2	10	76,23	12
MS2		2	14	51,98	13
MS2		2	16	56,11	14
MS2		2	17	67,5	15
MS2		2	18	81,19	16
MS2		2	19	71,28	17
MS2		2	23	52,27	18
MS2		2	26	52,21	19
MS2		3	17	51,44	20
MS2		3	18	66,43	21
MS2		3	19	66	22
MS2		3	20	75,14	23
MS2		3	26	58,23	24
MS2		4	28	67,49	25
MS2		4	8	51,88	26
MS2		10	9	65,9	27
MS2		11	24	53,13	28
MS2		11	5	52	29
MS2		11	14	58,82	30
MS2		11	16	54,04	31
MS2		11	17	54,21	32
MS2		11	18	67,45	33
MS3	2020	10	25	50,46	1
MS3		12	3	61,87	2

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

PM10 automat: Depășirile valorii limită zilnice (50microg/m3, medie pe 24 ore)

Nume stație	An	lună	Zi din lună	Valoare concentrație	Contor (nr. total de depășiri pe fiecare stație de la începutul anului)
MS1	2020	1	18	138,69	1
MS1		1	20	108,36	2
MS1		1	24	93,34	3
MS1		1	25	107,28	4
MS1		1	26	113,5	5
MS1		1	27	91,93	6
MS1		1	28	58,56	7
MS1		2	1	61,67	8
MS1		2	18	53,26	9
MS1		11	14	53,98	10
MS1		11	16	65,41	11
MS1		11	17	69,13	12
MS1		11	18	78,95	13
MS1		11	26	79,31	14
MS1		12	1	79,08	15
MS1		12	2	84,54	16
MS1		12	3	103,03	17
MS2	2020	1	18	85,19	1
MS2		1	20	86,79	2
MS2		1	24	94,72	3
MS2		1	25	119,15	4
MS2		1	26	139,75	5
MS2		1	27	118,37	6
MS2		1	28	66,77	7
MS2		2	1	70,9	8
MS2		2	2	57,29	9
MS2		2	9	53,55	10
MS2		2	10	70,03	11
MS2		2	16	64,97	12
MS2		2	17	67,5	13
MS2		2	18	82,98	14
MS2		2	19	64,12	15
MS2		2	23	52,2	16
MS2		3	18	51,06	17
MS2		3	19	51	18
MS2		3	20	57,43	19
MS2		10	24	69,73	20
MS2		11	5	84,17	21
MS2		11	14	85,43	22
MS2		11	16	92,54	23
MS2		11	17	89,79	24

PM10 automat: Depășirile valorii limită zilnice (50microg/m3, medie pe 24 ore)					
Nume stație	An	lună	Zi din lună	Valoare concentrație	Contor (nr. total de depășiri pe fiecare stație de la începutul anului)
MS2		11	18	105,99	25
MS3	2020	10	25	123,98	1

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Pe lângă poluanții monitorizați la stațiile RNMCA de monitorizare a calității aerului APM Mureș monitorizează continuu, în municipiul Târgu Mureș concentrația amoniacului în aerul înconjurător. Prin specificul industrial al municipiului, respectiv prin existența pe teritoriul Municipiului Târgu Mureș a combinatului chimic Azomureș SA în perioadele de calm atmosferic sau ceață se pot înregistra depășiri ale concentrației maxim admise pentru amoniac.

AMP Mureș utilizează pentru monitorizare „Sistemul mobil de monitorizare a concentrației de amoniac în aerul înconjurător - imisii" compus din analizor automat chemiluinescență și convertor amoniac.

În anul 2020 Sistemul mobil pentru monitorizarea amoniacului – imisii, a fost amplasat în 3 locații în Municipiul Târgu Mureș: str. Gheorghe Doja, nr. 231; Str. Libertății, nr. 120 și Str. Podeni, nr. 10 și s-au înregistrat 17 depășiri ale concentrației maxime admise pe probe medii zilnice.

Concentrația maximă admisă (CMA) pentru amoniac este prevăzută în STAS 12474 – 87 – Aer din zonele protejate. Condiții de calitate. Pentru amoniac CMA 30 min este de 0,300 mg/mc, iar CMA pentru 24 ore: 0,100 mg/mc.

Depășirile concentrației maxim admise înregistrate la indicatorul amoniac în Municipiul Târgu Mureș sunt prezentate în următorul tabel:

Nr. Crt.	**Data**	**Aparatura utilizată**	**Perioada de mediere**	**Concentrația NH_3 măsurată (mg/m^3)**	**Concentrația maximă admisibilă (mg/m^3)**
1	06.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 12,00 – 12,30	0,313	0,300
2	07.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 13,30 – 14,00	0,442	0,300
3			30 minute 14,00 – 14,30	0,351	0,300
4	08.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 13,30 – 14,00	0,383	0,300
5			30 minute 14,00 – 14,30	0,443	0,300
6			24 ore	0,103	0,100

Nr. Crt.	Data	Aparatura utilizată	Perioada de mediere	Concentrația NH_3 măsurată (mg/m^3)	Concentrația maximă admisibilă (mg/m^3)
7	09.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 13,00 – 13,30	0,391	0,300
8			30 minute 13,30 – 14,00	0,399	0,300
9	17.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 14,00 – 14,30	0,373	0,300
10	18.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 11,30 – 12,00	0,373	0,300
11			30 minute 12,00 – 12,30	0,384	0,300
12			30 minute 12,30 – 13,00	0,411	0,300
13			30 minute 13,00 – 13,30	0,423	0,300
14			24 ore	0,122	0,100
15	30.01.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 12,00 – 12,30	0,314	0,300
16	29.03.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 16,30 – 17,00	0,349	0,300
17			30 minute 17,30 – 18,00	0,352	0,300
18			30 minute 18,00 – 18,30	0,463	0,300
19	02.10.2020	Analizator automat chemiluminiscență și convertor amoniac	30 minute 16,00 – 16,30	0,331	0,300

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

În județul Mureș, activitatea industrială are impact semnificativ asupra mediului prin emisii de poluanți în aer. Traficul rutier este un alt factor a cărei presiune asupra calității aerului în special asupra zonelor urbane este într-o continuă creștere în ultimii ani. În această direcție este responsabilitatea administraților publice să asigure un management corespunzător al traficului concomitent cu realizarea centurilor ocolitoare pentru centrele urbane și să asigure o îmbunătățire continuă a infrastructurii rutiere.

Începând cu anul 2010, odată cu sistarea distribuției în sistem centralizat a agentului termic, s-au montat centrale individuale de apartament, aceste centrale au un impact semnificativ asupra

concentrațiilor de pulberi PM 10/PM2,5 în sezonul rece, acest efect fiind amplificat și de condițiile meteo nefavorabile dispersiei poluanților (calm atmosferic, ceață).

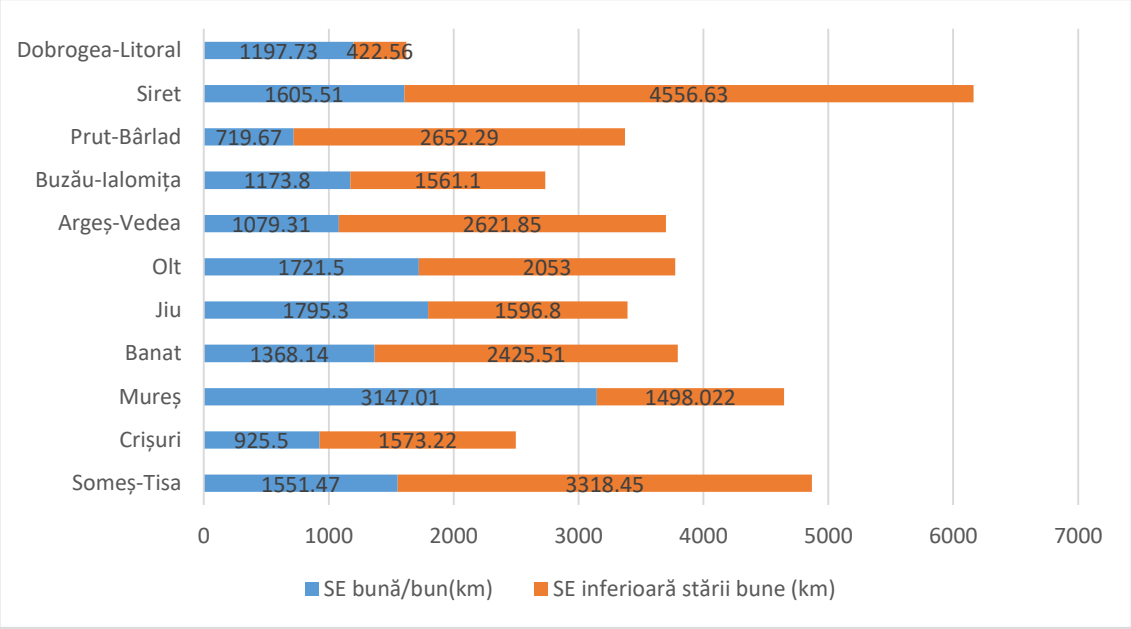
Calitatea apei

Calitatea apei este monitorizată individual în funcție de tipologia hidrologică: ape curgătoare (cursuri de apă), ape stătătoare (lacuri)și ape subterane.

Calitatea apei cursurilor de apă

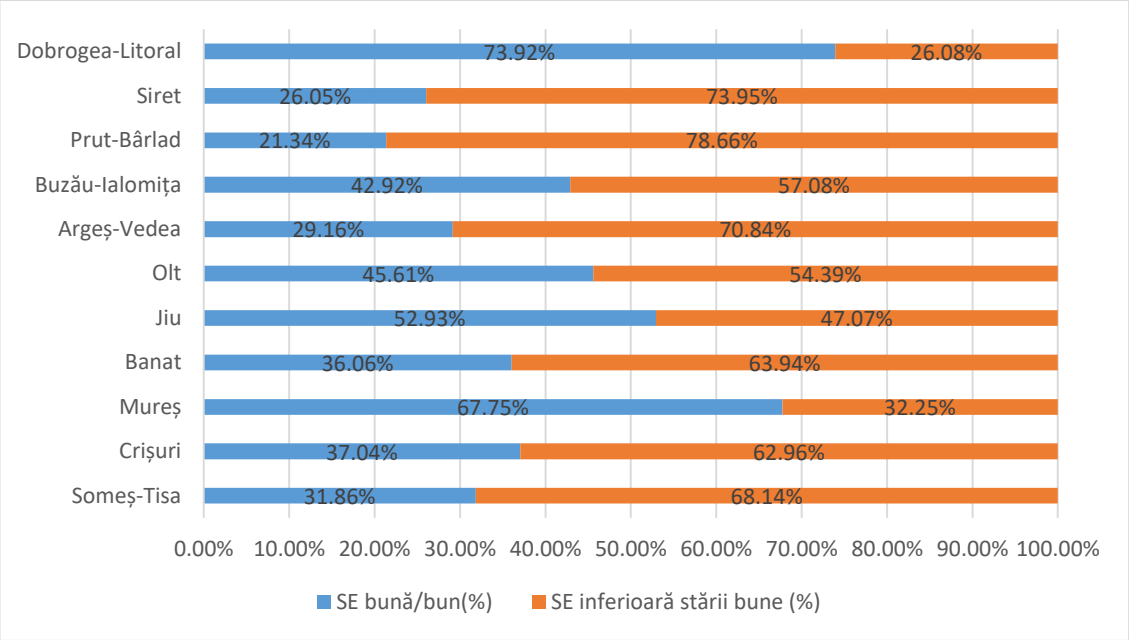
Conform Raportului anual privind starea mediului – Mureș 2020, evaluarea stării ecologice/potențialului ecologic al corpurilor de apă de suprafață naturale puternic modificate, artificiale – râuri monitorizate, aferentă anului 2020, s-a realizat pe șirul de date din perioada 2018 – 2020.

Starea ecologică/potențialul ecologic al cursurilor de apă monitorizate (corpuri de apă naturale, puternic modificate, artificiale – râuri) pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 (km) este reprezentată prin următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Starea ecologică/potențialul ecologic (SE) al cursurilor de apă monitorizate (corpuri de apă naturale, puternic modificate, artificiale- râuri) pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 (%) este reprezentată prin următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Pentru identificarea substanțelor periculoase din cursurile de apă s-a avut în vedere raportarea substanțelor prioritare din HG 570.2016 care stau la baza evaluării stării chimice a apelor de suprafață (mediul de investigare APĂ și mediul de investigare BIOTA).

Evaluarea stării chimice are în vedere conformarea față de standardele de calitate a mediului stabilite pentru valoarea mediei aritmetice (SCM-MA), cât și pentru valoarea concentrației maxime admise (SCM-CMA) pentru mediul de investigare APĂ precum și conformarea față de standardele de calitate stabilite pentru mediul de investigare BIOTA (SCM Biota).

Distribuția numărului de substanțe prioritare monitorizate în cursurile de apă pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 este prezentată în următorul tabel:

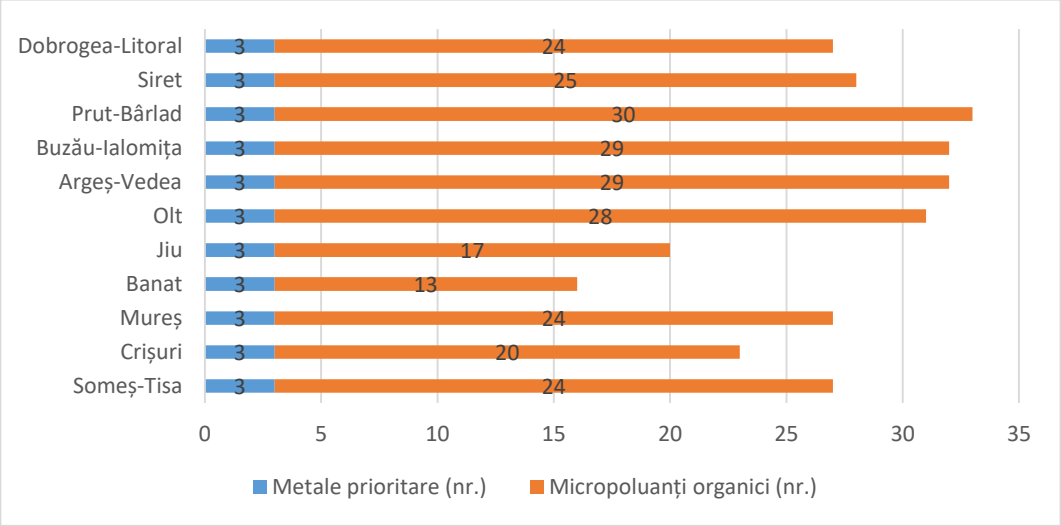
Spațiu/Bazin hidrografic	**Lungime monitorizată (km)**	**Secțiuni monitorizate (nr.)**	**Substanțe prioritare APA**		**Substanțe prioritare BIOTA**	
			Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)	Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)
Someș-Tisa	4.482,67	121	3	24	1	6
Crișuri	1.343,04	55	3	20	1	8
Mureș	2.857,62	71	3	24	1	6
Banat	2.303,52	51	3	13	1	6
Jiu	1.976,30	45	3	17	1	6
Olt	1.537,00	67	3	28	1	4
Argeș-Bedea	508,86	19	3	29	1	6
Buzău –	1.223,00	57	3	29	1	6

Spațiu/Bazin hidrografic	Lungime monitorizată (km)	Secțiuni monitorizate (nr.)	Substanțe prioritare APA		Substanțe prioritare BIOTA	
			Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)	Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)
Ialomița						
Siret	2.002,07	36	3	30	1	6
Prut-Bârlad	2.430,16	57	3	25	1	6
Dobrogea-Litoral	1.326,11	49	3	24	1	6
TOTAL	21.990,35	628	3	30	1	8

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

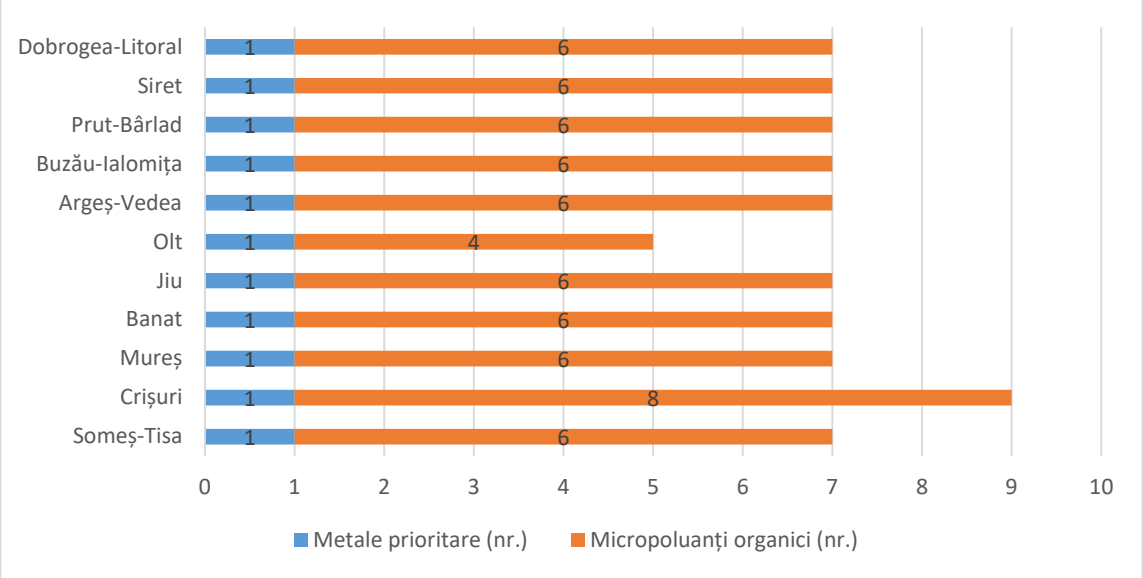
După cum se poate observa de pe tabelul anterior, în cele 71 de secțiuni monitorizate la nivelul Râului Mureș dintre substanțele prioritare APA au fost identificate 3 metale prioritare și 24 micropoluanți organici, iar dintre substanțele prioritare BIOTA au fost identificate 1 metale prioritare și 6 micropoluanți organici.

Situația substanțelor prioritare monitorizare în cursurile de apă pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 – mediul de investigare APĂ sunt reprezentate prin următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Situația substanțelor prioritare monitorizate în cursurile de apă pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 – mediul de investigare BIOTA sunt reprezentate prin următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Ponderea secțiunilor de monitorizare cu concentrație mai mare decât SCM (%) în perioada 2016 – 2020 este prezentată în următorul tabel:

Anul	2016	2017	2018	2019	2020
Substanțe prioritare monitorizate (nr.)	42	33	35	42	42
Secțiuni de monitorizare (nr.)	392	385	615	611	628
Ponderea secțiunilor cu concentrație mai mare decât SCM (%)	3,82	5,71	6,67	4,75	7,64

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Calitatea apei lacurilor

Pentru identificarea substanțelor periculoase din lacuri s-a avut în vedere raportarea substanțelor prioritare din HG 570/2016 care stau la baza evaluării stării chimice a apelor de suprafață (mediul de investigare APĂ). De asemenea, prin depășiri față de SCM se înțelege atât depășirile față de SCM-MA, valoarea mediei aritmetice, cât și față de SCM-CMA, valoarea concentrației maxime admisibile (conform H.G. 570/2016).

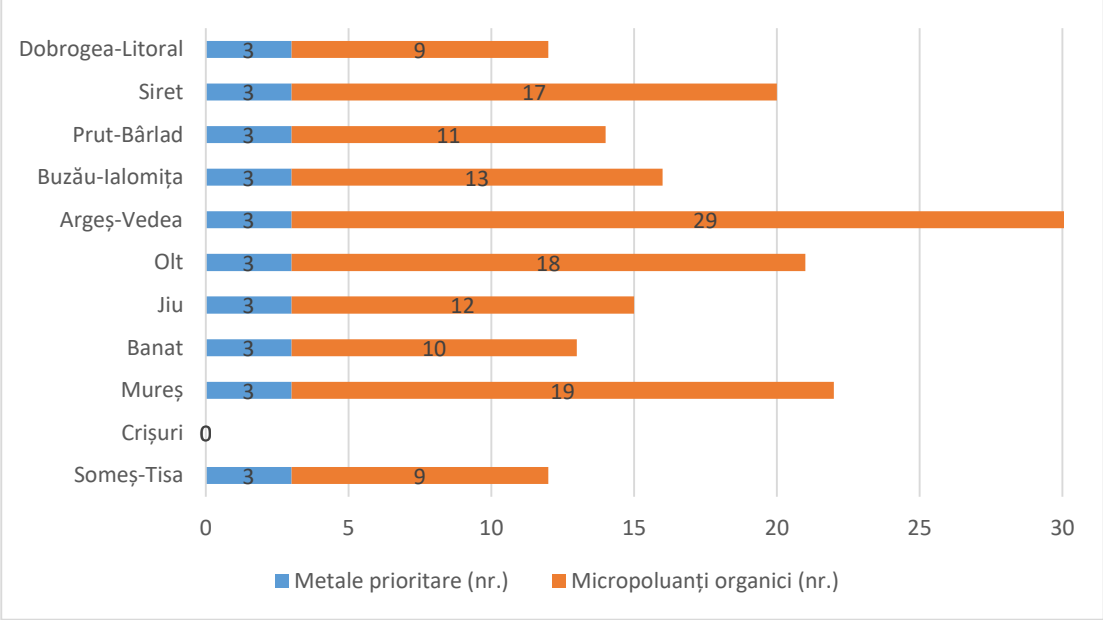
Distribuția numărului de substanțe prioritare monitorizate în lacuri (lacuri naturale, naturale puternic modificate, puternic modificate și artificiale) pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 este prezentată în următorul tabel:

Spațiu/ Bazin hidrografic	Secțiuni monitorizate (nr.)	Substanțe prioritare APĂ	
		Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)

Spațiu/ Bazin hidrografic	Secțiuni monitorizate (nr.)	Substanțe prioritare APĂ	
		Metale prioritare (nr.)	Micropoluanți organici (nr.)
Someș-Tisa	20	3	9
Crișuri	0	0	0
Mureș	18	3	19
Banat	4	3	10
Jiu	6	3	12
Olt	13	3	18
Argeș-Vedea	1	3	29
Buzău-Ialomița	4	3	13
Siret	6	3	11
Prut-Bârlad	21	3	17
Dobrogea-Litoral	11	3	9
TOTAL	104	3	29

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Distribuția substanțelor prioritare monitorizate în lacuri (lacuri naturale, naturale puternic modificate, puternic modificate și artificiale) pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 este reprezentată prin următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Ponderea secțiunilor de monitorizare a substanțelor prioritare cu concentrații mai mari decât SCM (%) în anul 2020 pe spații/bazine hidrografice – mediul de investigare apă este reprezentată în următorul tabel:

Spațiu/Bazin Hidrografic	Secțiuni de monitorizare (nr.)	Secțiuni de monitorizare cu concentrații mai mari decât SCM (nr.)	Ponderea secțiunilor de monitorizare cu concentrații mai mari decât SCM (%)
Someș-Tisa	20	0	0
Crișuri	0	0	0
Mureș	18	0	0
Banat	4	0	0
Jiu	6	0	0
Olt	13	0	0
Argeș-Vedea	1	0	0
Buzău-Ialomița	4	0	0
Siret	6	0	0
Prut-Bârlad	21	2	9,52
Dobrogea-Litoral	11	1	9,09
TOTAL	104	3	2,88

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

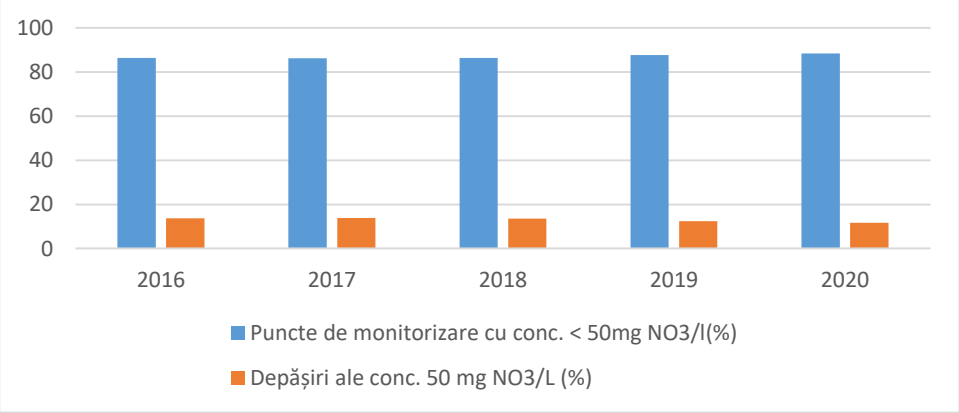
Ponderea secțiunilor de monitorizare cu concentrație mai mare decât SCM (%) în perioada 2016 – 2020 estre prezentată în următorul tabel:

Anul	2016	2017	2018	2019	2020
Secțiuni prioritare monitorizate (nr.)	37	26	18	32	32
Secțiuni de monitorizare (nr.)	95	55	111	107	104
Ponderea secțiunilor cu concentrație mai mare decât SCM (%)	3,15	1,82	0,90	1,87	2,88

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Calitatea apelor subterane

Evoluția numărului punctelor de monitorizare cu depășiri la conținutul de nitrați în perioada 2016 – 2020 (%) este reprezentată pe următoarea figură:

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Distribuția punctelor de monitorizare a pesticidelor pe spații/bazine hidrografice în anul 2020 este prezentată în următorul tabel:

Spațiu/ Bazin hidrografic	Număr corpuri de apă monitorizate	Număr total de puncte monitorizate	Număr de puncte în care sunt monitorizate pesticidele	Pesticide monitorizate (nr.)
Someș-Tisa	15	132	1	2
Crișuri	9	134	1	2
Mureș	21	115	5	14
Banat	20	215	15	4
Jiu	8	95	73	2
Olt	14	136	14	12
Argeș-Vedea	11	164	131	28
Buzău-Ialomița	18	192	51	11
Siret	6	109	2	18
Prut-Bârlad	7	120	56	18
Dobrogea-Litoral	9	75	7	11
TOTAL	138	1487	356	28

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Ponderea punctelor de monitorizare cu concentrație mai mare de 0,1 µg/L din numărul de foraje în care s-au monitorizat pesticidele în anul 2020 (%) este prezentată în următorul tabel:

Spațiu/ Bazin hidrografic	Puncte în care sunt monitorizate pesticidele (nr.)	Puncte de monitorizare cu conc. > 0,1 µg/L (nr.)	Puncte de monitorizare cu conc. > 0,1 µg/L (%)
Someș-Tisa	1	0	0
Crișuri	1	0	0
Mureș	5	0	0
Banat	15	0	0
Jiu	73	0	0
Olt	14	0	0
Argeș-Vedea	131	6	4,58
Buzău-Ialomița	51	2	3,92
Siret	2	0	0
Prut-Bârlad	56	0	0
Dobrogea-Litoral	7	0	0
TOTAL	356	8	2,25

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Evoluția punctelor de monitorizare cu concentrație mai mare de 0,1 µg/L pentru perioada 2016 – 2020(%) este prezentată în următorul tabel:

Anul	2016	2017	2018	2019	2020
Număr pesticide monitorizate	20	21	23	30	28
Număr total de puncte monitorizate	1523	1536	1535	1533	1487
Număr puncte în care se monitorizează pesticidele	574	550	272	275	356
Ponderea punctelor de monitorizare cu concentrație mai mare de 0,1 µg/L din nr. punctelor în care se monitorizează pesticidele (%)	3,31	2,0	2,94	2,55	2,25

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Calitatea solului

Solul este definit ca și stratul de la suprafața scoarței terestre. Acesta este format din particule minerale, materii organice, apă, aer și organisme vii. Solul reprezintă un sistem foarte dinamic care îndeplinește multiple funcții și este vital pentru activitățile umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor.

Ca interfața dintre pământ, aer și apă, solul este o resursă neregenerabilă care îndeplinește mai multe funcții vitale:

- Producerea de hrană/biomasă
- Depozitarea, filtrarea și transformarea multor substanțe (incluzând apa, carbonul, azotul)
- Sursă de biodiversitate, habitate, specii, gene
- Servește drept platformă/mediu fizic pentru oameni și activități umane
- Sursă de materii prime, bazin carbonifer
- Patrimoniu geologic și arheologic.

În zona de deal și podiș a județului Mureș cele mai frecvente soluri sunt cele: silvestre, brune închise de pădure, argiloiluviale, podzolice argiloiluviale pseudogleizate, brune de pădure cernoziomice.

În Câmpia Transilvaniei predomină solurile silvestre brune și cernoziomurile levigate, solurile negre de fâneață, bălane de coastă și cele erodate, cernoziomurile levigate freatic, precum și cele humicogleice. În partea de vest a acestei câmpii sunt răspândite solurile cernoziom carbonatic, iar pe partea de est cele brun închise de pădure cernoziomice pseudoremdzinice, acestea din urmă favorizând dezvoltarea vegetației forestiere. Pe arii mai restrânse în special în văi pot fi întâlnite lăcoviști și sărături, pe terase soluri aluviale care favorizează culturile de cereale, iar în lungi soluri hidromorfe și solurile de mlaștină.

Fotosinteza dioxidului de carbon din atmosferă contribuie la generarea de biomasă. Dacă biomasa nu este recoltată, aceasta este încorporată însol după moartea plantei și îmbătrânirea rădăcinei. Materialul vegetal mort este descompus cu ajutorul microorganismelor și dioxidul de carbon este din nou eliberat în atmosferă. O parte din carbon este transformat în materie organică stabilă (humus) în sol. În cazul în care solul este saturat de apă din cauza drenajului slab, descompunerea carbonului

este încetinită și microorganismele extrem de specializate descompun carbonul, eliberând dioxid de carbon și metan.

Conținutul scăzut de carbon organic din sol afectează fertilitatea acestuia, capacitatea de reținere a apei și rezistenței la compactarea solului. Compactarea reduce capacitatea de înființare a apei, solubilitatea nutrimentelor și productivitatea și astfel reduce capacitatea solului de sechestrare a carbonului. Creșterea debitului de ape de suprafață poate conduce la erodarea solului, în timp ce lipsa de coeziune din sol poate crește riscul de eroziune datorită vântului. Alte efecte ale conținutului scăzut de carbon organic sunt reducerea biodiversității și o sensibilitate crescută la acidifiere sal alcalinizare.

Pierderea de materie organică din soluri și ca atare emisiile sporite de dioxid de carbon reprezintă o problemă deosebit de gravă, din cauza contribuției pe care o aduce la schimbările climatice. Pe lângă impactul negativ asupra calității solului, pierderea materiei organice a solului poate duce la emisii de dioxid de carbon în atmosferă și astfel poate avea un impact negativ asupra obiectivelor UE de reducere a emisiilor de dioxid de carbon.

Terenurile afectate de diverși factori limitativi de pe teritoriul județului Mureș în anul 2020 sunt prezentate în următorul tabel:

Nr. Crt.	Terenuri afectate	Suprafața afectată (ha)
1	Soluri slab aprovizionate cu azot	6.733
2	Soluri slab aprovizionate cu fosfor	
	- slab aprovizionate	136.329
	- foarte slab aprovizionate	94.159
3	Soluri slab aprovizionate cu potasiu	25.168
4	Soluri cu conținut redus în humus	
	- cu conținut mic	162.541
	- cu conținut foarte mic	61.494
5	Reacția solului:	
	- puternic acidă	20.825
	- moderat acidă	81.563
	- moderat alcalină	1.109
6	Terenuri afectate de gleizare	
	- puternic gleizate	8.846
	- foarte puternic gleizate	5.733
	- excesiv gleizate	3.658
7	Soluri afectate de stagnogleizare	
	- puternic stagnogleizate	12.347
	- foarte puternic stagnogleizate	3.729
	- excesiv stagnogleizate	935
8	Terenuri inundabile:	
	- frecvent inundabile	1.838
	- foarte frecvent inundabile	403

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Terenurile de pe teritoriul județului Mureș afectate de diferite procese naturale sunt:

- Terenuri afectate de alunecări:
  - În brazde: 7.259 ha – 1,76%
  - În valuri: 8.527 ha – 2,06%
  - În trepte: 4.033 ha – 0,98%
  - Alunecări curgătoare: 898 ha – 0,22%
- Terenuri afectate de eroziune de suprafață:
  - Moderat erodate: 28.030 ha – 6,79%
  - Puternic erodate: 21.847 ha – 5,29%
  - Foarte puternic erodate: 24.018 ha – 5,82%
  - Excesiv erodate: 10.093 ha – 2,44%
- Terenuri afectate de eroziunea în adâncime:
  - Șiroiri și rigole: 94 ha – 0,02%
  - Ogașe: 133 ha – 0,03%
  - Ravene: 454 ha – 0,11%

Situația utilizării îngrășămintelor în județul Mureș în anul 2020 este prezentată în următorul tabel:

An	Îngrășăminte chimice folosite (tone substanță activă)				N+ P2O5 + K2O (kg/ha)	
	N	P_2O_5	K_2O	Total	Arabil	Agricol
2020	9.245	9.181	5.841	14.527	106	106

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Evoluția utilizării îngrășămintelor chimice și naturale folosite în agricultură (tone) în județul Mureș în perioada 2016 – 2019 este prezentată în următorul tabel:

Tipuri de îngrășăminte	2016	2017	2018	2019
Îngrășăminte chimice (substanță activă) – total	18.960	14.508	14.509	14.499
- azotoase	8.103	8.526	8.526	9.217
- fosfatice	3.872	4.077	4.077	4.074
- potasice	6.985	1.905	1.906	1.208
Îngrășăminte naturale	494.496	567.306	1.267.850	954.709
Îngrășăminte aplicate pe 1ha (kg/ha)				
- chimice	189	133	121	106

Tipuri de îngrășăminte	2016	2017	2018	2019
- naturale	13.169	13.934	2.500	18.333

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Aplicarea produselor de protecție a plantelor este o intervenție cu impact puternic și complex asupra agroecosistemelor având o serie de avantaje, dar și dezavantaje legate mai ales de toxicitatea produselor utilizate.

Alegerea unor produse de protecție a plantelor selective pentru fauna utilă și aplicarea acestora în concentrațiile corespunzătoare reprezintă un deziderat în strategia de management integrat.

Utilizarea sistemelor de prognoză și avertizare a atacului organismelor dăunătoare reprezintă o verigă de bază în protecția fitosanitară pentru stabilirea perioadelor optime de control, care duce în final la reducerea utilizării produselor de protecție a plantelor și reducerea efectelor poluante asupra mediului, produselor agroalimentare și omului. Prognoza reprezintă prevederea apariției în masă a organismelor dăunătoare, în anumite perioade de timp, pe un anumit teritoriu și cu o anumită gravitate a atacului. Avertizarea reprezintă stabilirea momentului oprim de aplicare a tratamentelor chimice pentru combaterea organismelor dăunătoare, în funcție de biologia acestora, corelată cu fenologia plantei și cu condițiile climatice locale. Stabilind data invaziei în masă, se poate preciza momentul optim de aplicare a tratamentelor, obținându-se astfel o eficiență maximă în combatere.

O altă verigă care duce la limitarea utilizării nejustificate a produselor de protecție a plantelor este monitorizarea organismelor dăunătoare în vederea cunoașterii dinamicii populației, stabilirea speciilor „cheie” care justifică aplicarea tratamentelor și punerea în evidență a dușmanilor naturali care pot limita nivelul populației de organisme dăunătoare. Identificarea în câmp și în laborator a speciilor dăunătoare plantelor cultivate, precum și a dușmanilor naturali cu acuratețe și într-un timp cât mai scurt este o condiție esențială pentru aplicarea măsurilor în timp util și eficiente din punct de vedere economic.

Anul	Insecticide		Fungicide		Erbicide	
	Suprafața (ha)	Total (kg)	Suprafața (ha)	Total (kg)	Suprafața (ha)	Total (kg)
2020	40.985	19.010	42.290	46.410	136.246	175.561

Sursa: Raportul anual privind starea mediului – Mureș 2020

Schimbări climatice și riscuri de mediu

Terra se confruntă cu un fenomen general de schimbări climatice rapide, de încălzire globală, cu impact major asupra mediului ambiant, asupra biodiversității și asupra condițiilor socio-economice.

Efectele schimbărilor climatice sunt.

- Modificarea gradului de acoperire a terenului cu vegetație, a distribuției și a tipului acesteia
- Creșterea precipitațiilor în anumite regiuni
- Creșterea temperaturii la sol

- Mărirea frecvenței perioadelor de secetă
- Dispariția vegetației
- Deșertificare în anumite zone
- Creșterea substanțială a suprafețelor despădurite
- Reducerea biodiversității
- Degradarea solurilor

Încălzirea globală are un efect semnificativ asupra agriculturii și silviculturii, sănătății umane, securității climatice și în final asupra economiei mondiale. Fenomenele menționate conduc inevitabil la diminuarea resurselor alimentare în regiuni întinse de pe glob, ceea ce poate declanșa migrații ale populațiilor și apariția conflictelor sociale. Modificarea regimului pluviometric prin creșterea excesivă a precipitațiilor în anumite regiuni și înmulțirea fenomenelor extreme – cum ar fi, uragane, cicloane, tornade, dar nu numai – au provocat uriașe pierderi materiale și de vieți omenești și au declanșat fenomene naturale periculoase de tipul inundațiilor și alunecărilor de teren. Resursele de apă sunt profund afectate de schimbările climatice. Efectele schimbărilor climatice variază spațial ca magnitudine și frecvență în funcție de particularitățile condițiilor regionale.

Atenuarea schimbărilor climatice și îndeosebi adaptarea la efectele acestora sunt două răspunsuri complementare la încălzirea globală.

Schimbările climatice pot fi atenuate prin acțiuni asupra forcing-ului antropogen, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (dioxidul de carbon, metanul, oxidul de azot, halocarburile și vaporii de apă) și/sau prin îmbunătățirea capacității de absorbție a dioxidului de carbon din atmosferă. Pentru a menține încălzirea sub 1,5oC, este necesară o schimbare radicală a sistemului în managementul energiei, în utilizarea terenurilor, a modului de producție agricolă, o gospodărire sustenabilă a orașelor și a transportului, modificarea tehnologiei în construcția clădirilor și în industrie.

Adaptarea la schimbările climatice este „ajustarea sistemelor naturale sau umane la condițiile climatice reale, actuale sau prognozate și la efectele acestora pentru a limita daunele sau a utiliza oportunități benefice”. Capacitatea de adaptare a umanității variază pentru regiuni și populații distincte, iar țările în curs de dezvoltare au de regulă mai puține capacități de adaptare.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat ample studii privind schimbările observate în regimul climatic din România în perioada 1961 – 2007. Analiza șirurilor temperaturii medii a aerului, a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile în Zona Metropolitană Târgu Mureș și anume:

- Încălzire de aproximativ 1,1 – 1,5°C în timpul iernii
- Încălzire de aproximativ 0,6 – 1,0°C în timpul primăverii
- Încălzire de aproximativ 1,6 – 2,0°C în timpul verii
- Răcire de aproximativ -1- -0,5°C în timpul toamnei.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat ample studii privind posibile scenarii de schimbare a regimului climatic în România în perioada 2001 – 2023 față de perioada 1961 – 1990. Analiza șirurilor temperaturii medii a aerului, a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile în Zona Metropolitană Târgu Mureș și anume:

- Încălzire cu aproximativ 0,46 – 0,5°C în timpul iernii
- Încălzire cu aproximativ 0,67 – 0,74°C în timpul primăverii
- Încălzire cu aproximativ 1,19 – 1,24°C în timpul verii
- Încălzire cu aproximativ 0,69-0,72°C în timpul toamnei.

Administrația Națională de Meteorologie a elaborat ample studii privind schimbările observate în regimul climatic din România în perioada 1961 – 2007. Analiza șirurilor de date privind cantitatea precipitațiilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș a pus în evidență schimbări semnificative în toate anotimpurile astfel:

- Reducerea cantității de precipitații medii anuale cu până la 24,9 mm precipitații în timpul iernii
- Reducerea cantității de precipitații medii anotimpuale cu 75 – 25 mm în timpul primăverii
- Reducerea cantității de precipitații medii anotimpuale cu 25 – 50 mm în timpul verii
- Reducerea cantității de precipitații anotimpuale cu 25 – 50 mm în timpul toamnei.

1.8. Turism

Regiunea Centru este localizată în zona centrală a României, pe cursurile superioare și mijlocii ale râurilor Mureș și Olt. Datorită poziției geografice în zona centrală, Regiunea Centru realizează conexiuni cu 6 dintre cele 7 regiuni de dezvoltare ale României, înregistrând distanțe aproximativ egale din zona centrală până la punctele de trecere a frontierelor[34].

Teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș posedă un relief care a determinat, în timp, configurația spațială a așezărilor pe teritoriul său precum și a unui patrimoniu natural valoros (rezervații și parcuri naturale), cu peisaje și ecosisteme valoroase.

Pe toată suprafața zonei periurbane există un patrimoniu construit deosebit (situri și obiective antropice valoroase), ce creează premisele dezvoltării acestei zone din punct de vedere turistic (mai ales în parte de Nord și Nord-Est a arealului periurban care prezintă un potențial turistic ridicat). Suprafața Zonei Metropolitane Târgu Mureș este de 694,99 km^2.

Municipiul Târgu Mureș este situat în zona central-nordică a României, pe ambele maluri ale cursului superior al râului Mureș, în zona centrală a Transilvaniei istorice și la intersecția a trei zone

[34] Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021 – 2027, pag 4. (http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/10/2.-Analiza-socioeconomica.pdf)

geografice: Câmpia Transilvaniei, Valea Mureșului și valea Nirajului. Teritoriul Municipiului Târgu Mureș se întinde pe suprafața de 66,96 km^2.

Municipiul Târgu Mureș este un oraș bogat privind activitățile specifice turismului. Orașul pe lângă activități de recreere, deține o serie de obiective care pot fi vizitate pentru a cunoaște istoria locurilor și a populației care trăiește în această zonă.

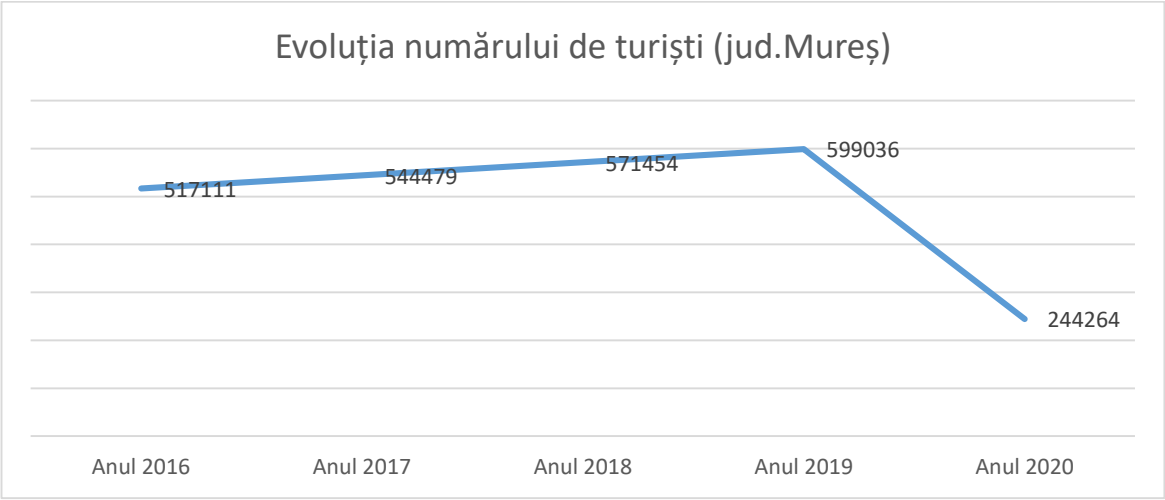
Orașul de a lungul timpului și-a păstrat aerul de oraș medieval, cel puțin în partea centrală a orașului, unde se află mai multe puncte turistice importante.

1.8.1. Potențial turistic

În zona metropolitană Târgu Mureș sunt practicate mai multe forme de turism, printre care turism balneoclimateric, turism cultural, turism rural și agroturism, turism sportiv de vânătoare și pescuit, turism de studii, turism de odihnă și agrement și turism de afaceri.

Punctul principal de atracție turistică al zonei metropolitane este constituit de municipiul Târgu Mureș datorită obiectivelor turistice existente la nivelul orașului, respectiv datorită capacității de cazare.

Conform Institutului Național de Statistică, raportat la anul 2020, **județul Mureș** se află pe al 9-lea loc după Constanța, Brașov, București, Prahova, Bihor, Sibiu, Cluj și Suceava, după ce pe parcursul anului 2020 a înregistrat aproape 250.000 de turiști. Față de anul 2019, numărul turiștilor a fost în scădere, iar la nivelul județului Mureș s-a înregistrat o scădere a numărului de turiști cu 59,22%, scăderea circulației turiștilor fiind datorat de situația creată la nivel mondial de pandemia COVID – 19. În anii precedenți s-a observat o continuă creștere în ceea ce privește numărul turiștilor care au sosit în județul Mureș, înregistrând o creștere de 15,84% față de anul 2016.

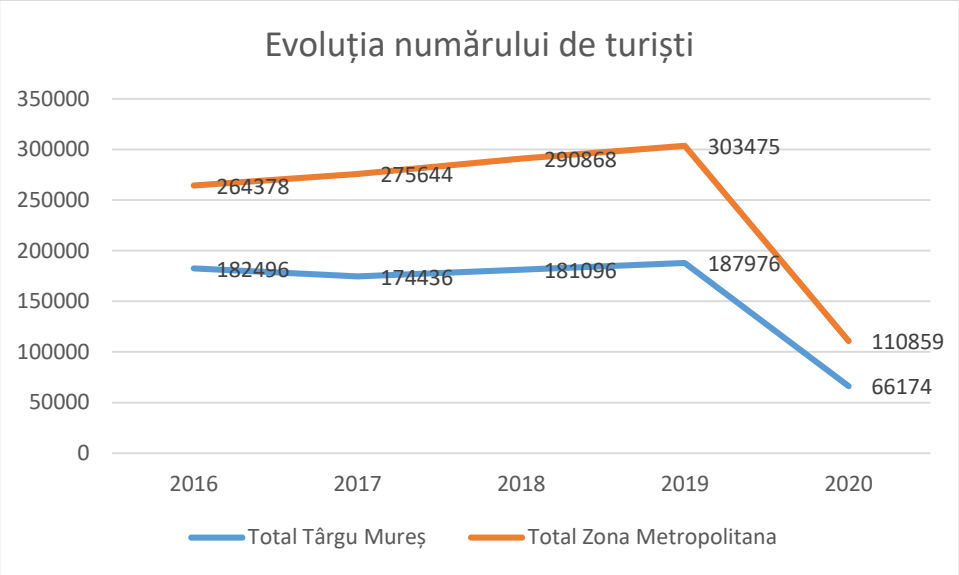
1.8.2. Evoluția principalilor indicatori ai activității turistice

Din perspectiva numărului de turiști cazați în unitățile de cazare turistică, cele mai relevante date pentru perioada 2016 – 2020 la nivelul Zonei Metropolitane:

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri în Zona Metropolitană					
Tipuri de structuri de primire turistică	Anul				
	2016	2017	2018	2019	2020
	UM: Număr persoane				
Total	264378	275644	290868	303475	110859
Hoteluri	191264	197857	208464	217328	76620
Hosteluri	:	:	:	:	:
Moteluri	18504	17550	20594	26345	7259
Vile turistice	:	:	960	1072	105
Căsuţe turistice	:	:	:	506	:
Tabere de elevi și preșcolari	811	993	632	380	20
Pensiuni turistice	35926	40756	42724	41693	18788
Pensiuni agroturistice	17873	18488	17494	16151	8067

Din perspectiva numărului de turiști cazați în unitățile de cazare turistică, cele mai relevante date pentru perioada 2016 – 2020 la nivelul municipiului Târgu Mureș:

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri în Municipiul Târgu Mureș					
Tipuri de structuri de primire turistică	Anul				
	2016	2017	2018	2019	2020
	UM: Număr persoane				
Total	182496	174436	181096	187976	66174
Hoteluri	145759	132687	137684	144064	47366
Hosteluri	:	:	:	909	:
Căsuţe turistice	:	:	:	506	:
Tabere de elevi si preșcolari	811	993	632	380	20
Pensiuni turistice	35926	40756	42724	41693	18788
Pensiuni agroturistice	:	:	56	424	:

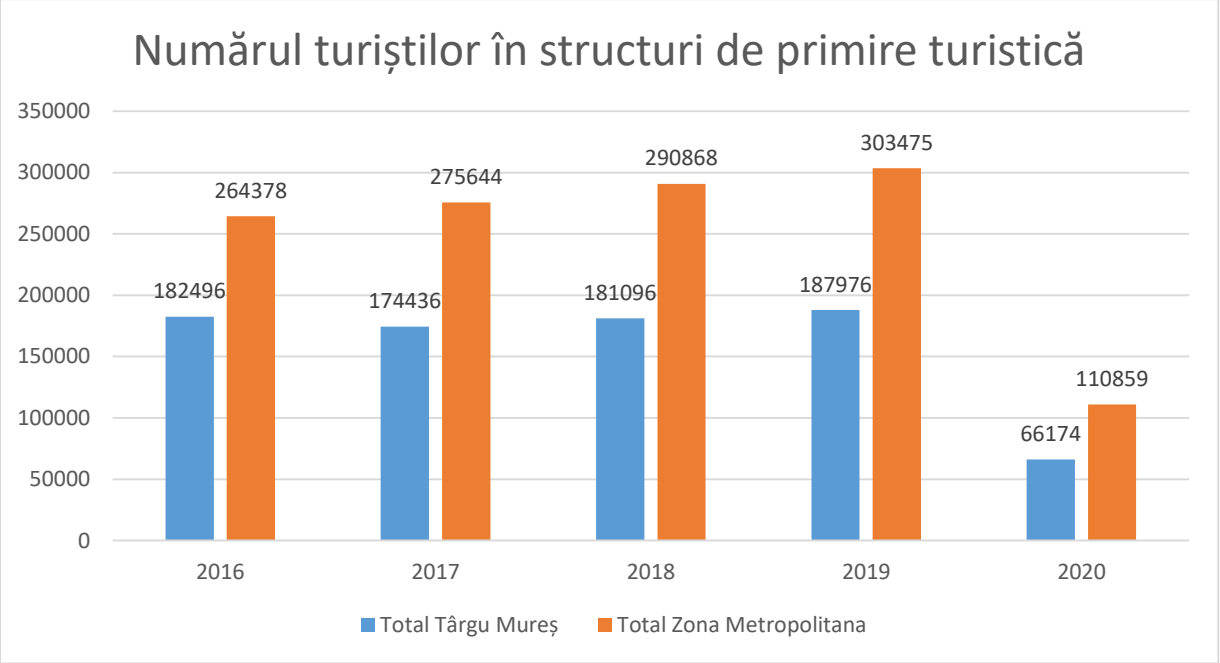

După cum se poate observa există a creștere a numărului de turişti atât la nivelul municipiului Târgu Mureș, în anul 2019 față de anul 2016 de 3,00%, cât și la nivelul Zonei Metropolitane, în anul 2019 față de anul 2016 de 14,79%. În ceea ce privește anul 2020, se observă o scădere bruscă a numărului de turiști cazați în unitățile de cazare turistică de 63,74% la nivelul municipiului Târgu Mureș, cât și la nivelul Zonei Metropolitane de 58,07%, având în vedere pandemia COVID – 19, care a avut un impact dramatic și fără precedent asupra sectorului turismului, prin care s-au redus drastic fluxurile turistice.

Exprimat în numere, numărul turiștilor în structuri de primire turistică începând cu anul 2016 până în anul 2020 variază în felul următor:

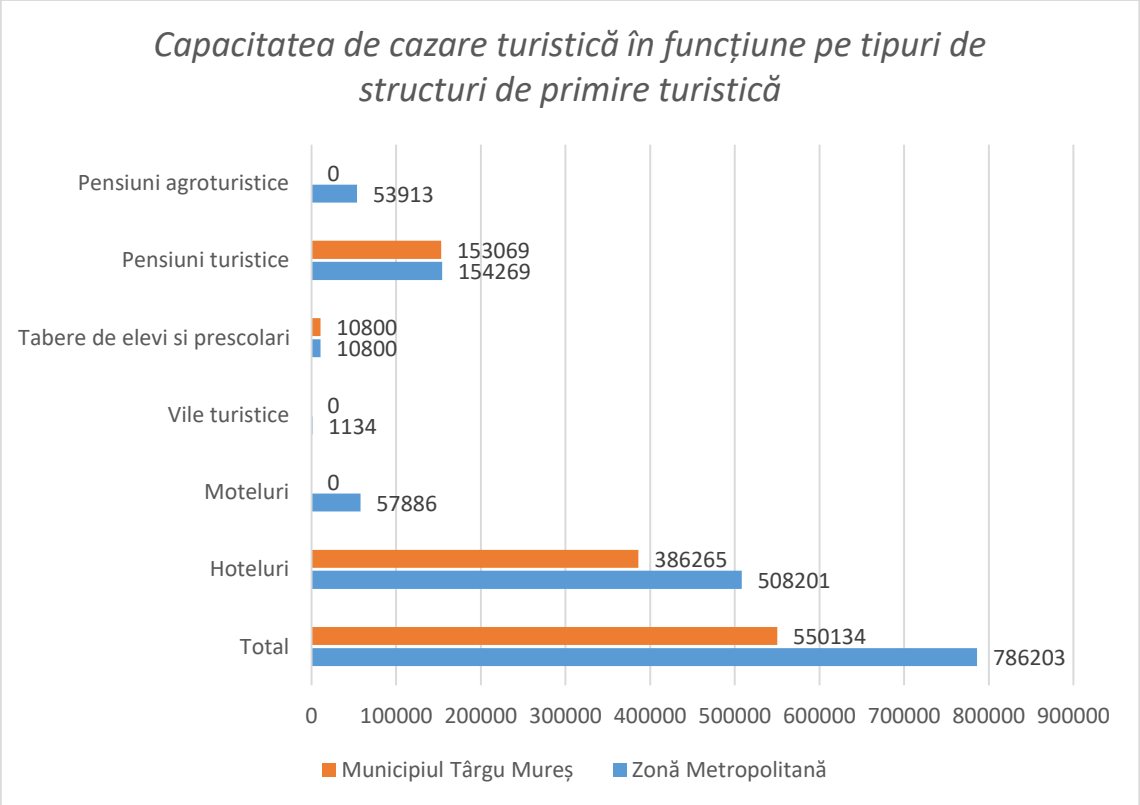
Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică - Zonă Metropolitană					
Tipuri de structuri de primire turistică	Anul				
	2016	2017	2018	2019	2020
	UM: Număr persoane				
Total	264378	275644	290868	303475	110859
Hoteluri	191264	197857	208464	217328	76620
Hosteluri	:	:	:	:	:
Moteluri	18504	17550	20594	26345	7259
Vile turistice	:	:	960	1072	105
Căsuțe turistice	:	:	:	506	:
Tabere de elevi și preșcolari	811	993	632	380	20
Pensiuni turistice	35926	40756	42724	41693	18788
Pensiuni agroturistice	17873	18488	17494	16151	8067
Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică - Municipiul Târgu Mureș					

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul				
	2016	2017	2018	2019	2020
	UM: Număr persoane				
Total	182496	174436	181096	187976	66174
Hoteluri	145759	132687	137684	144064	47366
Hosteluri	:	:	:	909	:
Căsuţe turistice	:	:	:	506	:
Tabere de elevi si preşcolari	811	993	632	380	20
Pensiuni turistice	35926	40756	42724	41693	18788
Pensiuni agroturistice	:	:	56	424	:

După cum se poate observa în Zona Metropolitană, în 2019 față de anul 2016 s-a înregistrat o creștere a numărului turiștilor în structuri de primire turistică cu 39.097 de persoane. În anul 2020 s-a înregistrat însă o scădere bruscă a numărului turiștilor față de 2019 cu 192.616 de persoane, având în vedere pandemia COVID – 19. Această tendință de creștere în anul 2019 față de anul 2016, respectiv scăderea în 2020 față de 2019 caracterizează și Municipiul Târgu Mureș.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune pe tipuri de structuri de primire turistică		
Tipuri de structuri de primire turistica	Anul 2020	
	UM: Număr locuri - zile	
	Zonă Metropolitană	Municipiul Târgu Mureș
Total	**786203**	550134
Hoteluri	508201	386265
Moteluri	57886	-
Vile turistice	1134	-
Tabere de elevi si preșcolarii	10800	10800
Pensiuni turistice	154269	153069
Pensiuni agroturistice	53913	-

Conform datelor, capacitatea totală de cazare pe Zonă Metropolitană este de 786.203, din care 550.134 reprezintă acoperirea pe Târgu Mureș, ceea ce reprezintă 69,97% din totalul capacității de cazare turistică pe toate tipurile de structuri de primire turistică.

1.8.3. Principalele forme de turism practicabile[35]

În cadrul zonei metropolitane se practica principalele forme de turism: turism balneoclimateric, turism medical, turism cultural, turism rural si agroturism, turism sportiv (de vânătoare si pescuit), turism de studii, turism de odihna si agrement si turism de afaceri.

- Turism balneoclimateric
- Turism medical – Datorită multitudinii de clinici și spitale din Municipiul Târgu Mureș, respectiv renumelui câștigat în timp și datorită universității de medicină, orașul atrage numeroase persoane care vin pentru diferite tratamente sau programe de recuperare. Datorită faptului că Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie ”George Emil Palade” este unul dintre cele mai importante centre de educație superioară pentru medici și farmaciști din România, se dezvoltă și sistemul medical, care atrage tot mai multe persoane din alte localități ale țării.
- Turism de studii -
- Turism cultural
- Turism rural și agroturism
- Turism sportiv
- Turism de odihnă și agrement
- Turism de afaceri

1.8.4. Principalele atracții turistice

Privind turismul de agreement, la nivelul zonei Metropolitane există următoarele posibilități:

- Platoul Cornești din municipiul Tîrgu-Mureș, cu principala sa atracție – Gradina
- Zoologica (a doua ca mărime din tara si unica în Europa de est), este înconjurata de o
- vasta pădure de stejar si carpen, denumita Pădurea Mare;
- Complexul de agrement „Mureșul”, cunoscut sub denumirea de „Week-End”.
- Parcul dendrologic IMF Tîrgu-Mureș;
- Aeroclubul Român din Ungheni
- Zona pentru practicarea zborului cu parapantă în Morești, Ungheni;
- Hipodromul pentru turismul hipic Tîrgu-Mureș;
- „Parc auto pentru sporturi cu motor”

Privind turismul sportiv de vânătoare și pescuit, există următoarele posibilități:

- Pentru pescuit sportiv se folosesc următoarele areale: Sâncraiu de Mureș, unde se găsesc 3 lucii de apa (crap, caras, roșioara, biban), Dumbrăvioara si Sângeorgiu de Mureș, Sântioana de Mureș. Se pescuiește, de asemenea în Mureș si Niraj (scobari, mrene, clean, lipan si lostrița);

[35] STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE TÎRGU MUREȘ

Privind turismul balneoclimateric, există următoarele posibilități:

- Baza de tratament si relaxare de la Ceaușu de Câmpie;
- Stațiunea balneara si centru de dializa de la Sângeorgiu de Mureș.

1.8.4.1. Potențial turistic natural și antropic[36]

Potenţialul turistic antropic este complementar celui natural, în aceasta categorie a resurselor și obiectivelor turistice fiind incluse diverse obiective turistice, dintre care unele fac parte din patrimoniu cultural local și național (biserici, biserici – fortificate, cetăți, castele, complexe arhitectonice urbane).

Târgu Mureș: Palatul Culturii, construit în 1908 stil art nouveau, unde are sediul Filarmonica de Stat, Muzeul Județean Mureș – secția de istorie, Galeria de Artă, Biblioteca Județeană și galeriile Uniunii artiștilor plastici; Palatul Administrativ, construit între anii 1905-1907, în stil art nouveau unde are sediul Prefectura Judeţului Mureș si Consiliului Județean Mureș; Catedrala Ortodoxă; Biserica Catolică, construită în stil baroc între anii 1728-1764; Biblioteca Teleki, cu 40.000 de volume; catedrala Ortodoxă mare și mică, biserica de piatră, biserica de lemn ortodoxă, biserica catolică; Tabla Regească, adică fostul palat Kendeffy în stil baroc, etc. La toate acestea se adaugă Cetatea Medievală, construită în prima jumătate a secolului al XVII-ea, care cuprinde și o Biserică Reformată, monument arhitectonic de la sfârșitul secolului al XIV-lea. De asemenea, se remarcă Teatrul Național, Teatrul de Păpuși Ariel; Muzeul de Etnografie și Artă Populară, acesta din urmă cu sediul în Palatul Toldalagi care adăpostește exponate aparținând tezaurului natural mureșean, Palatul Primăriei, Palatul Kendeffy, Palatul Teleki Domokos, Cetatea Medievală, Liceul Bolyai, Liceul Al. Papiu Ilarian, Ansamblul de clădiri din sec. 19 din centrul orașului. O serie de statui precum: Bernády György, Aranka György, Dandea, Mihai Viteazu, Eminescu, Borsos Tamás, Rákóczi, Petőfi, monumentul exodului evreilor, Kossuth Lajos , Avram Iancu, Bolyai, Körösi Csoma Sándor, Alexandru Papiu Ilarian, Petru Maior fac din patrimoniul cultural al municipiului Tîrgu Mureș. Cele 5 universități si 6 colegii din Tîrgu-Mureș favorizează practicarea turismului de studii. Pentru turismul de afaceri exista locații specifice în municipiul Tîrgu-Mureș. Trebuie menționat și ceasul cu flori din centrul orașului precum și cele trei cimitire (reformat, ortodox si catolic)

Acățari

Sunt prezente locații de patrimoniu precum, drum roman în satul Murgești, necropola medievală la Văleni, Biserica reformată, Biserica de lemn „Sf. Nicolae”. Alte obiective din Comuna Acățari sunt Biserica Romano – catolică (1862), Biserica Reformată (1753), Bisericile reformate din Roteni, Murgești, Găiești, Suveica, Stejeriș, Gruișor, Vălenii. Important este de menționat și Castelul Toldalaghi din Murgești și colecția etnografică respectiv parcul memorial al pictorului Ferenczi Julia, Murgești. [37]

[36] STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE TÎRGU MUREȘ
[37] Strategia de Dezvoltare Locală 2021 – 2027, Comuna Acățari

Ceuașu de Câmpie

Comuna se remarcă prin Centrul de medicină Lifestyle Herghelia care promovează un tratament medical integrat cu accent pe stilul de viaţă natural. Serviciile oferite acoperă o gama variată pentru pacienți cu diferite afecțiuni (cardiopatie ischemica, angina pectorală, insuficiență cardiacă, hipertensiune arterială, obezitate, depresie, insomnie etc.). Centrul se bucură de un real succes atât în rândul pacienților din România cât și din străinătate. Existența unui mediu puţin poluat și a unui peisaj atractiv în comuna Ceuașu de Câmpie reprezintă o resursă deosebit de valoroasă în contextul în care indivizii din comunitățile umane a căror activitate este generatoare de poluare și stres, au nevoie de refacere fizică și psihică. Constituie cadrul ideal pentru dezvoltarea de activităţi în domeniul medical, promovându-se astfel turismul medical de nișă - medicina alternativă ca cea promovată de centrul de sănătate de la Herghelia, centre de recuperare pentru persoane afectate de stres, dar și pentru activităţi de recreere în măsura în care acestea nu generează la rândul lor poluare fonică sau de alt gen. Sunt prezente de asemenea locații de patrimoniu precum aşezarea latene de la „Dealul mare”, Biserica Sf. Arhanghel (1750), Biserica reformată;

Corunca

Zona pârâului Vaṭman este o zonă adaptată pentru turism cu hoteluri și restaurante. Din punct de vedere istoric, un interesant punct de atracție este castelul Toldalagi (1830).

Crăciunești

Exista patru monumente istorice: biserica ortodoxa din lemn din localitatea Crăciunești, Biserica ortodoxa din lemn din localitatea Nicolești si Biserica Reformata. Se organizează manifestările culturale locale, respectiv zilele comunei, în fiecare an, în luna august.

Cristești

Sunt prezente locații de patrimoniu precum sit arheologic, așezare rurală și castru din epoca romană, necropola scitică. În comună se regăsesc mai multe vestigii arheologice, precum: situl arheologic de la Cristești unde au fost descoperite vase ceramice și opăițe romane, Castru din sat Cristești, Necropola scitică de la Cristești. Printre lăcașuri de cult, sunt importante de menționat Biserica Sf. Nicolae (2006), Biserica ortodoxă veche (1907), Biserica catolică Cristești Mureș, Biserica Reformată Nouă (2000), Biserica Reformată Veche, Biserica Reformată din Vălureni care datează din 1860.[38]

Ernei

Există trei monumente în satul Dumbrăvioara care se leagă de numele familiei Teleki. Castelul construit între anii 1769-1773 de groful Teleki Sámuel se află aproape de șosea, în mijlocul unui parc. Teleki Sámuel este întemeietorul Bibliotecii “Teleki” din Târgu-Mureș și ctitorul Bisericii reformate din sat (1785). Castelul a fost completat cu clădirea centrală în timpul lui Teleki Samu (1912), exploratorul care a ajuns în Africa și a descoperit lacurile Rudolf si Ștefania, respectiv Vulcanul Teleki. Cavoul familiei Teleki, construit în anul 1772 în cimitirul reformat, adăpostește mormântul grofului

[38] Strategie de Dezvoltare Locală 2021 – 2027, Comuna Cristești

Teleki Sámuel, al lui Samu Teleki și al altor descendenți. În Dumbrăvioara exista un muzeu local de istorie și etnografie în clădirea fostei școli confesionale. Satul se remarca prin numărul mare al berzelor albe, pentru care a fost denumit Satul berzelor. Se organizează anual Festivalul Berzei. La Ernei există de asemenea, castelul Balinți.

Gheorghe Doja

Există o serie de obiective turistice, precum castelul familiei Bethlen, cele două cavouri ale familiei și biserica reformată din Leordeni și Biserica reformată din satul Gheorghe Doja, Cimitirul Eroilor Români din Al Doilea Război Mondial din satul Leordeni, amplasat în curtea Bisericii Reformate – Calvine, amenajat în 1944, de asemenea se regăsește și Monumentul eroilor din Tirimia.

Livezeni

În vatra satului Ivănești s-au descoperit urmele unei așezări rurale romane. Remarcabile sunt Biserica reformată din Livezeni (1870) și Biserica ortodoxă de lemn (sec. XVIII) din Sânișor, Biserica reformată Ivănești din anul 1730. Sunt prezente de asemenea locații de patrimoniu precum sit arheologic, drum din epoca romană și mormânt scitic. ”Dealurile Comorii” sunt situate pe partea de sud-vest a satului Livezeni și reprezintă (conform legendei) locul unde Turcii și Tătarii își ascundeau comorile în perioada jafurilor conduse asupra zonei. Pista de biciclete off road ”Circuitul Comorii” leagă principalele atracții turistice ale zonei, având o dimensiune totală de 22 km. [39]

Pănet

Printre punctele de atracție ale satului Pănet se numără Biserica ortodoxă de lemn (1740), Biserica reformată cu poarta de lemn, din anul 1787, Castelul din secolul al XVIII-lea, Statuia lui Rákoczi Ferenc II în centrul localității Pănet, Statuie memorială Trianon din Pănet, Conacul Bethlen din secolul al XVIII, Biserica reformată din secolul a XIII-lea din satul Hărțău, Biserica de lemn cu hramul ”Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din satul Hărțău, Biserica reformată din Sântioana de Mureș din anul 1790, Biserica reformată din Berghia construită în stil baroc, Biserica reformată din Cuieșd din secolul XIV.[40] De asemenea se organizează diverse manifestări cultural tradiționale cum ar fi sărbătoarea Fiilor satului, Festivalul vinului, Balul strugurilor. O altă manifestare este ocazionată de Întâlnirea Muzicienilor Amatori. Din punct de vedere al turismului sportiv, trebuie menționate lacurile de la Sântioana.

Sâncraiu de Mureș

În cadrul localității există complexul hotelier „Laguna”, cu piscină, saună, sală de fitness, restaurant și hotel. Din punct de vedere al zonelor de agrement, se pot menționa trei lacuri de pescuit precum și malul Mureșului. În satul Nazna, exista casa de vacanță “Hanul lui Traian” care oferă spațiu de cazare și alimentație cu mâncăruri tradiționale românești. În ceea ce privește manifestările culturale, localitatea găzduiește Festivalul Comunelor din zona Bazinului Carpatic. O dată la patru ani, se organizează „Jocul din bătrâni”, manifestare la care participă mai multe localități cu ansambluri

[39] Planul Strategic de Dezvoltare 2021 – 2027, Comuna Livezeni
[40] Mezőpanit község falvainak értéktára: Bicsak Boglárka, Bodó Előd Barna, Nagy Zsolt, Pănet 2020

folclorice. Sunt prezente de asemenea locații de patrimoniu precum Biserica reformată (1901) și Biserica romano-catolică (sec. XVIII).

Sângeorgiu de Mureș

În 1791 s-a ridicat Biserica reformată din Cotuș, iar în anul 1870 s-a construit Castelul "Máriaffy". De pe lista monumentelor istorice face parte și Biserica de cult romano-catolic, construită în sec. XIV și Castelul Rhédey (sec. XVIII). Pe câmpul din față al Castelului Máriaffy se află stațiunea balneara locală, cu apa minerală calcică și clorurosodică, cu nămol terapeutic. Baza de tratament se află în incinta hotelului Apollo. Centrul îşi desfăşoară activitatea pe o suprafaţă de 13 ha la o altitudine de 320m.

Sânpaul

Cel mai important edificiu al comunei este Castelul "Haller", construit în stil baroc în anul 1760 pe ruinele cetății din localitate. Construcția castelului a început în anul 1610, în 1704 a fost ocupat de curuți, în 1760 familia Haller l-a reconstruit. Se evidențiază Capela Haller, care se află în cimitirul catolic din localitate, pe Dealul Capelei și a fost construit între 1745-1760, Grânarul construit de familia Haller este monument istoric. Biserica Romano – catolică din satul Sânpaul este un monument istoric aflat pe teritoriul satului construită în secolul XIV-lea, ulterior fiind reconstruit în stil baroc în secolul XVIII-lea. În interiorul bisericii se află copia icoanei Fecioarei Maria de la Máriapócs. Important de amintit este de asemenea Castrul roman din satul Sânpaul. Parcela Eroilor Români din al Doilea Război Mondial este amplasat în cimitirul vechi.

Ungheni

Pe raza orașului Ungheni există câteva situri arheologice. În satul Morești, pe platoul Podei au fost descoperite (1951-1955) nenumărate vestigii ale unor așezări omenești ce s-au succedat din paleolitic până în feudalismul timpuriu. Au fost descoperite silexuri, ceramica neolitică din cultura Criș, Coțofeni etc. S-a identificat o necropolă din epoca bronzului, o așezare dacică de tip Latene și o necropolă daco-romană de incinerație. În satul Cerghizel se află o biserică de lemn cu hramul "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril", din secolul XVIII. În localitatea Recea se afla o mănăstire monahală.

1.8.5. Promovarea orașului Târgu Mureș și a zonei metropolitane ca destinație turistică

Centrul de Informare Turistică din Târgu Mureş a luat fiinţă ca urmare a iniţiativei comune a Consiliului Județean Mureş şi a Primăriei Tg. Mureş. Scopul primordial al acestui birou este acela de a promova şi a transmite valorile culturale, precum şi tradiţiile oraşului Târgu Mureş şi ale judeţului Mureş în lume, respectiv de a furniza informaţii utile turiştilor care vizitează aceste meleaguri. Totodată are menirea de a menține şi de a dezvolta relațiile atât în interiorul țării, cât şi peste

hotarele noastre şi să faciliteze în mod eficient accesul celor care intenţionează să coopereze în domeniul turismului.[41]

Obiectivele specifice ale Centrului de Informare Turistică din Târgu Mureș este de a[42]:

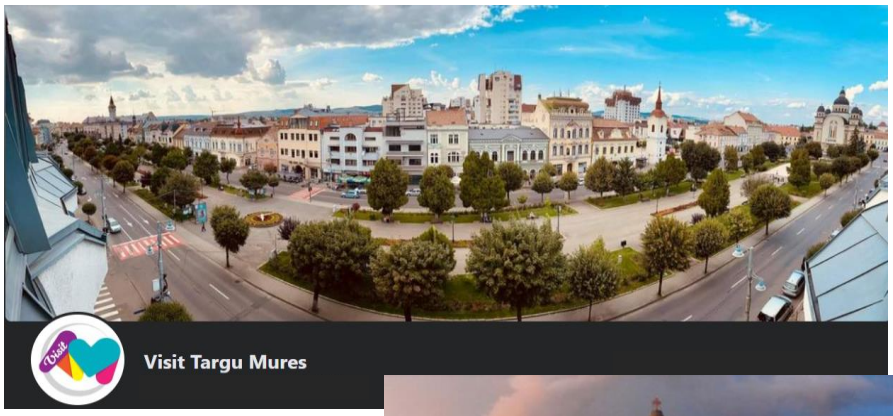
- Creștere gradul de promovare la nivel național şi internațional a produselor turistice identificate în Tîrgu-Mureş şi împrejurimi;
- Creşte gradul de informare a turiştilor care vizitează zona şi a operatorilor din domeniul turismului
- Conectarea Centrului Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tîrgu-Mureş la rețeaua națională de centre de informare şi promovare turistică;
- Dezvoltarea mediului de afaceri în judeţul Mureş, prin promovarea produselor turistice din municipiu;
- Creşterea numărului de baze de date a ofertei turistice românești
- Promovarea la nivel național şi informarea turiştilor şi a operatorilor de turism asupra produselor turistice din municipiu şi din împrejurimi prin organizarea trimestrială a unor prezentări interactive a obiectivelor şi activităţilor turistice de către centrul nou înființat;
- Dezvoltarea turismului sportiv în Regiunea de Dezvoltare Centru prin informarea cu privire la activitățile specifice sportului extrem, care se pot desfășura în județ;
- Dezvoltarea activităţilor economice în judeţul Mureş prin promovarea obiectelor meșteșugărești, a portului tradițional, a datinilor şi obiceiurilor tradiționale transilvănene şi a festivalurilor populare;

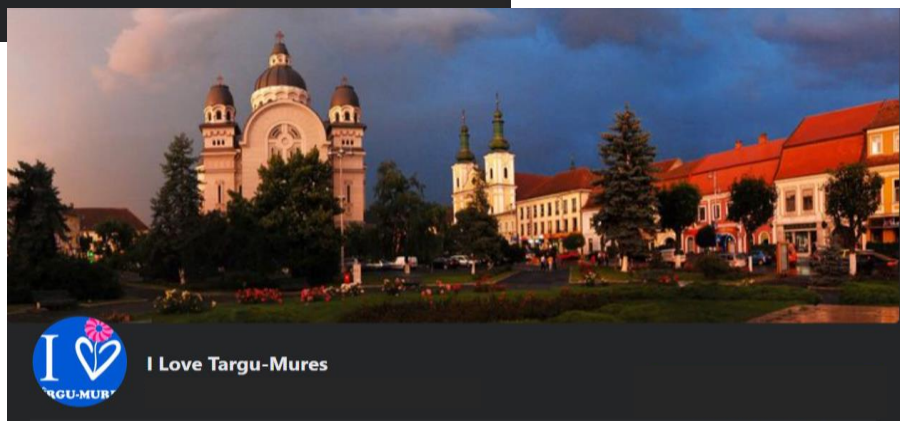
În vederea promovării obiectivelor turistice au fost elaborate materiale de promovare de către Asociația Județeană de Turism Mureș respectiv de către Consiliul Județean Mureș[43]:

[41] Centrul de Informare Turistică Mureș
[42] www.tirgumures.ro – Centrul de Informare și Promovare Turistică – Târgu Mureș
[43] Sursă fotografii: https://www.cjmures.ro/turism/materiale_promovare.htm

Promovarea orașului este asigurată de asemenea în mediul online prin platforma de promovare turistică a Județului Mureș www.visit-mures.com, printre care și Târgu Mureș și Zona Metropolitană a acestuia, respectiv prin platforme de socializare.

1.9. Servicii publice

1.9.1. Servicii și infrastructura educațională

Accesul la educație în Zona Metropolitană Târgu Mureș se realizează prin intermediul celor 9 creșe, 45 de grădinițe cu program normal, 27 de grădinițe cu program prelungit, 75 de școli primare și gimnaziale, 5 colegii, 14 licee, 3 școli postliceale și 4 universități.

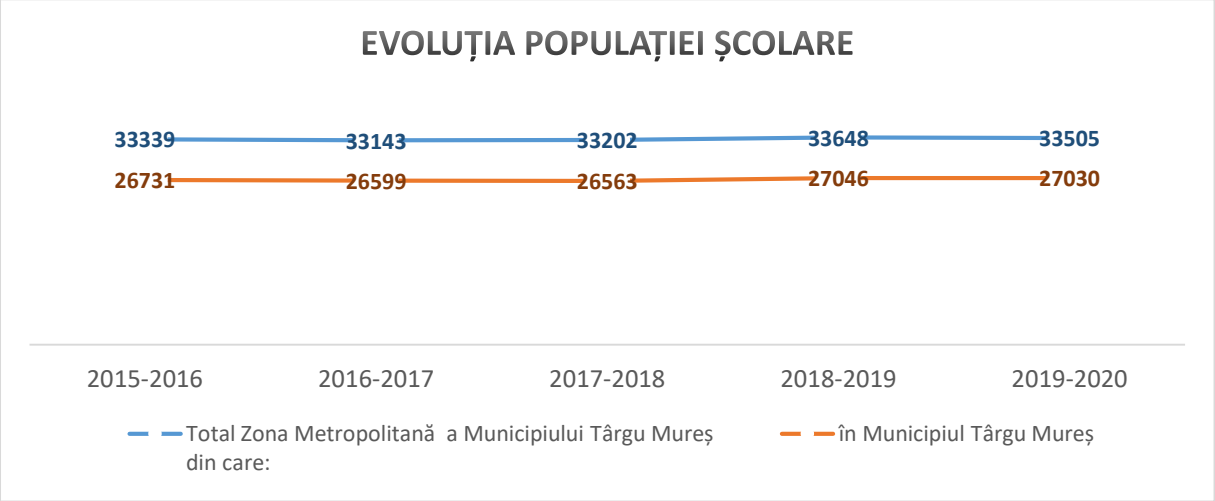
Nivel instruire	Total nr. unități învățământ Zona Metropolitană a Mun. Târgu Mureș		Din care nr. unități de învățământ în Mun. Târgu Mureș	
	Forma de proprietate		**Forma de proprietate**	
	Public	**Privat**	**Public**	**Privat**
Educație timpurie - Creșe	7	2	6	1
Învățământ preșcolar - Grădiniță cu program normal	43	2	11	2
Învățământ preșcolar - Grădiniță cu program prelungit	23	4	18	3
Învățământ primar și gimnazial	73	2	20	2

Nivel instruire	Total nr. unități învățământ Zona Metropolitană a Mun. Târgu Mureș		Din care nr. unități de învățământ în Mun. Târgu Mureș	
	Forma de proprietate		**Forma de proprietate**	
	Public	**Privat**	**Public**	**Privat**
Colegii	5	0	5	0
Învățământ liceal	13	1	13	0
Postliceal	0	3	0	3
Universitar	2	2	2	2

Evoluția populației școlare

În perioada 2015-2016 – 2019-2020, evoluția populației școlare a înregistrat o evoluție fluctuantă, numărul elevilor scăzând cu 0,6% în perioada 2015-2016 și 2016-2017, urmând o creștere de 1,5% între 2016-2017 și 2018-2019, respectiv o scădere de 0,4% între 2018-2019 și 2019-2020.

La nivelul anului școlar 2019-2020, din numărul total al populației școlare din Zona Metropolitană Târgu Mureș, populația școlară din Municipiul Târgu Mureș reprezenta 80,7%, respectiv 27.030 elevi.

Evoluția populației școlare pe nivel de învățământ în Zona Metropolitană Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Număr elevi Zona Metropolitană Târgu Mureș					
Nivel învățământ	**2015-2016**	**2016-2017**	**2017-2018**	**2018-2019**	**2019-2020**
Preșcolar, din care:	**6074**	**5923**	**5925**	**5983**	**5995**
în Municipiul Târgu Mureș	4297	4207	4196	4296	4273

Număr elevi Zona Metropolitană Târgu Mureș					
Nivel învățământ	**2015-2016**	**2016-2017**	**2017-2018**	**2018-2019**	**2019-2020**
Primar și gimnazial, din care:	**17594**	**17638**	**17831**	**18003**	**17719**
în Municipiul Târgu Mureș	12763	12810	12921	13088	12966
Liceal, din care:	**8988**	**8701**	**8588**	**8785**	**8924**
în Municipiul Târgu Mureș	8988	8701	8588	8785	8924
Profesional, din care:	**683**	**881**	**858**	**877**	**867**
în Municipiul Târgu Mureș	683	881	858	877	867
Total, din care:	**33339**	**33143**	**33202**	**33648**	**33505**
în Municipiul Târgu Mureș	26731	26599	26563	27046	27030

Investiții în infrastructura educațională

Creșterea calității procesului educațional prin realizarea de investiții în infrastructura educațională publică reprezintă o prioritate pentru unitățile administrative din Zona Metropolitană Târgu Mureș. Prioritățile de investiții vizează reabilitarea, extinderea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ.

Valoarea investițiilor realizate pentru îmbunătățirea infrastructurii educaționale în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Investiții – Municipiul Târgu Mureș				
An/ Valoare Investiții	Reparații - RON -	Echipamente - RON -	Lucrări de construcții - RON -	Obiecte de inventar - RON -
2016	3,081,890.00	1,724,043.00	24,083.00	1,908,288.00
2017	2,854,906.00	567,133.00	-	1,693,890.00
2018	6,144,456.00	2,462,885.00	-	1,176,597.00
2019	6,470,970.00	1,272,171.00	1,220,530.00	1,026,345.00
2020	4,938,930.00	1,388,799.00	324,839.00	2,162,601.00
Total	**23,491,152.00**	**7,415,031.00**	**1,569,452.00**	**7,967,721.00**

Investiții - Zona Metropolitană				
An/ Valoare Investiții	Reparații - RON -	Echipamente - RON -	Lucrări de construcții - RON -	Obiecte de inventar - RON -
2016	1,037,969.08	112,787.60	397,806.14	308,663.94
2017	437,592.79	23,000.00	1,786,470.00	306,191.94
2018	623,031.07	73,015.00	1,079,970.14	195,338.31
2019	393,058.09	31,000.00	2,419,774.49	498,265.36
2020	560,117.91	116,072.37	2,823,548.79	418,888.39
Total	**3,051,768.94**	**355,874.97**	**8,507,569.56**	**1,727,347.94**

Baza materială din instituțiile de învățământ

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș numărul mediu al sălilor de clasă / unitate de învățământ primar și gimnazial este de 30 săli, la nivelul colegiilor 29 săli iar la nivel liceal 29 săli.

Baza materială din instituțiile de învățământ Zona Metropolitană Târgu Mureș							
Nivel de învățământ	Număr unități de învățământ	Săli ce clasă	Nr. PC-uri	Nr. laboratoare școlare	Nr. ateliere școlare	Terenuri de sport	Săli de gimnastică
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special), din care:	**28**	**843**	**844**	**66**	**1**	**45**	**33**
în Municipiul Târgu Mureș	17	547	525	37	1	30	23
Colegiu, din care:	**5**	**148**	**299**	**30**	**0**	**4**	**5**
în Municipiul Târgu Mureș	5	148	303	18	0	4	6
Liceal, din care:	**12**	**395**	**747**	**66**	**30**	**14**	**16**
în Municipiul Târgu Mureș	12	395	747	66	30	14	16

1.9.1.1. Învățământul preșcolar

În Zona Metropolitană Târgu Mureș funcționează 72 de unități de învățământ preșcolar din care 45 de grădinițe cu program normal și 27 de grădinițe cu program prelungit.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș funcționează 34 unități de învățământ preșcolar din care 13 grădinițe cu program normal și 21 de grădinițe cu program prelungit.

Unități de învățământ preșcolar	
Grădiniță cu program normal	
Târgu Mureș	Grădinița Nr.3 Ștefania
	Grădinița Nr.4 Ștefania
	Grădinița Nr.8
	Grădinița Nr.9
	Grădinița Nr.11
	Grădinița P.N. Nr.12
	Grădinița Nr.18
	Grădinița Nr.20
	Grădinița „Pițigoi“
	Centrul Școlar pentru Educație Incluziva nr. 1 Târgu Mureș
	Centrul Școlar pentru Educație Incluziva nr. 2 Târgu Mureș
	Grădinița ”Montessori” Târgu Mureș
	Grădinița ”Puky” Târgu Mureș
Acățari	Grădinița cu Program Normal Acățari
	Grădinița cu Program Normal Gruișor
	Grădinița cu Program Normal Roteni
Ceuașu de Câmpie	Grădinița cu Program Normal Herghelia
	Grădinița cu Program Normal Săbed
	Grădinița cu Program Normal Voiniceni
Corunca	Grădinița PN Corunca
Crăciunești	Grădinița cu P.N. nr.1 Crăciunești
	Grădinița cu P.N. Nr.2 Nicolești-Ciba
	Grădinița cu P.N. Nr.3 Foi
Cristești	Grădinița cu Program Normal Vălureni
Ernei	Grădinița cu program normal Dumbrăvioara
Gheorghe Doja	Grădinița cu P.N. Satu Nou
	Grădinița cu P.N. Tirimia
	Grădinița cu P.N. Gheorghe Doja
	Grădinița cu P.N. Leordeni
Livezeni	Grădinița de copii cu program normal Livezeni
	Școala Gimnazială Ivănești - Grădiniță
	Școala Primară Poienița - Grădiniță

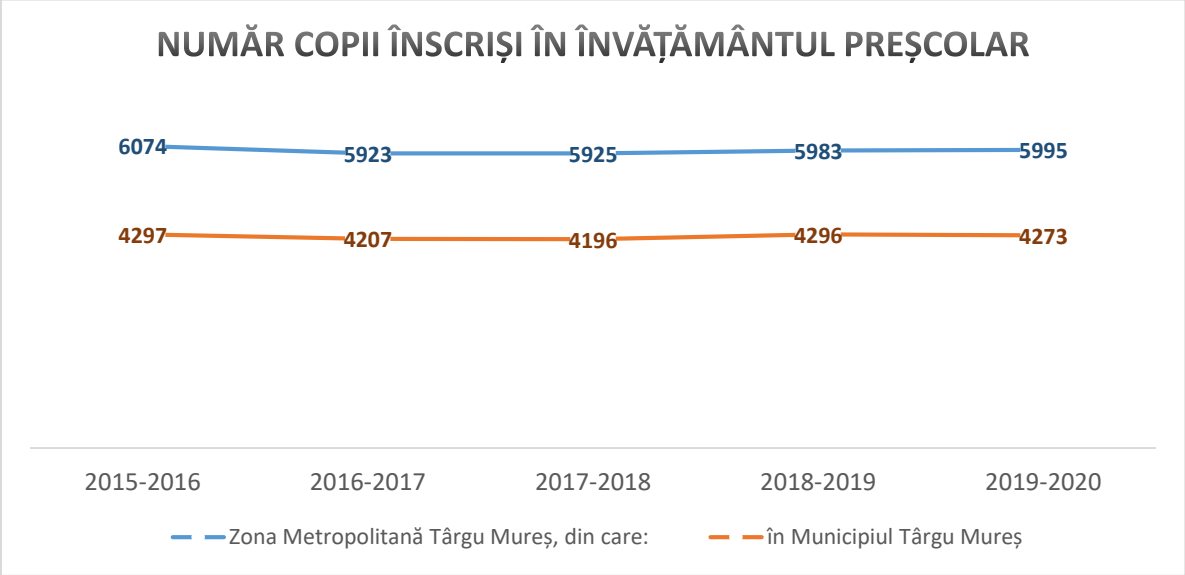
Unități de învățământ preșcolar	
Grădiniță cu program normal	
	Școala Primară Sânișor - Grădiniță
Pănet	Grădinița Pănet
	Grădinița Sântioana
	Grădinița Berghia
	Grădinița Hărțău
Sâncraiu de Mureș	Grădinița Sâncraiu de Mureș
Sângeorgiu de Mureș	Grădinița P.N.Nr.2 Sângeorgiu de Mureș
	Grădinița P.N.Cotuș
Sânpaul	Grădinița PN Sânpaul
	Grădinița PN Valea Izvoarelor
Sântana	Grădiniță cu program normal Curteni
	Grădiniță cu program normal Chinari
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni

Unități de învățământ preșcolar	
Grădiniță cu program prelungit	
Târgu Mureș	Grădiniţa Nr.6
	Grădinița Nr.10
	Grădinița Nr.11
	Grădinița Nr.12
	Grădinița Nr.15
	Grădinița Nr.16
	Grădinița „Căsuţa Din Poveşti“
	Grădinița „Albinuţa“
	Grădinița Rândunica
	Grădinița „Licurici“
	Grădinița „Lumea Copiilor“
	Grădinița „Dumbrava Minunată“
	Grădinița „Arlecchino“
	Grădinița „Paradisul Copilăriei“
	Grădinița „Raza De Soare“
	Grădinița „ Codrişor“
	Grădinița „Ştefania“
	Grădinița „Manpel“
	Grădinița Creștină Creativă ”Pinocchio” cu program prelungit Târgu Mureș
	Grădinița cu Program Prelungit ”AMA” Târgu Mureș

Unități de învățământ preșcolar	
Grădiniță cu program prelungit	
	Grădinița cu Program Prelungit ”Bambi” Târgu Mureș
Corunca	Grădinița cu program prelungit ”Casa Veselă” Corunca
Cristești	Grădinița cu program prelungit Cristesti
Sâncraiu de Mureș	Grădinița cu program prelungit Nazna
Sângeorgiu de Mureș	Grădinița P.P.”Bambi”
Sântana de Mureș	Grădiniță cu program prelungit Sântana de Mureș
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni

Învățământul preșcolar se confruntă cu o scădere a numărului copiilor înscriși atât la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș, respectiv cu 1,3% (79 de copii) la nivelul zonei Metropolitane, reprezentând și cu 0,6% (24 copii) la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția numărului de copii înscriși în învățământul preșcolar se prezintă după cum urmează:

Infrastructura preșcolară existentă și intervenții propuse în sectorul public:

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire unitate	Adresa	Situația existentă						Lucrări propuse
			Termo-sistem		Radiatoare		Tâmplărie exterioară		
			Da	Nu	Oțel	Fontă	PVC	Lemn	
Târgu Mureș	Grădiniţa Nr.3 Ştefania	Str. Republicii Nr.12		X	X			X	Reabilitare integrală corp

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						**Lucrări**
									grădiniţă
	Grădiniţa Nr.4 Ştefania	Str. Mihai Eminescu Nr.62		X	X			X	Reabilitare integrală corp grădiniţă, inclusiv acoperişul
	Grădiniţa Nr.8 (Școala Gimnazială Serafim Duicu)	Str. Budiului Nr.50/A		X		X	X		-
	Grădiniţa Nr.9 (Liceul Tehnologic Traian Vuia)	Str.Gheorghe Doja Nr.102		X		X	X		-
	Grădiniţa Nr.11	Str. Decebal Nr.11	-	-	-	-	-	-	-
	Grădiniţa P.N. Nr.12	Str. Remetea Nr. 276		X	X			X	-
	Grădiniţa Nr.18	Str. Căminului Nr.13	-	-	-	-	-	-	-
	Grădiniţa Nr.20 (Școala Gimnazială Romulus Guga)	Str. Cernavodă Nr.2		X	X		X		Reabilitare integrală corp școală
	Grădiniţa „Piţigoi“	B-Dul 1 Decembrie 1918 Nr.86		X		Sobă		X	Reabilitare integrală corp grădiniţă

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						**Lucrări**
	Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva nr. 1 Târgu Mureș								
	Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva nr. 2 Târgu Mureș								
Acățari	Grădinița cu Program Normal Acățari	Acățari, Str. Principală Nr. 44							
	Grădinița cu Program Normal Gruișor	Gruișor, Principală Nr. 10							
	Grădinița cu Program Normal Roteni	Roteni, Str. Principala Nr. 88							
Ceuașu de Câmpie	Grădinița cu Program Normal Herghelia	Herghelia, Str. Principală Nr. 115							
	Grădinița cu Program Normal Săbed	Săbed, Str. Principală Nr. 132							
	Grădinița cu Program Normal Voiniceni	Voiniceni, Str. Principală Nr. 98							
Corunca	Grădinița PN Corunca	corunca, nr. 186	X		X			X	-

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						**Lucrări**
Crăciunești	Grădinița cu P.N. nr.1 Crăciunești	Crăciunești Nr.14	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Grădinița cu P.N. Nr.2 Nicolești-Ciba	Nicolești Nr.144	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video
	Grădinița cu P.N. Nr.3 Foi	Foi Nr.98	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
Cristești	Grădinița cu Program Normal Vălureni	Vălureni, Str. Principală Nr. 47							
Ernei	Grădinița cu program normal Dumbrăvioara	Dumbrăvioara, Str. Principală nr.261	X		X				-
Gheorghe Doja	Grădinița cu P.N. Satu Nou	Satu Nou nr 7	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Grădinița cu P.N. Tirimia	Tirimia Nr.187	X		X		X		Teren de joacă Monitoriza

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						**Lucrări**
									re cu camere video Reparații curente
	Grădinița cu P.N. Gheorghe Doja	Gheorghe Doja nr 112/A	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Grădinița cu P.N. Leordeni	Leordeni	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
Livezeni	Grădinița de copii cu program normal Livezeni	Livezeni, Str. Bisericii Nr. 21	X		X			X	-
	Școala Gimnazială Ivănești - Grădiniță	Ivănești, Calea Romana Nr. 80	X		X		X		-
	Școala Primară Poienița - Grădiniță	Poienița, Str. Viitorului Nr. 5	X		X		X		-
	Școala Primară Sânișor - Grădiniță	Sânișor, Str. Școlii Nr. 1	X		X		X		-
Pănet	Grădinița Pănet	Pănet, Nr. 672	X		X			X	

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

Grădinițe cu program normal - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						**Lucrări**
	Grădinița Sântioana	Sântioana nr. 100	X		X			X	
	Grădinița Berghia	Berghia nr. 60	X		X			X	
	Grădinița Hărțău	Hărțău nr. 121	X		X			X	
Sâncraiu de Mureș	Grădinița Sâncraiu de Mureș	Str. Principală nr. 170	X		X		X		Extindere, reabilitare
Sângeorgiu de Mureș	Grădinița P.N.Nr.2 Sângeorgiu de Mureș	Str.Marton Aron nr.22 Sângeorgiu de Mureș		X	X	X	X		-
	Grădinița P.N.Cotuș	Sat.Cotuș nr.78	X		X		X		-
Sânpaul	Gradinița PN Sânpaul	Sânpaul, Nr. 289							-
	Gradinita PN Valea Izvoarelor	Valea Izvoarelor, Nr. 289							-
Sântana	Grădiniță cu program normal Curteni	Str. Morii nr. 72	X		X		X		-
	Grădiniță cu program normal Chinari	Str. Principală nr.141	X		X		X		-
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni	Ungheni Nr. 107	X		X		X		-

Grădinițe cu program prelungit - Zona Metropolitană Târgu Mureș						
UAT	Denumire unitate	Adresa	Situația existentă			Lucrări propuse
			Termo-sistem	**Radiatoare**	**Tâmplărie exterioară**	

Grădinițe cu program prelungit - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
			Da	Nu	Oțel	Fontă	PVC	Lemn	
Târgu Mureș	Grădiniţa Nr.6	Str. Mărăşti Nr.1	X			X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Hidroizolaţie acoperiş parțial
	Grădiniţa Nr.10	Str. Secerei Nr.2/B	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa Nr.11 (Liceul Vocațional Pedagogic „Mihai Eminescu”)	Str. Papiu Ilarian Nr.37		X	X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa Nr.12	Str. Hunedoarei Nr.29	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare.
	Grădiniţa Nr.15	Str. Miha Viteazu Nr.26-28	X		X	X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa Nr.16	Str. Sportivilor Nr.2	X		X		X		
	Grădiniţa „Căsuţa Din Poveşti“	Str. Gh. Marinescu Nr.9	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

Grădinițe cu program prelungit - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Grădiniţa „Albinuţa“	Str. Parângului Nr.23	X			X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Hidroizolaţie acoperiş.
	Grădiniţa Rândunica	Str. Ion Buteanu Nr.18	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare. Hidroizolaţie acoperiş.
	Grădiniţa „Licurici“	Str. Lămâiţei Nr.18	X			X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Hidroizolaţie acoperiş.
	Grădiniţa „Lumea Copiilor“	Str. Voinicenilor Nr.43	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa „Dumbrava Minunată“	Str. Muncii Nr.17/A		X		X	X		Termosistem doar pe fațada de la stradă. Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa „Arlecchino“	Str. Lebedei Nr.17	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Reparații acoperiș.

Grădinițe cu program prelungit - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Grădiniţa „Paradisul Copilăriei“	Str. Progresului Nr.1	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice.
	Grădiniţa „Raza De Soare“	Aleea Carpaţi Nr.5	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare.
	Grădiniţa „ Codrişor“	Str. Moldovei Nr.1	X	X		X	X		Termosistem doar pe fatada strada Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Hidroizolaţii acoperiş.
	Grădiniţa „Ştefania“	Str. Aurel Filimon Nr.32	X		X		X		Extindere și mansardare
	Grădiniţa „Manpel“	Str. C-Tin. Romanu Vivu Nr.2	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice. Hidroizolaţii acoperiş.
	Grădinița Creștină Creativă ”Pinocchio” cu program prelungit Târgu Mureș	Str Moșoiu Traian, general Nr. 16A							Privat
	Grădinița cu Program Prelungit ”AMA” Târgu Mureș	Str. Călărașilor Nr. 80							Privat

Grădinițe cu program prelungit - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Grădinița cu Program Prelungit ”Bambi” Târgu Mureș	Str. Belșugului Nr. 32							Privat
Corunca	Grădinița cu program prelungit ”Casa Veselă” Corunca	Corunca, Str. Principală Nr. 397G5							Privat
Cristești	Gradinita cu program prelungit Cristesti	Cristesti str. Principala Nr. 676 A	X	-	X	-	-	X	Gradinita noua
Sâncraiu de Mureș	Grădinița cu program prelungit Nazna	Str. Principală Nr. 151A	X		X		X		-
Sângeorgiu de Mureș	Grădinița P.P.”Bambi”	Str. Petki David nr.111 Sângeorgiu de Mureș	X		X		X		-
Sântana de Mureș	Grădiniță cu program prelungit Sântana de Mureș	Str. Bisericii nr. 82/A	X		X		X		-
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni	Ungheni Nr. 107	X		X		X		-

1.9.1.2. Învățământul primar și gimnazial

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, învățământul primar și gimnazial se desfășoară în 75 școli, din care 22 școli sunt în Municipiul Târgu Mureș.

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș	
UAT	Denumire unitate
Târgu Mureș	Școala Gimnazială „Friedrich Schiller“
	Școala Gimnazială „Romulus Guga“
	Școala Gimnazială „Europa”
	Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Corp A + B
	Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Corp C
	Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”
	Școala Generală Nr.19 Beşa
	Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” Corp A Şi Corp B
	Școala Gimnazială „Dacia” Corp A
	Școala Gimnazială „Dacia” Corp B
	Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”
	Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu”
	Școala Gimnazială „George Coşbuc“
	Școala Gimnazială „Serafim Duicu“ Corp A
	Școala Gimnazială „Serafim Duicu“ Corp B
	Școala Gimnazială „Dr.Bernády György“
	Școala Gimnazială Nr.7 Corp A
	Școala Gimnazială Nr.7 Corp B
	Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva nr. 1 Târgu Mureș
	Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva nr. 2 Târgu Mureș
	Școala Gimnazială ”Omega” Târgu Mureș
	Școala Primară ”Montessori” Târgu Mureș
Acățari	Școala Gimnazială Acățari
	Școala Primară Corbești
	Școala Primară Găiești
	Școala Primară Murgești
	Școala Primară Roteni
	Școala Primară Vălenii
Ceuașu de Câmpie	Școala Gimnazială Ceuașu de Câmpie
	Școala Gimnazială ”Szabedi Laslo” Săbed
	Școala Gimnazială ”Vasile Săbădean” Voiniceni
	Școala Primară Câmpenița

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș	
UAT	Denumire unitate
	Școala Primară Culpiu
	Școala Primară Porumbeni
Corunca	Școala Gimnazială ”Thodalagi Mihaly” Corunca
Crăciunești	Școala Gimnazială Nr.1Crăciunești
	Școala Gimnazială Cornești
	Școala Primară Nr.2 Crăciunești
	Școala Primară Cinta
	Școala Primară Budiu-Mic
Cristești	Școala Gimnazială Cristesti
	Scoala Primara Valureni
Ernei	Școala Gimnazială „Apafi Mihály”, Ernei
	Școala Gimnazială „Teleki Sámuel”, Dumbrăvioara
	Școala Gimnazială Călușeri
	Școala Primară Icland
	Școala Primară Săcăreni
	Școala Primară Sângeru de Pădure
Gheorghe Doja	Școala Gimnazială Gheorghe Doja
	Școala Gimnazială Tirimia
	Scoala Primara Leordeni
	Scoala Primara Satu Nou
Livezeni	Școala Gimnazială Benedek Elek Livezeni
	Școala Gimnazială Ivănești
	Școala Primară Poienița
	Școala Primară Sânișor
Pănet	Școala Gimnazială Kadar Marton
	Școala Gimnazială Berghia
	Școala Gimnazială Sântioana de Mureș
	Școala Primară Cuieșd
Sâncraiu de Mureș	Școala Gimnazială Sâncraiu de Mureș
	Școala Gimnazială Nazna
Sângeorgiu de Mureș	Școala Gimnazială ”Sfântul Gheorghe” Sângeorgiu de Mureș
	Școala Primară Cotuș
Sânpaul	Școala Gimnazială Chirileu
	Școala Gimnazială ”Dosa Daniel” Valea Izvoarelor
	Școala Gimnazială Sânpaul
	Școala Primară Sânmărghita
Sântana de Mureș	Școală Gimnazială “Ion Chinezu”

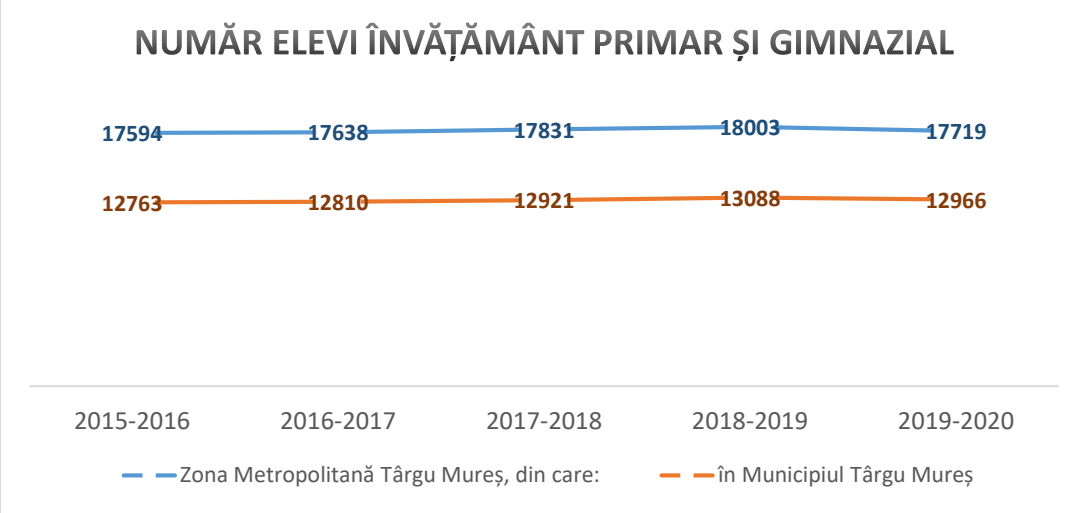
Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș	
UAT	Denumire unitate
	Școală primară Curteni
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni
	Școala Gimnazială Vidrasău
	Școala Primară Cerghizel
	Școala Primară Morești
	Școala Primară Șăușa

Baza materială din instituțiile de învățământ în sistemul public se prezintă după cum urmează:

Baza materială din instituțiile de învățământ Zona Metropolitană Târgu Mureș							
Nivel de învățământ	Număr unități de învățământ	Săli ce clasă	Nr. PC-uri	Nr. laboratoare școlare	Nr. ateliere școlare	Terenuri de sport	Săli de gimnastică
Învățământ primar și gimnazial **(inclusiv învățământul special)**, din care:	**28**	**843**	**844**	**66**	**1**	**45**	**33**
în Municipiul Târgu Mureș	17	547	525	37	1	30	23

Numărul elevilor înscriși în învățământul primar și gimnazial a înregistrat o creștere de 0,7% (reprezentând 125 elevi) în anul școlar 2019-2020 față de anul școlar 2015-2016, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, respectiv o creștere de 1,6% (reprezentând 203 elevi) la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

Evoluția numărului de elevi se prezintă după cum urmează:

Infrastructura existentă și intervenții propuse pentru educația primară și gimnazială în sectorul public:

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire unitate	Adresa	Situația existentă						Lucrări propuse
			Termo-sistem		**Radiatoare**		**Tâmplărie exterioară**		
			Da	**Nu**	**Oțel**	**Fontă**	**PVC**	**Lemn**	
Târgu Mureș	Școala Gimnazială „Friedrich Schiller“	Aleea Carpaţi Nr.23		X	X		X		În curs de achiziție reabilitarea și mansardarea clădirii
	Școala Gimnazială „Romulus Guga“	Str. Cernavodă Nr.2		X	X		X	X	Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport, inclusiv reţele utilităţi incintă. Tâmplărie metalică la sala sport.

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Şcoala Gimnazială „Europa”	Str.Victor Babeş Nr.11	X		X		X		Reabilitare reţele utilităţi incintă.
	Şcoala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Corp A + B	Str. Ialomiței Nr.2	X	X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală și clădire grădiniţă, inclusiv reţele utilităţi incintă. Există termosistem la corpul B - grădiniţa.
	Şcoala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Corp C	Str.Libertății Nr.36	X		X		X		
	Şcoala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza”	Str.Bărăganului Nr.2/B	X	X	X		X		Anvelopare corp clădire B, reabilitare integrală sala de sport.
	Şcoala Generală Nr.19 Beşa	Str. Remetea Nr.276		X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală inclusiv reţele utilităţi incintă.

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Şcoala Gimnazială „Liviu Rebreanu” Corp A Şi Corp B	Str. Şurianu Nr. 1-3	X			X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice inclusiv reţele utilităţi incintă.
	Şcoala Gimnazială „Dacia” Corp A	Str. Panseluţelor Nr. 6	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice
	Şcoala Gimnazială „Dacia” Corp B	Str. Tudor Vladimirescu Nr.122	X			X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice, inclusiv reţele utilităţi incintă.
	Şcoala Gimnazială „Mihai Viteazul”	Str. Muncii Nr.17		X		X	X		Reabilitare integrală clădire şcoală și clădire sala de sport, inclusiv reţele utilităţi incintă.
	Şcoala Gimnazială „Tudor Vladimirescu”	Str. Cutezanţei Nr.51		X	X	X	X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport, inclusiv reţele utilităţi incintă.

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
									Radiatoare trebuie schimbate la sala de sport.
	Școala Gimnazială „George Coşbuc“	Str. Moldovei Nr.30		X		X	X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport, inclusiv reţele utilităţi incintă. Tâmplărie lemn la sala sport.
	Școala Gimnazială „Serafim Duicu“ Corp A	Str.Hunedoarei Nr.38	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare
	Școala Gimnazială „Serafim Duicu“ Corp B	Str. Budiului Nr.50/A		X		X	X		Reabilitare integrală clădire şcoală, inclusiv reţele utilităţi incintă.
	Școala Gimnazială „Dr.Bernády György“	Str. Gh. Doja Nr.11		X		X		X	Schimbare instalaţii electrice, sanitare şi termice inclusiv

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
									reţele utilităţi incintă. Două faţade s-au renovat, s-a schimbat tâmplăria de lemn cu tâmplărie din lemn stratificat și geam termopan.
	Școala Gimnazială Nr.7 Corp A	Aleea Constructorilor Nr.49		X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport, inclusiv reţele utilităţi incintă. Este SF pentru reabilitare și extindere în curs de finalizare
	Şcoala Gimnazială Nr.7 Corp B	Str. Secuilor Martiri Nr.14		X		Sobe		X	Reabilitare integrală clădire şcoală, inclusiv reţele utilităţi incintă. Este SF pentru anvelopare școală
	Centrul Scolar pentru Educatie								

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Incluziva nr. 1 Târgu Mureș								
	Centrul Scolar pentru Educatie Incluziva nr. 2 Târgu Mureș								
Acățari	Școala Gimnazială Acățari	Acățari, Str. Principală Nr. 110							
	Școala Primară Corbești	Corbești, Str. Principala Nr. 19							
	Școala Primară Găiești	Găiești, Str. Principală Nr. 19							
	Școala Primară Murgești	Murgești, Str. Principală, Nr. 140							
	Școala Primară Roteni	Roteni, Str. Principală Nr. 93							
	Școala Primară Vălenii	Vălenii, Str. Principală Nr. 140							
Ceuașu de Câmpie	Școala Gimnazială Ceuașu de Câmpie	Ceuașu de Câmpie, Str. Principală Nr. 211							
	Școala Gimnazială ”Szabedi Laslo” Săbed	Săbed, Str. Principală Nr. 236							
	Școala Gimnazială ”Vasile Săbădean” Voiniceni	Voiniceni, Str. Principală Nr. 26							
	Școala Primară Câmpenița	Câmpenița, Str. Principală Nr. 144							

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Școala Primară Culpiu	Culpiu, Str. Principală Nr. 151							
	Școala Primară Porumbeni	Porumbeni, Str. Principală Nr. 42							
Corunca	Școala Gimnazială ”Thodalagi Mihaly” Corunca	Corunca, Nr. 186	X		X			X	-
Crăciunești	Școala Gimnazială Nr.1Crăciunești	Ciba Nr.67/A	X	-	X	-	X	-	Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Școala Gimnazială Cornești	Cornesti Nr.133	X	-	X	-	X	-	Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Școala Primară Nr.2 Crăciunești	Crăciunești Nr.119	X	-	X	-	X	-	Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Școala Primară Cinta	Cinta Nr.130/A	X	-	X	-	X	-	Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Școala Primară Budiu-Mic	Budiu-Mic Nr.101	X	-	X	-	X	-	Teren de joacă Monitorizare

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
									cu camere video Reparații curente
Cristești	Școala Gimnazială Cristesti	Cristesti Str. Scolii Nr. 309	X	-	X	-	X	-	-
	Scoala Primara Valureni	Valureni str. Principala nr.	X	-	X	-	X	-	-
Ernei	Școala Gimnazială „Apafi Mihály”, Ernei	Ernei, nr.152	X		X				
	Școala Gimnazială „Teleki Sámuel”, Dumbrăvioara	Dumbrăvioara, Str. Principală, nr.266	X		X				
	Școala Gimnazială Călușeri	Călușeri, nr. 248	X		X				
	Școala Primară Icland	Icland, nr.117	X		X				
	Școala Primară Săcăreni	Săcăreni, nr.72	X		X				
	Școala Primară Sângeru de Pădure	Sânger, nr.114	X		X				
Gheorghe Doja	Școala Gimnazială Gheorghe Doja	Gheorghe Doja nr 112	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Școala Gimnazială Tirimia	Tirmia nr 187	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
									curente
	Scoala Primara Leordeni	Leordeni nr	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
	Scoala Primara Satu Nou	Satu Nou nr 7	X		X		X		Teren de joacă Monitorizare cu camere video Reparații curente
Livezeni	Școala Gimnazială Benedek Elek Livezeni	Livezeni, Str. Școlii Nr. 2	X		X		X		-
	Școala Gimnazială Ivănești	Ivănești, Calea Romana Nr. 80	X		X		X		-
	Școala Primară Poienița	Poienița, Str. Viitorului Nr. 5	X		X		X		-
	Școala Primară Sânișor	Sânișor, Str. Școlii Nr. 1	X		X		X		-
Pănet	Școala Gimnazială Kadar Marton	Pănet nr. 46	X		X			X	-
	Școala Gimnazială Berghia	Berghia nr. 232	X		X			X	-
	Școala Gimnazială Sântioana de Mureș	Sântioana nr. 202	X		X			X	-
	Școala Primară Cuiești	Cuiești nr. 46	X		X			X	-
Sâncraiu de Mureș	Școala Gimnazială	Str. Principală Nr. 172	X		X		X		Extindere și reabilitare

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Sâncraiu de Mureș								
	Școala Gimnazială Nazna	Str. Principală Nr. 149	X		X		X		Extindere și reabilitare
Sângeorgiu de Mureș	Școala Gimnazială ”Sfântul Gheorghe” Sângeorgiu de Mureș	Pța. Sf.Gheorghe nr.2 Sângeorgiu de Mureș		X	X		X		Proiect de extindere mansardare a ”Clădirii Vechi” din cadrul Școlii Gimnaziale „Sfântul Gheorghe”
	Școala Primară Cotuș	Sat Cotuș nr.76	X		X		X		-
Sânpaul	Școala Gimnazială Chirileu	Chirileu, Nr. 60							-
	Școala Gimnazială ”Dosa Daniel” Valea Izvoarelor	Valea Izvoarelor, Nr. 88							-
	Școala Gimnazială Sânpaul	Sânpaul, Nr. 289a							-
	Școala Primară Sânmărghita	Sânmărghita, Nr. 112							-
Sântana de Mureș	Școală Gimnazială “Ion Chinezu”	Str. Suseni nr.81	X		X			X	-
	Școală primară Curteni	Str. Principală nr.123		X			X		-
Ungheni	Școala Generală Emil Drăgan Ungheni	Ungheni Nr. 107	X		X		X		-
	Școala Gimnazială Vidrasău	Vidrasău, Str. Principală Nr. 28							-

Învățământ primar și gimnazial - Zona Metropolitană Târgu Mureș									
UAT	Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
	Școala Primară Cerghizel	Cerghizel, Str. Principală Nr. 103							-
	Școala Primară Moreşti	Moreşti, Str. Principală Nr. 152							-
	Școala Primară Şăuşa	Şăuşa, Str. Principală Nr. 111							-

1.9.1.3. Învățământ liceal

Învățământul liceal se desfășoară în cadrul a 5 colegii și 13 licee existente la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

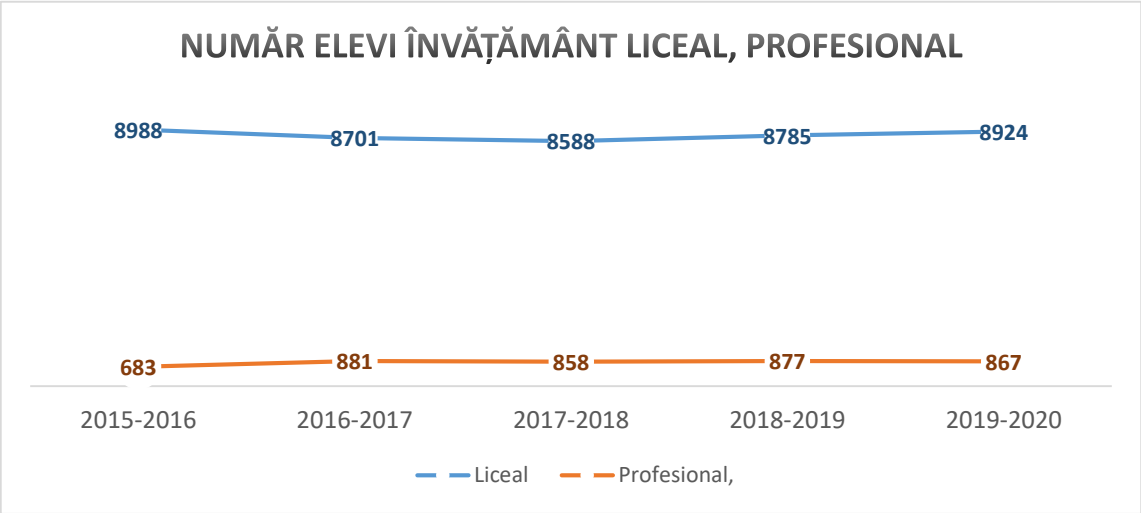
Colegii Municipiul Târgu Mureș
Colegiul Național „Alexandru Papiu Ilarian“
Colegiul Național „Unirea“
Colegiul Economic „Transilvania“
Colegiul Agricol „Traian Săvulescu“
Colegiul Național Pedagogic „Mihai Eminescu”

Licee Municipiul Târgu Mureș
Liceul Tehnologic „Avram Iancu“
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuşi“
Liceul Tehnologic „Ion Vlasiu“
Liceul Tehnologic „Electromureş”
Liceul Tehnologic „Aurel Persu”
Liceul Tehnologic „Traian Vuia”
Liceul Tehnologic „Gheorghe Şincai“
Liceul Teoretic „Gheorghe Marinescu”
Liceul Teoretic „Bolyai Farkas”
Liceul Teologic Romano-Catolic ”II Rakoczi Ferenc”
Liceul Vocațional Reformat
Liceul Cu Program Sportiv „Szász Adalbert”
Liceul Vocaţional De Artă

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, în anul școlar 2019-2020 numărul elevilor înscriși la învățământ liceal în Municipiul Târgu Mureș a înregistrat o scădere de 0,7% (reprezentând 64 elevi) față de anul

școlar 2015-2016, iar numărul elevilor înscriși la învățământ profesional a înregistrat o creștere de 26,9% (reprezentând 184 elevi).

Evoluția fluctuantă a numărului de elevi înscriși la învățământul liceal și profesional se prezintă după cum urmează:

Baza materială din instituțiile de învățământ în sistemul public se prezintă după cum urmează:

Baza materială din instituțiile de învățământ în Municipiul Târgu Mureș							
Nivel de învățământ	Număr unități de învățământ	Săli ce clasă	Nr. PC-uri	Nr. laboratoare școlare	Nr. ateliere școlare	Terenuri de sport	Săli de gimnastică
Colegiu	5	148	299	30	0	4	5
Liceal	12	395	747	66	30	14	16

Infrastructura existentă și intervenții propuse:

Colegii – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire unitate	Adresa	Situația existentă						Lucrări propuse
		Termo-sistem		**Radiatoare**		**Tâmplărie exterioară**		
		Da	**Nu**	**Oțel**	**Fontă**	**PVC**	**Lemn**	
Colegiul Naţional „Alexandru Papiu Ilarian“	Str.Bernády György Nr.12		X		X		X	Reabilitare integrală clădire colegiu, clădirea se află pe lista clădirilor monumente istorice.

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

Colegii – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări propuse
Colegiul Naţional „Unirea“	Str. Mihai Viteazul Nr.15		X		sobe		X	
Colegiul Economic „Transilvania“	Str. Călimanului Nr.1		X	X		X		Reabilitare integrală sala de sport şi consolidare,inclusiv reţele utilităţi incintă.
	Str. Vulcan Nr.6		X	X	X	X	X	Reabilitare integrală clădire cantină, corp B laboratoare și internatul, inclusiv reţele utilităţi incintă.
Colegiul Agricol „Traian Săvulescu“	Str. Călăraşilor Nr.108	X	X	X	X	X	X	Reabilitare integrală clădire şcoală , clădire laboratoare și două clădiri internat inclusiv reţele utilităţi incintă. Termosistem doar la cantină și sala de sport.
Colegiul Național Pedagogic „Mihai Eminescu”	Str.Papiu Ilarian Nr.37		X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport, clădire cantină şi și internatul, inclusiv reţele utilităţi incintă.

Licee – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire unitate	Adresa	Situația existentă						Lucrări propuse
		Termo-sistem		**Radiatoare**		**Tâmplărie exterioară**		
		Da	**Nu**	**Oțel**	**Fontă**	**PVC**	**Lemn**	

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Licee – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
Liceul Tehnologic „Avram Iancu“	Str.Gh. Doja Nr. 13		X	X	X		X	Reabilitare clădire bibliotecă, clădire ateliere și sala de sport. Înlocuire instalaţii apă, canal în incinta şcolii. Este SF pentru reabilitare corp scoala
	Str.Iuliu Maniu Nr. 11		X		X		X	Reabilitarea întregii clădiri a internatului.
	B-Dul 1848 Nr.7	X		X		X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuşi“	Str. Victor Babeş Nr. 11		X		Sobe	X	X	Termosistem , schimbarea tâmplăriei, schimbarea instalațiilor electrice, sanitare, termice la clădirea principală, la atelier și la sala de sport.

Licee – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
Liceul Tehnologic „Ion Vlasiu“	Str.Gh. Marinescu Nr.62		X		X	X	X	Reabilitare integrală clădire şcoală, corp atelier, sala de sport, clădire cantină și internat, inclusiv reţele utilităţi incintă.
Liceul Tehnologic „Electromureş”	Str. Livezeni Nr. 5		X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport şi internatul, inclusiv reţele utilităţi incintă. Refacere împrejmuiri. Clădirea internatului are termosistem şi tâmplărie PVC, clădirea şcolii are tâmplărie PVC.
Liceul Tehnologic „Aurel Persu”	Str. Milcovului Nr. 1-5		X	X		X	X	Reabilitare integrală clădire şcoală, corp atelier inclusiv reţele utilităţi

Licee – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
								incintă. Schimbat acoperis
Liceul Tehnologic „Traian Vuia”	Str. Gh. Doja Nr. 102		X	X		X	X	Reabilitare integrală clădire şcoală, corp grădiniţă, corp atelier, clădire cantină, inclusiv reţele utilităţi incintă. Reamenajare corp cantină în atelier de coafura.
Liceul Teoretic „Gheorghe Marinescu”	Str. Gh. Marinescu Nr. 15		X	X		X		Reabilitare integrală clădire şcoală, sala de sport şi internatul, inclusiv reţele utilităţi incintă. Refacere împrejmuiri. Clădirea internatului şi clădirea şcolii are tâmplărie PVC.

Licee – Municipiul Târgu Mureș								
Denumire	Adresa	Situația existentă						Lucrări
Liceul Vocaţional De Artă	Str.Revoluţiei Nr.9		X	X	Sobe	X	X	
	Str.Mărăşti Nr.8/A	X		X		X		
Liceul Cu Program Sportiv „Szász Adalbert”	Str.Pavel Chinezu Nr.9a	X		X	X	X		Schimbare instalaţii electrice, sanitare și instalații termice corpul vechi de cladire
Liceul Tehnologic „Gheorghe Şincai“	B-Dul 1848 Nr.55		X	X		X		Reabilitare scoala-achiziție în curs de derulare
Liceul Teoretic „Bolyai Farkas”	Str.Boyai Nr.3		X				x	Cladire in reabilitare
Liceul Vocațional Reformat	Str.Boyai Nr.3		X				x	Cladire in reabilitare
Liceul Teologic Romano-Catolic ”II Rakoczi Ferenc”								

1.9.1.4. Educația timpurie – Creșe

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș funcționează 9 creșe din care 2 sunt creșe private (respectiv Creșa Montessori Târgu Mureș, Creșa Corunca).

Educație timpurie - Creșe - Zona Metropolitană Târgu Mureș		
UAT	Creșa	Adresa
Târgu Mureș	Creșa nr.1	Str. Hunedoarei, nr.29, Cartierul Mureșeni
	Creșa nr.2	Str. Lămâiței nr.18, Cartierul Dâmbul Pietros

Educație timpurie - Creșe - Zona Metropolitană Târgu Mureș		
UAT	Creșa	Adresa
	Creșa nr.3	Str. Gheorghe Marinescu, nr.9 , Cartierul Cornișa
	Creșa nr.4	Str. Secerei, nr.2 B, Cartierul Tudor Vladimirescu
	Creșa nr.5	Str. Muncii, nr.14, Cartierul Tudor Vladimirescu
	Creșa nr.6	Str. Remetea nr. 35, Cartierul Unirii
	Creșa Montessori Târgu Mureș	Târgu Mureș, Str. Plutelor Nr. 2
Corunca	Creșa Corunca	Corunca, Str. Principală Nr. 363
Sângeorgiu de Mureș	Creșa nr. 1	Sângeorgiu de Mureș

Serviciul Public Administrația Creșelor aflat în subordinea Primăriei Municipiului Târgu Mureș are în subordine Compartimentul Administrativ situat pe str. Muncii nr.14, zona Tudor și un număr de 6 creșe, având o capacitate normală de 337 locuri și un număr de 832 de copii înscriși.

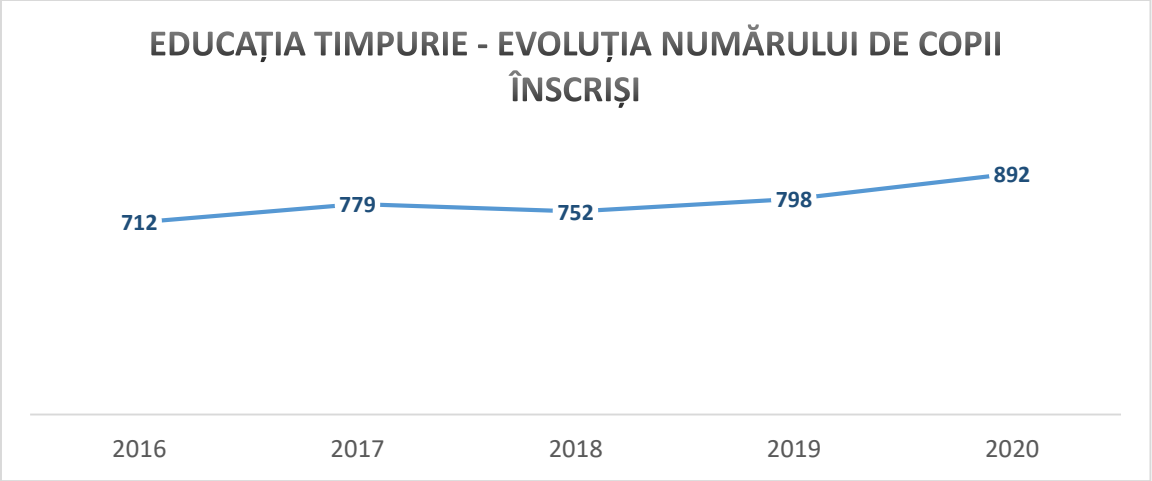
Conform informațiilor furnizate de Serviciul Public Administrația Creșelor aflat în subordinea Primăriei Municipiului Târgu Mureș, se constată insuficiența numărului de locuri din creșe. Numărul solicitărilor este mult peste capacitatea existentă, fapt care împiedică de multe ori ca mamele cu copii de 0-3 ani să revină pe piața muncii, fie le obligă să apeleze la instituții private care oferă servicii de îngrijire și educație antepreșcolară foarte costisitoare.

Din cauza numărului insuficient de creșe grupele de copii au fost supraaglomerate și au avut efective mai mari decât cele prevăzute de lege, exceptând perioada de pandemie, cu efecte nedorite asupra calității serviciilor oferite, dar și asupra siguranței copiilor.

Unitatea administrativ teritoriala Sângeorgiu de Mureș are în subordine 1 creșă, având capacitate de 60 de locuri și un număr de 60 de copii înscriși.

Din informațiile furnizate de unitățile administrative teritoriale anterior amintite, se constată o tendință ascendentă a numărului de copii înscriși la creșe, numărul lor crescând cu 25,28% (reprezentând 180 de copii) în anul 2020 față de anul 2016.

Evoluția numărului copiilor înscriși la creșele din sistemul public existente pe raza Municipiului Târgu Mureș și comunei Sângeorgiu de Mureș se prezintă după cum urmează:

Capacitatea creșelor și numărul de copii înscriși în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Educație timpurie - Capacitatea și numărul de copii înscriși							
Creșa	Adresa	Capacitate	Număr copii înscriși				
			Anul 2016	**Anul 2017**	**Anul 2018**	**Anul 2019**	**Anul 2020**
Creșa nr.1	Str. Hunedoarei, nr.29, Cartierul Mureșeni	46	54	61	66	78	61
Creșa nr.2	Str. Lămâiței nr.18, Cartierul Dâmbul Pietros	44	70	116	103	120	132
Creșa nr.3	Str. Gheorghe Marinescu, nr.9 , Cartierul Cornișa	40	76	54	87	84	94
Creșa nr.4	Str. Secerei, nr.2 B, Cartierul Tudor Vladimirescu	75	100	117	120	94	160
Creșa nr.5	Str. Muncii, nr.14, Cartierul Tudor Vladimirescu	92	136	192	239	203	184
Creșa nr.6	Str. Remetea nr. 35, Cartierul Unirii	40	69	112	104	113	107
Creșa nr. 1	Sângeorgiu de Mureș	60	60	60	60	60	60

La nivelul Municipiului Târgu Mureș, numărul de solicitări pentru educația antepreșcolară depășește în medie cu aprox. 115% capacitatea normală a creșelor.

Infrastructura educațională pentru antepreșcolari respectiv intervențiile necesare și propuse a fi realizate în următoarea perioadă se prezintă după cum urmează:

Educație timpurie - Infrastructura				
UAT	Creșa nr.	Anul construcției	Date tehnice actuale	Lucrări necesare
Târgu Mureș	Creșa nr.1	1973	Imobilul este construit din cărămidă acoperit cu planșeu de beton P+E și este utilizat împreună cu grădinița nr.12	• Schimbarea instalațiilor de apă și sanitare și electrice • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare izolatorului și a cabinetului medical • Amenajarea spațiului verde și dotarea cu aparate de joacă pentru copii
	Creșa nr.2	1975	Imobilul este construit din cărămidă acoperit cu planșeu de beton și este utilizat împreună cu grădinița „Licurici“	• Extinderea laterală a creșei • Schimbarea instalațiilor de apă și sanitare; • Schimbarea ușilor și geamurilor din clădire • Reabilitare clădire interior și exterior • Reparații acoperiș • Amenajarea unui spațiu de depozitare a cărucioarelor • Înlocuirea porții • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare • Dotarea bucătăriei și a oficiului conform normelor igienice și sanitare în vigoare • Amenajarea cabinetului medical • Amenajarea spațiului verde, a curții interioare și dotarea cu aparate de joacă pentru copii; • Digitalizarea creșei (calculatoare, imprimante,

Educație timpurie - Infrastructura				
UAT	Creșa nr.	Anul construcției	Date tehnice actuale	Lucrări necesare
				retroproiectoare)
	Creșa nr.3	1955	Imobilul este construit din cărămidă acoperită cu țiglă S+P și este folosit în comun cu Grădinița „Căsuța din Povești“	• Reabilitarea clădirii S+P • Tunel pentru transportul alimentelor gătite din bucătărie (clădirea II) în creșă (clădirea I) – conform normelor sanitare • Amenajarea spațiului verde • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare
	Creșa nr.4	1976	Imobilul este construit din cărămidă acoperit. Este folosit în comun cu Grădinița nr.10	• Schimbarea instalațiilor de apă și sanitare • Amenajarea izolatorului și a cabinetului medical • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare • Amenajarea spațiului verde și dotarea cu aparate de joacă
	Creșa nr.5	1981	Imobilul este construit din cărămidă cu planșeu de beton	• Extinderea laterală • Izolarea termică • Reabilitare pivniță • Reparat acoperiș și montarea unei ferestre de ieșire pe acoperiș • Schimbarea instalațiilor de apă și sanitare • Schimbarea instalației electrice, a tabloului electric • Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare • Amenajarea cabinetului medical • Amenajarea spațiului verde și dotarea cu

Educație timpurie - Infrastructura				
UAT	Creșa nr.	Anul construcției	Date tehnice actuale	Lucrări necesare
				aparate de joacă
	Creșa nr.6		Funcționează în baza unui contract de comodat încheiat (pe perioadă determinată) între Municipiul Târgu Mureș și Protopopiatul Ortodox Român Târgu Mureș	• Dotarea cu mobilier și accesorii corespunzătoare • Amenajarea spațiului verde și dotarea cu aparate de joacă pentru copii
Sângeorgiu de Mureș	Creșa nr. 1	2014	Stare bună	• Renovare interioară și exterioară

Pentru perioada următoare se va acorda prioritate pentru asigurarea unei dezvoltări timpurii și îngrijiri adecvate a copiilor, vor fi avute în vedere cu prioritate investiții în unitățile în care se oferă servicii de educație timpurie antepreșcolară.

Prioritățile privind situația creșelor pe termen mediu la nivelul Municipiului Târgu Mureș ar trebui să vizeze construirea de creșe noi și reabilitatea și extinderea Creșei nr.5 și a Creșei nr.2 .

1.9.1.5. Învățământul universitar

În Municipiul Târgu Mureș învățământul superior este reprezentat de două instituții aparținând sistemului public, respectiv două instituții aparținând sistemului privat, după cum urmează:

- Instituții de învățământ superior, aparținând sistemului de învățământ public
  - Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș.

Instituția creată ca urmare a fuziunii, în anul 2018, a Universității de Medicină și Farmacie, unitate de tradiție aparținând elitei învățământului medical superior românesc, cu Universitatea ”Petru Maior”, un alt nume de tradiție în peisajul universitar ardelean, cu mii de absolvenți, de-a lungul anilor, în domeniile tehnice, economice, drept și umaniste.

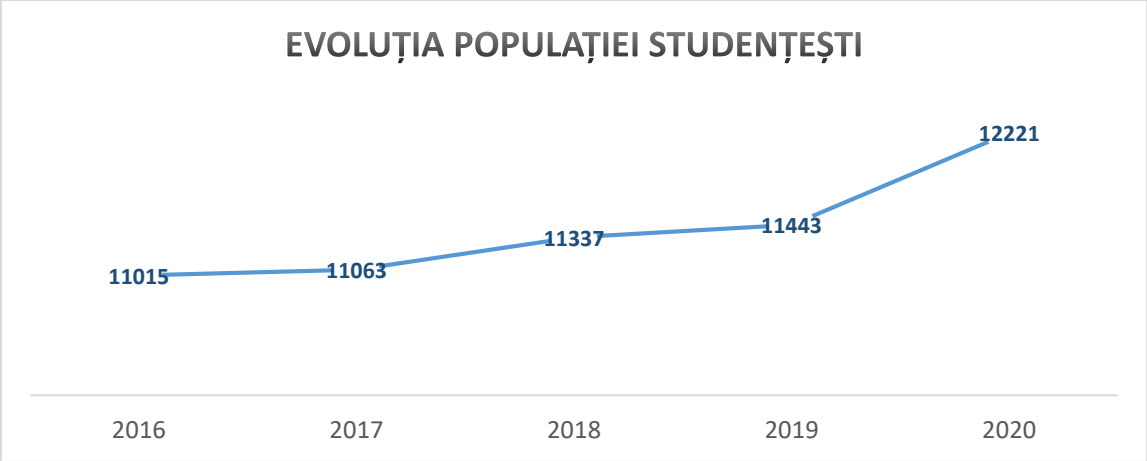
- Universitatea de Arte din Târgu Mureș.
  Este o universitate de profil cu o lungă tradiție, care prin departamentele sale asigură specializări care acoperă o paletă largă din domeniul artelor: actorie, regie, coregrafie, scenografie și eveniment artistic, teatrologie, arta actorului de animație, comunicare audiovizuală – multimedia, scriere dramatică, muzică.

- Instituții de învățământ superior, aparținând sistemului de învățământ privat
  - Universitatea Dimitrie Cantemir Târgu Mureș.
    Este o instituție particulară acreditată, fondată în anul 1991, în a cărei structuri sunt incluse 6 facultăți (de drept, geografie, științe economice, psihologie și științe ale educației, medicină dentară, de balneofiziokinetoterapie și recuperare medicală), ce asigură 12 programe de studii.
  - Universitatea Sapientia Târgu Mureș.
    Instituția cea mai recent înființată (2001) în sistemul învățământului superior din Transilvania, cu predare în limba maghiară. Oferă specializări în următoarele domenii: informatică, mecatronică, calculatoare, automatică și informatică aplicată, tehnologia construcțiilor de mașini, tehnologii și sisteme de telecomunicații, horticultură, comunicare și relații publice, servicii și politici și sănătate publică, traducere și interpretare, peisagistică.

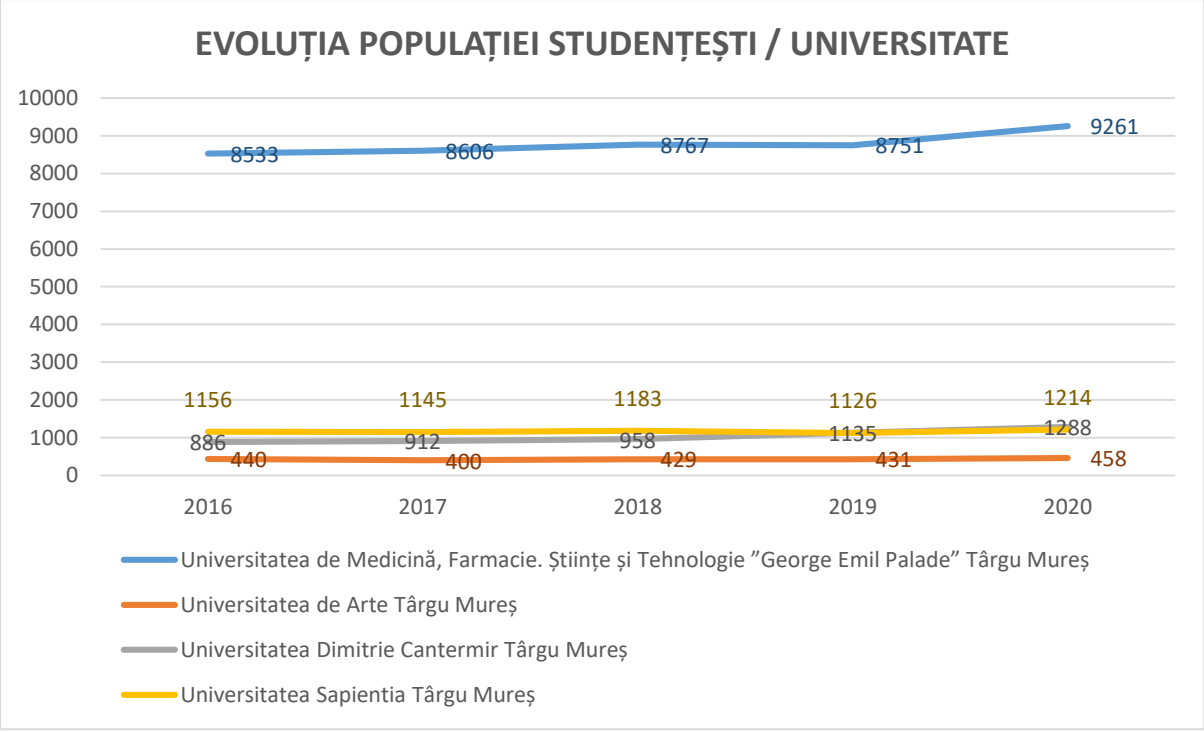
Baza materială a instituțiilor de învățământ superior se prezintă după cum urmează:

Instituția de învățământ superior	Număr total cămine studențești	Număr locuri de cazare	Număr solicitări cazare
Universitatea de Medicină, Farmacie. Științe și Tehnologie ”George Emil Palade” Târgu Mureș	6	1576	1708
Universitatea de Arte Târgu Mureș	1	25	45
Universitatea Dimitrie Cantermir Târgu Mureș	1	180	167
Universitatea Sapientia Târgu Mureș	1	280	188
Total	**9**	**2061**	**2108**

Evoluția populației studențești în perioada 2016-2020 prezintă o tendința ascendentă a numărului studenților înscriși la universitățile din Municipiul Târgu Mureș. În anul 2020 numărul studenților a crescut cu 10,9% față de anul 2016, respectiv de la 11.015 studenți în anul 2016 la 12.221 studenți în anul 2020.

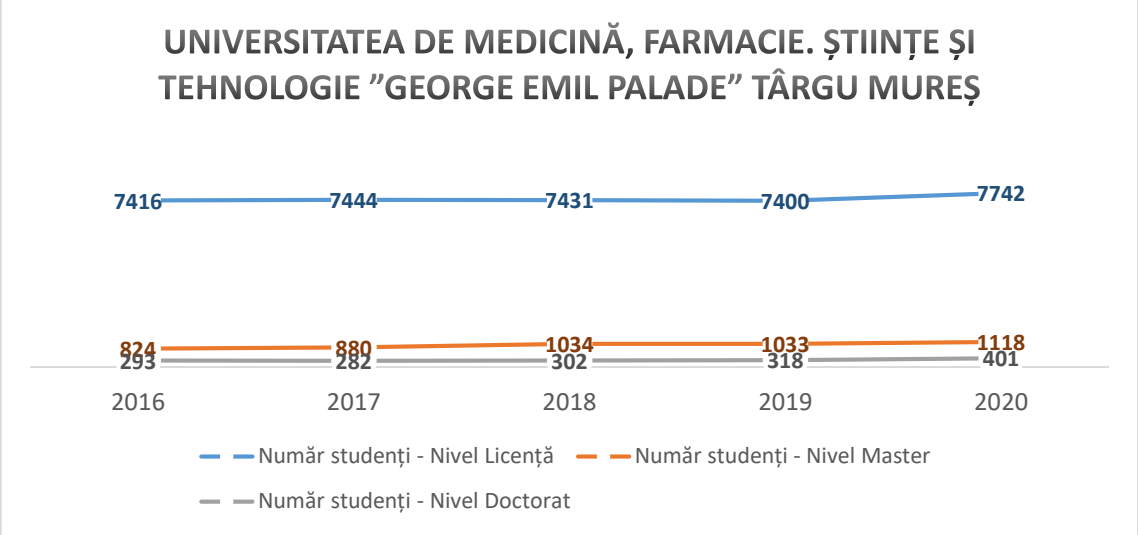

Evoluția populației studențești la nivel de universitate în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade” din Târgu Mureș

Conform informațiilor furnizate la nivelul universității se înregistrează o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși la studii universitare de licență, master și doctorat.

Numărul studenților la studii universitare de licență a crescut treptat în perioada 2016-2020 cu 326 de studenți, reprezentând o creștere procentuală de 4,4%. Numărul studenților la studii universitare de master a crescut treptat în perioada 2016-2020 cu 294 de studenți reprezentând o creștere procentuală de 35,7%. Numărul studenților la studii universitare de doctorat a crescut treptat în perioada 2016-2020 cu 108 studenți, reprezentând o creștere procentuală de 36,9%.

Campusul universitar deține 6 cămine studențești cu 1576 de locuri de cazare în total. Pentru anul 2020 s-au depus 1708 solicitări de cazare, depășind cu 8,38% numărul locurilor disponibile, în consecință, capacitatea actuală a căminelor studențești nu răspunde nevoilor existente.

Principalele rezultate ale activității de cercetare și dezvoltare la UMFST „George Emil Palade" din Târgu Mureș, în perioada 2016-2020, se prezintă după cum urmează:

Date privind activitatea de cercetare și dezvoltare	2016	2017	2018	2019	2020
Articole științifice in extenso	699	705	640	622	713
Articole științifice premiate	96	71	27	51	16
Cărți științifice publicate	64	58	60	71	66
Granturi interne de cercetare	6	13	14	18	31
Granturi de cercetare cu finanțare privată	15	3	2	1	2
Alte activități de cercetare relevante – Brevete OSIM	3	7	5	2	3

UMFST „George Emil Palade" din Târgu Mureș a demarat, respectiv a continuat implementarea următoarelor proiecte de cercetare:

Cod proiect	Perioada de implementare	Titlul proiectului
PN-III-PI-1.2-PCCDI-2017-0269	2018-2021	Bionanaomateriale inovative pentru tratament si diagnostic
2451/01.11.2018	2018-2019	Actualități în Managementul Tulburărilor Psihice în colaborare cu Medicul de Familie
17972/07.12.2016	2016-2017	Cercetari experimentale si valorificarea plantelor medicinale utilizate in medicina veterinara
PN-III-P2-2.1-CI-2017-0430	2017	Cercetări avansate pentru creșterea competitivității și capacității de concepție, analiză și expertiză specifică prototipării rapide prin modelare aditivă - RAPPROT
PN-III-P4-ID-PCE-2020-1622	2021-2023	Clusterina, un nou agent terapeutic util în clearance-ul amilodului vascular
PN-III-P2-2.1-PED2019-2179	2020-2022	Conducte valvulate cu diametrul redus tip RVOT cu capacitate regenerativa pentru pacienti pediatrici
PCIG14-GA-2013-631128	2014-2018	Cyber Security and Resilience of Networked Critical Infrastructures - SERENITI
PN-III-P1-1.1-PD-2019-0507	2020-2022	Determinarea metaboliților vitaminei D în țesut cerebral și în lichid cefalo-rahidian la șobolani și reacția dintre nivelul vitaminei D în funcțiile cognitive
PN-III-P2-2.1-PED-2016-1868	2017-2018	Dezvoltarea și validarea unui sistem de laborator de inalta eficienta pentru testarea de noi terapii împotriva infarctului miocardic - HTTS
PN-III-P2-2.1-BG-2016-0343/contract nr. 114BG/2016	2016-2018	Dezvoltarea unor tehnologii de simulare computaţională 3D a circulaţiei coronariene şi perfuziei miocardice bazate pe imagistică de fuziune - COROFLOW
PN-1II-P2-2.1-PED-2016-0734	2017-2018	Dezvoltarea unui model experimental de predictie genetica microarray multiplex ca instrument in determinarea profilului de risc genetic pentru boala coronariana aterosclerotica in populatia romaneasca
PN-III-P4-ID-PCE-2020-1928	2021-2023	Dezvoltarea unui scor poligenic integrativ pentru prognosticul pacientilor cu leucemie acuta mieloida folosind abordari genomice complexe
HEALTH-F2-2013-603266	2014-2016	Diagnostic Imaging Strategies for Patients with Stable Chest Pain and Intermediate Risk of Coronary Artery Disease: Comparative Effectiveness Research of Existing TechnologiesDISCHARGE

Cod proiect	Perioada de implementare	Titlul proiectului
PN-III-P4-ID-PCE-2016-0766	2017-2019	Elaborarea unui ghid inovator de diagnostic al copilului obez prin evaluare genetica, antropometrica, de bioimpedanta si ecografica
14439/10.10.2016	2016-2017	Evaluarea comparativa prin metode clinice si paraclinice a statusului metabolic al diferitelor grupe de etnie roma
PN-III-P2-2.1-PED2019-2893	2020-2022	Evaluarea efectului anti-tumoral al matricii biologice derivate din țesutul adipos încărcat cu medicamentele chimioterapeutice
2725/30.03.2018	2018-2019	Evaluarea eficienței produsului uractiv control în tratamentul și controlul simptomatologiei la pacienții cu vezică hiperactivă
9236/11.11.2020	2020-2021	Evaluarea factorilor de mediu asupra incidenței fracturilor de șold osteoporotice
5068/26.04.216	2016-2017	Evaluarea perioperatorie a unor markeri inflamatori la pacienti obezi si normoponderali cu artroza articulatiilor mari
3688/01.04.2016	2016-2017	Evaluarea riscului de asociere al bolii parodontale cu leziuni precanceroase la nivelul mucoasei orale, prin corelarea unor parametri clinici si paraclinici"
15537/27.10.2016	2016/2017	Evaluarea unei metode eficiente de mobilizare de celule hematopeietice la bolnavii fara raspuns la metodele standard in vederea posibilitatii de efectuare a autotransplantului
15894/09.12.2019	2019/2020	Evaluări clinice și microbiologice comparative ale efectelor utilizării laserului nd: YAG în reabilitarea orală a pacienților parodontopați prin restaurări protetice fixe
PN-III-P1-1.1-PD-2016-1414	2018-2020	Evaluând efectul combinat al multiplelor polimorfisme pentru a defini predispoziția genetică în neoplasmele mieloproliferative
PN-II-ID-PCCE-2011-2-0036	2012-2016	Folosirea unor biomateriale colagenice si celule stem pentru inlocuri valvulare
Cod PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0006	2018-2022	GRAPHSENSGASTROINTES/Senzori stocastici bazați pe grafene pentru diagnosticul molecular al cancerului tractului gastrointestinal superior,
	2018-2020	Identificarea unui panel de microARN-uri dependente de Pitx2 pentru

Cod proiect	Perioada de implementare	Titlul proiectului
PN-III-P4-ID-PCE-2020-0404	2021-2023	Implant pe bază de Ti cu suprafața modificată și cu structuri electromagnetice
9976/14.07.2016	2016-2017	Implementarea chimioterapiei hipertermice intraperitoneale (HIPEC) la pacientele in stadii avansate de cancer ovarian, tubar sau primitiv peritoneal, dupa chirurgie citoreductiva optimala
14850/14.10.216	2016-2017	Implicații clinice ale polimorfismelor FTO rs9939609, LEPR rs1137101 și IL6 174-G în determinarea riscului de obezitate la nou născut
PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0172	2018-2022	INNATE-IM / Țintirea mecanismelor imunității înnăscute pentru o mai bună stratificare a riscului și identificarea de noi opțiuni terapeutice în infarctul de miocard
PN-III-P2-2.1-PTE-2016-0115	2016-2018	Instalație pentru obținerea prin levitație in atmosfera inerta a aliajelor bio-compatibile usoare de inalta puritate – biolev
PN-III-P1-1.1-PD-2019-0085	2020-2022	Investigarea impactului administrarii intravezicale a Epirubicin cu ajutorul hipertermiei la pacientii cu tumori vezicale non-muscular invazive
874707	2019-2024	Mapping Exposure-Induced Immune Effects: Connecting the Exposome and the Immunome” - EXIMIOUS
235/06.01.2016	2016/2017	Metabolomica toxicității nanoparticulelor - Abordare multidisciplinară
PN-III-P2-2.1-PED-2016-1076	2017-2018	Metoda rapida high resolution melting multiplex pentru analiza mutatiilor genelor FLT3, NPM1 si DNMT3A in leucemia acuta mieloida
PN-II-ID-PCE-2012-4-0133	2013-2016	Neuroprotection and angiogenesis: new molecular factors and delivery systems with potential terapeutic application”
PN-III-P1-1.1-TE-2019-1603	2020-2022	Next generation sequencing - o tehnica valoroasa pentru evaluarea impactului mutatiilor somatice aditionale la pacientii tineri cu neoplasme mieloproliferative non-BCR-ABL
PN-III-P4-ID-PCE-2020-1540	2021-2023	Noi inhibitori ai proteinei C-reactive și blocanți de disociere pentru uz terapeutic în bolile cardiovasculare

Cod proiect	Perioada de implementare	Titlul proiectului
PN-III-P1-1.1-TE-2019-1549	2020-2022	Obținerea de bioproduse cu înaltă valoare adăugată din ritidomul unor specii de stejar și funcționalizarea acestora
PN-III-P1-1.1-PD-2016-0892	2018-2020	Oportunități de valorificare a unor produse naturale separate din resurse secundare prin procesul de biorafinare
2947/05.08.2016	2016-2017	Optimizarea procesului de producție al FM Allbright SRL Ungheni
56PCCDI2018	2018-2020	PORTofoliu de instrumente inovative pentru dezvoltarea durabilă a comunităților rurale cu potențial turistic, prin valorificarea elementelor de patrimoniu și identitate culturală
PN III-P2 - Cod Proiect 107 BG	2016-2017	Profilarea cromatografica a impurităților înrudite chimic - soluții analitice de tip spin-off
PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0239	2018-2021	Proiect complex:“Aliaje cu entropie ridicată pentru aplicații medicale”, Proiect 4:”Aliaje cu entropie ridicată pentru aplicații medicale”
PN-III-P2-2.1-CI-2017-0041	2017	Proiectarea sistemului de comunicaţie între standul cu role pentru verificarea sistemului de frânare al vehiculelor cu masa maximă autorizată peste 3,5 tone si calculator - SITEF
PN-III-P2-2.1-BG-2016-0013/contract nr. 34BG/2016	2016-2018	Protejarea comunicaţiilor în sistemele de transport a gazelor naturale - PROTECT-G
COFUND-CHIST-ERA-SOON/101/17.04.2019	2019-2022	Rețea Socială de Dispozitive Inteligente - SOON
PN-lll-P4-ID-PCE-2016-0052	2017-2019	Rolul proteinei postsinaptice gephyrin in patogeneza bolii Alzheimer(Acronim: gephyrin in Alzheime)
LC-MG-1-4-2018/814951	2019-2022	Smart Adaptive Remote Diagnostic Antitampering Systems - DIAS
2265/02.03.2016	2016-2017	Soluții moderne privind creșterea duratei de viață a protezelor în coxartrozele secundare displaziei congenitale de sold"
3963/03.06.2020	2020-2021	Studiu clinic și paraclinic al afectării microvasculare la pacienții hipertensivi cu și fără diabet zaharat

Cod proiect	Perioada de implementare	Titlul proiectului
524/18.01.2017	2017-2018	Studiul biomarkerilor cardiaci la pacienții spitalizați cu insuficiență cardiacă acută
10228/20.07.2016	2016-2017	Studiul complecsilor de tip antimicotic-ciclodextrina in vederea optimizarii biodisponibilitatii si stabilitatii fizico-chimice a substantelor active
PN-III-P2-2.1-PED-2016-0142	2017-2018	Tehnologie optimizata de anodizare electrochimica pentru dezvoltarea acoperirilor nanostructurate pe baza de TiO2 pe suprafete complexe ale implanturilor biomedicale
P_37_673 MySmis 103431	2016-2021	Tehnologii de inginerie tisulara pentru regenerarea valvelor cardiace
P_37_674 MySmis 103432	2016-2021	Terapii ce vizeaza proteina C reactiva pentru prevenirea dementei asociata cu atacul vascular cerebral ischemic
PN-III-P4-ID-PCE-2020-2861	2021-2023	Țesutul adipos epicardic, inflamația locala și vulnerabilitatea plăcilor ateromatoase - studiu imagistic computațional bazat pe inteligență artificială

UMFST „George Emil Palade” din Târgu Mureș intenționează înființarea Parcului Universitar Științific și Tehnologic “Novum Forum”89, care va fi constituit dintr-un ansamblu de clădiri, astfel:

1. Spitalul Clinic Universitar „George Emil Palade”– Componentă a Parcului Universitar Științific și Tehnologic Novum Forum – format din clădirile C1, C2 si C3, acestea având funcțiuni de CLINICAL LAB (CL) și LIVING LAB (LL).

2. Incubator Tehnologic și de Afaceri – Componentă a Parcului Universitar Științific și Tehnologic Novum Forum – clădirea C4 (Incubator Tehnologic și de Afaceri).

Funcțiunile sale vor fi următoarele:

CLINICAL LAB: va fi pregătit pentru a putea acomoda activități aplicate într-un spectru de specialități medicale relevante pentru activitatea Universității mai ales în domenii medicale care sunt deficitare în spitalele publice din Târgu Mureș, dar și la nivel național, precum și cele care sunt de înaltă tehnologie: chirurgia minim invazivă și chirurgia robotică, chirurgia de transplant, ginecologia oncologică, neurologia recuperatorie, cardiologia minim invazivă, radiologia şi imagistica, nefrologia și dializa, gastroenterologia minim invazivă diagnostică și terapeutică.

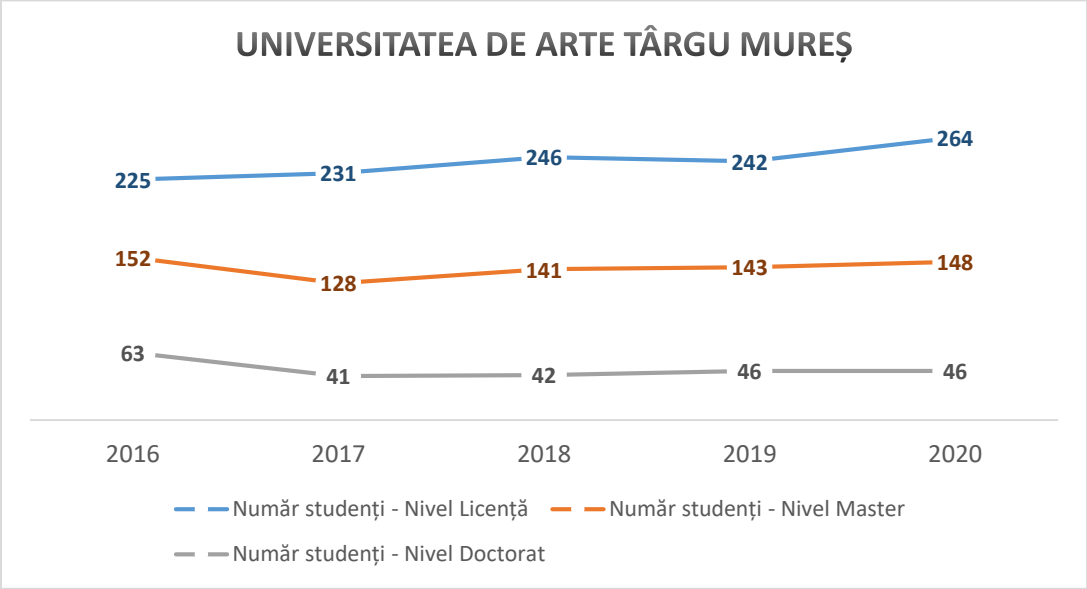
LIVING LAB: în acest departament se vor desfășura activități de transfer tehnologic și de cercetare aferente dezvoltării experimentale/testării/validării de produse și servicii inovative cu implicarea interactivă a stakeholderilor din actul medical – pacienți, personal medical, furnizori de tehnologie, companii de farmaceutică, IMM-uri din domeniul medical.

TECH INCUBATOR: Clădirea C4 va avea legături fizice și funcționale cu clădirile existente C1, C2 si C3 și va avea funcțiunea de Incubator Tehnologic și de Afaceri în care vor fi derulate activități de diseminare la scară largă a rezultatelor activităților de cercetare, inclusiv predare, publicare și transfer de cunoștințe. Clădirea va fi amenajată și dotată echivalent cu un centru de date pentru a putea deservi trei categorii de stakeholderi: cercetători din cadrul Universității sau din cadrul altor universități și entități de cercetare, startup-uri și spin-off-uri care dezvoltă noi servicii și produse în domeniile de specializare inteligentă ale parcului și IMM-uri sau corporații din domeniul tehnologiilor medicale, al serviciilor medicale și al farmaceuticii ce desfășoară în cadrul parcului activități de cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic pe perioade medii – lungi (3-5 ani).

Universitatea de Arte din Târgu Mureș

Universitatea de Arte din Târgu Mureș la nivelul ciclurilor de licență și masterat formează specialiști în artele spectacolului, actori de teatru dramatic și de teatru de animație, regizori de teatru, teatrologi, profesori de muzică și scenografi, în limbile română și maghiară , iar la nivelul de doctorat asigură pregătirea științifică în domeniul teatrului.

Conform informațiilor furnizate la nivelul universității se înregistrează o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși la studii universitare de licență, respectiv o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși la studii universitare de master și doctorat.

Numărul studenților înscriși la nivelul ciclului de licență a crescut cu 39 de studenți, în perioada 2016-2020, reprezentând o creștere procentuală de 17,3%. Numărul studenților înscriși la nivel de master a scăzut cu 4 studenți, în perioada 2016-2020, reprezentând o scădere procentuală de 2,6%. Numărul studenților înscriși la nivel de doctorat a scăzut cu 17 studenți, în perioada 2016-2020, reprezentând o scădere procentuală de 27%.

Campusul universitar deține 1 cămin studențesc, cu 25 de locuri de cazare. Pentru anul 2020 s-au depus 45 de solicitări de cazare, depășind cu 80% numărul locurilor disponibile.

Principalele rezultate ale activității Universității de Arte, în perioada 2016-2020, se prezintă după cum urmează:

Date privind activitatea universității	2016	2017	2018	2019	2020
Proiecte internaționale	21				
Proiecte naționale	20				
Participări ale cadrelor didactice la conferințe naționale:	70	67	55	70	66
Participări ale cadrelor didactice la conferințe internaționale:	100	82	90	79	82

Temele de cercetare cuprind domeniile științelor teatrale și muzicale, iar cercetarea se realizează de către cadrele didactice titulare și asociate, de către doctoranzi, cât și studenții de la studii de masterat și de licență.

Din anul 2000, fără întrerupere, se organizează anual o conferință științifică în domeniul științelor teatrale cu participare internațională și tot din același an apare cu regularitate revista de științe teatrale Symbolon, revistă cotată de categoria B de către CNCSIS.

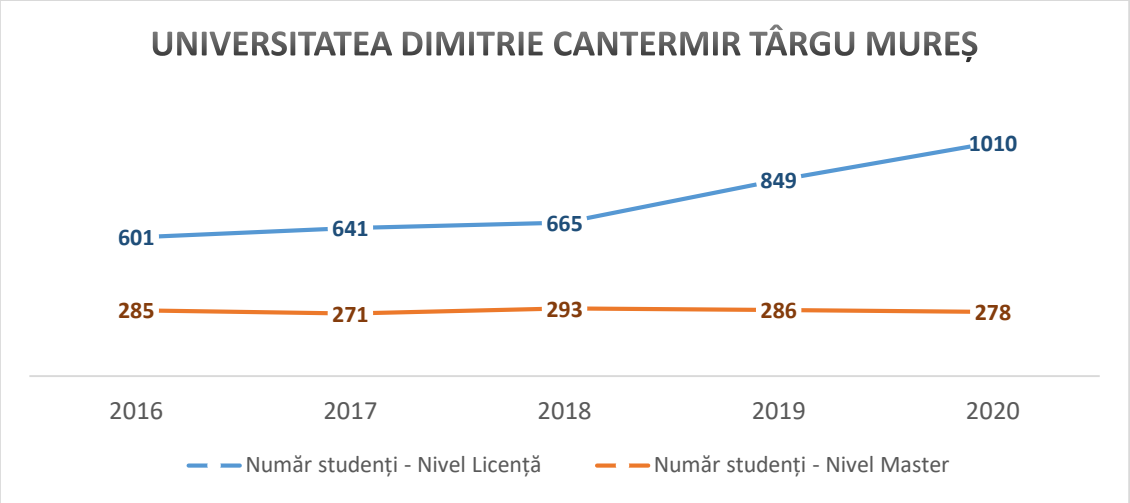
În universitate funcționează din 2000 Editura Universității de Arte din Târgu-Mureș, denumită din 2011 UARTPress cu Colegiu redacțional, regulament și plan de editare. Din 2000 până în prezent au apărut la această editură 44 de titluri.

Universitatea a dezvoltat și dezvoltă contacte utile cu alte instituții din țară și din străinătate concretizate prin participări la festivaluri teatrale, la conferințe științifice, la stagii de documentare și de studiu. Sunt deosebit de importante pentru desfășurarea creației artistice proiectele de finanțare internațională a unor spectacole prezentate pe scena Teatrului Studio.

Universitatea Dimitrie Cantemir Târgu Mureș

Universitatea Dimitrie Cantemir oferă studii universitare la nivel de licență și de master în următoarele domenii: medicină, drept, științe economice, psihologie sau geografia turismului.

Conform informațiilor furnizate de universitate se înregistrează o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși la studii universitare de licență, respectiv o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși la studii universitare de master.

Numărul studenților înscriși la nivel de licență a crescut, în perioada 2016-2020, ci 409 studenți, reprezentând o creștere procentuală de 68,1%. Numărul studenților înscriși la nivel de master a scăzut cu 7 studenți, reprezentând o scădere procentuală de 2,5%.

Campusul universitar deține 1 cămin studențesc, cu 180 de locuri de cazare. Pentru anul 2020 s-au depus 167 de solicitări de cazare, reprezentând 92,8% numărul locurilor disponibile.

Principalele rezultate ale activității Universității Dimitrie Cantemir, în perioada 2016-2020, se prezintă după cum urmează:

Date privind activitatea de cercetare și dezvoltare	2016-2020
Articole științifice in extenso	582
Articole științifice premiate	51

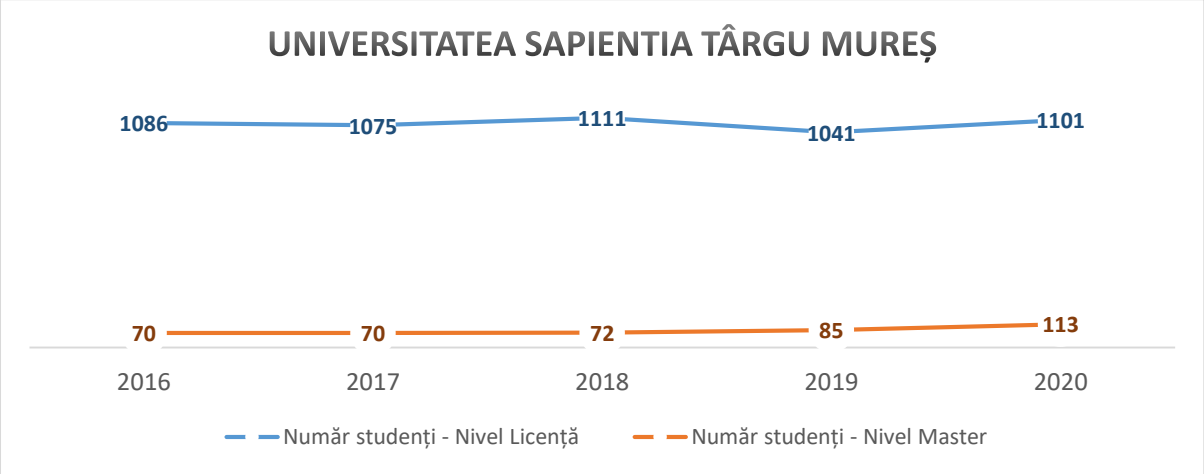
Activitatea de cercetare a Universității Dimitrie Cantemir se realizează în cadrul implementării următoarelor proiecte:

Proiecte de cercetare	Perioada de implementare
Practica inovativă a studenților – UDC **Obiectiv: creșterea numărului absolvenților de învățământ terțiar și non universitar din universitatea Dimitrie Cantemir din Târgu Mureș (UDC), care își găsesc un loc de muncă urmare a accesului la activități de învățare la un potențial loc de muncă, cu accent pe sectoarele economice cu potențial competitiv identificate conform SNC și domeniile de specializare inteligentă conform SNCDI.**	2020-2022
Sistemul de guvernanță etică pentru RRI în centre de învățământ superior, centre de finanțare și de cercetare **Scop: dezvolta o structură de guvernanță care este sustenabilă în timp și poate fi transferată către alte centre, favorizând o responsabilitate mai mare în cercetare și inovare bazată pe implicarea cu cetățenii și societatea.**	2019-2022

Proiecte de cercetare	Perioada de implementare
Crearea incubatorului de afaceri în domeniul medical „Dimitrie Cantemir” **Obiectiv: Crearea și dezvoltarea incubatorului de afaceri în domeniul medical „Dimitrie Cantemir”**	2019-2021

Universitatea Sapientia Târgu Mureș

Conform informațiilor furnizate de universitate se înregistrează o tendință ascendentă a numărului de studenți înscriși atât la nivelul studiilor universitare de licență, cât și la nivel de master.

Numărul studenților înscriși la nivelul ciclului de licență, în perioada 2016-2020, a crescut cu 15 studenți, reprezentând o creștere procentuală de 1,4%. Numărul studenților înscriși la nivelul ciclului de master, în perioada 2016-2020, a crescut cu 43 studenți, reprezentând o creștere procentuală de 61,4%.

Campusul universitar deține 1 cămin studențesc, cu 280 de locuri de cazare. Pentru anul 2020 s-au depus 188 de solicitări de cazare, reprezentând 67,1% numărul locurilor disponibile.

Principalele rezultate ale activității Universității Dimitrie Cantemir, în perioada 2016-2020, se prezintă după cum urmează:

Date privind activitatea universității	2016	2017	2018	2019	2020
Cărți de specialitate	5	4	6	7	8
Manuale	0	4	1	2	2
Articole științifice	60	63	61	69	80
Volum de conferințe/ capitole de carte	22	17	25	34	8
Articol în volume de conferințe științifice	63	64	56	58	42

Date privind activitatea universității	2016	2017	2018	2019	2020
Cărți apărute în format electronic	6	1	2	0	1
Lucrări, esee apărute în reviste online	3	1	3	0	1
Editare de cărți	4	10	8	12	7
Traduceri	3	2	1	1	0
Participări la conferințe	119	157	116	134	55
Brevete	1	0	0	0	0
Creații artistice	1	3	2	2	4
Expoziții	4	1	7	3	1
Premii profesionale	9	4	6	5	5
Granturi de cercetare câștigate prin competiție	19	30	19	23	12
Alte rezultate semnificative	7	10	11	11	9

Activitatea de cercetare a Universității Sapientia vizează realizarea următoarelor obiective:

1. Crearea unei valori cognitive respectiv obținerea unor rezultate științifice, tehnologice, sociale de vârf, competitive la nivel național și internațional, având ca scop creșterea vizibilității internaționale și transferul rezultatelor în economie și societate, prin integrarea în rețele naționale și internaționale și crearea polilor de excelență.

2. Valorificarea cercetării prin inovare cu impact la nivelul societății, a agenților economici și transferul cunoștințelor către sfera practică. Se urmărește orientarea cercetării spre rezolvarea problemelor complexe, de interes local, regional și național sau formulate de agenți economici, precum și dezvoltarea de tehnologii, produse și servicii inovative cu aplicabilitate directă.

3. Creșterea calității sociale prin dezvoltarea de soluții, inclusiv tehnologice, care să genereze beneficii directe la nivelul societății.

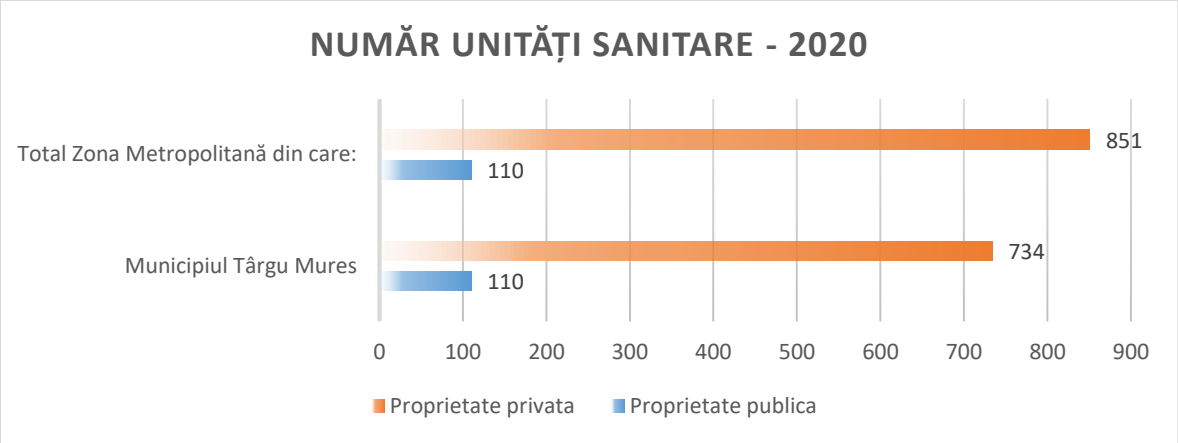
Activitățile de cercetare din cadrul Universității Sapientia din Târgu Mureș, se desfășoară în cadrul evenimentelor de tipul: conferințe și simpozioane, expoziții științifice, festivaluri, workshop-uri etc.

Facultatea de Științe Tehnice și Umaniste din Târgu Mureș, din cadrul Universității Sapientia dispune de resursele umane, materiale și informaționale, necesare pentru a contribui în cadrul unui parteneriat cu Consiliul Județean Mureș, la înființarea și exploatarea unui parc tehnologic și științific pentru a facilita dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare în județul Mureș în domeniul tehnologiei informațiilor.

1.9.2 Servicii și infrastructura de sănătate

În domeniul medicinei Municipiul Târgu Mureș este un centru de excelență recunoscut nu doar la nivel județean, ci și la nivel regional, național și chiar internațional, atât din punct de vedere al diversității unităților spitalicești și sanitare existente, cât și al învățământului medical.

În anul 2020, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sistemul de sănătate are în componență 961 de unități sanitare, publice și private, din care 844 în Municipiul Târgu Mureș, prin care se asigură servicii medicale specializate necesare pentru prevenirea și tratarea bolilor.

Sursa: Institutul Național de Statistică

În Municipiul Târgu Mureș se află 100% (110 unități sanitare) din unitățile sanitare de proprietate publică, respectiv 86,3% (734 unități sanitare) din unitățile sanitare de proprietate privată.

Numărul unităților sanitare pe tipuri de unități sanitare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Unități sanitare - Zona Metropolitana Târgu Mureș			**din care în Municipiul Târgu Mureș**	
Categorii de unități sanitare	Proprietate publică	Proprietate privată	Proprietate publică	Proprietate privată
Spitale	3	5	3	5
Ambulatorii de specialitate	2	122	2	121
Ambulatorii integrate spitalului	3	-	3	-
Dispensare medicale	1	-	1	-
Centre de sănătate mintala	2	-	2	-
Centre medicale de specialitate	1	4	1	1

Unități sanitare - Zona Metropolitana Târgu Mureș			din care în Municipiul Târgu Mureș	
Categorii de unități sanitare	Proprietate publică	Proprietate privată	Proprietate publică	Proprietate privată
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital	-	2	-	2
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	-	2	-	1
Cabinete medicale scolare	51	-	51	-
Cabinete medicale studentesti	1	-	1	-
Cabinete medicale de familie	-	118	-	81
Cabinete stomatologice	1	251	1	218
Cabinete medicale de specialitate	-	105	-	104
Societate civila medicala de specialitate	-	3	-	3
Farmacii	5	124	5	95
Puncte farmaceutice	-	7	-	-
Depozite farmaceutice	-	11	-	11
Laboratoare medicale	32	52	32	47
Laboratoare de tehnica dentara	-	28	-	28
Centre de transfuzie	1	-	1	-
Alte tipuri de cabinete medicale	7	17	7	17

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Zonei Metropolitane, ponderea unităților sanitare de proprietate publică este de 11,4% (110 unități), iar ponderea unităților sanitare de proprietate privată este de 88,6% (851 unități) din numărul total existent la nivel metropolitan.

În anul 2020, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș existau 3.205 paturi de spital, din care 3.173 în Municipiul Târgu Mureș.

Numărul paturilor se prezintă după cum urmează:

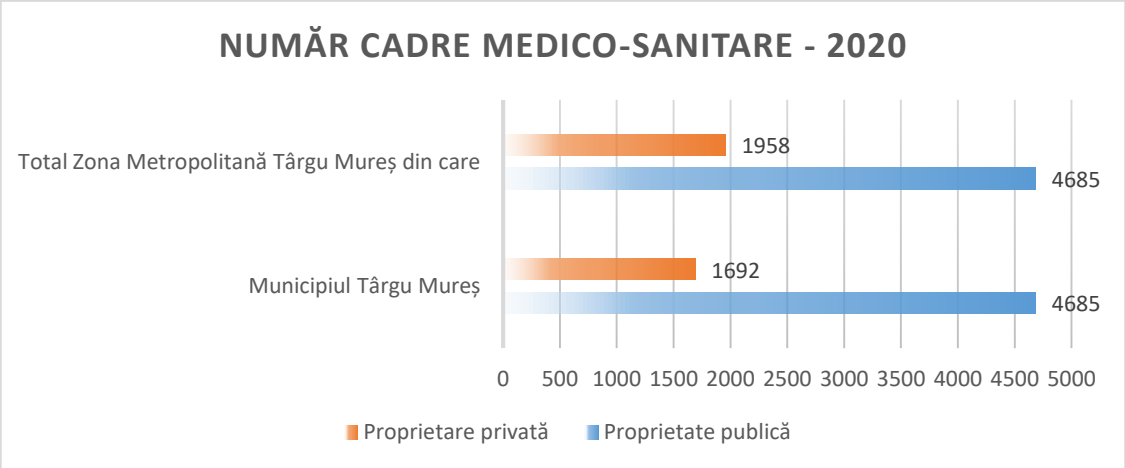
Unitatea sanitară	Număr paturi

Categorii de unități sanitare	Localitate	Proprietate publică	Proprietate privată
În spitale, inclusiv in centre de sănătate cu paturi de spital - paturi pentru internare continuă	**Municipiul Târgu Mureș**	2521	287
În spitale, inclusiv in centre de sănătate cu paturi de spital - paturi pentru cazuri de zi		276	58
În centre medicale de specialitate cu paturi de spital - paturi pentru cazuri de zi		0	11
În puncte de lucru ale centrelor de dializă		0	20
În puncte de lucru ale centrelor de dializă	**Sângeorgiu de Mureș**	0	32

Sursa: Institutul Național de Statistică

Ponderea numărului de paturi din unitățile sanitare aflate în proprietare publică reprezintă 87,3% (2.797 paturi), iar ponderea numărului de paturi din unitățile sanitare aflate în proprietare privată reprezintă 12,7% (408 paturi) din totalul paturilor la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Ponderea considerabilă a numărului de paturi din unitățile publice se datorează faptului că cele mai mari unități spitalicești aparțin sectorului public.

În ceea ce privește personalul sanitar la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt 6.643 cadre medico-sanitare, din care 6.977 cadre medico-sanitare în Municipiul Târgu Mureș.

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Municipiului Târgu Mureș se află 100% din cadrele medico-sanitare din sectorul public, respectiv 86,4% din cadrele medico-sanitare din sectorul privat existente în zona Metropolitană Târgu Mureș.

Numărul cadrelor medico-sanitare la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Personalul sanitar în zona Metropolitană Târgu Mureș			din care în Municipiul Târgu Mureș	
Categorii de cadre medico-sanitare	Proprietate publică	Proprietare privată	Proprietate publică	Proprietare privată
Medici	1838	495	1838	437
din total medici: medici de familie	80	129	80	89
Stomatologi	176	390	176	354
Farmaciști	118	240	118	205
Personal sanitar mediu	2553	833	2553	696

Sursa: Institutul Național de Statistică

Ponderea cadrelor medico-sanitare din unitățile sanitare aflate în proprietare publică reprezintă 70,5% (4.685 cadre medico-sanitare), iar ponderea cadrelor sanitare din unitățile sanitare aflate în proprietare private reprezintă 29,5% (1.958 cadre medico-sanitare) din totalul personalului sanitar existent la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Ponderea considerabilă a cadrelor medico-sanitare din unitățile publice se datorează faptului că cele mai mari unități spitalicești aparțin sectorului public.

1.9.4.1 Principalele unități sanitare spitalicești în municipiul Târgu Mureș:

Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș

Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș este o unitate sanitară publică clasificată în categoria I – nivel de competență foarte înalt. Este cea mai mare unitate sanitară publică din Transilvania, de interes local, regional și județean, care asigură servicii medicale diagnostice, terapeutice, de expertiză, de consiliere, de prevenție, de asistență socială și de recuperare.[44] Unitatea îmbină permanent activitatea medicală cu cea didactică, în baza contractelor de colaborare încheiate cu Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie ”George Emil Palade” Târgu Mureș, respectiv cu școlile sanitare.

Spitalul Clinic Județean de Urgență dispune de o structură complexă de specialități. Structura spitalului cuprinde 21 secții, 6 compartimente și dispune 1.089 paturi pentru spitalizare continuă, 123 paturi pentru spitalizare de zi, 12 paturi pentru însoțitori.

Unitate sanitară - SCJM	Număr paturi
Secția Clinică medicină Internă I	60
Secția Clinică medicină Internă II	65
Secția Clinică ATI	37
Compartiment ATI - copii	10

[44] Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș: https://www.spitalmures.ro/despre-spital/prezentare-generala/

Unitate sanitară - SCJM	Număr paturi
Secția Clinică Cardiologie	40
Secția Clinică Neonatologie	65
Secția Clinică Gastroenterologie	40
Secția Clinică Neurologie I	70
Secția Clinică Neurologie II	37
Secția Clinică Pediatrie	40
Compartiment Nefrologie	14
Secția Clinică Reumatologie	55
Secția Clinică Hematologie	28
Secția Clinică Recuperare Cardiovasculară	25
Compartiment Diabet Zaharat, Nutriție și Boli Metabolice	15
Secția Clinică Chirurgie Generală I	65
Secția Clinică Chirurgie Generală II	60
Secția Chirurgie Vasculară	25
Compartiment Chirurgie Plastică, Microchirurgie Reconstructivă	10
Secția Clinică Chirurgie Orală și Maxilo-Facială	25
Secția Clinică Chirurgie și Ortopedie Pediatrică	25
Secția Neurochirurgie	53
Secția Clinică Obstetrică-Ginecologie	90
Compartiment ATI Obstetrică-Ginecologie)	10
Secția Clinică ORL	50
Compartiment ATI-ORL	5
Secția Clinică Ortopedie și Traumatologie	70
TOTAL spitalizare continuă	**1089**
Spitalizare de zi	123
Însoțitori	12

Personalul sanitar din cadrul spitalului totalizează 3.858 persoane și se prezintă după cum urmează:

Categorii de cadre medico-sanitare	Număr persoane
Medici	363
Medici - contract parțial gărzi	83
Medici rezidenți	713
Farmaciști	6
Alt personal medical cu studii superioare	30
Personal sanitar mediu și asistenți medicali cu studii superioare	1342
Statisticieni și registratori medicali	96
Personal auxiliar	860
Personal TESA	100

Categorii de cadre medico-sanitare	Număr persoane
Muncitori	197
Personal pază-pompieri	45
Personal bloc alimentar	23

Îmbunătățirea infrastructurii spitalicești a performanței și calității serviciilor de sănătate prestate pacienților în condițiile cu cerințele comunității deservite reprezintă o prioritate pentru Spitalul Clinic Județean de Urgență. În perioada 2016-2020 valoarea investițiilor pentru lucrări și echipamente s-a ridicat la 88,7 milioane lei.

An	Investiții		
	Lucrări	Dotări	Total
2016	-	17,565,361.08	17,565,361.08
2017	741,390.03	12,347,251.14	13,088,641.17
2018	193,635.99	10,963,851.64	11,157,487.63
2019	381,349.38	26,519,444.29	26,900,793.67
2020	1,185,490.47	18,804,762.02	19,990,252.49
Total	**2,501,865.87**	**86,200,670.17**	**88,702,536.04**

Investițiile privind dotarea cu aparatură de specialitate a unităților sanitare în anul 2020 au totalizat 2.215.547,10 lei.

Spitalul Clinic Județean Mureș (SCJM)

Spitalul Clinic Județean Mureș este o unitate sanitară publică cu paturi, de interes local, județean și regional. Tipurile de servicii medicale acordate de Spitalul Clinic Județeană Mureș sunt: preventive, curative, de recuperare și paliative, de îngrijire în caz de graviditate și maternitate, precum și a nou-născutului. În afara gamei variate de servicii medicale, în spital se desfășoară și activități de învățământ medico-farmaceutic, postliceal, universitar și postuniversitar, de educație medicală continuă, precum și de cercetare științifică medicală.[45]

Spitalul Clinic Județean Mureș funcționează în regim pavilionar, în peste 23 clădiri distincte situate la 16 adrese pe raza Municipiului Târgu Mureș. Structura spitalului cuprinde 22 de secții și 4 compartimente. Spitalul dispune de 1.182 de paturi de spitalizare continuă, după cum urmează:

Unitate sanitară - SCJM	Număr paturi
Secția Clinică Medicina Internă	35
Secția Cardiologie	30
Secția Clinică Gastronterologie	25
Secția Clinică Chirurgie Generala	75
Secția ATI	44
Compartiment Clinic Nefrologie	19

[45] Spitalul Clinic Județean Mureș: https://spitaljudeteanmures.ro/scjm2/

Unitate sanitară - SCJM	Număr paturi
Compartiment Chir. Plastica, Microchirurgie Reconstructiva	18
Secția Clinică Urologie	81
Secția Pneumologie	99
Compartiment Clinic Endocrinologie	15
Secția Clinică Psihiatrie I – Acuți	75
Secția Clinică Psihiatrie II – Acuți	75
Secția Clinică Pediatrie	50
Secția Clinică Obstetrica Ginecologie	55
Secția Neonatologie	35
Secția Clinică Oftalmologie	35
Secția Clinică Dermato – Venerologie	30
Secția Clinică Boli Infecțioase I	73
Secția Clinică Boli Infecțioase II	40
Secția Neonatologie Prematuri	30
Secția preventoriu copii	47
Secția Clinică Oncologie Medicala	70
Secția Clinică Neuropsihiatrie Pediatrica	48
Secția Clinică Ortopedie – Traumatologie	63
Compartiment Clinic Medicina Muncii	15
TOTAL spitalizare continuă	**1182**
Spitalizare zi	**148**
Însoțitori	**54**

Personalul sanitar din cadrul spitalului totalizează 1.858 persoane și se prezintă după cum urmează:

Categorii de cadre medico-sanitare	Număr persoane
Medici	237
Medici rezidenți	301
Alt personal sanitar superior	30
Asistenți medicali	795
Registratori medicali	53
Personal auxiliar sanitar	442

În vederea îmbunătățirii infrastructurii spitalicești, în perioada 2016-2020 au fost realizate următoarele activități:

- Lucrări de reparații capitale Cl. Psihiatrie I+II, Cl. Endocrinologie
- Lucrări de reparații capitale Cl. Obstetrică Ginecologie și Neonatologie
- Lucrări de reparații capitale Sediu Administrativ
- Lucrări de reparații capitale Bloc Alimentar, Secția Pediatrie

- Proiectare tehnică, reabilitare energetică și lucrări conexe Cl. Pneumologie
- Proiectare și execuție buncăr și spații conexe Laborator Radioterapie
- Proiectare și execuție lucrări de construcții și lucrări conexe la Secția Oncologie
- Proiectare și execuție stație de tratare ape uzate imobil Gh. Marinescu nr. 1
- Lucrări de reparații capitale imobil Gh. Marinescu nr. 1
- Proiectare și execuție parcare imobil B-dul 1 Decembrie nr. 24-26
- Proiectare și execuție lift Cl. Infecțioase I

Investițiile realizate în anul 2020 totalizează 15.442.103 lei.

Institutul de Urgență pentru Boli Cardiovasculare și Transplant Târgu Mureș

Institutul de Urgență pentru Boli Cardiovasculare și Transplant Târgu Mureș este o unitate sanitară publică ce oferă servicii medicale eficiente și de înaltă calitate pacienților cu afecțiuni cardiovasculare, precum transplant cardiac, chirurgie cardiovasculară, cardiologie intervențională.

Structura unității sanitare cuprinde 5 secții, 1 compartiment, în cadrul unității sanitare activează 63 de medici. Unitatea sanitară dispune în de 210 paturi pentru spitalizare continuă, 5 paturi pentru spitalizare de zi și 10 pentru însoțitori, după cum urmează:

Secție/ Compartiment	Număr paturi
Secția Clinică Chirurgie Cardiovasculară Adulți și Copii	57
Secția ATI	23
Secția Clinică de Cardiologie I Adulți	55
Secția Clinică de Cardiologie II Adulți	25
Secția Clinică de Cardiologie III Copii	40
Compartiment Recuperare Cardiovasculară	10
Total spitalizare continuă	**210**
Spitalizare de zi	**5**
Însoțitori	**10**

Unitățile sanitare din Municipiul Târgu Mureș primesc pacienți din toată țara, aproximativ 30% din pacienții Spitalului Clinic Județean de Urgență fiind din afara județului Mureș.

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș procesul de modernizare și tehnologizare a infrastructurii de sănătate trebuie continuat pentru a asigura creșterea calitativă a infrastructurii și a serviciilor oferite de unitățile sanitare, creșterea accesului la servicii medicale de calitate, îmbunătățirea stării de sănătate a populației și menținerea brandului Târgu Mureș în sănătate.

1.9.3 Servicii și infrastructura socială

Conform Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, beneficiile de asistență socială, componentă a sistemului național de protecție socială, sunt măsuri de redistribuție financiară destinate persoanelor sau familiilor care întrunesc condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, iar serviciile sociale reprezintă ansamblul complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale ale persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităților, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, pentru creșterea calității vieții și promovarea coeziunii sociale.[46]

1.9.3.1 Benefici și beneficiarii de asistență socială

Prin Serviciul Public de Asistență Socială, principalele tipuri de asistență socială acordate anumitor categorii de beneficiari sunt:

- Sprijin acordat familiilor cu venituri reduse
- Politici familiale
- Sprijin acordat persoanelor cu handicap

În cursul anului 2020, conform informațiilor furnizate de unitățile administrativ teritoriale din zona Metropolitană Târgu Mureș au fost acordate diferitelor categorii sociale, următoarele beneficii și servicii sociale:

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
Târgu Mureș	1. Sprijin financiar pentru nou născuți - HCL 143/2019	• 499 beneficiari • 998.000,00 lei
	2. Sprijin financiar pentru persoanele sau familiile care adoptă copii, în cuantum de 2000 lei pentru fiecare copil adoptat - HCL nr. 333/2019	• 1 beneficiar • 2.000,00 lei
	3. Alocația de stat pentru copii - Lg. 61/1993	• 1175 beneficiari • 251.450,00 lei
	4. Alocație pentru susținerea familiei - Lg. 277/2010	• 2237 beneficiari • 500.287,00 lei
	5. Indemnizația lunară pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap până la 3 ani - OUG nr. 111/2010	• 1003 beneficiari • plata indemnizației se efectuează de către AJPIS Mureș

[46] Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș: https://mures.mmanpis.ro/beneficii-sociale/

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	6. Stimulentul de inserție - OUG nr. 111/2010	• 575 beneficiari • plata indemnizației se efectuează de către AJPIS Mureș
	7. Stimulentul educațional - Lg. 248/2015	• 1118 beneficiar • 55.900,00 lei
	8. Stimulentul educațional pe baza de tichete sociale - OUG nr. 133/2020	• 119 beneficiari • plata stimulentului trebuia să fie efectuată de către Inspectoratul Școlar Județean
	9. Stimulent financiar medico-social, în cuantum de - HCL nr. 87/2018	• 184 beneficiari • 250 lei/lună - 552.000,00 lei
	10. Susținerea familiilor cu minim 3 copii și cu domiciliul în Târgu Mureș, prin înlesnirea accesului acestora la serviciile publice aflate în subordinea Consiliului Local al Municipiului Târgu Mureș - HCL nr. 182/2021	• în anul 2020 nu s-au acordat beneficiile
	11. Indemnizația de însoțitor pentru persoane cu dizabilități / Asistent personal al persoanei cu dizabilitate severă - Lg. nr. 448/2006	• 933 beneficiari • 15.187.039,00 lei
	12. Acordarea gratuității transportului urban persoanelor cu handicap, asistenților personali ai acestora, precum și însoțitorilor persoanelor cu handicap în prezența acestora - Lg. nr. 448/2006	• 186 beneficiari fără însoțitor + 102 beneficiari cu însoțitor = 288 beneficiari în total; • 178.560,00 lei (80 lei/beneficiar fără însoțitor/lună) + 195.840,00 lei (160 lei/beneficiar cu însoțitor/lună) = 374.400,00 lei în total
	13. Ajutor social -venitul minim garantat - Lg. nr. 416/2001	• 1617 beneficiari (nr. familii/ persoane) • 426.688,00 lei
	14. Ajutor de urgență / înmormântare - Lg. nr. 416/2001	• 21 beneficiari • 24.000,00 lei
	15. Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri - Lg. nr. 226/2021	• 42 beneficiari • 11.974,00 lei

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	16. Ajutor pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale sau energie electrică - Lg. nr. 226/2021	• 316 beneficiari; • nu sunt disponibile date concrete privind suma totală acordată beneficiarilor
	17. Supliment pentru combustibili lichizi sau solizi - Lg. nr. 226/2021	• în anul 2020 nu s-au acordat beneficiile
	18. Supliment pentru gaze naturale sau energie electrică, lemne - Lg. nr. 226/2021	• în anul 2020 nu s-au acordat beneficiile
	19. Ajutor pentru încălzirea cu lemne pentru persoanele din zone defavorizate de pe raza municipiului Târgu Mureș - HCL nr. 306/30.09.2021	• în anul 2020 nu s-au acordat beneficiile
	20. Cantină socială - Lg. nr. 208/1997	• 7147 porții • 85.764,00 lei
	21. Asistență socială a persoanelor vârstnice - Lg. nr. 17/2000	• 88 beneficiari
	22. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate - OUG nr. 84/2020	• 2.293 beneficiari de pachete cu produse de igienă + 897 beneficiari de pachete cu alimente = 3.190 beneficiari în total • nu sunt disponibile date concrete privind suma totală a pachetelor acordate beneficiarilor
	23. Distribuirea măștilor de protecție - OUG 78/2020	• 8.403 beneficiari
	24. Distribuirea hranei persoanelor aflate în izolare la domiciliu - Ordinul 725/2020	• 1.057 beneficiari
Acățari	1. Acordarea alocații de stat pentru copii	
	2. Acordarea alocației pentru susținerea familiei	
	3. Acordarea indemnizației pentru creșterea copilului, stimulentului de inserție, sprijinul lunar pentru copilul/părintele cu dizabilitate	
	4. Acordarea indemnizației pentru persoanele cu handicap grav.	
	5. Acordarea venitului minim garantat.	

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	6. Acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței	
	7. Angajarea asistenților personali.	
Corunca	1. Venitul minim garantat - Lg. 416/2001	• 14 persoane
	2. Alocația pentru Susținerea Familiei - Lg. 277/2010	• 18 persoane
	3. Ajutor de urgenta - Lg. 416/2001	
	4. Ajutor încălzire - OF 27/2013	• 21 familii/ persoane singure
	5. Preluare și transmitere dosare pentru alocația de stat - Lg. 61/1993	• 39 dosare
	6. Indemnizația de creștere a copilului - OUG 111/2010	• 37 dosare
	7. Stimulent de inserție - OUG 111/2010	• 21 dosare
	8. Evaluare grad de handicap - Lg. 448/2006	• 42 dosare
	9. Efectuare anchete sociale	• 49 persoane/ familii
Crăciunești	1. Ajutor social conform legii 416/2001	• 19 familii, persoane simple
	2. Alocație de susținere a familiei conf. Legii 277/2010	• 23 familii
	3. Indemnizația lunară indemnizația de însoțitor pentru persoane	• 42 beneficiari
	4. Îngrijitori personali	• 10 beneficiari
Cristești	1. Alocații de stat , acordate în baza Legii nr. 61/1993	• 55 dosare
	2. Alocații pentru susținerea familiei, acordate în baza Legii nr. 277/2010	• 10 dosare în plată
	3. Indemnizații creștere copil – OUG nr. 111/2010	• 39 dosare
	4. Stimulent de inserție – OUG nr. 111/2010	• 20 dosare
	5. Ajutoare sociale (VMG) conform Legii nr. 416/2001 cu modificările și completările ulterioare	• 34 dosare în plată
	6. Ajutoare pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale, combustibili petrolieri și lemne conform OUG nr. 70/2011 cu modificările și completările ulterioare	• 35 cereri
	7. Ajutor de înmormântare acordat conform Legii nr. 416/2001 cu modificările și completările ulterioare	• 1 ajutor
	8. Indemnizații lunare acordate persoanelor cu handicap grav în conformitate cu	• 27 dosare în plată

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	prevederile Legii nr. 448/2006	
	9. Serviciul de Îngrijire Socio-Medicală și Comunitară la domiciliu a persoanelor vârstnice	• Contract prestări servicii nr. 2675/25.04.2019 – Fundația Creștină Diakonia – Filiala Târgu Mureș în calitate de prestator servicii
Ernei	1. Ajutor social, conform Legii nr.416/2001	• 126 familii
	2. Alocația pentru susținerea familiei, conform Legii nr.277/2010	• 110 familii
	3. Tichete pentru masă caldă pentru persoane vârstnice, conform O.U.G. nr.115/2020;	• 82 persoane
	4. Tichete sociale pentru grădiniță, conform Legii nr.248/2015;	• 38 copii
	5. Ajutor pentru încălzirea locuințelor, conform O.U.G. nr.70/2011;	• 129 familii
	6. Îngrijire la domiciliu, conform Legii asistenței sociale nr.292/2011;	• 74 persoane
Gheorghe Doja	1. Ajutor social conform legii 416/2001	• 41 familii, 14 persoane simple
	2. Alocație de susținere a familiei conf. Legii 277/2010	• 44 familii
	3. Indemnizația lunară indemnizația de însoțitor pentru persoane	• 21 persoane
	4. Îngrijitori personali	• 10 persoane
Pănet	1. Ajutor venit minim garantat - Lg. 416/2001	• 44 persoane
	2. Alocație pentru susținerea familiei - Lg. 277/2010	• 64 familii
	3. Ajutor încălzire locuințe - OUG 70/2011	
Sâncraiu de Mureș	1. Venit minim garantat - Lg. 416/2001	• 55.615 RON
	2. Ajutor urgență cuantum - Lg. 416/2001	• 4.500 RON
	3. Indemnizație pentru îngrijitor, asistenți personali salarii - Lg. 448/2006	• 1.402.173 RON
	4. Ajutor de încălzire lemne - OUG 70/2011	• 10.140 RON
	5. Ajutor de încălzire energie electrică - OUG 70/2011	• 3.096 RON
	6. Stimulent educațional pentru preșcolari- Lg. 49/2020	• 750 RON
	7. Tichete de masă caldă - OUG 111/2010	• 65.700 RON
	8. Indemnizații/stimulent creșterea copilului - OUG 111/2020	

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	9. Alocația de susținere a familiei - Lg. 277/2010	
	10. Alocația de stat pentru copii - Lg. 61/1993	
	11. Ajutoare alimentare + igienă pentru persoane defavorizate - HG 799/2014	
	12. Măști protecție pentru persoane defavorizate - OUG 78/2020	
Sângeorgiu de Mureș	1. Ajutorul social - Legii nr. 416/2001 cu modificările şi completările ulterioare	
	2. Ajutorul pentru încălzirea locuinței - L 226/2021, HG 1073/2021	
	3. Alocația pentru susținerea familiei - conform Legii nr. 277/2010 cu modificările si completările ulterioare	
	4. Alocația de stat pentru copii – cf. L 61/1993 cu modificările si completări ulterioare	
	5. Alocația de plasament – L 272/2004 cu modificările și completările ulterioare	
	6. Indemnizația pentru creșterea copilului – OUG 148/2005, OUG 111/2010 cu modificările și completările ulterioare	
	7. Stimulentul de inserție - OUG 111/2010 cu modificările și completările ulterioare	
	8. Drepturi acordate persoanelor cu handicap în conformitate cu Legea nr. 448/2006 cu modificările și completările ulterioare	
	9. Bugetele personale complementare acordate lunar persoanelor cu handicap - Legea nr. 448/2006 - cu modificările și completările ulterioare	
	10. Indemnizația lunară de hrană HIV/SIDA - Ordin nr.223/2006	
	11. Indemnizația lunară acordată persoanelor cu handicap grav și accentuat.	
Sântana de Mureș	1. Ajutorul pentru încălzire - Lg. 416/2001	• 14.500 lei
	2. Alocația pentru susținerea familiei – Lg. 277/2010	• 201.792 lei
	3. Alocația de stat pentru copii - Lg. 61/1993	• 54 copii • 369 lei / copil

UAT	Beneficii și servicii sociale acordate prin SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) anul 2020	Nr. beneficiari / Valoare sprijin acordat
	4. Ajutor încălzire cu gaz	• 34 familii • 26.560 lei
	5. Ajutor încălzire cu lemne - OU 70/2011	• 36 familii • 8.240 lei
	6. Asistenți personali angajați pentru persoanele cu dizabilitate si indemnizații lunare - Lg. 448/2006	• asistenți personali pentru persoanele cu dizabilitate 523.632 lei • indemnizații lunare 454.104 lei
	7. Stimularea participării în învățământul preșcolar - Lg. 248/2015	• 1.200 lei
Ungheni	1. Alocație pentru susținerea familiei, venit minim garantat - Lg. Nr. 416/2021	• 156 dosare
	2. Lg. Nr. 243/2015	• 33 dosare
	3. Lg. 443/2006	• 50 dosare

Situația adreselor înaintate și anchetelor sociale efectuate la nivelul zonei Metropolitane Târgu Mureș în anul 2020 se prezintă după cum urmează:

UAT	Adrese înaintate - SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) 2020	Anchete sociale efectuate - SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) 2020	Adrese directe în persoană - SPAS (Serviciul Public de Asistență Socială) 2020
Târgu Mureș	1,378	2,033	228
Acățari	1,040	424	520
Ceuașu de Câmpie			
Corunca	144	49	-
Crăciunești	15	115	46
Cristești	105	120	15
Ernei	598	687	-
Gheorghe Doja	32	145	18
Livezeni	65	110	5
Pănet	25	70	-
Sâncraiu de Mureș	1,200	240	645
Sângeorgiu de Mureș	599	712	-
Sânpaul	65	285	-
Sântana de Mureș	120	190	75
Ungheni	1,534	1,286	1,534

Beneficiarii serviciilor sociale

Conform informațiilor furnizate de Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș privind Centrul Social – Adăpost de noapte, respectiv Centrul de zi Rozmarin, numărul beneficiarilor se prezintă după cum urmează:

An	Număr beneficiari la Centrul Social – Adăpost de noapte	Număr beneficiari Centrul de zi Rozmarin
2016	201	102
2017	134	110
2018	126	127
2019	122	106
2020	102	109

Situația copiilor părăsiți în spitale

Conform raportului anual al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș (DGASPC Mureș)[47], în cursul anului 2020 în evidența DGASPC Mureș erau 54 cazuri de copii părăsiți în unități medicale, din care 11 cazuri active rămase în lucru în anul 2019.

Situația comparativă a copiilor părăsiți în spitale în perioada 2016-2020 se prezintă după cum urmează:

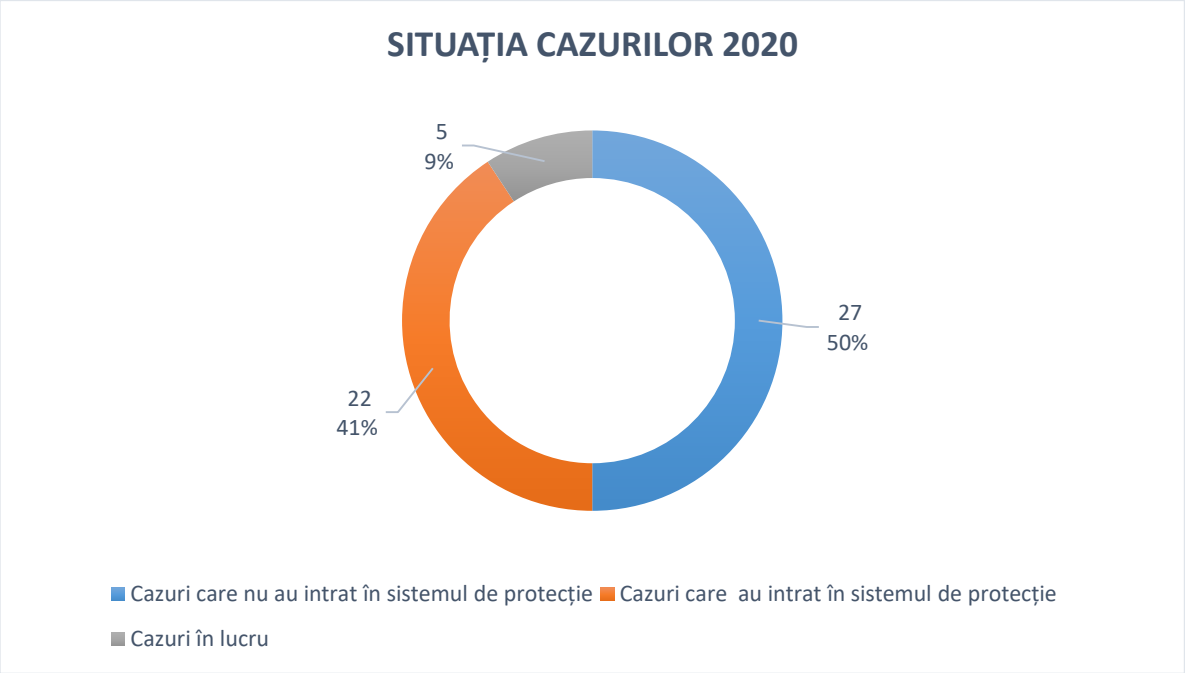
Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

În perioada 2016-2019 s-a înregistrat o tendință ascendentă a numărului copiilor părăsiți în spitale, numărul acestora crescând cu 37% în anul 2019 față de anul 2016, respectiv cu 17 copii, iar în

[47] Raport Anual 2020 Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș: https://www.dgaspcmures.ro/rapoarte.html

perioada 2019-2020 se observă o tendință ascendentă, numărul copiilor părăsiți în spitale scăzând cu 14,3% în 2020 față de 2019, respectiv cu 9 copii.

Din cei 54 de copii părăsiți în anul 2020, 27 nu au intrat în sistemul de protecție, 22 de copii au intrat în sistemul de protecție, iar 5 cazuri erau în lucru.

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

Situația cazurilor copiilor părăsiți în spitale se prezintă după cum urmează:

Cazuri care nu au intrat în sistemul de protecție			**Cazuri care au intrat în sistemul de protecție**							
Externări în familie	**Transfer în alt județ/ unitate spitalicească**	**Deces**	**Alternative familiale**		**Servicii rezidențiale**					**Cazuri în lucru**
			Plasament familial	Plasament la AMP	CPRU	Centru Maternal	CTF	SRD	SRMS	
21	3	3	1	17	1	1	-	2	-	5
	27				**22**					**5**

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

Numărul cazurilor în care copii au ajuns în sistemul de protecție reprezintă 41% (22 cazuri) din numărul total de cazuri, fiind aproape egal cu numărul cazurilor în care s-a reușit externarea în familia naturală, respectiv 21 de cazuri, reprezentând 39% din numărul total de cazuri.

Situația beneficiarilor ocrotiți în serviciile de tip rezidențial

La sfârșitul anului 2020 numărul beneficiarilor ocrotiți în serviciile de tip rezidențial se prezintă după cum urmează:

Servicii de tip rezidențial	Număr beneficiari copii/ tineri				
	2016	2017	2018	2019	2020
Servicii de tip rezidențial DGASPC	381	369	361	368	361
Servicii de tip rezidențial OPA	226	231	223	197	183
Total	**607**	**600**	**584**	**565**	**544**

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

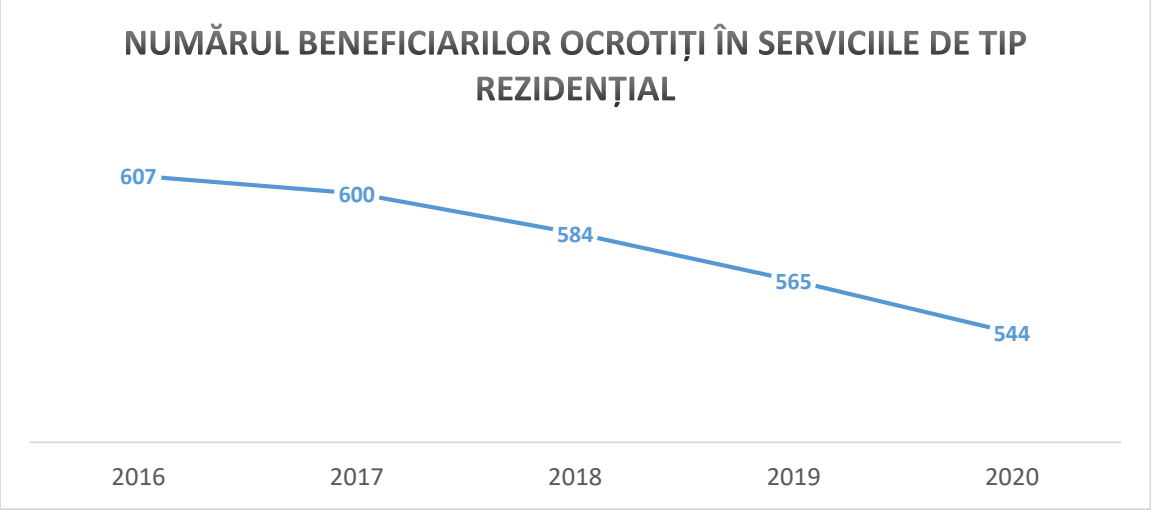
În perioada 2016-2020 numărul beneficiarilor ocrotiți în serviciile de tip rezidențial a înregistrat o tendință descendență, numărul beneficiarilor scăzând cu 10,4% în anul 2020 față de anul 2016, respectiv cu 63 de beneficiari.

Situația copiilor ocrotiți la nivelul anului 2020 se prezintă după cum urmează:

Situația copiilor ocrotiți	Număr copii
- din cadrul caselor de tip familial	261
- cu deficiențe neuropsihiatrice din cadrul serviciilor rezidențiale	98
- în Serviciul Rezidențial de Îngrijire și Asistență Medico-Socială	2
- în casele de tip familial și în apartamentele rezidențiale ale furnizorilor de servicii sociale private	183

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

Evoluția numărului beneficiarilor ocrotiți în serviciile de tip rezidențial se prezintă după cum urmează:

Conform raportului anual DGASPC din numărul total al copiilor ocrotiți în servicii rezidențiale în județ 66,36% sunt în instituții publice, iar 33,6% în servicii rezidențiale din sectorul privat.

Situația copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate

Situația copiilor a căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate la sfârșitul anului 2020 se prezintă după cum urmează:

Anul 2020	Număr de copii la sfârșitul perioadei raportate	Număr copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsură de protecție	Număr de copii cu măsură de protecție la sfârșitul perioadei raportate				Alte situații
			la AMP	în centre de plasament publice sau private	la rude până la dragul IV	la alte persoane/ familii	
Trimestrul I	994	954	9	6	23	0	2
Trimestrul II	1197	1161	9	4	21	0	2
Trimestrul III	1141	1118	9	4	8	0	2
Trimestrul IV	869	849	9	2	7	0	2

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

Din situațiile centralizate de DGASPC Mureș în colaborare cu autoritățile locale se observă că numărul cel mai mare de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate se înregistrează în trimestrul II și III, de asemenea faptul că ponderea numărului de copii aflați în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără măsuri de protecție este între 96%-98% (în trimestrul I – 96%, în trimestrul II – 97%, în trimestrul III – 98%, iar în trimestrul IV – 97,7%).

În anul 2020 la nivel județean sunt 232 asistenți maternali profesioniști, din care 9 angajați în anul 2020, și 401 copii îngrijiți în rețeaua de AMP, din care 60 copii plasați la asistenți maternali în cursul anului 2020.

Situația copiilor eligibili pentru adopție

În anul 2020, DGAPSC Mureș are în evidență 253 de copii eligibili pentru adopție după cum urmează:

Copii adoptabili	Număr total copii adoptabili	Sex		Grupa de vârstă			
		F	M	0-2 ani	3-6 ani	7-13 ani	14-17 ani
din care:	**253**	**106**	**147**	**23**	**75**	**135**	**20**
Copii eligibili pentru adopție națională	73	36	27	22	43	8	0
Copii eligibili pentru adopție internațională	180	70	110	1	32	127	20

Sursa: Raport anual 2020 DGASPC Mureș

În ceea ce încredințarea în vederea adopției în anul 2020:

- s-a dispus încredințarea în vederea adopției la familii din județ pentru 19 copii și alte județe pentru 26 copii
- s-a dispus încuviințarea adopției pentru 26 copii
- s-a depus dosar cu propunerea încuviințării adopției pentru 3 copii

La sfârșitul anului 2020 sunt 56 de copii care se află în monitorizare postadopție.

În anul 2020 au ieșit din sistemul de protecție la nivelul județului 55 de copii.

Protecția specială a copilului

În anul 2020 sunt în evidență 509 copii/ tineri pentru care s-au stabilit măsuri speciale de protecție.

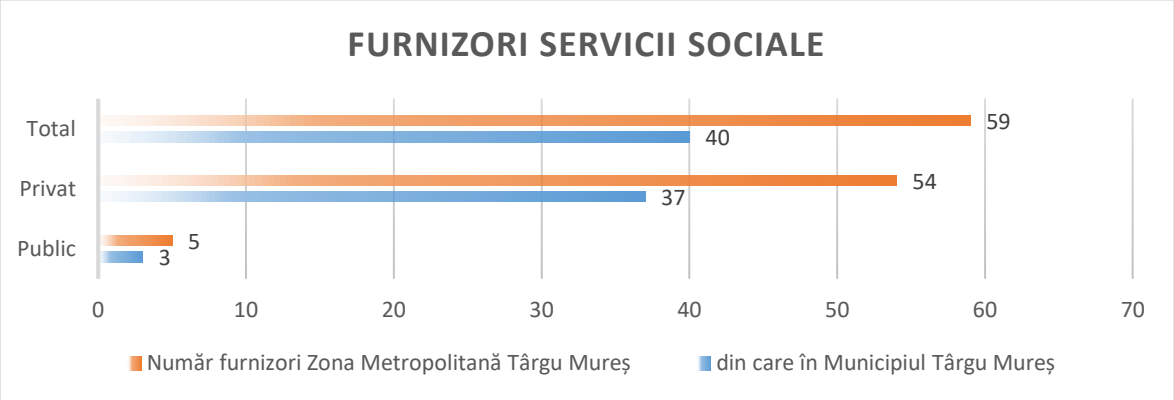
Numărul copiilor cu protecție specială pe tip de plasament se prezintă după cum urmează:

Tip plasament	Nr copii
Plasament familial la rude până la gradul IV	359
Plasament la alte persoane/ familii	148
Plasament în regim de urgență la rude	2

1.9.3.2 Furnizori de servicii sociale acreditați

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, la data de 18 aprilie 2022[48], sunt acreditați în total 59 de furnizori de servicii sociale dintre care 5 sunt furnizori publici și 54 sunt furnizori privați.

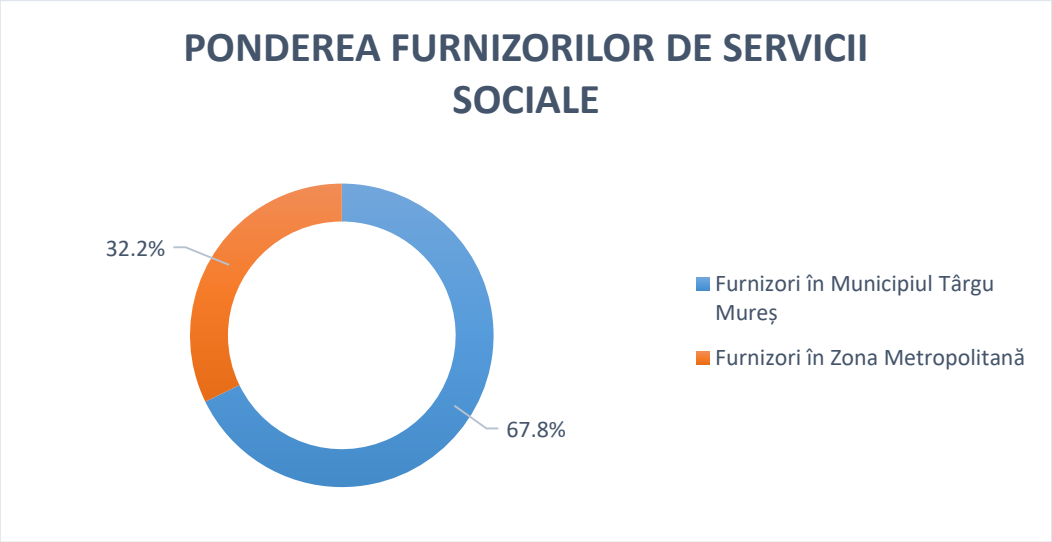
Numărul furnizorilor de servicii sociale se prezintă după cum urmează:

[48] Lista furnizorilor de servicii sociale acreditați și a serviciilor sociale licențiate în baza Legii nr. 197/2012: http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Din numărul total de furnizori de servicii sociale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, ponderea furnizorilor din Municipiul Târgu Mureș reprezintă 67,8% din totalul furnizorilor existenți.

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

În ceea ce privește tipul furnizorilor de servicii, situația la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Tip furnizor	Număr furnizori Zona Metropolitană Târgu Mureș	din care în Municipiul Târgu Mureș
Public	**5**	**3**
1. structuri specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației Publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu și sectoare ale municipiului București	4	2
2. autorități ale administrației Publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari	1	1
3. unități sanitare, unități de învățământ și alte instituții Publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate	-	-
Privat	**54**	**37**

4. organizații neguvernamentale, respectiv asociații și fundații	49	32
5. culte recunoscute de lege	2	2
6. filiale și sucursale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare	-	-
7. persoane fizice autorizate în condițiile legii	-	-
8. operatori economici, în condiții speciale, prevăzute de lege	3	3
Total	**59**	**40**

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

La nivelul Municipiului Târgu Mureș există 2 structuri specializate având calitatea de furnizori de servicii sociale acreditate aflate în subordinea autorităților administrației publice locale după cum urmează:

- Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș, aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiul Târgu Mureș
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, aflată în subordinea Consiliului Județean Mureș

În Zona Metropolitană Târgu Mureș majoritatea furnizorilor de servicii sociale, reprezentând 83% (49 furnizori) sunt organizații neguvernamentale, respectiv asociații și fundații. La nivelul Municipiului Târgu Mureș ponderea organizațiilor neguvernamentale ca furnizori de servicii sociale este de 80% (32 furnizori).

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș conform datelor primite din partea unităților administrativ teritoriale următoarele organizații neguvernamentale de profil social colaborează cu primăriile:

Organizația	**Servicii oferite**
Fundația Creștină Diakonia	Îngrijire la domiciliu/contract prestări servicii
Asociația Filiala "Filantropia Ortodoxă" Sângeru de Pădure	Prevenirea abandonului școlar pentru cei 24 de copii din Centrul de Zi "Sf. Dumitru" din localitatea Sângeru de Pădure"
Asociația Caritas Alba - Iulia	Asistență Socială: – Hand in Hand - Centru de zi integrare/reintegrate sociala pentru copii si familii aflați in dificultate – Contract de prestări servicii sociale - Program pentru vârstnici – Contract de prestări servicii sociale Asistență Medicală și Socială: – Servicii de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici

S-au identificat 21 de organizații neguvernamentale de profil social ce colaborează cu Primăria Municipiului Tg. Mureș:

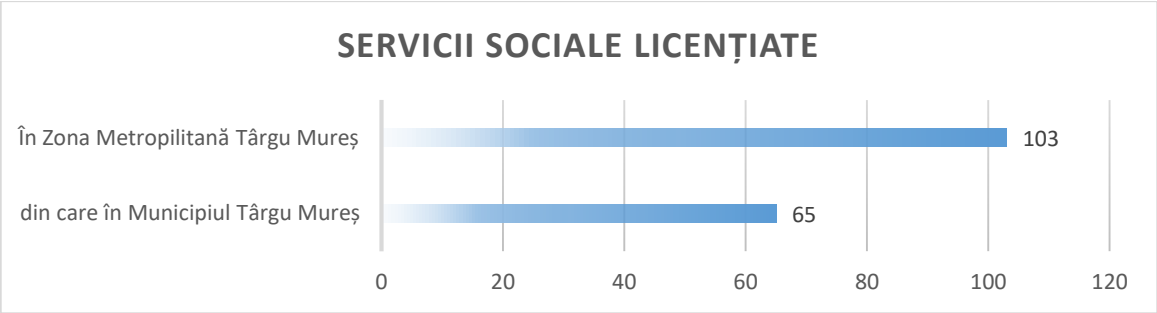
Organizația	Servicii oferite
1. Asociația „CaritO22:P32	1. Centrul de zi pentru vârstnici ”Maica Tereza” (subvenție în baza Legii nr. 34/1998) 2. Demență neuitată (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 3. Conferință pentru specialiști care lucrează cu persoanele de vârsta a III-a (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 4. ProMatur - informare, sensibilizare și serbare a prematurității și dizabilității (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 5. Îmbunătățirea cunoștințelor, competențelor de mișcare prin cursul Kinaesthetics (finanțare nerambursabilă în baza
2. Asociația „Salvați Copiii” Târgu Mureș	1. Părinți responsabili, copii fericiți (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)
3. Asociația Caritas Alba Iulia – Asistență Medicală și Socială	1. Centru de îngrijire medicală și asistență socială -CIMAS Târgu Mureș- (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
4. Asociația Copiilor și Tinerilor Diabetici Mureș (ASCOTID)	1. Ziua Mondială a Diabetului (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)
5. Asociația Divers	1. SAVE-Șanse de viitor egale pentru locuitorii așezărilor informale din Târgu Mureș (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)
6. Asociația HIFA România	1. Centru de informare, integrare și sensibilizare în comunitate pentru personae adulte (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Să construim poduri (Building Bridges) – Centru de zi (subvenție în baza Legii nr. 34/1998) 3. Servicii sociale de îngrijire la domiciliu pentru persoane adulte cu dizabilități, boli cornice (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
7. Asociația Națională a Surzilor din România, filiala Tg. Mureș	1. Servicii de interpretare limbaj mimicogestual pentru persoanele cu deficiențe de auz/surdo cecitate (conveție de colaborare)
8. Asociația Suryam	1. Lansarea ziarului bilingv „Sănătatea-Egészség”-ediția dedicată exclusiv „Educației în domeniul sănătății reproducerii și sexualității” cu realizarea unui conținut adaptat vârstei pentru a scădea nivelul sarcinilor în rândul mamelor minore (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)

Organizația	Servicii oferite
9. Fundația Bonus Pastor	1. Asistență psiho-socială holistică pentru dependenți de alcool, droguri, jocuri de noroc sau alte vicii (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Prevenția=Atitudine față de adicții (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 3. Libertate-fără captivitate (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)
10. Fundația Buckner	1. Alege pentru viitorul tău! (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005)
11. Fundația Cezara Codruța Marica	1. Centrul de zi Cezara pentru persoane adulte cu dizabilități (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
12. Fundația Creștină Diakonia Târgu Mureș	1. Serviciul de asistență și îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
13. Fundația Creștină Rhema	1. Clubul „Superfrații” (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Sprijin pentru mame vulnerabile (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 3. Desculț într-o lume absentă (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 4. Centru de îngrijire și asistență ”Iona” (subvenție în baza Legii nr. 34/1998) 5. Centrul de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți – Ioana (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
14. Fundația de Ecologie Umană ”Oasis”	1. Centru de zi pentru persoane vârstnice ”Brândușa” (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
15. Fundația Mâini Dibace	1. Dezvoltarea continuă (Life long learning) a echipei de angajați a Centrului de zi pentru persoane adulte cu dizabilități al Fundației Mâini Dibace (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Centrul de zi pentru persoane adulte cu dizabilități (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
16. Fundația Rheum-Care	1. Dezvoltarea Centrului de Abilitare și Reabilitare (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Centru de zi de asistență și recuperare pentru persoane vârstnice (subvenție în baza Legii nr. 34/1998) 3. Centrul de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu ”Joy” (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)

Organizația	Servicii oferite
17. Fundația Talentum	1. Școala și educația-baza unui viitor mai bun (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 2. Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
18. Fundația Transilvană Alpha	1. Servicii de recuperare pentru copii cu dizabilități (contractare prin achiziție publică) 2. Program de mediere a locului de muncă pentru persoane cu dizabilități (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 3. Detect Autism-Facilitarea depistării precoce a tulburările de spectru autist pentru copii între 1 și 6 ani, din Târgu Mureș (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 4. Șanse egale pentru fiecare copil (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 5. Atelier culinar pentru persoane cu dizabilități (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 6. Identificarea, evaluarea nevoilor de servicii sociale asigurate la domiciliul persoanelor vulnerabile/vârstnice din cart Tudor, Târgu Mureș (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 7. De la Burnout la Emoții Pozitive-Prevenirea sau diminuarea efectelor burnout pentru angajații care lucrează cu persoane cu nevoi speciale în Fundația Transilvană Alpha (finanțare nerambursabilă în baza Legii nr. 350/2005) 8. Centru de zi pentru tineri și adulți cu dizabilități ”Atrium” (subvenție în baza Legii nr. 34/1998) 9. Centrul Comunitar Alpha (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
19. Fundația Unitarcoop	1. Serviciul de îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)
20. Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii	1. Servicii de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (contractare prin achiziție publică) 2. Servicii de primire în regim de urgență pentru victimele violenței în familie (contractare prin achiziție publică)
21. Parohia Reformată Târgu Mureș II	1. Servicii sociale de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice (subvenție în baza Legii nr. 34/1998)

1.9.3.3 Servicii sociale licențiate

În ceea ce privește numărul serviciilor sociale licențiate, la data de 08 aprilie 2022[49], la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș sunt 103 de servicii sociale licențiate, din care 63,1%, reprezentând 65 de servicii sunt în Municipiul Târgu Mureș.

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Direcția de Asistență Socială Târgu Mureș acordă servicii sociale în cadrul:

- Centrului de consiliere și sprijin pentru părinți și copii
- Centrului de zi Rozmarin
- Căminului pentru persoane vârstnice
- Adăpostului de noapte
- Compartimentului asistență persoane vârstnice
- Direcției Generală de Asistență Socială Mureș

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș (DGASPC Mureș) acordă servicii sociale prin intermediul:

- Centrului de tranzit - Casa Ada
- Centrului de tranzit - Casa Adi
- Locuinței protejate Venus Mureș
- Serviciului rezidențial de îngrijire și asistență medico-socială "Speranța"
- Centrului Rezidențial pentru Copii cu Dizabilități Neuropsihiatrice Tg. Mureș
- Centrului Maternal "Materna"
- Centrului de Primire în Regim de Urgență
- Asistenților Maternali Profesioniști
- Serviciului de îngrijire de tip familial al copilului
- Echipei Mobilei de Recuperare pentru copilul cu dizabilități

[49] Servicii Sociale licențiate în baza legii nr. 197/2012: http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848

În subordinea DGASPC Mureș, la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt 26 unități prestatoare de servicii sociale după cum urmează:

Denumirea unității din subordinea DGASPC Mureș	Adresa	Tip beneficiari	Tip serviciu
Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice	Municipiul Târgu Mureș, str. Trébely, nr. 3, județul Mureș	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice	Municipiul Târgu Mureș, str. Branului, nr. 3, județul Mureș	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice	Municipiul Târgu Mureș, str. Turnu Roșu, nr. 1B, județul Mureș,	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice	Municipiul Târgu Mureș, str. Slatina, nr. 13, județul Mureș	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Centrul rezidențial pentru copii cu dizabilități neuropsihiatrice	Comuna Ceuaşu de Câmpie, nr. 417, județul Mureș	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Serviciul rezidențial de îngrijire socio- medicală - "SPERANŢA"	Municipiul Târgu- Mureș, str. Gheorghe Marinescu, nr. 38, județul Mureș	Beneficiari dizabilități	Rezidențial
Centrul de primire în regim de urgență	Municipiul Tg. Mureș, str. Strâmbă, nr. 30, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați, Repatriați, Exploatați	Rezidențial
Centrul maternal "MATERNA"	Municipiul Târgu Mureș, str. Salcâmilor, nr. 22, județul Mureș	Cuplu Mamă-copil	Rezidențial
Centrul de tranzit Ada	Tg.Mureș,str.Hunedoara,nr.21,ap.26	Tineri care părăsesc sistemul de protecție al copilului	Rezidențial
Centrul de tranzit Adi	Tg.Mureș,str.Rozmarinului,nr.56.ap.2	Tineri care părăsesc sistemul de protecție al copilului	Rezidențial
Locuință protejată Venus	Adresă secretă	Victime ale violenței domestice	Rezidențial

Denumirea unității din subordinea DGASPC Mureș	Adresa	Tip beneficiari	Tip serviciu
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 1	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 88, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 2	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 89, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 3	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 90, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr.4	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 91, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 5	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 92, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr.6	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 93, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr.8	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 95, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr.9	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 96, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 10	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 97, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sâncraiu de Mureș nr. 11	Comuna Sâncraiu de Mureș, str. Răsăritului, nr. 98, județul Mureș	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Sântana de Mureș	Comuna Sântana de Mureș, str. Principală, nr. 449/A, județul Mureș,	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Casa de tip familial Câmpenița	Sat Câmpeniţa, str. Principală, nr. 78, județul Mureș, (satul aparține comunei Ceuașu de Câmpie, județul Mureș)	Beneficiari Abuzați/ Neglijați	Rezidențial
Unitatea de Management Ceuașu de Câmpie (Centrul de abilitare-reabilitare)	Com. Ceuașu de Câmpie,nr.43	Persoane adulte cu dizabilități	Rezidențial

Denumirea unității din subordinea DGASPC Mureș	Adresa	Tip beneficiari	Tip serviciu
Unitatea de Management Ceuașu de Câmpie (Centrul de abilitare-reabilitare)	Com. Ceuașu de Câmpie,nr.185	Persoane adulte cu dizabilități	Rezidențial
Unitatea de Management Ceuașu de Câmpie (Centrul de abilitare-reabilitare)	Com. Ceuașu de Câmpie,nr.215	Persoane adulte cu dizabilități	Rezidențial

Serviciile sociale licențiate pe tip de serviciu social existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș se prezintă după cum urmează:

Tip serviciu social	Servicii sociale licențiate în Zona Metropolitană Târgu Mureș	din care în Municipiul Târgu Mureș
Centre de zi pentru persoane toxico-dependente pentru persoane cu diferite adicții: droguri, alcool, alte substanțe toxice, etc	1	1
Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	12	11
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice	13	3
Centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie	8	5
Centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială	28	13
Centre de zi pentru persoane vârstnice	3	3
Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	11	8
Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități	7	7
Centre rezidențiale pentru persoane adulte cu dizabilități	8	3
Centre de zi pentru familie cu copii	4	3
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost	1	1
Centre rezidențiale pentru tineri în dificultate	2	2
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)	2	2

Tip serviciu social	Servicii sociale licențiate în Zona Metropolitană Târgu Mureș	din care în Municipiul Târgu Mureș
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil	1	1
Centre de zi victimele violenței în familie și agresori	1	1
Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	1	1
Total	**103**	**65**

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Serviciile sociale pentru persoane vârstnice și alte categorii de persoane vulnerabile, licențiate de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale la data de 18.04.2022[50] se prezintă după cum urmează:

Servicii sociale pentru persoane vârstnice și alte categorii de persoane vulnerabile	În Zona Metropolitană Târgu Mureș	din care în Municipiul Târgu Mureș
Cămine persoane vârstnice licențiate	11	3
Cantine sociale licențiate	1	1
Servicii de îngrijire la domiciliu licențiate	11	10
Centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele fără adăpost licențiate	1	1
Centre de zi pentru persoane fără adăpost licențiate	0	0
Total	**24**	**15**

Sursa: Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

La nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sunt 24 de servicii sociale pentru persoane vârstnice și alte categorii de persoane vulnerabile licențiate, din care 62,5% reprezentând 15 servicii sunt la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

[50] Serviciile sociale pentru persoane vârstnice și alte categorii de persoane vulnerabile, licențiate: http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/2014-domenii/familie/politici-familiale-incluziune-si-asistenta-sociala/4848

1.9.4 Servicii și infrastructura culturală

1.9.4.1 Instituții și servicii culturale

Rețeaua instituțiilor culturale din Zona Metropolitană Târgu Mureș este se prezintă după cum urmează:

UAT Zona Metropolitană Târgu Mureș	Număr biblioteci - Anul 2020	Număr volume existente în biblioteci - Anul 2020	Instituții si companii de spectacole sau concerte - Anul 2017	Locuri în sălile de spectacole si concerte - Anul 2020	Muzee și colecții publice - Anul 2017
Târgu Mureș	40	2,214,119	10	2,171	6
Ungheni	2	22,332	-	-	-
Acățari	-	-	-	-	-
Ceuașu de Câmpie	5	33,120	-	-	-
Corunca	1	4,562	-	-	-
Crăciunești	2	13,534	-	-	-
Cristești	2	14,179	-	-	-
Ernei	2	11,620	-	-	-
Gheorghe Doja	1	3,497	-	-	-
Livezeni	3	6,546	-	-	-
Pănet	1	5,204	-	-	-
Sâncraiu de Mureș	2	11,760	-	-	-
Sângeorgiu de Mureș	1	17,620	-	-	-
Sânpaul	-	-	-	-	-
Sântana de Mureș	1	5,447	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

La nivelul Municipiului Târgu Mureș rețeaua instituțiilor culturale este diversă și cuprinde:

- 40 biblioteci
- 10 instituții de teatru și muzicale
- 6 muzee
- 56 instituții de cult
- Organizații cu profil cultural

Biblioteci:

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt 40 de biblioteci, cu un număr total de 2.214.119 de volume, din care evidențiem:

1. **Biblioteca Județeană** - Situată clădirea Palatului al Culturii, Biblioteca Județeană, expune peste 900.000 de volume, având o tradiție de peste 200 de ani.

2. **Biblioteca Teleki** - Biblioteca Teleki Târgu Mureș a fost construită între anii 1799-1804, și a fost prima bibliotecă publică din România. Fondul de carte al instituției a rezultat din asocierea colecțiilor Teleki (40.000 volume) și Bolyai (80.000 volume), cărora li s-au adăugat 90.000 de volume ale bibliotecii fostului Colegiu Reformat, manuscrisele și obiectele personale ale matematicienilor Bolyai Farkas și Bolyai János, precum și biblioteca Mănăstirii franciscane din Călugăreni. Biblioteca Teleki-Bolyai din Târgu Mureș păstrează și astăzi mobilierul și aranjarea originală a cărților.

Instituții și companii de spectacole și concerte

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt 10 instituții și companii de spectacole și concerte, din care 8 instituții/ asociații de teatru și 2 instituții muzicale, după cum urmează:

Instituții/ asociații de teatru:

1. Teatrul National Târgu Mureș – prin cele două companii Compania Liviu Rebreanu și Compania Tompa Miklos este o instituție publică de teatru ce reprezintă un model de interculturalitate, prin promovarea unui repertoriu bilingv, funcționând ca un liant al comunității mureșene. Este unul din cele șase teatre naționale din România.
2. Teatrul Studio – instituție publică de spectacole aflată în subordinea Universității de Artă din Târgu Mureș. Teatrul Studio este deopotrivă spațiu de învățământ şi de creație artistică atât pentru studenții absolvenți, dar şi pentru cadrele didactice.
3. Teatrul pentru Copii și Tineret Ariel - Teatrul de Păpuși din Târgu-Mureș a fost înființat în 1949 și este astăzi unul dintre puținele teatre pentru copii și tineret din România, cu secții în două limbi: română și maghiară. Teatrul prezintă spectacole de animație pentru preșcolari și școlari dar și spectacole experimentale pentru tineri și adulți, iar din anul 2000 dezvoltă proiecte de teatru educațional.
4. Teatrul 74 – este un teatru relativ nou ce a luat ființă în bastionul Măcelarilor din Cetatea Medievală Târgu-Mureș, Acesta promovează tot ce înseamnă nou: dramaturgie nouă, literatură nouă, arte plastice și contemporane, regizori ai momentului, actori tineri. În timp, Teatrul 74 a devenit un brand, iar acceptarea, dar mai ales recunoașterea sa, a depășit granițele localului, atingând întreg peisajul teatral național românesc.
5. Teatrul Scena – dezvoltată ca un program al „Asociației Culturale Teatrul Scena“. Teatrul Scena a debutat în anul 2001, în Cetatea Târgu-Mureș prin Tabăra de Vară Scena. În cadrul teatrului, în afara activității teatrale mai au loc și alte manifestări precum: expoziții, lansări de carte, concerte, workshopuri, festivaluri, toate aparținând domeniului cultural.
6. Yorick Studio – este o asociație culturală înființată în anul 2004 din dorința de a promova o alternativă teatrală, prin promovarea textului dramatic contemporan de pretutindeni. Studio Yorick colaborează cu Universitatea de Artă Teatrală din Târgu-Mureș, mulți

dintre studenții acestei instituții fiind protagoniștii spectacolelor jucate la subsolul Bastionului Măcelarilor, din cadrul Cetății Medievale Târgu Mureș.

7. Teatrul 3 G – este o asociație culturală înființată din dorința de a promova o alternativă teatrală, prin promovarea textului dramatic contemporan de pretutindeni În cadrul teatrului, în afara activității teatrale mai au loc și alte manifestări precum: expoziții, lansări de carte, concerte, workshopuri, festivaluri, toate aparținând domeniului cultural.
8. Teatrul Spectrum – este un teatru alternativ și înființarea ei a fost motivată de lipsa acestor forme de exprimare în teatrele de expresie maghiară din Transilvania. De altfel, prin definiție, alternativ înseamnă: altceva, neconvențional, nonconformist, experimental, actual și independent.

Instituții muzicale:

1. Filarmonica de Stat Târgu Mureș – înființată de Guvernul României în anul 1950, susține numeroase concerte simfonice, vocal-simfonice, operă în concert, corale, camerale și educative, în vederea educării gustului pentru frumos al tuturor spectatorilor.
2. Ansamblul Artistic Profesionist „Mureșul” – promotor la folclorului românesc, maghiar și a altor etnii din zonele etno-folclorice ale județului.

Muzee

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul Municipiului Târgu Mureș 6 muzee.

În structura Muzeului Județean Mureș se află următoarele muzee:

1. Muzeul de Etnografie și Artă Populară – situat într-una dintre cele mai frumoase palate baroce din Transilvania, în clădirea numită Palatul Toldalagi, după ctitorul său, contele Toldalagi László.
2. Muzeul de artă – expune peste 2.400 de picturi în galeriile de artă adăpostite în clădirea Palatului Culturii.
3. Muzeul de artă – Galeria „Ion Vlasiu“ – Galeria este expusă în clădirea bibliotecii Teleki și cuprinde o colecție compusă din lucrări de grafică, pictură şi sculptură este întregită de o colecție de sculptură în bronz realizată de Ion Vlasiu, aflate în patrimoniul Muzeului de Artă.
4. Muzeul de Științe ale Naturii – construit în stilul neobaroc, având elemente ale stilului renascentist italian, și a fost destinat a fi lăcaș al Muzeului de Artă Secuiască. Clădirea adăpostește astăzi exponate aparținând tezaurului natural mureșan.

Muzeul Bolyai – funcționează în cadrul Bibliotecii Teleki-Bolyai. A fost înființat în anul 1937 într-o sală a bibliotecii Colegiului Reformat din Târgu Mureș. Muzeul şi biblioteca Colegiului, care păstrează şi cele 20.000 de file manuscrise Bolyai, au fost transferate în anul 1955 în clădirea Bibliotecii Teleki.

Alte instituții culturale:

1. Centrul Județean pentru Cultură Tradițională şi Educație Artistică Mureș
2. Direcția pentru Cultura, Culte si Patrimoniul Cultural National Mureș
3. Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Mureș
4. Casa de Cultura a Sindicatelor Târgu-Mureș, membru cu drepturi depline in ANCCSR, funcționează ca o instituție publica de cultură cu personalitate juridica, in regim de autofinanțare si desfășoară activități specifice, contribuind prin mijloace adecvate la educarea cetățenilor

Instituții de cult:

În municipiul Târgu Mureș sunt 56 de instituții de cult, din care:

I. Biserica Ortodoxă Română
- Biserica Ortodoxă: 19 parohii/ lăcașe de cult

II. Biserica Catolică:
- Biserica Romano-Catolică: 7 parohii/ lăcașe de cult
- Biserica Greco-Catolică: 5 parohii/ lăcașe de cult

III. Cultele Protestante:
- Biserica Reformată: 10 parohii/ lăcașe de cult
- Biserica Evanghelică-Lutherană
- Biserica Unitariană: 2 parohii/ lăcașe de cult

IV. Cultele Neoprotestante:
- Biserica Creștină Baptistă
- Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea: 5 parohii/ lăcașe de cult

V. Cultul Penticostal:
- Biserica Creștină Penticostală: 5 parohii/ lăcașe de cult

VI. Cultul Mozaic:
- Sinagoga

Organizații culturale din Municipiul Târgu Mureș:

1. Asociația Culturală Simfest
2. Uniunea Democratică a Tineretului Maghiar din România
3. Universitatea de Artă Târgu Mureș
4. Asociația Smart Student
5. Asociația Harmonia Cordis
6. Asociația Teatru 3G
7. Asociația Euro-Media Advertising
8. Asociația Breasla Cărții Maghiare
9. Asociația Facem

10. Asociația Eidos Romreg
11. Asociația Culturală din Zestrea Ardealului
12. Asociația Educație pentru Europa
13. Societatea Scriitorilor, Editorilor și Tipografilor Mureșeni
14. Asociația Culturală Yorick
15. Asociația Forcamp
16. Asociația pentru Teatru Liviu Rebreanu
17. Asociația Pro Folk Dance
18. Asociația Artiștilor Plastici
19. Asociația Straja Cetății Mureșene
20. Asociația Podium
21. Asociați Șansa Competițională
22. Asociația Tancolj Velunk

Manifestări și spectacole culturale:

Municipiul Târgu Mureş are o activitate bogată de evenimente culturale precum:

- Piese de teatru atât în limba română cât și în limba maghiară
- Concerte simfonice și alte tipuri de evenimente muzicale găzduite de Filarmonica de Stat
- Expoziții de artă
- Manifestări folclorice prilejuite de anumite sărbători sau de sărbătorile religioase importante, unele cu caracter repetitiv

Dintre evenimentele organizate la nivelul Municipiului Târgu Mureș se evidențiază:

- Zilele Târgumureșene
- Festivalul Internațional de Chitară Clasică
- Festivalul Virginia Zeani
- Expoziția Internațională Canină
- Festivalul Internațional Constantin Silvestri
- Sărbătoarea Vinului și Artei Meșteșugărești
- Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj AlterNative
- Campionat național și internațional de Triatlon
- ”Târgu Mureș Super Rally” și multe altele

- Festivaluri cu un alt caracter decât popular sunt organizate în oraș precum festivalul ***„Zilele Muzicale Târgumureşene”,*** Festivalul Internațional de Film de Scurt Metraj ***„Alternative” –*** Târgu Mureș; ***Noapte devoratorilor de publicitate, Noaptea Muzeelor, Festivalul de chitară Harmonia Cordis, Festivalul Virginia Zeani*** *și multe altele.*

Administrația publică locală prin Serviciul Activități Culturale ,Sportive și Tineret sprijină numeroase activități culturale precum spectacole folclorice și de muzică ușoară, manifestări dedicate copiilor sau unor sărbători, spectacole festive și multe altele.

Diversificarea ofertei culturale, a evenimentelor, programelor și serviciilor culturale, în vederea creșterii consumului cultural, al gradului de acces și de participare a cetățenilor la viața culturală reprezintă o măsură necesară pentru îmbunătățirea calității vieții locuitorilor și creșterea atractivității Municipiului Târgu Mureș.

1.9.4.2 Patrimoniul cultural

Conform listei monumentelor istorice 2015, după numărul monumentelor istorice ce se regăsesc în teritoriu, respectiv 1.018 monumente, județul Mureș ocupă locul VIII, la nivel național și locul II la nivelul regional

Patrimoniul cultural al Zonei Metropolitane Târgu Mureș cuprinde 269 obiective declarate monumente istorice, astfel Zona Metropolitană Târgu Mureș deține 26,42% din totalul monumentelor istorice din județ.

Grupate din punct de vedere structural în funcție de natura, monumentele istorice din Zona Metropolitană se prezintă după cum urmează:

I. Monumente de arheologie – 49 monumente
II. Monumente de arhitectură – 202 monumente
III. Monumente de for public – 6 monumente
IV. Monumente memoriale și funerare – 12 monumente

Din punct de vedere al vedere valoric, lista monumentelor istorice cuprinde următoarele categorii:

- Categoria A - monumente de interes național
- Categoria B - monumente de interes local

Din punct de vedere al naturii și categoriei monumentele istorice din Zona Metropolitană se prezintă după cum urmează:

UAT Zona	Număr	din care:

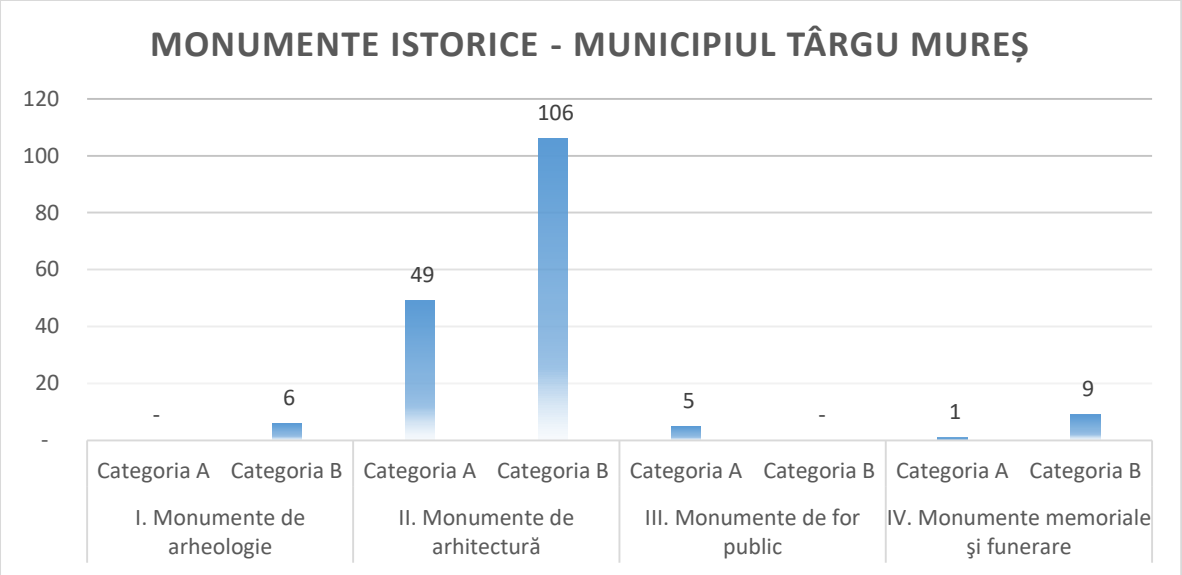
Metropolitană Târgu Mureș	Monumente istorice	I. Monumente de arheologie		II. Monumente de arhitectură		III. Monumente de for public		IV. Monumente memoriale și funerare	
		Categoria A	Categoria B	Categoria A	Categoria B	Categoria A	Categoria B	Categoria A	Categoria B
Târgu Mureș	176	-	6	49	106	5	-	1	9
Ungheni	16	9	6	-	1	-	-	-	-
Acățari	4	-	2	-	2	-	-	-	-
Ceuașu de Câmpie	12	1	1	5	5	-	-	-	-
Corunca	4	-	1	3	-	-	-	-	-
Crăciunești	7	-	2	4	1	-	-	-	-
Cristești	4	-	4	-	-	-	-	-	-
Ernei	6	-	2	3	-	-	-	1	-
Gheorghe Doja	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Livezeni	5	-	4	-	1	-	-	-	-
Pănet	10	-	-	10	-	-	-	-	-
Sâncraiu de Mureș	9	-	7	2	-	-	-	-	-
Sângeorgiu de Mureș	2	-	-	1	1	-	-	-	-
Sânpaul	10	-	3	5	-	-	1	1	-
Sântana de Mureș	3	-	1	2	-	-	-	-	-
Total	**269**	**10**	**39**	**85**	**117**	**5**	**1**	**3**	**9**
		49		**202**		**6**		**12**	

Sursa: Institutul Național al patrimoniului - Lista monumentelor istorice 2015 - Județul Mureș

La nivelul Zonei Metropolitane se află 4 ansambluri de arhitectură și necropole cu valoare națională excepțională, respectiv:

- Cetatea Târgu Mureș – Municipiul Târgu Mureș
- Biserica Sfântul Ioan Botezatorul – Comuna Ceuaşu de Câmpie, satul Porumbeni
- Biserica Sfinții Arhangheli - Comuna Pănet, satul Pănet
- Biserica Sfântul Nicolae - Comuna Acățari, satul Văleni

La nivelul Municipiului Târgu Mureș se regăsesc 176 de monumente istorice, reprezentând 65,43% din numărul total al monumentelor istorice existente la nivelul Zonei Metropolitane.

Din cele 176 de monumente istorice, 88,1% (155 monumente) sunt monumente de arhitectură, 5,7% (10 monumente) sunt monumente memoriale și funerare, 3,4% (6 monumente) sunt monumente de arheologie, 2,8% (5 monumente) sunt monumente de for public.

Patrimoniul cultural are o contribuție importantă la creșterea economică, stând la baza dezvoltării turismului, și reprezintă o resursă ideală pentru dezvoltare durabilă, astfel trebuie avute în vedere măsuri pentru conservarea, dezvoltarea, valorificarea, respectiv capitalizarea patrimoniului cultural în mod durabil.

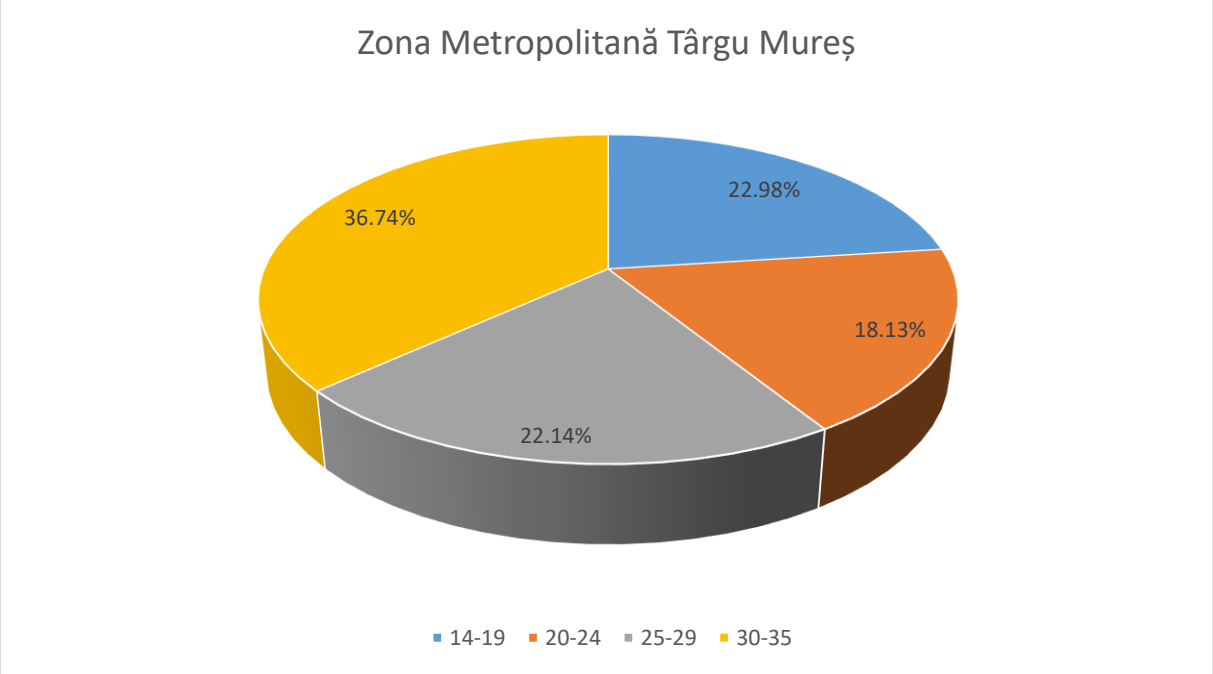
1.9.5 Servicii și infrastructura de tineret

Tinerii au o contribuție si un rol foarte important și valoros în dezvoltarea societății deoarece au un mare potențial și capacitate de a schimba, respectiv de a îmbunătății viitorul.

1.9.5.1 Structura tinerilor pe grupe de vârstă.

Conform datelor de pe Institutul Național de Statistică, în anul 2020, efectivul populației tinere din Zona Metropolitană Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este alcătuit din: 13.266 persoane cu vârsta cuprinsă între 14 și 19 ani(22,98%); 10.466 persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 24 ani (18,13%); 12.777 persoane cu vârsta cuprinsă între 25 și 29 ani(22,14%); 21.207 persoane cu vârsta cuprinsă între 30 și 35 ani(36,74%).

Structura tinerilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este reprezentată prin următoarea figură:

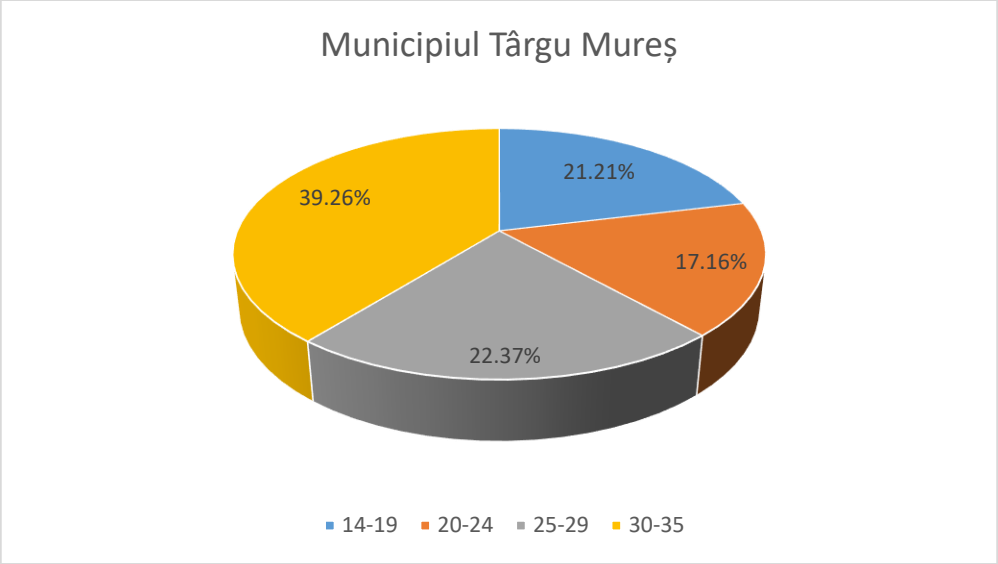

Ponderea populației tinere din Zona Metropolitana Târgu Mureș raportat la populația tânără la nivel național, regional si județean se prezintă după cum urmează:

Ponderea populației tinere din Zona Metropolitană Târgu Mureș				
Nivel	**Grupe de vârstă**			
	14-19	**20-24**	**25-29**	**30-35**
Populația tânără la nivel național	0,97%	0,90%	0,96%	0,99%
Populația tânără la nivelul Regiunii Centru	8,13%	7,90%	8,40%	8,62%
Populația tânără la nivelul Județului Mureș	33,97%	33,52%	36,92%	40,56%

În anul 2020, efectivul populației tinere din Municipiului Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este alcătuit din: 7.330 persoane cu vârsta cuprinsă între 14 și 19 ani (21,21%); 5.932 persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 24 ani (17,16%); 7.731 persoane cu vârsta cuprinsă între 225 și 29 ani (22,37%) și 13.567 persoane cu vârsta cuprinsă între 30-35 ani (39,26%).

Structura tinerilor din Municipiului Târgu Mureș structurat în funcție de grupe de vârstă este reprezentată prin următoarea figură:

Ponderea populației tinere din Municipiul Târgu Mureș raportat la populația tânără de la nivel național regional, județean si metropolitan se prezintă după cum urmează :

Ponderea populației tinere din Municipiul Târgu Mureș				
Nivel	**Grupe de vârstă**			
	14-19	**20-24**	**25-29**	**30-35**
Populația tânără la nivel național	0,54%	0,51%	0,58%	0,63%
Populația tânără la nivelul Regiunii Centru	4,49%	4,48%	5,08%	5,52%
Populația tânără la nivelul Județului Mureș	18,77%	19,00%	22,34%	25,95%
Populația tânără la nivelul Zonei Metropolitane Tg. Mureș	55,25%	56,68%	60,51%	63,97%

1.9.5.2 Structura nivelului de educație a tinerilor

Educația și formarea profesională în rândul tinerilor are implicații semnificative de natura socială, culturală și economică.

Conform datelor de pe Institutul Național de Statistică, populația școlară pe niveluri de educație se prezintă astfel:

	POPULAȚIE SCOLARĂ PE NIVELURI DE EDUCAȚIE	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
ZONA METROPOLITANĂ	Elevi înscriși în învățământul liceal	8.434	8.318	8.396	8.549	8.804
	Elevi înscriși în învățământul profesional	1.121	1.032	1.036	990	928

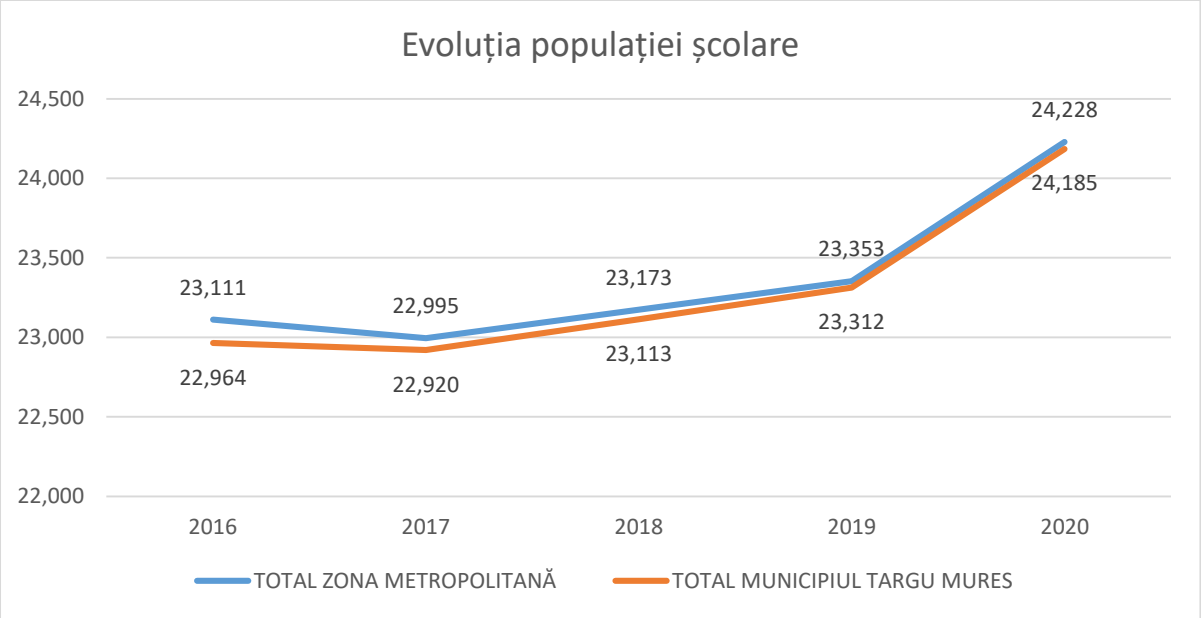
	POPULAȚIE SCOLARĂ PE NIVELURI DE EDUCAȚIE	2016	2017	2018	2019	2020
	Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	1.811	1.719	1.632	1.519	1.378
	Elevi înscriși în învățământul de maiștri	142	155	192	208	202
	Studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat si programe postdoctorale de cercetare avansată)	11.603	11.771	11.917	12.087	12.916
	TOTAL ZONA METROPOLITANĂ	**23.111**	**22.995**	**23.173**	**23.353**	**24.228**

MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	Elevi înscriși în învățământul liceal	8.380	8.290	8.358	8.508	8.761
	Elevi înscriși în învățământul profesional	1.028	985	1.014	990	928
	Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	1.811	1.719	1.632	1.519	1.378
	Elevi înscriși în învățământul de maiștri	142	155	192	208	202
	Studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată)	11.603	11.771	11.917	12.087	12.916
	TOTAL MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	**22.964**	**22.920**	**23.113**	**23.312**	**24.185**

Nivelul de educație care prezintă cel mai mare interes atât la nivelul Zonei Metropolitane cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș este învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată) unde numărul acestora au crescut cu 1.313 in 2020 față de anul 2016.

Nivelurile de educație care prezintă mai puțin interes în rândul elevilor sunt cei din învățământul profesional și învățământul postliceal (inclusiv învățământul special).

Evoluția populației școlare se prezintă după cum urmează:

Datele arată că la atât la nivelul Zonei Metropolitane cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș populația școlara este în creștere de la an la an cu excepția anului 2017 unde populația școlara a fost în scădere față de anul 2016.

La nivelul zonei Metropolitane în anul 2017 populația școlară a fost în scădere cu 116 elevi. Numărul elevilor înscriși la învățământul liceal au fost cu 116 mai puțini în comparație cu anul 2016. În schimb, evoluția numărului de studenți și cursanți înscriși în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată) a cunoscut o creștere spectaculoasă de la un an la altul.

Potrivit datelor de pe Institutul Național de Statistică, numărul absolvenților pe niveluri de educație se prezintă astfel:

	ABSOLVENTI PE NIVELURI DE EDUCATIE	2016	2017	2018	2019
ZONA METROPOLITANĂ	Absolvenți în învățământul liceal	2.063	1.892	2.003	2.020
	Absolvenți în învățământul profesional	329	243	282	254
	Absolvenți în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	537	541	494	473
	Absolvenți în învățământul de maiștri	51	56	76	74

	ABSOLVENTI PE NIVELURI DE EDUCATIE	2016	2017	2018	2019
	Absolvenți în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată)	2.625	2.408	2.567	2.591
	TOTAL ZONA METROPOLITANĂ	**5.605**	**5.140**	**5.422**	**5.412**

MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	Absolvenți în învățământul liceal	2.034	1.887	1.994	2.013
	Absolvenți în învățământul profesional	303	231	271	254
	Absolvenți în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	537	541	494	473
	Absolvenți în învățământul de maiștri	51	56	76	74
	Absolvenți în învățământul universitar (licență, master, cursuri postuniversitare, doctorat și programe postdoctorale de cercetare avansată)	2.625	2.408	2.567	2.591
	TOTAL MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ	**5.550**	**5.123**	**5.402**	**5.405**

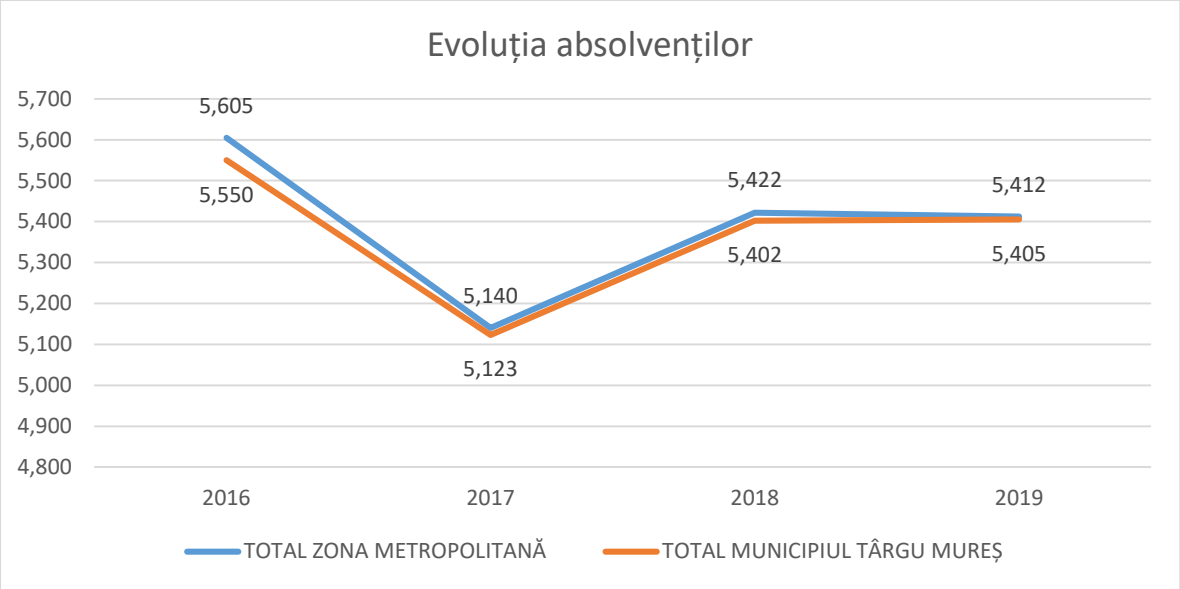
Numărul scăzut al tinerilor absolvenți se datorează in mare parte a fenomenului de abandon școlar, repetenției și al absenteismului. Acest fenomen va avea un efect negativ pe termen lung ducând la probleme de natura socială, probleme întâmpinate la ocuparea unui loc de muncă și altele.

Comparativ cu anul 2016 singurul nivel de educație care a înregistrat o creștere a numărului de absolvenți este învățământul de maiștri.

Învățământul postliceal (inclusiv învățământul special) a avut cea mai accentuata diminuare a numărului de absolvenți atât la nivelul Zonei Metropolitane cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș

Numărul absolvenților din învățământul universitar, a scăzut considerabil în anul 2017 față de anul 2016, urmând apoi o ușoara creștere în anii 2018 si 2019.

Evoluția absolvenților se prezintă după cum urmează:

La nivelul Zonei Metropolitane în anul 2017 au fost înregistrați 5.140 de absolvenți, respectiv numărul acestora a scăzut cu 465 față de anul precedent, urmând o creștere cu 282 de absolvenți în anul 2018.

În anul 2019 numărul absolvenților din Zona Metropolitană au un trend ușor descendent in comparație cu anul 2018, ajungând la un număr de 5.412.

La nivelul Municipiului Târgu Mureș au fost înregistrați 5.123 de absolvenți, respectiv numărul acestora a scăzut cu 427 față de anul precedent, urmând o creștere cu 279 de absolvenți în anul 2018.

1.9.5.3 Structura ocupării forței de munca a tinerilor

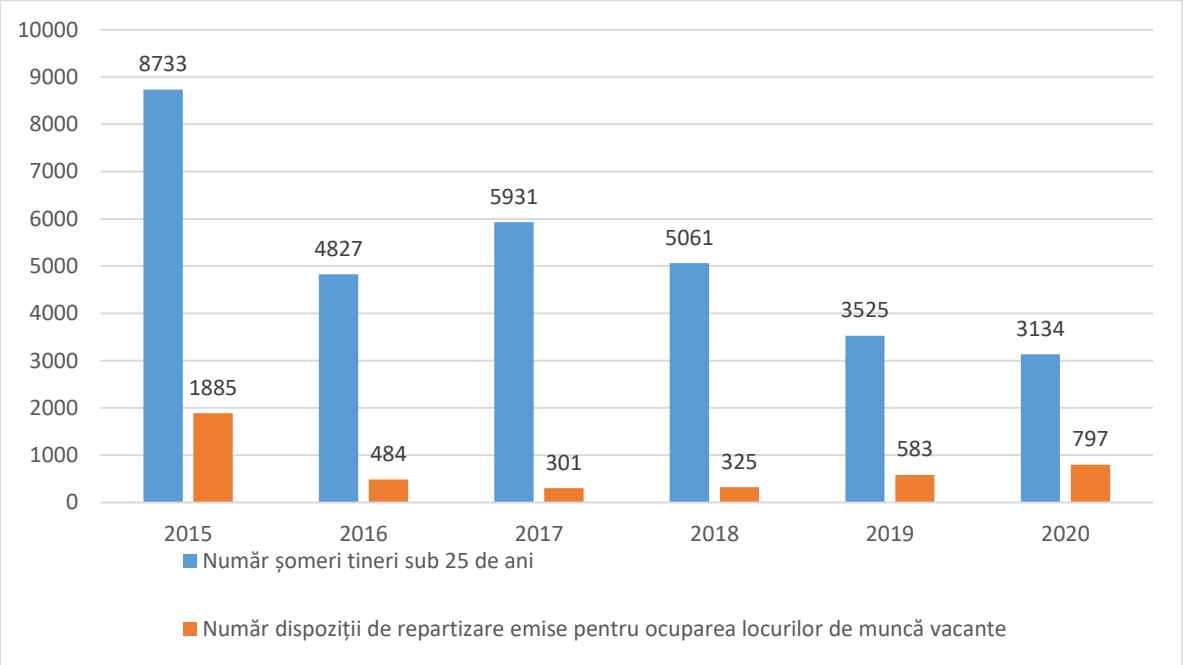
Ocuparea locurilor de muncă în rândul tinerilor constituie un mare interes deoarece aceștia contribuie la dezvoltarea economică și la condiții de trai mai bune.

Șomajul în rândul tinerilor este mai sensibil la ciclul economic decât șomajul în rândul adulților. Întrucât sunt persoane nou intrate, cu experiență profesională limitată, este mai puțin probabil ca tinerii să găsească un loc de muncă, sunt adesea angajați în baza unor contracte temporare sau cu fracțiune de normă ori urmează un stagiu și sunt mai ușor de concediat atunci când ciclul economic este precar.[51]

Ca urmare a datelor furnizate de Agenția Județeană Pentru Ocuparea Forței de Muncă Mureș, numărul dispozițiilor de repartizare emise pentru ocuparea locurilor de muncă vacante și numărul de șomeri tineri sub 25 de ani, din județul Mureș înregistrați în baza de date a Agenția Județeană Pentru Ocuparea Forței de Muncă Mureș, se prezintă după cum urmează:

[51] Semestrul European- Fișă tematică Încadrarea în muncă a tinerilor pag.1

Denumire element	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Număr șomeri tineri sub 25 de ani	8733	4827	5931	5061	3525	3134
Număr dispoziții de repartizare emise pentru ocuparea locurilor de muncă vacante	1885	484	301	325	583	797

Numărul șomerilor tineri sub 25 de ani a început să scadă din anul 2017 pana În anul 2020.

Datele arata ca în anul 2020 numărul șomerilor s-a diminuat cu 64,11% comparativ cu anul 2015.

Numărul dispozițiilor emise a evoluat descendent în perioada 2015-2017 și în sens ascendent în perioada 2017-2020, ceea ce reflectă creșterea gradului de ocupare a forței de munca la nivelul Municipiului Târgu Mureș.

Reducerea proporției tinerilor fără loc de muncă reprezintă ținte prioritare la nivelul județului Mureș, corelate cu țintele deficite la nivel european.

În condițiile în care anual în județul Mureș sunt câteva mii de absolvenți pe diferite nivele de studii, la A.J.O.F.M. Mureș se înregistrează un număr de aproximativ 750 de tineri, din care majoritatea sunt consiliați, mediați și încadrați în termen de 60 de zile. În decursul anului 2019 cam 250 de absolvenți au beneficiat de indemnizație de șomaj, mare parte din ei fiind cuprinși și la cursuri de formare profesională.[52]

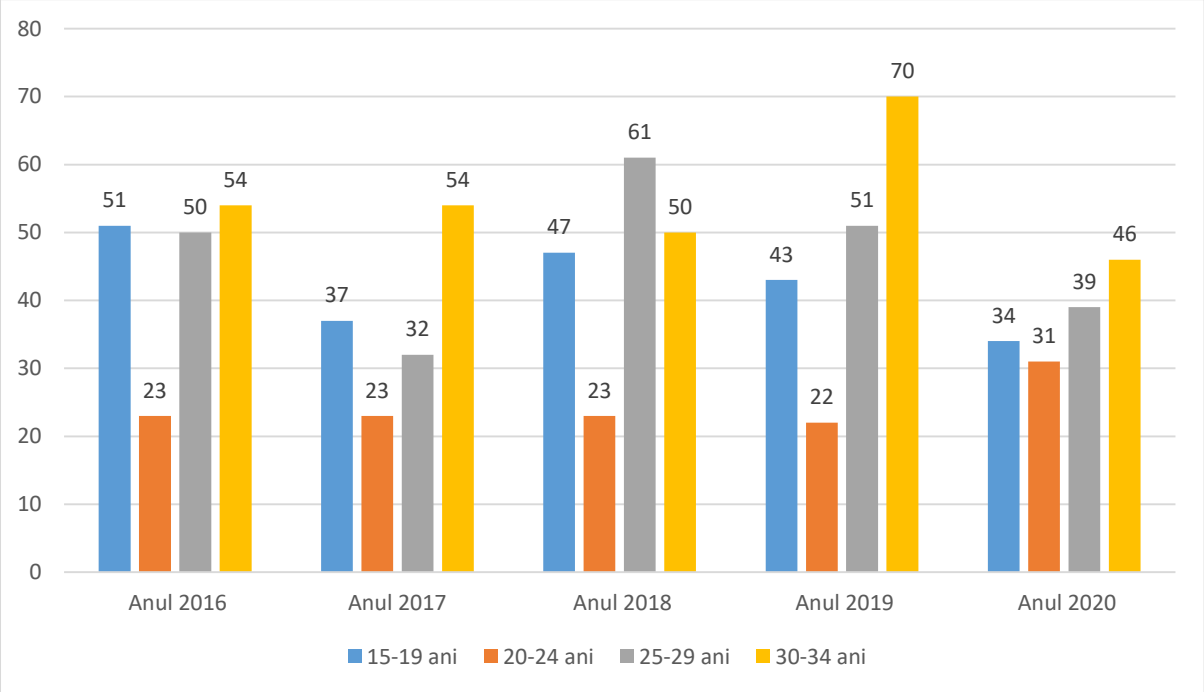
[52] Planul de Dezvoltare a Județului Mureș 2021-2027 pag.66

1.9.5.4 Emigrarea tinerilor

Migrația este un subiect foarte important deoarece prin acest fenomen se reduce capacitatea economiei prin diminuarea forței de muncă iar la nivel demografic se intensifica fenomenul de îmbătrânire demografica.

Tinerii aleg sa emigreze din diverse motive. Printre aceste motive se numără studiul în străinătate sau in alte județe, căutarea unui loc de munca mai bine plătit, constituirea unei familii in alta tara sau localitate.

Conform datelor de pe Institutul Național de Statistică, numărul emigranților definitivi pe grupe de vârsta din județul Mureș, se prezinta după cum urmează:

Din datele prezentate, observăm că cea mai mare frecventă de emigrare definitivă din Județul Mureș s-a înregistrat în rândul tinerilor cu vârsta cuprinsă între 30-34 ani.

Cel mai mare număr al tinerilor care au ales sa emigreze definitiv din Județul Mureș s-a înregistrat in anul 2019 cu 186 persoane.

Faptul că în anul 2020 a fost pandemia generată de COVID 19 a avut ca efect scăderea numărului de tineri care au emigrat.

1.9.6 Servicii și infrastructura de sport

Sportul contribuie la bunăstarea fizică și psihică a individului și echilibrează interacțiunile sociale. Sportul promovează un stil de viață sănătos, aducând o multitudine de beneficii organismului uman, reducând apariția anumitor boli, iar în acest sens Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a adoptat, o strategie mondială asupra dietei, activității fizice și sănătății (WHO, Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health, 2004).

Organizația Mondiala A Sănătății recomanda practicarea unei activități sportive zilnice pentru a reducere riscurile apariției anumitor boli:			
obezitate	boli cardiovasculare	diabet	cancer

Sursa: Strategia Națională pentru Sport 2016-2032[53]

1.9.6.1. Infrastructura sportivă și sport școlar

Evoluția mișcării sportive în ultimii ani prezintă o majorare a numărului de secții sportive în județul Mureș, de la 235 în 2016 la 240 în 2020, la fel se constată și în cazul numărului sportivilor legitimați care crește de la 7787 în 2016 la 10.342 în 2020. După cum se poate constata, singura structură care înregistrează diminuare la nivelul județului Mureș, este cea formată din instructori, care se diminuează în anul 2020 la 191, față de anul 2016 când se înregistrau un număr de 263 instructori[54].

Structură prezentată la nivelul județului Mureș					
Tipuri de structuri sportive	**Anul**				
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
	UM: Număr				
Secții sportive	235	228	232	220	240
Sportivi legitimați	7787	7302	10477	7573	10342
Antrenori	171	295	273	218	218
Instructori	263	181	203	178	191
Arbitri	218	238	219	219	228

[53] https://www.djstcluj.ro/_Files/documente/Strategia-Nationala-pentru-Sport-2016-2032.pdf
[54] Institutul National de Statistica, http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

Conform Strategiei Naționale pentru Sport „Dezvoltarea sportului de masă și de performanță din România se confruntă în prezent cu o vulnerabilitate evidentă la nivel de infrastructură.”[55]

În cadrul unităților de învățământ din cadrul Municipiului Târgu Mureș și a zonei metropolitane se regăsesc săli de sport și terenuri de sport, care sunt amenajate pentru buna desfășurare a orelor de educație fizică, deoarece conform legislației naționale[56] în vigoare „Educația fizică școlară este disciplină obligatorie”.

Această normativă este îndeplinită de infrastructura sportivă regăsita la nivelul UAT-urilor:

- *Comuna Acațări* - deține sală de sport care a fost înființată cu sprijinul Campaniei Naționale de Investiții, cât și o bază sportivă de fotbal și minifotbal.
- *Comuna Ceaușu de Câmpie* – deține câte un teren de sport în fiecare dintre satele aparținătoare comunei, sală de sport în cadrul școlii din comună, iar pe lângă acestea în cadrul Liceului Doctor Lind din Câmpenița există montate echipamente pentru fitness.
- *Comuna Corunca* – deține un teren de fotbal, un teren de tenis[57] cât și baza sportivă Sapientia.
- *Comuna Crăciunești* – deține o baza sportiva
- *Comuna Cristești* – deține un teren de fotbal cât și sală de gimnastica
- *Comuna Ernei* – deține o sală de sport și un teren de fotbal sintetic
- *Comuna Livezeni* – deține o bază sportivă
- *Comuna Pănet* – deține un teren de fotbal
- *Comuna Sâncraiu de Mureș* – deține o bază sportivă junior, teren minifotbal, și sală de sport
- *Comuna Sângeorgiu de Mureș* – deține un teren de sport, patinoar, teren de sport sintetic
- *Comuna Sânpaul* – deține teren de fotbal
- Comuna Sântana de Mureș – deține sală de sport si teren de minifotbal
- *Orașul Ungheni* – deține bază sportivă și teren de sport.

  În cadrul Municipiului Târgu Mureș se regăsesc cele mai multe săli de sport in instituțiile de

Învățământ, iar pe lângă acestea mai există și patinoar, piscină pentru înot și stadion.

1.9.6.2. Structuri sportive

În scopul organizării si administrării de activități sportive, conform legislației naționale[58] in vigoare s-a stabilit un sistem al structurilor sportive, și anume:

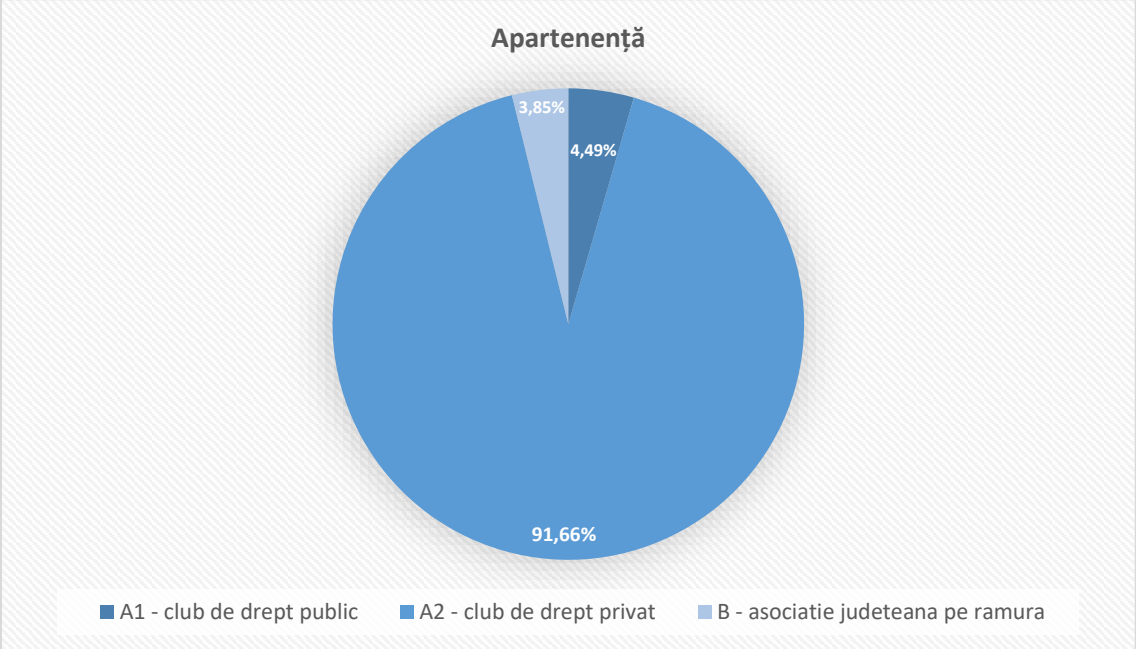
a) asociațiile sportive;
b) cluburile sportive, inclusiv cele organizate ca societăți comerciale;

[55] https://www.djstcluj.ro/_Files/documente/Strategia-Nationala-pentru-Sport-2016-2032.pdf
[56] Legea 69/2000, art. 5
[57] https://www.atlassport.ro/project/corunca-ms/
[58] Legea 69/2000, art. 21, alin (1)

c) asociațiile județene și ale municipiului București, pe ramuri de sport;
d) ligile profesioniste;
e) federațiile sportive naționale;
f) Comitetul Olimpic Român.

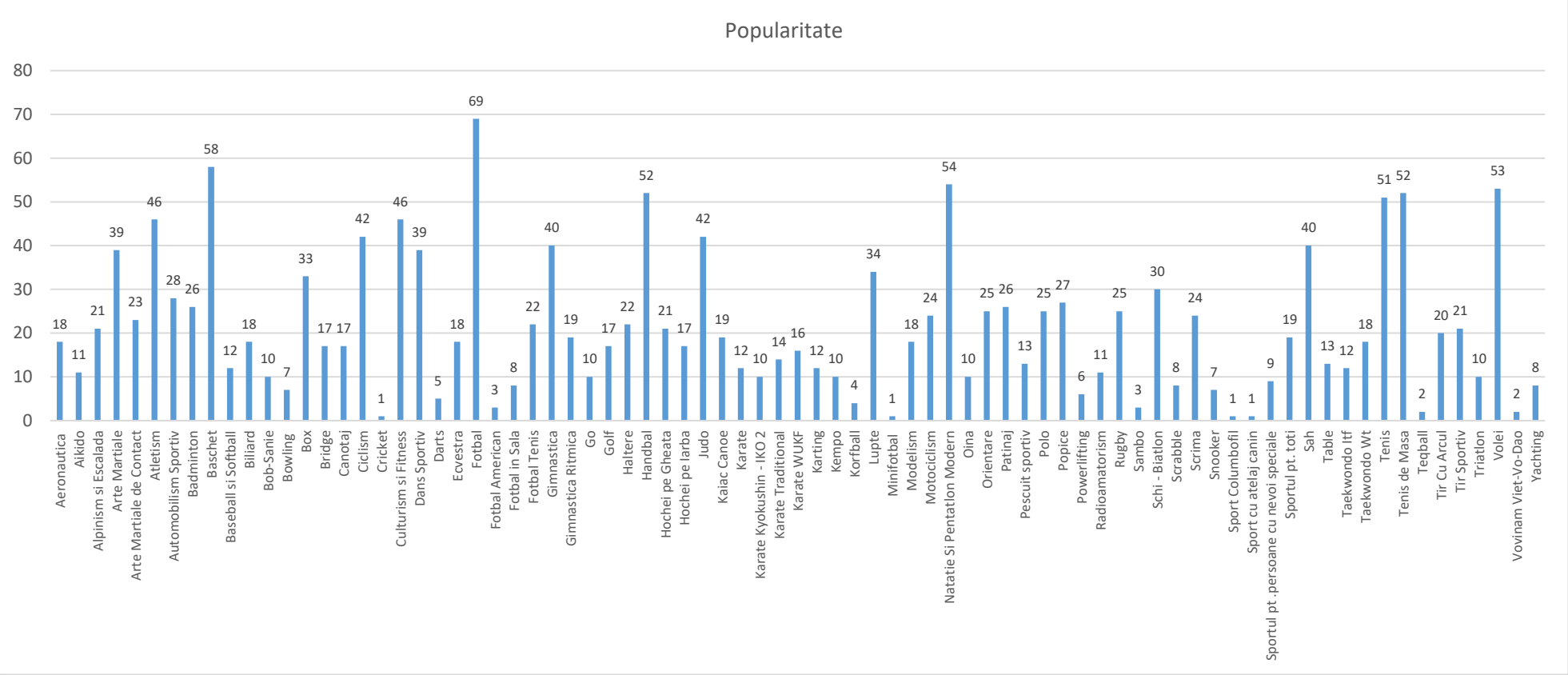
Până în prezent la nivelul județului Mureș, activează 233 de structuri sportive, conform Direcției Județene pentru Sport și Tineret Mureș. Dintre acestea în Zona Metropolitană Târgu Mureș sunt înregistrate 157 de structuri sportive iar un număr de 156 dintre acestea au obținut Certificat de Identitate Sportivă.
După apartenența acestora, se clasifică în următoarele categorii:

a) A1 - club de drept public
b) A2 - club de drept privat
c) B - asociație județeană pe ramură

Sursa: Ministerul Tineretului si Sportului, Registru Sportiv

Din cuantumul total de structuri sportive regăsite în Zona Metropolitană Târgu Mureș, un număr de 138 de sporturi își desfășoară activitatea în Municipiul Târgu Mureș,
Din cadrul acestor structuri fac parte mai multe sporturi iar popularitatea acestora este diferită, drept urmare printre cele mai cunoscute sporturi care se desfășoară în Zona Metropolitană Târgu Mureș, se regăsesc: fotbal, baschet, handbal, natație si pentatlon modern, volei, tenis și tenis de masă.

59

[59] Sursa: Ministerul Tineretului si Sportului, Registru Sportiv

Unele dintre sporturile prezentate în structura grafică de mai sus, își desfășoară activitatea exclusiv în Municipiul Târgu Mureș (raportându-ne la Zona Metropolitană Târgu Mureș), acestea fiind prezentate în tabelul următor:

Sporturi desfășurate exclusiv în Municipiul Târgu Mureș	
Sport	**Număr locații de desfășurare**
Aeronautica	18
Alpinism si Escalada	21
Baseball si Softball	12
Bob-Sanie	10
Canotaj	17
Cricket	1
Darts	5
Fotbal American	3
Gimnastica Ritmica	19
Go	10
Hochei pe Gheata	21
Hochei pe Iarba	17
Kaiac Canoe	19
Karate	12
Karate Kyokushin - IKO 2	10
Karate Traditional	14
Karate WUKF	16
Karting	12
Kempo	10
Korfball	4
Minifotbal	1
Modelism	18
Motociclism	24
Oina	10

Sporturi desfășurate exclusiv în Municipiul Târgu Mureș	
Sport	**Număr locații de desfășurare**
Patinaj	26
Pescuit sportiv	13
Polo	25
Powerlifting	6
Radioamatorism	11
Rugby	25
Sambo	3
Schi - Biatlon	30
Scrabble	8
Scrima	24
Snooker	7
Sport Columbofil	1
Sport cu atelaj canin	1
Taekwondo Itf	12
Tir Sportiv	21
Triatlon	10
Yachting	8

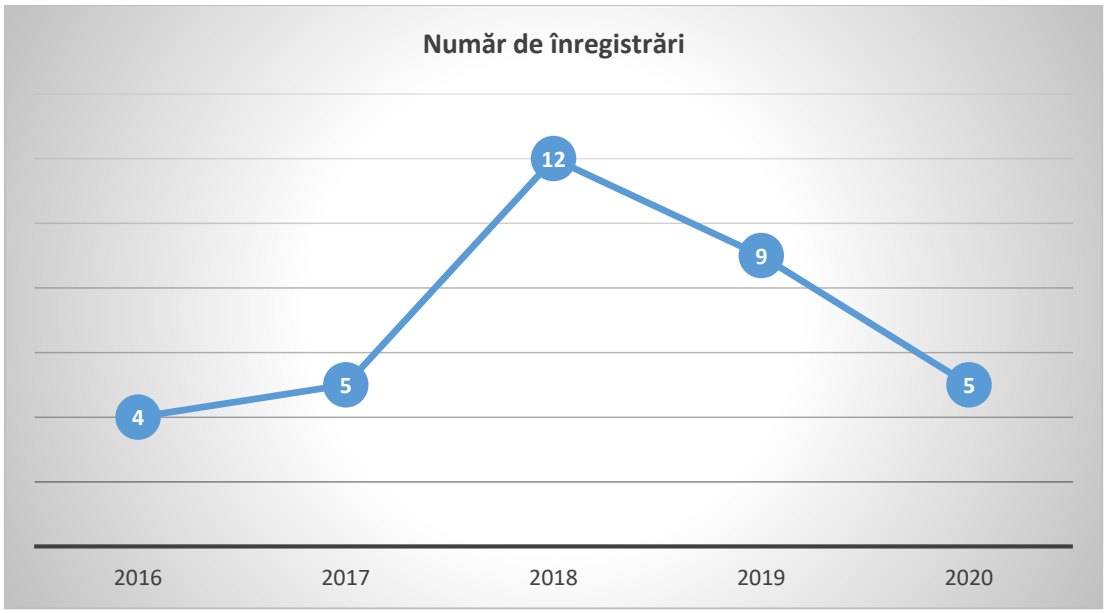
Sursa: Ministerul Tineretului si Sportului, Registru Sportiv

În perioada 2016-2020 cuprinsă studiului s-au înregistrat, conform Registrului Sportiv al Direcției județene pentru Sport și Tineret Mureș, 35 de noi structuri sportive și anume:

1. Clubul Sportiv Municipal Târgu Mureș
2. Clubul Sportiv Unirea Ungheni 2018
3. Asociația Club Sportiv Pro Gool
4. Asociația Club Sportiv Mobility Plus
5. Asociația Sportiva Clubul Sportiv Școlar Târgu Mureș
6. Asociația Clubul Sportiv Marosszeki Ijaszok
7. Asociația Clubul Sportiv Motor Tehnic
8. Asociația Clubul Sportiv Inainte
9. Asociația Clubul Sportiv Biba-Biba Sportklub - Biba Sports Club

10. Asociația Club Sportiv Jaguar Academy Mureș
11. Asociația Club Sportiv Sprint Team 88
12. Asociația Club Sportiv Darts Mureș
13. Asociația Club Sportiv Academia Transilvania
14. Asociația Clubul Sportiv de Lupte BSG
15. Asociația Club Sportiv MKE 2018 MS
16. Asociația Club Sportiv Haltere Târgu Mureș
17. Asociația Clubul Sportiv Dojo-Kensei Târgu Mureș
18. Asociația Clubul Sportiv MSE
19. Asociația Club Sportiv Forta Sânpaul
20. Asociația Club Sportiv Fair Play Târgu Mureș
21. Asociația Club Sportiv Partizan Polo Team
22. Asociația Club Sportiv AER & Horses
23. Asociația Clubul Sportiv Sportlight Dance Studio
24. Asociația Club Sportiv Sky Zone
25. Asociația Fotbal Club Vulturii Târgu Mureș
26. Asociația Clubul Sportiv Academia Mureșul
27. Asociația Club Sportiv de Echitație Scorillo
28. Asociația Club Sportiv Atletic Tg. Mureș
29. Asociația VV-Sparta-Fight
30. Asociația Club Sportiv Mureș Rally Team
31. Asociația Club Sportiv Progresul Dumbrăvioara
32. Asociația Clubul Sportiv TT Concept Adial
33. Asociația Club Sportiv Marosszek Sport Club Scaunul Mureșul
34. Asociația Clubul Sportiv Taekwondo Revolution/Revoluție
35. Asociația Club Sportiv Avantaj Ovidiu

Numărul de înregistrări anual diferă pe parcursul celor cinci ani studiați, iar ritmul de schimbare nu este constant crescător. Dacă până în anul 2018 se înregistrează creșteri, cea mai semnificativă creștere o regăsim în anul 2018 când se înregistrează cu șapte structuri sportive mai mult față de perioada anului precedent, din anul 2019 se prezintă o scădere iar în anul 2020 ajungând la același nivel din anul 2017.

Sursa: Direcția Județeana pentru Sport si Tineret Mureș, Registru Sportiv

1.9.6.3. Sport de performanță

România s-a remarcat de-a lungul timpul in competițiile sportive de elită, cu rezultate impresionante, fiind prezentă la Jocurile Olimpice, unde a însumat un număr total de 292 de medalii[60]. Cu toate acestea în ultimii ani România se confruntă cu o scădere dramatică a rezultatelor sportive în plan internațional. Dacă la Olimpiada de la Sydney (2000) țara noastră a obținut 26 de medalii, 12 (doisprezece) ani mai târziu, la Londra, am avut un total de 9 (nouă) medalii[61].
La Jocurile Olimpice au participat un număr de 70 de sportivi cu origini mureșene, însă cu toate aceste nu toți au participat reprezentând România și de asemenea nu toți dintre aceștia au adus si medalii[62].

Sportivii de performanță din județul Mureș în competițiile naționale și internaționale oficiale până în 2019, au obținut următoarele medalii[63]:

CAMPIONATE

[60] https://ro.wikipedia.org/wiki/Sport_%C3%AEn_Rom%C3%A2nia
[61] Sursa: Strategia Națională Sport https://www.djstcluj.ro/_Files/documente/Strategia-Nationala-pentru-Sport-2016-2032.pdf
[62] https://www.zi-de-zi.ro/2018/11/01/olimpicii-sportivi-mureseni-la-gala-valorile-comunitatii/
[63] Sursa datelor: pagina web a Direcţiei Judeţeane pentru Sport şi Tineret Mureş http://www.djstmures.ro/

MEDALII	Anul				
	Mondiale	Europene	Balcanice	Naționale	Total
Aur	1	7	3	109	**120**
Argint	5	3	1	102	**111**
Bronz	2	2	3	168	**175**
Total	**8**	**12**	**7**	**379**	**406**

Sursa: Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Mureș

Municipiul Târgu Mureș și Zona Metropolitană se remarcă printr-o serie de sporturi de înaltă performanță:

Municipiul Târgu Mureș și Zona Metropolitană	
Sport de înaltă performanță	Arte marțiale
	Baschet
	Canotaj
	Ciclism
	Lupte libere
	Patinaj viteza

Sursa: Club Sportiv "Mureșul" Târgu Mureș

Aeroclubul Mureș „Elie Carafoli"[64] își desfășoară activitatea bazându-se pe planoare, avioane ultra ușoare și parașute, iar pentru cei care vor să se licențieze într-unul dintre domenii, oferă cursuri de planorism, parașutism si ULM (avion).

Partizan Polo Team[65] din Sântana de Mureș, prezintă dorința de implicare și dezvoltare a sporturilor, iar activitatea sa este aceea de a oferi cursuri de inițiere înot pentru copii cât și pentru adulți, cursuri de perfecționare înot cât și antrenamente de polo. Momentan colaborează cu CSS Târgu Mureș, pentru a-i sprijini pe cei care doresc să practice acest sport la nivel avansat.

Club Sportiv Școlar Târgu Mureș își desfășoară activitatea cu numeroși profesori și antrenori care formează sportivi pentru competițiile naționale și internaționale. Momentan Clubul performează pe mai multe secții sportive: natație, tenis de masa, șah, volei, hochei de iarbă, lupte libere, scrimă, haltere[66].

Complexul de Agrement și Sport „Mureșul" este un loc de desfășurare a sporturilor de agrement în aer liber, fiind amenajate bazine de înot cât și terenuri de sport pentru tenis de picior, tenis de masa, baschet, volei pe nisip, mini-fotbal și fotbal.

[64] http://aeroclubul-mures.ro/
[65] https://inotpartizan.ro/
[66] Sursa: Pagina oficiala de facebook - Club Sportiv Scolar Tg-Mures

Transilvania Motor Ring (TMR) din Cerghid, oraș Ungheni, poate găzdui orice fel de competiție auto, moto și ciclistică care se poate desfășura pe un circuit de asfalt. Acesta are în planul de dezvoltare și amenajarea unei piste de cross și short track enduro pe care să se poată desfășura competiții atât moto cât și auto[67]

Pentru o dezvoltare armonioasă și de impact a sportului, atât pentru cel de performanță cât și pentru cel de masă, sunt necesare investiții în modernizarea si extinderea infrastructurii sportive, care vor aduce rezultate în timp.

1.10. Siguranța populației

1.10.1. Siguranța populației și ordinea publică

Serviciile de siguranță și ordine publică sunt asigurate de Poliţia Română în Zona Metropolitană Târgu Mureș.

La nivelul Municipiului Târgu Mureş funcționează și Poliția Locală, ca instituție publică de interes local, cu personalitate juridică. Activitatea Poliţiei Locale Târgu Mureş se realizează în scopul exercitării atribuțiilor privind apărarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private şi publice, prevenirea şi descoperirea infracțiunilor și este complementară activității Poliției Municipiului Târgu Mureş. În îndeplinirea misiunilor care îi revin, Poliţia Locală cooperează cu Poliţia Română şi cu Jandarmeria Română, precum și cu alte instituții ale statului, colaborează cu asociațiile şi organizațiile neguvernamentale, precum şi cu persoanele fizice şi juridice, în limitele legii.

Monitorizarea persoanelor care comit contravenții sau infracțiuni se face prin patrulare auto, pedestră şi prin monitorizare video. Pe domeniul public al Municipiului Târgu Mureș există montate aproximativ 82 camere de supraveghere, a căror monitorizare se realizează de către dispecerii Poliției Locale, camere care nu sunt destinate doar monitorizării traficului rutier, ci și pentru dovedirea stării de fapt, respectiv pentru identificarea persoanelor care au comis infracțiuni sau contravenții.

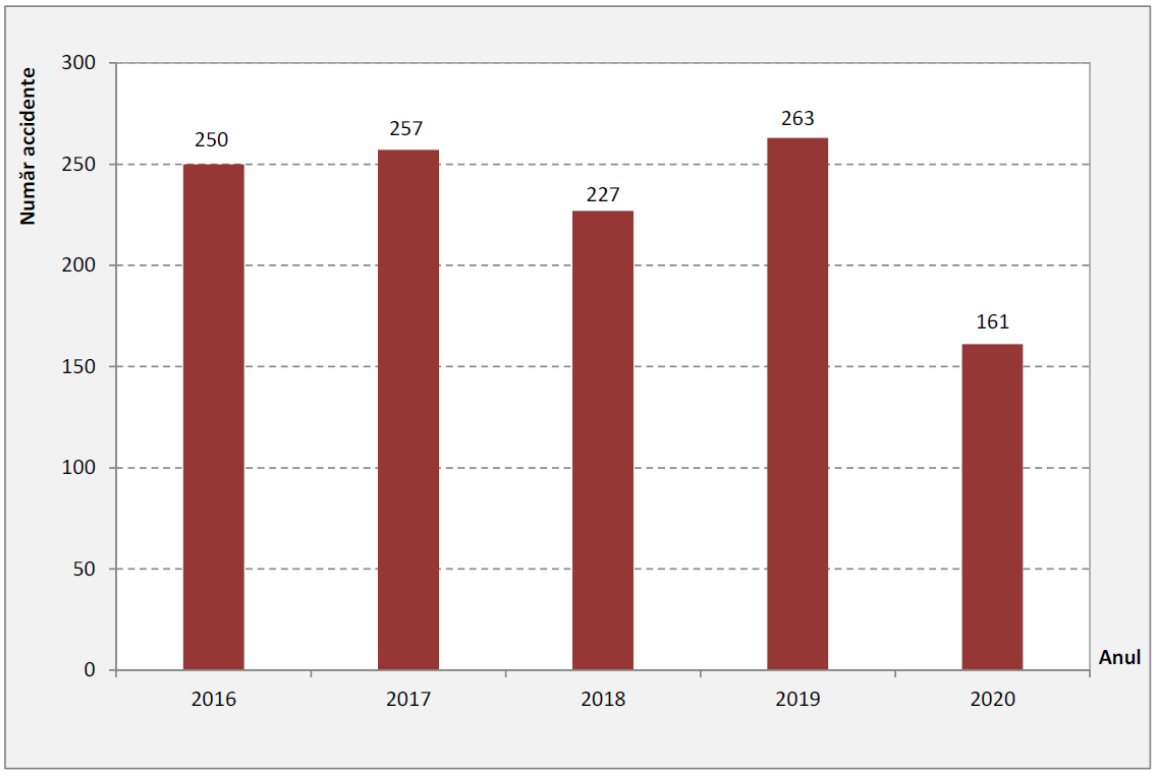
În perioada 2016-2020 a fost analizată siguranța circulației în raport cu accidentele înregistrate la nivelul rețelei de transport, date existente în baza de date a Inspectoratului de Poliție Județean Mureș, obținute la solicitarea Municipiului Târgu Mureș. În perioada analizată se remarcă instalată o tendință de reducere a numărului de accidente, cu excepția anului 2019 când s-a înregistrat valoarea maximă. Reducerea accentuată din anul 2020 este asociată diminuării activității de transport ca urmare a restricțiilor impuse în contextul pandemiei de COVID-19.

[67] Sursa: https://transilvaniamotorring.com/despre-tmr/

Pe întreaga perioadă de analiză, în Municipiul Târgu Mureș și-au pierdut viața în accidente de circulație 23 persoane, valorile extreme înregistrându-se în anul 2016, când au existat 2 victime din această categorie și în anul 2019, când 7 persoane au decedat ca urmare a implicării în accidente de circulație. Comparativ cu situația întâlnită în anul 2016, la finele perioadei de analiză s-a produs o creștere de 150%. Acest lucru trebuie să motiveze realizarea de acțiuni care să conducă la reducerea deceselor asociate circulației în mediul urban.

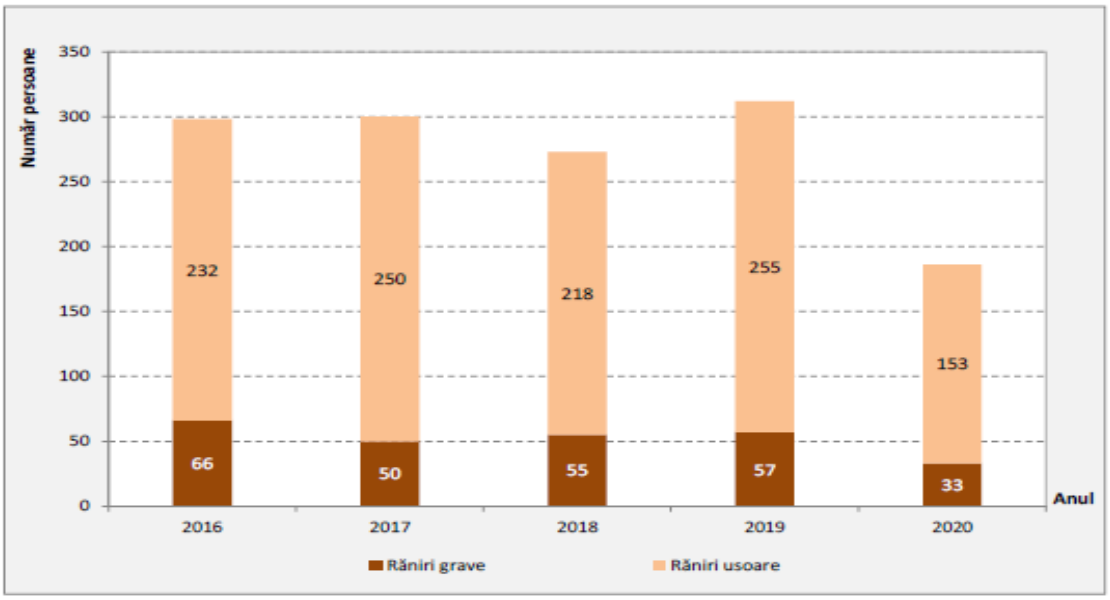
Alte categorii în care sunt încadrate victimele accidentelor, în funcție de gravitate, sunt cele ale răniților ușor și răniților grav. Variația anuală a celor două categorii de victime urmează tendința manifestată în variația numărului total de accidente, valoarea maximă ajungând în anul 2019 la 312 cazuri.

În figurile de mai jos sunt evidențiate variațiile anuale ale indicatorilor prin care se caracterizează siguranța circulației.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Variația numărului total de accidente, 2016-2020, Municipiul Târgu Mureș.

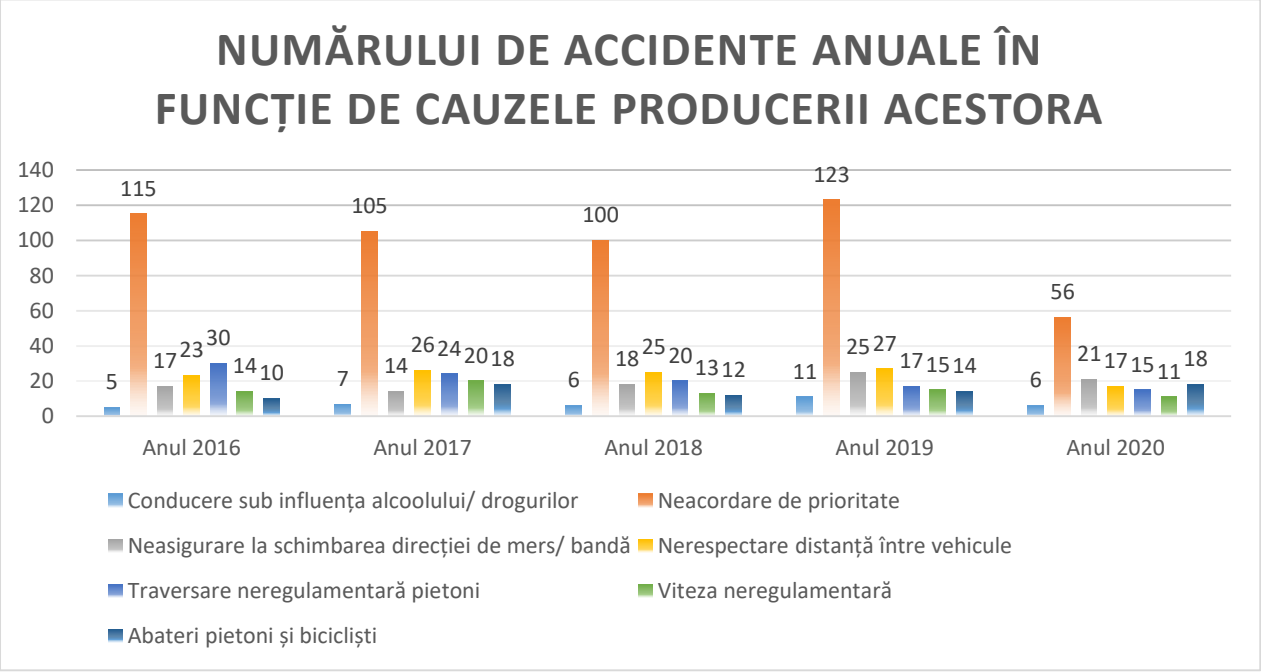
Sursa datelor: IPJ Mureș.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Variația numărului de victime, 2016-2020, Municipiul Târgu Mureș.

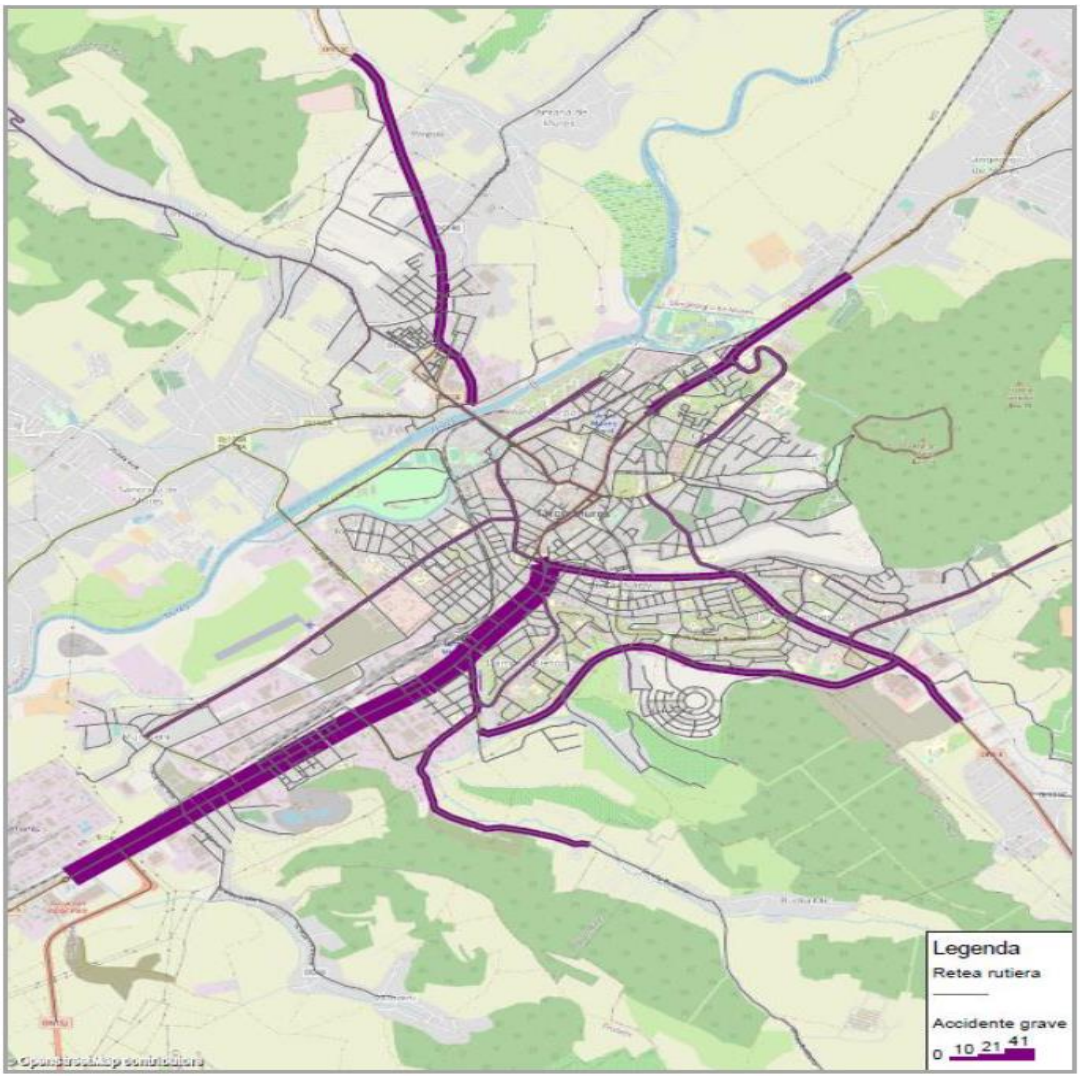
(Sursa datelor: IPJ Mure)

Se observă că neacordarea de prioritate pentru pietoni și vehicule, precum și nerespectare distanță între vehicule și traversare neregulamentară pietoni reprezintă principalele cauze de producere a accidentelor.

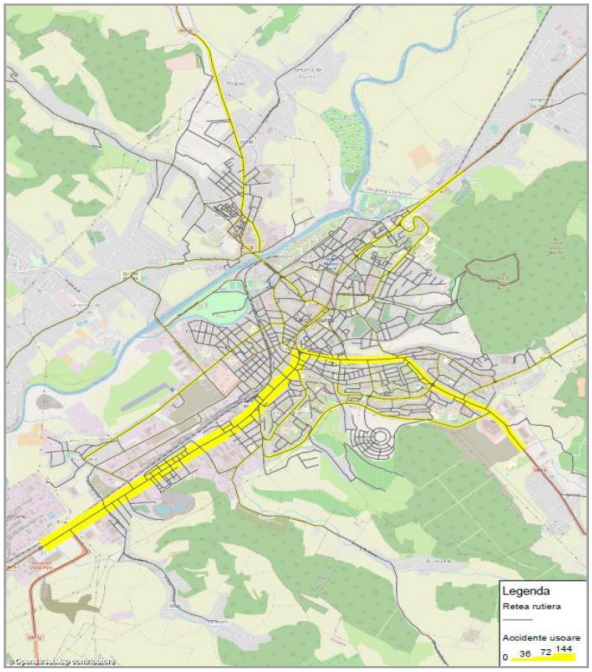

De asemenea, pietonii și bicicliștii reprezintă participanți la trafic cu vulnerabilitate ridicată cărora trebuie să li se acorde prioritate ridicată în propunerile de îmbunătățire a gradului de siguranță a circulației.

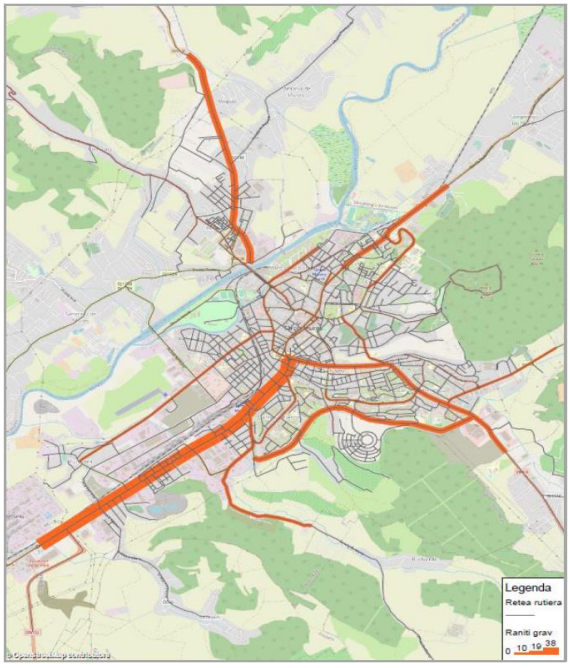
Sectoarele rețelei stradale din Municipiul Târgu Mureș caracterizate de incidență ridicată de producere a accidentelor de circulație și victime asociate acestora sunt amplasate pe principalele artere rutiere, pe care se întâlnesc valori ridicate ale fluxurilor de trafic. Str. Gheorghe Doja sector al traseului DN 15 pe teritoriul localității, reprezintă segmentul în care s-a înregistrat numărul maxim de accidente. Alte zone cu probleme de siguranța circulației sunt B-dul 1 Decembrie 1918, Calea Sighișoarei, B-dul 22 Decembrie 1989, Str. Voinicenilor.

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Accidente grave, 2016-2020

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Accidente ușoare, 2016-2020

Sursa: PMUD Târgu Mureș - Răniți grav, 2016-2020

Măsuri ce pot fi implementate în vederea creșterii siguranței rutiere:

- monitorizare cu ajutorul camerelor video;
- fluidizarea traficului rutier la orele de vârf în zonele de interes de pe raza Municipiului Târgu Mureș;
- prezența în teren a echipajelor de siguranță rutieră în zonele identificate cu risc rutier;
- participarea la acțiuni comune cu structurile rutiere;

desfășurarea unor programe de informare și educare

1.11. Profil și capacitate administrativă

1.11.1. Administrația publică și structurile asociative existente

Asociația Zona Metropolitană Târgu – Mureș a fost înființat în anul 2006 cu participarea ca membrii a Consiliului Județean Mureș, a municipiului Târgu Mureș și a comunelor limitrofe municipiului, printre care: Ungheni, Acățari, Ceaușu de Câmpie, Corunca, Crăciunești, Cristești, Ernei, Gheorghe Doja, Livezeni, Pănet, Sâncraiul de Mureș, Sângeorgiu de Mureș, Sânpaul și Sântana de Mureș).

Asociația Zona Metropolitană Târgu Mureș este o asociație de dezvoltare intercomunitară, fiind o persoană juridică română de drept privat și are statut de utilitate publică recunoscut prin efectul legii, fără scop patrimonial, cu caracter neguvernamental și apolitic, care a fost înființată în luna iulie 2006, în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/31.01.2020, cu completările și modificările ulterioare, având ca scop dezvoltarea zonei metropolitane Târgu Mureș din perspectiva relațiilor economice, sociale, culturale, turistice și sportive, existente între autoritățile administrației publice locale ale zonei. Asociația Zona Metropolitană Târgu Mureș are patrimoniu propriu, autonomie funcțională și financiară.
Scopul Asociației îl constituie dezvoltarea durabilă a unităților administrativ – teritoriale care alcătuiesc asociația. Obiectivele[68] asociației sunt următoarele:

a) asigurarea dezvoltării patrimoniului Asociației;
b) sprijinirea dezvoltării economico-sociale a zonei metropolitane;
c) identificarea căilor și mijloacelor de îmbunătățire a infrastructurii administrației publice locale;
d) valorificarea potențialului economic local și identificarea unor surse de finanțare interne și externe;
e) sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mici și mijlocii;
f) stimularea și atragerea capitalului străin;
g) promovarea imaginii și potențialelor de dezvoltare a zonei;
h) promovarea intereselor zonei metropolitane, precum și apărarea intereselor membrilor Asociației;
i) inițierea și derularea unor programe și proiecte proprii şi în regim de parteneriat menite să conducă la dezvoltarea zonei metropolitane;
j) constituirea și atragerea de fonduri necesare activității asociației;
k) schimburi informaționale cu alte zone metropolitane;
l) elaborarea și promovarea de planuri și strategii de dezvoltare și implementarea acestora;
m) susținerea şi sprijinirea implementării proiectelor în zona metropolitană;
n) atragerea de noi investiţii şi creşterea accesului la resurse;
o) accesarea de finanțări din fonduri nerambursabilă în domeniile de interes ale Asociației;
p) dezvoltarea, modernizarea și îmbunătățirea serviciilor publice;
q) dezvoltarea turismului și a sectorului terțiar.

Membrii Asociației Zona Metropolitană Târgu – Mureș sunt structurate în felul următor, conform datelor furnizate , în ceea ce privește serviciile publice și comisiile de specialitate:

[68] https://www.cjmures.ro/Hotariri/Hot2021/anexa1_hot035_2021.pdf

Direcții și servicii publice

Acățari	Ceaușu de Câmpie	Corunca	Crăciunești	Ernei	Pănet
- **SVSU** - **Evidența Populației** - **Poliție Locală**	- Serviciul public pentru situații de urgență	n/a	- Compartiment financiar – contabil, taxe și impozite, resurse umane - Compartimentul servicii comunale, transport și întreținere - Biroul juridic, administrația publică locală, achiziții publice și asistență socială - Biroul fond funciar, registru agricol și urbanism	- Serviciul Voluntar pentru Situații de urgență	- Serviciul public de gospodărie comunala

Sâncraiu de Mureș	Sângeorgiu de Mureș	Sântana de Mureș	Târgu Mureș	Ungheni
- Serviciul de întreținere a domeniului public	- Creșa Îngerașul - Poliția Locală	- Serviciul public de asistenta socială	- Direcția proiecte cu finanțare internațională, resurse umane, relații cu publicul și logistică - Direcția economică - Direcția școli - Direcția arhitect șef - Serviciul relații cu consilierii,	- Serviciul Financiar Contabilitate, Resurse umane, Impozite si Taxe Locale - Serviciul Administrație Publica - Serviciul Urbanism si Amenajarea

Sâncraiu de Mureș	Sângeorgiu de Mureș	Sântana de Mureș	Târgu Mureș	Ungheni
			secretariat, evidentă alegători și arhivă - Direcția activități social-culturale, patrimoniale și comerciale - Serviciul audit public intern - Serviciul voluntar pentru situații de urgență - Direcția juridică, contencios administrativ și administrație publică locală - Direcția tehnică - Direcția poliția locală - Serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor Târgu Mureș	Teritoriului - Serviciu Public de Canalizare - Serviciu Public Comunitar Local de Evidenta a Persoanelor - Serviciul Public de Politie Locala - Serviciu Edilitar Gospodărie Salubritate - Direcția de Asistenta Sociala

Municipiul Târgu Mureș este o unitate administrativ teritorială, având personalitate juridică de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu.[69]
Municipiul Târgu Mureș este și subiect de drept fiscal, titulare ale codului de înregistrare fiscală și ale conturilor deschise la unitățile teritoriale de trezorerie, precum și unitățile bancare, este titular ale drepturilor și obligațiilor ce decurs din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

[69] Unităţile administrativ teritoriale în România | Codul administrativ

Competențele și atribuțiile autorităților administrației publice locale sunt stabilite prin ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ.
Municipiul Târgu Mureș este condus de către primar și doi viceprimari și administrat de consiliu local.
Atribuțiile principale ale primarului constă în conducerea Municipiului, al aparatului de specialitate și serviciilor publice, respectiv în baza Constituției, legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului și ale Consiliului Local[70]:

- Asigură respectarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției şi ale legilor țării, ale decretelor Președintelui României, ale hotărârilor Guvernului, ale actelor emise de ministere şi alte autorități ale administrației publice centrale, ale hotărârilor Consiliului Județean;
- Asigură executarea hotărârilor Consiliului local. În cazul în care apreciază că, o Hotărâre a acestuia este ilegală, în termen de 3 zile de la data luării la cunoștință, sesizează pe Prefect.
- Poate propune Consiliului local municipal consultarea populaţiei, prin referendum, cu privire la problemele locale de interes deosebit şi pe baza hotărârii consiliului, ia măsuri pentru organizarea acestei consultări;
- Prezintă Consiliului, anual sau ori de câte ori este necesar, rapoarte privind starea economică şi socială a Municipiului;
- Întocmește proiectul bugetului local şi contul de încheiere a exercițiului bugetar şi le supune aprobării consiliului;
- Exercită drepturile şi asigură îndeplinirea obligaţiilor ce revin Municipiului în calitate de persoană juridică civilă;
- Exercită funcția de ordonator principal de credite;
- Verifică, din oficiu sau la cerere, încasarea şi cheltuirea sumelor din bugetul local şi comunică de îndată consiliului cele constatate;
- Răspunde de elaborarea strategiilor de dezvoltare a Municipiului din punct de vedere economic şi urban;
- Ia măsuri pentru prevenirea şi limitarea urmărilor calamităților, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor sau epizootiilor, împreună cu organele specializate ale statului. În acest scop, poate mobiliza şi populaţia, agenții economici şi instituţiile publice din municipiu, acestea fiind obligate să execute măsurile stabilite;
- Asigură ordinea publică şi liniștea locuitorilor, prin intermediul polițiștilor locali şi cu ajutorul jandarmeriei, pompierilor şi apărării civile, care au obligația să răspundă solicitărilor sale, în condiţiile legii;
- Ia măsurile prevăzute de lege cu privire la desfășurarea adunărilor publice;

[70] https://www.tirgumures.ro/atributiile principale ale primarului

- Ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentaților sau a altor manifestări publice care contravin ordinii de drept, ori atentează la bunele moravuri, la ordinea şi liniștea publică;
- Controlează igiena şi salubritatea localurilor publice şi a produselor alimentare puse în vânzare pentru populație, cu sprijinul organelor de specialitate;
- Ia măsuri pentru prevenirea şi combaterea pericolelor provocate de animale;
- Asigură elaborarea regulamentului local de urbanism şi a documentațiilor de urbanism şi amenajarea teritoriului şi le supune aprobării Consiliului local municipal, cu respectarea prevederilor legii;
- Asigură întreținerea drumurilor publice din municipiu, implantarea semnelor de circulație, desfășurarea normală a traficului rutier şi pietonal;
- Supraveghează târgurile, piețele, oboarele, locurile şi parcurile de distracție şi ia măsuri operative pentru buna funcționare a acestora;
- Conduce serviciile publice municipale;
- Îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă;
- Emite avizele, acordurile şi autorizațiile prevăzute de lege;
- Elaborează proiectul de statut al personalului, propune structura organizatorică, numărul de personal şi salarizarea acestuia şi le supune spre aprobare Consiliului local municipal;
- Numește şi eliberează din funcție personalul din aparatul de specialitate al Primarului;
- Controlează activitatea personalului din aparatul de specialitate al Primarului;
- Supraveghează inventarierea şi administrarea bunurilor care aparțin Municipiului;
- Primarul îndeplinește şi alte atribuții prevăzute de lege sau încredințate de către Consiliul local municipal.

Consiliul local al Municipiului Târgu Mureș se compune din consilieri locali aleși în condițiile stabilite de legislația în vigoare. Actualul consiliu este format din 23 de consilieri locali, care au inițiativa și hotărăsc, în condițiile legii, în toate problemele de interes local. Consiliului local îi revin următoarele categorii de atribuții[71]:

- atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum şi organizarea şi funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local şi ale societăților şi regiilor autonome de interes local;
- atribuții privind dezvoltarea economico-socială şi de mediu a municipiului;
- atribuții privind administrarea domeniului public şi privat al municipiului;
- atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local;
- atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern şi extern.

[71] Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului local Municipal Târgu Mureș

În exercitarea atribuțiilor prevăzute mai sus, consiliul local aprobă statutul municipiului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local, aleg viceprimarii din rândul consilierilor locali, aprobă la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice, respectiv aprobă alte documentații, în vederea exercitării atribuțiilor conform Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului local Municipal Târgu Mureș.
În termen de maxim 30 de zile de la constituirea consiliul local, aceasta îşi organizează comisii de specialitate, pe principalele domenii de activitate. Numărul membrilor comisiei este întotdeauna impar.
Comisiile de specialitate au următoarele atribuții:

- Analizează proiectele de hotărâri ale consiliului local din domeniul lor de activitate;
- întocmesc avize asupra proiectelor de hotărâri şi asupra problemelor analizate, pe care le prezintă consiliului local;
- Comisiile de specialitate adoptă avize cu majoritate simplă

Comisiile de specialitate instituite la nivel local sunt:

1. Comisia de studii, prognoze economico-sociale, buget-finanțe şi administrarea domeniului public şi privat al municipiului Târgu Mureș (5 membri);
2. Comisia de organizare şi dezvoltare urbanistică, realizarea lucrărilor publice, protecția mediului înconjurător, conservarea monumentelor istorice şi de arhitectură (5 membri);
3. Comisia pentru servicii publice şi comerț (5 membri);
4. Comisia pentru activităţi ştiinţifice, învățământ, sănătate, cultură, sport, agrement şi integrare europeană, probleme de minorități şi culte (5 membri);
5. Comisia pentru administrație publică locală, protecție socială, juridică, apărarea ordinii publice, respectarea drepturilor şi libertăților cetățenești (5 membri);

Primăria Municipiului este structurată astfel, în ceea ce privește direcțiile și serviciile:
DIRECȚIA PROIECTE CU FINANȚARE INTERNAȚIONALĂ, RESURSE UMANE, RELAȚII CU PUBLICUL ȘI LOGISTICĂ

- Serviciul relații cu publicul - primirea, înregistrarea şi expedierea corespondenței, oferirea de informaţii şi eliberarea de formulare tipizate pentru obţinerea avizelor, aprobărilor eliberate de Municipiul Tîrgu Mureș
- Serviciul proiecte cu finanțare internațională – managementul proiectelor
- Serviciul salarizare și resurse umane - recrutarea personalului prin organizarea de concursuri, selecția, formarea, instruirea, avansarea, promovarea şi dezvoltarea carierei personalului, calcularea drepturilor salariale ale angajaților, prezentarea datelor statistice cerute de conducerea instituției şi a altor instituţii abilitate în conformitate cu legislația în vigoare.

- Serviciul logistică - Coordonează activitatea din punct de vedere logistic şi tehnico-materială a instituției

DIRECȚIA ECONOMICĂ

- Serviciul achiziții publice
- Biroul concesiuni, închirieri și vânzări
- Serviciul buget (control financiar intern) - Organizează şi răspunde de efectuarea întregii evidente contabile la nivelul Municipiului Tîrgu-Mureș în conformitate cu prevederile legale în vigoare
- Biroul contabilitate

DIRECȚIA ȘCOLI

- Compartiment coordonare cabinete școlare
- Serviciul investiții, reparații, școli, biserici și spitale
- Serviciul coordonare, administrare, urmărire, aprobare a bugetelor de cheltuieli administrative
- Serviciul juridic, logistic, licitații și asociații de proprietari - Îndrumă, sprijină şi controlează asociațiile de proprietari pentru îndeplinirea atribuțiilor legale

DIRECȚIA ARHITECT SEF

- Serviciul autorizări în construcții
- Serviciul urbanism, dezvoltare durabilă, informatizare

Atribuții

- Repartizează corespondența serviciului şi urmărește rezolvarea acesteia în termenul legal prevăzut de lege.
- Aduce la cunoștința publicului actele de autoritate emise de Compartimentul Arhitect Șef , conform legii , certificate de urbanism , autorizații de construire /desființare .
- Inițiază proiecte de hotărâri, dispoziții ale primarului în problemele de specialitate de care răspunde, pregătind expuneri de motive, informări şi referate în domeniul de activitate al serviciului.
- Întocmește semestrial un raport privind activitatea serviciului .
- Aduce la cunoștința subordonaților legislația specifică activităţii pe care o desfășoară (legi, hotărâri de Guvern, ordonanțe, ordine, hotărâri de consiliu local, norme tehnice ş. a.).
- Face propuneri pentru participarea la cursuri de perfecționare a subordonaților în vederea creșterii performanțelor profesionale.

- Răspunde de întocmirea fișelor de post şi a rapoartelor de evaluare a performanțelor profesionale pentru personalul din subordine,
- Propune avansarea, premierea, stimularea sau măsuri de sancționare pentru personalul din subordine, în condiţiile legii.
- Elaborează şi actualizează procedurile operaționale , aferente activităţilor pe care le coordonează.
- Stabilește şi ierarhizează riscurile asociate principalelor activităţi precum şi managementul acestora, împreună cu Arhitectul Șef, șeful serviciului urbanism, amenajarea teritoriului şi gestiune date urbane şi juristul compartimentului arhitect Șef , în cadrul grupului de lucru.
- Exercită şi alte atribuţii stabilite prin lege sau alte acte normative, prin hotărâri ale Consiliului local, dispoziții ale primarului sau primite de la Consiliul local sau primar.

SERVICIUL RELATII CU CONSILIERII, SECRETARIAT, EVIDENTĂ ALEGĂTORI ŞI ARHIVĂ

- asigură condiţiile pentru desfășurarea şedinţelor Consiliului local municipal prin pregătirea materialelor, multiplicarea şi difuzarea lor la termenele prevăzute în regulamentul de funcționare a consiliului;
- înregistrează şi conduce evidența dispozițiilor primarului, asigură comunicarea şi înaintarea acestora, în termen legal, către autorităţile şi persoanele interesate;
- îndeplinește sarcinile specifice privind pregătirea alegerilor locale, parlamentare şi prezidențiale;
- primirea, înregistrarea declaraţiilor de avere şi declaraţiile de interese, conform art. 10 din Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale de Integritate;
- iniţiază şi organizează activitatea de întocmire a nomenclatorului dosarelor în cadrul primăriei, asigură legătura cu Arhivele Statului în vederea verificării şi confirmării nomenclatorului, urmăreşte modul de aplicare a nomenclatorului aprobat prin Dispoziţia de Primar nr. 20.182/31 martie 2008, la constituirea dosarelor;
- arhivează conform legii, toate documentele emise de Consiliul local al municipiului şi de Primărie, numele acestora, eliberează sub semnătura Primarului sau Secretarului, copii de pe orice act de Arhiva Consiliului, în afara celor cu caracter secret stabilit prin lege;
- îndeplinește sarcinile specifice privind pregătirea alegerilor locale, parlamentare şi prezidenţiale;
- efectuează expertize extrajudiciare la solicitarea compartimentelor de specialitate, cu aprobarea secretarului sau primarului;
- evaluează bunuri ale autorităţii sau cele ce urmează a fi achiziţionate;

DIRECȚIA ACTIVITĂȚI SOCIAL-CULTURALE, PATRIMONIALE ȘI COMERCIALE

- Birou unic - Se adresează tuturor persoanelor fizice si juridice care doresc obținerea unor avize/ certificate eliberate de primăria municipiului Tg. Mureș: avize de funcționare, avize

terase, avize de ocupare temporară a domeniului public, avize solicitate prin Certificatul de Urbanism, avize de publicitate temporară, Certificate fiscale, etc

- Serviciul autorizări activități economice - analizează şi soluționează cererile din partea operatorilor economici privind eliberarea avizelor/autorizațiilor pentru desfășurarea următoarelor activităţi
- Serviciul activități culturale, sportive, de tineret și locativ - gestionarea problemelor legate de activităţi culturale şi sportive, activităţi extrașcolare-ale unităților de învățământ preșcolar şi școlar, activităţi ale organizațiilor neguvernamentale şi ale unităților de cult din Municipiul Tîrgu Mureș; sprijin financiar, finanțări nerambursabile, subvenții.
- Serviciul relații interne și internaționale

SERVICIUL AUDIT PUBLIC INTERN

Auditul public intern reprezintă o activitate funcțional independentă şi obiectivă, care dă asigurări şi consiliere conducerii pentru buna administrare a veniturilor şi cheltuielilor publice, perfecționând activitățile entităţii publice.

SERVICIUL VOLUNTAR PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

Îndeplinește sarcini de prevenire a situațiilor de urgență, monitorizare şi intervenție limitată, în funcţie de tipurile de risc existente pe teritoriul municipiului, elaborează planurile de intervenție la nivelul municipiului Tîrgu Mureș.

DIRECȚIA JURIDICĂ, CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

- Serviciul juridic, contencios administrativ - Asigură asistenţa juridică a Municipiului Tîrgu-Mureș, şi a autorităţilor administrației publice locale; Asigură reprezentarea şi apărarea intereselor Municipiului Tîrgu-Mureș şi ale autorităţii administrației publice locale în fața instanţelor de judecată, a organelor cu activitate jurisdicţională, a organelor de urmărire penală, a notarilor publici, a altor instituţii şi autorități publice.
- Serviciul autoritate tutelară - Desfășurarea de activităţi specifice în domeniul autorităţii tutelare, reglementate de Codul civil, Codul de procedură civilă şi alte legislații.
- Serviciul fond funciar și registru agricol - culegerea şi înscrierea de date în registru agricol, ținerea la zi a registrelor pe suport de hârtie şi în format electronic; eliberarea Atestatelor; participă efectiv la punerea în aplicare a prevederilor Legilor fondului funciar

DIRECȚIA TEHNICĂ

- Compartiment supraveghere deținători rețele și monitorizarea serviciilor publice
- Birou energetic
- Compartiment investiții construcții drumuri si străzi
- Compartiment investiții construcții civil

DIRECȚIA POLIȚIA LOCALĂ

- Serviciul ordine publică
- Serviciul de control, disciplină în construcții, comercial și protecția mediului

Serviciile publice subordonate sunt structurate în felul următor:

ADMINISTRAȚIA SERELOR, PARCURILOR ŞI ZONELOR VERZI

Aparține din punct de vedere organizatoric Primăriei Municipiului Tg-Mureș. Obiectul de activitate constă în producerea materialului dendro-floricol pentru necesarul propriu în vederea înființării culturilor dendro-floricole din parcurile pe care le administrează pe raza municipiului.

ADMINISTRATIA DOMENIULUI PUBLIC

Serviciul Public Administrația Domeniului Public îşi desfăşoară activitatea sub autoritatea Consiliului Local al Municipiului Tîrgu Mureș, având ca obiect principal de activitate administrarea bunurilor aparținând domeniului public şi privat al Municipiului Tîrgu Mureș.
Principalele activități constă în:

- executarea lucrărilor de reabilitare şi întreținere a arterelor de circulație auto şi pietonale;
- verificarea stării tehnice a străzilor, identificarea şi localizarea degradărilor produse în carosabil şi remedierea operativă a acestora;
- creşterea eficienței lucrărilor de reabilitare şi întreținere a străzilor şi a drumurilor, prin adoptarea unor soluții, materiale şi tehnologii performante;
- evitarea şi/sau limitarea deteriorării domeniului public, determinată de execuția lucrărilor de construcţii, precum şi refacerea zonelor adiacente afectate;
- amenajarea şi exploatarea locurilor de parcare şi afişaj publicitar de pe domeniul public, în condiţiile stabilite conform legislației actuale în vigoare;
- dezvoltarea şi amenajarea spaţiilor publice în strânsă concordanță cu necesitățile comunității locale şi a documentațiilor de urbanism aprobate potrivit legii;
- amenajarea, întreținerea şi reabilitarea spaţiilor de joaca pentru copii, a spaţiilor de odihnă, aflate în subordine;

DIRECȚIA IMPOZITE ȘI TAXE LOCALE

- SERVICIUL IMPOZITE ȘI TAXE PERSOANE FIZICE

Constată, stabilește şi urmăreşte impozitele şi taxele locale, datorate de persoanele fizice şi persoanele juridice.

- SERVICIUL IMPOZITE ȘI TAXE PERSOANE JURIDICE

Constata, stabilește, gestionează si operează in baza de date următoarele taxe si impozite locale datorate de persoanele juridice: impozit/taxa clădiri, impozit asupra mijloacelor de transport,

impozit/taxa teren, taxa pentru vehicule lente, taxa pentru servicii de reclama si publicitate, taxa pentru afișaj in scop de reclama si publicitate, impozit pe spectacole.

- BIROUL INSPECȚIE FISCALĂ

Efectuează inspecții fiscale privind verificarea legalității şi conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii şi exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili persoane juridice, respectării prevederilor legislației fiscale şi contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impunere, stabilirea diferențelor obligațiilor de plată şi a accesoriilor aferente acestora la contribuabili din aria sa de competență, in ceea ce privește domeniul impozitelor si taxelor, contribuții sau alte sume datorate care se constituie venituri la bugetul local.

- SERVICIUL EXECUTARE SILITĂ ȘI EVIDENȚA AMENZILOR

Efectuează procedura de executarea silită a debitorilor care nu îşi plătesc de bunăvoie obligaţiile fiscale datorate, în vederea stingerii acestora, în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală şi a altor acte normative care au incidență în domeniul executării silite a creanțelor bugetare locale, pe baza solicitărilor şi sesizărilor primite din partea Serviciilor de stabilire, impunere și încasare impozite şi taxe locale sau din partea altor compartimente din cadrul aparatului de specialitate al Primarului

- SERVICIUL INSOLVENȚE, CONTESTAȚII, BAZE DE DATE

Asigură asistența juridică a Direcției impozite și taxe locale, colaborează cu Serviciul de urmărire și executare silită în vederea demarării sau soluționării litigiilor privind contestațiile la executare, menținerea popririlor, soluționează litigiile promovate de către contribuabili în cadrul Direcției de impozite și taxe locale, îndeplinește și alte atribuții stabilite prin lege sau prin alte acte normative

UTILITATI MUNICIPALE

- Cetatea Medievală Tîrgu Mureș
- Centrul Cultural Mihai Eminescu
- Club Tineret Tîrgu Mureș (Restaurant şi Hotel)
- Casa de Oaspeți Week-end
- Cinematograful Arta
- Administrarea Cimitirelor
- Teatrul de vara

ADMINISTRATIA COMPLEXULUI DE AGREMENT MURESUL

Administrația Complexului de Agrement şi Sport “Mureșul”, înființată în temeiul HCL nr.120 din 31 mai 2001 funcționează în subordinea Consiliului Local Municipal Tîrgu-Mureș şi a Primarului

Municipiului Tg-Mureș. Forma juridică de organizare a Administrației Complexului de Agrement şi Sport "Mureșul", este : serviciu public de interes local fără personalitate juridică.

PISCINA ING. MIRCEA BIRAU

Bazinul acoperit - Piscina " ing. Mircea Birău" a fost dat în folosința in luna august 1984, funcționând in cadrul fostului T.C.M. pana in anul 2003, când a trecut in subordinea Primăriei Tîrgu – Mureș In prezent, Bazinul acoperit - Piscina "ing. Mircea Birău" oferă publicului doua bazine de apa, - unul pentru înot, cu dimensiunile de 25 X 10 m adâncimea apei fiind de 1,85 m, iar celălalt pentru neînotători, cu dimensiunile de 6 X 10 m și o adâncime a apei de 1,30 m - sala de fitness, sauna si solar.

ADMINISTRAȚIA GRĂDINII ZOOLOGICE

Punctul zoologic din Tîrgu-Mureș înființat în anii '60 prezintă un loc de atracție pentru populaţia locală şi pentru turişti. La înființare grădina avea o suprafaţa de 600-700 m2, care în 1965 s-a mărit la 20 hectare.

ADMINISTRAȚIA CREȘELOR

Serviciu fără personalitate juridică aflat în subordinea Consiliului Local municipal Târgu-Mureș, specializat în servicii cu caracter social, medical, educaţional pentru creşterea, îngrijirea şi educarea timpurie a copiilor cu vârsta de până la 3 respectiv 4 ani - (copiii care împlinesc vârsta de 3 ani în cursul anului școlar).

DIRECȚIA ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Rolul acestui serviciu este de a identifica şi soluționa problemele sociale ale comunităţii din domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum şi a oricăror persoane aflate în nevoie, prin acordarea unor prestații şi servicii sociale, în baza reglementărilor legale în vigoare. În cadrul direcției funcționează următoarele servicii și compartimente:

- Serviciul Financiar-Contabil, Resurse Umane, Administrativ, Strategii și Implementare Programe
- Compartimentul Asistență Rromi
- Serviciul Protecție Socială
- Serviciul de Protecție Specială
- Adăpost de Noapte
- Dispeceratul Integrat de Urgență 112
- Centrul de Zi Rozmarin

SERVICIUL PUBLIC COMUNITAR DE EVIDENTA A PERSOANELOR

Serviciul Public Comunitar Local de Evidentă a Persoanelor Tg-Mureș s-a înființat prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Tg-Mureș nr. 4/2005, în temeiul art. 1, alin. 1 din O.G. nr. 84/2001 privind înfiinţarea, organizarea si funcţionarea serviciilor publice comunitare de evidenta a persoanelor cu completările şi modificările ulterioare, prin reorganizarea compartimentului de stare civila din cadrul aparatului propriu al Municipiului Tg-Mureș şi a formațiuni locale de evidentă a populaţiei din structura Ministerului Administrației si Internelor. Scopul Serviciului Public Comunitar Local de Evidentă a Persoanelor al Municipiului Tîrgu-Mureș este acela de a exercita competențele ce îi sunt date prin lege pentru punerea în aplicare a prevederilor actelor normative care reglementează activitatea de evidență a persoanelor. În cadrul serviciului public funcționează următoarele servicii:

- Serviciul Evidenta Persoanelor
- Serviciul Stare Civila

1.11.2. Situația și evoluția bugetelor locale

Bugetele locale se constituie din venituri realizate pe plan local și venituri primite de la nivel central. Principalele acte normative care reglementează veniturile proprii în România sunt Legea finanțelor publice locale și Legea privind impozitele și taxele locale. Nivelul și sursa acestor venituri sunt controlate și decise de către autoritățile locale, în limitele legale prevăzute de lege.
Veniturile bugetare locale se constituie din[72]:

- venituri proprii (impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozit pe venit)
- sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat
- subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete
- donații și sponsorizări

Gradul de autonomie locală a unei comunități depinde în mare măsură de ponderea veniturilor realizate pe plan local. Veniturile realizate în mod ideal trebui să acopere cheltuielile efectuate.

1.11.2.1. Analiza bugetelor locale în prezent

1.11.2.1.1. Analiza veniturilor bugetare locale

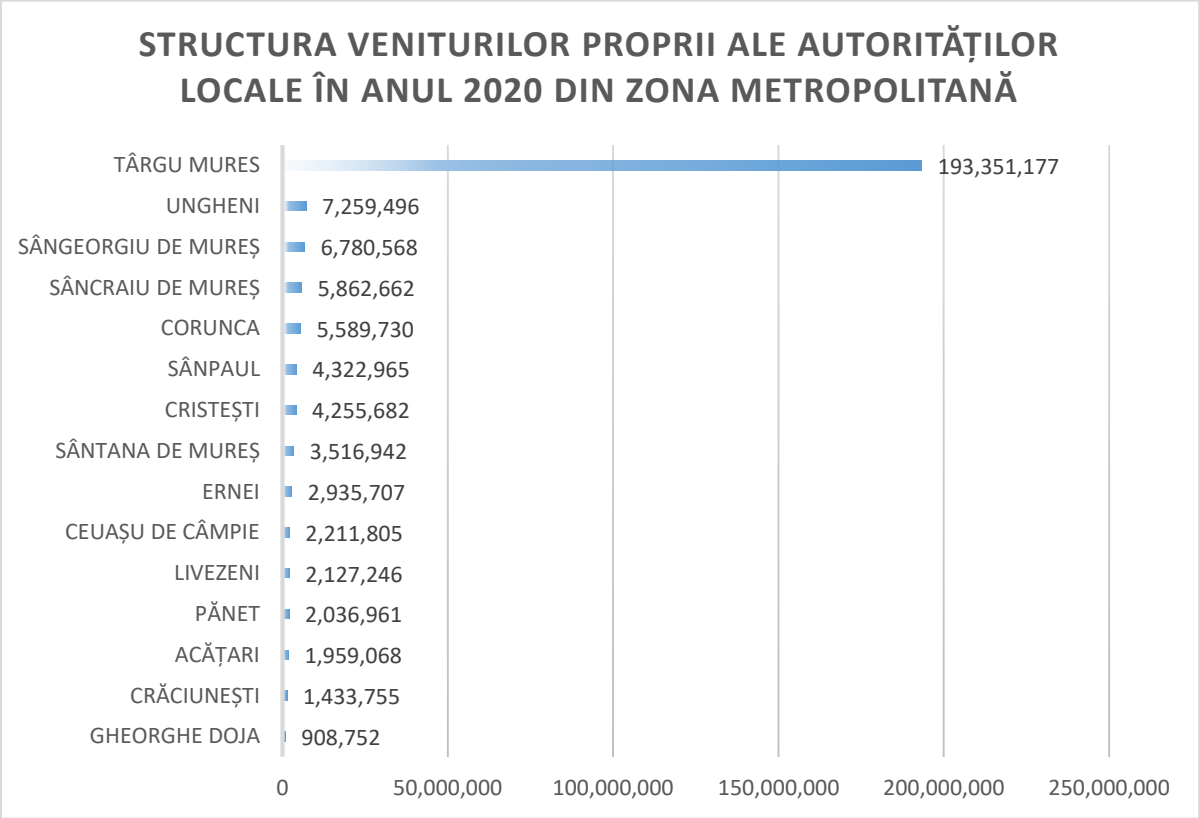
Structura veniturilor proprii ale autorităților locale în anul 2020 din Zona Metropolitană se prezintă în felul următor[73]:

[72] Veniturile şi cheltuielile bugetelor locale | Lege 273/2006

DENUMIREA UNITĂŢILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE		VENITURI PROPRII		TOTAL VENITURI PROPRII
		din care:		
		Cote defalcate din impozitul pe venit	**Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru echilibrarea bugetelor locale**	
1.	TÂRGU MUREȘ	193.351.177	0	193.351.177
2.	UNGHENI	7.259.496	0	7.259.496
3.	SÂNGEORGIU DE MUREȘ	6.032.254	748.314	6.780.568
4.	SÂNCRAIU DE MUREȘ	5.076.446	786.216	5.862.662
5.	CORUNCA	5.589.730	0	5.589.730
6.	SÂNPAUL	4.322.965	0	4.322.965
7.	CRISTEȘTI	3.600.666	655.016	4.255.682
8.	SÂNTANA DE MUREȘ	3.001.869	515.073	3.516.942
9.	ERNEI	1.926.939	1.008.768	2.935.707
10.	CEUAȘU DE CÂMPIE	1.023.248	1.188.557	2.211.805
11.	LIVEZENI	1.726.846	400.400	2.127.246
12.	PĂNET	722.065	1.314.896	2.036.961
13.	ACĂȚARI	1.122.318	836.750	1.959.068
14.	CRĂCIUNEȘTI	494.963	938.792	1.433.755
15.	GHEORGHE DOJA	249.849	658.903	908.752

[73] Situaţia veniturilor şi cheltuielilor Unităților Administrativ-Teritoriale (http://www.dpfbl.mdrap.ro/sit_ven_si_chelt_uat.html)

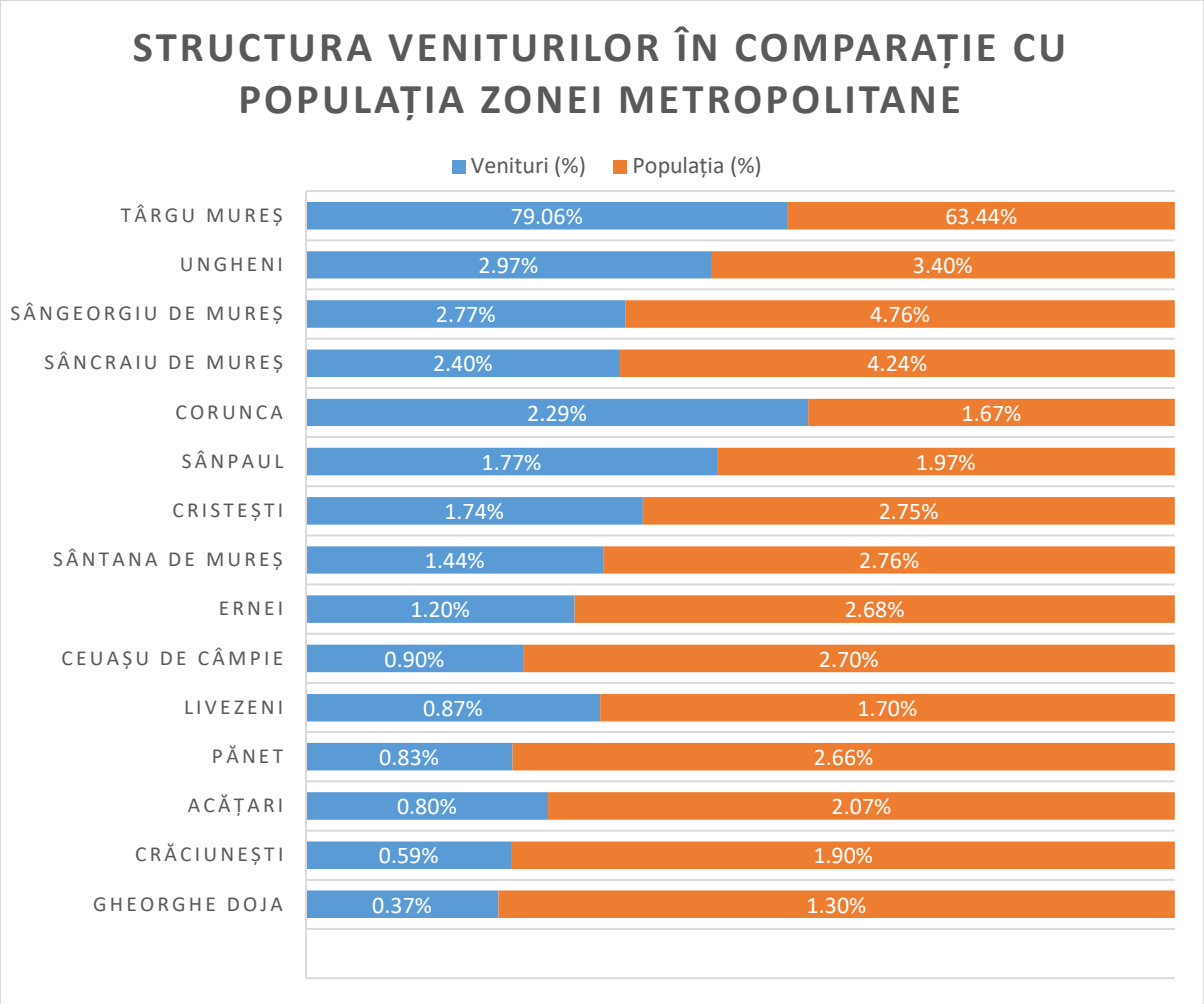
După cum se poate observa, structura veniturilor proprii în anul 2020 se organizează după mărimea UAT. Municipiul Târgu Mureș fiind reședință de județ, are cele mai mari venituri în comparație cu alte zone din Zona Metropolitană.

Structura veniturilor este în strânsă corelare cu populația unității administrativ teritoriale, după cum se poate observa conform tabelului de mai jos, respectiv cu :

	DENUMIREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE	TOTAL VENITURI PROPRII (31 decembrie 2021)	Venituri (%)	Populația (1 ianuarie 2021)	Populația (%)
1.	GHEORGHE DOJA	908.752	0,37%	2.985	1,30%
2.	CRĂCIUNEȘTI	1.433.755	0,59%	4.367	1,90%
3.	ACĂȚARI	1.959.068	0,80%	4.764	2,07%
4.	PĂNET	2.036.961	0,83%	6.098	2,66%
5.	LIVEZENI	2.127.246	0,87%	3.895	1,70%

	DENUMIREA UNITĂŢILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE	TOTAL VENITURI PROPRII (31 decembrie 2021)	Venituri (%)	Populația (1 ianuarie 2021)	Populația (%)
6.	CEUAȘU DE CÂMPIE	2.211.805	0,90%	6.203	2,70%
7.	ERNEI	2.935.707	1,20%	6.155	2,68%
8.	SÂNTANA DE MUREȘ	3.516.942	1,44%	6.337	2,76%
9.	CRISTEȘTI	4.255.682	1,74%	6.304	2,75%
10.	SÂNPAUL	4.322.965	1,77%	4.517	1,97%
11.	CORUNCA	5.589.730	2,29%	3.837	1,67%
12.	SÂNCRAIU DE MUREȘ	5.862.662	2,40%	9.729	4,24%
13.	SÂNGEORGIU DE MUREȘ	6.780.568	2,77%	10.924	4,76%
14.	UNGHENI	7.259.496	2,97%	7.815	3,40%
15.	TÂRGU MURES	193.351.177	79,06%	145.666	63,44%
	TOTAL	**244.552.516**	**100,00%**	**229.596**	**100,00%**

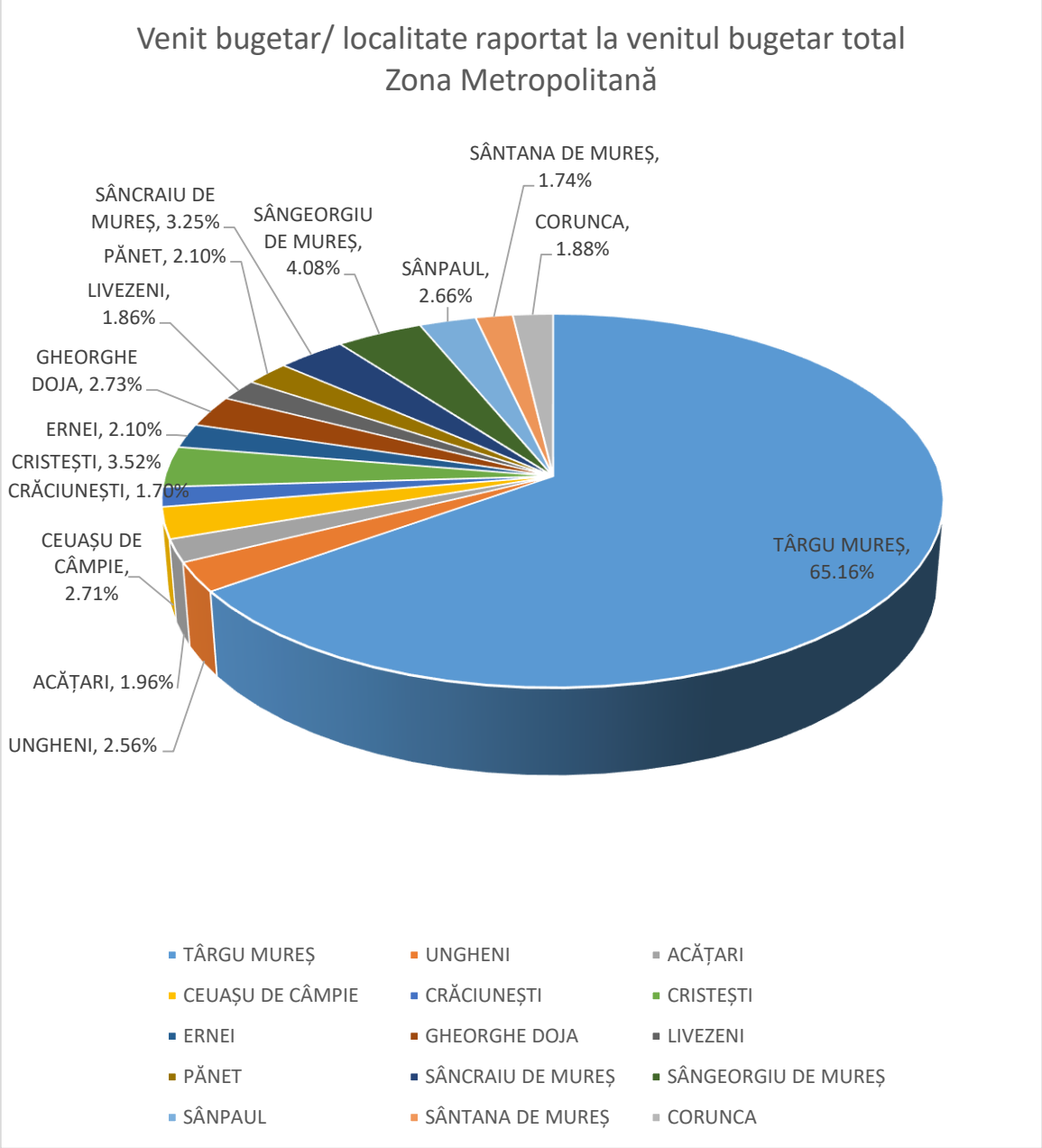

Structura veniturilor bugetare locale în anul 2020, care se compune din venituri proprii (impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozit pe venit), sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete, donații și sponsorizări arată în felul următor:

DENUMIREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE (în ordine alfabetică)		din care:		Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate	Sume defalcate din TVA pentru drumuri	Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea învățământului	Subvenții	Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate şi prefinanţării aferente cadrului financiar 2014-2020	Alte venituri	TOTAL
		Cote defalcate din impozitul pe venit	Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit								
1	TÂRGU MURES	193.351.177	0	28.483.193	0	6.923.000	1.973.000	19.657.808	17.872.427	106.992	**268.367.597**
2	UNGHENI	7.259.496	0	1.318.000	16.000	934.000	0	1.017.626	0	0	**10.545.122**
3	ACĂȚARI	1.122.318	836.750	904.000	14.000	3.520.000	0	1.636.600	0	23.046	**8.056.714**
4	CEUAȘU DE CÂMPIE	1.023.248	1.188.557	1.068.000	14.000	3.451.000	835.000	3.468.084	66.590	47.284	**11.161.763**
5	CRĂCIUNEȘTI	494.963	938.792	904.376	14.000	2.845.000	0	1.790.257	10.718	1.282	**6.999.388**
6	CRISTEȘTI	3.600.666	655.016	888.000	14.000	2.144.000	0	123.123	5.071.179	1.982.643	**14.478.627**
7	ERNEI	1.926.939	1.008.768	1.000.000	14.000	3.651.000	0	50.667	94.888	906.421	**8.652.683**
8	GHEORGHE DOJA	249.849	658.903	553.019	14.000	2.154.000	0	6.643.128	634.152	339.522	**11.246.573**
9	LIVEZENI	1.726.846	400.400	728.000	14.000	2.368.000	0	351.111	1.887.540	169.586	**7.645.483**
10	PĂNET	722.065	1.314.896	1.175.198	14.000	4.565.000	0	8.089	590.738	247.089	**8.637.075**
11	SÂNCRAIU DE MUREȘ	5.076.446	786.216	1.248.000	0	2.345.000	0	3.924.609	5.358	1.781	**13.387.410**
12	SÂNGEORGIU DE MUREȘ	6.032.254	748.314	1.601.813	14.000	2.532.000	0	718.188	4.273.833	867.092	**16.787.494**
13	SÂNPAUL	4.322.965	0	1.622.000	14.000	1.780.000	0	2.078.828	881.588	254.767	**10.954.148**
14	SÂNTANA DE	3.001.869	515.073	835.000	16.000	1.605.000	0	948.819	127.106	114.020	**7.162.887**

DENUMIREA UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE (în ordine alfabetică)			din care: Cote defalcate din impozitul pe venit	din care: Sume alocate din cotele defalcate din impozitul pe venit	Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate	Sume defalcate din TVA pentru drumuri	Sume defalcate din TVA pentru echilibrarea bugetelor locale	Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea învățământului	Subvenții	Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate şi prefinanţării aferente cadrului financiar 2014-2020	Alte venituri	TOTAL
	MUREȘ											
15	CORUNCA	5.589.730	0	659.000	14.000	480.000	0	1.002.345	37	4	**7.745.116**	
TOTAL		**235.500.831**	**9.051.685**	**42.987.599**	**186.000**	**41.297.000**	**2.808.000**	**43.419.282**	**31.516.154**	**5.061.529**	**411.828.080**	

Analizând tabelul de mai sus, se observă faptul că Municipiul Târgu Mureș are cele mai mari venituri bugetare față de celelalte orașe și comune din Zona Metropolitană, reprezentând 65,16% din total venituri bugetare din Zona Metropolitană, urmat de comuna Sângeorgiu de Mureș cu un procent de 4,08%.

1.11.2.1.2. Analiza cheltuielilor bugetare locale

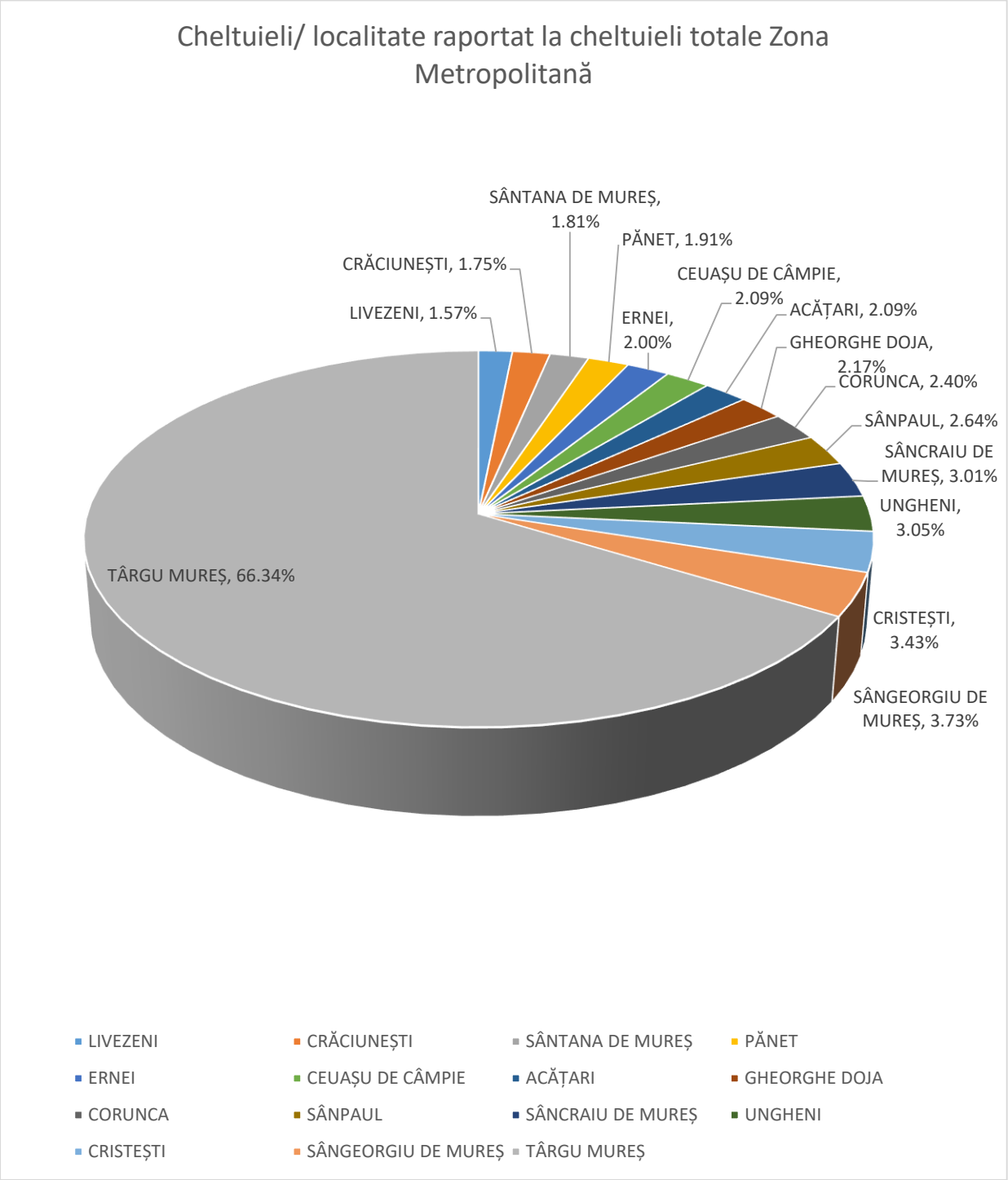
Structura cheltuielilor ale autorităților locale în anul 2020 din Zona Metropolitană se prezintă în felul următor[74]:

DENUMIREA UNITĂŢILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE)		CHELTUIELI TOTALE	din care: pe titluri de cheltuieli												
			Cheltuieli de personal	**Bunuri şi servicii**	**Dobânzi**	**Subvenţii**	**Transferuri între unităţi ale administraţiei publice**	**Alte transferuri**	**Proiecte cu finanţare din fonduri externe nerambursabile**	**Asistenţă socială**	**Proiecte cu finanţare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020**	**Alte cheltuieli**	**Cheltuieli de capital**	**Operaţiuni financiare**	**Plăţo efectuate în anii precedenţi şi recuperate în anul curent**
1.	TÂRGU MUREŞ	346.886.656	105.011.601	116.852.369	2.853.627	21.848.785	5.138.933	1.973.000	0	18.391.863	27.444.510	8.998.347	22.477.855	17.719.725	-1.823.959
2.	UNGHENI	15.957.693	5.277.933	5.679.253	0	0	673.471	0	0	896.568	0	98.760	4.224.341	0	-892.633
3.	ACĂȚARI	10.921.342	4.090.192	4.414.073	15.188	0	0	0	0	655.953	0	141.752	1.559.843	70.045	-25.704
4.	CEUAȘU DE CÂMPIE	10.921.092	2.760.661	3.224.135	0	0	0	824.000	0	771.028	98.845	129.000	3.113.423	0	0
5.	CRĂCIUNEȘTI	9.134.908	2.151.388	1.519.264	0	0	0	0	0	703.321	762.509	11.866	4.565.601	0	-579.041
6.	CRISTEȘTI	17.948.133	2.872.520	2.899.290	0	0	0	0	0	467.869	8.496.975	310.000	2.933.297	0	-31.818

[74] Situaţia veniturilor şi cheltuielilor Unităților Administrativ-Teritoriale (http://www.dpfbl.mdrap.ro/sit_ven_si_chelt_uat.html)

7.	ERNEI	10.458.661	2.818.138	1.987.073	0	0	0	0	0	731.876	1.141.339	143.022	3.652.316	0	-15.103
8.	GHEORGHE DOJA	11.356.338	1.357.337	1.250.633	0	0	0	0	0	338.483	256.423	8.572	8.144.890	0	0
9.	LIVEZENI	8.205.298	2.116.927	2.581.894	75.243	0	0	0	0	338.189	2.559.861	0	557.670	0	-24.486
10.	PĂNET	9.986.367	2.862.669	2.587.899	18.609	0	0	0	0	774.621	2.254.588	334.390	1.164.934	0	-11.343
11.	SÂNCRAIU DE MUREȘ	15.738.761	3.333.927	3.735.407	0	0	0	0	0	803.806	26.190	109.180	7.770.869	0	-40.618
12.	SINGEORGIU DE MUREȘ	19.519.330	5.979.300	4.161.298	0	0	0	0	0	902.677	6.800.669	349.608	1.423.876	0	-98.098
13.	SÂNPAUL	13.814.643	2.999.956	3.754.866	59.553	0	0	0	0	997.697	2.112.062	271.696	3.419.145	199.668	0
14.	SÂNTANA DE MUREȘ	9.486.076	2.437.065	2.182.974	0	0	0	0	0	540.826	0	61.600	4.303.419	0	-39.808
15.	CORUNCA	12.568.950	2.059.223	2.664.609	0	0	0	0	0	294.128	168.278	80.000	7.305.052	0	-2.340

Analizând tabelul de mai sus, se observă faptul că Municipiul Târgu Mureș are cele mai mari cheltuieli față de celelalte orașe și comune din Zona Metropolitană, reprezentând 66,34% din total cheltuieli din Zona Metropolitană, urmat de comuna Sângeorgiu de Mureș cu un procent de 3,73%.

1.11.2.2. Evoluția în timp a bugetelor locale

Pentru a analiza evoluția în timp a bugetelor locale, au fost analizate datele financiare privind situația veniturilor și cheltuielilor unităților administrativ teritoriale pentru perioada 2016 – 2020[75]. Statisticile privind finanțele publice acordă o imagine asupra deficitelor administrației publice, datorilor, veniturilor și cheltuielilor. Datele analizate sunt importante pentru a determina starea de sănătate a economiei localităților.

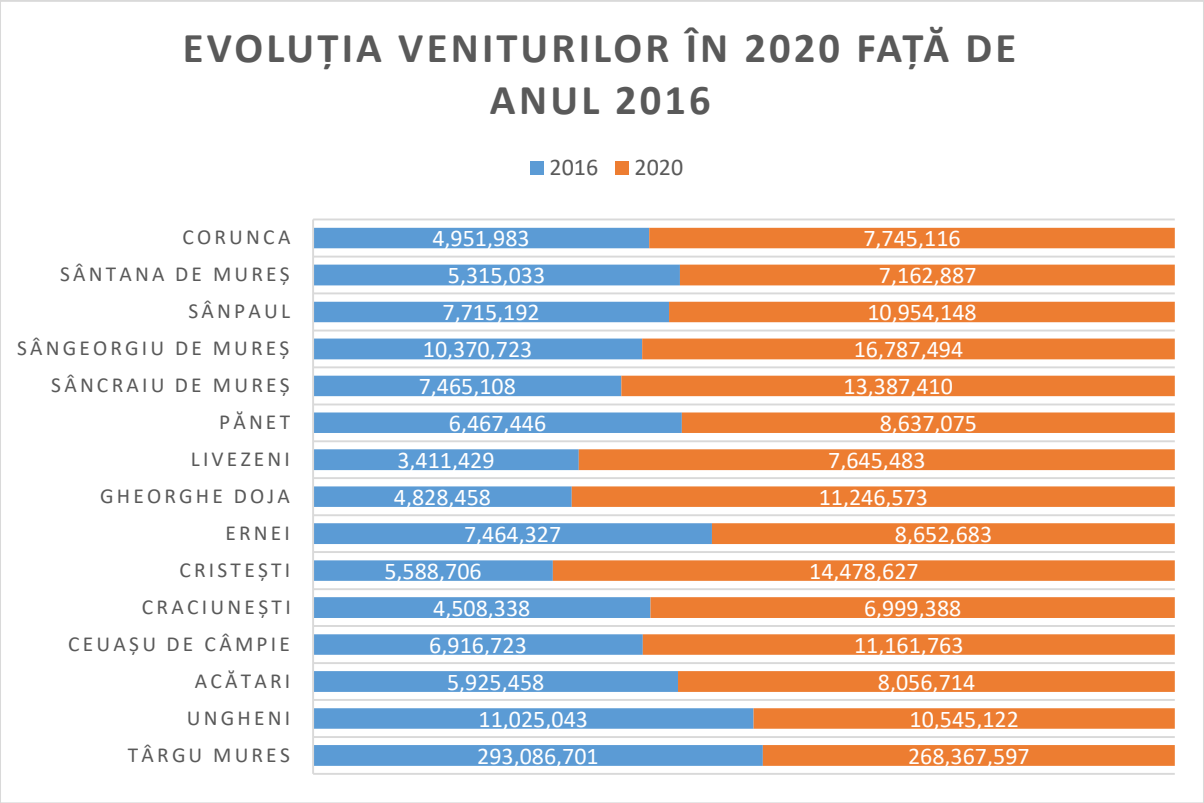
1.11.2.2.1. Evoluția veniturilor bugetare locale

Analizând datele privind veniturile bugetare locale în ceea ce privește evoluția acestora în timp, totalul veniturilor pe perioada 2016 – 2020 se arată în felul următor:

Total venituri bugetare locale					
Denumire UAT/ Anul	2016	2017	2018	2019	2020
TÂRGU MUREȘ	293.086.701	299.407.252	196.492.712	227.042.559	268.367.597
UNGHENI	11.025.043	10.613.741	9.836.480	9.503.105	10.545.122
ACĂȚARI	5.925.458	5.968.655	5.334.256	6.120.264	8.056.714
CEUAȘU DE CÂMPIE	6.916.723	10.325.176	5.085.833	6.321.290	11.161.763
CRACIUNEȘTI	4.508.338	6.949.986	2.463.392	5.113.096	6.999.388
CRISTEȘTI	5.588.706	7.529.439	5.705.542	5.101.241	14.478.627
ERNEI	7.464.327	10.339.726	6.450.099	6.241.973	8.652.683
GHEORGHE DOJA	4.828.458	4.609.001	1.934.515	4.060.901	11.246.573
LIVEZENI	3.411.429	8.004.809	3.974.290	8.224.483	7.645.483
PĂNET	6.467.446	6.835.832	4.475.958	11.602.537	8.637.075
SÂNCRAIU DE MUREȘ	7.465.108	9.514.967	6.390.699	9.950.998	13.387.410
SÂNGEORGIU DE MUREȘ	10.370.723	14.785.882	8.701.107	13.235.010	16.787.494
SÂNPAUL	7.715.192	11.689.442	12.806.385	12.388.785	10.954.148
SÂNTANA DE MUREȘ	5.315.033	6.684.797	3.244.559	6.475.864	7.162.887
CORUNCA	4.951.983	5.952.099	3.704.221	4.282.332	7.745.116

[75] Situaţia veniturilor şi cheltuielilor Unităților Administrativ-Teritoriale (http://www.dpfbl.mdrap.ro/sit_ven_si_chelt_uat.html)

Evoluția veniturilor în anul 2020 față de anul 2016 se prezintă în felul următor:

Conform datelor prezentate mai sus, se observă o scădere a veniturilor în anul 2020 față de anul 2019 în Municipiul Târgu Mureș, respectiv în Orașul Ungheni. Comunele aparținătoare au avut o creștere a veniturilor în anul 2020 față de 2016, conform tabelului prezentat mai jos:

Denumire UAT/ Anul	Total venituri		
	2016	**2020**	**Diferența %**
TÂRGU MUREȘ	293.086.701	268.367.597	-8,43%
UNGHENI	11.025.043	10.545.122	-4,35%
ACĂȚARI	5.925.458	8.056.714	35,97%
CEUAȘU DE CÂMPIE	6.916.723	11.161.763	61,37%
CRĂCIUNEȘTI	4.508.338	6.999.388	55,25%
CRISTEȘTI	5.588.706	14.478.627	159,07%
ERNEI	7.464.327	8.652.683	15,92%
GHEORGHE DOJA	4.828.458	11.246.573	132,92%
LIVEZENI	3.411.429	7.645.483	124,11%
PĂNET	6.467.446	8.637.075	33,55%

Denumire UAT/ Anul	Total venituri		
	2016	**2020**	**Diferența %**
SÂNCRAIU DE MUREȘ	7.465.108	13.387.410	79,33%
SÂNGEORGIU DE MUREȘ	10.370.723	16.787.494	61,87%
SÂNPAUL	7.715.192	10.954.148	41,98%
SÂNTANA DE MUREȘ	5.315.033	7.162.887	34,77%
CORUNCA	4.951.983	7.745.116	56,40%

Municipiul Târgu Mureș a înregistrat o scădere de 8,43% privind veniturile în anul 2020 față de anul 2016, respectiv Orașul Ungheni a înregistrat o scădere de 4,35% privind veniturile în anul 2020 față de anul 2016. Celelalte comune aparținătoare Zonei Metropolitane au înregistrat o creștere a veniturilor în anul 2020 față de anul 2016 între 159,07% - 15,92%.

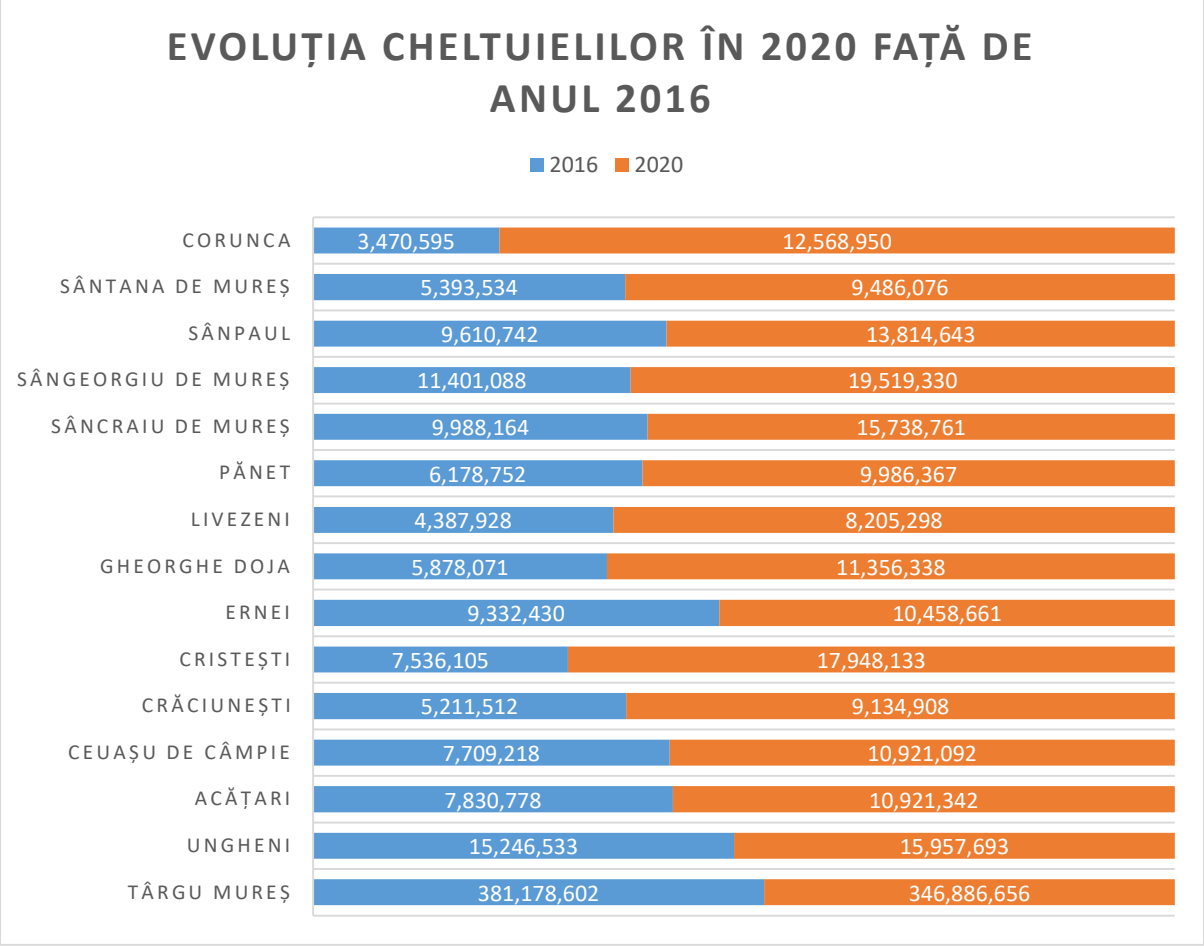
1.11.2.2.2. Evoluția cheltuielilor bugetare locale

Analizând datele privind cheltuielile bugetare locale în ceea ce privește evoluția acestora în timp, totalul cheltuielilor pe perioada 2016 – 2020 se arată în felul următor:

Total cheltuieli					
Denumire UAT/ Anul	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
TÂRGU MUREȘ	381.178.602	388.294.121	278.282.916	314.436.865	346.886.656
UNGHENI	15.246.533	13.750.300	16.579.913	17.909.270	15.957.693
ACĂȚARI	7.830.778	7.328.258	7.920.647	9.565.760	10.921.342
CEUAȚU DE CÂMPIE	7.709.218	9.211.115	7.409.756	7.424.253	10.921.092
CRĂCIUNEȘTI	5.211.512	5.507.812	4.287.789	5.544.818	9.134.908
CRISTEȘTI	7.536.105	8.052.021	7.859.900	7.334.922	17.948.133
ERNEI	9.332.430	9.134.600	11.292.960	7.974.252	10.458.661
GHEORGHE DOJA	5.878.071	5.380.383	3.323.694	5.523.334	11.356.338
LIVEZENI	4.387.928	5.898.784	7.219.669	11.379.480	8.205.298
PANET	6.178.752	8.490.997	6.592.396	14.993.150	9.986.367
SÂNCRAIU DE MUREȘ	9.988.164	9.971.854	12.215.524	12.761.059	15.738.761

Total cheltuieli					
Denumire UAT/ Anul	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
SÂNGEORGIU DE MUREȘ	11.401.088	14.880.281	13.757.172	23.906.765	19.519.330
SÂNPAUL	9.610.742	11.618.462	16.092.110	17.454.457	13.814.643
SÂNTANA DE MUREȘ	5.393.534	6.908.885	9.091.046	10.511.612	9.486.076
CORUNCA	3.470.595	3.849.662	5.662.673	7.317.732	12.568.950

Evoluția cheltuielilor în anul 2020 față de anul 2016 se prezintă în felul următor:

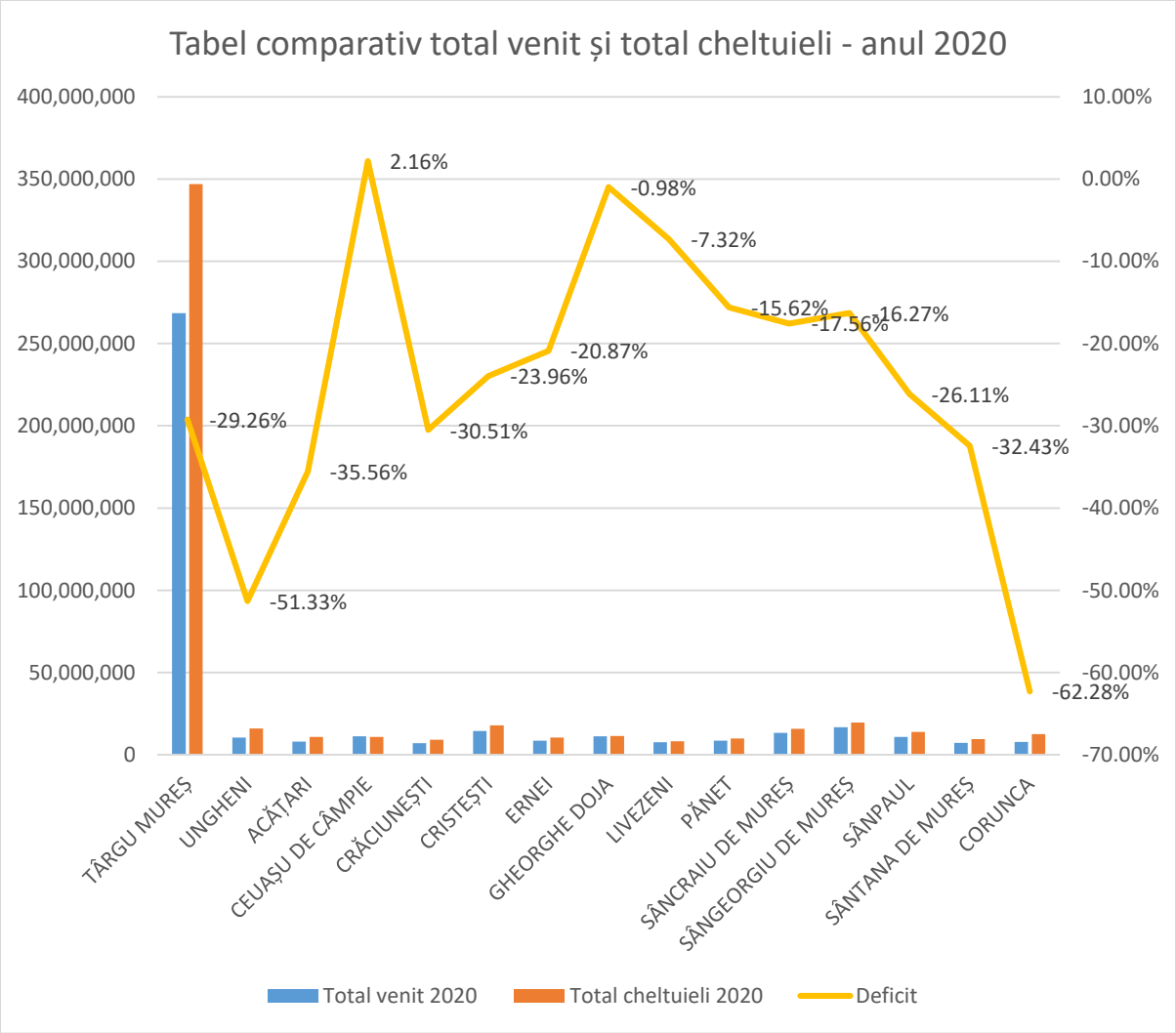
Conform datelor prezentate mai sus, se observă o scădere a cheltuielilor în anul 2020 față de anul 2019 în Municipiul Târgu Mureș. În celelalte zone aparținătoare Zonei Metropolitane se observă creștere a cheltuielilor în anul 2020 față de 2016, conform tabelului prezentat mai jos:

Total cheltuieli			
Denumire UAT/Anul	2016	2020	Diferența %
TÂRGU MUREȘ	381.178.602	346.886.656	-9,00%
UNGHENI	15.246.533	15.957.693	4,66%
ACĂȚARI	7.830.778	10.921.342	39,47%
CEUAȘU DE CÂMPIE	7.709.218	10.921.092	41,66%
CRĂCIUNEȘTI	5.211.512	9.134.908	75,28%
CRISTEȘTI	7.536.105	17.948.133	138,16%
ERNEI	9.332.430	10.458.661	12,07%
GHEORGHE DOJA	5.878.071	11.356.338	93,20%
LIVEZENI	4.387.928	8.205.298	87,00%
PĂNET	6.178.752	9.986.367	61,62%
SÂNCRAIU DE MUREȘ	9.988.164	15.738.761	57,57%
SÂNGEORGIU DE MUREȘ	11.401.088	19.519.330	71,21%
SÂNPAUL	9.610.742	13.814.643	43,74%
SÂNTANA DE MUREȘ	5.393.534	9.486.076	75,88%
CORUNCA	3.470.595	12.568.950	262,16%

Municipiul Târgu Mureș a înregistrat o scădere de 9,00% privind cheltuielile în anul 2020 față de anul 2016. Celelalte zone aparținătoare Zonei Metropolitane au înregistrat o creștere a cheltuielilor, ceea mai mare creștere în anul 2020 față de anul 2021 fiind înregistrat în comuna Corunca, având o creștere de 262,16%. Restul zonelor au înregistrat o creștere a cheltuielilor între 75,88-4,66%.

1.11.2.3. Analiză comparativă venituri bugetare – cheltuieli locale

Analizând datele oficiale privind situaţia veniturilor şi cheltuielilor Unităților Administrativ-Teritoriale, pe anul 2020, reiese un deficit între venituri și cheltuieli în majoritatea zonelor aparținând Zonei Metropolitane.

1.11.3. Situația resurselor umane și materiale

În cadrul autorităţilor şi instituţiilor publice sunt înfiinţate funcţii publice, care sunt ocupate de către funcţionari publici. Funcţionarii publici, în funcţie de categoria din care fac parte, iau decizii şi/sau desfăşoară activităţi cu caracter tehnic, în vederea asigurării continuităţii funcţionării în interes public general al autorităţilor şi instituţiilor publice. Categoriile de personali care nu fac parte din categoria de personal bugetar, printre altele sunt acele persoane din aparatul propriu al autorităţilor şi instituţiilor publice, care desfăşoară activităţi de secretariat, administrativ, protocol, gospodărie, întreţinere-reparaţii şi de deservire, pază, precum şi alte categorii de personal care nu exercită prerogative de putere publică, etc.

Funcţiile publice se clasifică în felul următor în funcţie de nivelul studiilor necesare:

Clasa I - funcţii publice pentru a căror ocupare se cer studii universitare de licenţă absolvite cu diplomă de licenţă sau echivalentă

Clasa II - funcţiile publice pentru a căror ocupare se cer studii superioare de scurtă durată, absolvite cu diplomă, în perioada anterioară aplicării celor trei cicluri tip Bologna

Clasa III - funcţiile publice pentru a căror ocupare se cer studii liceale, respectiv studii medii liceale, finalizate cu diplomă de bacalaureat.

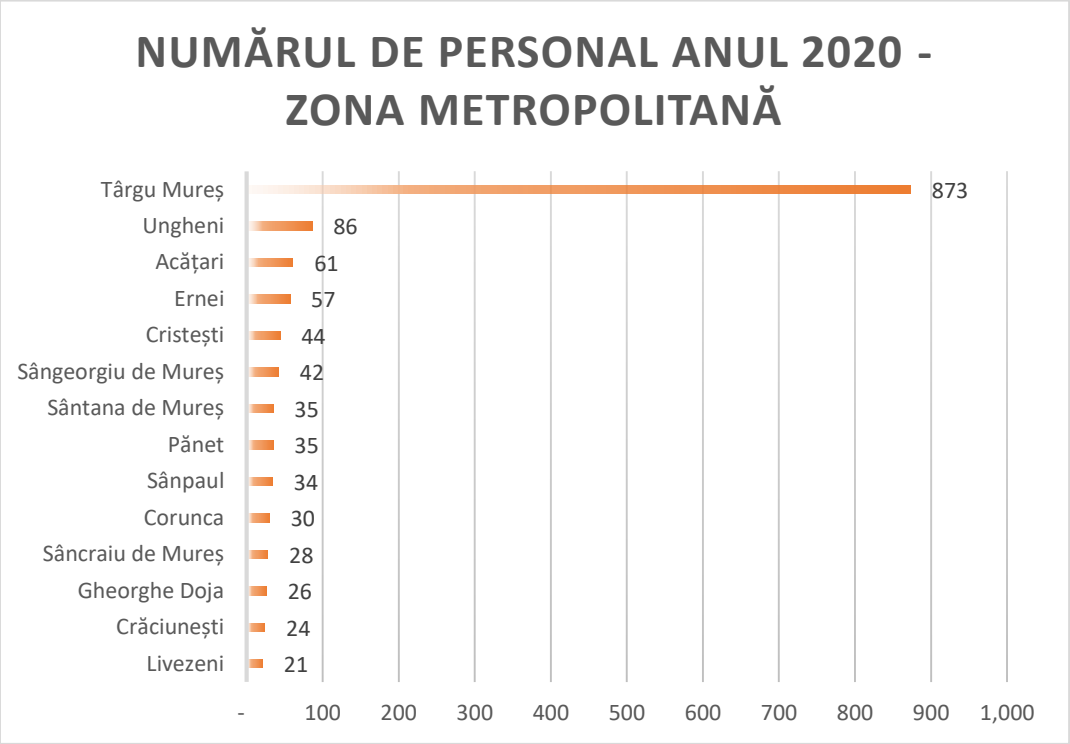
Funcțiile publice după nivelul atribuțiilor sunt împărțite în 3 categorii:

Funcţii publice corespunzătoare categoriei înalţilor funcţionari publici

Funcţii publice corespunzătoare categoriei funcţionarilor publici de conducere

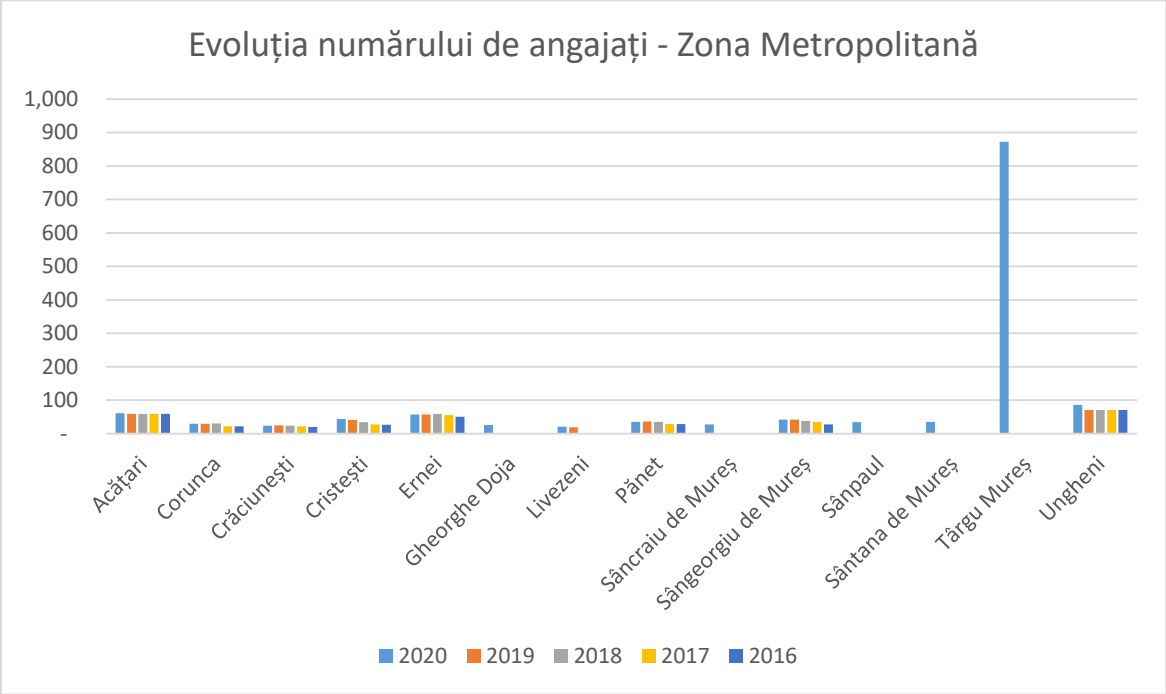
Funcţii publice corespunzătoare categoriei funcţionarilor publici de execuţie

În ceea ce privește numărul de personal la nivelul Zonei Metropolitane pentru anul 2020, conform datelor furnizate de către primării și surse online, se prezintă în felul următor:

Conform datelor, Municipiul Târgu Mureș dispune de 873 de angajați, respectiv Orașul Ungheni de 86 angajați. Comunele aparținătoare Zonei Metropolitane au în medie 36 de angajați.

Evoluția numărului de angajați între 2016 și 2020, conform datelor furnizate de către primării se prezintă în felul următor:

1.11.4. Servicii publice digitale și relația cu cetățeni

La nivelul Primăriilor din Zona Metropolitană au fost dezvoltare și sunt puse în funcțiune diferite platforme/instrumente electronice care au scopul de a eficientiza procesul de soluționare a solicitării cetățenilor și pentru evitarea deplasărilor la ghișeele instituțiilor. Se constată faptul că există comune, care necesită îmbunătățire la acest capitol, având în vedere faptul că, conform datelor furnizate de către aceștia la nivelul primăriei nu există servicii online/digitale.

Denumire UAT	Denumire serviciu public digital
TÂRGU MUREȘ	- Platformă online de depunere a petițiilor (sesizări, propuneri, cereri) - Platformă de programare
UNGHENI	- Nu există

Denumire UAT	Denumire serviciu public digital
CRĂCIUNEȘTI	- Platformă online și de e-mailing (www.comunacraciunesti.ro, craciunesti@cjmures.ro)
CRISTEȘTI	- Indecosoft - Software de management – City Manager - Pagină web cristestimures.ro - Global pay – efectuare plăti online
ERNEI	- Nu există
LIVEZENI	- Plată impozite și taxe locale prin SNEP – ghiseul.ro
PĂNET	- Plată impozite și taxe locale prin SNEP – ghiseul.ro - Posibilitate de plată cu card bancar la ghișee - Pagină web panit.ro
SÂNCRAIU DE MUREȘ	- Posibilitate de plată online (amenzi, impozite etc) - Cereri și declarații online
SÂNGEORGIU DE MUREȘ	- Plată impozite și taxe locale prin SNEP – ghiseul.ro - https://emol.ro/sangeorgiudemures-ms/
SÂNPAUL	- Nu există (*program de plată a impozitelor și taxelor locale în curs de realizare)*
SÂNTANA DE MUREȘ	- Ghișeu online pentru plata impozitelor și taxelor
CORUNCA	- Nu există

1.12. Strategii și politici relevante

1.12.1. Corelarea cu strategiile de la nivel European

În context teritorial comunitar, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030 se coordonează la nivel de obiective și politici sectoriale cu principalele documente de planificare elaborate la nivel european, acestea constituind cadrul general de planificare a dezvoltării Municipiului Târgu Mureș.

1.12.1.1. Strategia Europa 2030

Strategia Europeana 2030 este centrată pe dezvoltare durabilă, aceasta fiind considerată ca un mecanism pentru a răspunde nevoilor generațiilor actuale fără a compromite posibilitatea

generațiilor următoare de a își satisface propriile nevoi. Termenul de dezvoltare durabilă are origini bine înrădăcinate în istoria Uniunii Europene și a politicilor acesteia. De-a lungul celor 40 de ani, Europa a implementat o mulțime de norme de mediu, cu ușurință fiind considerate printre cele mai ambițioase la nivel global. De asemenea, Uniunea a aprobat și a răspândit valorile Acordului de la Paris.

Comisia Europeană a lansat în luna ianuarie 2019, o dezbatere referitoare la dezvoltarea durabilă pe termen foarte lung, luând în considerare și reflecțiile asupra Cărții Albe publicate în 2017.

Uniunea deține capacitatea instituțională pentru a îmbunătăți competitivitatea, pentru a putea investi în dezvoltare durabilă, pentru a stimula guvernele statelor membre, precum și instituțiile și cetățenii acesteia cu scopul de a îi face un model pentru restul lumii. Punctul de reper de la care a pornit strategia Europa 2030 decurge din obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) a Organizației Națiunilor Unite, documentul de reflecție al Uniunii identificând elementele cheie pentru a face pasul către durabilitate. Acest document definește 3 scenarii care ar contribui la atingerea într-un timp cât mai scurt a ODD-urilor stabilite:

- Scenariu 1: O strategie globală a UE în materie de ODD, care să orienteze toate acțiunile UE și ale statelor membre – în acest scenariu, ODD sunt reglementate la cel mai înalt nivel politic al Uniunii, acestea devenind baza politicilor naționale, regionale și locale a fiecărui stat membru. De altfel, se va institui un proces de implementare și monitorizare a progreselor înregistrate pentru a atinge țintele în anul 2030;
- Scenariu 2: Integrarea continuă de către Comisie a ODD în toate politicile relevante ale UE – în acest scenariu ODD ar inspira procesul decizional al Comisiei, fără a exclude alte priorități politice și fără a impune statelor membre condiții care ar permite atingerea ODD în mod colectiv și la nivelul UE. Prin acest scenariu, statele membre ar avea mai multă libertate, asta incluzând și autoritățile regionale și locale;
- Scenariu 3: Evidențierea relevanței acțiunilor externe, combinate cu ambițiile la nivelul intern al Uniunii Europene - prin acest scenariu se presupune că Uniunea va fi un lider la nivel global în ceea ce privește îndeplinirea ODD. Practic, Uniunea se va angaja active în sprijinirea altor țări în numele progresului mondial, în colaborare cu alte organizații internaționale (ex: ONU)[76].

Uniunea Europeană se angajează în adoptarea celor 17 ODD-uri la Conferința de la Rio+20. Cele 17 obiective sunt următoarele[77]:

[76]"O Europă Sustenabilă până în 2030", https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_en
[77] Ministerul Afacerilor Externe, https://www.mae.ro/node/35919

1. Fără sărăcie – prin eradicarea sărăciei sub toate formele, în orice context;
2. Zero foamete – eradicarea foametei, asigurării securității alimentare, îmbunătățirea nutriției;
3. Asigurarea unei vieți sănătoase;
4. Educație incluzivă, echitabilă și oportunități de ”life-longlearning” pentru toți;
5. Lupta pentru egalitatea de gen;
6. Acces la apă curată și sanitare;
7. Energie curată și la prețuri accesibile;
8. Promovarea creșterii economice sustenabile și incluzive prin muncă decentă pentru toți;
9. Industrie, inovație și infrastructură;
10. Reducerea inegalităților – atât la nivel orizontal, cât și la nivel vertical;
11. Orașe și comunități durabile;
12. Consum și producție responsabile;
13. Acțiune climatic;
14. Viața acvatică prin conservarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine;
15. Viața terestră prin protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre;
16. Pace, justiție și instituții eficiente;
17. Parteneriate pentru realizarea ODD-urilor.

În domeniul dezvoltării durabile, UE află într-o poziție avansată. Pentru a aplica obiectivele din cadrul ODD ONU, Uniunea le-a integrat în cadrul celor 10 priorități de acțiune ale Comisiei:

- locuri de muncă, creștere economică și investiții;
- piața unică digitală;
- uniune energetică și combaterea schimbărilor climatice;
- piața internă;
- Uniune economică și monetară mai profundă și mai echitabilă;
- politică comercială echilibrată și progresivă care să valorifice oportunitățile oferite de globalizare;
- justiție și drepturi fundamentale;
- migrație;
- un actor mai puternic pe plan mondial;
- schimbări democratice.

Aceste obiective sunt conectate intre ele și reprezentative pentru prioritățile Uniunii, dar nu sunt exhaustive. Pentru a facilita adaptarea Strategiei Europa 2030 la situația sa specifică, Comisia propune ca aceste obiective ale Uniunii Europene să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale particulare.

1.12.1.2. Acordul de la Paris

Acordul de la Paris are ca scop consolidarea răspunsului global la amenințarea reprezentată de schimbările climatice, în contextul dezvoltării durabile și al eforturilor de eradicare a sărăciei, inclusiv prin:

- menținerea creșterii temperaturii medii globale cu mult sub 2oC peste nivelurile preindustriale și continuarea eforturilor de limitare a creșterii temperaturii la 1,5°C peste nivelurile preindustriale, recunoscând că astfel s-ar reduce în mod semnificativ riscurile și efectele schimbărilor climatice
- creșterea capacității de adaptare la afectele negative ale schimbărilor climatice și de încurajare a rezistenței la schimbările climatice și a dezvoltării cu un nivel scăzut de emisii de gaze cu efect de seră, într-un mod care nu pune în pericol producția alimentară
- întreprinderea măsurilor necesare pentru ca fluxurile financiare să corespundă unei evoluții către o dezvoltare cu nivel scăzut de emisii de gaze de seră și rezistență la schimbările climatice.

1.12.1.3. Politica de coeziune

Politica de coeziune are în vedere investițiile în regiunile pe baza a 3 clasificări (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Mecanismul pe care se bazează alocarea fondurilor este încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. În acest Cadru Financiar Multianual se introduc noi criterii, precum șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație, schimbări climatice și primire și integrarea migranților), pentru a ilustra mai bine situația din realitate. Cele mai favorizate regiuni pentru alocarea fondurilor sunt cele ultra-periferice. Prin politica de coeziune se sprijină în mod direct inițiativele la nivel județean, precum sunt și cele ale județului Mureș, prin autonomizarea gestionării fondurilor de către autoritățile locale.

La 29 Mai 2018, Comisia Europeană a prezentat un cadru cu propuneri pentru dezvoltarea regională și politica de coeziune post-2020. Aceste propuneri au rolul de a adapta Politica de Coeziune a Uniunii pentru noile provocări în contextual Cadrului Financiar Multianual 2021-2027.
Există 4 documente legale cheie care reglementează Politica Regională a Uniunii pentru Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, acestea fiind următoarele:

- Regulamentul privind Dispozițiile Comune (RDC) – care acoperă toate cele 7 fonduri: Fondul de Coeziune, Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime, Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European +, Fondul pentru Azil și Migrație, Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize, Fondul pentru Securitate Internă, conform COM/2018/372 final – 2018/0197 (COD);[78]

[78] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:32021R1058

- Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul European de dezvoltare regională și Fondul de coeziune[79];
- Decizie privind Cooperarea Europeană Teritorială (interreg) – aceasta include sprijinul extern + noul mecanism inter-regional de inovare, conform COM(2018) 460 final – 2018/0243(COD)[80];
- Regulamentul privind mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative în contextul transfrontalier, conform COM(2018) 373 final 2018/0198(COD)[81].

Conform Comisiei Europene, noul cadru oferă un proces de accesare a fondurilor mult mai simplificat (solicitarea plăților de exemplu), pentru a favoriza întreprinderile și antreprenorii. Pentru facilitarea sinergiilor, s-a creat un cadrul unic de reglementare a celor 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu Statele Membre (prin mecanismul de gestionare partajată).
Această propunere a Comisiei, prin care s-au format cele 7 fonduri, este inclusă în Regulamentul privind Dispozițiile Comune. Cele 7 fonduri sunt următoarele[82]:

- Fondul de Coeziune (FE);
- Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM);
- Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR);
- Fondul Social European Plus (FSE +);
- Fondul pentru Azil și Migrație (FAM);
- Instrumentul pentru Managementul Frontierelor și Vize (IMFV);
- Fondul pentru Securitatea Internă (FSI).

Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune
Regulamentul(UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul European de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, există prevederi care sunt aplicabile atât pentru Fondul European pentru Dezvoltare Regională cât și pentru Fondul de Coeziune, cum ar fi in obiectivul ”Investiții pentru locuri de muncă și dezvoltare” și în obiectivul ”Cooperare Teritorială Europeană” (Interreg).

- Mai exact, se stipulează faptul că se va menține o concentrare tematică, cu două priorități, acestea fiind asistența pentru invocare (economie digitală și întreprinderi mici și mijlocii) – P1, și o economie circulară fără emisii de carbon în linie cu obiectivul climatic de 30% din

[79] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0372&from=EN
[80] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0374&from=EN
[81] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0373&from=EN
[82] Comisia Europeană, ”Regulament al Parlamentului European și al Consiliului”, 29.05.2018, 2018/0196, p. 1, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0375&from=EN

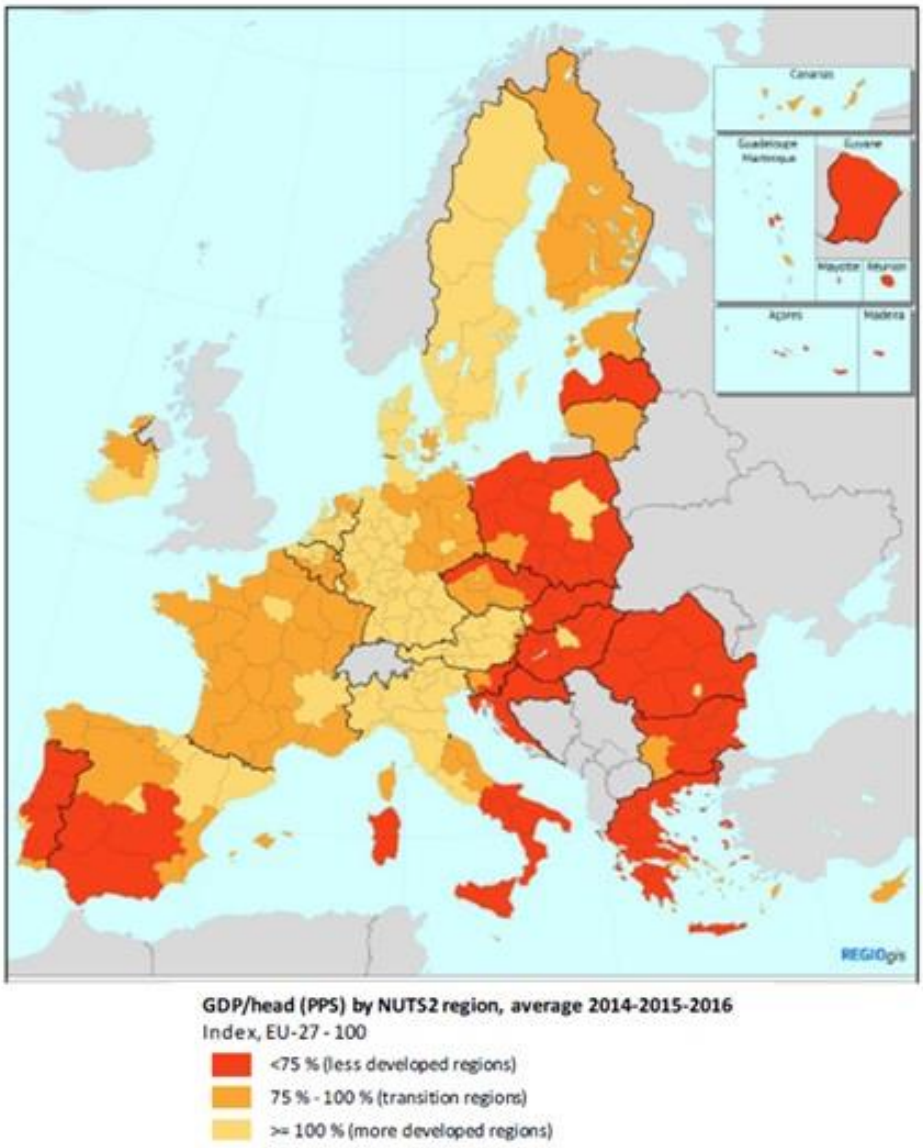
pachetul financiar global al Fondului European pentru Dezvoltare Regională și 37% din pachetul financiar al Fondului de coeziune - P2. Majoritatea fondurilor de investiții din cadrul Fondului European pentru Dezvoltare Regională și Fondului de coeziune vor fi axate pe aceste două priorități P1 și P2.

- De altfel, sunt definite obiective specifice pentru a asigura că Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul de coeziune contribuie la cele 5 obiective ale Politicii de Coeziune (O Europă mai competitivă și mai inteligentă, O Europă mai verde, O Europă mai conectată prin creșterea mobilității, O Europă mai socială și mai incluzivă prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale, O Europă mai aproape de cetățenii săi prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale) detaliate în capitolul 1.3 al acestei Strategii.
- Se menționează și domeniile care nu intră sub finanțare, cum ar fi ajutorul pentru companiile mari, infrastructură aviatică și operațiuni de management al deșeurilor.

Regulamentele susțin în mod direct dezvoltarea sustenabilă urbană, cu minimum 8% din valoarea totală a bugetului Fondului European pentru Dezvoltare Regională fiind alocat pentru acest domeniu sub forma de dezvoltare locală condusă de comunitate. Instrumentele urbane folosite în vederea acestui obiectiv vor fi ghidate de un program unic, numit Inițiativa Urbană Europeană, care include schimburi de experiență, acțiuni pilot, comunicare și consolidarea capacităților.

Fondul de Coeziune este acordat tuturor țărilor care au un Venitul Național Brut pe cap de locuitor mai mic de 90% în comparație cu media Uniunii Europene. Comisia a propus alocarea a 41,3 miliarde EUR pentru Fondul de Coeziune, o scădere de aproximativ 45% față de cadrul financiar anterior. Deși scăderea este una aparent semnificativă, aceasta a fost complementată cu o creștere substanțială la Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European Plus, care reprezintă ajutorul pentru regiunile mai puțin dezvoltate ca fiind în mare parte egal cu cel din cadrul financiar 2014-2020.

În perioada 2021-2027 Comisia a stabilit că rata de co-finanțare a Fondului de Coeziune nu trebuie să depășească valoarea de 70%.

Sursa: Comisia Europeană

CET/Interreg

Regulamentul propus acoperă nu doar cooperarea teritorială dintre țările membre, dar și dezvoltarea prin cooperare economică, socială, financiară și tehnică privind țările din afara Uniunii.

Prin această propunere, Comisia dorește să simplifice regulile privind proiectele similare între Statele Membre, precum și cele cu state terțe, prin instrumentele financiare externe ale Uniunii, care sunt IPA III (Instrumentul de asistență pentru pre-aderare), IVCDCI (Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională), PTTPM (Decizia Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări și de stabilire a finanțării sub forma unui program).

În perioada 2021-2027, Interreg va avea 5 componente:

- Cooperare transfrontalieră – cu un total de 4.400.000.000 EUR alocați;
- Cooperare maritimă și transnațională - cu un total de 2.649.900.000 EUR alocați;
- Cooperare cu regiunile ultraperiferice - cu un total de 270.100.000 EUR alocați;
- Cooperare interregională- cu un total de 100.000.000 EUR alocați;
- Investiții în inovare - cu un total de 970.000 EUR alocați.

Obiective specifice ale acestei dispoziții sunt de a îmbunătății guvernanța în cadrul Interreg, precum și consolidarea unei Europe mai sigure. Rata de cofinanțare la nivelul fiecărui program Interreg nu trebuie să depășească 70%, în afara unor cazuri excepționale menționate în legislația IPA III, IVDCI și OCTP.

Mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative în contextul transfrontalier

Deși programele Interreg facilitează cooperarea și sprijinul dezvoltării pieței unice interne, există totuși obstacole relevante atât pentru cetățeni, cât și pentru afaceri când vine vorba de a beneficia de potențialul teritoriilor la graniță. Acestea sunt bariere legale (mai ales cele referitoare la servicii sanitare, la regulile muncii și taxe), bariere legate de administrațiile și cadrele legale a fiecărei culturi. Aceste obstacole nu pot fi surmontate doar cu ajutorul instrumentelor financiare, tocmai din acest motiv Comisia propune mecanismul de soluționare a obstacolelor legale și administrative care deja există la nivel inter-guvernamental, regional și local, însă se dorește aplicarea lui și la un context trans-frontalier.

Legislația propusă stabilește obligațiile Statelor Membre în vederea definirii unui mecanism de soluționare a obstacolelor legale pe care le întâmpină în cadrul transfrontalier. Aceasta regulație presupune luarea în considerare a legislației ambelor țări vizate de proiect. Mecanismul presupune următoarele măsuri:

- Angajamentul European Trans-frontalieră, care este direct aplicabil, sau
- Declarație Europeană Trans-frontalieră, care necesită o procedură legislative în Țările Membre.

1.12.1.4. Agenda urbană pentru UE

Principalele obiective ale Agendei Urbane, menționate în Pactul de la Amsterdam sunt:

- Urmărirea realizării întregului potențial și contribuția zonelor urbane la realizarea obiectivelor Uniunii și a priorităților naționale aferente, respectând pe deplin principiile și competențele subsidiarității și proporționalității
- Stabilirea unei abordări integrate și coordonate mai eficiente a politicilor și legislației Uniunii Europene cu impact potențial asupra zonelor urbane și contribuția la coeziunea teritorială prin reducerea disparităților socio-economice observate în zonele urbane și în regiuni

- Implicarea autorităților urbane în conceperea politicilor, mobilizarea pentru implementarea politicilor UE și consolidarea dimensiunii urbane în aceste politici. De asemenea se propune permiterea autorităților urbane de a lucra într-un mod mai sistematic și mai coerent pentru atingerea obiectivelor generale, prin identificarea și sprijinirea eforturilor de a depăși obstacolele inutile în politica UE.

Agenda urbană pentru UE se concentrează în mod special pe trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE:

- O reglementare mai bună
  - Se concentrează pe implementarea mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a impune sarcini legislative inutile
  - Nu va iniția o nouă reglementare, ci va fi considerată o contribuție informală la proiectarea viitoare și la revizuirea reglementărilor UE existente, pentru a reflecta mai bine nevoile, practicile și responsabilitățile urbane. Recunoaște necesitatea de a evita blocajele potențiale și de a minimiza sarcinile administrative pentru autoritățile urbane
- O finanțare mai bună
  - Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane
  - Nu va crea surse de finanțare noi sau majorate care să vizeze alocări mai mari pentru autoritățile urbane. Totuși, va transmite lecții învățate cu privire la modul de îmbunătățire a oportunităților de finanțare a autorităților urbane în toate politicile și instrumentele EU, inclusiv politica de coeziune
- O cunoaștere mai bună
  - Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.
  - Cunoașterea modului în care evoluează zonele urbane este fragmentată și experiențele de succes pot fi mai bine exploatate. Inițiativele luate în acest context vor fi în conformitate cu legislația UE relevantă privind protecția datelor reutilizarea informațiilor din sectorul public și promovarea bazelor de date mari, conectate și deschise.

În cadrul Agendei Urbane UE au fost identificate mai multe parteneriate tematice, fiecare dintre acestea elaborând planuri de acțiune care urmăresc îmbunătățirea legislației, instrumente de finanțare și împărtășirea cunoștințelor prin diferite acțiuni, pentru a contribui la obiectivele pe termen lung ale Uniunii de creștere durabilă și coeziune socială, economică și teritorială:

- Calitatea aerului
- Locuire
- Incluziunea migranților și refugiaților
- Sărăcie urbană
- Locuri de muncă și abilități
- Economia circulară
- Tranziția digitală
- Mobilitate urbană
- Adaptarea climatică
- Tranziție energetică achiziții publice
- Utilizarea durabilă a terenului
- Spații publice sigure
- Cultură/patrimoniu cultural

1.12.1.5. Acordul de Parteneriat și Cooperare între Uniunea Europeană și statele membre

În Cadru Financiar Multianual 2021-2027, sunt prevăzute **5 obiective,** numite **”Obiective prin Politici”:**[83]

- Europă mai inteligentă, prin digitalizare, inovare, tranziție economică și prin investiții în întreprinderi mici și mijlocii;
- Europă mai verde, fără emisii de carbon, o tranziție energetică curată și eficientă prin punerea în aplicare a Acordului de la Paris, investiții verzi și albastre, economie circular, adaptarea la schimbările climatic și prevenirea unor riscuri;
- Europă mai conectată – mobilitate ridicată și investiții în TIC (Tehnologiile Informației și Comunicațiilor);
- Europă mai socială, pentru consolidarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității la locul de muncă, a educației, a abilităților indivizilor, a incluziunii sociale și a accesului echitabil la sistemul de sănătate;
- Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin suport acordat strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și al dezvoltării urbane sustenabile în UE.

Acordurile de Parteneriat semnate între Comisie și Statele Membre reprezintă un pas esențial în elaborarea și pre-implementarea proiectelor – precum și în realizarea celor 5 Obiective prin Politici.

[83] https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027

La momentul de față, Comisia a propus crearea programului InvestEU, care va continua obiectivul setat de către așa-numitul ”Planul Juncker”. Fondul de investiție va mobiliza investiții publice și private în UE, pentru a contribui la acoperirea deficitului de investiții încă semnificativ.
Mai exact, fondul își propune următoarele:

- Sa facă mai mult cu mai puține resurse;
- Crearea unui portofoliu diversificat și flexibil;
- Raționalizare și simplificare;
- Valorizarea expertizei locale, naționale și Europene;
- Asistență pentru Statele Membre în vederea accesări fondurilor puse la dispoziție de Uniune[84]

În cele 80 de reforme propuse pentru Cadrul Financiar Multianual 2021-2027[85], nu mai există **Cadrul Strategic Comun**, deoarece acesta reprezenta un pas birocratic inutil și anacronistic – Comisia angajându-se de acum în colo în simplificarea procesului de acordare a fondurilor.

1.12.1.6. Noua Cartă de la Leipzig

Noua Cartă de la Leipzig se fundamentează pe patru principii cheie pentru transformarea orașelor, în conformitate cu Obiectivele de dezvoltare durabilă, Noua agendă urbană și Acordul de la Paris, Noua cartă de la Leipzig:

- Oraj just
- Oraș verde
- Oraș productiv
- Digitalizare

Primele trei tipuri generale de politici de dezvoltare urbană, luate împreună acoperă toate aspectele necesare și esențiale ale dimensiunii urbane, inclusiv printre altele: accesul egal la servicii, dezvoltarea aptitudinilor și coeziune socială, asigurarea unui climat neutru din perspectiva emisiilor, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptarea la acestea, transportul și mobilitatea urbană, dezvoltarea economică locală și caracterul competitiv al orașelor. Mai mult, cel de-al patrulea principiu acordă atenția cuvenită efectelor digitalizării asupra adaptabilității și a spiritului inovator, a capacității acestuia, dacă este valorificat în mod corespunzător, de a accelera coeziunea.
Totodată, aceasta recunoaște că aceste abordări integrate pot avea efecte diferite și necesită procese diferențiate, la scări spațiale multiple:

[84] Comisia Europeană, ”Bugetul UE: programul InvestEU va sprijini crearea de locuri de muncă, creșterea economic și inovarea în Europa”, 2018 https://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4008_ro.htm
[85] Comisia Europeană, ”80 măsuri de simplificare în politica de coeziune 2021-2027”, https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/new_cp/simplification_handbook_ro.pdf, p.4

- La nivelul cartierelor, carta susține importanța de a acționa la acest nivel de diviziune spațială pentru asigurarea caracterului incluziv și atragerea unei implicări deosebite din partea părților interesate locale. Nivelul cartierelor este considerat corespunzător și pentru a experimenta politicile noi și inovatoare care răspund unor provocări specifice contextului.
- La nivelul orașelor, carta oferă asigurări că prioritățile și politicile stabilite la nivel național se reflectă, în ultimă instanță în ameliorarea calității vieții la nivelul cartierelor. În plus autoritățile locale joacă un rol decisiv în asigurarea funcționării unitare a cartierelor în contextul urban mai larg.
- La nivelul zonelor urbane funcționale – în scopul obținerii durabilității și rezilienței, carta prevede o etapă obligatorie în punerea în aplicare a politicilor. În conformitate cu noua Agendă teritorială 2030, Noua Cartă de la Leipzig reiterează faptul că politicile cu privire la locuire, dezvoltarea economică locală, mobilitate, furnizarea serviciilor publice, infrastructura verde-albastră și rețeaua energetică transcend granițele administrative ale orașelor și trebuie neapărat să adopte o viziune mai largă, care să ia în considerare o rețea complexă de interdependențe funcționale de la nivelul autorităților locale și să utilizeze o abordare de tip parteneriat.

Noua Cartă de la Leipzig enumeră 5 principii pentru stabilirea bunei guvernanțe urbane:

- Guvernanța pe mai multe niveluri
- Participarea și co-crearea
- Abordarea localizată
- Politica urbană pentru binele comun
- Abordarea integrată.

1.12.1.7. Pactul verde european

Pactul Verde European reprezintă un set de inițiative și politici prin care Comisia Europeană și-a propus să transforme Uniunea Europeană într-o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Principalele obiective ale Pactului Verde European sunt:[86]

- Până în 2050, în Uniunea Europeană valoarea emisiilor de gaze cu efect de seră să fie 0
- Creșterea economică să fie disociată de utilizarea resurselor
- Nicio persoană și niciun loc de muncă să nu fie lăsat în urmă

Acțiunile prevăzute în Pactul Verde European pentru îndeplinirea obiectivelor sunt:

- Investiții în tehnologii ecologice

[86] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_ro

- Sprijin pentru inovare în sectorul industrial
- Introducerea unor forme de transport privat și public mai puțin poluante, mai ieftine și mai sănătoase
- Decarbonizarea sectorului energetic
- Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor
- Colaborarea cu partenerii internaționali pentru îmbunătățirea standardelor de mediu la nivel mondial

Pentru realizarea rezultatelor scontate, domeniile de acțiune ale Pactului Verde European sunt:

- Biodiversitate – măsuri menite să protejeze ecosistemul nostru fragil
- De la fermă la consumator – modalități pentru asigurarea unui lanț alimentar mai durabil
- Agricultură sustenabilă – sustenabilitate în agricultura europeană și mediul rural prin Politica Agricolă Comună
- Energie curată – utilizarea surselor regenerabile de producere a energiei
- O industrie durabilă – modalități de a asigura cicluri de producție mai durabile, care contribuie la protecția mediului înconjurător
- Construcții și renovare – nevoia ca sectorul construcțiilor să devină mai curat
- Mobilitate durabilă – promovarea unor mijloace de transport mai durabile
- Eliminarea poluării – măsuri menite să reducă poluarea rapid și eficient
- Acțiuni privind clima – programe și acțiuni prin care Uniunea Europeană să devină un spațiu neutru din punct de vedere al poluării până în 2050.

Pactul Verde European prezintă o importanță deosebită pentru județul Mureș, ca unitate administrativ teritorială a României, stat membru UE, datorită încurajării și sprijinirii comunității de a aplica măsuri de combatere a schimbărilor climatice în vederea tranziției către o economie modernă, competitivă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

1.12.1.8. Programul Europa Digitală

Programul, aprobat de Parlamentul și Consiliul EU în luna martie 2021, promovează implementarea pe scară largă a tehnologiilor de ultimă generație, cum ar fi inteligența artificială și cele mai recente instrumente de securitate cibernetică, pentru a accelera transformarea digitală a societăților și economiilor europene. Programul se va derula pe durata cadrului financiar multianual (CFM) pentru perioada 2021 – 2027, având un buget total substanțial de circa 7,5 miliarde euro

Programul Europa Digitală va asigura finanțare pentru proiecte în 5 domenii esențiale, fiecare cu propriul buget orientativ:

- Calculul de înaltă performanță: 2,2 mld. euro
- Inteligența artificială: 2,1 mld. euro

- Securitatea cibernetică și încrederea: 1,6 mld. euro
- Competențele digitale avansate: 577 mil. euro
- Implementarea, utilizarea optimă a capacităților digitale și interoperabilitatea: 1,1 mld. euro

O rețea de centre europene de inovare digitală va asigura acces la cunoștințe tehnologice specializate pentru întreprinderi – în special pentru IMM-uri și pentru administrațiile publice. Aceste centre vor prilejui întâlnirea dintre, industria, întreprinderile și administrațiile aflate în căutarea unor noi soluții tehnologice pe de-o parte și companiile care pot oferi soluții gata de introdus pe piață, pe de altă parte. Fiind răspândite pe o suprafață geografică largă în Europa, centrele vor juca un rol esențial în punerea în aplicare a programului.

Programul va fi pus în practică prin programe de lucru multianuale care vor acoperi unul sau mai multe dintre cele 5 domenii de acțiune. Acest lucru va însemna cofinanțare din partea statelor membre și din partea sectorului privat, atunci când va fi necesar. Rata cofinanțării va fi stabilită în programele de lucru. Programele de lucru vor stabili, de asemenea, criteriile de eligibilitate pentru acțiunile prevăzute de programul Europa Digitală. Granturile din cadrul programului pot acoperi până la 100% din costurile eligibile.

Europa Digitală va veni să completeze o serie de alte programe care sprijină tranziția digitală, precum Orizont Europa, care se concentrează pe cercetare și dezvoltare tehnologică și aspectele digitale aferente Mecanismului pentru interconectarea Europei.

1.12.2. Corelarea cu strategiile de la nivel național

1.12.2.1. Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035 reprezintă documentul strategic prin care sunt orientate procesele de dezvoltare de la nivel teritorial, în acord cu dinamicile teritoriale, tendințele pentru orizontul de timp 2035 și țintele europene de dezvoltare cu relevanță la nivel teritorială.
Prin direcțiile de dezvoltare și măsurile propuse, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030, se coordonează cu Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor generale stabilite în acest document strategic național:

- OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband
- OG. 2 Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive

- OG 3. Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale [87] și formarea zonelor funcționale urbane
- OG 4. Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială
- OG 5. Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială

1.12.2.2. Politica urbană a României

Zonele urbane din România sunt reziliente, verzi, productice, competitive, incluzive, oferind rezidenților o calitate ridicată a vieții și oportunități economice. Administrațiile locale sunt proactive, interactive, accesibile și sustenabile financiar. Acestea pun pe primul loc cetățenii, prin parteneriate și colaborare, pentru a co-genera soluții inteligente și inovative la principalele provocări.

Politica Urbană identifică o paletă largă de 24 obiective de politică subsumate celor 4 obiective ale Cartei de la Leipzig

1. Orașe verzi și reziliente
    - 1.1 Hazarde urbane reduse
    - 1.2 Reziliență seismică
    - 1.3.Managementul deșeurilor solide conform directivelor europene
    - 1.4. Poluare redusă a aerului
    - 1.5 Neutralitate energetică
    - 1.6 Mobilitate eficientă
2. Orașe competitive și productive
    - 2.1. Punerea la dispoziția a terenurilor și clădirilor bine poziționate
    - 2.2. Infrastructură adecvată
    - 2.3.Forță de muncă calificată
    - 2.4. Spații locative de calitate
    - 2.5.Sprijinirea inovării și a strar-up-urilor
    - 2.6. Promovarea parteneriatelor puternice
3. Orașe juste și incluzive
    - 3.1. Servicii accesibile
    - 3.2. Locuințe accesibile
    - 3.3. Atragerea pro-activă de noi locuitori
    - 3.4. Asigurarea accesului la justiție
    - 3.5. Promovarea rolului organizațiilor comunitare și a cetățeniei active
    - 3.6. Depășirea diviziunii digitale
4. Bună guvernanță

[87] https://www.mdlpa.ro/pages/sdtr

4.1. Adecvarea capacității administrative
4.2. Eficientizarea operațiunilor
4.3 Promovarea guvernanței participative
4.4.Asigurarea stabilității financiare
4.5. Întărirea integrării verticale și orizontale
4.6 Digitalizarea administrației

Dintre cele 24 de obiective următoarele 4 au reieșit ca fiind prioritare și ca direcții cruciale pentru Politica Urbană, prin efectul lor multiplicator, capacitatea lor de a genera co-beneficii multiple și contribuția simultană la mai multe obiective:
1. Sustenabilitatea spațială
2. Asigurarea de orașe locuibile și inteligente din punct ce vedere climatic, prin întărirea infrastructurii verzi-albastre cu rol de limitare și adaptare la hazardele urbane
3. Întărirea activității economice, prin asigurarea de medii locative de calitate, îmbunătățirea oportunităților de ocupare și punerea la dispoziție de locații de business bine deservite cu servicii
4. Îmbunătățirea condițiilor de viață prin extinderea accesului la locuire și servicii publice
5. Creșterea capacității administrative și promovarea cooperării între jurisdicții și sectoare

1.12.2.3. Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030

Prin direcțiile de dezvoltare și măsurile propuse, Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030, se coordonează cu Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor stabilite în acest document strategic național[88]:

- Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context
- Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile
- Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă
- Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți
- Realizarea egalității de gen și întărirea rolului femeilor și al fetelor în societate
- Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți
- Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern
- Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți

[88] https://www.edu.ro/sites/default/files/Strategia-nationala-pentru-dezvoltarea-durabila-a-Rom%C3%A2niei-2030.pdf

- Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației
- Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, rezilente și durabile
- Asigurarea unor modele de consum și producție durabile
- Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor
- Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate

1.12.2.4. Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021 – 2027

Prin direcțiile de dezvoltare și măsurile propuse, Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030, se coordonează cu Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021 - 2027, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor specifice stabilite în acest document strategic național[89]:

- OS. 1 Integrarea durabilă pe piața muncii a forței de muncă disponibile
- OS. 2 Creșterea gradului de valorificare a potențialului economic al tinerilor (inclusiv a tinerilor NEET)
- OS. 3 Modernizarea și consolidarea pieței muncii în vederea creării unui mediu care să conducă la susținerea unei piețe a muncii flexibile, funcționale și reziliente
- OS. 4. Consolidarea sistemului de formare profesională a adulților pentru o mai bună conectare la cerințele pieței muncii

1.12.2.5. Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei pentru 2021 – 2027

Prin direcțiile de dezvoltare și măsurile propuse, Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030, se coordonează cu Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei pentru perioada 2021 - 2027, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor specifice stabilite în acest document strategic național[90]:

- OS. 1 Un trai decent pentru toți, în temeiul principiului „Nimeni nu este lăsat în urmă”
- OS. 2 Investiții sociale pentru promovarea coeziunii
- OS. 3 Protecție socială pe tot parcursul vieții unei persoane

[89] http://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/SNOFM_2021-2027.pdf

[90] https://mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMPS/Transparenta_decizionala/310321HG_strategie_2021-2027ANEXA_NR1.pdf

- OS. 4 Îmbunătățirea capacității administrative pentru coordonarea politicilor în plan național în acord cu exigențele europene

1.12.2.6. Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice

Ca urmare a aderării la Acordul de la Paris și publicării Strategiei Uniunii Energetice, Uniunea Europeană și-a asumat un rol important cu privire la combaterea schimbărilor climatice prin cele 5 dimensiuni principale: securitate energetică, decarbonare, eficiență energetică, piața internă a energiei și cercetare, inovare și competitivitate, angajându-se să conducă tranziția energetică la nivel global. Pentru îndeplinirea acestui angajament, Uniunea Europeană a stabilit următoarele obiective[91]:

- Reducerea emisiilor interne de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% până în 2030, comparativ cu anul 1990
- Consum de energie din surse regenerabile de 32% până în 2030
- Îmbunătățirea eficienței energetice cu 32,5% în 2030
- Interconectarea pieței de energie electrică la un nivel de 15% până în 2030.

Pentru a garanta îndeplinirea obiectivelor propuse de către Uniunea Europeană, fiecare stat membru și-a elaborat propriul Plan Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru perioada 2021 – 2030, în care sunt stabilite obiectivele și contribuțiile naționale la îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene privind schimbările Climatice.
România s-a angajat prin Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Uniunii Europene prin stabilirea propriilor obiective:

- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 43,9% în 2030 față de 2025
- Realizarea unui consum de energie din surse regenerabile de 30,7% din consumul final brut de energie
- Îmbunătățirea eficienței energetice prin diminuarea cu 45,1% a consumului de energie primară în 2030 față de 2007

Implementarea măsurilor în vederea realizării obiectivelor propuse în Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice, vor avea un impact pozitiv la nivel național și implicit la nivelul Municipiului Târgu Mureș. Aceste efecte benefice vor fi resimțite în ceea ce privește:

- Producția brută de energie electrică –diminuarea producției din energie neclară și a producției energiei electrice din combustibili solizi, dar mai ales prin creșterea producției energiei electrice din surse fotovoltaice, cât și din surse eoliene.

[91] https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/documents/ro_final_necp_main_ro.pdf

- Consumul de energie – creșterea consumului de energie în sectoarele industrie și transporturi, ca expresie a creșterii economice și scăderea consumului de energie în sectorul rezidențial datorită măsurilor adiționale de eficiență energetică
- Consumul de energie regenerabilă – majorarea ponderii consumului general de energie regenerabilă și în special în sectorul transporturilor ca urmare a electrificării

1.12.2.7. Master Plan General de Transport al României

Prin direcțiile de dezvoltare și măsurile propuse, Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan – Orizont 2030, se coordonează cu Master Planul General de Transport al României, contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor stabilite în acest document strategic național:[92]

- Transport rutier
  - Îmbunătățirea mobilității populației și a traficului aferent transportului de mărfuri în cadrul rețelei TEN-T de bază și a rețelei extinse, prin construcția unei rețele de autostrăzi și drumuri expres
  - Asigurarea accesului pentru populație și pentru mediul de afaceri la rețeaua TEN-T de bază și la rețeaua extinsă, prin construcția coridoarelor de legătură națională
  - Asigurarea unei rețele de transport rutier sigure și operaționale, care să contribuie la reducerea numărului de accidente rutiere, precum și la reducerea timpilor de călătorie
  - Asigurarea accesului internațional prin intermediul legăturilor cu țările vecine
  - Asigurarea unei rețele de transport propice mediului înconjurător, prin implementarea proiectelor de variantă de ocolire
- Transport feroviar
  - Eficiență economică: un sistem de transport care generează beneficii mai mari decât costurile înregistrate
  - Echitate: costurile și veniturile unui sistem de transport ar trebui să fie distribuite corect între cetățeni, industrii și zone geografice
  - Siguranță: infrastructura și serviciile de transport ar trebui furnizate astfel încât să protejeze persoanele împotriva deceselor sau vătămării
  - Integrare: sistemul de transport ar trebui să permită persoanelor să călătorească confortabil și sigur, utilizând o varietate de moduri de transport și să minimizeze costurile de transport de mărfuri
  - Mediu: Sistemul de transport ar trebui să protejeze mediul înconjurător sprijinind astfel, dezvoltarea socială și economică în folosul prezentei generații și a celor viitoare

[92] http://mt.gov.ro/web14/documente/strategie/mpgt/23072015/Master%20Planul%20General%20de%20Transport_iulie_2015_vol%20I.pdf

1.12.2.8. Fondul pentru Tranziției Justă

Fondul pentru o Tranziție Justă reprezintă un instrument pentru sprijinirea teritoriilor celor mai afectate de tranziția către neutralitatea climatică și evitarea accentuării disparităților regionale.
Sprijinul acordat prin Fondul pentru o Tranziție Justă, vizează diversificarea economică a teritoriilor afectate semnificativ de tranziția climatică, respectiv recalificarea și incluziunea activă a persoanelor ocupate și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă din aceste teritorii, contribuind la tranziția economică și socială, dar și la tranziția energetică.

Obiectivul principal al Fondului pentru o Tranziție Justă constă în atenuarea efectelor tranziției prin sprijinirea diversificării și modernizării economiei locale și atenuării efectelor negative asupra ocupării forței de muncă. În vederea realizării obiectivului propus, Fondul pentru o Tranziție Justă va sprijinii investiții în cadrul următoarelor direcții prioritare:

- O tranziție justă prin dezvoltarea antreprenoriatului, IMM-urilor, cercetării și inovării și digitalizării
- O tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse
- O tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare
- O tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată
- Asistență tehnică

În teritoriile afectate semnificativ de tranziția climatică se încadrează și județul Mureș, care este menționat în Anexa D: Orientări în materie de investiții privind Fondul pentru o Tranziție Justă în perioada 2021 – 2027 pentru România, a Raportului de țară din 2020 privind România[93].

1.12.2.9. Planul Național de Relansare și Reziliență

Mecanismul Relansare și Reziliență reprezintă un instrument financiar specific perioadei 2021 – 2027, prin care Uniunea Europeană oferă sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele economice ale acesteia.

Prin Mecanismul de Redresare și Reziliență, Uniunea Europeană oferă sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre.

Pentru utilizarea Mecanismului de Redresare și Reziliență ca instrument de finanțare, România și-a elaborat Planul de Redresare și Reziliență, prin care și-a stabilit domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

[93] https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2020-european_semester_country-report-romania_ro.pdf

Planul de Redresare și Reziliență al României include 15 componente, pentru fiecare componentă fiind stabilite reforme și investiții în vederea realizării obiectivului general.

Componentele Planului de Redresare și Reziliență al României sunt:

- Managementul apei: asigurarea sustenabilă a apei pentru un viitor sigur al populației, mediului și economiei. Această componentă vizează creșterea gradului de acces al populației, în special din zonele rurale la servicii publice de apă și canalizare și asigurarea accesului tuturor categoriilor sociale la aceste servicii; creșterea gradului de siguranță a acumulărilor existente; consolidarea capacității administrative și de răspuns a Administrației Naționale Apele Române în situații de urgență în special în ceea ce privește infrastructura de gospodărire a apelor și îmbunătățirea acurateței prognozelor pentru sistemele de atenționări și avertizări meteorologice în vederea reducerii numărului de decese și de răniri cauzate de fenomene meteorologice extreme.
- Păduri și protecția biodiversității: armonizarea practicilor de management forestier cu cel privind conservarea biodiversității și protejarea mediului și asigurarea tranziției către o Europă neutră din punct de vedere climatic prin crearea de noi suprafețe acoperite cu pădure și refacerea habitatelor degradate.
- Managementul deșeurilor: accelerarea procesului de extindere și modernizare a sistemelor de gestionare a deșeurilor în România cu accent pe colectarea separată, măsuri de prevenție, reducere, reutilizare și valorificare în vederea conformării cu legislația Uniunii Europene aplicabilă și trecerii la economia circulară
- Transport sustenabil: sporirea sustenabilității sectorului transporturilor din România prin sprijinirea tranziției verzi și digitale a acestui sector
- Valul renovării: accelerarea ritmului și calității renovărilor energetice, atât în sectorul public cât și în cel privat, abordând în același timp provocarea reprezentată de protecția patrimoniului. Această componentă vizează reducerea consumului de energie primară și a consumului final de energie.
- Energie: abordarea principalelor provocări ale sectorului energetic din România în ceea ce privește decarbonizarea și poluarea aerului. Această componentă vizează în special accelerarea decarbonizării sectorului energetic prin eliminarea treptată a centralelor pe bază de lignit și cărbune până în 2032 și prin facilitarea utilizării surselor regenerabile de energie și a surselor alternative de energie.
- Transformare digitală: realizarea unei infrastructuri digitale coerente și integrate în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor, care va furniza instrumentele necesare (conectivitatea, dezvoltarea competențelor și securitatea cibernetică) pentru tranziția către o economie și o societate digitalizate.

- Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii: abordarea principalelor provocări cu care se confruntă administrația fiscală, sistemul fiscal, cadrul bugetar al guvernului, sistemul de pensii și sprijinul guvernamental pentru întreprinderi.
- Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare: sprijinirea întreprinderilor din România în special al celor mici și mijlocii și a organizațiilor publice care desfășoară activități de dezvoltare și inovare.
- Fondul local: sprijinirea unei transformări urbane și rurale prin utilizarea unor soluții verzi și digitale.
- Turism și cultură: promovarea transformării socioeconomice durabile în zonele rurale și defavorizate prin dezvoltarea unei rețele de organizații regionale de management al destinației și prin sprijinirea investițiilor în turismul local; sprijinirea mobilității durabile prin crearea unei rețele naționale velo care să includ și rutele Euro Velo și reducerea decalajului în ceea ce privește accesul la cultură între zonele rurale și marile zone urbane.
- Sănătate: reducerea ratei mortalității evitabile, reducerea disparităților regionale, sociale și între mediul rural și cel urban în ceea ce privește accesul la servicii medicale de bază, creșterea accesului la servicii medicale de calitate, îmbunătățirea infrastructurii spitalicești și prespitalicești și optimizarea cheltuielilor pentru îngrijirea medicală și gestionarea resurselor.
- Reforme sociale: sprijinirea persoanelor vulnerabile (copii, persoane cu dizabilități, persoane inactive și persoane în vârstă) prin sporirea accesului la servicii sociale.
- Buna guvernanță: îmbunătățirea guvernanței în condițiile unui sistem de luare a deciziilor previzibil, fundamentat și participativ; asigurarea furnizării de servicii publice de calitate de către un corp de funcționari publici profesioniști și bine pregătiți care să răspundă adecvat provocărilor, nevoilor și așteptărilor cetățenilor și mediului de afaceri.
- Educație: abordarea principalelor provocări din sistemul de educație în cadrul celor 6 subcomponente:
    - Educația și îngrijirea copiilor preșcolari: dezvoltarea unui sistem unitar favorabil incluziunii și de calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, care să îmbunătățească accesul și participarea copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani, pe baza unui mecanism eficient de cooperare inter-instituțională și de coordonare intersectorială
    - Părăsirea timpurie a școlii: reforma învățământului obligatoriu prin creșterea autonomiei școlilor pentru a preveni și a reduce pregătirea timpurie a școlii, prin programe de incluziune socială și prin asigurarea egalității de șanse.
    - Educație și formare profesională și învățământ dual: crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior
    - Digitalizarea educației: digitalizarea procesului educațional, inclusiv prin modificări ale cadrului juridic, pentru a permite abordări integrate și îmbunătățirea competențelor digitale atât pentru elevi cât și pentru profesori

- Infrastructură: modernizarea infrastructurii școlare și universitare în zonele urbane și rurale, inclusiv prin modificarea și eficientizarea cadrului normativ pentru asigurarea standardelor de siguranță și calitate prietenoase cu mediul
- Guvernanța sistemului de învățământ: reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului, cu o autonomie sporită a școlilor, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerența și competența în organizarea acestuia.

Pe lângă investițiile finanțate în cadrul cererilor de propuneri, în Planul Național de Redresare și Reziliență sunt propuse următoarele investiții care vizează direct Municipiul Târgu Mureș:

- Înființarea unui centru integrat de colectare a deșeurilor în Municipiul Târgu Mureș[94]
- Construirea autostrăzii A8 – Târgu Mureș – Miercurea Nirajului și Leghin- Târgu Neamț
- Înființarea Muzeului Fotografiei și tehnicii foto în Municipiul Târgu Mureș
- Realizarea unei unități spitalicești noi – Spitalul Județean de Urgență Târgu Mureș
- Realizarea unei unități noi: Institutul de Urgență pentru Boli Cardiovasculare și Transplant, Târgu Mureș

Identificarea și prioritizarea proiectelor de investiții vor urmări liniile de finanțare propuse de Ministerul Fondurilor Europene pentru perioada 2021 – 2027, care cuprinde următoarele programe operaționale:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă
- Programul Operațional Transport
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
- Programul Operațional Sănătate
- Programul Operațional Educație și Ocupare
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială
- Programul Operațional de Tranziție Justă
- Programul Operațional Regional (pentru fiecare din cele 8 Regiuni ale României)
- Programul Operațional Asistență Tehnică

1.12.3. Corelarea cu strategiile de la nivel regional

1.12.3.1. Programul Operațional Regional al Regiunii Centru

Programul Operațional Regional al Regiunii Centru are ca scop soluționarea nevoilor identificate la nivel regional în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014 –

[94] https://mfe.gov.ro/pnrr/

2020, luând în considerare și documentele strategice elaborate la nivel european și național, respectiv strategiile de dezvoltare elaborate la nivel județean și local.

Programul Operațional Regional al Regiunii Centru propune atingerea a 7 obiective care vor orienta direcțiile de dezvoltare ale Municipiului Târgu Mureș prin priorități de finanțare specifice. Obiectivele Programului Operațional Regional al Regiunii Centru sunt[95]:

- Dezvoltarea unei economii regionale competitive, bazată pe cunoaștere și inovare, cu accent asupra sectoarelor de specializare inteligentă identificare la nivel regional prin:
  - Susținerea dezvoltării structurilor de cercetare-dezvoltare-inovare în folosul întreprinderilor, a colaborării dintre entitățile de cercetare și întreprinderi în vederea implementării rezultatelor cercetării, participarea la rețelele europene de cercetare-dezvoltare-inovare și crearea de sinergii cu alte programe, inițiative și rețele parteneriale în sectoarele de specializare inteligentă
  - Impulsionarea creșterii și competitivității întreprinderilor mici și mijlocii din sectoarele de specializare inteligentă regionale
  - Sprijinirea digitalizării întreprinderilor
  - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă
- Accelerarea procesului de digitalizare a sectorului public prin implementarea măsurilor de smart city, dar și de digitalizare a serviciilor publice de la nivel local
- Creșterea calității mediului înconjurător din localitățile Regiunii Centru prin promovarea eficienței energetice, refacerea zonelor urbane și a terenurilor degradate și creșterea suprafeței spațiilor verzi în centrele urbane, promovarea unei mobilități urbane durabile
- Creșterea mobilității regionale prin sprijinirea dezvoltării și modernizării drumurilor județene și locale care să asigure conectivitatea la rețele majore de transport
- Îmbunătățirea accesului la educație, formare profesională și învățământ terțiar și a relevanței competențelor și calificărilor dobândite pentru piața muncii prin dezvoltarea infrastructurii educaționale de bază, a celei din învățământul profesional și tehnic și de la nivelul universităților
- Dezvoltarea patrimoniului cultural, natural și a infrastructurilor de turism din zonele cu potențial turistic ridicat
- Susținerea dezvoltării urbane integrate la nivelul municipiilor și orașelor din Regiunea Centru

Bugetul specific Programului Operațional Regional al Regiunii Centru este de 1.176.787.889 euro, alocat pe următoarele axe prioritare:

[95] https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/07/dc2429679ca5e2f5982d1ca6f823a0b2.pdf

Nr. Crt.	Denumire axă prioritară	Buget propus (euro)
1	O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă	229.991.307
2	O regiune digitală	68.791.962
3	O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	198.715.250
4	O regiune cu mobilitate urbană	198.715.250
5	O regiune accesibilă	168.031.000
6	O regiune educată	77.837.342
7	O regiune cu turism sustenabil	26.264.508
8	O regiune atractivă	157.560.831
9	Asistență tehnică	50.880.439
TOTAL		1.176.787.889

1.12.3.2. Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027

Coordonarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context Metropolitan – Orizont 2030 cu Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027 presupune stabilirea unor direcții de dezvoltare ale județului, în corelare cu domeniile strategice și prioritățile specifice Regiunii Centru, definite astfel[96]:

- Domeniul strategic 1. Dezvoltarea teritorială, dezvoltarea urbană durabilă
  - P1.1 Întărirea capacității administrative a autorităților publice locale în vederea implementării principiilor dezvoltării urbane integrate și sprijinirea cooperării la nivel microregional
  - P.1.2 Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport regional; dezvoltarea infrastructurii de internet, în mod special a infrastructurii de bandă largă
  - P.1.3 Consolidarea rolului și funcțiilor așezărilor urbane din Regiunea Centru ca actori importanți în asigurarea coeziunii teritoriale, sociale și a creșterii economice bazată pe cunoaștere
- Domeniul strategic 2. Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare, inovare și specializare inteligentă

[96] http://www.adrcentru.ro/wp-content/uploads/2021/08/4.-Strategia-de-Dezvoltare-Regionala.pdf

- P.2.1 Promovarea unui mediu de afaceri inovativ pentru o dezvoltare economică inteligentă
- P.2.2 Extinderea și diversificarea infrastructurii regionale și locale de afaceri, susținerea clusterelor și dezvoltarea rețelelor de cooperare economică
- P.2.3 Susținerea sectorului regional de cercetare-dezvoltare pentru o creștere economică inteligentă
- P.2.4 Creșterea gradului de internaționalizare a economiei și sectorului regional de cercetare-dezvoltare-inovare

- Domeniul strategic 3. Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
  - P.3.1 Îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței ofertei educaționale regionale, a serviciilor și accesului la educație la toate nivelurile
  - P.3.2 Sprijinirea măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii
  - P.3.3 Dezvoltarea infrastructurii, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor acordate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile
  - P.3.4 Extinderea și modernizarea infrastructurii de sănătate, creșterea accesului și îmbunătățirea serviciilor de sănătate, cercetare-dezvoltare, inovare în sănătate
- Domeniul strategic 4. Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
  - P.4.1 Creșterea calității mediului înconjurător din așezările urbane și rurale din Regiunea Centru
  - P.4.2 Creșterea eficienței utilizării energiei și a altor resurse materiale
  - P.4.3 Protejarea și conservarea biodiversității regionale
  - P.4.4 Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale
- Domeniul strategic 5. Turism și patrimoniu cultural
  - P.5.1 Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-istoric, valorificarea patrimoniului turistic natural și creșterea utilizării potențialului balnear
  - P.5.2 Modernizarea și extinderea infrastructurii regionale de cazare și de agrement și îmbunătățirea serviciilor specifice
  - P.5.3 Susținerea turismului de nișă, dezvoltarea activităților conexe turismului și integrarea activităților turistice
  - P.5.4 Asigurarea forței de muncă în turism
- Domeniul strategic 6. Dezvoltare rurală, agricultura și silvicultura
  - P.6.1 Eficientizarea sectorului agroalimentar și îmbunătățirea pregătirii profesionale a fermierilor
  - P.6.2 Susținerea activităților agricole în zonele montane
  - P.6.3 Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potențialului silvic regional
  - P.6.4 Creșterea atractivității economice și diversificarea activităților economice în localitățile rurale
  - P.6.5 Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților rurale

- P.6.6 Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

1.12.4. Corelarea cu strategiile de la nivel județean

1.12.4.1. Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș 2020 – 2025

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor Mureș are un rol deosebit de important în cadrul dezvoltării unei gestionări durabile a deșeurilor, prin stabilirea cadrului pentru implementarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor la nivel local. Acest document strategic prezintă condițiile existente în domeniul gestionării deșeurilor și propune măsuri și acțiuni necesare pentru rezolvarea problemelor și a punctelor slabe în sistemul existent de gestionare a deșeurilor, în vederea îndeplinirii condițiilor impuse în domeniul deșeurilor prin legislația europeană și națională respectiv a cerințelor stabilite la nivel județean.

Principalele ținte stabilite în cadrul Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș până în anul 2025 sunt:

- Grad de acoperire cu servicii de salubrizare de 100%
- Reutilizarea/reciclarea a cel puțin 50% din masa totală generată a deșeurilor de hârtie, metal, plastică și sticlă
- Valorificarea energetică a cel puțin 15% din cantitatea totală a deșeurilor municipale
- Reducerea cu 60% a cantității de deșeuri municipale depozitate

1.12.4.2. Master Plan sector apă și canal – județul Mureș

Obiectivul general al acestui document strategic constă în stabilirea unei strategii locale pentru dezvoltarea sectoarelor de apă și ape uzate, pentru a fi în conformitate cu obligațiile generale pe care România și le-a asumat în cadrul procesului post-aderare la Uniunea Europeană.

În vederea realizării obiectivului propus, Master Planul Sector apă și canal al județului Mureș prevede implementarea următoarelor măsuri:

- Stabilirea unui Operator Regional, care să dețină toate competențele pentru responsabilitățile privind numeroasele scheme de distribuție a apei, indiferent de contextul regional
- Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă, mai întâi în localitățile cu prioritate
- Reabilitarea rețelelor existente de distribuție pentru reducerea pierderilor, controlul costurilor operaționale și crearea unor capacități mărite pentru extinderi viitoare în așezările învecinate
- Îmbunătățirea facilităților de tratare a apei, corespunzător unor standarde ridicate
- Reabilitarea sistemelor de canalizare pentru reducerea infiltrațiilor

- Extinderea schemelor de canalizare în localitățile de mărime medie
- Reabilitarea/ Reînnoirea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile de mărime medie > 10.000 P.E.
- Extinderea schemelor de canalizare pentru localitățile mici
- Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate la standarde maxime de calitate
- Extinderea schemelor de canalizare pentru a corespunde cu dezvoltarea dorită a ratelor de conectare şi asigurarea capacităților corespunzătoare de tratare a apei
- Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile mici > 2.000 P.E.

1.12.4.3. Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, județul Mureș

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean – județul Mureș vizează realizarea unei strategii de dezvoltare la nivel județean, cu caracter integrativ, care să includă și să detalieze atât probleme economice de natură sectorială cât și probleme spațiale. Obiectivul general al acestei strategii constă în îmbunătățirea poziției naționale în ierarhia dezvoltării prin intrarea în topul primelor zece județe cu economie competitivă din România. În vederea realizării obiectivului general, Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, județul Mureș propune următoarele direcții de acțiune:

- Creșterea competitivității și performanței economicei județului Mureș în vederea asigurării capacității de adaptare a acesteia la cerințele pieței internă și internațională în contextul unei dezvoltări socio-economice durabile și echilibrate
- Asigurarea pe termen lung a resurselor de muncă suficiente și calificate în conformitate cu exigențele pieței muncii, care să contribuie la atingerea obiectivelor de dezvoltare economică a județului
- Adaptarea rețelei de localități de la nivelul județului Mureș, la exigențele de amenajarea teritoriului și la realitățile economico-sociale, în direcția creșterii funcționalității acesteia
- Asigurarea infrastructurilor de bază în localitățile în care acestea lipsesc și modernizarea/extinderea acestora în localitățile polarizatoare, pentru asigurarea îmbunătățirii calității vieții pentru comunitățile județului Mureș
- Îmbunătățirea participării asociațiilor microregionale și a celor intercomunitare în formularea și implementarea în comun de politici publice la nivel local
- Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice
- Îmbunătățirea calității mediului și a vieții cetățenilor din județul Mureș

1.12.5. Corelarea cu strategii de la nivel local

1.12.5.1. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș stabilește modul în care se vor pune în aplicare conceptele moderne de planificare și management al mobilității urbane durabile, așa cum au fost definite și implementate la nivel european.

Aceste concepte sunt particularizate la specificul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, urmărind maximizarea efectelor aduse prin îmbunătățirea indicatorilor de mobilitate pe termen lung, până la nivelul anului 2030.

Planul de mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș prezintă o viziune sustenabilă de dezvoltare pentru Zona Metropolitană Târgu Mureș și ține cont de costurile și beneficiile sociale prin „internalizarea costurilor externe".

Scopul Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș este de îmbunătățire a accesibilității în zonele urbane și asigurare a mobilității durabile, precum și a unor servicii de transport de calitate ridicat.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș urmărește îndeplinirea următoarelor obiective fundamentale:

- Eficiența economică – sistemul de transport și mobilitate va sprijini desfășurarea activităților economice în Zona Metropolitană Târgu Mureș, în condiții de dezvoltare durabilă
- Protejarea mediului și dezvoltarea durabilă – sistemul de transport și mobilitate va urmări reducerea impactului negativ asupra mediului (emisii de substanțe poluante, de gaze cu efect de seră, zgomot)
- Accesibilitate și conectivitate – sistemul de transport și mobilitate va facilita accesul către destinații în care se desfășoară activități esențiale pentru toate categoriile de utilizatori
- Siguranță și securitate – sistemul de transport și mobilitate va urmări reducerea numărului de victime provenite din accidente rutiere, cu precădere din rândul participanților la trafic vulnerabil
- Calitatea vieții – sistemul de transport și mobilitate va fi orientat către îndeplinirea obiectivelor fundamentale de mai sus, contribuind la dezvoltarea urbană durabilă și la creșterea calității vieții în localitățile cuprinse în Zona Metropolitană Târgu Mureș

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Târgu Mureș cuprinde acțiuni grupate în planuri sectoriale privind următoarele tematici de mobilitate:

1. Intervenții majore asupra rețelei stradale – sunt propuse soluții de adaptare a rețelei existente astfel încât să se asigure îmbunătățirea circulației, ca urmare a distribuției fluxurilor de trafic, creșterea accesibilității teritoriale și reducerea costurilor externe
2. Transport public – planul oferă o strategie pentru a îmbunătăți calitatea, securitatea, integritatea și accesibilitatea serviciilor de transport public, acoperind componente de infrastructură, mijloace de transport și tehnici de operare (managementul traficului)
3. Transport de marfă – prezintă măsuri de translatare către zona periferică a traseelor pe care estre permis accesul vehiculelor de marfă, precum și de îmbunătățire a eficienței logisticii

urbane (livrarea mărfurilor în mediul urban, reducând factori externi adiacenți precum zgomot, emisiile de CO_2, emisiile de substanțe poluante)

4. Mijloace (sisteme) alternative de mobilitate – planul include un pachet de măsuri de creștere a atractivității siguranței și securității mersului pe jos și cu bicicleta. Dezvoltarea infrastructurii velo și amenajarea de trasee pietonale ia în considerare și alte opțiuni înafara celor amplasate de-a lungul rutelor de transport motorizat. Cu scopul creșterii gradului de siguranță a circulației sunt propuse campanii de informare și comunicare a tuturor participanților la trafic asupra modului preventiv de utilizare a spațiilor dedicate circulației publice și pentru orientarea către modurile de transport durabile (bicicleta). Se va pune accent pe formarea unei conduite preventive a conducătorilor auto vis-a-vis de prezența în trafic a bicicliștilor.
5. Managementul traficului – element cheie pentru planificarea mobilității urbane, managementul traficului sprijină factorii de decizie în realizarea obiectivelor asumate și gestionarea operațiunilor de trafic, ajutând totodată utilizatorii finali, cetățenii, prin prezentarea unor opțiuni de mobilitate durabilă. În ceea ce privește siguranța circulației, la elaborarea PMUD al Municipiului Târgu Mureș acest aspect a fost considerat în toate etapele de elaborare, măsurile de reglementare și educare în domeniul siguranței rutiere completând paleta de proiecte propuse în domeniul managementului traficului
6. Zone cu nivel ridicat de complexitate – complementar soluțiilor deja implementate în zonele cu nivel ridicat de complexitate, sunt propuse amenajări ale spațiului public și reglementări ale circulației, astfel încât să se asigure accesibilitate și siguranță pentru deplasările pietonale (inclusiv pentru persoanele cu nevoi speciale)
7. Structura intermodală și operațiuni urbanistice necesare – măsurile propuse în PMUD contribuie la o mai bună integrare între modurile de transport disponibile
8. Aspecte instituționale – sunt propuse intervenții pentru monitorizarea implementării planului de acțiune și pentru aplicarea legislației europene și naționale în domeniul transporturilor

1.12.5.2. Strategia Energetică a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012 – 2025

Obiectivul general al Strategiei Energetice a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012 – 2025 constă în satisfacerea imediată și pe termen lung a cererii de energie electrică și termică, la un preț cât mai scăzut în condiții de calitate și siguranță cu limitarea impactului instalațiilor energetice asupra mediului. Prin Strategia Energetică a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012 – 2025 se urmărește creșterea securității energetice prin economisirea resurselor epuizabile și înlocuirea graduală a acestora în timp, pe baza conceptului dezvoltării durabile.

Obiectivele specifice ale Strategiei Energetice a Municipiului Târgu Mureș pentru perioada 2012 – 2025 sunt:

  - Realizarea de capacități de producție pentru producerea de energie termică și electrică prin cogenerare cu ardere a biocombustibililor sau ardere a deșeurilor și livrarea energiei astfel obținute către instituții pentru acoperirea necesității de căldură a acestora (încălzire, respectiv climatizare)
- Prezervarea traseelor instalațiilor de termoficare scoase din funcțiune datorită numărului mare de debranșări de la sistemul centralizat de distribuție a energiei termice și sprijinirea investițiilor necesare care să determine recâștigarea încrederii populației în sistemul centralizat de producere și distribuție a energiei termice;
- Implementarea proiectului de captare și valorificare a gazelor de hală de pe fosta groapă de gunoi a Municipiului Târgu Mureș (acest lucru se va putea face în cadrul unui proiect de incinerare a gunoiului menajer și valorificarea energetică prin co-arderea acestuia alături de biogazul obținut)
- Monitorizarea consumatorilor energetici prin implementarea de programe pe termen scurt, mediu și lung în vederea atingerii obiectivelor stabilite prin protocolul de la Kyoto
- Monitorizarea și gestionarea consumului fluidelor energetice de la furnizor la consumatorul final pentru care municipiul este proprietar sau administrator, precum și punerea în aplicare a unor soluții de sisteme de măsură, control și monitorizare care să poată stabili cantitățile transferate zilnic, orar, anual, trimestrial pentru bugetarea corectă a sumelor ce se vor aloca de către municipalitate
- Asigurarea mentenanței echipamentelor și a dotărilor energetice în vederea asigurării prognozei de consum necesară participării la sursele internaționale de energie
- Adoptarea unor soluții moderne pentru creșterea randamentului de transformare a resurselor energetice dintr-o formă de energie în alta
- Implementarea de soluții care au scop creșterea gradului de siguranță în alimentare pentru consumatorii municipiului
- Elaborarea de programe de creștere a gradului de siguranță în alimentarea cu energie a rețelelor în vederea asigurării previziunilor de consum cu acuratețe
- Asistență la lichidarea proiectelor energetice pentru actualizarea curbei previzionale
- Montarea de echipamente pentru reducerea intensității luminoase a corpurilor de iluminat public
- Instruirea profesională pentru management energetic a personalului propriu al administrației locale
- Eficiența energetică în cadrul locațiilor municipale și serviciilor publice
- Consultanță energetică pentru noile proiecte, concretizată prin aviz energetic unitar
- Identificare, proiectare și avizare implementare pentru proiectele de energie alternativă
- Consultanță și analiza schemelor de montaj financiar, mai ales la proiectele noi cu componentă energetică, ale autorității publice locale

- Realizarea unei canalizații de transfer de informație, care să poată fi închiriată operatorilor de servicii de telecomunicații (transmitere voce, imagini date), fiind previzionată o creștere exponențială a numărului de utilizatori și de conexiuni internet
- Crearea unui sistem informatic integrat interconectat pentru managementul activităților în Municipiul Târgu Mureș , care să cuprindă regiile și unitățile aflate în subordinea Consiliului Local
- Implementarea unui sistem de reacție rapidă, alarmare și supraveghere municipală în caz de dezastre
- Realizarea unui sistem informatizat pentru emiterea acordului unic sau a avizelor edilitare, certificatelor de urbanism într-un timp foarte scurt.

1.13. Analiza SWOT

1.13.1. Așezare geografică și resurse

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența unor soluri bune pentru agricultură din Zona Metropolitană Târgu Mureș, în special solurile cernoziomurile în zona de câmpie, precum și soluri silvestre brune închise de pădure, pe alocuri argiluvionale în zona de deal și podiș; - Fauna din Zona Metropolitană Târgu Mureș este dispusă în etaje și este caracteristică zonei de deal, podiș și luncă, precum și vegetație intrazonală; - Flora din Zona Metropolitană Târgu Mureș este specifică zonei de deal, podiș și al domeniului forestier (reprezentat prin căprioară, iepurele, veverița, fazanul, lupul), biotopul apelor curgătoare și lacustre (prin crap, clean, somn, rac), păsări care trăiesc în preajma lacurilor, precum și păsări de importantă comunitară; - Existența unor arii protejate în ZM: ROSCI0154 Pădurea Glodeni; ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului; ROSCI0079 Fânațele de pe Dealul Corhan –	- Nevalorificarea potențialului economic al Zonei Metropolitane, care poate fi îmbunătățit prin prisma poziției geografice; - Slaba valorificare a resurselor naturale existente și în alt scop decât agricultura sau exploatarea de resurse; - Existența în Zona Metropolitană Târgu Mureș a unor agenți economici care contribuie în mod semnificativ la poluarea mediului înconjurător; - Poluarea solului și apei subterane datorită utilizării îngrășămintelor și pesticidelor în agricultură; - Nevalorificarea potențialului Zonei Metropolitane Târgu Mureș în vederea producerii de energie electrică din surse regenerabile - biomasa, microhidroenergetic și solară.

Săbed; - Zona Metropolitană Târgu Mureș prezintă potențial energetic pentru producția de energie verde; - Existența unor resurse naturale de suprafață și a unor bogății naturale ale solului, care contribuie la ridicarea potențialului economic al ZM.	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Poziția geografică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș la nivelul României - zona central-nordică a țării, în centrul Podișului Transilvaniei și la nivelul Transilvaniei; - Râul Mureș, al doilea râu al României ca lungime, care străbate ZM de la NE către SV; - Valorificarea poziției geografice a ZM in centrul tarii din punct de vedere socio-economic; - Zona Metropolitană Târgu Mureș se află în sectorul de climat continental-moderat de dealuri și păduri, iar precipitațiile sunt, în general, îndestulătoare; - Fructificarea poziției geografice a Zona Metropolitană Târgu Mureș în raport cu Transilvania în scopul dezvoltării serviciilor turistice; - Potențialul economic al râului Mureș, o adevărată „autostradă albastră” a zonei de la Nord de Dunăre, care poate fi fructificat în vederea dezvoltării infrastructurii turistice (sporturi pe apă, cicloturism, etc.), dar și economic; - Creșterea valorificării potențialului agricol a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în principal datorită poziției geografice, climei și solului existent; - Creșterea suprafețelor împădurite, pentru a valorifica solurile erodate sau a reduce riscul alunecărilor de teren;	- Dezvoltarea economică a zonelor din jurul celorlalte municipii din județul Mureș – Reghin, Sighișoara și Târnăveni, dar și orașe – Luduș; - Așezare geografică și resurse existente în Zona Metropolitană Târgu Mureș similare cu cele ale așezărilor urbane menționate mai sus; - Creșterea poluării râului Mureș și a pârâurilor din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Modificările climatice care, din cauza creșterii nivelului de poluare din aer și sol pot conduce la apariția unor evenimente naturale neprevăzute: alunecări de teren, inundații, secetă, etc. - Existența în Zona Metropolitană Târgu Mureș unor soluri erodate și coluviale la baza versanților; - Defrișările ilegale și braconajul care pot avea un impact asupra florei și faunei existente în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Dezvoltarea unor sectoare economice în mod agresiv astfel încât se pot distruge resursele existente (agricultura în mod intensiv, sau o exploatare necontrolată a resurselor naturale); - Accentuarea disparităților între numite localități ale Zonei Metropolitane Târgu

- Diversificarea și dezvoltarea ecoturismului în special datorită floriei și fainei existenta în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Valorificarea potențialul turistic al Zonei Metropolitane Târgu Mureș, în vederea dezvoltării unui turism durabil, în acord cu resursele naturale existente; - Valorificarea potențialului energetic pentru dezvoltarea unor capacități de producție de energie verde din surse nepoluante: solar, microhidroenergetic și biomasă; - Valorificarea resurselor naturale existente atât în mod tradițional (agricultura, producția și exploatarea de materii prime), cât și în scop turistic.	Mureș.

1.13.2. Structura teritoriului metropolitan

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Zona Metropolitană Târgu Mureș înființată în anul 2006, fiind printre primele astfel de structuri din România; - Municipiul Târgu Mureș este municipiul polarizator al Zona Metropolitană Târgu Mureș, fiind de asemenea și pol de dezvoltare urbană; - Zona Metropolitană Târgu Mureș cuprinde în prezent 16 membrii: Consiliul Județean Târgu Mureș, Municipiul Târgu Mureș, Orașul Ungheni, Comunele Acățari, Ceaușu de Câmpie, Corunca, Crăciunești, Cristești, Ernei, Gheorghe Doja, Livezeni, Pănet, Sâncraiu de Mureș, Sângeorgiu de Mureș, Sânpaul și Sântana de Mureș; - Localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș au o structură și repartiție relativ echilibrată în teritoriul metropolitan; - Evoluția ascendentă a numărului de membrii	- Realizarea unor strategii la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș insuficient fundamentate; - Nevalorificarea la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș a unor noi oportunități de afaceri, în domeniul construcției și amenajării de locuințe, locuri de recreere, al atragerii de investiții mai consistente, și al coordonării mai bune a proiectelor de mediu și infrastructură; - Lipsa unor proiecte în vederea dezvoltării transportului public în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Zona Metropolitană Târgu Mureș este nefuncțională; - Dependența economică de agricultură a celor mai multe localități rurale din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Infrastructura de utilități și servicii publice insuficient dezvoltate în anumite localități

- Realizarea și elaborarea de studii și analize care vizau dezvoltarea metropolitană; - Zona Metropolitană Târgu Mureș deservește atât localități urbane cât și cele mai importante unități teritorial-administrative rurale localizate în aria de proximitate a acestora, situate pe ambele maluri ale râului Mureș; - Zona Metropolitană Târgu Mureș coagulează toată zona periurbană a Municipiului Târgu-Mureș; - Infrastructura existentă în Zona Metropolitană Târgu Mureș e sporește accesul la facilitățile oferite de aceasta.	rurale pe teritoriul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Lipsa coordonării între membrii Zonei Metropolitane Târgu Mureș în ceea ce privește stabilirea și inițierea unor proiecte comune; - Expansiunea necontrolată a zonelor urbane și periurbane a localităților componente a Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Lipsa unor obiective de interes metropolitan pe termen mediu și lung; - Lipsa unor proiecte comune sau parteneriate (precum parteneriatul public-privat) la nivel de Zonă Metropolitană Târgu; - Lipsa unei echipe la nivel de Zonă Metropolitană Târgu Mureș cu aptitudini de planificare, pregătire și implementare proiecte.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Valorificarea potențialului de dezvoltare a Zonei Metropolitane Târgu Mureș care influențează și polarizează activitatea economico-socială; - Dezvoltarea economică, demografică și funcțională a Zona Metropolitană Târgu Mureș, astfel încât să continue procesul de dezvoltare teritorială durabilă; - Potențialul de creștere a influenței Zonei Metropolitane Târgu Mureș asupra localităților care nu sunt în componența acesteia; - Dezvoltarea metropolitană durabilă; - Furnizare servicii de interes general pentru toți cetățenii zonei nemetropolitane.	- Birocrația existentă îngreunează dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Modificările legislative pot conduce la blocarea unor inițiative și proiecte ale Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Atitudine pasivă a membrilor Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu privire la prioritățile și direcțiile de dezvoltare; - Modificări ale structurii Zonei Metropolitane Târgu Mureș care pot conduce la blocarea unor proiecte sau inițiative; - Nematerializarea "pactului" metropolitan; - Dependența localităților rurale față de serviciile specializate ale Municipiului Târgu Mureș; - Dezvoltarea neechilibrată a Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

1.13.3. Structura socio-demografică a populației

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Zona Metropolitană Târgu Mureș concentrează 38,96% din populația județului Mureș; - Municipiul Târgu Mureș concentrează 24,88% din populația județului Mureș, respectiv 63,87% din populația Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Diversitatea etnică, lingvistică și religioasă a populației din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Structura populației în funcție de sexe relativ echilibrată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Implementarea de către organisme de specialitate a programelor de formare profesională destinate persoanelor neîncadrate în muncă; - Grad de ocupare în sectorul terțiar (servicii) în creștere, concomitent cu reducerea ponderii populației ocupate în sectorul primar al economiei; - Existența unor servicii de informare și consiliere profesională pentru diferite categorii aflate în căutarea unui loc de muncă (elevi din anii terminali ai învățământului preuniversitar, viitori absolvenți, persoane cu nevoi speciale); - Elaborarea și implementarea planurilor anuale de formare profesională a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; - Creșterea populației stabile la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș cu un procent mediu anual de 0,06%; - Sold migratoriu pozitiv atât la nivelul Zonei	- Scăderea populației la nivelul Municipiului Târgu Mureș cu un procent mediu anual 0,57%; - Spor natural negativ atât la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș; - Grupele tinere de vârstă (0-14 ani) se diminuează, iar cele de vârstă înaltă cresc (în special în mediul urban); - Creșterea dezechilibrelor între grupele mari de vârstă; - Creșterea raportului de dependență al vârstnicilor și creșterea ratei îmbătrânirii demografice; - Accelerarea procesului de îmbătrânire a populației din mediul rural, pericol de depopulare a unor așezărilor rurale; - Accentuarea fenomenului de migrație, în special a celei externe, care cuprinde în special populația tânără; - Menținerea unor disparități între cele două medii rezidențiale în ce privește nivelul de ocupare a populației de 15-64 ani; - Număr ridicat de nașteri în rândul minorelor.

Metropolitane Târgu Mureș cât și la nivelul Municipiului Târgu Mureș, atât din punct vedere al schimbării domiciliului cât și a reședinței.	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Revenirea în Zona Metropolitană Târgu Mureș a unei părți din populația care a emigrat temporar din motive economice; - Creșterea migrației interne atât la nivelul județului Mureș cât și al României; - Fructificarea potențialului economic al Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Identificarea specializărilor căutate pe piața forței de muncă și pregătirea profesională a persoanelor în aceste domenii - corelarea programelor de învățământ preuniversitar și superior cu cererea de pe piața forței de muncă; - Fonduri europene disponibile în perioada 2021-2027 pentru măsuri de recalificare și incluziune activă a lucrătorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.	- Creșterea dezechilibrelor demografice (între grupele majore de vârstă, între populația activă și populația inactivă) și geodemografice (îmbătrânirea accentuată a unor localități, depopularea unor localități rurale) cu consecințe importante în plan social și economic: restrângerea activităților economice, închiderea unor unități de învățământ, creșterea numărului de persoane asistate, etc); - Creșterea șomajului; - Creșterea fenomenului de migrație internă și externă a forței de muncă.

1.13.4. Dezvoltare economică

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- În condițiile unei economii moderne universitățile sunt bine reprezentate la nivelul Municipiului Târgu Mureș; - Sector industrial diversificat; - Sectorul IT foarte dezvoltat; - Existența parcului tehnologic Mureș – Vidrasău, Ungheni, la doar 14 km de Târgu Mureș; - Existența căi ferate în municipiu, existența a două gări (Gara mică și Gara mare); - Apropierea aeroportului Transilvania;	- Industria chimică reprezintă o sarcină asupra terenurilor învecinate; - Lipsa unor facilități pentru organizarea unor conferințe (centru de conferință, facilități de cazare extinse); - Lipsa unui PMUD, care să includă și zona metropolitană; - Slaba colaborare între autoritatea publică și mediul universitar, ce conduce la un blocaj în absorbția fondurilor europene; - Lipsa forței de muncă calificată adaptată

- Forță de muncă înalt calificată în următoarele domenii industriale: forajul și extracția gazelor naturale, exploatarea și prelucrarea lemnului, producția de mobilă, industria chimică, industria textilă și de confecții, industria de prelucrare a pielii, industria alimentară, prelucrarea metalelor, construcții de mașini și articole electrice;
- Sectorul medical bine reprezentat la nivelul municipiului;
- Servicii medicale publice și private bine dezvoltate;
- Personal calificat și forță de muncă calificată în sectorul medical;
- Ramuri industriale: producția de medicamente (multe fabrici de medicamente în municipiu și zona metro), comerț (inclusiv consumabile în domeniul medical, consultanța în management sanitar) cu valoare adăugată înaltă;
- Sectorul de sănătate (peste 30% din pacienți sunt din afara județului) ceea ce reprezintă export de servicii);
- Municipiul își menține competitivitatea în sectorul de sănătate;
- Industriile prezente în municipiu și zona metropolitană;
- Industria medicală are o pondere importată și în domeniul energetic, contribuind la creșterea veniturilor pe plan local;
- Industria chimică;
- Potențial economic favorizat de așezarea geografică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Existența unor resurse naturale importante, inclusiv resurse energetice;
- Infrastructura de mobilitate în dezvoltare asigură accesibilitatea zonei: autostrada și centura ocolitoare;
- nevoilor mediului de afaceri;
- Lipsa unor parteneriate între instituții de învățământ, autorități publice și mediul de afaceri;
- Lipsa școlilor profesionale și învățământului dual corelate cu nevoia de resursa umană din economie;
- Insuficiente start-up-uri/ afaceri locale, care să creeze locuri de muncă și să inoveze;
- Lipsa facilităților pentru dezvoltarea start-up-urilor și afacerilor locale;
- Lipsa unui Hub sau incubator de afaceri pentru încurajarea start-up-urilor;
- Lipsa unui program de minimis local pentru susținerea antreprenoriatului;
- Lipsă de viziune, misiune, obiective pe termen lung privind dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Insuficienta valorificare a potențialului medical, universitar și turistic la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Managementul neadecvat al infrastructurii existente în Zonei Metropolitane Târgu Mureș: de ex. aeroport și parc industrial, dar și la nivel de Asociație Zona Metropolitană;
- Lipsă comunicării reale între mediul de afaceri și factori decidenți, autorități publice, etc;
- Lipsa promovării Zonei Metropolitane Târgu Mureș la nivel internațional pentru a atrage investitori/investiții;
- Lipsă oportunități și diversitate privind locurile de muncă;
- Lipsă ”ofertă” pentru tineri – lipsa unei strategii de atragerea și menținerea tinerilor la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Infrastructură feroviară și rutieră deficitară

- Conexiunea Zonei Metropolitane Târgu Mureș la coridoarele europene de transport prin drumul european E60 (București – Ploiești – Brașov – Sighișoara - Târgu Mureș - Cluj Napoca – Oradea – Budapesta - Viena), precum și prin anumite tronsoane din autostrada A3; - Renumele orașului Târgu Mureș; - Existența de asociații profesionale și a mediului de afaceri la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Existența unui potențial cultural real bazat pe instituțiile de cultură, diversitatea etnică și culturală; - Turismul contribuie la creșterea economică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, datorită ofertei turistice relevante existente și a potențialului de dezvoltare a sectorului.	în Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Lipsa mobilității verzi la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Grad de digitalizare relativ scăzut la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Economia circulară slab dezvoltată la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Slaba dezvoltare economică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș în comparație cu alte structuri similare la nivel național; - Lipsa competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM).
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Poziționarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș la nivel județean, regional dar și național; - Municipiul Târgu Mureș, poate deveni un oraș al serviciilor nu al industriei; - Infrastructura căii ferate se pretează pentru dezvoltare în zona metropolitană; - Program Operațional de Transport în dezvoltare și consultare, e momentul oportun pentru a cuprinde necesitățile identificate la nivelul zonei metropolitane a municipiului Târgu Mureș; - Dezvoltare de parteneriate între sectorul public-privat pentru a menține și a atrage forța de muncă la nivel local; - Dezvoltarea unor incubatoare de afaceri; - Dezvoltarea de acceleratoare de business; - Dezvoltare de servicii digitale pentru populație; - Conectivitate: conectarea municipiului la	- Dezvoltarea lentă a infrastructurii; - Linia ferată existentă nu contribuie la dezvoltare; - Calea ferată neelectrificată către Sighișoara; - Migrarea tinerilor în alte județe din cauza nivelului slab de dezvoltare, lipsei unor campusuri educaționale; - Concurența Polilor de Creștere din apropiere: Brașov și Cluj Napoca; - Instabilitate legislativă; - Incapacitatea de a face față competiției cu localități din zonă (Reghin) sau din regiune (Cluj- Napoca) în privința atragerii de investiții și dezvoltării economice; - Migrarea forței de muncă înalt calificată - Dinamica de dezvoltare a județelor învecinate sau a altor zone din județul Mureș; - Blocarea dezvoltării Zonei Metropolitane

rețeaua de centură, la aeroport sunt elemente care contribuie la dezvoltarea economică a municipiului (dezvoltare ramuri industriale cu potențial ex. IT), la dezvoltarea serviciilor, școlilor profesionale/ de meserii, la dezvoltarea turismului (promovarea municipiului ca destinație turistică, brandul Târgu Mureșului extins pe sectorul turistic, integrând zona comerțului cu zona serviciilor);
- Ariile protejate existente (Pădurea Târgu Mureș), reprezintă un suport natural esențial în strategiile de dezvoltare a municipalității
- Pregătirea strategiei pentru aria protejată Pădurea Târgu Mureș – oportunități de utilizare a zonelor naturale
- Contextul natural (zona hipodrom și limita dintre zona Livezeni și zona Târgu Mureș) reprezintă o oportunitate în dezvoltarea integrată a municipiului sau dezvoltarea anumitor sectoare
- Fructificarea poziției geografice pentru dezvoltarea unui hub infrastructural;
- Dezvoltarea mobilității verzi la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Valorificarea avantajelor oferite de existenta unei Asociații de Dezvoltarea Metropolitană;
- Târgu Mureș - hub medical-universitar;
- Construcția și finalizarea autostrăzilor A3 București-Târgu Mureș-Borș și A8 Târgu Mureș-Iași;
- Construcția și finalizarea centurii Municipiului Târgu Mureș;
- Digitalizarea;
- Oportunități de dezvoltare în domeniul industriilor sportive;
- Fonduri europene pentru dezvoltarea Târgu Mureș;
- Județele limitrofe pot atrage investiții și forța de muncă calificată în detrimentul Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Lipsă de management competitiv la nivelul unor autorități publice din Zona Metropolitană Târgu Mureș;
- Lipsa de viziune la nivel local/metropolitan privind dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Migrația forței de muncă și îmbătrânirea populației;
- Accesibilitatea fondurilor de investiții;
- Scăderea nivelului de atractivitate a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, pentru investitori și turiști, din cauza infrastructurii slab dezvoltate.

economiei verzi și a economiei circulare;
- Green investments;
- Dezvoltarea turismului în Zona Metropolitană Târgu Mureș.

1.13.5. Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Diversitatea tradițiilor și obiceiurilor; specificul multicultural al Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Oferta de servicii balneoclimaterice din apropierea Municipiului Târgu Mureș, respectiv în Sângeorgiu de Mureș, atrage turiștii care tranzitează orașul; - Capacitate turistică și bază materială semnificativă – structuri de cazare, facilități de agrement; - Implicarea organizațiilor neguvernamentale pentru punerea în valoare a potențialului turistic; - Existenta unor inițiative de tip *Visit Mureș*; - Reabilitarea Cetății Medievale Târgu Mureș contribuie la creșterea numărului de turiști; - Amenajarea și modernizarea zonei de agrement Platoul Cornești (anul 2015 prin POR) – este un punct de atracție mai ales pentru populația din localitățile învecinate; - Tendința de creștere a numărului de turiști. - Potențial turistic important și diversificat (cultural-istoric, balnear, religios, rural/ agroturism, sportiv, de afaceri, medical); - Potențial turistic ridicat utilizabil pe tot parcursul anului datorită evenimentelor, tradițiilor, monumentelor arhitecturale și istorice; - Turismul are o pondere importantă în economia zonei;	- Lipsa unui plan de acțiune pentru dezvoltarea integrată și holistică a turismului în municipiu; - Lipsa unui plan de management al destinației turistice Târgu Mureș; - Varietatea scăzută a serviciilor de recreere și de petrecerea timpului liber pentru turiști; - Lipsă infrastructură de agrement adaptat nevoilor comunităților locale din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Numeroase obiective turistice istorice degradate; - Insuficiența resurselor financiare necesare pentru reabilitarea și protejarea patrimoniului local; - Zonele cu potențial turistic au nevoie în continuare de investiții pentru reabilitare; - Promovarea insuficientă, mai ales în ceea ce privește mediul on- line; - Paginile create pe rețelele de socializare se adresează în principiu localnicilor și mai puțin turiștilor străini; - Lipsa unui brand recunoscut al orașului; - Slaba accesibilitate prin mijloace de transport alternative (transport în comun, piste de biciclete); - Lipsa unor itinerarii turistice la nivelul municipiului Târgu Mureș; - Fluctuația resursei umane în domeniul ospitalier;

- Resurse umane și turistice bogate în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Existența unor facilitați turistice deosebite - Motor Ring-ului; - Calitatea facilităților de cazare și alimentație publică; - Creșterea implicării organizațiilor neguvernamentale și a administrației publice locale în punerea în valoare a potențialului turistic al Zonei Metropolitane Târgu Mureș.	- Lipsa unor oportunități de dezvoltare a personalului în domeniul ospitalier/turistic; - Lipsa resursei umane pentru gestionarea de proiecte de anvergură în domeniul economic și/sau turistic; - Valorificarea insuficientă a resurselor turistice din Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Sezonalitatea cererii turistice; - Insuficiente indicatoare de informare turistică, inclusiv în limbi de circulație internațională; - Lipsa unor pachete turistice integrate la nivel de Zonă Metropolitană Târgu Mureș astfel încât turiștii să petreacă cât mai mult timp în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Lipsa consultării anuale între autorități, instituții, factori de interes în domeniu.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui plan de acțiune pentru valorificarea potențialului turistic al județului Mureș, care să fie corelată cu oferta turistică a județelor învecinate; - Crearea și promovarea unui brand al orașului; - Organizarea unor festivaluri de mare anvergură care vor atrage mulți turiști (cum a fost Peninsula sau cum este Untold la Cluj Napoca); - Realizarea unor parteneriate între ONG-uri, sectorul public și privat pentru dezvoltarea turismului; - Disponibilitatea fondurilor europene pentru realizarea de proiecte de investiții. - Potențial de dezvoltare a turismului medical în Zona Metropolitană Târgu Mureș, a infrastructurii turistice medicale de prevenție, respectiv a serviciilor medicale;	- Lipsa de corelare între diferitele programe județene și locale de dezvoltare a turismului; - Evenimente care pot afecta negativ imaginea orașului (ex: închiderea temporară a aeroportului, punerea sub sechestru a unor unități de cazare sau servire a mesei fără ca turiștii să fie anunțați din timp); - Dezvoltarea constantă și accentuată a destinațiilor turistice din afara județului (ex. Cluj, Brașov și chiar Harghita pentru zona montantă); - Accentuarea scăderii interesului pentru colaborări și lucru în echipă (public-privat); - Promovarea insuficientă și ineficientă a României ca destinație turistică pe plan extern; - Lipsa unui masterplan de turism la nivel național/regional/județean care să fie corelată cu strategia dezvoltării turismului

- Potențial de dezvoltare a turismului sportiv în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Valorificarea potențialului turistic și creșterea fluxului de turiști ca urmare a îmbunătățirii infrastructurii de transport și a dezvoltării Aeroportului Transilvania; - Creșterea gradului de valorificare a potențialului turistic al Zonei Metropolitane Târgu Mureș care poate să impulsioneze dezvoltarea economiei.	din municipiul Târgu Mureș - Dezvoltarea lentă a infrastructurii; - Lipsa unor investiții consistente în infrastructura turistică din județ; - Ne exploatarea potențialului oferit de calea ferată pe termen lung are efect negativ asupra dezvoltării economiei și a turismului potențial cale ferată; - Internaționalizare – concurența globală; - Mutarea afacerilor în spațiul online poate avea un impact negativ asupra turismului de afaceri; - Lipsa standardizării serviciilor turistice; - Corelarea redusă între strategiile și politicile de marketing în domeniul turismului existente la nivel local; - Concurența între Zona Metropolitană Târgu Mureș și alte zone turistice la nivel de județ sau regiune; - Criza economică prelungită poate avea impact negativ asupra fluxului turistic către Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Fonduri nerambursabile insuficiente față de nevoile de investiții existente; - Lipsa unui program coerent de atragere a investitorilor.

1.13.6. Mediu și schimbări climatice

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Suprafața spațiilor verzi existente în municipiul Târgu Mureș; - Există spații pentru amenajarea unor spații verzi și parcuri; - Sistem de monitorizare civilă a poluării - tirgumures.pulse.eco; - Sonometru omologat pentru monitorizarea poluării fonice; - APM are în dotare 2 stații de monitorizare a	- Gospodărirea ineficientă a spațiilor verzi - se pune accent pe rolul estetic al spațiilor verzi în detrimentul rolului ecologic; - Poluare accentuată cauzată de trafic; - Centralele de apartament reprezintă o sursă de poluare semnificativă; - Sistemele de încălzire cu combustibil solid poluează aerul; - Arderea vegetației/frunzelor primăvara și

calității aerului în municipiul Târgu Mureș; - Există deschidere din partea comunității; - Programele educaționale și de protecție a mediului desfășurate de ONG-uri în domeniu; - Implementarea proiectului „Sistem integrat de gestionare a deșeurilor în județul Mureș“, din fonduri POS Mediu, finalizat prin construirea Depozitului zonal de deșeuri municipale de la Sânpaul cu o suprafață de 31,14 ha; - Evitarea poluării factorilor de mediu, în special a apelor de suprafață, a celor subterane și a solului prin extinderea sistemului de colectare și transport al deșeurilor la nivelul întregului județ; - Infrastructură de gestionare a deșeurilor echilibrat dezvoltată pe teritoriul județului Mureș; - Existenta unui Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor cu participarea tuturor UAT-urilor, inclusiv a acelor din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Există infrastructură pentru gestionarea deșeurilor, iar localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș sunt conectate la servicii de salubrizare; - Existența depozitului integrat la Sânpaul, stației de sortare la Cristești și unei stații de sortare de capacitate mai mică la Acățari; - Existența Asociației de dezvoltare intercomunitară „Ecolect Mureş“; - Existenta unor areale naturale de dimensiuni semnificative (rezervații naturale, situri Natura 2000 etc.) care sunt folosite de locuitorii din întreaga Zonă Metropolitană Târgu Mureș, dar si de turiști; - Bogăția și diversitatea resurselor naturale;	toamna; - Sistem de colectare selectivă deficitar la nivelul municipiului Târgu Mureș; - Lipsă locații amenajate pentru depozitarea deșeurilor inerte și voluminoase; - Infrastructura deficitară pentru gestionarea deșeurilor; - Lipsa unei gândiri strategice integrate privind managementul deșeurilor la nivel local; - Insuficienți senzori de monitorizare a poluării; - Lipsa sprijinului din partea UAT pentru derularea programelor educaționale privind gestionarea deșeurilor și asigurarea infrastructurii necesare colectării selective a deșeurilor; - Lipsa unei abordări profesionale a gestionării și amenajării spațiilor verzi ; - Lipsa disciplinei în construcții în ceea ce privește eficientizarea energetică a clădirilor individuale (cf reglementărilor intervențiile trebuie să vizeze blocul de locuințe ca întreg, nu apartamentele individual); - Deteriorarea calității solului prin depozitarea necontrolată a deșeurilor menajere se industriale, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor; - Amoniacul este poluant specific pentru municipiul Târgu Mureș, iar în perioadele de calm atmosferic sau ceață se înregistrează episoade de poluare a aerului înconjurător; - Expansiunea necontrolată a localităților componente a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, care poate avea un impact major asupra mediului înconjurător și a resurselor naturale;

- Proiectele de infrastructură rutieră care au condus la reducerea poluării atmosferice.	- Ponderea scăzută a clădirilor eficientizate energetic existente în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Capacitatea redusă de gestionare a riscurilor asociate schimbărilor climatice; - Nivel ridicat de poluare cu gaze cu efect de seră, ce rezultă din activități industriale energointensive și din trafic; - Starea precară de conservare a biodiversității; - Protejarea mediului înconjurător este precară.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Cursurile de apă ce traversează orașul; - Platoul Cornești, pădurea din apropierea municipiului; - Valori naturale existente: păduri, arii protejate; - Planificare urbană responsabilă, dezvoltările planificate să nu modifice hidrografia; - Înlocuirea centralele termice individuale cu alt sistem mai eficient în cazul dezvoltărilor imobiliare noi pentru a reduce nivelul de poluare; - Lanțuri scurte de alimentare pentru asigurarea accesului la mâncare sănătoasă; - Poziția Zonei Metropolitane Târgu Mureș oportună pentru dezvoltarea unor parcuri fotovoltaice; - Gestionarea deșeurilor corelat cu master plan existent; - Viziune integrată în gestionarea deșeurilor; - Existența programelor europene de finanțare; - Existențe Pactului Verde; - Dezvoltarea unei echipe la nivel de UAT în domeniu și a unei strategii verzi a municipiului; - Finalizarea structurii din cadrul primăriei	- Dezvoltările imobiliare nu iau în considerare rolul și necesitatea spațiilor verzi; - Spațiile disponibile a fi amenajate ca spații verzi se utilizează pentru dezvoltări imobiliare; - Lipsa încrederii în instituții publice - agenția de mediu, garda de mediu; - Nivelul de poluare crește în timpul sezonului rece, din cauza centralelor individuale și a sistemelor de încălzire pe lemn; - Nu există profesia de arborist în COR (tăiere arbori urbani); - Insuficientă transparență din partea UAT în relația cu cetățenii; - Creșterea efectului de seră și a fenomenului de încălzire globală; - Creșterea „insulelor de căldură“ din interiorul municipiului; - Reducerea spațiilor împădurite și dezvoltarea excesivă a zonelor construite fără a respecta suprafețele necesare de spații verzi; - Continuarea procesului de expansiune a localităților și nerealizarea unor strategii comune de dezvoltare care să vizeze

care gospodăresc spatiile verzi;
- Corelarea strategiei Azomureș cu strategia de dezvoltare a municipiului Târgu Mureș
- Implicarea asociațiilor de proprietari în gestionarea spațiilor verzi;
- Campanii de conștientizare și educare a populației asupra colectării selective a deșeurilor și prevenirii producerii deșeurilor;
- Achiziția de echipamente pentru colectare separată a deșeurilor reciclabile și distribuirea acestora populației;
- Dezvoltarea de noi facilități de reciclare care să permită valorificarea superioară a reciclabilelor (ex. Instalații pentru procesarea materialelor reciclabile în semiproduse);
- Ecologizarea siturilor industriale constituie o oportunitate pentru creșterea economică locală;
- Crearea centurilor ocolitoare, înierbarea spațiilor adiacente drumurilor publice și creșterea spațiilor verzi sunt măsuri care contribuie la îmbunătățirea calității aerului;
- Realizarea unor programe de conștientizare a importanței protecției mediului la nivel metropolitan;
- Posibilitatea de realizare a unor campanii de promovare mai eficiente pentru ariile naturale, precum și posibilitatea de a atrage multe resurse pentru revitalizarea și protecția acestora;
- Finalizarea proiectelor de infrastructură care conduc la reducerea numărului de mașini care tranzitează localitățile situate pe axele principale de circulatei a Zonei Metropolitane Târgu Mureș;
- Dezvoltarea infrastructurii verzi, a mijloacelor alternative de transport - tren urban și rețea biciclete, între localitățile inclusiv extinderea rețelelor de utilități și deșeuri pentru a evita poluarea mediului înconjurător;
- Întârzierea proiectelor de îmbunătățire a infrastructurii ceea ce conduce la menținerea nivelului ridicat al poluării atmosferice;
- Poluarea solului și apei subterane datorită utilizării îngrășămintelor și pesticidelor în agricultură;
- Nivel scăzut de conștientizare în rândul populației privind problemele legate de deșeuri și rezistența la schimbare in ceea ce privește colectarea selectivă a deșeurilor și prevenirea producerii deșeurilor;
- Lipsă coerență politici și măsuri în domeniul deșeurilor.

componente a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, astfel încât sa se reducă poluarea atmosferică; - Dezvoltarea unui sistem de transport public în Zona Metropolitană Târgu Mureș pentru reducerea poluării atmosferice prin încurajarea utilizării acestui tip de transport in defavoarea mașinilor proprietate individuală; - Promovarea programelor naționale de înnoire a parcului auto, sau inițierea unor programe locale la nivel de Zonă Metropolitană Târgu Mureș; - Dezvoltarea în Zonă Metropolitană Târgu Mureș a economiei circulare, precum si a unor sisteme de valorificare energetică a deșeurilor.	

1.13.7. Infrastructura de transport și mobilitate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Conexitate ridicată la rețeaua de transport rutier, Zona Metropolitană Târgu Mureș fiind racordată la rețeaua Trans-Europeană de Transport Centrală (TEN-T Core) prin DN 13 și DN 15 și autostrada; - În Municipiul Târgu Mureș, 81,6% din străzi și 68% din trotuare au îmbrăcăminte de asfalt; - Existența unor sectoare pe care sunt implementate soluții de sporire a accesibilității spațiilor pietonale (reducerea diferenței de nivel între trotuar și carosabil în zona trecerilor pentru pietoni, etc.) în cazul străzilor modernizate recent în Municipiul Târgu Mureș; - Implementarea unor proiecte pentru îmbunătățirea stării tehnice a suprafeței de rulare în Zona Metropolitană Târgu Mureș;	- Sectoarele stradale pe care sunt suprapuse traseele drumurilor naționale și județene sunt cele mai solicitate din punct de vedere al traficului și, în același timp, cele pe care se înregistrează frecvent evenimente de circulație soldate cu victime; - Bariere naturale care divizează rețeaua stradală în Municipiul Târgu Mureș, conducând la segregarea teritoriului; - 18,6% a străzilor, respectiv 32% a trotuarelor din Municipiul Târgu Mureș sunt nemodernizate, având îmbrăcăminte din asfalt în stare degradată, balast, pavele, beton sau alte tipuri de îmbrăcăminte (pământ, macadam, dale etc.); - Străzi fără trotuare amplasate în extremitățile de nord și sud ale Municipiului

- Locuri de parcări publice și acoperite amenajate în Municipiul Târgu Mureș,
- În Municipiul Târgu Mureș sunt stabilite în funcție de gradul de solicitare 3 zone de parcare cu plată, individualizate;
- Aplicarea unui sistem de tarifare a parcărilor diferențiat în funcție de zonă în Municipiul Târgu Mureș;
- Locuri de parcare distribuite persoanelor cu mobilitate redusă și gratuitatea acestora zonă în Municipiul Târgu Mureș;
- Rețeaua de transport public în Municipiul Târgu Mureș este formată din 25 linii cu lungimea totală de a traseelor (dus-întors) de 412,3 km;
- Susținerea utilizării transportului public local de către municipalitate prin acordarea de facilități pentru diferite categorii de persoanele cu probleme sociale și pentru elevi și studenți;
- La nivelul Municipiului Târgu Mureș se întâlnesc atât stații de autobuz amenajate cu adăposturi pentru călători, cât și stații reprezentate numai prin sisteme de semnalizare verticală;
- Autobuze ecologice achiziționate și puse în funcțiune în Municipiul Târgu Mureș;
- Stații de transport public în proces de modernizare în Municipiul Târgu Mureș;
- Stațiile de taxi în Municipiul Târgu Mureș sunt marcate prin plăcuțe pe care este inscripționat numărul locurilor reglementate;
- Amplasarea stațiilor de taxi în cadrul rețelei de transport în concordanță cu cererea de transport.
- Restricții instituite privind circulația autovehiculelor de marfă a căror masă totală maximă autorizată depășește 7,5 Târgu Mureș;
- La nivelul rețelei stradale există și secțiuni caracterizate de deficiențe majore privind accesibilitatea pentru deplasările pietonale, sectoare neumbrite, lipsa zonelor de odihnă;
- Prezența redusă a spațiilor cu prioritate pentru pietoni, pietonale sau cu utilizare în comun (semi-pietonale, de tip “shared-space”);
- Ponderea ridicată a lungimii străzilor nemodernizate în Orașul Ungheni - aprox. 70%;
- Ponderea ridicată a lungimii străzilor nemodernizate în comunele care fac parte din Zona Metropolitană, cu excepția localității Sâncraiu de Mureș, în care lungimea străzilor asfaltate constituie 77%;
- Interacțiunea dintre rețeaua rutieră și cea de cale ferată se realizează prin intersecții la nivel, generând timpi de așteptare care conduc la creșterea duratei deplasărilor realizate la nivelul rețelei rutiere;
- Grad redus de siguranță a circulației;
- Capacitatea de circulație a infrastructurii stradale redusă ca urmare a parcării autovehiculelor pe partea carosabilă sau în vecinătatea acesteia;
- Insuficiente locuri de parcare în cartierele rezidențiale;
- Lipsa parcărilor colective subterane amplasate în vecinătatea obiectivelor de interes local la nivelul Municipiului Târgu Mureș;
- Lipsa parcări centralizate, subterane/ supraterane, care să ocupe suprafețe cât mai reduse ale spațiului public în Municipiul Târgu Mureș;
- Lipsa parcări de tip parc&ride la intrările în

tone pe străzile din zona urbană; - Amenajarea de piste de biciclete pe 9 străzi din Municipiul Târgu Mureș (Madách Imre, Libertății, I. H. Rădulescu, Budai Nagy Antal, Podeni, Lavandei, Livezeni, Aleea Carpați și B-dul Pandurilor); - La nivelul Municipiului Târgu Mureș sunt funcționale 10 stații de încărcare a vehiculelor electrice amplasate de operatori particulari; - Localitatea Corunca dispune de o stație de încărcare a vehiculelor electrice; - Existență zonelor în care este instituită reducerea vitezei de circulație la maxim 30 km/h.	Municipiul Târgu Mureș; - Liniile de transport public în Municipiul Târgu Mureș sunt concentrate pe rețeaua stradală urbană, ceea ce conduce la reducerea vitezei comerciale a transportului public, implicit reducerea performanței și la întârzieri; - Insuficiente măsuri pentru asigurarea siguranței și securității călătorilor care utilizează transportul public în Municipiul Târgu Mureș; - Mijloacele de transport cu vechime mai mică de 8 ani (durata normală de funcționare a unui astfel de vehicule) reprezintă 37% din parcul total de vehicule; - Vechimea mijloacelor de transport crește costurile de mentenanță și are impact negativ asupra mediului; - Se constată o evoluție descendentă a utilizării transportului public; - În orașul Ungheni și în comunele din Zona Metropolitană Târgu Mureș, nu funcționează serviciul de transport public local prin curse regulate. - Se constată deficiențe de integrare modală între transportul public județean, feroviar și cel local, inclusiv din punct de vedere tarifar; - Vehiculele de transport public județean au stații intermediare și urmează trasee care se suprapun peste traseele de transport public urban; - Lipsa terminale intermodale de călători amplasate la periferia zonei urbane; - În orașul Ungheni și în comunele din Zona Metropolitană Târgu Mureș, nu este funcțional sistemul de transport în regim de taxi; - Slaba conexiune la rețeaua feroviară Trans

	Europeană de Transport TEN-T centrală; - Atractivitate redusă a transportului feroviar; - Situații în care volume ridicate de vehicule grele de marfă tranzitează zone cu densitate mare de locuire, respectiv zone cu obiective socio-economice care atrag populație; - Lipsa unui inel ocolitor în Municipiul Târgu Mureș; - Lipsa unor reglementări privind logistica urbană; - Starea degradată a infrastructurii pentru biciclete în Municipiul Târgu Mureș, a cărei dimensiuni este redusă comparativ cu standardele în vigoare și nu prezintă facilități specifice care să asigure deplasarea în siguranță a utilizatorilor; - Lipsa amenajărilor pentru circulația pietonilor și bicicliștilor de-a lungul cursurilor de ape; - Slaba dezvoltare a infrastructurii pentru biciclete în localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Inexistența unui sistem integrat care să optimizeze funcționarea în funcție de valorile fluxurilor de trafic înregistrate pe brațele de pătrundere în intersecție și de caracteristicile de prioritate ale vehiculelor; - Lipsa unui sistem flexibil și accesibil de achiziție a legitimațiilor de călătorie pentru transportul public (e-ticketing); - Inexistența unei structuri adecvate pentru monitorizarea și controlul eficient al vehiculelor de transport public în timp real; - Existența unui patrimoniu construit în zona centrală, care trebuie să fie degrevat de traficului rutier; - Existența unor sectoare de infrastructură cu

	densitate ridicată a pietonilor, precum și prezența intensă a autovehiculelor în zona de complexitate ridicată, pentru care trebuie să se aplice măsuri de îmbunătățire a confortului și siguranței; - Deficiențe privind intermodalitatea între transportul feroviar și cel rutier, inclusiv nemotorizat; - Aeroportul Târgu Mureș, nu este racordat la rețeaua de transport public local a Municipiului Târgu Mureș.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Creșterea gradului de deservire și a accesibilității transportului public; - Dezvoltarea infrastructurii de transport public; - Extinderea și eficientizarea rețelelor de transport public; - Crearea nodului de transport incluzând aeroportul, calea ferată și rutieră; - Decongestionarea traficului în centre urbane; - Dezvoltarea și implementarea de proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă care vizează modernizarea și construcția de drumuri; - Modernizarea infrastructurii rutiere pentru fluidizarea traficului; - Dezvoltarea infrastructurii pentru transportul alternativ (deplasări cu biciclete, trotinete și deplasările pietonale); - Îmbunătățirea mobilității urbane durabile.	- Creșterea semnificativă a fluxurilor de transport, în lipsa unei devieri a fluxurilor din interiorul localităților; - Progresul lent al proiectelor de infrastructură; - Linia de cale ferată care tranzitează Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Creșterea disproporției între transportul auto și transportul public sau alternativ,; - Fondurile financiare insuficiente disponibile pentru reabilitarea infrastructurii de transport în raport cu necesitățile întârzie investițiile necesare pentru modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere; - Dezvoltarea imobiliară haotică, fără o strategie clară, care pune o presiune suplimentară pe mobilitate și pe infrastructura rutieră existentă.

1.13.8. Infrastructura tehnico-edilitară

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Proces alert de modernizare în telecomunicații datorită expansiunii tehnicii;	- Nu toata populația din ZM este deservită de sistemul public de alimentare cu apă;

- Toate localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș au un grad ridicat de acoperire prin telefonia mobilă, dar si rețele de date – cablu tv; - Deschiderea populației față de utilizarea surselor de energie regenerabilă, ca surse alternative, nepoluante de energie; - Creșterea numărului panourilor solare în locuințele individuale; - Populația deservită de sistemul public de alimentare cu apă și canalizare în creștere la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș; - Există infrastructură pentru gestionarea deșeurilor, iar localitățile din Zona Metropolitană Târgu Mureș sunt conectate la servicii de salubrizare.	- Dezvoltare rețea de apă fără rețea de canalizare (în perioada anterioară); - Număr scăzut al localităților care beneficiază de gestionarea apei uzate; - Sistemul de canalizare pluvial intră în sistemul de canalizare menajer și suprasolicită sistemul menajer; - Valorificare în mică parte a resurselor hidroenergetice ale rețelei de apă curgătoare.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Fonduri europene sau de la bugetul de stat pentru dezvoltarea rețelei de canalizare și apă; - Asigurarea utilităților (apă, canalizare, gaz, telefonie, curent electric) în cartierele/străzile nou construite; - Programe de finanțare pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și private.	- Dificultatea accesării fondurilor europene pentru dezvoltarea rețelei de canalizare și apă datorită criteriilor de eligibilitate restrictive; - Calitatea necorespunzătoare și cantitatea - insuficientă/lipsa resurselor subterane de apă cauzează inconveniențe populației în asigurarea unor condiții normale de viață; - Desfășurarea unor activități economice care afectează cursurile de apă și lacurile; - Blocarea unor programe guvernamentale care contribuie la utilizarea surselor de energie regenerabile.

1.13.9. Infrastructura și servicii de învățământ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența infrastructurii educaționale de bază bine dezvoltată în mediul urban și parțial și în mediul rural: accesul la educație în Zona Metropolitană Târgu Mureș se	- Insuficiente activități instructiv-educative specifice, în afara cursurilor școlare; - Lipsa proiectelor pentru îmbunătățirea managementului;

realizează prin intermediul celor 9 creșe, 45 de grădinițe cu program normal, 27 de grădinițe cu program prelungit, 75 de școli primare și gimnaziale, 5 colegii, 14 licee, 3 școli postliceale; - Puternic centru universitar în Târgu Mureș, cu universități de renume și cu tradiție în sistem public (4 universități); - Personal de specialitate calificat, deschis spre dezvoltare personală și profesională; - Existența formei de învățământ în limba maternă; - Cadru legislativ este relativ stabil în domeniul învățământului, învățământul fiind o prioritate națională; - Existența infrastructurii educaționale de bază bine dezvoltată în mediul urban și parțial și în mediul rural din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Investiții derulate în infrastructura educaționala atât din fonduri nerambursabile, cât și de la bugetele locale; - Târgu Mureș este un puternic centru universitar, cu universități de renume și tradiție.	- Lipsa fondurilor și a resurselor materiale; - Insuficiente dotări în sistemul educațional, în special în mediul rural; - Numărul locurilor din internate, atât pentru învățământul preuniversitar cât și cel universitar, nu acoperă cererile; - Infrastructura educațională, atât clădirile dar și instalații de încălzire și alimentare cu energie, nu este eficientă din punct de vedere energetic; - Lipsa învățământului dual; - Necorelarea ofertei educaționale cu nevoile de pe piața forței de muncă.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Existența programelor Ministerului Educației Naționale de formare a cadrelor didactice; - Existența la nivelul Municipiului Târgu Mureș, a formatorilor naționali și regionali de profesori, directori, inspectori și a metodiștilor pe specialități; - Posibilitatea de a se realiza schimburi de experiență între școli; - Posibilitatea accesării de fonduri europene în scopul perfecționării resurselor umane și îmbunătățirii educației elevilor; - Accesarea de fonduri nerambursabile sau de	- Implicarea administrației locale / comunității locale în măsură mică în dezvoltarea școlilor; - Fonduri insuficiente pentru infrastructura educațională; - Lipsa de atractivitate a sistemului de învățământ pentru tinerii absolvenți; - Scăderea populației școlare, cu implicații asupra normării personalului didactic și a rețelei școlare; - Imposibilitatea încadrării cu personal didactic calificat/titular în unitățile școlare izolate;

la bugetul de stat, de către autoritățile locale, pentru îmbunătățirea infrastructurii educaționale și a dotărilor existente; - Îmbunătățirea eficientei energetice a imobilelor alocate pentru servicii educaționale; - Dezvoltarea infrastructurii școlare pentru implementarea de metode și tehnici noi de intervenție, care facilitează integrarea școlară, socială, și profesională a copiilor cu nevoi speciale; - Creșterea calității programelor de studii și a competitivității universităților; - Inițierea unui dialog eficient intre Inspectoratul Școlar Județean - ISJ, autorități publice locale, mediul de afaceri, școli profesionale/tehnice pentru a introduce în programa școlară a specializărilor pentru care există cerință pe piață.	- Lipsa de interes manifestată de unele cadre didactice pentru propria formare profesională și/sau managerială.” - Rata de descreștere a populației școlare; - Creșterea fenomenului de abandon școlar și/sau familial; - Nivel scăzut de conștientizare privind importanța și necesitatea continuării pregătirii școlare obligatorii.

1.13.10. Infrastructura și servicii de asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Organizațiile sociale licențiate și nelicențiate și-au format o structură de dialog, ceea ce a mărit eficiența discuțiilor din domeniu; - Evaluare a unor nevoi de proiecte și nevoi financiare pentru a îmbunătății contribuția financiară a autorității locale; - 5 centre rezidențiale pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice (4 în Târgu Mureș, 1 în Ceaușu de Câmpie); - Centrul maternal din Târgu Mureș destinat în principal mamelor minore (20 locuri, contract de servicii inițial încheiat pe 6 luni cu posibilitate de prelungire); - 17 centre rezidențiale în județ pentru persoane adulte cu dizabilități (pentru	- Lipsa unui fond din bugetul local alocat dezvoltării de proiecte și pentru susținerea dezvoltării ONG-urilor din domeniul social, medical și socio-medical; - Lipsa unei platforme privind beneficiarii serviciilor și prestații sociale; - Lipsa marketing de nevoi sociale; - Lipsa unui parteneriat pentru evaluarea nevoilor existente în comunitate; - Nevoile reale existente în comunitate nu sunt prioritizate în mod corespunzător; - Nu se alocă bani serviciilor sociale, ci se merge pe subvenționarea nevoilor, ceea ce nu e sustenabil, beneficiarii nu devin astfel independenți;

persoane cu dizabilități grave, centre de recuperare neuropsihiatrică și centre de îngrijire și asistență); - Rețea de servicii sociale este dezvoltată, există diversitate (servicii existente pentru copii, tineri, familii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, alte servicii pentru persoane aflate în situații de vulnerabilitate); - Personalul din domeniu are experiență și cunoștințe în furnizarea de servicii sociale; - Exista ONG–urilor cu activitate în domeniul asistenței și protecției sociale care furnizează și servicii care nu sunt oferite de autoritățile publice; - Existența parteneriatelor între ONG--uri/autorități locale/primării; - Existența/funcționarea la nivelul DGASPC a unor echipe multidisciplinare (Echipa mobilă de recuperare pentru copilul cu dizabilități, Echipa mobilă de lângă telefonul copilului); - Capacitate de absorbție a fondurilor, precum si experiență în accesarea și derularea de programe cu finanțare externă.	- Suprapunerea serviciilor sociale; - Insuficiente finanțări în domeniul serviciilor sociale (1 leu pe minut alocat pentru îngrijire beneficiar); - Deservirea îngreunată a beneficiarilor: unui îngrijitor i se atribuie 5 persoane pe zi, iar timpul alocat astfel unui beneficiar este insuficient luând în considerare nevoile acestuia; - Lipsă centre de recuperare la nivelul județului Mureș; - Lipsa unei abordări integrate, atât social cât și medical a nevoilor existente la nivelul comunității; - Acces limitat la servicii sociale ; - Lipsa analizei și gestiunii strategice a datelor disponibile; - Necontorizarea consumului în locuințe sociale, crește cheltuielile rezidenților; - Chiriași și persoane cu locuințe proprii cu venituri mici și cheltuieli mari cu utilitățile, care nu se încadrează în categoria beneficiarilor serviciilor și prestațiilor sociale, însă care pe termen lung ar putea să ajungă beneficiari din cauza dificultăților cu care se confruntă; - Lipsa datelor centralizate privind grupurile vulnerabile, beneficiarii și potențiali beneficiari ai serviciilor și prestațiilor sociale, reprezintă un obstacol în planificare strategică în domeniul social; - Lipsa unei baze de date privind totalitatea persoanelor aflate în dificultate sau a unităților de îngrijire a persoanelor vârstnice și a tarifelor practicate și a serviciilor oferite; - Lipsa echipelor mixte (educație, social și medical); - Lipsa parteneriatelor reale și a încrederii

	între ONG-uri și UAT-uri; - Resurse umane îmbătrânite, cu un nivel al salarizării necorespunzătoare în domeniul public; - Lipsă personal specializat in domeniul serviciilor sociale; - Număr insuficient de creșe și infrastructură precară; - Servicii slab dezvoltate/insuficiente în anumite domenii sociale, de ex.: prevenirea abandonului și instituționalizării, centre de tranzit pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție, îngrijirea la domiciliu pentru vârstnici, puncte de informare și consiliere pentru cazurile de violenta în familie, mai ales în mediul rural, violența în școli, consumul de alcool în rândul tinerilor, consumul de droguri și de tutun, consilierea psihologică a copilului care a săvârșit fapte penale și care nu răspunde penal și a familiei acestuia; - Lipsa asistenților sociali angajați în fiecare unitate medicală care are în structură secții de nou- născuți/pediatrii; - Problematica socială este complexă, lipsesc servicii în anumite domenii sau pentru anumite categorii de peroane vulnerabile.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Dezvoltarea unui baze de date centralizată privitor la informațiile despre beneficiarii serviciilor și prestațiilor sociale; - Creare echipe mixte (social și medical) pentru a contracara nevoile existente; - Existența unor documentelor strategice sectoriale; - Posibilitatea de a accesa fonduri europene externe nerambursabile pentru dezvoltarea serviciilor și/sau restructurarea centrelor; - Creștere economică, care aduce după sine și	- Necorelarea reglementărilor, necorelarea resurselor financiare; - Sectorul socio-medical nu e reglementat corespunzător; - Burnout în sectorul ONG; - Instabilitatea financiară a sectorului ONG; - Subfinanțare sistem social și lipsa de personal calificat; - Restricțiile existente privind licențierea serviciilor sociale; - Restrângere sau închidere serviciilor sociale derulate de ONG-uri;

creșterea bugetelor publice și creșterea finanțării pentru asistență socială; - Existența finanțărilor nerambursabile, precum si deschidere față de prestatorii de servicii sociale; - Diversificarea serviciilor sociale; - Legislația existentă și revizuită; - Posibilitatea subvenționării asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială în baza Legii 34/1998; - Cadrul legal permite acordarea de subvenții de la bugetele locale și de la bugetul central pentru finanțarea serviciilor sociale, dar si pentru acordarea de finanțări nerambursabile de la bugetele locale pe baza de concurs de proiecte.	- Modificările legislative din domeniu; - Număr mare de persoane, care nu au acces la servicii publice și, sau private; - Neimplicarea cetățenilor ca voluntari în acțiunile sociale; - Reticența din partea comunității şi a angajatorilor privind încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap; - Condiții greoaie/inexistente de acces în spații publice și mijloace de transport pentru persoane cu handicap; - Creșterea numărului de familii plecate la lucru în străinătate, lipsindu-i pe copii de sprijinul părintesc; - Amplificarea fenomenelor negative (abandon școlar, absenteism, delicvență juvenilă); - Accentuarea fenomenului de îmbătrânire a populației.

1.13.11. Infrastructura și servicii de sănătate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- 3 spitale care aduc un renume municipiului Târgu Mureș; - Existența resursei umane în sectorul de sănătate; - Există investiții demarate în sectorul de sănătate (modernizare, reabilitare, dotare unități spitalicești); - Spitale pavilionare asigură menținerea serviciilor la un nivel minim pe durata reabilitaților; - Diversitatea specialităților în sectorul de sănătate; - Municipiul Târgu Mureș este un centru medical de renume la nivel național și regional; - Dezvoltarea continuă a unităților sanitare	- Clădirile unităților spitalicești nu sunt reabilitate din punct de vedere energetic; - Lipsă pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor de la unitățile spitalicești; - Infrastructura deficitară a unităților spitalicești (autovehicule, ambulanțe); - Lipsă medici pentru grupuri vulnerabile; - Număr mare de unități spitalicești/secții ce necesită lucrări de reabilitare și înnoire a echipamentelor; - Costuri ridicate aferente utilităților din unitățile sanitare; - Lipsa programelor de recuperare și prevenție secundară; - Lipsa unui centru de medicină sportivă; - Salarizare nemotivată în sectorul sanitar ;

din sistemul privat;
- Sistem de asistență medicală de urgență prespitalicească bine organizat (SMURD) la standarde europene;
- Spitalul Clinic Județean (SCJ) Mureș, care deservește întreaga populația din Zona Metropolitană Târgu Mureș și nu numai;
- Brandul Târgu Mureș recunoscut în domeniul sanitar;
- Existenta unor puncte SMURD în Zona Metropolitană, astfel încât populația are acces la servicii medicale de urgență (experiența în domeniul serviciilor de urgență în Târgu Mureș fiind înființata prima unitate dotată în primiri urgențe din Romania);
- Exista doar o singura localitate în Zona Metropolitană care nu are acces la servicii medicale oferite de medic de familie, servicii stomatologice sau farmacie;
- Centru universitar cu multe specializări, recunoscut atât la nivel național dar si internațional – UMFST Târgu Mureș;
- Personal medical bine calificat și pregătit in domeniul medical;
- Existenta unor societăți comerciale care activează în domeniul farmaceutic și medical localizate atât in Târgu Mureș dar și în alte localități din Zona Metropolitană (ex. Corunca);
- Dotările existente și investițiile derulate de către Consiliul Județean Mureș la nivelul secțiilor Spitalului Clinic Județean Mureș;
- Construcția Spitalului de Marii Arși;
- Dezvoltarea continuă a unităților sanitare din sistemul privat;
- Infrastructura medicală existentă și turismul medical în dezvoltare.
- Acoperirea cu serviciile medicale este disproporțională la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș – serviciile medicale atât publice cât și cele private sunt concentrate la nivelul orașului Târgu Mureș;
- Existența unei localități din Zona Metropolitană - Crăciunești care nu are acces la servicii medicale de baza: medic de familie, servicii stomatologie sau farmacie;
- Lipsă Compartiment de Primire a Urgențelor (CPU) la Spitalul Clinic Județean Mureș, ceea ce conduce la supraaglomerarea structurii existente și la apariția unor disfuncționalități în organizare și funcționare;
- Insuficiente specializări: de ex. recuperare respiratorie, recuperare ortopedică, neuro-psihomotorie nu există la nivel de Spital Clinic Județean Mureș;
- Accesibilitatea populației rurale din Zona Metropolitană la servicii medicale furnizate de ambulatoriu de specialitate este condiționată de mai mulți factori, cum ar fi: distanța dintre domiciliu și cabinetul de specialitate din mediul urban, starea drumurilor de legătură cu localitatea urbană, condițiile și posibilitățile de transport în comun, factorul timp și nu în ultimul rând, factorul financiar;
- ONG-uri servicii de îngrijire slab dezvoltate;
- Subfinanțarea sistemului sanitar;
- Infrastructura deficitară pentru învățământul medical;
- Problemă de colaborare sector public – privat și ONG în educație și cercetare in domeniul medical.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existența fondurilor pentru modernizarea infrastructurii și dotarea unităților spitalicești; - Înființare spital regional cu facilități și specialități în funcție de nevoile existente (proporțional structurate); - Extinderea bazei de diagnostic și de laborator pentru dezvoltarea serviciilor medicale oferite de către Spitalul Clinic Județean Mureș; - Parteneriat public-privat real între administrații locale, ONG și alte părți interesate în vederea oferirii de servicii medicale de calitate populației din Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Alocare resurse financiare corespunzătoare pentru organizarea asistenței medicale; - Dezvoltarea industriei farmaceutice prin atragerea unor noi investiții în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Dezvoltarea unui parc tehnologic medical în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Dezvoltare turismului medical in ZM având în vedere renumele de centru universitar al Municipiului Târgu Mureș.	- Nivelul de dezvoltare a județelor limitrofe, atât în domeniul privat cât și în cel public; - Nivelul de dezvoltare a județelor limitrofe, atât în domeniul privat cât și în cel public; - Lipsa investițiilor de mare anvergură în domeniul sanitar din Târgu Mureș va contribui la pierderea brandului de centru de excelență în domeniul medical și centru de referință pentru mai multe specialități și va spori concurența cu orașele mari învecinate; - Comunicarea ineficientă între autoritățile administrației publice locale, Ministerul Sănătății și alți factori implicați poate influența negativ calitatea serviciilor medicale; - Îmbătrânirea populației și sporul natural negativ al populației din ZM; - Amplificarea migrației personalului sanitar calificat spre alte localități; - Scăderea populației si migrarea pacienților spre alte centre medicale care au posibilitatea s ofere servicii medicale mai complexe; - Izolarea Zonei Metropolitane din punct de vedere al infrastructurii nemodernizate și al accesului limitat (infrastructura aeriană, feroviară, rutieră); - Orașele cu renume medical din România, care vor investi în domeniul de cercetare și dezvoltare medicală vor câștiga un avantaj competitiv mare față de Târgu Mureș; - Lipsa de viziune la nivel național/regional metropolitan privind dezvoltarea sectorului medical; - Fonduri insuficiente alocate prin diferite programe de finanțare acestei categorii de infrastructură;

	- Politici legislative în continuă schimbare.

1.13.12. Infrastructura și servicii culturale

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Infrastructura culturală existentă; - Evenimentele culturale desfășurate; - Prezența Universității de Artă și Teatru; - Diversitate culturală, determinată de valorile culturale acumulate de-a lungul istoriei și de multiculturalitatea populației; - Patrimoniul cultural al Municipiului Târgu Mureș cuprinde 176 obiective declarate monumente istorice, dintre care 55 de categoria A și 121 categoria B; - Rețea de instituții culturale diverse, care cuprinde: biblioteci publice și școlare, teatre, teatre de păpuși, trupe de teatru pentru amatori, ansambluri artistice, muzee, case memoriale, case de cultură, cămine culturale, cinematografe, etc.; - Tradiții și patrimoniu istoric bogat; - Încrederea și loialitatea publicului și a cetățenilor în instituțiile culturale; - Susținere din partea guvernului (ex. Noaptea muzeelor); - Instituții culturale de prestigiu cu statut național; - Staff cu experiență, specializat, multilateral, cu putere mare activitate; - Conducători pro activi în cadrul instituțiilor culturale; - Rezultate importante în domeniul culturii contemporane; - Muzica, ca și ramură de lider a artelor, o „viață de concerte” înfloritoare la Târgu Mureș; - Colecții publice semnificative; - Expoziții periodice de nivel înalt;	- Lipsa unei platforme de comunicare, a unor mijloace corespunzătoare de comunicare cu publicul privind evenimentele organizate; - Nevalorificarea corespunzătoare a activelor existente, din punct de vedere al introducerii acestora în circuitul turistic, respectiv reabilitării lor; - Lipsa unui sistem de e-ticheting comun; - Lipsa unor pachete turistice care să deservească atât municipiul cât și județul; - Lipsa unei strategii de durată din partea orașului, și implicit din partea instituțiilor culturale; - Putere de atracție turistică doar de relevanță județeană sau regională; - Nivelul scăzut al inovației culturale; - Interiorizarea vieții culturale; - Un număr scăzut al inițiativelor contemporane, viziune culturală conservativă; - Comunicare slabă de marketing atât la nivel local, cât și cel național și internațional; - Număr de salariați insuficient, cu salarii mici și suprasolicitați; - Model de funcționare suprabirocratizat; - Lipsa practicii de atragere a sponsorilor; - Lipsa unor sisteme locale de tip mecena pentru susținerea culturii/artiștilor locali; - Învățământ târgumureșean superior de arte insuficient; - Lipsa dezvoltării infrastructurale corespunzătoare, ceea ce împiedică îndeplinirea sarcinilor la un nivel profesional înalt (întreținerea clădirilor

- Colaborare cu instituțiile de învățământ; - Zona Metropolitană Târgu Mureș dispune de resurse umane specializate si de numeroase instituții de educație culturală; - Patrimoniul cultural existente in Zona Metropolitană cuprinde monumente de arheologie, de arhitectură, de for public, memoriale și funerare de interes național și local; - Diversitatea serviciilor culturale oferite populației; - Operatori culturali cu tradiție și/sau continuitate.	existente, dezvoltarea și modernizarea mijloacelor, mărirea spațiilor de deservire); - Creșterea lentă a numărului de vizitatori și incapacitatea de a atrage spectatorii tineri la evenimentele culturale; - Inexistența posibilității de angajament mai mare de un an, ceea ce îngreunează planificarea evenimentelor de anvergură; - Degradarea clădirilor de patrimoniu din Zona Metropolitană si concentrarea investițiilor în special in mediul urban; - Condiții necorespunzătoare în unele localități din mediul rural din Zona Metropolitană pentru desfășurarea unor activități culturale; - Lipsa cartografierii infrastructurii culturale existente în Zona Metropolitană Târgu Mureș și a digitalizării patrimoniului cultural (material, imaterial); - Lipsa unei strategii culturale pe termen lung; - Subfinanțarea sectorului cultural; - Preocuparea redusă a producătorilor culturali pentru dezvoltarea publicului – creșterea accesului la cultură, educație culturală etc; - Nivel scăzut al turismului cultural.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Valorificarea și reconversia activelor culturale existente (în scop educațional, turistic); - Existența fondurilor nerambursabile europene destinate sectorului cultural; - Inițiere evenimente culturale pe piața națională; - Digitalizarea sectorului cultural, a patrimoniului cultural; - Adaptarea modului de abordare a tinerilor, adaptarea viziunii culturale;	- Viziune culturală depășită - schimbările lente în viziunile artistice, în mod special la modul de abordare al "generației Google"; - Concurenți globali puternici, în curs de dezvoltare dinamică; - Lentoarea și neputință pe măsură ce lumea se schimbă constant și rapid; - Mecanism de planificare economică pe termen scurt; - Retragerea resurselor, sarcinilor, reducerea resurselor de stat, modificarea și

- Valorificarea rolului educațional al culturii;
- Dezvoltarea de relații internaționale, programe internaționale;
- Aderarea la standardele internaționale, care facilitează comunicarea dintre cel care oferă informația și cel care primește informația;
- Marketingul orașului prin mijloacele culturii;
- Întărirea rolului regional;
- Înființarea de brand-uri puternice în domeniul cultural:
- Dezvoltarea serviciilor, îmbogățirea și lărgirea profilului de servicii;
- Muzica de folk ca și articol de export cultural;
- Deservirea corectă și sigură a cerințelor de informații în continuă creștere prin intermediul sistemului de colecții publice;
- Inovație tehnologică pentru transmiterea și categorizarea datelor;
- Întărirea rolului asociațiilor civile în domeniul culturii;
- Angrenarea studenților străini care învață și trăiesc în oraș, a angajaților în viața culturală;
- Dezvoltare organizațională, reorganizare organizațională;
- Formare pentru adulți, învățământ pentru adulți, ateliere deschise, cursuri de formare;
- Dezvoltarea relațiilor cu sponsorii;
- Înființare de fonduri prin proiecte;
- Racordarea scenelor alternative la viața culturală;
- Consolidarea și promovarea viziunilor științifice în instituții;
- Dezvoltarea turismului, creșterea conectivității destinațiilor turistice, prin dezvoltarea infrastructurii de mobilitate și transport;
- Creșterea vizibilității obiectivelor turistice

- imprevizibilitatea conceptelor de acordare a ajutoarelor de stat;
- Proiecte culturale realizate sau nerealizate prin decizii ad-hoc greșite;
- Venituri proprii restante;
- Exodul profesioniștilor, deficitul de forță de muncă, îmbătrânirea lucrătorilor calificați;
- Salarii neperformante în rândul lucrătorilor;
- Lipsa consumatorilor de cultură plătitori;
- Omiterea din bugetare locală/județeană alocarea de resurse pentru conservarea patrimoniului de clădiri;
- Deteriorarea constantă a infrastructurii cultura datorată subfinanțării;
- Fragmentarea colecțiilor publice (diferențele juridice și de finanțare între tipurile de instituții), îngreunând cooperarea strategică;
- Model de operare care face imposibilă munca bazată pe proiecte;
- Epuizarea managerilor instituțiilor;
- Incapacitatea de a se dezvolta profesional din cauza suprasolicitării;
- Lipsa interesului individual și organizațional;
- Lipsa unui public tânăr; tinerii preferă spațiul virtual;
- Programe comerciale care garantează venituri sigure, dar marginalizează cultura de calitate, oferta culturală devine extrem de restrânsă;
- Birocrația excesivă, legislație nepredictibilă și netransparentă in domeniul cultural;
- Neimplicarea comunităților locale – proiecte culturale;
- Tendință de scădere a interesului populației față de activitățile culturale;
- Neimplicare autorităților locale din Zona Metropolitană Târgu Mureș în conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural;

culturale din Municipiul Târgu Mureș și zona metropolitană; - Modernizarea și adaptarea serviciilor de bibliotecă la schimbările determinate de noile tehnologii informaționale: digitizare, automatizarea serviciilor de bibliotecă etc.; - Promovarea parteneriatelor, schimburi de experiență, colaborare cu instituții culturale similare din străinătate; - Creșterea interesului populației pentru evenimentele culturale; - Cultura voluntariatului este în creștere; - Promovarea unor abonamente pentru turiști cu intrări pentru toate obiectivele culturale și bilete pentru transportul public în comun. - Accesare fonduri europene – Europa Creativă; - Reabilitarea/ revitalizarea/modernizarea instituțiilor de cultură existente în Zona Metropolitană Târgu Mureș; - Restaurarea și revitalizarea monumentelor istorice și siturilor arheologice și utilizarea lor în scop turistic-muzeal ca instrument pentru dezvoltare locală; - Modernizarea și adaptarea infrastructurii culturale la schimbările determinate de noile tehnologii informaționale: digitizare, automatizarea serviciilor etc. - Promovarea parteneriatelor, schimburi de experiență, colaborare cu instituții culturale similare din străinătate.	- Instituțiile culturale sunt puse în fața a numeroase provocări datorate schimbărilor socio-economice și culturale: să dezvolte nivelul de educație a populației prin oferirea de servicii culturale, artistice și educaționale de calitate în condiții de finanțare insuficientă; să câștige noi beneficiari, în special în rândul generației tinere; să se adapteze cerințelor impuse de noile tendințe, respectiv situației generate de pandemia CODIV-19; - Internaționalizare – concurența globală; - Concurența în localitățile Zonei Metropolitane și alte zone turistice ale județului Mureș care au o ofertă culturală sau mai multe obiective turistice; - Scăderea potențialului financiar al populației atât în mediul urban cât și rural; - Promovarea non-valorii prin intermediul unor canale/emisiuni mass-media audio-vizuală; - Lipsa unui program coerent de atragere a investitorilor in domeniul cultural; - Fonduri financiare insuficiente pentru modernizarea infrastructurii instituțiilor de cultură.

1.13.13. Infrastructura și servicii pentru tineret

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Proiecte pentru tineri desfășurate atât de autoritățile locale, instituiri publice, dar și ONG-uri; - Educația reprezintă o prioritate pentru tineri; - Percepție pozitivă a rolului educației și a accesului la educație; - Tendința de prelungire a duratei studiilor; - Existența cursurilor de formare profesională; - Tinerii reprezintă o resursă importantă; - Forță de muncă tânără relativ bine educată/instruită; - Implicarea autorităților locale pentru ca tinerii în vederea integrării lor în societate, sau pentru a obține un loc de muncă.	- Participare socială (activități culturale, participare politica, munca voluntară) a tinerilor redusă; - Lipsa de experiență profesională; - Insuficiente locuri de muncă specializate pe diverse domenii pentru tineri; - Întârzierea intrării tinerilor pe piața muncii; - Plecarea în străinătate constituie, în continuare, un deziderat pentru mulți tineri; - Nu există un centru pentru tineri care să le ofere diverse activități, servicii (de informare, consiliere, consultanță, cursuri etc.) și posibilități de petrecere a timpului liber.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Programe pentru tineret pentru încurajarea cetățeniei active, educația non-formală și facilitarea tranziției tinerilor către piața muncii; - Dezvoltarea de mecanisme care să ajute la dezvoltarea tuturor competențelor necesare tranziției către piață; - Dezvoltarea de servicii de consiliere și orientare în carieră; - Dezvoltarea unor programe de educație și formare pentru tineri; - Dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și competențelor tinerilor prin învățarea non-formală și informală; - Sprijinirea antreprenorilor tineri.	- Evoluția descendentă a populației tinere; - Îmbătrânirea demografică; - Deficit de forță de muncă tânără; - Emigrarea tinerilor pentru studii sau pentru muncă în alte localități, sau în afara țării.

1.13.14. Infrastructura și servicii pentru sport și agrement

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Există sportivi de performanță si specialiști în domeniu; - Participarea sportivilor la campionate și competiții sportive naționale și internaționale; - Sportivi mureșeni cu rezultate deosebite în competiții oficiale; - Tradiție în domeniul sportiv, dar și medicină sportivă; - Acces facil la baze și facilitați sportive pentru anumite sporturi; - Sala Sporturilor Târgu Mureș este o bază sportivă de interes național; - Existența în Zona Metropolitană Târgu Mureș a unei infrastructuri sportive recunoscute la nivel național: Parc sporturi cu motor, Bazin olimpic, etc. - Experiența în organizarea unor evenimente sportive reprezentative la nivel național și internațional; - Există cluburi și școli sportive; - Existența unui număr relativ mare de structuri sportive; - Existenta unei Facultăți de Educație Fizică și Sport; - Posibilitatea de a practica sporturi de sezon (vară/iarnă – montan); - Activități sportive organizate în nivel de Zonă Metropolitană Târgu Mureș; - Posibilitate de practicare a unor sporturi extreme: zboruri cu aparate ultra ușoare, para pantă sau raliu off-road.	- Infrastructură pentru sport este deficitară și nu permite sportivilor mureșeni de înaltă performanță pregătirea în condiții optime; - Lipsa sălilor de sport în școli, iar construcția unor noi facilitați sportive a fost începută, nefiind finalizată la timp și în curs de degradare (ex. Patinoarul din Târgu Mureș); - Insuficiente cluburi și școli sportive; - Acces la baze sportive doar pentru anumite sporturi; - Lipsa antrenorilor specializați și a specialiștilor pe activități sportive conexe (management și marketing sportiv, contabilitate sportivă, juriști, etc); - Lipsa posibilității de relocare a sportivilor; - Multe ramuri sportive nu au competiții anuale.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Strategie de dezvoltare pe ramuri sportive reprezentative; - Elaborarea unei Strategii de Cercetare și	- Lipsă finanțări sau fonduri financiare insuficiente pentru dezvoltarea / modernizarea infrastructurii sportive;

Recuperare Sportivă; - Organizare unor evenimente sportive reprezentative la nivel național sau internațional; - Cultivarea conceptului de sport pentru sănătate, educație și recreere ca parte a modului de viață; - Reabilitarea spațiilor și asigurarea condițiilor necesare pentru desfășurarea activității de pregătire și competiționale, respectiv identificarea cadrului juridic adecvat, între administrația publică centrală și locală, pentru predarea/primirea amplasamentelor în cazul lucrărilor de edificare a bazelor sportive începute și abandonate.	- Finanțare unidirecțională (axată doar pe unele sporturi); - Nepredictibilitatea politicilor naționale si lipsa unei strategii naționale in domeniul sportiv; - Legislație deficitară și necorelată (legea sponsorizării, legea sportului); - Modul de organizare a rețelei școlare – corelarea nevoii pe piața muncii cu pregătirea profesioniștilor; - Scăderea natalității; - Concurența cu alte localități în vederea organizării unor evenimente sportive importante; - Migrarea sportivilor spre alte centre mai bine dotate.

1.13.15. Administrație publică

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Experiență în derularea de proiecte finanțate din fonduri europene; - Cooperare între administrațiile publice locale și centrală; - Deschidere la nivel local pentru reforma în administrația publică; - Colaborarea împreună cu alte primării și cu omologii lor din alte țări europene; - Relație bună de colaborare dintre UAT și Consiliul Județean Mureș.	- Digitalizarea lentă a autorității publice locale; - Numărul experților limitată în implementarea de proiecte; - Lipsa bugetelor ”flexibile” pentru îmbunătățirea serviciilor administrației locale; - Asociația Zona Metropolitană Târgu Mureș nefuncțională.
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
- Fonduri europene pentru îmbunătățirea administrației publice locale; - Creșterea capacității de colectare a impozitelor locale: - Dezvoltarea de mecanisme de tip ”bugetare participativă”: - Existența unei expertize relevante la nivel	- Proceduri greoaie de achiziții publice pentru modernizarea serviciilor publice oferite de primărie - Scăderea atractivității Zonei Metropolitane Târgu Mureș pentru investitori, populație dacă serviciile oferite de primării nu sunt dezvoltare.

local cât și la nivel național pentru îmbunătățirea serviciilor publice locale; - Competiția dintre unitățile administrativ teritoriale din Regiunea Centru.

1.14. Identificare, analiză și prioritizare nevoi

Problemele identificate atât în cadrul colectării informațiilor, prin intermediul chestionarelor respectiv în cadrul organizării focus-grupurilor, alături de problemele rezultate în urma analizării punctelor slabe și amenințărilor asupra Zonei Metropolitane Târgu Mureș, identificate în cadrul analizei SWOT, sunt dezvoltate în arborele problemelor Zonei Metropolitane Târgu Mureș. Problemele identificate au fost organizate și relaționate conform metodei cauză-efect.

Sectoarele de interes au fost abordate prin prisma abordării provocărilor economice, , climatice și de mediu, infrastructurale (mobilitate urbană, social, sanitar și educațional).

În cadrul arborelui problemelor, fiecărei probleme identificate îi sunt atribuite elemente derivate din analiza SWOT care susțin respectiva problemă.

Principalele efecte negative identificate la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș sub influența problemelor existente sunt:

- Mobilitate urbană necompetitivă
- Economie necompetitivă
- Infrastructura și servicii insuficient dezvoltate

Datorită celor 3 efecte majore ale problemelor existente, Zona Metropolitană Târgu Mureș se află sub amenințarea riscului de a deveni un spațiu de viață mai puțin atractiv.

Comasând informațiile obținute pe domenii, principalele probleme ale Zonei Metropolitane Târgu Mureș constau în:

- Nivel scăzut de inițiative ce vizează tranziția verde
- Insuficiente inițiative pentru dezvoltarea mobilității urbane durabile
- Economie insuficient dezvoltată
- Infrastructura și servicii publice insuficient dezvoltate

Provocări identificate / Probleme cheie
Poluarea mediului înconjurător: - poluare cu gaze cu efect de seră rezultate din activități industriale - poluare cu gaze cu efect de seră rezultate din cauza traficului intens - poluarea aerului rezultate din emisiile centralelor de apartament și arderea vegetației

Provocări identificate / Probleme cheie
- poluarea solului și apei subterane datorită utilizării îngrășămintelor și pesticidelor în agricultură - existența a unor foste bataluri cu reziduuri chimice în Târgu Mureș
Valorificarea insuficientă a resurselor naturale existente la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș: - nevalorificarea potențialului Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș în vederea producerii energiei electrice din surse regenerabile (energia solară, energia hidraulică, biomasa și deșeurile disponibile pentru incinerare) - zăcăminte de gaze naturale - zăcăminte de sare - terenurile agricole
Insuficiente investiții de mediu: - ponderea scăzută a clădirilor eficientizate energetic existente în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș - suprafața redusă a spațiilor verzi si parcurilor - gospodărirea ineficientă a spațiilor verzi - dezvoltarea necontrolată a localităților componente a Zonei Metropolitane A Municipiului Târgu Mureș - insuficiente sisteme de monitorizare a calității aerului
Sistem de management al deșeurilor deficitar: - grad redus de colectare selectivă a deșeurilor - ponderea mare a materialelor reciclabile colectate în amestec - lipsă depozite pentru deșeuri inerte și voluminoase - nivel scăzut de informare a populației privind colectarea selectivă și managementul deșeurilor - actualul sistem de gestionare a deșeurilor nu este unitar, suficient sau eficient - infrastructură de management al deșeurilor deficitară

Provocări identificate / Probleme cheie
Potențial local insuficient dezvoltat: - potențial medical insuficient valorificat - potențial universitar insuficient dezvoltat - potențial economic insuficient exploatat - potențial turistic insuficient valorificat - potențial insuficient exploatat în mediul agricol - lipsa competitivității întreprinderilor mici şi mijlocii (IMM) - capacitate redusă de identificare și atragere de surse de finanțare - insuficiente start-up-uri/ afaceri locale, care să creeze locuri de muncă și să inoveze - lipsa unor oportunități de dezvoltare a personalului în domeniul ospitalier/turistic
Infrastructura insuficient dezvoltată în sectorul economic în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș: - lipsa ofertei investiționale, respectiv a oportunităților și facilităților pentru investitori - lipsa parcurilor industriale, - lipsa incubatoarelor de afaceri/ - lipsa hub-uri de digitalizare

Provocări identificate / Probleme cheie
- lipsa unor facilități pentru organizarea unor conferințe - lipsa școlilor profesionale și învățământului dual corelate cu nevoia de resursa umană din economie - lipsa facilităților pentru dezvoltarea start-up-urilor și afacerilor locale - dezvoltarea lentă a infrastructurii - grad de digitalizare scăzut
Economia circulară slab dezvoltată la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș: - insuficiente investiții pentru promovarea și dezvoltarea economiei circulare
Valorificarea insuficientă a potențialului turistic al Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș: - lipsa unui plan de acțiune pentru dezvoltarea integrată și holistică a turismului în municipiu; - lipsa unui plan de management al destinației turistice Târgu Mureș - lipsă infrastructură de agrement adaptat nevoilor comunităților locale - valorificarea insuficientă a resurselor turistice - insuficiente indicatoare de informare turistică - infrastructura turistică insuficient dezvoltată - infrastructura de transport parțial nemodernizată și accesibilitatea redusă a unor zone cu potențial turistic existente in Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș - lipsa unor pachete turistice integrate - sezonalitatea cererii turistice

Provocări identificate / Probleme cheie
Probleme privind conectivitatea și accesibilitatea la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș: - sectoare stradale solicitate din punct de vedere al traficului - barierele naturale divizează rețeaua stradală - ponderea mare a străzilor și trotuarelor nemodernizate - deficiențe majore privind accesibilitatea pentru deplasările pietonale, sectoare neumbrite, lipsa zonelor de odihnă - prezența redusă a spațiilor cu prioritate pentru pietoni, pietonale sau cu utilizare în comun (semi-pietonale, de tip “shared-space”) - interacțiunea dintre rețeaua rutieră și cea de cale ferată se realizează prin intersecții la nivel, generând timpi de așteptare care conduc la creșterea duratei deplasărilor realizate la nivelul rețelei rutiere - grad redus de siguranță a circulației - capacitatea de circulație a infrastructurii stradale redusă ca urmare a parcării autovehiculelor pe partea carosabilă sau în vecinătatea acesteia - insuficiente locuri de parcare - lipsa parcări de tip parc&ride, centralizate, subterane/ supraterane - lipsa mobilității verzi - infrastructura de transport public deficitară - liniile de transport public concentrate pe rețeaua stradală - infrastructura pentru transport alternativ insuficient dezvoltată (deplasări cu biciclete, trotinete, deplasări pietonale)

Provocări identificate / Probleme cheie

- infrastructura feroviară insuficient dezvoltată
- infrastructura rutieră insuficient dezvoltată
- insuficiente măsuri pentru asigurarea siguranței și securității călătorilor și pietonilor
- lipsa serviciului de transport public local în Zona Metropolitană
  - deficiențe de integrare modală între transportul public județean, feroviar și cel local
  - lipsa terminale intermodale de călători amplasate la periferia zonei urbane
  - slaba conexiune la rețeaua feroviară Trans Europeană de Transport TEN-T centrală;
  - atractivitate redusă a transportului feroviar
  - volume ridicate de vehicule grele de marfă tranzitează zone cu densitate mare de locuire, respectiv zone cu obiective socio-economice
  - lipsa unui inel ocolitor în municipiu
  - infrastructura pentru transport alternativ deficitară
  - inexistența unui sistem integrat care să optimizeze funcționarea în funcție de valorile fluxurilor de trafic înregistrate pe brațele de pătrundere în intersecție și de caracteristicile de prioritate ale vehiculelor
  - lipsa unui sistem flexibil și accesibil de achiziție a legitimațiilor de călătorie pentru transportul public (e-ticketing)

Infrastructura și servicii tehnico-edilitare insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș:

- existența unor localități rurale pe teritoriul Zonei Metropolitane cu infrastructura de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apei uzate insuficient dezvoltată
- existența unor localități rurale pe teritoriul Zonei Metropolitane cu infrastructura electrică și de iluminat public insuficient dezvoltată
- existența unor localități rurale pe teritoriul Zonei Metropolitane cu infrastructura de gestiune a deșeurilor insuficient dezvoltată
- existența unor localități rurale pe teritoriul Zonei Metropolitane cu infrastructura de telecomunicații insuficient dezvoltată

Infrastructura și servicii educaționale insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș:

- insuficiente activități instructiv-educative specifice, în afara cursurilor școlare
- insuficiente dotări în sistemul educațional, în special în mediul rural din Zona Metropolitană
- eficiența energetică scăzută în unitățile de învățământ
- insuficiente locuri de cazare în internate și cămine studențești
- lipsa învățământului dual
- necorelarea ofertei educaționale cu nevoile de pe piața forței de muncă

Infrastructura și servicii de asistență socială insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș:

- lipsa unei platforme privind beneficiarii serviciilor și prestații sociale și unei baze de date cu persoanele aflate în dificultate
- lipsa marketing de nevoi sociale
- lipsa unui parteneriat pentru evaluarea nevoilor existente în comunitate
- insuficiente finanțări în domeniul serviciilor sociale
- deservirea îngreunată a beneficiarilor de servicii sociale
- lipsă centre de recuperare la nivelul județului Mureș

Provocări identificate / Probleme cheie

- lipsa unei abordări integrate, atât social cât și medical a nevoilor existente la nivelul comunității
- acces limitat la servicii sociale
- necontorizarea consumului în locuințe sociale
- insuficient personal specializat în domeniul serviciilor sociale
- lipsă servicii în anumite domenii sau pentru anumite categorii de persoane vulnerabile
- lipsa unei baze de date privind serviciile și prestațiile necesare și disponibile pentru beneficiari și nevoi
- lipsa parteneriate reale între mediul public și privat în domeniul social
- numărul mare a persoanelor cu nevoi care nu au acces la servicii sociale
- lipsesc servicii în anumite domenii sau pentru anumite categorii de peroane vulnerabile

Infrastructura și servicii de sănătate insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș:

- clădirile unităților spitalicești nu sunt reabilitate din punct de vedere energetic
- lipsă pubele pentru colectarea selectivă a deșeurilor de la unitățile spitalicești
- infrastructura deficitară a unităților spitalicești (autovehicule, ambulanțe)
- lipsă medici pentru grupuri vulnerabile
- număr mare de unități spitalicești/secții ce necesită lucrări de reabilitare și înnoire a echipamentelor
- costuri ridicate aferente utilităților din unitățile sanitare;
- lipsa programelor de recuperare și prevenție secundară
- lipsa unui centru de medicină sportivă
- acoperirea disproporțională cu servicii medicale în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș, atât serviciile publice cât și cele private sunt concentrate în Municipiul Târgu Mureș
- lipsa Compartiment de Primire a Urgențelor (CPU) la Spitalul Clinic Județean Mureș, ceea ce conduce la supraaglomerarea structurii existente si la apariția unor disfuncționalități in organizare și funcționare
- insuficiente specializări: de ex. recuperare respiratorie, recuperare ortopedică, neuro-psihomotorie nu există la nivelul Spitalului Clinic Județean Mureș
- accesibilitate condiționată a populației din Zona Metropolitană la servicii medicale de specialitate de factori precum: distanța, starea drumurilor, posibilitățile de transport în comun, factorul de timp și financiar
- sectorul non-guvernamental de servicii de îngrijire slab dezvoltat
- infrastructura deficitară pentru învățământul medical
- insuficientă colaborare între sectorul public, privat și ONG în educație și cercetare în domeniul medical

Infrastructura și servicii culturale insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș:

- nevalorificarea corespunzătoare a activelor existente
- lipsa unui sistem de e-ticheting comun
- lipsa unor pachete turistice integrate
- nivelul scăzut al inovației culturale
- insuficiente inițiative contemporane
- comunicare slabă de marketing
- lipsa unor sisteme locale de tip mecena pentru susținerea culturii/artiștilor locali

Provocări identificate / Probleme cheie
- lipsa dezvoltării infrastructurale corespunzătoare - degradarea clădirilor de patrimoniu - concentrarea investițiilor in special in mediul urban - lipsa cartografierii infrastructurii culturale existente și a digitalizării patrimoniului cultural - lipsa unei strategii culturale pe termen lung - lipsa promovării instituțiilor de cultură, a activităților culturale și a patrimoniului cultural - lipsa unui calendar de evenimente și a unui sistem integrat de management al spațiilor/infrastructurii culturale - personal insuficient sau neinstruit - preocuparea redusă a producătorilor culturali pentru dezvoltarea publicului – creșterea accesului la cultură, educație culturală etc. - nivel scăzut al turismului cultural
Infrastructura și servicii pentru tineret insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș**:** - participare socială (activități culturale, participare politica, munca voluntară) a tinerilor redusă - lipsa experienței profesionale - insuficiente locuri de muncă specializate pe diverse domenii pentru tineri - întârzierea intrării tinerilor pe piața muncii - lipsa unui centru pentru tineri pentru a le oferi diverse activități, servicii (de informare, consiliere, consultanță, cursuri etc.) și posibilități de petrecere a timpului liber.
Infrastructura și servicii pentru sport și agrement insuficient dezvoltate la nivelul Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș**:** - infrastructură pentru sport deficitară si ce nu permite sportivilor mureșeni de înaltă performanță pregătirea în condiții optime - lipsa sălilor de sport in școli, iar construcția unor noi facilități sportive a fost începută, nefiind finalizată la timp și în curs de degradare (ex. Patinoarul din Târgu Mureș); - insuficiente cluburi si școli sportive - acces la baze sportive limitat doar pentru anumite sporturi - lipsa antrenorilor specializați si a specialiștilor pe activități sportive conexe (management si marketing sportiv, contabilitate sportivă, juriști, etc) - lipsa posibilității de relocare a sportivilor - multe ramuri sportive nu au competiții anuale.

2. STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ

2.1. Context

Dezvoltarea durabilă reprezintă un proces al schimbării, ce implică gestionarea resurselor, direcționarea investițiilor și dezvoltării tehnologice și modificări instituționale în concordanță cu nevoile prezente și viitoare.

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă promovează echilibrul între cele 3 dimensiuni ale dezvoltării durabile: economic, social și de mediu. Conceptul de dezvoltare durabilă, respectiv prioritățile de dezvoltare trasate la nivelul Uniunii Europene au fost integrate atât la nivel național, regional cât și la nivel județean.

Conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 obiectivele stabilite vizează dezvoltarea durabilă, orientată spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Planul de Dezvoltare Regional a Regiunii Centru 2021-2027 a formulat ca viziune ”Regiunea Centru să devină o regiune curată, atractivă pentru locuitorii săi și turism, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru exploatarea și utilizarea durabilă a resurselor să se afle în atenția fiecărui cetățean”[97].

Conform Planului Strategic de Dezvoltare a Județului Mureș 2021 – 2027, obiectivul general îl constituie creșterea atractivității județului și îmbunătățirea calității vieții, prin dezvoltarea economică, socială, infrastructurală și turistică durabilă a județului Mureș, bazată pe cunoaștere și inovare.

Direcțiile de dezvoltare a Municipiului Târgu Mureș, în context metropolitan, sunt în conformitate cu dimensiunile dezvoltării durabile, respectiv cu tendințele de dezvoltare identificate la nivel județean și național, concentrându-se pe investiții de mediu prin intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii și a dezvoltarea infrastructurii verzi, pe mobilitatea urbană durabilă prin dezvoltarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon, respectiv pe creșterea atractivității zonei prin promovarea dezvoltării integrate și inclusive în domeniul social, economic, al mediului, culturii, turismului durabil, educațional și al sănătății.

[97] Planul de Dezvoltare Regional a Regiunii Centru 2021-2027: http://www.adrcentru.ro/dez-reg/versiunea-finala-a-planului-de-dezvoltare-regionala-centru-2021-2027/

2.2. Principii

Zona Metropolitană Târgu Mureș urmărește să devină un pol de dezvoltare urbană influentă cu infrastructură modernă și accesibilă, cu economie sustenabilă și continuă..

Principii de bază:

1. Accesibilitate și conectivitate
2. Dezvoltare echilibrată în concordanță cu posibilitățile mediului, prin utilizarea eficientă și durabilă a resurselor
3. Echilibru între tradiții și implementarea unor tehnologii intermediare
4. Păstrarea ambientului urban create în decursul timpului
5. Optimizarea utilizării energiei
6. Valorificarea potențialului economic al Zonei Metropolitane Târgu Mureș pentru a promova tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon și prosperitatea populației în timp
7. Sprijinirea și promovarea cooperării pentru dezvoltare între zonele urbane și rurale din Zona Metropolitană Târgu Mureș
8. Îmbunătățirea constantă a nivelului de trai a populației
9. Competitivitate economică
10. Consolidarea capacității de inovare
11. Integritatea instituțională

Până în anul 2027, Municipiul Târgu Mureș și unitățile administrativ teritoriale din Zona Metropolitană se vor concentra pe creșterea mobilității urbane, dezvoltarea durabilă și inteligentă, bazată pe valorificarea resurselor și potențialului local.

2.3. Viziune

Pe baza punctelor problematice prezentate în arborele problemelor, s-a conturat ca viziune a Zonei Metropolitane Târgu Mureș:

Viziune

- ”**Zonă Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș dezvoltată din punct de vedere economic și infrastructural, viabilă și atractivă pentru locuitori, vizitatori și investitori.**”

Dezvoltarea strategică a Zonei Metropolitane Târgu Mureș prin dezvoltarea mobilității urbane durabile, valorificarea potențialului local, respectiv crearea unui mediu economico-social competitiv și stabil, va contribui la dezvoltarea urbană sustenabilă, dezvoltarea unor parteneriate puternice între sectorul public, privat și societatea civila, respectiv la creșterea nivelului de trai al populației.

2.4. Obiective si direcții de acțiune

În cadrul Analizei socio-economice, prin Analiza SWOT a Zonei Metropolitane Târgu Mureș s-au analizat punctele tari ale județului și oportunitățile de dezvoltare a acestuia, în paralel cu punctele slabe și amenințările care afectează dezvoltarea acestuia.

În urma acestei analize, s-a definit obiectivul general, respectiv s-au propus o serie de obiective strategice care sa reducă punctele slabe ale județului și să elimine cât mai multe din amenințările actuale care pot conduce la dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

Obiectivele strategice au fost corelate atât cu obiectivele strategice ale Județului Mureș, Regiunii Centru cât și cu cele ale României, sau Uniunii Europene.

Axele strategice ale strategiei integrate de dezvoltare urbană sunt:

- Dezvoltare economică și turism
- Mediu și schimbări climatice
- Infrastructura de transport și mobilitate
- Infrastructura tehnico-edilitară
- Infrastructura și servicii de învățământ
- Infrastructura și servicii de asistență socială
- Infrastructura și servicii de sănătate
- Infrastructura și servicii culturale
- Infrastructura și servicii pentru tineret
- Infrastructura și servicii pentru sport și agrement
- Administrația publică

2.4.1. Obiective strategice

Obiective strategice (orientări strategice pe termen lung, care conduc la dezvoltarea Zonei Metropolitane Târgu Mureș):

Obiectivele strategice definite pentru perioada 2021-2027 sunt:

OS. 1.: Dezvoltarea și promovarea mobilității urbane durabile, prin dezvoltarea infrastructurii de transport și mobilitate, respectiv creșterea accesibilității și conectivității localităților din Zona Metropolitană Târgu Mureș, pentru a susține creșterea economică a zonei, prin crearea unui mediu atractiv pentru afaceri, la creșterea calității vieții și va contribui la reducerea poluării mediului, prin stimularea trecerii la moduri de transport durabile și alternative.

OS. 2.: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a mediului, prin promovarea investițiilor de mediu în vederea dezvoltării unei ”infrastructuri verzi”, promovării unui stil de viață ecologic.

OS. 3.: Dezvoltarea integrată și inclusivă a Zonei Metropolitane Târgu Mureș, prin susținerea sectoarelor cu potențial de dezvoltare, îmbunătățirea calității infrastructurii și serviciilor publice.

2.4.2. Obiective specifice

Pornind de obiectivele strategice s-au propus obiective specifice prin care se detaliază obiectivele strategice și care vor fi atinse prin proiectele propuse.

Proiectele propuse vor viza atingerea unui anumit obiectiv specific, respectiv strategic, dar vor genera totodată un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș.

1. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 1: DEZVOLTAREA ȘI PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE

OBIECTIVE SPECIFICE		DIRECȚII DE ACȚIUNE	
OS 1.1.	Îmbunătățirea conectivității teritoriale în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș	D.A. 1.1.1.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport public
		D.A. 1.1.2.	Creșterea nivelului de atractivitate al serviciilor de transport public
OS.1.2.	Îmbunătățirea mobilității în teritoriului Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș	D.A. 1.2.1.	Implementare măsuri pentru decongestionarea traficului
		D.A. 1.2.2.	Dezvoltarea unui terminal intermodal de transport
		D.A. 1.2.3.	Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale
		D.A. 1.2.4.	Creșterea gradului de siguranță a populației
		D.A. 1.2.5.	Dezvoltare sistem de management a mobilității urbane
		D.A. 1.2.6.	Dezvoltarea infrastructurii de parcare
		D.A. 1.2.7	Dezvoltare parcări tip parc & ride intermodale
		D.A. 1.2.8	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de transport alternativ
		D.A. 1.2.9	Dezvoltarea unor culoare de mobilitate urbană

2. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 2.: INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI

OBIECTIVE SPECIFICE		DIRECȚII DE ACȚIUNE	
OS. 2.1.	Promovarea investițiilor de mediu	D.A. 2.1.1.	Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă de a lungul cursurilor de apă

		D.A. 2.1.2.	Regenerarea integrată și amenajarea spațiilor publice
		D.A. 2.1.3.	Monitorizarea calității mediului
		D.A. 2.1.4	Conștientizarea și educația populației privind protecția mediului
		D.A. 2.1.5.	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement
		D.A. 2.1.6.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale
		D.A. 2.1.7.	Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public
		D.A. 2.1.8.	Dezvoltarea de sisteme de producere a energiei din surse regenerabile
		D.A. 2.1.9.	Reducerea poluării industriale
OS 2.2.	Valorificarea resurselor naturale existente	D.A. 2.2.1.	Protejarea, conservarea și consolidarea capitalului natural
		D.A. 2.2.2.	Valorificarea surselor de energie regenerabilă
		D.A. 2.2.3.	Gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor naturale
		D.A. 2.2.4.	Prevenirea și controlul poluării
OS. 2.3.	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor	D.A. 2.3.1.	Dezvoltarea infrastructurii de management al deșeurilor
		D.A. 2.3.2.	Eficientizarea activității de management al deșeurilor
		D.A. 2.3.3.	Creșterea nivelului de colectare selectivă, reciclare a materialelor și de reutilizare a elementelor din componența produselor
		D.A. 2.3.4.	Conștientizarea și educația populației privind colectarea selectivă și managementul deșeurilor

3. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 2.: DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE A MUNICIPIULUI TÂRGU MUREȘ

OBIECTIVE SPECIFICE		**DIRECȚII DE ACȚIUNE**	
OS. 3.1.	Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic	D.A. 3.1.1.	Valorificarea potențialului medical, universitar, economic, turistic, agricol
		D.A. 3.1.2.	Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii

			(IMM)
		D.A. 3.1.3.	Încurajarea dezvoltării start-up-urilor/ afacerilor locale
		D.A. 3.1.4.	Creșterea oportunității de dezvoltarea a personalului din sectoarele economice relevante
OS. 3.2.	Dezvoltarea mediului economic	D.A. 3.2.1.	Dezvoltarea oportunităților și facilităților pentru investitori
		D.A. 3.2.2.	Dezvoltarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri, hub-uri de digitalizare
		D.A. 3.2.3.	Dezvoltare facilități pentru organizare conferințe
		D.A. 3.2.4.	Dezvoltarea școlilor profesionale și învățământului dual
		D.A. 3.2.5.	Creșterea gradului de digitalizare
OS. 3.3.	Dezvoltarea economiei circulare	D.A. 3.3.1.	Dezvoltarea unor modele noi de producție și consum durabile
		D.A. 3.3.2.	Dezvoltarea sectoarelor reutilizării, refabricării și reparațiilor
		D.A. 3.3.3.	Sprijinirea și promovarea inițiativelor în domeniul economiei circulare
OS. 3.4.	Valorificarea și promovarea potențialului turistic	D.A. 3.4.1.	Valorificarea durabilă a patrimoniului construit
		D.A. 3.4.2.	Dezvoltarea unui plan de management al destinației turistice Târgu Mureș
		D.A. 3.4.3.	Dezvoltarea infrastructurii de agrement
		D.A. 3.4.4.	Creșterea accesibilității obiectivelor de patrimoniu și zonelor cu potențial turistic
		D.A. 3.4.5.	Realizarea unui sistem unitar de semnalizare turistică
OS. 3.5.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnico- edilitare	D.A. 3.5.1.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apei uzate
		D.A. 3.5.2.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii electrice și de iluminat public
		D.A. 3.5.3.	Dezvoltarea infrastructurii de

			gestiune a deșeurilor
		D.A. 3.5.4.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de telecomunicații
		D.A. 3.5.5.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de gaze naturale
OS. 3.6.	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale	D.A. 3.6.1.	Dezvoltarea de activități instructiv-educative specifice, în afara cursurilor școlare
		D.A. 3.6.2.	Dezvoltarea infrastructurii educaționale
		D.A. 3.6.3.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice cu destinație de unități de învățământ
		D.A. 3.6.4.	Dezvoltarea ofertei educaționale
OS. 3.7.	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială	D.A. 3.7.1.	Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale
		D.A. 3.7.2.	Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii sociale
		D.A. 3.7.3.	Consolidarea resurselor umane în domeniul social
		D.A. 3.7.4.	Creșterea gradului de cooperare al sectorului public și privat
OS. 3.8.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate	D.A. 3.8.1.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice cu destinație de unități sanitare
		D.A. 3.8.2.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sanitare
		D.A. 3.8.3.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale
		D.A. 3.8.4.	Creșterea accesibilității la servicii medicale
		D.A. 3.8.5.	Creșterea gradului de cooperare al sectorului public și privat
OS. 3.9.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale	D.A. 3.9.1.	Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii culturale
		D.A. 3.9.2.	Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural
		D.A. 3.9.3.	Creșterea accesului la cultură
		D.A. 3.9.4.	Dezvoltarea unui sistem de management integrat al infrastructurii culturale

OS. 3.10.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret	D.A. 3.10.1.	Încurajarea participării sociale
		D.A. 3.10.2.	Facilitarea tranziției tinerilor pe piața muncii
		D.A. 3.10.3.	Dezvoltarea infrastructurii pentru activități de tineret
OS. 3.11.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport	D.A. 3.11.1.	Dezvoltarea infrastructurii sportive
		D.A. 3.11.2.	Creșterea accesului la infrastructura sportivă
		D.A. 3.11.3.	Dezvoltarea programelor sportive

2.5. Matricea logică

VIZIUNE:

Zonă Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș dezvoltată din punct de vedere economic și infrastructural, viabilă și atractivă pentru locuitori, vizitatori și investitori

OBIECTIV STRATEGIC 1.: Dezvoltarea și promovarea mobilității urbane durabile

OBIECTIV STRATEGIC.2.: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a mediului

OBIECTIV STRATEGIC.3.: Dezvoltarea integrată și inclusivă a Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș

OBIECTIV STRATEGIC 1.: Dezvoltarea și promovarea mobilității urbane durabile	1.1. Îmbunătățirea conectivității teritoriale în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș
	1.2. Îmbunătățirea mobilității în teritoriului Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș

OBIECTIV STRATEGIC 2.: Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a mediului	2.1. Promovarea investițiilor de mediu
	2.2. Valorificarea resurselor naturale existente
	2.3. Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor

STRATEGIC.3.: Dezvoltarea integrată și inclusivă a Zonei Metropolitane a Municipiului Târgu Mureș	3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic
	3.2. Dezvoltarea mediului economic
	3.3. Dezvoltarea economiei circulare
	3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic
	3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnico- edilitare
	3.6. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale
	3.7. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială
	3.8. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate
	3.9.Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale
	3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret
	3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport

3. PORTOFOLIU DE PROIECTE

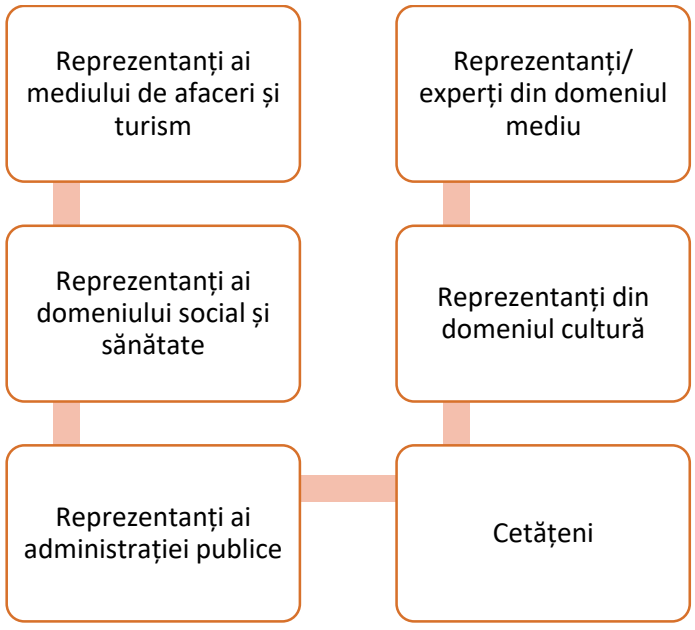
Anexa 3 – Lista proiecte prioritare

4. IMPLEMENTARE, MONITORIZARE SI EVALUARE

4.1 Context instituțional

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context Metropolitan pentru perioada 2021 – 2030 reprezintă efortul de colaborare activă al Primăriei Municipiului Târgu Mureș și al autorităților publice locale, respectiv al altor actori publici și privați (organizații ale societății civile din diferite domenii, mediul de afaceri, cetățeni) , care contribuie și depun efort în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse prin strategie.

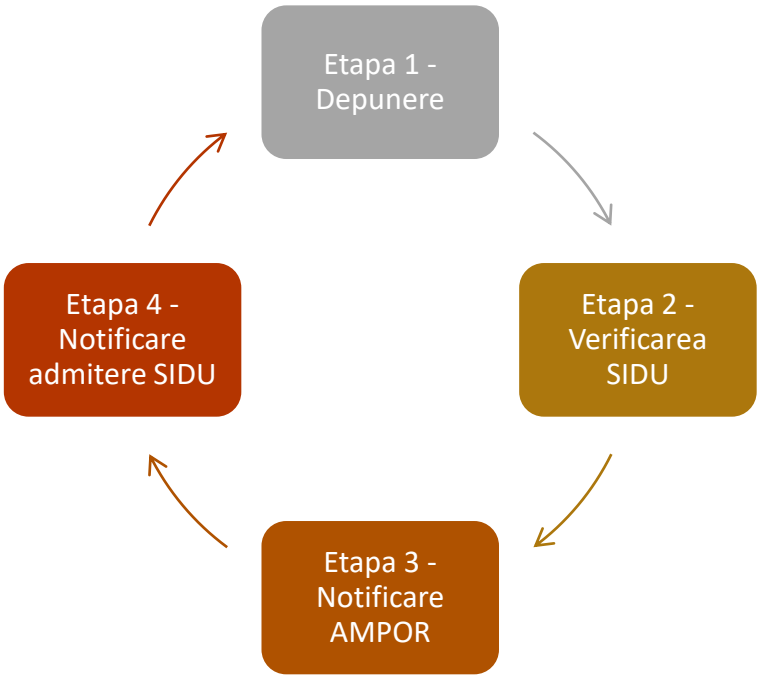
Parteneri locali care au fost parte a demersului de elaborare a SIDU și au fost identificați ca și posibili parteneri în implementare, sunt:

Prezentul SIDU se elaborează în contextul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, astfel încât posibilii parteneri identificați se referă atât la nivelul Municipiului Târgu Mureș, cât și la localitățile ce fac parte din Zona Metropolitană Târgu Mureș.

În ceea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei, aceasta va fi realizată la nivelul Primăriei Târgu Mureș și al Asociației ”Zona Metropolitană Târgu Mureș”.

Urmare a elaborării strategiei vor avea loc următoarele etape în vederea validării SIDU:

Etapa 1 - SIDU împreună cu PMUD se depune la sediul ADR

Etapa 2 – Verificarea conformității administrative și a admisibilității SIDU de către experți ADR, având în vedere grila de verificare a SIDU

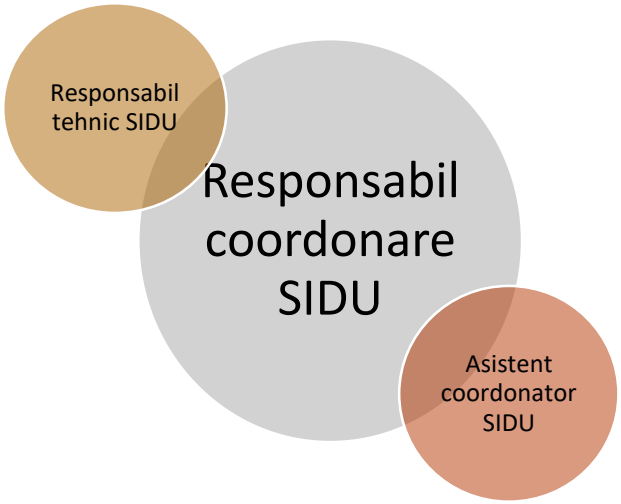
- Transmiterea de posibile solicitări/clarificări din partea experților verificatori din cadrul ADR
- Transmiterea răspunsului la eventualele solicitări primite/ soluționare

Etapa 3 – Notificare cu privire la conformitate administrativă și admisibilitate SIDU și PMUD la AMPOR de către ADR

Etapa 4 – Transmitere notificare către beneficiar cu privire la conformitate administrativă și admisibilitate SIDU și PMUD de către ADR

În vederea implementării SIDU la nivelul Primăriei Municipiului Târgu Mureș și Asociația ”Zona Metropolitană Târgu Mureș” se va înființa Unitatea pentru Implementare, Monitorizare și Evaluare - SIDU (UIME), având rolul de a coordona implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU. Echipa UIME va fi desemnată din cadrul Primăriei Municipiului Târgu Mureș și Asociația ”Zona Metropolitană Târgu Mureș” având rol decisiv și expertiza necesară domeniului de intervenție al planificării strategice, respectiv în implementarea de proiecte finanțare din fonduri europene.

Echipa de coordonare al UIME va consta în:

Atribuțiile echipei de coordonare vor fi următoarele:

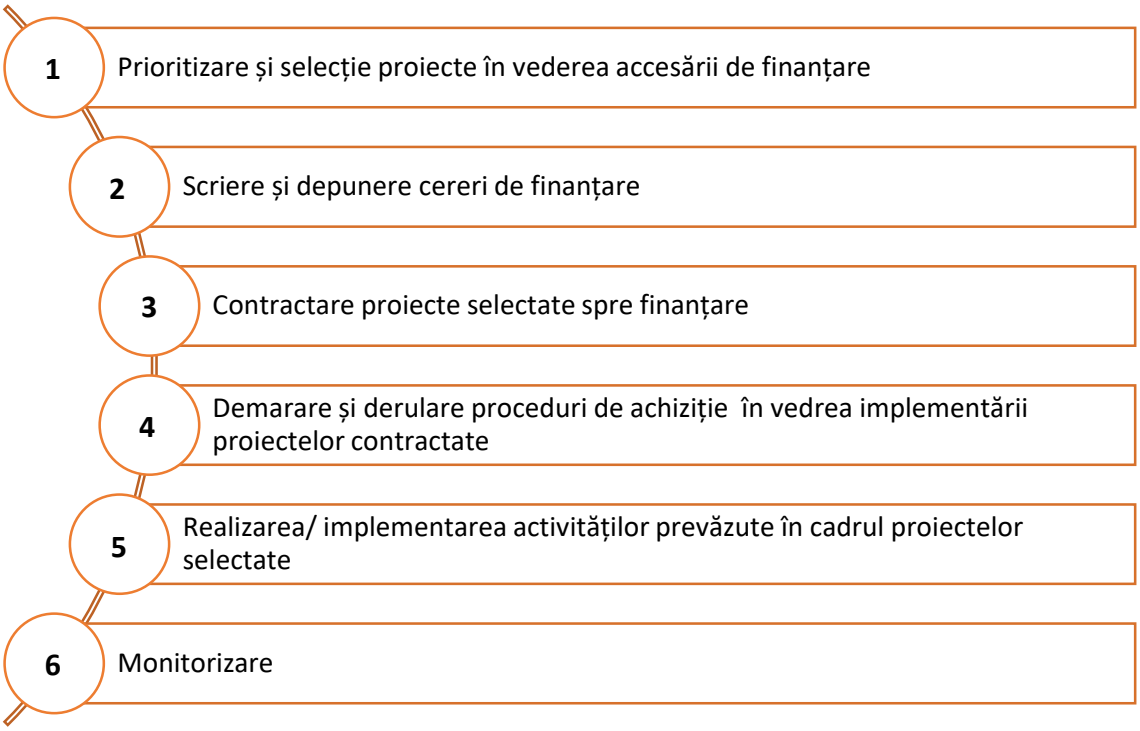
- Persoana responsabilă de coordonarea SIDU în ceea ce privește implementarea acestuia, va coordona echipa și întregul proces de implementare, monitorizare și evaluare
- Persoana responsabilă pe parte tehnică se va asigura de implementarea corectă din punct de vedere tehnic al SIDU, asigură relația cu instituțiile avizatoare
- Asistent coordonator SIDU va contribui la îndeplinirea sarcinilor administrative și va oferi suport persoanei responsabile de coordonare SIDU

4.2 Plan de acțiune pentru implementarea strategiei

Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context Metropolitan urmărește in prim plan:

- Finalizarea draftului SIDU
- Aprobare SIDU final de către Consiliul Local al Municipiului Târgu Mureș

Etape urmate de elaborarea SIDU în vederea implementării strategiei:

Planul de acțiune va urma calendarul pentru implementarea SIDU conținând activitățile principale:

Activitate	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
	S1	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*	*S1*	*S2*
Finalizare draft SIDU																		
Aprobare SIDU final																		
Prioritizare și selecție proiecte																		
Scriere și depunere proiecte																		

Activitate	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
Contractare																		
Demarare și derulare achiziții																		
Realizarea/ implementarea activităţilor																		
Monitorizare																		

4.3 Mecanism de monitorizare și evaluare

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan are propus o serie de proiecte ambițioase, având în vedere orizontul 2030. În acest sens monitorizarea și evaluare implementării strategiei reprezintă a componentă importantă. Derularea cu succes al acestei componente va coordonat și monitorizat de către UIME, cu implicarea continuă a persoanelor și instituțiilor ce au luat parte activă în elaborarea SIDU și în elaborarea portofoliului de proiecte și în prioritizarea acestuia.

4.3.1 EVALUAREA IMPLEMENTĂRII SIDU

Evaluarea implementării SIDU este esențială, astfel în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context metropolitan se va realiza o evaluare periodică a rezultatelor acțiunilor. Portofoliul de proiecte s-a elaborat pentru orizontul de timp 2021 – 2030, având o serie de proiecte incluse, fiecare având diferite perioade de implementare stabilite. Astfel implementarea proiectelor cuprinse în portofoliul de proiecte se va realiza treptat, astfel încât până în anul 2030 obiectivele stabilite să fie atinse.

Evaluarea se va realiza în mai mulți pași:

1. Evaluarea inițială – se va evalua lista de proiecte prioritare încă din faza de prioritizare, pentru a asigura o evaluare adecvată în etapele următoare
2. Evaluare intermediară 1 – se va întocmi o evaluară intermediară în contextul verificării stadiului elaborării programelor operaționale, de verificare a posibilităților de contractare, a situației proiectelor contractate sau aflate în implementare. În această etapă se va analiza totodată necesitatea actualizării SIDU.

3. Evaluare intermediară 2 – se va întocmi evaluarea implementării SIDU, în contextul proiectelor implementate, a eficacității managementului proiectelor implementate. La finalul implementării proiectelor/a perioadei de programare se va evalua gradul de îndeplinire a indicatorilor propuși. Se va evalua necesitatea actualizării SIDU în baza informațiilor privind următorul ciclu de finanțare.
4. Evaluare finală – se va întocmi o evaluare în vederea verificării impactului implementării proiectelor cuprinse în cadrul SIDU.

4.3.2 MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII SIDU

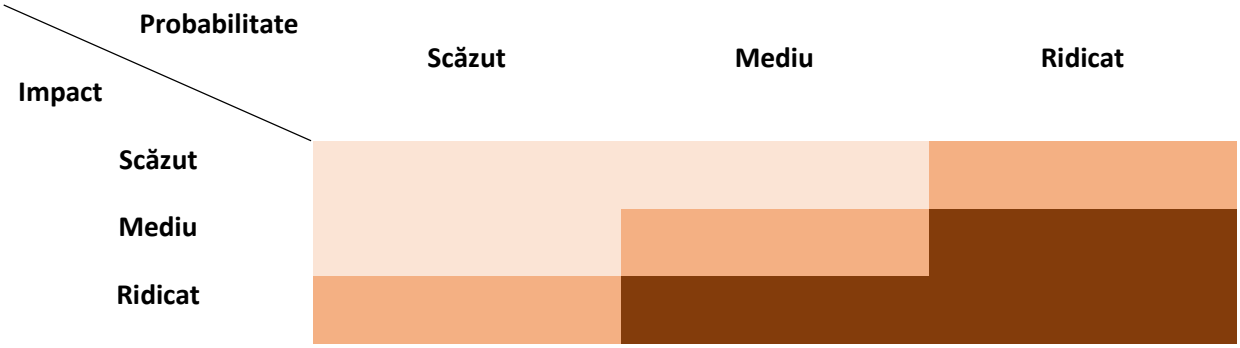
Monitorizarea implementării SIDU va fi asigurată de către Compartimentul implementare proiecte cu finanțare internațională din cadrul Primăriei Municipiului Târgu Mureș. Aceasta va monitoriza activitatea echipei UIME și al tuturor activităților derulate în proiectele asumate.

Compartimentul implementare proiecte cu finanțare internațională va întocmi un raport de monitorizare care va fi adus la cunoștința părților interesate din cadrul Primăriei Municipiul Târgu Mureș, respectiv Asociația ”Zona Metropolitană Târgu Mureș”.

4.4 Riscuri și măsuri de atenuare

Evaluarea riscurilor se va realiza urmărind un tip de răspuns la risc într-o ordine de priorități. În vederea evaluării riscurilor se va ține cont de probabilitatea de producere a acestora precum și de impactul pe care îl poate avea asupra proiectului vizat.

Impactul și probabilitatea procedurii riscurilor se vor analiza după următoarea diagramă:

Legenda:

Risc mic = se vor stabili tehnici de reținere a riscului

Risc mediu = se vor aplica tehnici de control al riscului, in scopul reducerii frecventei de producere și/sau se vor stabili tehnici de asigurare, deoarece materializarea lor ar avea un impact foarte puternic asupra proiectului

Risc mare = se va încerca evitarea procedurii acestor riscuri având o frecvență de producere și un impact prea mare asupra proiectelor.

Atenuarea și/ sau prevenția riscurilor se va realiza prin aplicarea unor tehnici de evitare și reținere a riscurilor astfel încât să se reducă probabilitatea de apariție a acestuia. De asemenea, se vor aplica tehnici în vederea reducerii impactului pe care riscurile identificate poate să îl aibă asupra implementării strategiei.

Factori de risc și măsuri de atenuare și/sau prevenire în implementarea SIDU:

Nr. crt.	Risc identificat	Clasificare						Măsuri de atenuare și/sau prevenție
		Probabilitate			Impact			
		Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	
1	Neîncadrarea în termenele stabilite prin graficul de derulare a activităților proiectului		x				x	Se vor aloca resurse umane /materiale în raport cu activitățile necesare atingerii rezultatelor propuse în termenele date. Se vor monitoriza activitățile și se vor stabili responsabilități clare în vederea îndeplinirii acestora. Dacă va fi cazul se vor lua măsuri corective și se vor transmite atenționări cu privire la neîndeplinirea

Nr. crt.	Risc identificat	Clasificare						Măsuri de atenuare și/sau prevenție
		Probabilitate			Impact			
		Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	
								activităților.
2	Apariția unor eventuale dificultăți de colaborare și comunicare intre diferiți factori interesați		x				x	Se va asigura o comunicare eficienta și transparenta intre toate părțile implicate prin ședințe periodice. Se vor lua toate măsurile astfel încât informațiile să circule în mod fluent între părțile implicate.
3	Schimbarea legislației / regulamentelor/ ghidurilor și a regulilor privind implementarea proiectelor		x				x	Se va monitoriza permanent modificarea legislației și se va asigura o comunicare eficienta și transparenta intre părțile implicate. Se va planifica atent procesul de depunere al cererilor de finanțare astfel încât să nu fie necesare noi redactări ale documentațiilor.

Nr. crt.	Risc identificat	Clasificare						Măsuri de atenuare și/sau prevenție
		Probabilitate			Impact			
		Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	
4	Neîncadrarea în prevederile financiare reglementate de programul de finanțare și SIDU (apariția de cheltuieli neeligibile)	x					x	Se vor monitoriza permanent cheltuielile realizate pe parcursul angajării acestora și se vor asigura ca acestea să fie în concordanță cu condiţiile și reglementările programului de finanțare și în concordanță cu obiectivele stabilite în SIDU. În cazul identificării unor erori se vor dispune măsuri de corectare a acestora.
5	Neatingerea obiectivelor stabilite		x			x		Se va monitoriza permanent stadiul activităților desfășurate de echipele de management. Se vor realiza evaluări periodice asupra stadiului atingerii obiectivelor. În funcție de problema

Nr. crt.	Risc identificat	Clasificare						Măsuri de atenuare și/sau prevenție
		Probabilitate			Impact			
		Scăzut	Mediu	Ridicat	Scăzut	Mediu	Ridicat	
								identificată se vor stabili măsuri de control și reținere al riscului.

4.5 Indicatori de monitorizare

1. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 1: DEZVOLTAREA ȘI PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE

OBIECTIVE SPECIFICE		DIRECȚII DE ACȚIUNE		Indicator de monitorizare
OS 1.1.	Îmbunătățirea conectivității teritoriale în Zona Metropolitană a Municipiului Târgu Mureș	D.A. 1.1.1.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport public	• Nr. mijloace de transport în comun nepoluante achiziționate și puse în funcțiune • Nr. stații de încărcare amplasate
		D.A. 1.1.2.	Creșterea nivelului de atractivitate al serviciilor de transport public	• Nr. mijloace de transport în comun nepoluante achiziționate și puse în funcțiune • Nr. stații de autobuz modernizate • Nr. stații de încărcare amplasate
OS.1.2.	Îmbunătățirea mobilității în teritoriului Zonei Metropolitane a	D.A. 1.2.1.	Implementare măsuri pentru decongestionarea	• Nr. benzi de circulație

	Municipiului Târgu Mureș		traficului	
		D.A. 1.2.2.	Dezvoltarea unui terminal intermodal de transport	• Nr. terminal intermodal
		D.A. 1.2.3.	Modernizarea infrastructurii rutiere și pietonale	• Lungimea (km) străzilor reabilitate • Nr. străzi reabilitate
		D.A. 1.2.4.	Creșterea gradului de siguranță a populației	• Nr. treceri de pietoni inteligente amplasate • Nr. alei amenajate • Nr. zone cu prioritate pentru pietoni amenajate • Lungime trotuare realizate/ modernizate
		D.A. 1.2.5.	Dezvoltare sistem de management a mobilității urbane	• Un sistem de management a mobilității urbane implementat
		D.A. 1.2.6.	Dezvoltarea infrastructurii de parcare	• Nr. parking-uri supraterane construite • Nr. locuri de parcare amenajate
		D.A. 1.2.7	Dezvoltare parcări tip parc & ride intermodale	• Nr. parcări de tip park and ride intermodale construite
		D.A. 1.2.8	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de transport alternativ	• Nr. km pistă pentru bicicliști construite și amenajate
		D.A. 1.2.9	Dezvoltarea unor culoare de mobilitate	• Nr. Coridoare de mobilitate urbana

			urbană	construite
2. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 2.: INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI				
OBIECTIVE SPECIFICE		**DIRECȚII DE ACȚIUNE**		
OS. 2.1.	Promovarea investițiilor de mediu	D.A. 2.1.1.	Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă de a lungul cursurilor de apă	• Nr. coridoare verzi cu circulație construit
		D.A. 2.1.2.	Regenerarea integrată și amenajarea spațiilor publice	• Nr. si suprafața (ha) perdele vegetale verzi amenajate în spațiul urban
		D.A. 2.1.3.	Monitorizarea calității mediului	• Nr. echipamente de măsurare a calității aerului, apei, solului • Nr. rețele de senzori amplasate pentru monitorizarea calității aerului • Nr. sisteme de management a calității aerului/ apei/ solului dezvoltate • Nr. locații de măsurare a calității aerului, apei, solului, poluării fonice • Nr. echipamente de măsurare a poluării fonice
		D.A. 2.1.4	Conștientizarea și educația populației privind protecția mediului	• Nr. acțiuni de conștientizare derulate

		D.A. 2.1.5.	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement	• Nr. spații amenajate pentru recreere/ agrement • Nr. coridoare verzi de mobilitate amenajate • Nr. facilități create pentru recreere/ agrement
		D.A. 2.1.6.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale	• Nr. clădiri modernizate pentru creșterea performanței energetice • Scăderea procentuală a consumului de energie primară • Scăderea procentuală a cantității emisiilor gazelor cu efect de seră • Producerea de energie din surse regenerabile
		D.A. 2.1.7.	Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public	• Nr. localități cu sistem de iluminat public modernizat • Scăderea procentuală a consumului anual de energie primară
		D.A. 2.1.8.	Dezvoltarea de sisteme de producere a energiei din surse regenerabile	• Nr. sisteme de producere a energiei din surse regenerabile
		D.A. 2.1.9.	Reducerea poluării industriale	• Instalații și sisteme modernizate • Nr. acțiuni de creștere a eficienței energetice implementate • Gradul de reducere a

				emisiilor după implementarea tehnologiilor modernizate
OS 2.2.	Valorificarea resurselor naturale existente	D.A. 2.2.1.	Protejarea, conservarea și consolidarea capitalului natural	• Nr. acțiuni întreprinse
		D.A. 2.2.2.	Valorificarea surselor de energie regenerabilă	• Un sistem integrat de producție, stocare energie realizat • Suprafața (ha) destinată producerii de energie
		D.A. 2.2.3.	Gestionarea responsabilă și eficientă a resurselor naturale	• Nr. flux tehnologic modernizat și eficient energetic
		D.A. 2.2.4.	Prevenirea și controlul poluării	• Nr. acțiuni de prevenire
OS. 2.3.	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor	D.A. 2.3.1.	Dezvoltarea infrastructurii de management al deșeurilor	• Nr. puncte de colectare subterane amenajate în zonele de blocuri • Capacitate puncte de colectare subterane amenajate
		D.A. 2.3.2.	Eficientizarea activității de management al deșeurilor	• Nr. puncte de colectare subterane amenajate în zonele de blocuri • Capacitate puncte de colectare subterane amenajate
		D.A.	Creșterea nivelului de	• Nr. coșuri de gunoi

		2.3.3.	colectare selectivă, reciclare a materialelor și de reutilizare a elementelor din componența produselor	amplasate pentru colectarea selectivă a deșeurilor
		D.A. 2.3.4.	Conștientizarea și educația populației privind colectarea selectivă și managementul deșeurilor	• Nr. sesiuni de educație școlara derulate • Nr. participanți sesiuni de educație • Nr. UAT-uri și unități de învățământ implicate în organizarea sesiunilor de informare • Nr. unități școlare implicate • Nr. elevi implicați în proiect • Nr. sesiuni de conștientizare derulate • Nr. participanți sesiuni de conștientizare • Nr. entități implicate în derularea sesiunilor de conștientizare
3. OBIECTIVE SPECIFICE ALE OBIECTICULUI STRATEGIC 2.: DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE A MUNICIPIULUI TÂRGU MUREȘ				
OBIECTIVE SPECIFICE		**DIRECȚII DE ACȚIUNE**		
OS. 3.1.	Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic	D.A. 3.1.1.	Valorificarea potențialului medical, universitar, economic, turistic, agricol	• Nr. IMM-uri • Nr. locuri de muncă create • Suprafața dată în folosința agenților economici raportat la suprafața amenajată

				pentru activități economice
		D.A. 3.1.2.	Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)	• Nr. întreprinderi dotate cu active corporale, necorporale • Nr. spații de producție/ prestare servicii construite/ modernizate/ extinse • Nr. de noi produse sau servicii introduse pe piață • Nr. de locuri de muncă create • Nr. investiții derulate care promovează tranziția verde • Nr. investiții derulate care promovează tranziția digitală • Nr. tehnologii implementate ce vizează automatizarea activității
		D.A. 3.1.3.	Încurajarea dezvoltării start-up-urilor/ afacerilor locale	• Nr. IMM-uri incubate • Nr. locuri de muncă create • Nr. facilități/ servicii asigurate IMM-urilor incubate
		D.A. 3.1.4.	Creșterea oportunității de dezvoltarea a personalului din sectoarele economice	• Nr. programe de formare / de mentorat desfășurate • Nr. beneficiari

			relevante	programe de formare/ de mentorat
OS. 3.2.	Dezvoltarea mediului economic	D.A. 3.2.1.	Dezvoltarea oportunităților și facilităților pentru investitori	• Nr. IMM-uri incubate • Nr. locuri de muncă create • Nr. facilități/ servicii asigurate IMM-urilor incubate • Nr. programe de mentorat / de formare desfășurate • Nr. beneficiari programe de formare/ de mentorat • Nr. spații de lucru create • Nr. echipamente/ dotări achiziționate
		D.A. 3.2.2.	Dezvoltarea de parcuri industriale, incubatoare de afaceri, hub-uri de digitalizare	• Nr. incubator de afaceri înființat și amenajat
		D.A. 3.2.3.	Dezvoltare facilități pentru organizare conferințe	• Nr. clustere economice promovate • Nr. acțiuni de promovare a clusterelor economice derulate • Nr. domenii promovate
		D.A. 3.2.4.	Dezvoltarea școlilor profesionale și învățământului dual	• Nr. școli profesionale și învățământ dual dezvoltate
		D.A.	Creșterea gradului de	• Nr. servicii oferite prin

		3.2.5.	digitalizare	mijloace moderne și inteligente • Nr. proceduri simplificate • Nr. persoane instruite în privința utilizării soluțiilor informatice implementate • Nr. utilizatori platforme • Nr. platforme/ aplicații create
OS. 3.3.	Dezvoltarea economiei circulare	D.A. 3.3.1.	Dezvoltarea unor modele noi de producție și consum durabile	• Nr. produse noi durabile dezvoltate • Nr. IMM-uri incubate • Nr. locuri de muncă create • 1 infrastructură incubator de afaceri realizată • Nr. programe de formare / de mentorat desfășurate • Nr. beneficiari programe de formare/ de mentorat
		D.A. 3.3.2.	Dezvoltarea sectoarelor reutilizării, refabricării și reparațiilor	
		D.A. 3.3.3.	Sprijinirea și promovarea inițiativelor în domeniul economiei circulare	
OS. 3.4.	Valorificarea și promovarea potențialului turistic	D.A. 3.4.1.	Valorificarea durabilă a patrimoniului construit	• Nr. clădire de patrimoniu introdusă în circuitul turistic • Nr. de vizitatori și turiști
		D.A. 3.4.2.	Dezvoltarea unui plan de management al destinației turistice	• Nr. plan de management al

			Târgu Mureș	destinațiilor
		D.A. 3.4.3.	Dezvoltarea infrastructurii de agrement	• Nr. spații amenajate pentru recreere/ agrement • Nr. facilități create pentru recreere/ agrement
		D.A. 3.4.4.	Creșterea accesibilității obiectivelor de patrimoniu și zonelor cu potențial turistic	• Nr. obiective de patrimoniu și zone cu potențial turistic accesibilizat
		D.A. 3.4.5.	Realizarea unui sistem unitar de semnalizare turistică	• Sistem unitar de semnalizare turistică realizat
OS. 3.5.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnico-edilitare	D.A. 3.5.1.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apei uzate	• Lungimea (km) rețelei de alimentare cu apă • Lungimea (km) rețelei de canalizare • Stații de epurare
		D.A. 3.5.2.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii electrice și de iluminat public	• Nr. localități cu sistem de illuminat public modernizat • Scăderea procentuală a consumului anual de energie primară
		D.A. 3.5.3.	Dezvoltarea infrastructurii de gestiune a deșeurilor	• Nr. containere de gunoi subterane montate • Nr. cosuri de gunoi stradale amplasate
		D.A. 3.5.4.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea	• Infrastructură de telecomunicații dezvoltat/modernizat

			infrastructurii de telecomunicații	
		D.A. 3.5.5.	Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de gaze naturale	• Lungimea (km) rețelei de gaze • Nr. gospodării racordate la rețea de gaze • Nr. sisteme inteligente de gaze naturale implementate
OS. 3.6.	Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale	D.A. 3.6.1.	Dezvoltarea de activități instructiv-educative specifice, în afara cursurilor școlare	• O rețea de campusuri multidisciplinare, interconectate creată • O școală profesională modernă realizată • Nr. studenți în Târgu Mureș • Nr. parteneriate public - privat • Nr. absolvenți integrați pe piața muncii locale • Nr. clădiri eficientizate energetic
		D.A. 3.6.2.	Dezvoltarea infrastructurii educaționale	
		D.A. 3.6.3.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice cu destinație de unități de învățământ	
		D.A. 3.6.4.	Dezvoltarea ofertei educaționale	
OS. 3.7.	Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială	D.A. 3.7.1.	Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale	• Nr. servicii sociale nou înființate și licențiate • Nr. centre reabilitate și restructurate • Nr. locuințe construite, dotate și amenajate • Nr. beneficiari servicii
		D.A. 3.7.2.	Creșterea accesului grupurilor vulnerabile la servicii sociale	
		D.A. 3.7.3.	Consolidarea resurselor umane în domeniul social	

		D.A. 3.7.4.	Creșterea gradului de cooperare al sectorului public și privat	sociale • Nr. personal și voluntari cu competențe, abilătți dezvoltate • Nr. campanii de conștientizare • Nr. campanii de informare derulate • Nr. beneficiari
OS. 3.8.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate	D.A. 3.8.1.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice cu destinație de unități sanitare	• Nr. unități spitalicești reabilitate și modernizate • Nr. unități spitalicești cu infrastructură și dotări modernizate • Nr. facilități create • Nr. structuri de spitalizare de zi amenajate • Nr. paturi pentru spitalizare de zi
		D.A. 3.8.2.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sanitare	
		D.A. 3.8.3.	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii educaționale	
		D.A. 3.8.4.	Creșterea accesibilității la servicii medicale	
		D.A. 3.8.5.	Creșterea gradului de cooperare al sectorului public și privat	
OS. 3.9.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale	D.A. 3.9.1.	Dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii culturale	• Nr. vizitatori/ turiști în Municipiul Târgu Mureș • Un muzeu interactiv al fotografiei creat și amenajat • Nr. vizitatori/ turiști în Municipiul Târgu Mureș • Sistem management
		D.A. 3.9.2.	Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural	
		D.A. 3.9.3.	Creșterea accesului la cultură	

		D.A. 3.9.4.	Dezvoltarea unui sistem de management integrat al infrastructurii culturale	integrat al infrastructurii culturale
OS. 3.10.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret	D.A. 3.10.1.	Încurajarea participării sociale	• Nr. programe de calificare și recalificare derulate • Nr. tineri și persoane vulnerabile social participanți la programe educaționale sau de formare • Nr. tineri și persoane vulnerabile social integrați pe piața muncii • Nr. servicii sociale de angajare asistată înființate
		D.A. 3.10.2.	Facilitarea tranziției tinerilor pe piața muncii	
		D.A. 3.10.3.	Dezvoltarea infrastructurii pentru activități de tineret	
OS. 3.11.	Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport	D.A. 3.11.1.	Dezvoltarea infrastructurii sportive	• Nr. km alee pietonală / de alergare smart / ciclism amenajată • Nr. spații de odihnă și recreere amenajate pe alee • Nr. check-points amplasate • O bază sportivă realizată destinată sporturilor alternative • Un centru de canotaj realizat
		D.A. 3.11.2.	Creșterea accesului la infrastructura sportivă	
		D.A. 3.11.3.	Dezvoltarea programelor sportive	

5. CADRUL PARTENERIAL PENTRU ELABORAREA ȘI IMPLEMENTAREA SIDU

În cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș în context Metropolitan orizont 2030 se stabilesc direcțiile de acțiune aferente obiectivelor specifice, care se concentrează pe dezvoltarea Municipiului Târgu Mureș și a zonei Metropolitane din punct de vedere al dezvoltării și promovării mobilității urbane durabile, intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a mediului, dezvoltarea integrată și inclusivă a zonei Metropolitane Târgu Mureș.

În vederea identificării provocărilor care constituie baza obiectivelor specifice și ulterior în baza cărora au fost stabilite direcțiile de acțiune, procesul de elaborare a fost unul participativ. Astfel au fost consultați actori relevanți ai comunității locale, respectiv au fost implicați și cetățenii.

Dezvoltarea SIDU s-a realizat pornind de la date empirice, cu participarea stakeholderilor locali, acestea având un rol esențial în înțelegerea specificului comunității, cât și în proiectarea și definirea viziunii, al obiectivelor și al direcțiilor de acțiune, întrucât fără participarea activă a comunității procesul de planificare nu poate fi realizat și implementat cu succes. Esența strategiei constă în identificarea problemelor esențiale, care sunt complexe, și necesită dezvoltarea unui plan realist și eficient care să permită implementarea lor cu eficacitate. Strategia de dezvoltare este conceput ca și un instrument practic în vederea dezvoltării pe termen lung a comunității.

Urmare a colaborării cu mai mulți actori în elaborare, SIDU asigură alinierea la ultimele tendințe conform programelor de finanțare și în același timp se aliniază pe domeniile ce necesită dezvoltare.

În etapa de analiză, grupurile țintă au fost chestionate și intervievate cu privire la propriile așteptări și nevoi, respectiv au fost organizate grupuri de lucru cu actori relevanți. Etapele ulterioare, vizează angajarea și participarea activă în procesul strategic a grupurilor țintă, devenind din ce în ce mai importantă până în momentul identificării și prioritizării proiectelor.

Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SIDU presupune informarea permanentă a fiecărui grup țintă atât pe parcursul procesului de elaborare a strategiei, cât și la finalul acesteia, atunci când planul strategic este aprobat și începe monitorizarea implementării proiectelor.

6. CONSULTARE PUBLICĂ

Prezentul capitol va fi dezvoltat ca urmare a finalizării etapei de consultare publică a SIDU.

7. Anexe

Anexa 1. Raport Chestionare

Anexa 3

Antet instituție

Nr. Crt	Municipiu	Obiectiv specific	Denumire proiect	Valoarea totală a investiției (Euro)	Suma solicitată FEDR (Euro)	Contribuție proprie (Euro)	Surse de finantare
OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul							
1	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa (raul Mures, paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni)	5,000,000.00	4,250,000.00	750,000.00	POR
2	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajarea coridorului verde Aleea Sanatatii (bratul mort al raul Mures)	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	POR
3	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea si reconversia terenurilor degradate si neutilizate	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	POR
4	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi in spatiul accesibil al fondului forestier	2,500,000.00	2,125,000.00	375,000.00	POR
5	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere	3,816,776.37	3,244,259.92	572,516.46	POR
6	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureşeni	3,278,942.89	2,787,101.46	491,841.43	POR
	Targu Mures	OS b (vii)	**Suma totala solicitata FEDR proiecte OS b (vii)**		**17,506,361.37**		
OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă							
1	Targu Mures	*2. Transport public*	Achiziție mijloace de transport public ecologice	20,000,000	17,000,000	3,000,000	POR
2	Targu Mures	*4. Sisteme alternative de mobilitate*	Dezvoltarea reţelei de piste dedicate circulaţiei bicicletelor/trotinetelor	3,000,000	2,550,000	450,000	POR
3	Targu Mures	*5. Managementul traficului*	Dezvoltare sistem integrat de management al traficului	3,000,000	2,550,000	450,000	POR
4	Targu Mures	*7. Structură intermodală și operațiuni urbanistice*	Amenajare Piața Gării cu parcări subterane și pasaj sub calea ferată de legătură cu Str. Nicolae Bălcescu	6,000,000	5,100,000	900,000	POR
5	Targu Mures		Amenajare nod intermodal de transport Gara Târgu Mureș Nord	2,000,000	1,700,000	300,000	POR
6	Targu Mures		Amenajare parcări de tip Park&Ride	1,250,000	1,062,500	187,500	POR
			Suma totala solicitata FEDR proiecte OS b (viii)		**29,962,500**		
OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă							
1	Targu Mures	OS e (i)	Proiect de regenerare urbana a zonei centrale - Piata Trandafirilor si de dezvoltare a unei infrastructuri urbane curate prin reorganizarea fluxului circulatiei auto si pietonalizare	19,200,000.00	16,320,000.00	2,880,000.00	POR
2	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si revitalizarea unor bastioane din cadrul ansamblului Cetatea medievala Targu Mures	944,800.00	803,080.00	141,720.00	POR
3	Targu Mures	OS e (i)	"Refresh" Complexul de Agrement Weekend	10,000,000.00	8,500,000.00	1,500,000.00	POR
4	Targu Mures	OS e (i)	Crearea de facilitati pentru recreere /agrement pe terenuri amenajate	3,267,956.51	2,777,763.03	490,193.48	POR
	Targu Mures	OS e (i)	**Suma totala solicitata FEDR proiecte OS e (i)**		**28,400,843.03**		

Alocare FEDR		**Proiecte propuse Targu Mures**		
Total	**40,864,522.35**	**Total**	**75,869,704.41**	
Infrastructura verde - 21,42%	8,753,180.69	Infrastructura verde - 21,42%	17,506,361.37	23.07%
Mobilitate urbana - 43,83%	17,910,920.15	Mobilitate urbana - 43,83%	29,962,500.00	39.49%
Regenerare urbana - 34,75%	14,200,421.52	Regenerare urbana - 34,75%	28,400,843.03	37.43%

Alocare FEDR - 200%	
Total	**81,729,044.70**
Infrastructura verde - 21,42%	17,506,361.37
Mobilitate urbana - 43,83%	35,821,840.29
Regenerare urbana - 34,75%	28,400,843.03

Proiecte complementare + 10%		**Propuneri de proiecte**
Total	**4,086,452.24**	
Infrastructura verde - 21,42%	875,318.07	Program de inventariere si amenajare/reamenajare a spatiilor reziduale ce pot fi transformate in spatii verzi
Mobilitate urbana - 43,83%	1,791,092.01	Dezvoltare infrastructură de încărcare pentru autovehicule electrice și electrice hibride, respectiv a bicicletelor electrice
Regenerare urbana - 34,75%	1,420,042.15	Patrimoniu MS - muzeu digital - corelam si cu Digitalizare

Antet instituție

Anexa 3

Nr. Crt	Municipiu	Obiectiv specific	Denumire proiect	Valoarea totală a investiției (Euro)	Data estimată pentru începerea investiției (anul)	Data estimată pentru finalizarea investiției (anul)	Surse de finantare
OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul							
1	Targu Mures	OS b (vii)	BioDom - zona Fabrica de Caramida	3,500,000.00			Mediu
2	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea si reamenajarea zonelor verzi din cadrul ansamblurilor rezidentiale construite inainte de 1990	1,500,000.00			POTJ
3	Targu Mures	OS b (vii)	Program de inventariere si amenajare/reamenajare a spatiilor reziduale ce pot fi transformate in spatii verzi	1,000,000.00			Buget Local/Alte surse
4	Targu Mures	OS b (vii)	Program de inventariere si amenajare/reamenajare a gradinilor din cadrul ansamblurilor monumentelor istorice ce pot fi transformate in spatii verzi	1,000,000.00			Buget Local/Alte surse
5	Targu Mures	OS b (vii)	Programul Plan Local de Peisaj Targu Mures	150,000.00			Buget Local/Alte surse
6	Targu Mures	OS b (vii)	Monitorizarea calitatii mediului inconjurator in zona urbana	200,000.00			PODD
7	Targu Mures	OS b (vii)	Program de constientizare si educatie privind poluarea si importanta reciclarii, protectia mediului inconjurator	100,000.00			POTJ
8	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agreement)	1,404,948.36			AFM/Buget Local/Alte surse
9	Targu Mures	OS b (vii)	Remodelarea spațiului urban în municipiul Tîrgu Mureș prin valorificarea potențialului pârâului Pocloș	1,756,185.45			Buget Local/Alte surse
10	Targu Mures	OS b (vii)	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement la nivelul cartierelor: locuri de odihnă, locuri de joacă, terenuri de sport	1,170,790.30			Buget Local/Alte surse
11	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 100 blocuri lotizate) – se modifica valoarea!	11,707,902.98			Buget Local/Alte surse
12	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea termică clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului Tîrgu Mureș	8,780,927.23			Buget Local/Alte surse
13	Targu Mures	OS b (vii)	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților	585,395.15			Buget Local/Alte surse
14	Targu Mures	OS b (vii)	Eficientizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune	1,170,790.30			Buget Local/Alte surse
15	Targu Mures	OS b (vii)	Eficientizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare	11,707,902.98			Buget Local/Alte surse
16	Targu Mures	OS b (vii)	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL"	4,758,984.13			Buget Local/Alte surse
17	Targu Mures	OS b (vii)	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe	585,395.15			Buget Local/Alte surse
18	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg	6,333,975.51			Buget Local/Alte surse
19	Targu Mures	OS b (vii)	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul	1,170,790.30			Buget Local/Alte surse
20	Targu Mures	OS b (vii)	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat	1,170,790.30			Buget Local/Alte surse
OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă							
1	Targu Mures	*1. Interventii majore asupra rețelei stradale*	1.1. Reabilitare infrastructură rutieră pe coridorul: cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	31,500,000			Buget local, POAT 2014-2020, POR 2021-2027, Alte surse
2	Targu Mures		1.21. Accesibilizare zone marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate	3,750,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
3	Targu Mures		1.27. Realizarea de perdele verzi care să minimizeze impactul negativ al transportului	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
4	Targu Mures	*2. Transport public*	2.1. Achiziție mijloace de transport public ecologice	20,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
5	Targu Mures		2.2. Achizitionare mijloace de transport ecologice pentru transportul elevilor	5,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
6	Targu Mures		2.3. Actualizare și dezvoltare sistem de management al transportului public și e-ticketing	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
7	Targu Mures		2.4. Construire/ modernizare și dotare stații de transport public	500,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
8	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		2.5. Construire noi capete de linie pentru transportul public	600,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
9	Targu Mures		2.6. Modernizare și extindere autobază pentru sistemul de transport public	10,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
10	Targu Mures		2.7. Optimizarea programului de transport public de călători și adaptarea permanentă la nevoile cetățenilor	10,000			Buget local, Alte surse
11	Targu Mures		2.8. Derulare campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public	80,000			Buget local, URBACT, Interreg, Alte surse
12	Targu Mures		2.9. Implementare aplicații informatice care să furnizeze utilizatorilor informații actualizate asupra ofertei de transport public, mobilitate urbană și puncte de interes	10,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
13	Targu Mures		2.10. Amenajare sistem de transport pe cablu (telegondolă) între Platoul Cornești - Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend"	5,000,000			Buget local, Alte surse
14	Targu Mures		2.11. Tren Urban Metropolitan Luduș - Iernut - Aeroportul Transilvania - Târgu Mureș - Reghin	30,000,000			Buget local, PNRR, Alte surse
15	Targu Mures		2.12. Centralizare electronică (CE) Războieni - Târgu Mureș				Buget local, PNRR, Alte surse
16	Targu Mures		4.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor/trotinetelor	3,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
17	Targu Mures		4.2. Realizarea de pistă de biciclete în lungul canalului Pocloș - Municipiul Târgu Mureș	3,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
18	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.3. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Budiul	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
19	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.4. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Cocoș	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse

20	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană	*4. Sisteme alternative de mobilitate*	4.5. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Beșa	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
21	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.6. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Voiniceni	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
22	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.7. Amenajare zonă de promenadă pe malurile Râului Mureș	5,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
23	Targu Mures		4.8. Reamenajare traseu pietonal și pentru biciclete/trotinete între Parcul Municipal, Hipodrom și Complexul de agrement și sport Mureșul	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
24	Targu Mures		4.9. Amenajare coridor major pentru circulația alternativă - pietoni, biciclete, trotinete - între cartierele Tudor Vladimirescu și Dâmbu Pietros, polul de turism, agrement și sport Parcul Municipal și Piața de zi Cuza Vodă	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
25	Targu Mures		4.10. Reamenajare circulație alternativă - pietoni, biciclete/trotinete a zonei din vecinătatea Pieței Teatrului	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
26	Targu Mures		4.11. Realizare pod peste Râul Mureș pentru circulația alternativă pe un traseu paralel cu podul peste Mureș - Str. Călărașilor	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
27	Targu Mures		4.13. Dezvoltare sistem de închiriere biciclete (bike-sharing) în Municipiul Târgu Mureș	2,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
28	Targu Mures		4.14. Modernizare pasaj pietonal zona Mures Mall	1,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
29	Targu Mures		4.15. Realizare pasaj pietonal pe Str. Gheorghe Doja - zona Prac Trecătorul	2,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
30	Targu Mures		4.16. Realizare infrastructură ciclo-pietonală pe Str. Furnicilor - pod peste Canalul Turbinei și pasaj peste calea ferată	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
31	Targu Mures		4.17. Amenajarea de zone cu prioritate pentru pietoni ("shared space" - spații partajate/ reglementări de tip zonă rezidențială)	2,625,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
32	Targu Mures		4.18. Reamenajare Piața Armatei ca piață urbană și nod intermodal	1,200,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
33	Targu Mures		4.19. Accesibilizare treceri de pietoni pentru persoane cu deficiențe motorii și vârstnici - prelungirea timpului de trecere a străzii pentru persoanele vârstnice și cele cu dizabilități de locomoție	3,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
34	Targu Mures		4.20. Dezvoltare infrastructură de încărcare pentru autovehicule electrice și electrice hibride, respectiv a bicicletelor electrice	1,500,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
35	Targu Mures		4.26. Realizare parcări pentru biciclete în zona punctelor de interes și în cartierele de locuințe colective	200,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
36	UAT-uri		4.28. Conectarea localităților din zona metropolitană cu Municipiul Târgu Mureș prin trasee pietonale și pentru biciclete	10,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
37	Targu Mures	*5. Managementul traficului*	5.1. Dezvoltare sistem integrat de management al traficului	3,000,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
38	Targu Mures		5.8. Dezvoltare aplicație mobilă pentru parcare în municipiul Târgu Mureș	10,000			Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
39	Targu Mures	*6. Zone cu nivel ridicat de complexitate*	6.1. Reabilitare și regenerare integrată a zonei centrale istorice	10,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
40	Targu Mures	*7. Structură intermodală și operațiuni urbanistice necesare*	7.1. Amenajare Piața Gării cu parcări subterane și pasaj sub calea ferată de legătură cu Str. Nicolae Bălcescu	6,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
41	Targu Mures		7.2. Amenajare nod intermodal de transport Gara Târgu Mureș Nord	2,000,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
42	Targu Mures		7.3. Amenajare parcări de tip Park&Ride	1,250,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
43	Targu Mures	*8. Aspecte instituționale*	8.2. Incheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători	30,000			Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă							
1	Targu Mures	OS e (i)	Supraveghere video 360° în municipiul Târgu Mureș	300,000.00			PDJ Mures
2	Targu Mures	OS e (i)	Brandul orasului Targu Mures	15,000.00			PDJ Mures
3	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si reconverstia cladirii situate pe str. Gheorghe Doja, nr. 9	7,700,000.00			PDJ Mures
4	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si reconverstia cladirii situate in Piata Petőfi Sándor, nr. 2	5,000,000.00			POR
5	Targu Mures	OS e (i)	Schimbarea destinatiei Casa Tineretului in Centru Cultural Multifunctional	5,000,000.00			POR/CNI
6	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitare Stadion Municipal si amenajare complex sportiv	20,000,000.00			CNI
7	Targu Mures	OS e (i)	Reamenajare zona de turism, agrement si sport Parc Municipal Hipodrom	5,900,000.00			Mediu
8	Targu Mures	OS e (i)	Smart Bench in Targu Mures	1,650,000.00			PDJ Mures
9	Targu Mures	OS e (i)	Mures Sport Hub	26,800,000.00			PDJ Mures
10	Targu Mures	OS e (i)	PatrimoniuMS - muzeu digital	1,350,000.00			PDJ Mures
11	Targu Mures	OS e (i)	Modernizarea iluminatului public	250,000.00			PDJ Mures
Proiecte propuse Spitalului Clinic Județean Mureș							
1	Targu Mures		Reabilitarea energetică a clădirilor aflate în administrare	25,000,000.00			POR/PNRR
2	Targu Mures		Reparații capitale clădire str. Mihai Viteazu nr. 29 (Fostul Centru Galenus)	20,000,000.00			POR/PNRR
Proiecte propuse din SIDU 2017-2023							
1	Targu Mures		Crearea unui pol de excelență	1,170,790.30			POR/POEO

2	Targu Mures		Promovarea şi acreditarea clusterelor economice în servicii şi industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard", producţie în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport	351,237.09			POR/POCIDIF
3	Targu Mures		Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	585,395.15			POR/POTJ
4	Targu Mures		Monitorizare video a arterelor principale de circulaţie, a unităţilor de învăţământ şi a zonelor cu infracţionalitate crescută	1,756,185.45			POR
5	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	936,632.24			POR
6	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUŞI", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,475,195.78			POR
7	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	2,189,377.86			POR
8	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ŞINCAI", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	2,306,456.89			POR
9	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREŞ", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,533,735.29			POR
10	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERŞU", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	2,318,164.79			POR
11	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,006,879.66			POR
12	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	2,247,917.37			POR
13	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului Vocaţional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş - ?	2,107,422.54			POR
14	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Liceului VOCAŢIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	398,068.70			POR
15	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Colegiului Naţional „Alexandru Papiu Ilarian", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,732,769.64			POR
16	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Colegiului Economic „Transilvania", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	2,774,773.01			POR
17	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Colegiului Agricol "Traian Săvulescu", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	983,463.85			POR
18	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	4,320,216.20			POR
19	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,135,666.59			POR
20	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale "Gheorghe Coşbuc", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,685,938.03			POR
21	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „SERAFIM DUICU" CORP A, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	866,384.82			POR
22	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „SERAFIM DUICU" CORP B, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	538,563.54			POR
23	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „EUROPA", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	655,642.57			POR
24	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU" CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	679,058.37			POR
25	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU" CORP C, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	749,305.79			POR
26	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „Beşa", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	608,810.95			POR
27	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „LIVIU REBREANU" CORP A şi CORP B, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	608,810.95			POR
28	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „DACIA" CORP A, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,764,380.98			POR
29	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „DACIA" CORP B, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	679,058.37			POR
30	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	643,934.66			POR
31	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	842,969.01			POR
32	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	819,553.21			POR
33	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,721,061.74			POR
34	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Şcolii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	737,597.89			POR
35	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program normal nr.3 Ştefania, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	351,237.09			POR
36	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program normal nr.4 Ştefania, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	46,831.61			POR
37	Targu Mures	*SIDU 2017-2023*	Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program normal „Pitigoi", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	983,463.85			POR
38	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	113,566.66			POR
39	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	53,856.35			POR
40	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	46,831.61			POR
41	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	81,955.32			POR
42	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	515,147.73			POR
43	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Căsuţa din poveşti", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	901,508.53			POR
44	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Albinuţa", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	1,123,958.69			POR
45	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit "Rândunica", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	112,747.11			POR
46	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Licurici", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	81,955.32			POR
47	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Lumea Copiilor", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	122,932.98			POR
48	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Dumbrava minunată", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	117,079.03			POR
49	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Arlechino", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	38,636.08			POR
50	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Paradisul Copilăriei", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	90,736.25			POR
51	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Raza de soare", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	40,977.66			POR
52	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Codrişor", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	146,348.79			POR
53	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Grădiniţei cu program prelungit „Manpel", din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	111,225.08			POR
54	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Creşei nr.1, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	234,158.06			POR
55	Targu Mures		Reabilitarea, modernizarea şi extinderea Creşei nr.2, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	351,237.09			POR
56	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Creşei nr.3, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	234,158.06			POR
57	Targu Mures		Reabilitarea şi modernizarea Creşei nr.4, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	234,158.06			POR
58	Targu Mures		Reabilitarea, modernizarea şi extinderea Creşei nr.5, din localitatea Tîrgu Mureş, Judeţul Mureş	351,237.09			POR
59	Targu Mures		Modernizarea şi dotarea cabinetelor medicale din unităţile de învăţământ	351,237.09			POR
60	Targu Mures		Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol	234,158.06			POR
61	Targu Mures		Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu	585,395.15			POR/Buget local
62	Targu Mures		Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless	585,395.15			POR
63	Targu Mures		Modernizare platforme software şi hardware	351,237.09			POR
64	Targu Mures		Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice	10,501,988.97			POR
65	Targu Mures		Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești	11,707.90			POR
66	Targu Mures		Amenajare spaţii de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu	1,170,790.30			POR
67	Targu Mures		Extinderea şi modernizarea spaţiilor publice de agrement Platoul Cornești	585,395.15			POR
68	Targu Mures		Punerea în valoare a unui circuit auto	234,158.06			POR/PNRR
69	Targu Mures		Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal	585,395.15			POR
70	Targu Mures		Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală	1,557,151.10			POR
71	Targu Mures		Realizarea unui centru de concerte şi spaţii expoziţionale	585,395.15			POR
72	Targu Mures		Renovare şi reabilitarea clădirii din str.Gheorghe Doja nr.9 şi înfiinţarea centru ONG	2,926,975.74			POR
73	Targu Mures		Extinderea Grădinii Zoologice	5,853,951.49			POR

74	Targu Mures		Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș	175,618.54			POR

Semnătura reprezentant legal

Data

Anexa 3

Antet instituție

Nr. Crt	Municipiu	Obiectiv specific	Denumire proiect	Valoarea totală a investiției (Euro)	Suma solicitată FEDR (Euro)	Contribuție proprie (Euro)	Surse de finantare
OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul							
1	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa (raul Mures, paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni)	5,000,000.00	4,250,000.00	750,000.00	POTJ
2	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajarea coridorului verde Aleea Sanatatii (bratul mort al raul Mures)	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	POR
3	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea si reconversia terenurilor degradate si neutilizate	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	POTJ
4	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi in spatiul accesibil al fondului forestier	2,500,000.00	2,125,000.00	375,000.00	POTJ
5	Targu Mures	OS b (vii)	BioDom - zona Fabrica de Caramida	3,500,000.00	2,975,000.00	525,000.00	Mediu
6	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea si reamenajarea zonelor verzi din cadrul ansamblurilor rezidentiale construite inainte de 1990	1,500,000.00	1,275,000.00	225,000.00	POTJ
7	Targu Mures	OS b (vii)	Program de inventariere si amenajare/reamenajare a spatiilor reziduale ce pot fi transformate in spatii verzi	1,000,000.00	850,000.00	150,000.00	Buget Local/Alte surse
8	Targu Mures	OS b (vii)	Program de inventariere si amenajare/reamenajare a gradinilor din cadrul ansamblurilor monumentelor istorice ce pot fi transformate in spatii verzi	1,000,000.00	850,000.00	150,000.00	Buget Local/Alte surse
9	Targu Mures	OS b (vii)	Programul Plan Local de Peisaj Targu Mures	150,000.00	127,500.00	22,500.00	Buget Local/Alte surse
10	Targu Mures	OS b (vii)	Monitorizarea calitatii mediului inconjurator in zona urbana	200,000.00	170,000.00	30,000.00	PODD
11	Targu Mures	OS b (vii)	Program de constientizare si educatie privind poluarea si importanta reciclarii, protectia mediului inconjurator	100,000.00	85,000.00	15,000.00	POTJ
12	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajarea zonelor verzi din municipiu (parcuri, zone de agreement)	1,404,948.36	1,194,206.10	210,742.25	AFM/Buget Local/Alte surse
13	Targu Mures	OS b (vii)	Remodelarea spațiului urban în municipiul Tîrgu Mureș prin valorificarea potențialului pârâului Pocloș	1,756,185.45	1,492,757.63	263,427.82	Buget Local/Alte surse
14	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere	3,816,776.37	3,244,259.92	572,516.46	Buget Local/Alte surse
15	Targu Mures	OS b (vii)	Crearea și reabilitarea infrastructurii de agrement la nivelul cartierelor: locuri de odihnă, locuri de joacă, terenuri de sport	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	Buget Local/Alte surse
16	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Tîrgu Mureș (aproximativ 100 blocuri lotizate) – se modifica valoarea!	11,707,902.98	9,951,717.53	1,756,185.45	Buget Local/Alte surse
17	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea termică clădirilor publice (aproximativ 5 clădiri) precum: unități de învățământ, spații administrative aparținătoare Municipiului Tîrgu Mureș	8,780,927.23	7,463,788.15	1,317,139.09	Buget Local/Alte surse
18	Targu Mures	OS b (vii)	Linie tehnologică pentru utilizarea de biomasă uscată forestieră în fabricarea peleților	585,395.15	497,585.88	87,809.27	Buget Local/Alte surse
19	Targu Mures	OS b (vii)	Eficientizarea iluminatului public, adaptarea continuă la condițiile meteo, la activitățile umane, la cerințele sociale, prin telegestiune	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	Buget Local/Alte surse
20	Targu Mures	OS b (vii)	Eficientizarea energetică și luminotehnică a iluminatului public, corelată cu modernizarea infrastructurii de alimentare a punctelor de monitorizare	11,707,902.98	9,951,717.53	1,756,185.45	Buget Local/Alte surse
21	Targu Mures	OS b (vii)	Producerea și implementarea folosirii combustibililor de tip „BIO-DIESEL“	4,758,984.13	4,045,136.51	713,847.62	Buget Local/Alte surse
22	Targu Mures	OS b (vii)	Puncte de colectare ecologice, subterane a deșeurilor din cartierele de locuințe	585,395.15	497,585.88	87,809.27	Buget Local/Alte surse
23	Targu Mures	OS b (vii)	Reabilitarea sitului poluat istoric - Iaz Batal 30ha - Tg	6,333,975.51	5,383,879.18	950,096.33	Buget Local/Alte surse
24	Targu Mures	OS b (vii)	Revitalizarea terenului neutilizat din zona Complexului de Agrement și Sport Mureșul	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	Buget Local/Alte surse
25	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureșeni	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	Buget Local/Alte surse
26	Targu Mures	OS b (vii)	Demolarea cazarmă militară și revitalizarea terenului neutilizat	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	Buget Local/Alte surse
			Suma totala solicitata FEDR proiecte OS b (vii)		**68,060,821.32**		
			Suma solicitata FEDR aferenta proiecte OS b (vii) din SIDU 2017-2023		**20,494,463.73**		
OS b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero carbon – Prioritatea de investiții 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă							
1	Targu Mures		1.1. Reabilitare infrastructură rutieră pe coridorul: cartier Tudor Vladimirescu - cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	31,500,000	26,775,000.00	4,725,000.00	Buget local, POAT 2014-2020, POR 2021-2027, Alte surse
2	Targu Mures		1.2. Modernizare strada Libertății, tronson între Str. Cuza Vodă și Str. Barajului - sistem rutier ranforsat	1,892,810	1,608,888.50	283,921.50	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
3	Targu Mures		1.3. Modernizare Str. Băneasa, tronson între Str. Depozitelor și Str. Nicolae Bălcescu	1,042,061	885,751.85	156,309.15	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
4	Targu Mures		1.4. Modernizare Str. Dezrobirii	2,014,244	1,712,107.40	302,136.60	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
5	Targu Mures		1.5. Modernizare Str. Eden	634,725	539,516.25	95,208.75	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
6	Targu Mures		1.6. Amenajare drum ocolitor între Str. Gheorghe Doja, Str. Băneasa și Str. Libertății amenajare Pasaj peste calea ferată	28,950,216	24,607,683.60	4,342,532.40	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
7	Targu Mures		1.7. Construire pod peste Râul Mureș	22,931,917	19,492,129.45	3,439,787.55	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
8	Targu Mures		1.8. Prelungire strada Insulei în două direcții	2,400,000	2,040,000.00	360,000.00	Buget local, Alte surse
9	Targu Mures		1.9. Realizare stradă de legatură cu str. Nordului	1,200,000	1,020,000.00	180,000.00	Buget local, Alte surse
10	Targu Mures		1.10. Legatură între pod nou peste râul Mureș și strada Voinicenilor	1,200,000	1,020,000.00	180,000.00	Buget local, Alte surse
11	Targu Mures		1.11. Strada de legatură în cartierul Unirii propusă pe traseul vechi prezervat pentru CF	1,200,000	1,020,000.00	180,000.00	Buget local, Alte surse
12	Targu Mures		1.12. Reabilitare infrastructură rutieră pe coridorul cartier Mureșeni - cartier Dâmbul Pietros, deservit de transportul public	3,600,000	3,060,000.00	540,000.00	Buget local, Alte surse
13	Targu Mures		1.13. Reabilitare infrastructură rutieră pe coridorul Cartier Unirii - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	7,800,000	6,630,000.00	1,170,000.00	Buget local, Alte surse
14	Targu Mures		1.14. Reabilitare infrastructură rutieră pe coridorul cartier Libertății - Cartier 22 Decembrie 1989, deservit de transportul public	3,420,000	2,907,000.00	513,000.00	Buget local, Alte surse
15	Targu Mures		1.15. Reparație capitală a podurilor peste Canalul Turbinei	2,250,000	1,912,500.00	337,500.00	Buget local, Alte surse
16	Targu Mures		1.16. Reparație capitală a podurilor peste pârâul Pocloș în cartierul Tudor Vladimirescu	3,750,000	3,187,500.00	562,500.00	Buget local, Alte surse
17	Targu Mures		1.17. Reparație capitală a podurilor în cartierul Libertății	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, Alte surse

18	Targu Mures		1.18. Reparație capitală a podurilor în cartierul Budai Nagy Antal	2,250,000	1,912,500.00	337,500.00	Buget local, Alte surse
19	Targu Mures		1.19. Reparație capitală a podurilor în zona Bega Budiului	2,250,000	1,912,500.00	337,500.00	Buget local, Alte surse
20	Targu Mures		1.20. Realizare pasaje peste calea ferată	2,000,000	1,700,000.00	300,000.00	Buget local, Alte surse
21	Targu Mures		1.21. Accesibilizare zone marginalizate și/sau defavorizate prin modernizarea infrastructurii pentru deplasările monitorizate și nemonitorizate	3,750,000	3,187,500.00	562,500.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
22	Targu Mures		1.22 Extindere tramă stradală în zonele rezidențiale nou construite	7,500,000	6,375,000.00	1,125,000.00	Buget local, Alte surse
23	Targu Mures		1.23. Străzi în cartierul Unirii - tronson 1-7	3,750,000	3,187,500.00	562,500.00	Buget local, Alte surse
24	Targu Mures		1.24. Modernizare infrastructură rutieră - artere de legătură	25,000,000	21,250,000.00	3,750,000.00	Buget local, Alte surse
25	Targu Mures		1.25. Modernizare infrastructură rutieră în cartierele de locuințe	18,750,000	15,937,500.00	2,812,500.00	Buget local, Alte surse
26	Targu Mures		1.26. Realizare Plan multianual pentru lucrări necesare de întreținere/mentenanță a rețelei pietonale/stradale, cu prioritizare în funcție de zonă, complexitate și resurse financiare necesare	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, URBACT, Alte surse
27	Targu Mures		1.27. Realizarea de perdele verzi care să minimizeze impactul negativ al transportului	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
28	Targu Mures		1.28. Tunel subteran Spitalul Clinic Județean de Urgență Mureș - Str. Cutezanței	25,000,000	21,250,000.00	3,750,000.00	Buget local, Alte surse
29	Targu Mures		1.29. Realizare inel ocolitor al Municipiului Târgu Mureș prin interconectarea Autostrăzii A3 , E60 , DN15 și DJ 152A - tronsoanele 3 și 6	24,500,000	20,825,000.00	3,675,000.00	POIM 2014-2020, POT 2021-2027, PNRR, Alte surse
30	Targu Mures		1.30. Realizare inel ocolitor al Municipiului Târgu Mureș prin interconectarea Autostrăzii A3 , E60 , DN15 și DJ 152A - tronsoanele 4 și 5	30,100,000	25,585,000.00	4,515,000.00	POT 2021-2027, PNRR, Alte surse
31	Targu Mures		1.31. Realizare inel ocolitor al Municipiului Târgu Mureș prin interconectarea Autostrăzii A3 , E60 , DN15 și DJ 152A - tronsoanele 1 și 2	32,200,000	27,370,000.00	4,830,000.00	POT 2021-2027, PNRR, Alte surse
32	Targu Mures		1.32. Stradă de legătură între Autostrada Transilvania și DJ 152A - Sâncraiu de Mureș și Pod nou peste râul Mureș	14,000,000	11,900,000.00	2,100,000.00	Buget local, POT 2021-2027, PNRR, Alte surse
33	Targu Mures		1.33. Inel colector periurban N-E - strada Voinicenilor - Sântana de Mureș - Sângeorgiu de Mureș - Ernei	11,000,000	9,350,000.00	1,650,000.00	Buget local, POT 2021-2027, PNRR, Alte surse
34	Targu Mures		1.34. Autostrada Tg. Mureș - Tg. Neamț (Miercurea Nirajului - Leghin)	0	-	-	Buget național, PNRR, Alte surse
35	Ungheni	*1. Interventii majore asupra rețelei stradale*	1.35. Modernizarea unor străzi din orașul Ungheni: străzile Baladei, Nirajului, Liliacului, Plopilor, Gospodarilor, Cinceu, Bradului segment 2, Crinului, Cosminului, Stadionului Segment 2,3,4 - din orașul Ungheni, str. Martirilor - din loc. Vidrasău, străzile Crinului, Panseluțelor, Grui, Strâmtă, Plaiului, Romaniței - din loc. Moreşti, străzile Cimitirului, Finlandia – din loc. Cerghizel, străzile Izvorului, Câmpului – din loc. Recea, străzile Văii, Dosului – prelungire, Cornișu Mic – din loc. Cerghid, orașul Ungheni, județul Mureș	2,850,000	2,422,500.00	427,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
36	Acățari		1.36. Asfaltare străzi și drum comunal în comuna Acățari, județul Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
37	Acățari		1.37. Modernizarea drumurilor vicinale și străzilor comunale	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, Alte surse
38	Ceuașu de Câmpie		1.38. Infrastructură rutieră - Sat Ceuașu de Câmpie	3,600,000	3,060,000.00	540,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
39	Corunca		1.39. Asfaltare str. Păşunii loc. Corunca	450,000	382,500.00	67,500.00	Buget local, Alte surse
40	Corunca		1.40. Modernizare unor străzi din Comuna Corunca, jud. Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
41	Crăciunești		1.41. Asfaltarea de drumuri comunale și străzi în Comuna Crăciunești, județul Mureș	4,050,000	3,442,500.00	607,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
42	Crăciunești		1.42. Asfaltare de drumuri comunale și străzi în Comuna Crăciunești, județul Mureș-Etapa 2	2,400,000	2,040,000.00	360,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
43	Cristești		1.43. Modernizarea străzii Gării, Combinatului, Vânatorilor și Morii, Localitate Cristești, Județul Mureș	1,125,000	956,250.00	168,750.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
44	Cristești		1.44. Modernizări stradale în satul Vălureni, Com. Cristești, Județul Mureș	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
45	Ernei		1.45. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în Comuna Ernei, Județul Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
46	Gheorghe Doja		1.46. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere prin asfaltare în comuna Gheorghe Doja – Etapa II, județul Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
47	Gheorghe Doja		1.47. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere prin asfaltare în comuna Gheorghe Doja – Etapa III, județul Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
48	Gheorghe Doja		1.48. Construire poduri rutiere în comuna Gheorghe Doja, județul Mureș	600,000	510,000.00	90,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
49	Livezeni		1.49. Modernizarea infrastructurii rutiere în Comuna Livezeni, Județul Mureș	900,000	765,000.00	135,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
50	Livezeni		1.50.Modernizarea infrastructurii rutiere în comuna Livezeni, județul Mureș, cuprinde un nr. de 48 străzi din comună	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, Alte surse
51	Pănet		1.51. Modernizarea drumurilor de legătură între satele aparținătoare Comunei Pănet, județul Mureș	1,650,000	1,402,500.00	247,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
52	Pănet		1.52. Modernizarea drumului de legătură DC 125 dintre satul Sântioana de Mureș, UAT Pănet și satul Moreşti, UAT Ungheni, județul Mureș	1,350,000	1,147,500.00	202,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
53	Pănet		1.53. Modernizarea drumului de legătură DC 136 dintre satul Hărțău, UAT Pănet și strada Remetea, UAT Târgu Mureș, județul Mureș	2,250,000	1,912,500.00	337,500.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
54	Pănet		1.54. Realizarea centură ocolitoare spre Câmpia Mureșană	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, Alte surse
55	Pănet		1.55. Dezvoltarea și extinderea infrastructurii rutiere (drumuri comunale, drumuri de exploatare) – Modernizarea, asfaltarea drumurilor comunale din comuna Pănet	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, Alte surse

56	Pănet		1.56. Inaugurarea de drumuri noi/ sau secțiuni de drum (Remetea, Moreşti, pod de fier)	2,750,000	2,337,500.00	412,500.00	Buget local, Alte surse
57	Sâncraiu de Mureș		1.57. Modernizare rețea stradală în localitățile Sâncraiu de Mureș și Nazna, Comuna Sâncraiu de Mureș, Județul Mureș	3,300,000	2,805,000.00	495,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
58	Sângeorgiu de Mureș		1.58. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere prin asfaltare în Comuna Sângeorgiu de Mureș, Județul Mureș	4,200,000	3,570,000.00	630,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
59	Sânpaul		1.59. Stradă nouă în localitatea Sânpaul pentru construirea a aproape 30 de case	300,000	255,000.00	45,000.00	Buget local, Alte surse
60	Sânpaul		1.60. Modernizarea unor drumuri locale din comuna Sânpaul, județul Mureș	1,200,000	1,020,000.00	180,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
61	Sântana de Mureș		1.61. Asfaltare străzi în comuna Sântana de Mureș	2,400,000	2,040,000.00	360,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
62	Sântana de Mureș		1.62. Reabilitare și lărgire drum comunal 146 în Comuna Sântana de Mureș, Județul Mureș	3,600,000	3,060,000.00	540,000.00	Buget local, PNI "Anghel Saligny", Alte surse
63	Targu Mures	*2. Transport public*	2.1. Achiziție mijloace de transport public ecologice	20,000,000	17,000,000.00	3,000,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
64	Targu Mures		2.2. Achizitionare mijloace de transport ecologice pentru transportul elevilor	5,000,000	4,250,000.00	750,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
65	Targu Mures		2.3. Actualizare și dezvoltare sistem de management al transportului public și e-ticketing	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
66	Targu Mures		2.4. Construire/ modernizare și dotare stații de transport public	500,000	425,000.00	75,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
67	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		2.5. Construire noi capete de linie pentru transportul public	600,000	510,000.00	90,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
68	Targu Mures		2.6. Modernizare și extindere autobază pentru sistemul de transport public	10,000,000	8,500,000.00	1,500,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
69	Targu Mures		2.7. Optimizarea programului de transport public de călători și adaptarea permanentă la nevoile cetățenilor	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, Alte surse
70	Targu Mures		2.8. Derulare campanii de informare publică referitoare la utilizarea transportului public	80,000	68,000.00	12,000.00	Buget local, URBACT, Interreg, Alte surse
71	Targu Mures		2.9. Implementare aplicații informatice care să furnizeze utilizatorilor informații actualizate asupra ofertei de transport public, mobilitate urbană și puncte de interes	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
72	Targu Mures		2.10. Amenajare sistem de transport pe cablu (telegondolă) între Platoul Cornești - Gradina Zoo - Zona de agrement "Weekend"	5,000,000	4,250,000.00	750,000.00	Buget local, Alte surse
73	Targu Mures		2.11. Tren Urban Metropolitan Luduș - Iernut - Aeroportul Transilvania - Târgu Mureș - Reghin	30,000,000	25,500,000.00	4,500,000.00	Buget local, PNRR, Alte surse
74	Targu Mures		2.12. Centralizare electronică (CE) Războieni - Târgu Mureș		-	-	Buget local, PNRR, Alte surse
75	Sângeorgiu de Mureș		2.13. Îmbunătățirea serviciilor de transport pentru persoane prin construirea și modernizarea de stații de autobuz	60,000	51,000.00	9,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
76	Targu Mures	*3. Transport de marfă*	3.1. Reglementare logistică de aprovizionare	50,000	42,500.00	7,500.00	Buget local, URBACT, Interreg
77	Targu Mures		3.2. Realizare centre de distribuție a marfurilor în vederea reducerii volumelor traficului de mărfuri în zonele rezidențiale	500,000	425,000.00	75,000.00	Buget local, Alte surse
78	Targu Mures		3.3. Reorganizare trasee pentru accesul vehiculelor cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5 tone	30,000	25,500.00	4,500.00	Buget local, Alte surse
79	Targu Mures		4.1. Dezvoltarea rețelei de piste dedicate circulației bicicletelor/trotinetelor	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
80	Targu Mures		4.2. Realizarea de pistă de biciclete în lungul canalului Pocloș - Municipiul Târgu Mureș	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
81	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.3. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Budiul	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
82	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.4. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Cocoș	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
83	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.5. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Bența	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
84	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.6. Amenajare coridoare verzi cu circulație alternativă în lungul cursurilor de ape - Pârâul Voiniceni	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
85	Targu Mures și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.7. Amenajare zonă de promenadă pe malurile Râului Mureș	5,000,000	4,250,000.00	750,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
86	Targu Mures		4.8. Reamenajare traseu pietonal și pentru biciclete/trotinete între Parcul Municipal, Hipodrom și Complexul de agrement și sport Mureșul	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
87	Targu Mures		4.9. Amenajare coridor major pentru circulația alternativă - pietoni, biciclete, trotinete - între cartierele Tudor Vladimirescu și Dâmbu Pietros, polul de turism, agrement și sport Parcul Municipal și Piața de zi Cuza Vodă	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse

88	Targu Mures	*4. Sisteme alternative de mobilitate*	4.10. Reamenajare circulație alternativă - pietoni, biciclete/trotinete a zonei din vecinătatea Pieței Teatrului	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
89	Targu Mures		4.11. Realizare pod peste Râul Mureș pentru circulația alternativă pe un traseu paralel cu podul peste Mureș - Str. Călărașilor	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
90	Tg. Mureș și UAT-uri din Zona Metropolitană		4.12. Amenajare coridoare verzi în spațiul accesibil al fondului forestier	4,000,000	3,400,000.00	600,000.00	Buget local, PNRR, Alte surse
91	Targu Mures		4.13. Dezvoltare sistem de închiriere biciclete (bike-sharing) în Municipiul Târgu Mureș	2,000,000	1,700,000.00	300,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
92	Targu Mures		4.14. Modernizare pasaj pietonal zona Mures Mall	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
93	Targu Mures		4.15. Realizare pasaj pietonal pe Str. Gheorghe Doja - zona Prac Trecătorul	2,000,000	1,700,000.00	300,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
94	Targu Mures		4.16. Realizare infrastructură ciclo-pietonală pe Str. Furnicilor - pod peste Canalul Turbinei și pasaj peste calea ferată	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
95	Targu Mures		4.17. Amenajarea de zone cu prioritate pentru pietoni ("shared space" - spații partajate/ reglementări de tip zonă rezidențială)	2,625,000	2,231,250.00	393,750.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
96	Targu Mures		4.18. Reamenajare Piața Armatei ca piață urbană și nod intermodal	1,200,000	1,020,000.00	180,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
97	Targu Mures		4.19. Accesibilizare treceri de pietoni pentru persoane cu deficiențe motorii și vârstnici - prelungirea timpului de trecere a străzii pentru persoanele vârstnice și cele cu dizabilități de locomoție	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
98	Targu Mures		4.20. Dezvoltare infrastructură de încărcare pentru autovehicule electrice și electrice hibride, respectiv a bicicletelor electrice	1,500,000	1,275,000.00	225,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
99	Targu Mures		4.21. Plan Local de Acțiune pentru implementarea utilizării vehiculelor electrice, inclusiv pentru companiile private	20,000	17,000.00	3,000.00	Buget local, URBACT, Interreg, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse
100	Targu Mures		4.22. Derularea de campanii de informare publică pentru promovarea conceptului "car pooling" (partajare a autoturismelor)	16,000	13,600.00	2,400.00	Buget local, URBACT, Interreg, Alte surse
101	Targu Mures		4.23. Derulare campanii de educaţie rutieră adresate tuturor categoriilor de participanţi la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști)	40,000	34,000.00	6,000.00	Buget local, URBACT INTERREG, Alte surse
102	Targu Mures		4.24. Adaptarea regulamentului de acordare a licențelor de taxi în acord cu nevoile persoanelor cu dizabilități și cu obiectivele de reducere a impactului asupra mediului	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, Alte surse
103	Targu Mures		4.25. Adaptarea regulamentelor aferente serviciilor de utilități publice în acord cu obiectivele de reducere a impactului asupra mediului	40,000	34,000.00	6,000.00	Buget local, Alte surse
104	Targu Mures		4.26. Realizare parcări pentru biciclete în zona punctelor de interes și în cartierele de locuințe colective	200,000	170,000.00	30,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
105	Targu Mures		4.27. Achiziție de mijloace de transport electrice în parcul de autovehicule gestionat de autoritatea publică locală	1,800,000	1,530,000.00	270,000.00	Buget local, Alte surse
106	UAT-uri		4.28. Conectarea localităților din zona metropolitană cu Municipiul Târgu Mureș prin trasee pietonale și pentru biciclete	10,000,000	8,500,000.00	1,500,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
107	Corunca		4.29. Construire podeț pietonal pe str. Tholdalagi din localitatea Corunca	60,000	51,000.00	9,000.00	Buget local, Alte surse
108	Corunca		4.30. Amenajare trotuare, șanțuri, rigole și accese pe str. De Jos din comuna Corunca	450,000	382,500.00	67,500.00	Buget local, Alte surse
109	Sângeorgiu de Mureș		4.31. Amenajare trotuare, pista de bicicliști și scurgere apelor pluviale pe str. Tofalău	300,000	255,000.00	45,000.00	Buget local, Alte surse
110	Sângeorgiu de Mureș		4.32. Amplasare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în comuna Sângeorgiu de Mureș	100,000	85,000.00	15,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
111	Targu Mures	*5. Managementul traficului*	5.1. Dezvoltare sistem integrat de management al traficului	3,000,000	2,550,000.00	450,000.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
112	Targu Mures		5.2. Sistematizare intersecția Str. Călărașilor – Str. Sinaia	500,000	425,000.00	75,000.00	Buget local, Alte surse
113	Targu Mures		5.3. Semnalizare rutieră orizontală și verticală	2,500,000	2,125,000.00	375,000.00	Buget local, Alte surse
114	Targu Mures		5.4. Amenajarea sensurilor giratorii pentru a deveni mai prietenoase față de pietoni și bicicliști	1,000,000	850,000.00	150,000.00	Buget local, Alte surse
115	Targu Mures		5.5. Amenajare parcări colective în vecinătatea obiectivelor de interes la nivel local	12,600,000	10,710,000.00	1,890,000.00	Buget local, Alte surse
116	Targu Mures		5.6. Amenajare parcări colective în cartierele de locuințe	16,800,000	14,280,000.00	2,520,000.00	Buget local, Alte surse
117	Targu Mures		5.7. Elaborare politică de parcare la nivel urban	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, URBACT, Interreg, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse
118	Targu Mures		5.8. Dezvoltare aplicație mobilă pentru parcare în municipiul Târgu Mureș	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, POR 2021-2027, PNRR, Alte surse
119	Targu Mures		5.9. Elaborare și implementare de reglementări privind introducerea de restricții ale vitezei de circulație în zonele vulnerabile	100,000	85,000.00	15,000.00	Buget local, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse
120	Targu Mures		5.10. Elaborare și impletare reglementări privind programul de realizare a serviciilor de utilități publice	10,000	8,500.00	1,500.00	Buget local, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse

121	Targu Mures		5.11. Derulare campanii de educație rutieră adresate tinerilor	40,000	34,000.00	6,000.00	Buget local, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse
122	Targu Mures		5.12. Derulare campanii de educație rutieră adresate tuturor categoriilor de participanți la trafic (conducători auto, pietoni, bicicliști)	16,000	13,600.00	2,400.00	Buget local, URBACT, Interreg, SEE, Mecanismul Financiar Norvegian, Alte surse
123	Corunca		5.13. Plan de semnalizare rutieră pe raza comunei Corunca, Jud.Mureș	6,500	5,525.00	975.00	Buget local, Alte surse
124	Cristești		5.14. Construire clădire Parking	0	-	-	Compania Națională de Investiții
125	Targu Mures	*6. Zone cu nivel ridicat de complexitate*	6.1. Reabilitare și regenerare integrată a zonei centrale istorice	10,000,000	8,500,000.00	1,500,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
126	Targu Mures	*7. Structură intermodală și operațiuni urbanistice necesare*	7.1. Amenajare Piața Gării cu parcări subterane și pasaj sub calea ferată de legătură cu Str. Nicolae Bălcescu	6,000,000	5,100,000.00	900,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
127	Targu Mures		7.2. Amenajare nod intermodal de transport Gara Târgu Mureș Nord	2,000,000	1,700,000.00	300,000.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
128	Targu Mures		7.3. Amenajare parcări de tip Park&Ride	1,250,000	1,062,500.00	187,500.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
129	Targu Mures	*8. Aspecte instituționale*	8.1. Crearea unei structuri interne având responsabilități de monitorizare a implementării PMUD al Municipiului Târgu Mureș	115,200	97,920.00	17,280.00	Buget local
130	Targu Mures		8.2. Incheierea unui contract de servicii publice conform Regulamentului CE 1370 pentru transportul public de călători	30,000	25,500.00	4,500.00	Buget local, POR 2021-2027, Alte surse
			Suma totala solicitata FEDR proiecte OS b (viii)				
OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă							
1	Targu Mures	OS e (i)	Supraveghere video 360° în municipiul Târgu Mureș	300,000.00	255,000.00	45,000.00	PDJ Mures
2	Targu Mures	OS e (i)	Proiect de regenerare urbana a zonei centrale - Piata Trandafirilor si de dezvoltare a unei infrastructuri urbane curate prin reorganizarea fluxului circulatiei auto si pietonalizare	15,000,000.00	12,750,000.00	2,250,000.00	POR
3	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si revitalizarea unor bastioane din cadrul ansamblului Cetatea medievala Targu Mures	900,000.00	765,000.00	135,000.00	POR
4	Targu Mures	OS e (i)	Brandul orasului Targu Mures	15,000.00	12,750.00	2,250.00	PDJ Mures
5	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si reconverstia cladirii situate pe str. Gheorghe Doja, nr. 9	7,700,000.00	6,545,000.00	1,155,000.00	PDJ Mures
6	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si reconverstia cladirii situate in Piata Petőfi Sándor, nr. 2	5,000,000.00	4,250,000.00	750,000.00	POR
7	Targu Mures	OS e (i)	Schimbarea destinatiei Casa Tineretului in Centru Cultural Multifunctional	5,000,000.00	4,250,000.00	750,000.00	POR/CNI
8	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitare Stadion Municipal si amenajare complex sportiv	20,000,000.00	17,000,000.00	3,000,000.00	CNI
9	Targu Mures	OS e (i)	Reamenajare zona de turism, agrement si sport Parc Municipal Hipodrom	5,900,000.00	5,015,000.00	885,000.00	Mediu
10	Targu Mures	OS e (i)	Aquapark in cadrul Complexului de Agrement Weekend	25,000,000.00	21,250,000.00	3,750,000.00	Buget Local/Alte surse
11	Targu Mures	OS e (i)	Refresh Complexul de Agrement Weekend	10,000,000.00	8,500,000.00	1,500,000.00	PDJ Mures
12	Targu Mures	OS e (i)	Smart Bench in Targu Mures	1,650,000.00	1,402,500.00	247,500.00	PDJ Mures
13	Targu Mures	OS e (i)	Mures Sport Hub	26,800,000.00	22,780,000.00	4,020,000.00	PDJ Mures
14	Targu Mures	OS e (i)	Crearea de facilitati pentru recreere /agrement pe terenuri amenajate	2,900,000.00	2,465,000.00	435,000.00	PDJ Mures
15	Targu Mures	OS e (i)	Muzeul Fotografiei	0.00	0.00	0.00	PNRR
16	Targu Mures	OS e (i)	PatrimoniuMS - muzeu digital	1,350,000.00	1,147,500.00	202,500.00	PDJ Mures
17	Targu Mures	OS e (i)	Modernizarea iluminatului public	250,000.00	212,500.00	37,500.00	PDJ Mures
18	Targu Mures	OS e (i)	Food Hall - Piata Cuza Voda	7,500,000.00	6,375,000.00	1,125,000.00	PDJ Mures
			Suma totala solicitata FEDR proiecte OS e (i)		**114,975,250.00**		
Proiecte propuse Spitalului Clinic Județean Mureș							
1	Targu Mures		Reparatii capitale si extindere cladire (corp C13) pentru activități medicale, în incinta Spitalului Clinic Județean Mureș, Strada Gh. Marinescu, nr. 1, 3, 5 municipiul Tg. Mureș, Județul Mureș	33,158,000.00	28,184,300.00	4,973,700.00	POS
2	Targu Mures		Construire și dotare compartiment de terapie intensivă boli infecțioase, Spitalului Clinic Județean Mureș, Strada Gh. Doja, nr. 89, municipiul Tg. Mureș, Județul Mureș	39,987,040.00	33,988,984.00	5,998,056.00	POS
3	Targu Mures		Reparații capitale și extindere imobil str. Hunedoara nr. 29 (mutarea secției de boli infecțioase 2)	29,672,000.00	25,221,200.00	4,450,800.00	POS
4	Targu Mures		Execuție lucrari de reabilitare energetică și lucrări conexe - extindere mansardă existentă la Secția Pneumologie, Strada Gh. Marinescu, nr. 5, municipiul Tg. Mureș, Județul Mureș	35,750,000.00	30,387,500.00	5,362,500.00	POS
5	Targu Mures		Reparatii capitale și extindere Secția Clinică Obstetrică Ginecologie și Secția Neonatologie	20,907,000.00	17,770,950.00	3,136,050.00	POS
6	Targu Mures		Creșterea siguranței pacienților în structuri spitalicesti publice care utilizeaza fluide medicale – SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN MUREȘ	23,965,364.18	20,370,559.55	3,594,804.63	POIM
7	Targu Mures		„Digitalizare la Spitalul Clinic Județean Mureș" - dotarea cu dispozitive pentru managementul foii de observație în format electronic și înnoirea infrastructurii actuale	1,000,000.00	850,000.00	150,000.00	POS
8	Targu Mures		Înființarea unei secții/compartiment de recuperare respiratorie	10,000,000.00	8,500,000.00	1,500,000.00	POS
9	Targu Mures		Reabilitarea energetică a clădirilor aflate în administrare	25,000,000.00	21,250,000.00	3,750,000.00	POR/PNRR
10	Targu Mures		Reparații capitale clădire str. Mihai Viteazu nr. 29 (Fostul Centru Galenus)	20,000,000.00	17,000,000.00	3,000,000.00	POR/PNRR
11	Targu Mures		Extinderea blocului operator Ortopedie și Traumatologie	15,000,000.00	12,750,000.00	2,250,000.00	POS
			Suma totala solicitata FEDR proiecte propuse Spitalului Clinic Județean Mureș		**341,448,743.55**		
Proiecte propuse din SIDU 2017-2023							

1	Targu Mures		Tehnologii informaționale în domeniul e-Health, medical records și telemedicină, e-learning medical	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POS
2	Targu Mures		Centru regional de Cercetare-Dezvoltare în Științe Comportamentale	1,756,185.45	1,492,757.63	263,427.82	POS
3	Targu Mures		Crearea unui Laborator de Excelență în Electrofiziologie și Imagistică Cardiacă Tridimensională ca referință regională a standardelor Europene	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POS
4	Targu Mures		Centru Medical-Educațional Multidisciplinar de Cercetare de Excelență în Bolile Cardiovasculare, de referință în Regiunea Centru	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POS
5	Targu Mures		Centrul Regional de Cercetare Dezvoltare, Experimentare și Educație Medicală de Excelență	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POS
6	Targu Mures		Formarea unui consorțiu universitar cu caracter mixt (pentru a putea face față concurenței)	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POS
7	Targu Mures		Proiecte de C&D în parteneriat între universități/institute de cercetare și întreprinderi	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POCIDIF
8	Targu Mures		Proiecte C&D de înalt nivel științific la care vor participa specialiști din străinătate	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POCIDIF
9	Targu Mures		Investiții în infrastructura de CDI și dezvoltarea capacității administrative	1,756,185.45	1,492,757.63	263,427.82	POCIDIF
10	Targu Mures		Crearea unui pol de excelență	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POR/POEO
11	Targu Mures		Incubator de afaceri	2,341,580.60	1,990,343.51	351,237.09	POTJ/PNRR
12	Targu Mures		Promovarea și acreditarea clusterelor economice în servicii și industrie, incluzând cercetare – dezvoltare – inovare în domenii „hard", producție în domenii de înaltă tehnologie, verde, IT, turism, cultură, sport	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR/POCIDIF
13	Targu Mures		Centru de promovare și consultanță pentru IMM	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POTJ
14	Targu Mures		Crearea unui parc industrial	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	Buget Local/Alte surse
15	Targu Mures		Centru expozițional și de afaceri	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POTJ
16	Targu Mures		Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR/POTJ
17	Targu Mures		Reabilitarea și extinderea rețelelor de apă potabilă și canalizare din Municipiul Tîrgu Mureș	11,707,902.98	9,951,717.53	1,756,185.45	PODD
18	Targu Mures		Canalizație subterană Municipală pentru rețele integrate de comunicații	11,707,902.98	9,951,717.53	1,756,185.45	PODD
19	Targu Mures		Producerea de energie electrică din resurse hidroelectrice prin valorificarea potențialului economic al hidrocentralei din Municipiul Tîrgu Mureș, construită pe un canal artificial al râului Mureș	3,512,370.89	2,985,515.26	526,855.63	POTJ
20	Targu Mures		Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc	585,395.15	497,585.88	87,809.27	PODD
21	Targu Mures		Lucrări de combatere și prevenire a alunecărilor de teren prin amenajarea versanților și refacerea stabilității acestora	585,395.15	497,585.88	87,809.27	PODD
22	Targu Mures		Lucrări de întreținere, protecție și extindere a fondului forestier	585,395.15	497,585.88	87,809.27	PODD/PNRR
23	Targu Mures		Dezvoltarea fondului locativ municipal prin: cumpărare, construire de locuințe sociale și modernizarea celor existente	5,853,951.49	4,975,858.77	878,092.72	POIDS
24	Targu Mures		Construire blocuri ANL pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa II – 3 blocuri x 20 apartamente	3,300,416.87	2,805,354.34	495,062.53	Programe guvernamentale
25	Targu Mures		Construire blocuri ANL pentru armată pe strada Depozitelor în Tîrgu Mureș-etapa III – 10 blocuri x 20 apartamente	10,273,175.57	8,732,199.23	1,540,976.34	Programe guvernamentale
26	Targu Mures		Construire locuințe sociale pe strada 8 Martie din Tîrgu Mureș - 4 blocuri x 20 apartamente	10,273,175.57	8,732,199.23	1,540,976.34	POIDS
27	Targu Mures		Centru multifuncțional de servicii medico-sociale integrate de zi/rezidențial pentru persoane care necesită recuperare în cazul unor boli cronice sau în perioade de convalescență	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POIDS
28	Targu Mures		Centru de zi pentru persoane fără adăpost în Municipiul Tîrgu Mureș	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POIDS
29	Targu Mures		Centru de servicii sociale integrate de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate cu vârsta cuprinsă între 3 și 15 ani	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POIDS
30	Targu Mures		Extinderea și echiparea Centrului social „Rozmarin"	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POIDS
31	Targu Mures		Servicii sociale integrate la domiciliu pentru familii/persoane singure dezavantajate social	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POIDS
32	Targu Mures		Înființare cantină socială	2,341,580.60	1,990,343.51	351,237.09	POIDS
33	Targu Mures		Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități în clădirea Primăriei a Municipiului Tîrgu Mureș	351,237.09	298,551.53	52,685.56	Buget Local/Alte surse
34	Targu Mures		Dezvoltarea Dispeceratului Integrat de Urgență 112	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POS
35	Targu Mures		Dezvoltarea parteneriatului local între autoritatea publică locală – Inspectoratul pentru Situații de Urgență – SMURD în vederea optimizării acțiunilor de salvare a cetățenilor în situația unei stări de urgență	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POS
36	Targu Mures		Formarea și calificarea unui grup de voluntari pentru intervenție în situații de urgență și dotarea serviciului de voluntariat cu echipament pentru a acționa cu promptitudine și eficiență în situații de urgență	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POEO
37	Targu Mures		Amenajarea unui helioport utilitar pentru intervenții în caz de urgență	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POS
38	Targu Mures		Înființarea Centrului de Comandă Municipal pentru Situații de Urgență Mureș	2,341,580.60	1,990,343.51	351,237.09	Buget Local/Alte surse
39	Targu Mures		Planul de acțiune pentru Cazuri de Urgență (accidente chimice, fenomene meteorologice periculoase, cutremure etc.)	234,158.06	199,034.35	35,123.71	PODD
40	Targu Mures		Monitorizare video a arterelor principale de circulație, a unităților de învățământ și a zonelor cu infracționalitate crescută	1,756,185.45	1,492,757.63	263,427.82	POR
41	Targu Mures		Investiții pentru creșterea gradului de siguranță și securitate pe toate modurile de transport și reducerea impactului asupra mediului	819,553.21	696,620.23	122,932.98	POT/PODD
42	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AVRAM IANCU", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	936,632.24	796,137.40	140,494.84	POR
43	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „CONSTANTIN BRÂNCUȘI", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,475,195.78	1,253,916.41	221,279.37	POR
44	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ION VLASIU", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2,189,377.86	1,860,971.18	328,406.68	POR
45	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE ȘINCAI", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2,306,456.89	1,960,488.35	345,968.53	POR
46	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „ELECTROMUREȘ", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,533,735.29	1,303,675.00	230,060.29	POR
47	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „AUREL PERȘU", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2,318,164.79	1,970,440.07	347,724.72	POR
48	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „TRAIAN VUIA", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,006,879.66	855,847.71	151,031.95	POR
49	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Tehnologic „GHEORGHE MARINESCU", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2,247,917.37	1,910,729.77	337,187.61	POR
50	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului Vocațional de Artă, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș - ?	2,107,422.54	1,791,309.16	316,113.38	POR
51	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Liceului VOCAȚIONAL PEDAGOGIC „MIHAI EMINESCU", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	398,068.70	338,358.40	59,710.31	POR
52	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Colegiului Național „Alexandru Papiu Ilarian", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,732,769.64	1,472,854.19	259,915.45	POR
53	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Colegiului Economic „Transilvania", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	2,774,773.01	2,358,557.06	416,215.95	POR
54	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Colegiului Agricol "Traian Săvulescu", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	983,463.85	835,944.27	147,519.58	POR
55	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „FRIEDRICH SCHILLER", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	4,320,216.20	3,672,183.77	648,032.43	POR
56	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „ROMULUS GUGA, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,135,666.59	965,316.60	170,349.99	POR
57	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale "Gheorghe Coșbuc", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,685,938.03	1,433,047.32	252,890.70	POR
58	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU" CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	866,384.82	736,427.10	129,957.72	POR
59	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „SERAFIM DUICU" CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	538,563.54	457,779.01	80,784.53	POR
60	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „EUROPA", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	655,642.57	557,296.18	98,346.39	POR

61	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU" CORP A + B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	679,058.37	577,199.62	101,858.76	POR
62	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „NICOLAE BĂLCESCU" CORP C, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	749,305.79	636,909.92	112,395.87	POR
63	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „Bețsa", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	608,810.95	517,489.31	91,321.64	POR
64	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „LIVIU REBREANU" CORP A și CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	608,810.95	517,489.31	91,321.64	POR
65	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA" CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,764,380.98	1,499,723.83	264,657.15	POR
66	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DACIA" CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	679,058.37	577,199.62	101,858.76	POR
67	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „MIHAI VITEAZUL", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	643,934.66	547,344.46	96,590.20	POR
68	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „TUDOR VLADIMIRES.C.U", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	842,969.01	716,523.66	126,445.35	POR
69	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale „DR.BERNÁDY GYÖRGY, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	819,553.21	696,620.23	122,932.98	POR
70	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP A, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,721,061.74	1,462,902.48	258,159.26	POR
71	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale NR.7 CORP B, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	737,597.89	626,958.20	110,639.68	POR
72	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.3 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR
73	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal nr.4 Ștefania, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	46,831.61	39,806.87	7,024.74	POR
74	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program normal „Pițigoi", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	983,463.85	835,944.27	147,519.58	POR
75	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.6, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	113,566.66	96,531.66	17,035.00	POR
76	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.10, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	53,856.35	45,777.90	8,078.45	POR
77	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.11, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	46,831.61	39,806.87	7,024.74	POR
78	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.12, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	81,955.32	69,662.02	12,293.30	POR
79	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit nr.15, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	515,147.73	437,875.57	77,272.16	POR
80	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Căsuța din povești", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	901,508.53	766,282.25	135,226.28	POR
81	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Albinuța", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	1,123,958.69	955,364.88	168,593.80	POR
82	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit "Rândunica", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	112,747.11	95,835.04	16,912.07	POR
83	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Licurici", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	81,955.32	69,662.02	12,293.30	POR
84	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Lumea Copiilor", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	122,932.98	104,493.03	18,439.95	POR
85	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Dumbrava minunată", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	117,079.03	99,517.18	17,561.85	POR
86	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Arlechino", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	38,636.08	32,840.67	5,795.41	POR
87	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Paradisul Copilăriei", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	90,736.25	77,125.81	13,610.44	POR
88	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Raza de soare", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	40,977.66	34,831.01	6,146.65	POR
89	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Codrișor", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	146,348.79	124,396.47	21,952.32	POR
90	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Grădiniței cu program prelungit „Manpel", din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	111,225.08	94,541.32	16,683.76	POR
91	Targu Mures		Înființarea unei noi creșe, în localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	585,395.15	497,585.88	87,809.27	PNRR
92	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.1, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POR
93	Targu Mures		Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.2, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR
94	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.3, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POR
95	Targu Mures		Reabilitarea și modernizarea Creșei nr.4, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POR
96	Targu Mures		Reabilitarea, modernizarea și extinderea Creșei nr.5, din localitatea Tîrgu Mureș, Județul Mureș	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR
97	Targu Mures		Modernizarea și dotarea cabinetelor medicale din unitățile de învățământ	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR
98	Targu Mures		Implementarea sistemelor: GIS urbanism, GIS cadastru, GIS patrimoniu local, GIS registru agricol	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POR
99	Targu Mures		Cadastru imobiliar-edilitar pentru municipiu	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR/Buget local
100	Targu Mures		Extinderea zonelor publice cu semnal internet wireless	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR
101	Targu Mures		Modernizare platforme software și hardware	351,237.09	298,551.53	52,685.56	POR
102	Targu Mures		Crearea unui cadru adecvat pentru servicii electronice	10,501,988.97	8,926,690.63	1,575,298.35	POR
103	Targu Mures		Prelungire pista agrement prin Pădurea Cornești	11,707.90	9,951.72	1,756.19	POR
104	Targu Mures		Amenajare spații de agrement: zona de agrement Tudor Vladimirescu	1,170,790.30	995,171.75	175,618.54	POR
105	Targu Mures		Extinderea Complexului de Agrement „Weekend" spre bucla veche a Mureșului, pe un areal de circa 20 de hectare, unde se dorește realizarea a două proiecte: „Complex olimpic" și a unui „Parc municipal" de dimensiuni mari. În acest sens, se intenționează preluarea de la Romgaz a Bazei Olimpice aflate în construcție, precum și a Hipodromului de la Ministerul Apelor și Pădurilor	1,756,185.45	1,492,757.63	263,427.82	Buget Local/Alte surse
106	Targu Mures		Extinderea și modernizarea spațiilor publice de agrement Platoul Cornești	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR
107	Targu Mures		Modernizarea piscinei „Mircea Birău"	585,395.15	497,585.88	87,809.27	Buget Local/Alte surse
108	Targu Mures		Punerea în valoare a unui circuit auto	234,158.06	199,034.35	35,123.71	POR/PNRR
109	Targu Mures		Amenajare parc dendrologic în Parcul Municipal	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR
110	Targu Mures		Patrimoniu MS: realizarea unui muzeu digital în Cetatea Medievală	1,557,151.10	1,323,578.43	233,572.66	POR
111	Targu Mures		Realizarea unui centru de concerte și spații expoziționale	585,395.15	497,585.88	87,809.27	POR
112	Targu Mures		Renovare și reabilitarea clădirii din str.Gheorghe Doja nr.9 și înființarea centru ONG	2,926,975.74	2,487,929.38	439,046.36	POR
113	Targu Mures		Extinderea Grădinii Zoologice	5,853,951.49	4,975,858.77	878,092.72	POR
114	Targu Mures		Sistem de informare și promovare turistică la nivelul Municipiului Tîrgu Mureș	175,618.54	149,275.76	26,342.78	POR
			Suma solicitata FEDR aferenta proiecte din SIDU 2017-2023		**142,752,307.64**		

Anexa 3

Antet institutie

Nr. Crt	Municipiu	Obiectiv specific	Denumire proiect	Valoarea totală a investiției (Euro)	Suma solicitată FEDR (Euro)	Contribuție proprie (Euro)	Teritoriul vizat de proiect (municipiu/ZF/ZM)	Maturitate	Data estimată depunere proiect la ADR Centru	Perioada estimată de implementare proiect
1	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa (raul Mures, paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni)	5,000,000.00	4,250,000.00	750,000.00	Targu Mures			2022-2027
2	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajarea coridorului verde Aleea Sanatatii (bratul mort al raul Mures)	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	Targu Mures			2022-2027
3	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea si reconversia terenurilor degradate si neutilizate	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	Targu Mures			2022-2027
4	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare coridoare verzi in spatiul accesibil al fondului forestier	2,500,000.00	2,125,000.00	375,000.00	Targu Mures			2022-2027
5	Targu Mures	OS b (vii)	Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere	3,816,776.37	3,244,259.92	572,516.46	Targu Mures			2022-2027
6	Targu Mures	OS b (vii)	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureşeni	3,278,942.89	2,787,101.46	491,841.43	Targu Mures			2022-2027
7	Targu Mures	OS b (viii)	Achiziție mijloace de transport public ecologice	20,000,000.00	17,000,000.00	3,000,000.00	Targu Mures			2022-2027
8	Targu Mures	OS b (viii)	Dezvoltarea reţelei de piste dedicate circulaţiei bicicletelor/trotinetelor	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	Targu Mures			2022-2027
9	Targu Mures	OS b (viii)	Dezvoltare sistem integrat de management al traficului	3,000,000.00	2,550,000.00	450,000.00	Targu Mures			2022-2027
10	Targu Mures	OS b (viii)	Amenajare Piața Gării cu parcări subterane și pasaj sub calea ferată de legătură cu Str. Nicolae Bălcescu	6,000,000.00	5,100,000.00	900,000.00	Targu Mures			2022-2027
11	Targu Mures	OS b (viii)	Amenajare nod intermodal de transport Gara Târgu Mureș Nord	2,000,000.00	1,700,000.00	300,000.00	Targu Mures			2022-2027
12	Targu Mures	OS b (viii)	Amenajare parcări de tip Park&Ride	1,250,000.00	1,062,500.00	187,500.00	Targu Mures			2022-2027
13	Targu Mures	OS e (i)	Proiect de regenerare urbana a zonei centrale - Piata Trandafirilor si de dezvoltare a unei infrastructuri urbane curate prin reorganizarea fluxului circulatiei auto si pietonalizare	19,200,000.00	16,320,000.00	2,880,000.00	Targu Mures			2022-2027
14	Targu Mures	OS e (i)	Reabilitarea si revitalizarea unor bastioane din cadrul ansamblului Cetatea medievala Targu Mures	944,800.00	803,080.00	141,720.00	Targu Mures			2022-2027
15	Targu Mures	OS e (i)	"Refresh" Complexul de Agrement Weekend	10,000,000.00	8,500,000.00	1,500,000.00	Targu Mures			2022-2027
16	Targu Mures	OS e (i)	Crearea de facilitati pentru recreere /agrement pe terenuri amenajate	3,267,956.51	2,777,763.03	490,193.48	Targu Mures			2022-2027

Semnătura reprezentant legal

Data

Titlul proiectului	**Proiect de regenerare urbana a zonei centrale - Piata Trandafirilor si de dezvoltare a unei infrastructuri urbane curate prin reorganizarea fluxului circulatiei auto si pietonalizare**
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures – Piata Trandafirilor, jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Asociatii de proprietari / Agentii economici / Organizatii patronale / Organizatii sportive / Organizatii culturale / Institutii publice / Furnizori de servicii
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste cresterea calitatii spatiului public din zona centrala a Municipiului Targu Mures – Piata Trandafirilor, fluidizarea mobilitatii in aceasta zona prin reorganizarea benzilor de trafic si a locurilor de parcare pentru a incuraja transportul in comun dar si deplasarile pietonale. Toate acestea se vor face in paralel cu imbunatatirea si cresterea suprafetelor ocupate in prezent de spatiile verzi.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Prin proiect se urmareste, fara a se limita doar la aceasta, lucrari care se pot desfasura conform proiectul OUG ce vizeaza Proiectele de regenerare urbană finanțabile prin POR 2021-2027 și Planul Național pentru Relansare și Reziliență (PNRR), adica următoarele categorii de intervenții: - reabilitarea spațiului public și a infrastructurilor edilitare, instalații de suprafață și subterane prin înlocuiri, extinderi, modernizări, modificări trasee rețele de apă, canalizare, electricitate, pavaje, spații verzi, căi de rulare; - modernizarea și reconfigurarea piețelor publice și a profilului străzilor, crearea de piste pentru biciclete, de alergare și extinderea spațiilor pietonale; - reabilitarea pavajelor vechi prin reutilizarea pietrei cubice existente cu valoare estetică și de patrimoniu, realizarea de noi pavaje și implementarea de soluții urbanistice și tehnice adecvate, care asigură permeabilizarea pluvială a spațiilor amenajate; - reabilitarea mobilierului urban degradat prin operațiuni specifice de curățare și revopsire, repararea împrejmuirilor, a stâlpilor și a lămpilor de iluminat public cu valoare istorică, a indicatoarelor și plăcuțelor cu nume de străzi; - montarea de mobilier urban, realizarea de sisteme de iluminat public și ambiental eficiente energetic și inteligente, montarea de indicatoare și alte elemente de semnalizare și orientare urbană, sisteme de supraveghere și de siguranță, inclusiv sisteme adecvate pentru persoanele cu deficiență de auz și vedere; - demolări, modernizări, extinderi, reconstruirii de clădiri destinate instituțiilor publice, de utilitate publică, sau structurilor de promovare a dialogului și participării publice a cetățenilor, centre de cultură, de informare; - reabilitări de fațade ale clădirilor publice, private cu asigurarea corespunzătoare a dreptului de acces/folosință. În situația clădirilor proprietate privată aflate în proprietatea unor persoane fizice sau juridice se respectă regulile de ajutor de stat; - reabilitarea, modernizarea curților unităților de educație, instituții publice, a terenurilor de sport și amenajarea acestora pentru a asigura accesul în siguranță al publicului, reabilitarea,

	modernizarea echipamentelor amplasate pe terenurile de sport ale școlilor și liceelor, dacă acestea sunt incluse în amplasamentul proiectului; - renovări, măsuri de punere în siguranță și punere în valoare a monumentelor istorice, măsuri de activare a utilizării monumentelor istorice. În situația clădirilor monument istoric aflate în proprietate privată se va asigura dreptul de acces/folosință, pe bază de acord de acces/folosință încheiat cu proprietarii imobilului; - modificarea traseelor și, după caz, a căilor de rulare a mijloacelor de transport în comun pentru a deservi sau a ocoli zonele centrale ale localităților, modernizarea căilor de rulare a tramvaielor și a stațiilor de transport în comun, amenajarea de stații și sisteme electronice inteligente de informare în fiecare stație, sisteme de informare destinate persoanelor cu deficiențe de auz sau de vedere; - realizarea de rastele de parcare biciclete în spațiile publice, în vecinătatea instituțiilor publice, a muzeelor, a școlilor, precum și în locațiile prevăzute în amplasamentul proiectului; - realizarea de sisteme de parcare multietajată din structuri metalice sau de parcări subterane, cu respectarea documentațiilor de urbanism, a regulilor de calcul a intensității sprijinului acordat, prin aplicarea metodei funding-gap sau, după caz, a regulilor de ajutor de stat; - amenajarea de locuri de joacă pentru copii și dotarea acestora cu echipamente specifice, precum și amenajarea de zone și echipamente pentru activități sportive de întreținere în aer liber; - crearea, modernizarea, extinderea și întreținerea de amenajări peisagistice, parcuri, spații verzi, aliniamente plantate; - realizarea de structuri de acces pietonal, inclusiv pentru persoane cu dizabilități sau mobilitate redusă, în zonele cu multiple tipuri de transport, realizarea de pasaje supraterane sau subterane, ascensoare și alte echipamente specifice; - realizarea de sisteme ecologice de colectare a deșeurilor menajere și de colectare selectivă a materialelor reciclabile. Proiectul de regenerare urbana va conduce la reducerea emisiilor de carbon prin creearea unui spatiu urban multifunctional in zona centrala a Municipiului Targu Mures. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures, dar si populatia din Zona Metropolitana care beneficiaza de facilitatile oferite de furnizorii de servicii publice si private care sunt localizati in zona centrala. De asemenea, proiectul vizeaza si turistii sau populatia aflata in tranzit prin Targu Mures.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă

Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice atat ale OBIECTICULUI STRATEGIC 1 - DEZVOLTAREA ȘI PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE, cat si al OBIECTIVULUI STRATEGIC 2 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS.1.1. Îmbunătățirea conectivității teritoriale în Zona Metropolitană Târgu Mureș; OS.1.2. Îmbunătățirea mobilității în teritoriului Zonei Metropolitane Târgu Mureș; OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnicoedilitare; OS. 3.7. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza regenerarea urbana a zonei centrale a Municipiului Targu Mures. De asemenea, proiectul va da o fata noua zonei centrale care in prezent se aflata in contrast cu centrele altor orase de acelasi nivel si o va face atractiva atat pentru comunitate, cat si pentru investitori. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, suprafata noilor cai de circulatie, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat in zoa Pietei Trandafirilor, amplasamnet care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures. Autoritatea locala a initiat o serie de studii si analize care sunt in directa legatura cu proiectul propus: - Concursul de soluții "MY CITY Tîrgu Mureş/Marosvásárhely/Neumarkt" care a vizat Spațiul urban determinat de Piața Victoriei – Piața Trandafirilor – Piața Petőfi Sándor – Piața Bernády György – Bdul. Cetății; - Concursului de idei “Amenajare Spații Pietonale in Municipiul Târgu Mureş - Strada Bolyai, Strada George Enescu, Scuarul Din Piaţa Victoriei Nr. 3”; - Etapa II - Elaborarea PUZCP Preliminar și a Regulamentului Local de Urbanism Preliminar (RLU) aferentă Planului Urbanistic Zonal - Zona Construită Protejată Târgu Mureș (PUZCP Târgu Mureș).
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.

Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	**"Refresh" Complexul de Agrement Weekend**
Localizarea proiectului	Targu Mures, str. Plutelor, nr. 2, jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Agentii economici / Organizatii patronale
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Revigorarea interesului pentru petrecerea timpului liber în Complexul Weekend prin încurajarea investițiilor în perimetrul acestuia.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza reabilitarea unei infrastructuri existente și integrarea acesteia cu punctele de atracție ale orasului. Prin proiect se urmareste creșterea calității vieții locuitorilor din ZM Targu Mures prin soluții noi și de calitate pentru petrecere timpului liber, dar si pentru practicarea sportului. De asemenea, proiectul contribuie la creșterea notorietății și dezvoltarea „brandului de oraș", la dezvoltarea mediului de afaceri si va creea noi locuri de muncă. Proiectul vizeaza toti locuitorii ZM Targu Mures, dar si turistii care viziteaza Targu Mures-ul.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice al OBIECTIVULUI STRATEGIC 2 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, contribuind la menținerea județului Mureș în top 5 destinații turistice. De asemenea, poate crea cadrul necesar pentru ca Targu Mures sa devina "stațiunie turistică de interes local". Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi centre de atracție, numarul de vizitatori, calitatea dezvoltărilor, etc.

Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii ZM Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va contribui la retentia tineretului in ZM Targu Mures, va creea noi locuri de munca.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus este rezultatul dezbaterilor organizate cu mediul de afaceri, iar amplasamentul acestuia se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	Reecologizarea terenurilor degradate ale fostei Fabrici de cărămidă Mureşeni
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (fosta fabrica de Caramida – cart. Mureseni), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Ministerul Mediului / Agentii economici
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste, la nivel Municipiului Targu Mures, reecologizarea unui teren in suprafat de 22 ha care a fost exploatat de catre fosta Fabrica de Caramida Mureseni SA.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul propus in Targu Mures urmareste realizarea unui parc natural. Scopul proiectului este ca aceasta investitie sa aiba un impact minim asupra mediului existent. Pentru imbunatatirea experientei celor care il vor frecventa se vor pastra zonele cu vegetatie naturala, se va putea amenaja un pavilion multifuncțional – activități culturale, pavilioane naturaliste (umbrar, bird watch), vor fi marcate și semnalizate piste pentru biciclete și poteci tematice, cu panouri informative, privind fauna și flora din zonă; echipamentele de joacă ce se vor amplasa vor fi experimentale, integrate în peisaj, iar mobilier urban din materiale naturale. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures, dar si pe cei din Zona Metropolitana.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.6. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza integrarea fondului forestier care este amplasat in Municipiul Targu Mures. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.

Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat intr-o locatii care se va afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	**Reecologizarea si reconversia terenurilor degradate si neutilizate**
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (pe raza acestuia), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Organizatii neguvernamentale / Agentii economici
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste, la nivel Municipiului Targu Mures, reecologizarea si reconversia terenurilor degradate si neutilizate.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza reecologizarea terenurilor degradate si neutilizate cea ce conduce la nivelul Municipiului Targu Mures la: - reducerea efectelor negative a temperaturilor crescute și a schimbărilor climatice; - imbunătățirea calității aerului; - reducerea riscului inundațiilor și îmbunătățirea calității apei; - reducerea poluării fonice; - beneficii pentru biodiversitate. Utilizarea acestor terenuri la nivelul Municipiului Targu Mures in alt scop contribuie la: - furnizarea de noi spații și facilități pentru agrement și recreere; - facilitarea contactului social și a comunicării intre cetateni; - imbunătățește accesul la mediul natural și experimentarea naturii; - influențarea pozitivă a sănătății psihice, fizice și a bunăstării cetatenilor; - imbunătățește articularea, divizarea și conectarea zonelor din Targu Mures. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente; OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnicoedilitare;

	OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza dezvoltarea integrata a zonei urbane prin valorificarea unor terenuri degradate. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat in locatii diferite care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	Crearea de facilitati pentru recreere /agrement pe terenuri amenajate
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (pe raza acestuia), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Asociatii de proprietari / Agentii economici / Organizatii patronale / Organizatii sportive / Organizatii culturale
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste creearea de facilitati pentru recreere si,sau agerement pe suprafate de teren aflate in proprietatea Municipiului Targu Mures pentru comunitate.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza reabilitarea si instalarea de noi echipamente publice pe anumite terenuri existente care nu sunt amenjate corespunzator, precum si integrarea acestora intr-o retea de spatii urbane amenajate. Prin proiect se urmareste, fara a se limita doar la aceasta, construirea unei infrastructuri de agrement prin: crearea, reabilitarea, modernizarea, amenajarea spatiilor existente pe aceste terenuri deja amenjate; intretinerea si imbunatatirea spatiilor verzi existente, dar si realizarea de sisteme de irigatii pentru acestea; dotare cu mobilier urban; crearea de facilitati pentru receere si agrement pe terenuri amenajate - zone speciale pentru sport, amfiteatru, alte activitati in aer liber; instalare Wi-Fi si sisteme de supraveghere in spatiile publice, amplasarea de toalete publice, etc. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice al OBIECTIVULUI STRATEGIC 2 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnicoedilitare; OS. 3.7. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport.

	Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza dezvoltarea integrata a zonei urbane. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat in locatii diferite care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	Amenajarea coridorului verde Aleea Sanatatii (bratul mort al raul Mures)
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (bratul mort al raul Mures), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Organizatii neguvernamentale / Agentii economici / Organizatii patronale
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste creearea de facilitati pentru recreere si,sau agerement pe o suprafata de teren aflate in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza transformare bratului mort al raului Mures într-o zonă accesibilă oamenilor, prin amenajarea unor trasee pietonale, dar si velo, creearea unor zone de promenadă și relaxare. Proiectul va fi cât mai puțin invaziv pentru zona verde existenta, vizand: amenajarea de trotuare si alte facilitati pentru pietoni (alei, spatii de odihna, piatete, etc.), pista ciclisti, amenajari peisagistice, amenajarea sistemului de iluminat, amplasarea de bănci ”smart” si retea publica wifi, defibrilatoare publice și punct de prim ajutor, totemuri de informare cu mesaj variabil, amplasarea de toalete publice, etc. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente; OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnicoedilitare; OS. 3.7. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de asistență socială; OS. 3.8. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza dezvoltarea unei zone care se afla intr-o stare de degradare.

	Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii de relaxare si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat intr-o locatie care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	**Reabilitarea si revitalizarea unor bastioane din cadrul ansamblului Cetatea Medievala Targu Mures**
Localizarea proiectului	Targu Mures, bld. Cetatii, nr. -, jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Organizatii culturale / Agentii economici / Organizatii patronale
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Reabilitarea si revitalizarea unor bastioane din cadrul ansamblului Cetatea medievala Targu Mures.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza reabilitarea unei infrastructuri existente și integrarea acesteia cu punctele de atracție ale orasului. Prin proiect se urmareste creșterea calității vieții locuitorilor din ZM Targu Mures prin valorificarea unor spatii existente in cadrul Cetatii medievale Targu Mures, in scopul diversificarii activitatii culturale, dar si soluții noi pentru petrecere timpului liber, dar si pentru . De asemenea, proiectul contribuie la creșterea notorietății și dezvoltarea „brandului de oraș", la dezvoltarea vietii culturale a orasului. Proiectul vizeaza toti locuitorii ZM Targu Mures, dar si turistii care viziteaza Targu Mures-ul.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane – Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice al OBIECTIVULUI STRATEGIC 2 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, contribuind la menținerea județului Mureș în top 5 destinații turistice. De asemenea, va ajuta Targu Mures-ul in competiile viitoare care vizeaza obtinerea titlui de „Capitala culturala europeana" sau „Capitala tineretului european". Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi evenimente culturale initiate, numarul de vizitatori, calitatea dezvoltărilor, etc.

Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii ZM Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va contribui la retentia tineretului in ZM Targu Mures, va creea noi spatii pentru artisti.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus este rezultatul dezbaterilor organizate cu ocazia SIDU Targu Mures, iar amplasamentul acestuia se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Proiectul propus vine in completarea unui proiect anterior finantat prin Programul Operational Regional 2007 – 2013, Axa Prioritara 5 - Dezvoltarea durabilă a patrimoniului, Domeniul major de interventie 5.1 - “Restaurarea şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, crearea / modernizarea infrastructurilor conexe” cofinantat cu suma de 6.640.994 euro.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	**Amenajare parc zona centrală cartierul Belvedere**
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures – zona centrala Cart. Belvedere, jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Organizatii neguvernamentale / Agentii economici
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste asigurarea, la nivel Municipiului Targu Mures, a unui spatiu public urban central in Cartierul Belvedere, sub forma unui parc amenajat.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul vizeaza transformare bratului mort al raului Mures într-o zonă accesibilă oamenilor, prin amenajarea unor trasee pietonale, dar si velo, creearea unor zone de promenadă și relaxare. Proiectul va viza: - proiectarea si executarea de lucrari pentru plantarea cu vegetatie; - amenajare cai de acces in zona; - dotarea cu mobilier urban; - piste pentru biciclisti; - sisteme de iluminat si WiFi; - sisteme de irigatii; - amenajare spatii favorabile odihnei / activitatilor culturale in aer liber; - asigurarea utilitatilor necesare. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente; OS. 3.1. Dezvoltarea și valorificarea potențialului economic; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.5. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii și serviciilor tehnicoedilitare; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport.

	Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza o zona cu potential de dezvoltarea. De asemenea, contribie la realizarea unei retele de parcuri in Municipiul Targu Mures. Indicatorii de realizare vor urmari suprafata amenjata, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren verde rezultata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii verzi, de relaxare si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat intr-o locatie care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	**Amenajare coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa (raul Mures, paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni)**
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (pe raza acestuia), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Ministerul Mediului / Administratia de Apa Bazinala Mures / Agentii economici
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste, la nivel Municipiului Targu Mures, amenajare unor coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa - raul Mures, precum si paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul propus in Targu Mures urmareste, utilizand infrastructura de apărare împotriva inundaţiilor, amenajare unor coridoare verzi cu circulatie alternativa in lungul cursurilor de apa - raul Mures, precum si paraurile Poclos, Budiu, Cocos, Besa, Voiniceni. Scopul proiectului este ca aceasta investitie sa aiba un impact minim asupra mediului existent, fara afectarea cursurilor de apa sau poluarea acestora. Politica de mobilitate de la nivelul Municipiului Targu Mures urmareste creșterea mobilității nemotorizate si este in strânsă legătura cu îmbunătățirea transportului public de persoane, astfel încât cetățenii sa aleagă transportul public, sau alternativ, in defavoarea transportului rutier cu autovehicule proprii. Astfel, implementarea proiectului va contribui la atingere acestui obiectiv, precum si la reducerea emisiilor de echivalent CO2 generate de transportul rutier motorizat. Proiectul vizeaza constructia unor noi coridoare verzi cu circulatie alternativa, interconectarea acestora la nivelul Municipiului Targu Mures, executia unor imprejmuirii pentru siguranta participantilor la trafic – daca este cazul, dotarea acestora cu elemente de mobilier urban necesare, acoperirea acestora cu retele de supraveghere si WiFi, precum si cu retele de iluminat public. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures, dar si pe cei din Zona Metropolitana.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente;

	OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.6. Îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor educaționale; OS. 3.9. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor culturale; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; OS. 3.11. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru sport. Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza integrarea fondului forestier care este amplasat in Municipiul Targu Mures. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de kilometrii de pista amenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, lungimea retelelor de iluminat public, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat in locatii care se va afla in proprietatea Municipiului Targu Mures sau ABA Mures.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.
Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Titlul proiectului	Amenajare coridoare verzi in spatiul accesibil al fondului forestier
Localizarea proiectului	Municipiul Targu Mures (pe raza acestuia), jud. Mures
Perioada de implementare estimată	2022-2027
Solicitantul proiectului /Parteneri propuși	Municipiul Targu Mures / Romsilva / Ministerul Mediului / Agentii economici
Scurtă descriere a activităților din cadrul proiectului	Proiectul urmareste, la nivel Municipiului Targu Mures, amenajarea unor coridoare verzi in spatiul accesibil al fondului forestier.
Justificarea necesității proiectului / Modul în care acesta răspunde nevoilor specifice ale zonei/Grupul țintă al proiectului	Proiectul are la baza noul concept european de „padure-parc". Acest tip de proiecte este implementat intr-o serie de tari europene, fiind amplasate in aproprierea oraselor. Proiectul propus in Targu Mures va avea un impact minim asupra fondului foresteire, scopul principal al acestuia fiind imbunatatirea experientei celor care il vor frecventa. Proiectul vizeaza toti locuitorii Municipiului Targu Mures, dar si pe cei din Zona Metropolitana.
Bugetul estimativ	Conform Anexa 3
Obiectiv specific si justificarea încadrării activităţilor proiectului în activităţile eligibile ale priorităților de investiție ale PO	OS b (vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare - Prioritate de investiții 3 – O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul
Încadrarea proiectului în obiectivele strategice și prioritățile Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană	Proiectului atinge mai multe obiective specifice ale OBIECTICULUI STRATEGIC 2 - INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR DE PROTECȚIE ȘI CONSERVARE A MEDIULUI, dar si a OBIECTIVULUI STRATEGIC 3 - DEZVOLTAREA INTEGRATĂ ȘI INCLUSIVĂ A ZONEI METROPOLITANE TÂRGU MUREȘ
Obiectivele şi indicatorii proiectului şi modul cum răspunde proiectul obiectivelor şi indicatorilor de realizare specifici pentru prioritatea de investiţii din care se solicită finanţare	Proiectul propus va genera un efect în lanț, ajutând și la reducerea unor puncte slabe și amenințări actuale existente la nivelul Zonei Metropolitane Târgu Mureș, atingand urmatoarele obiective specifice: OS. 2.1. Promovarea investițiilor de mediu; OS 2.2. Valorificarea resurselor naturale existente; OS. 3.2. Dezvoltarea mediului economic; OS. 3.4. Valorificarea și promovarea potențialului turistic; OS. 3.10. Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor pentru tineret; Proiectul are un impact social si economic imediat pentru oraș, deoarece vizeaza integrarea fondului forestier care este amplasat in Municipiul Targu Mures. Indicatorii de realizare vor urmari numarul de locatii reamenajate, numarul de noi facilitati oferite locuitorilor, suprafata de teren amenajata, numarul de echipamente publice instalate, etc.
Modul cum răspunde proiectul la dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, nediscriminarea şi egalitatea de gen	Proiectul va genera beneficii economice și sociale pentru toti locuitorii din Targu Mures si nu numai. Proiectul va promova egalitatea de sanse, va oferi noi spatii urbane si echipamente publice pentru toate grupele de varsta.
Gradul de maturitate al proiectului	Proiectul propus va fi implementat in locatii diferite care se afla in proprietatea Municipiului Targu Mures sau a Romsilva.
Justificarea caracterului integrat/complementar	Nu este cazul.

Persoana de contact	Municipiul Targu Mures, Piata Victoriei, nr. 3, jud. Mures Persoana de contact: _____ Functia: _____ Telefon: _____ Email: _____

Planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul Municipiului Târgu Mureș
Cod SIPOCA/MySMIS: 824/136243

ÎN CE DIRECȚIE SE ÎNDREAPTĂ MUNICIPIUL TÂRGU MUREȘ?

Sondaj de opinie publică online

11 Octombrie 2021 – 19 Noiembrie 2021

RAPORT PRIVIND EVALUAREA CHESTIONARELOR

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

CUPRINS

1 METODOLOGIE 3

2 DATE SOCIO-DEMOGRAFICE 4

3 EVALUAREA INSTITUȚIILOR ȘI SERVICIILOR PUBLICE 9

3.1 Municipiul Târgu Mureș s-a dezvoltat în ultimii 7 ani? 9

3.2 Cât de mulțumiți sunteți privind calitatea vieții în municipiul Târgu Mureș? 10

3.3 Cât de mulțumiți sunteți de activitatea Primăriei și a Consiliului Local? 13

3.4 Cum evaluați activitatea Primăriei? 14

3.5 Care sunt cele două elemente care împiedică în cea mai mare măsură dezvoltarea municipiului Târgu Mureș? 15

3.6 Care e cel mai important aspect pozitiv/punct tare al municipiului Târgu Mureș? 16

3.7 Care e cel mai mare punct slab al municipiului Târgu Mureș? 17

3.8 Ce proiect prioritar ar trebui implementat în următorii 7 ani în municipiul Târgu Mureș? 18

4 ECONOMIA LOCALĂ 20

4.1 Care sunt cele două domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani? 20

4.2 Cum evaluați economia în municipiul Târgu Mureș? 20

5 INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI MOBILITATE 23

5.1 Cum evaluați infrastructura de transport și mobilitate în județul Mureș? 23

6 ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ 26

6.1 Cum evaluați echiparea tehnico-edilitară din municipiul Târgu Mureș? 26

7 SERVICII PUBLICE 28

7.1 Cum evaluați serviciile publice din municipiul Târgu Mureș 28

8 SECTORUL DE MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE 30

8.1 Cum evaluați sectorul de mediu și schimbări climatice din municipiul Târgu Mureș? 30

9 CONCLUZII 32

1 METODOLOGIE

Sondajul a fost realizat prin chestionar online, autocompletat (CAWI) de către 175 de rezidenți ai municipiului Târgu Mureș, respectiv prin chestionar aplicat in situ, completat de 1506 rezidenți ai municipiului Târgu Mureș.

Municipiul Târgu Mureș a anunțat, în data de 11 Octombrie 2021, începerea sesiunii de dezbatere publică, prin publicarea a comunicatului cu privire la actualizarea ,,Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", pe pagina https://www.tirgumures.ro/. Rezidenții municipiului Târgu Mureș au avut posibilitatea de a participa la procesul de consultare publică prin completarea online chestionarului SIDU 2021-2030 prin accesarea linkului prevăzut în comunicat.

Pentru a se apropia de reprezentativitate, baza de date a fost ponderată conform datelor recensământului din 2011 având în vedere populația rezidentă a județului de 13-80 de ani pe tipuri de localități, sex, grupe de vârstă, etnie, zonă. În acest sens reprezentanții SC Eurotop Consulting SRL au demarat chestionarea in situ a rezidenților municipiului Târgu Mureș.

- Datele au fost culese în perioada 11 Octombrie 2021 – 19 Noiembrie 2021
- Populația-țintă: populația municipiului Târgu Mureș
- Metoda de cercetare:
  - sondaj prin chestionar online, autocompletat (CAWI)
  - chestionare in situ
- Număr respondenți: 1681

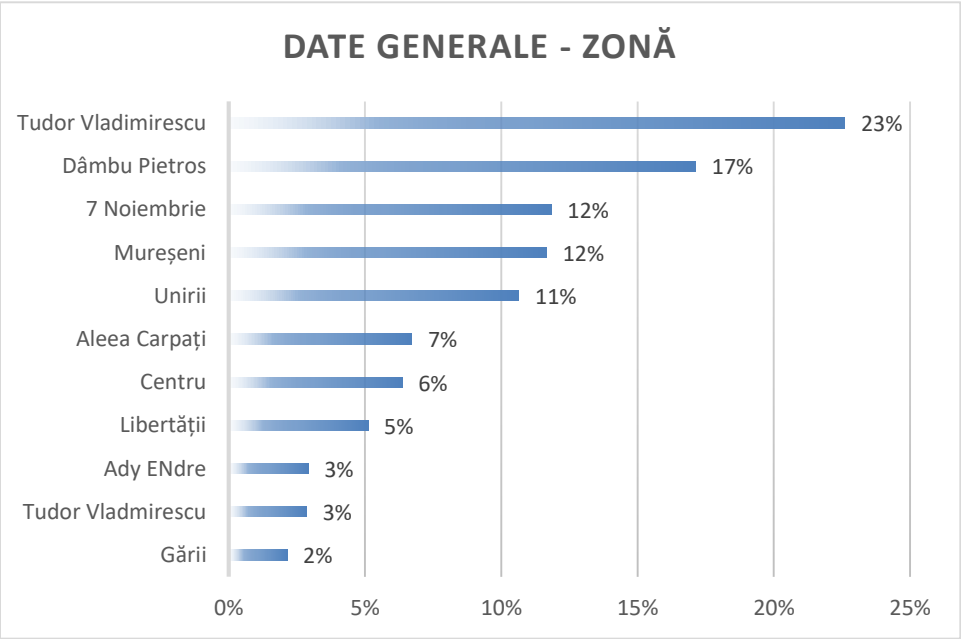
Rezultatele sondajului online pot fi considerate o estimare bună privind opiniile populației adulte din județul Mureș, a celor care utilizează internetul și care au studii medii sau superioare.

Chestionarul este structurat astfel încât să ofere răspunsuri privind:

- Date socio-demografice
- Domenii prioritare
- Evaluarea instituțiilor și serviciilor publice
- Economia locală
- Infrastructura de transport și mobilitate
- Echiparea tehnico-edilitară
- Servicii publice
- Mediu și schimbări climatice

2 DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

Suportul evaluării îl constituie baza de date alcătuită din 1681 persoane chestionate din municipiul Târgu Mureș, dintre care 2% (36 persoane) din cartierul Gării, 3% (48 persoane) din cartierul Tudor Vladimirescu, 3% (49 persoane) din cartierul Ady Endre, 5% (86 persoane) din cartierul Libertății, 6% (107 persoane) din Centru, 7% (113 persoane) din cartierul Aleea Carpați, 11% (179 persoane) din cartierul Unirii, 12% (196 persoane) din cartierul Mureșeni, 12% (199 persoane) din cartierul 7 Noiembrie, 17% (288 persoane) din cartierul Dâmbu Pietros, respectiv 23% (380 persoane) din cartierul Tudor Vladimirescu.

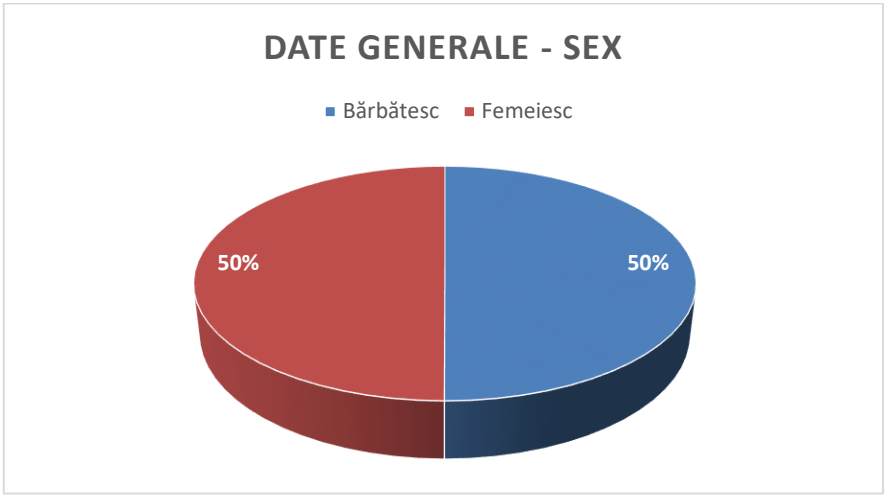

Concluzie: Cele mai multe persoane chestionate reprezintă locuitorii cartierului Tudor Vladimirescu cu un procent de 38%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de sex arată în felul următor:

În cadrul respectării egalității de șanse, chestionarele au fost distribuite atât persoanelor de sex masculin, cât și persoanelor de sex feminin, urmărindu-se respectarea într-o măsură cât mai mare a echilibrului între cele două sexe. Structura respondenților în funcție de sexe este următoarea:

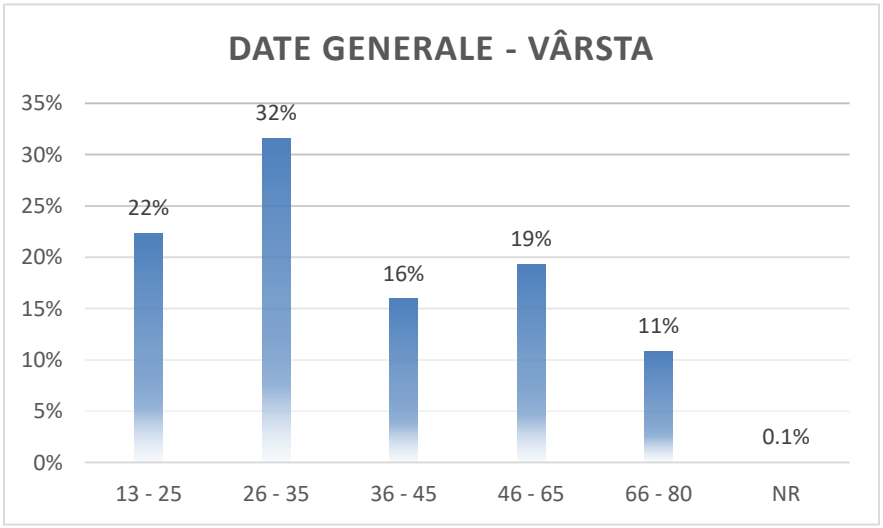
- 50% dintre respondenți sunt de sex feminin (reprezentând 840 de persoane)
- 50% dintre respondenți sunt de sex masculin (reprezentând 841 de persoane)

Concluzie: În funcție de sexe, respondenți se împart în egală măsură.

Structura persoanelor chestionate în funcție de vârstă arată în felul următor:

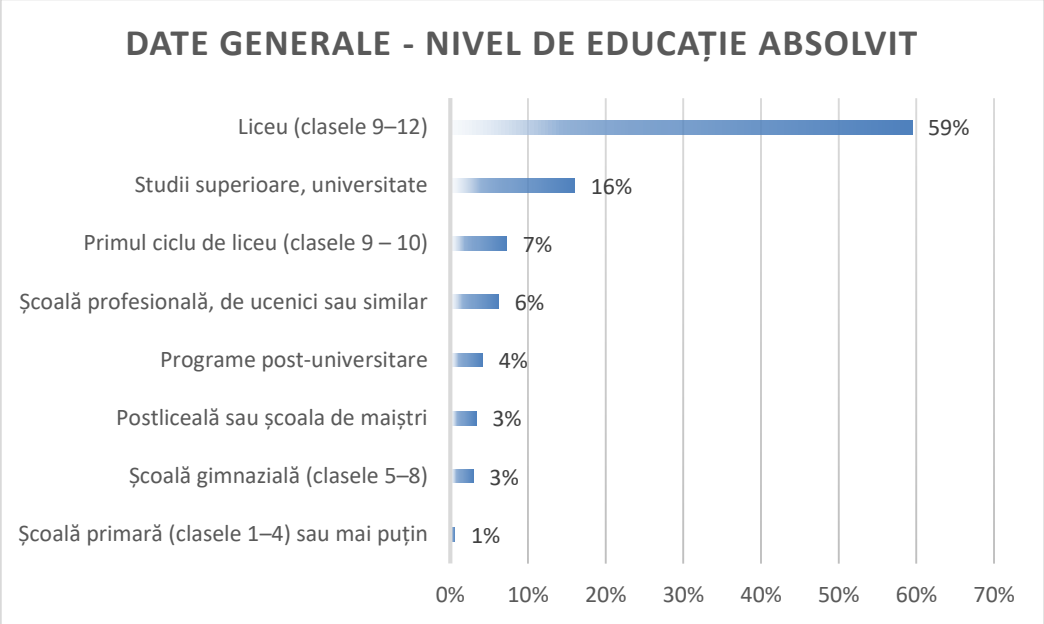
Dintre cei 1681 de respondenți 22% au vârsta cuprinsă între 13-25 ani, 32% au vârsta cuprinsă între 26-35 ani, 16% au vârsta cuprinsă între 36-45 ani, 19% au vârsta cuprinsă între 46-65 ani, 11% au vârsta cuprinsă între 66-80 ani, iar 0.01% nu au oferit răspuns.

Concluzie: Cel mai mare procentaj privind vârsta respondenților o reprezintă cea între 26-35 ani în proporție de 32% și 13-25 ani în proporție de 22%, în timp ce cel mai mic procentaj privind respondenții o reprezintă cea între 66-80 ani în proporție de 11%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de nivelul de educație absolvit arată în felul următor:

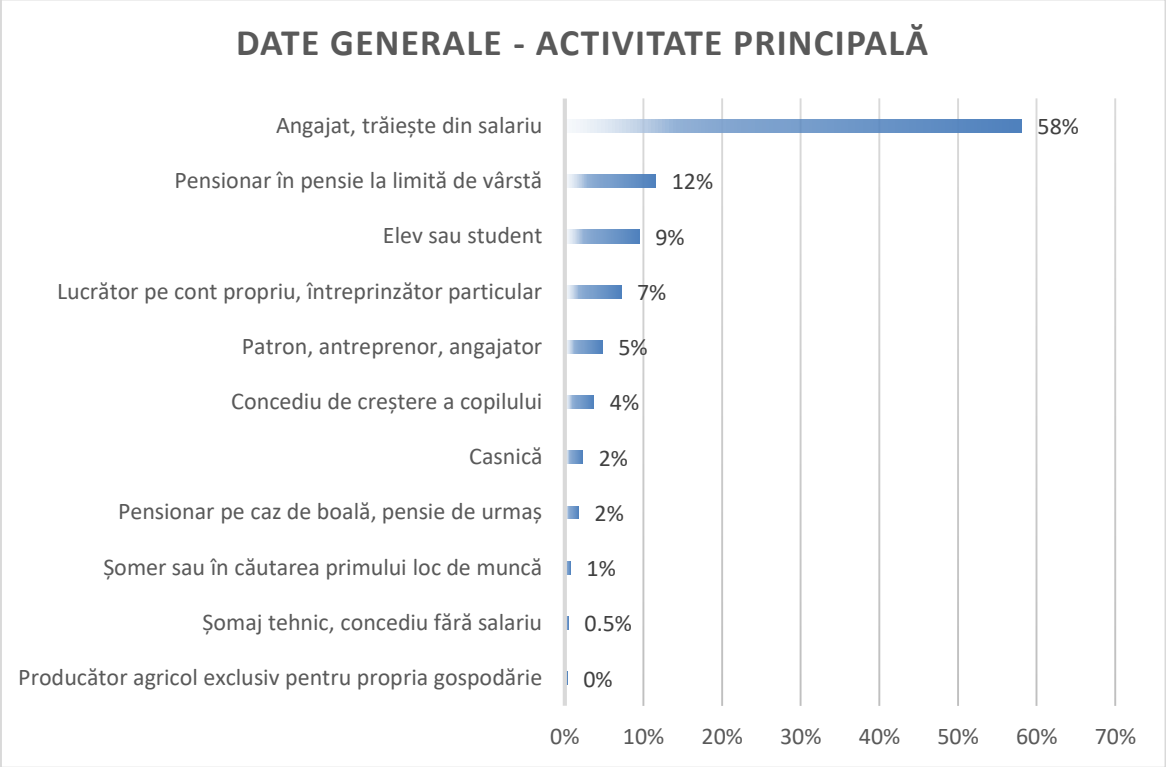
Datele privind nivelul de educație absolvit arată că 1% din respondenți au absolvit școala primară (clasele 1-4) sau mai puțin, în proporție de 3% au absolvit școala gimnazială (clasele 5-8), în proporție de 6% au absolvit școli profesionale, de ucenici sau similar, în proporție de 7% au absolvit primul ciclu de liceu (clasele 9-10), în proporție de 59% au absolvit liceul (clasele 9-12), în proporție de 3% au absolvit școala de maiștri sau postliceală, în proporție de 16% au absolvit studii superioare/universitare, în proporție de 4% au absolvit programe post universitare.

Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 59% au absolvit liceul (clasele 9-12), urmată de absolvenți ai studiilor superioare, universitare în proporție de 16%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de activitatea principală arată în felul următor:

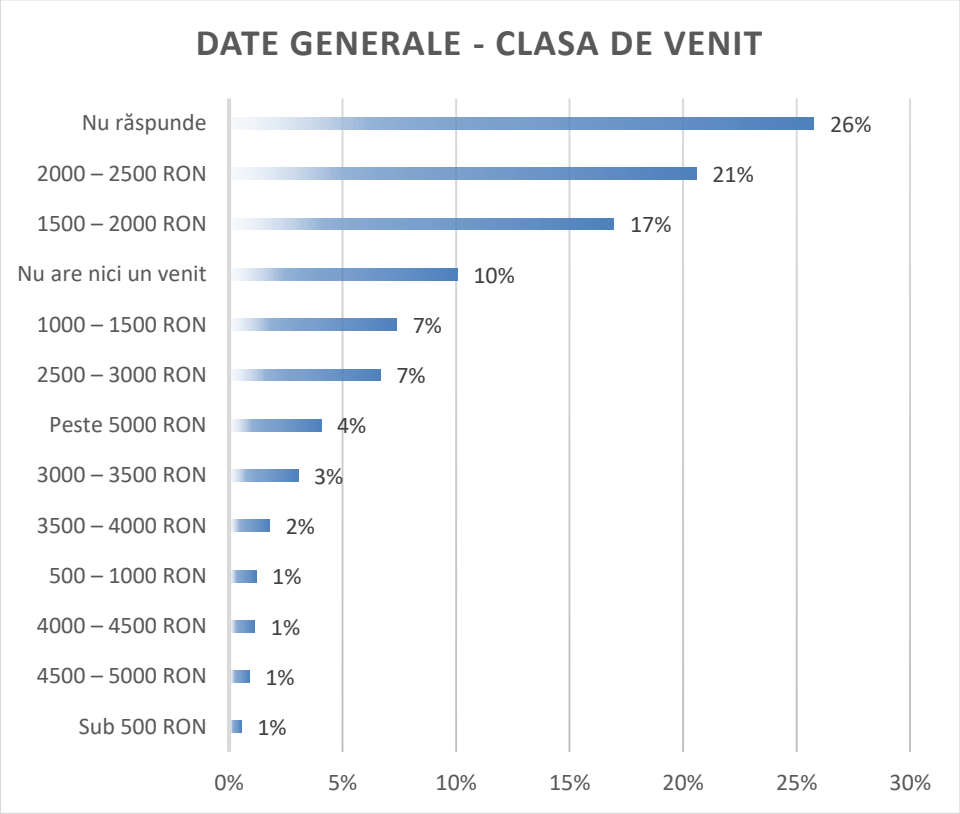
Datele privind activitatea principală arată că 74% dintre respondenți au o anumită ocupație (angajat, lucrător pe cont propriu, întreprinzător particular, patron, antreprenor, angajator, producător agricol, persoană în concediu de creștere al copilului), 14% se află în pensie (pensionar la limită de vârstă, pensionar pe caz de boală), 9% sunt elevi sau studenți, 3.5% sunt fără loc de muncă (casnic, șomer sau în căutarea primului loc de muncă, șomaj tehnic, concediu fără salariu).

Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 58% reprezintă persoane cu ocupație fiind angajați, procentaj urmat de pensionari în pensie la limită de vârstă în proporție de 12%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de clasa de venit în care se încadrează venitul net lunar personal arată în felul următor:

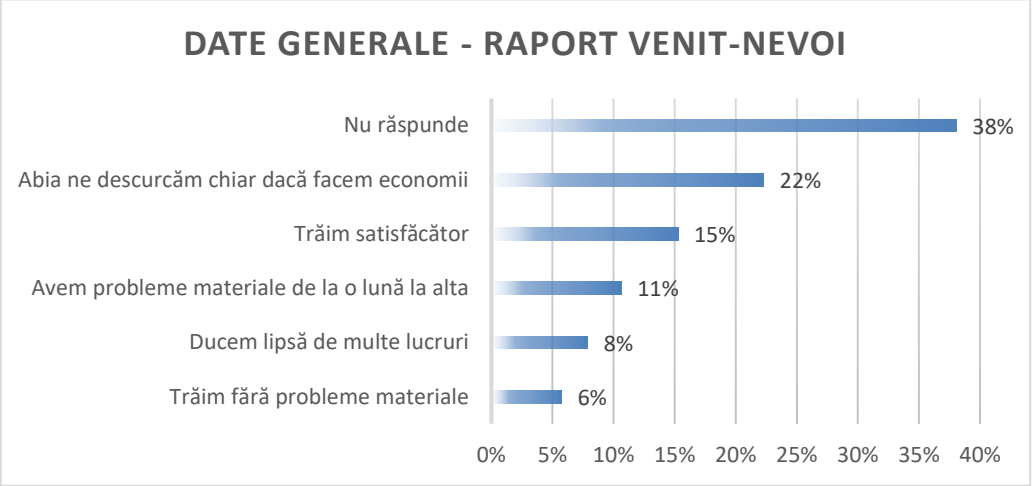
Datele privind clasa de venit în care se încadrează venitul net lunar personal arată că 10% din respondenți nu au nici un venit, în proporție de 1% se încadrează sub 500 RON, în proporție de 1% se încadrează între 500 – 1000 RON, în proporție de 7% se încadrează între 1000 – 1500 RON, în proporție de 17% se încadrează între 1500 – 2000 RON, în proporție de 21% se încadrează între 2000 – 2500 RON, în proporție de 7% se încadrează între 2500 – 3000 RON, în proporție de 5% se încadrează între 3000 – 4000 RON, în proporție de 2% se încadrează între 4000 – 5000 RON, în proporție de 4% se încadrează peste 5000 RON, iar 26% din respondenți nu au oferit răspuns privind venitul lunar.

Concluzie: Cel mai mare procentaj privind clasa de o reprezintă cea cuprinsă între 2000 – 2500 RON, în proporție de 21%, urmată de veniturile cuprinse între 1500 – 2000 RON, în proporție de 17%.

Structura persoanelor chestionate în funcție de raportul dintre veniturile și nevoile familiei arată în felul următor:

22% din respondenți abia se descurcă chiar dacă fac economii, în proporție de 11% au probleme materiale de la o lună la alta, în proporție de 8 % duc lipsă de multe lucruri, în proporție de 15% din respondenți trăiesc satisfăcător, în proporție de 6 % trăiesc fără probleme materiale, iar în proporție de 38% nu au oferit răspuns.

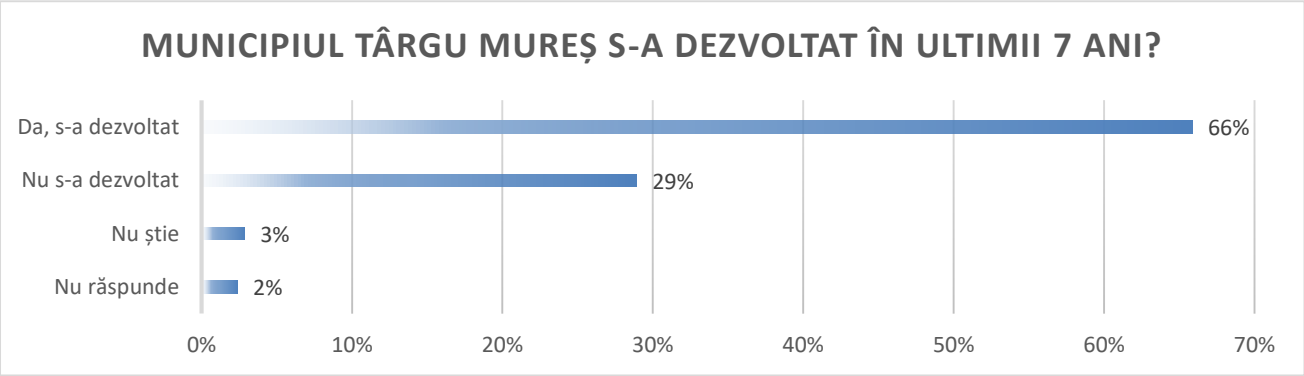
Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 41%, se confruntă cu probleme materiale, iar 21% trăiesc fără probleme materiale.

3 EVALUAREA INSTITUȚIILOR ȘI SERVICIILOR PUBLICE

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

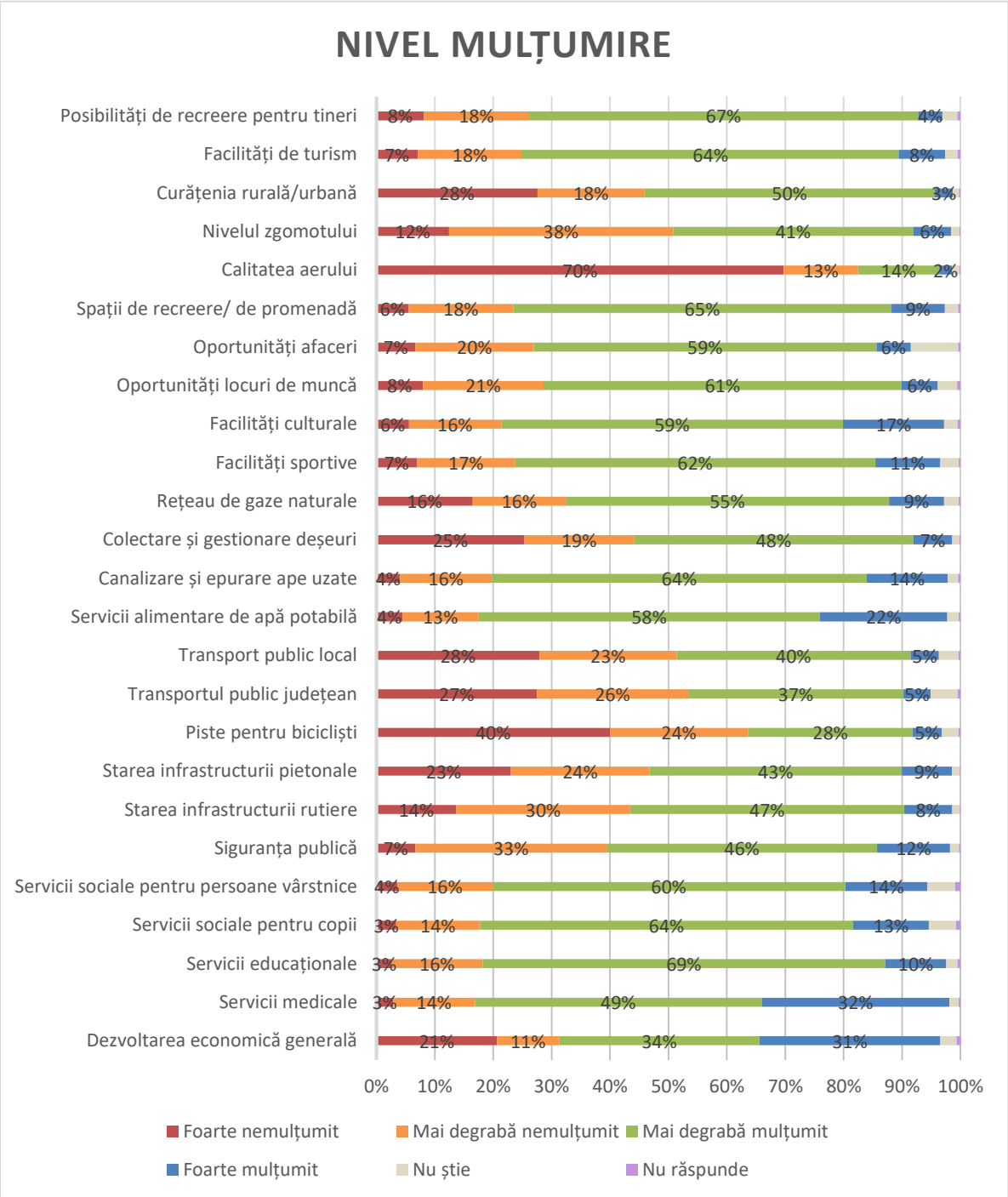
3.1 Municipiul Târgu Mureș s-a dezvoltat în ultimii 7 ani?

Majoritatea respondenților, în proporție de 66%, consideră că municipiul Târgu Mureș s-a dezvoltat în ultimii 7 ani, 29% din respondenți consideră că nu s-a dezvoltat, iar 5% nu știau sau nu au oferit răspuns.

3.2 Cât de mulțumiți sunteți privind calitatea vieții în municipiul Târgu Mureș?

Nivelul de mulțumire privind calitatea vieții cuprinde următoarele elemente:

În ceea ce privește dezvoltarea economică generală, majoritatea respondenților, în proporție de 65% sunt mulțumiți, în timp ce 33% sunt nemulțumiți de nivelul de dezvoltare, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile medicale, majoritatea respondenților, în proporție de 81% sunt mulțumiți, în timp ce 17% sunt nemulțumiți de serviciile medicale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile educaționale, majoritatea respondenților, în proporție de 79% sunt mulțumiți, în timp ce 19% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile sociale pentru copii, majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce 17% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 6% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile sociale pentru persoane vârstnice, majoritatea respondenților, în proporție de 74% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 6% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește siguranța publică, majoritatea respondenților, în proporție de 59% sunt mulțumiți, în timp ce 39% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește starea infrastructurii rutiere, majoritatea respondenților, în proporție de 55% sunt mulțumiți, în timp ce 44% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește starea infrastructurii pietonale, majoritatea respondenților, în proporție de 52% sunt mulțumiți, în timp ce 47% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura pentru ciclism, majoritatea respondenților, în proporție de 64% sunt nemulțumiți, în timp ce 33% sunt mulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește transportul public județean, majoritatea respondenților, în proporție de 53% sunt nemulțumiți, în timp ce 42% sunt mulțumiți de serviciile educaționale, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește transportul public local, majoritatea respondenților, în proporție de 51% sunt nemulțumiți, în timp ce 45% sunt mulțumiți de serviciile educaționale, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile alimentare de apă potabilă, majoritatea respondenților, în proporție de 80% sunt mulțumiți, în timp ce 17% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește rețeaua de canalizare și de epurare a apei uzate, majoritatea respondenților, în proporție de 78% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește colectarea și gestionarea deșeurilor, majoritatea respondenților, în proporție de 54% sunt mulțumiți, în timp ce 44% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește rețeaua de gaze naturale, majoritatea respondenților, în proporție de 65% sunt mulțumiți, în timp ce 32% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește facilitățile sportive, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește facilitățile culturale, majoritatea respondenților, în proporție de 76% sunt mulțumiți, în timp ce 21% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește oportunitățile locuri de muncă, majoritatea respondenților, în proporție de 67% sunt mulțumiți, în timp ce 29% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește oportunitățile de afaceri, majoritatea respondenților, în proporție de 65% sunt mulțumiți, în timp ce 27% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 8% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește spațiile de recreere/ de promenadă, majoritatea respondenților, în proporție de 74% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 28% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește calitatea aerului, majoritatea respondenților, în proporție de 83% sunt nemulțumiți, în timp ce 16% sunt mulțumiți de serviciile educaționale, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

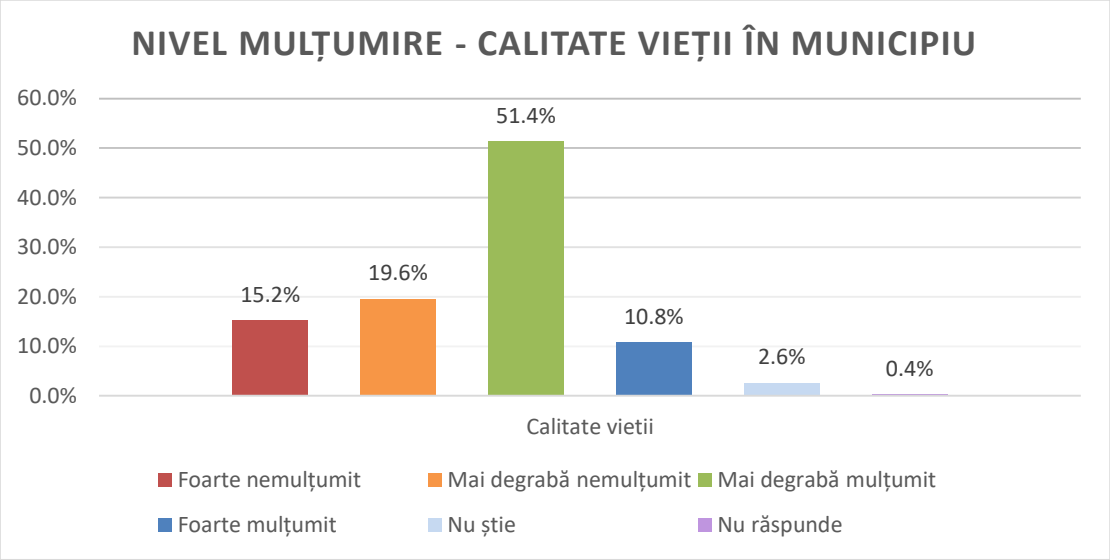
În ceea ce privește nivelul zgomotului, majoritatea respondenților, în proporție de 51% sunt nemulțumiți, în timp ce 47% sunt mulțumiți de serviciile educaționale, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește curățenia rurală/urbană, majoritatea respondenților, în proporție de 53% sunt mulțumiți, în timp ce 46% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește facilitățile de turism, majoritatea respondenților, în proporție de 72% sunt mulțumiți, în timp ce 25% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește posibilitățile de recreere pentru tineri, majoritatea respondenților, în proporție de 71% sunt mulțumiți, în timp ce 26% sunt nemulțumiți de serviciile educaționale, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

Evaluarea nivelului de mulțumire privind calitatea vieții se prezintă după cum urmează:

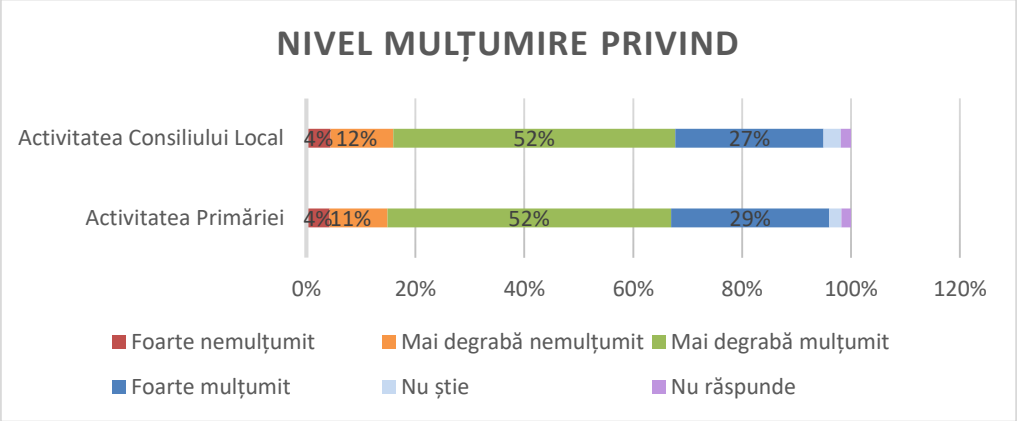

Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 51,4% sunt mai degrabă mulțumiți, în proporție de 10,8% sunt foarte mulțumiți, în timp ce 15,2% sunt foarte nemulțumiții, iar 19,6% mai degrabă nemulțumiți de calitatea vieții în municipiul Târgu Mureș, 3% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns.

3.3 Cât de mulțumiți sunteți de activitatea Primăriei și a Consiliului Local?

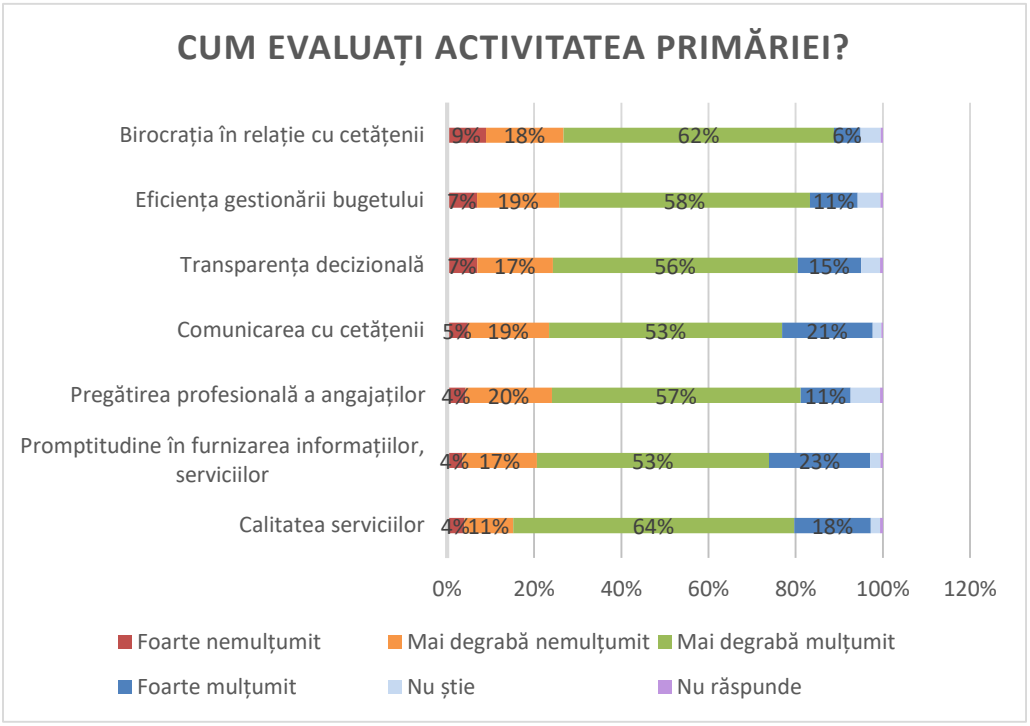
Majoritatea respondenților, în proporție de 81% sunt mulțumiți (52% sunt mai degrabă mulțumiți, iar 29% sunt foarte mulțumiți), în timp ce 15% sunt nemulțumiți (4% sunt foarte nemulțumiți, iar 11% mai degrabă nemulțumiți)de activitatea Primăriei, 4% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns.

Majoritatea respondenților, în proporție de 79% sunt mulțumiți (52% sunt mai degrabă mulțumiți, în proporție de 27% sunt foarte mulțumiți), în timp ce 16% sunt nemulțumiți (4% sunt foarte nemulțumiți, iar 12% mai degrabă nemulțumiți) de activitatea Conciliul Local, 5% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns.

3.4 Cum evaluați activitatea Primăriei?

Evaluarea activității Primăriei cuprinde următoarele elemente:

În ceea ce privește calitatea serviciilor, majoritatea respondenților, în proporție de 82% sunt mulțumiți, în timp ce 15% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește promptitudinea în furnizarea informațiilor, serviciilor, majoritatea respondenților, în proporție de 76% sunt mulțumiți, în timp ce 21% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește pregătirea profesională a angajaților, majoritatea respondenților, în proporție de 68% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 8% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește comunicarea cu cetățenii, majoritatea respondenților, în proporție de 74% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

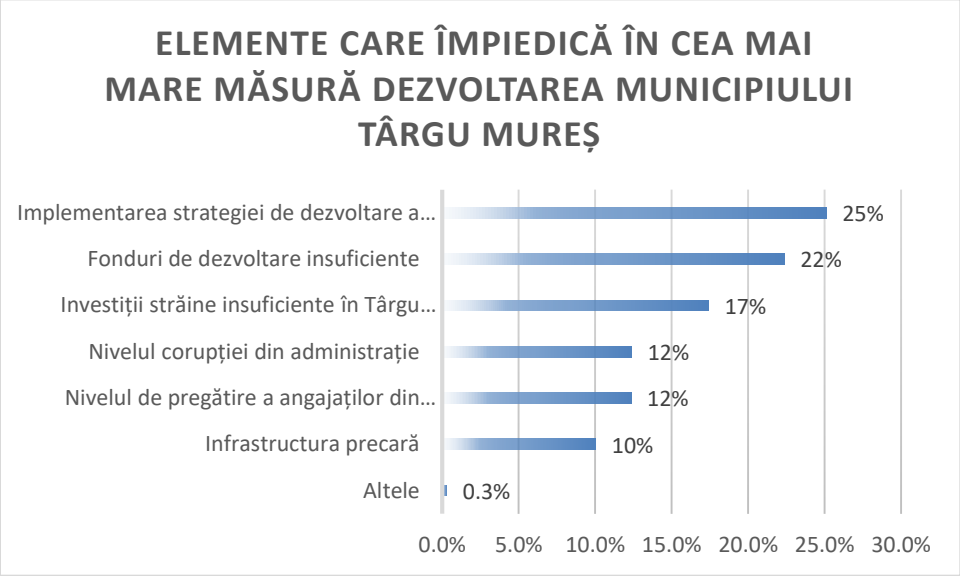
În ceea ce privește transparența decizională, majoritatea respondenților, în proporție de 71% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește eficiența gestionării bugetului, majoritatea respondenților, în proporție de 69% sunt mulțumiți, în timp ce 26% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește birocrația în relație cu cetățenii, majoritatea respondenților, în proporție de 68% sunt mulțumiți, în timp ce 27% sunt nemulțumiți de activitatea Primăriei, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

3.5 Care sunt cele două elemente care împiedică în cea mai mare măsură dezvoltarea municipiului Târgu Mureș?

25% din respondenți consideră ca element principal care împiedică dezvoltarea municipiului implementarea strategiei de dezvoltare, în proporție de 22% se consideră fondurile de dezvoltarea insuficiente ca element ce împiedică dezvoltarea, în proporție de 17% se consideră investiții străine insuficiente, în proporție de 12% se consideră nivelul corupției din administrație, în proporție de 12% se consideră nivelul de pregătire al angajaților din administrația locală, în proporție de 10% se consideră infrastructura precară, iar în proporție de 0,3% au oferit alte răspunsuri precum infrastructura pentru ciclism, gestionarea deșeurilor, eficiența autorităților și instituțiilor publice.

Concluzie: Principalele două elemente care împiedică în cea mai mare măsură dezvoltarea municipiului Târgu Mureș sunt implementarea strategiei de dezvoltare a municipiului și fonduri de dezvoltare insuficiente.

3.6 Care e cel mai important aspect pozitiv/punct tare al municipiului Târgu Mureș?

42% din respondenți consideră infrastructura (infrastructura rutieră, infrastructura de mobilitate, spațiile de agrement și recreere, infrastructura culturală, infrastructura de sănătate) ca punct tare al municipiului Târgu Mureș.

În proporție de 12,5% se consideră economia locală (dezvoltarea economică, oportunități locuri de muncă) ca și cel mai important punct tare.

În proporție de 8% se consideră cultura (diversitatea culturală, evenimente/activități organizate) ca cel mai important punct tare.

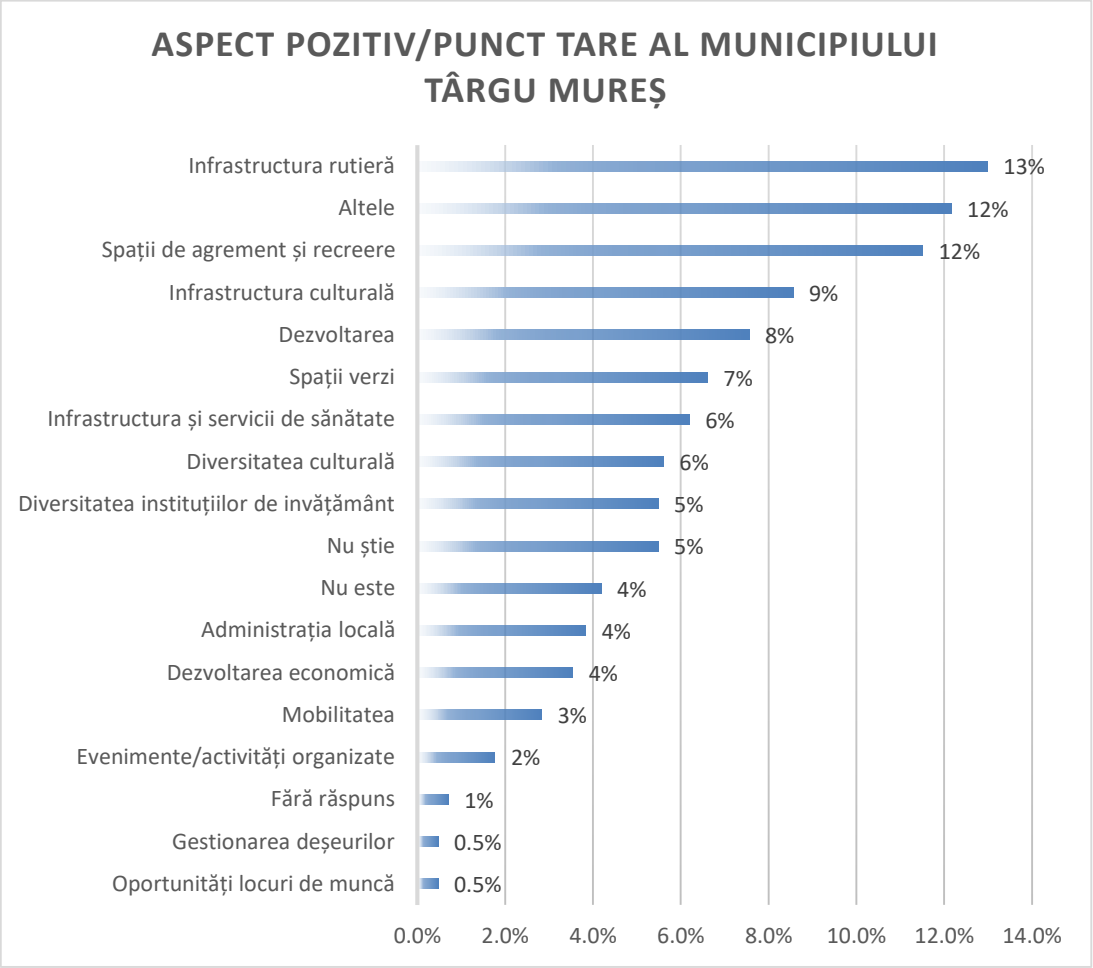
În proporție de 8,5% se consideră mediul (spațiile verzi, gestionarea deșeurilor) ca cel mai important punct tare.

În proporție de 5% se consideră diversitatea instituțiilor de învățământ cel mai important punct tare.

În proporție de 4% se consideră administrația locală ca cel mai important punct tare.

În proporție de 4% se consideră că municipiul nu are puncte tari. În proporție de 5% respondenții nu știu sau nu au oferit răspuns.

În proporție de 12% au oferit alte răspunsuri precum aspectul municipiului, populația tânără, reabilitarea blocurilor, așezarea municipiului.

Concluzie: cel mai important aspect pozitiv al municipiului Târgu Mureș îl reprezintă infrastructura rutieră, în proporție de 13%, urmată de spațiile de agrement și recreere, în proporție de 12%.

3.7 Care e cel mai mare punct slab al municipiului Târgu Mureș?

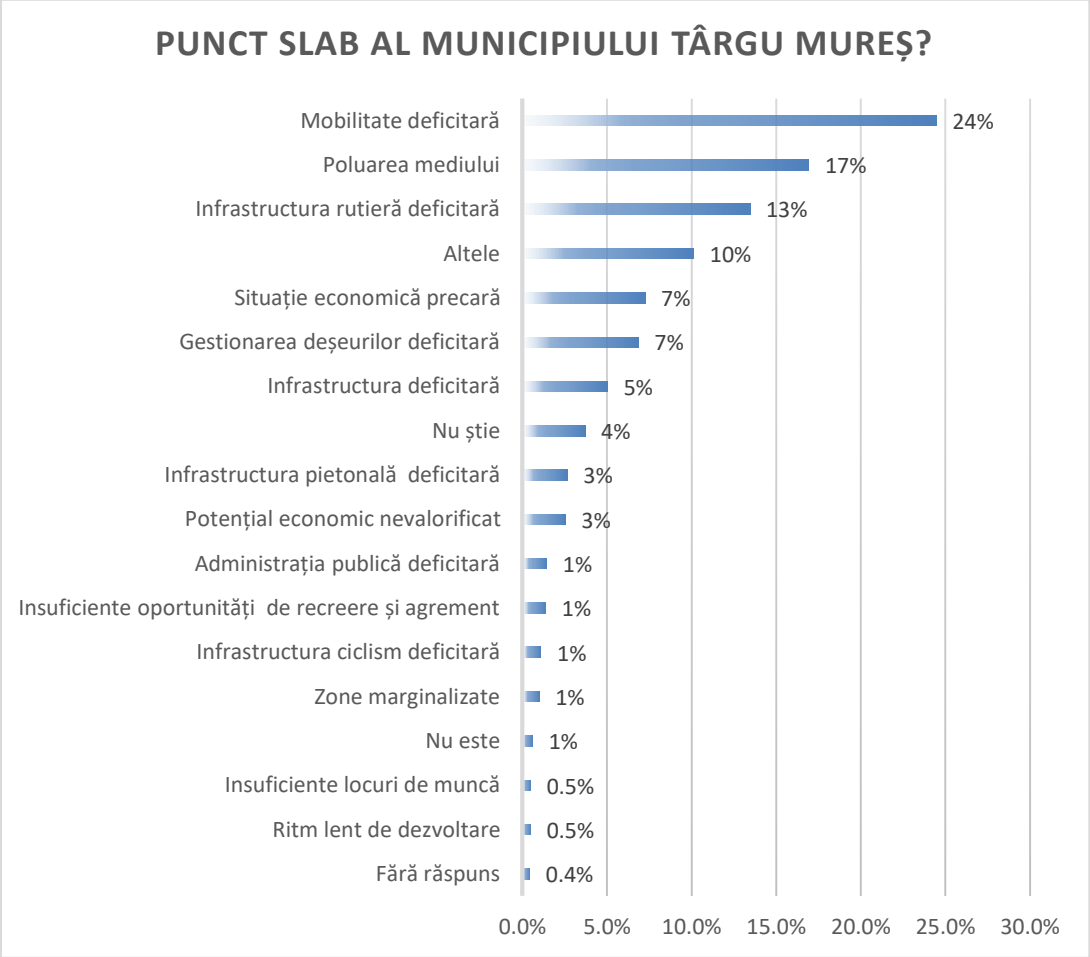
48% din respondenți consideră ca cel mai mare punct slab al municipiului Târgu Mureș infrastructura deficitară (infrastructura, infrastructura de mobilitate, infrastructura rutieră, infrastructura pietonală, infrastructura de ciclism, spații recreere și agrement).

În proporție de 24% se consideră poluarea și gestionarea deșeurilor ca cel mai mare punct slab.

În proporție de 11% se consideră economia locală (situația economică precară, potențial economic nevalorificat, insuficiente locuri de muncă, ritm lent de dezvoltare) ca cel mai mare punct slab.

În proporție de 2% se consideră administrația publică deficitară și zonele marginalizate ca cel mai mare punct slab.

În proporție de 1% se consideră că nu sunt puncte slabe, 4% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns, iar 10% au oferit alte răspunsuri precum mentalitatea, migrația, lipsa unei direcții/ viziuni.

Concluzie: Cel mai mare punct slab al municipiului Târgu Mureș îl reprezintă mobilitatea deficitară, în proporție de 24%, urmată de poluarea mediului, în proporție de 17%.

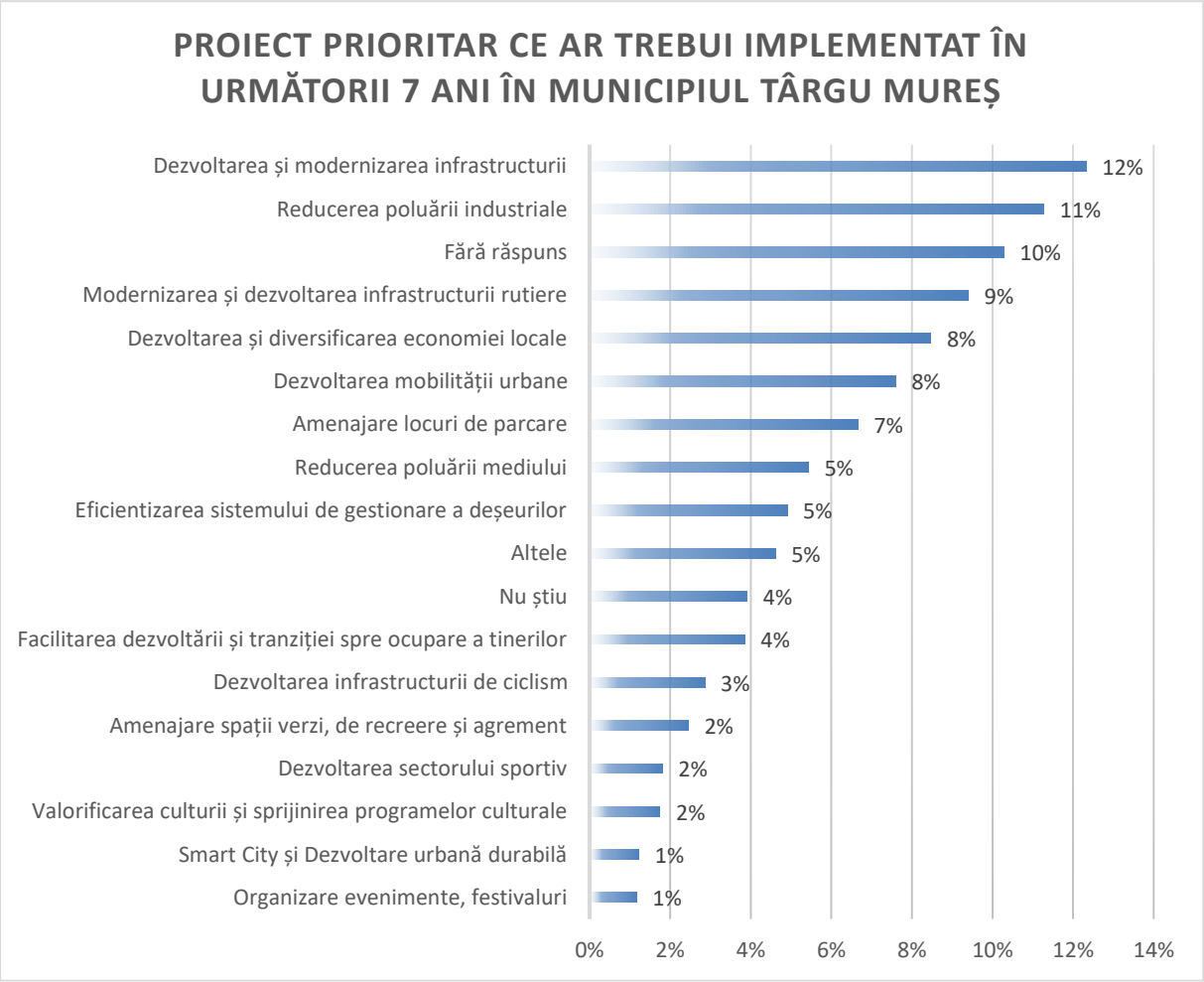
3.8 Ce proiect prioritar ar trebui implementat în următorii 7 ani în municipiul Târgu Mureș?

41% din respondenți consideră ca proiecte de infrastructură ca fiind prioritare: dezvoltarea și modernizarea infrastructurii, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere, dezvoltarea mobilității urbane, amenajare locuri de parcare, dezvoltarea infrastructurii de ciclism, amenajare spații verzi, de recreere și agrement.

22% din respondenți consideră ca proiecte de mediu ca fiind prioritare: reducerea poluării industriale, reducerea poluării mediului, eficientizarea sistemului de gestionare a deșeurilor.

12% din respondenți consideră ca proiecte privind economia locală și ocuparea ca fiind prioritare: dezvoltarea și diversificarea economiei locale, facilitarea dezvoltării și tranziției spre ocupare a tinerilor.

5% din respondenți consideră ca proiecte privind dezvoltarea sectorului sportiv și cultural ca prioritare. 1% din respondenți consideră ca Smart City și Dezvoltare urbană durabilă ca proiect prioritar. 14% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns. 5% din respondenți consideră alte proiecte ca fiind prioritare.

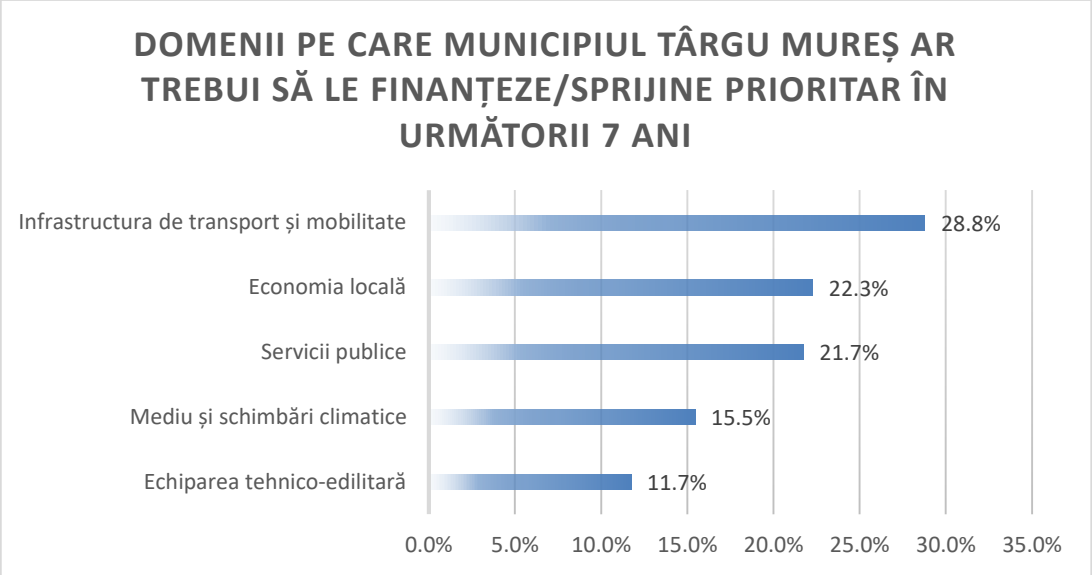
Concluzie: Proiectul prioritar ce ar trebuie implementară în următorii ani vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii municipiului Târgu Mureș, în proporție de 12%, urmată de reducerea poluării industriale, în proporție de 11%.

4 ECONOMIA LOCALĂ

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

4.1 Care sunt cele două domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani?

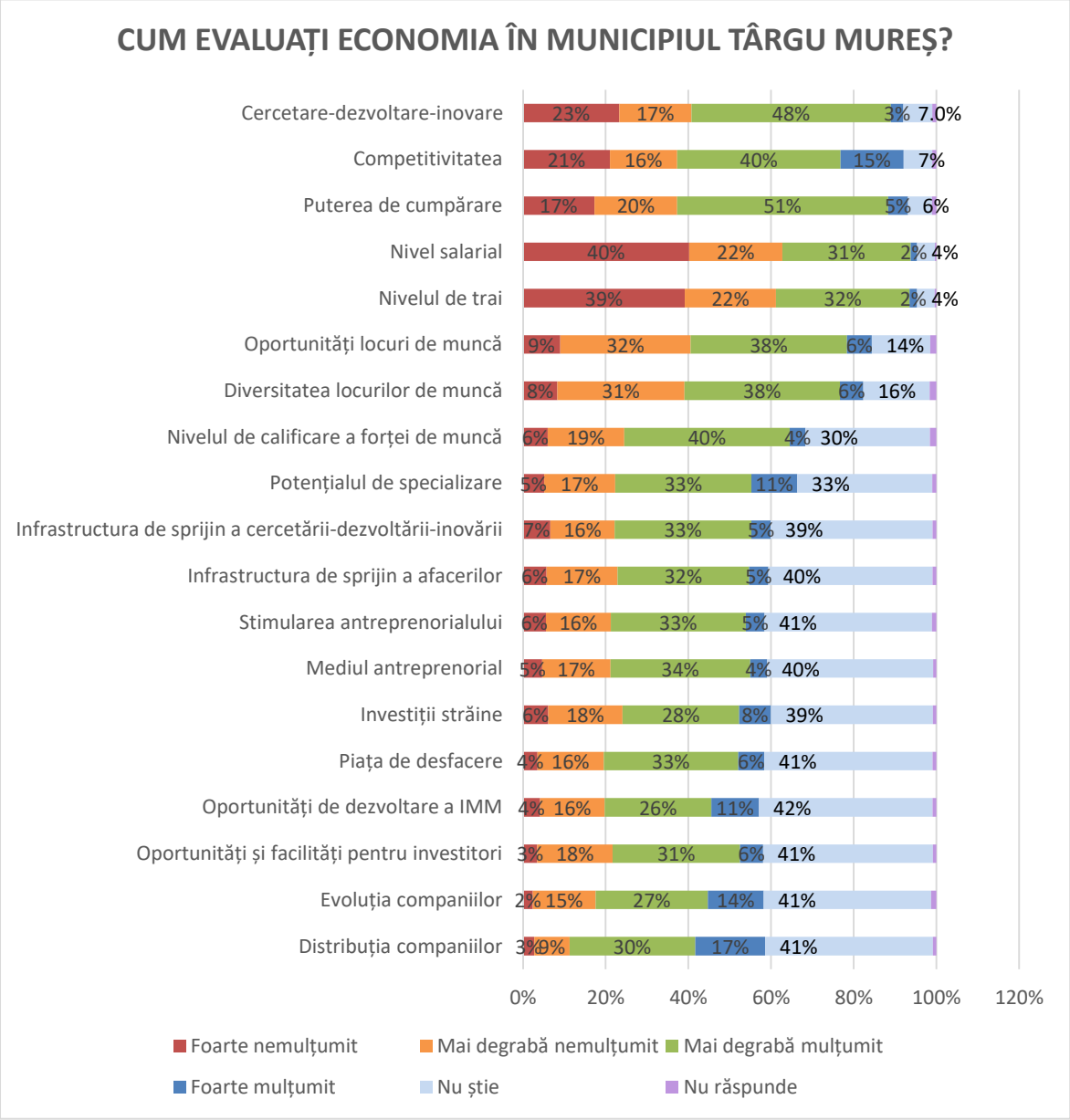
În proporție de 28.8% se consideră infrastructura de transport și mobilitate domeniu prioritar, în proporție de 22.3% se consideră economia locală ca domeniu prioritar, în proporție de 21.7% se consideră serviciile publice, în proporție de 15.5% se consideră mediul și schimbările climatice, iar în proporție de 11.7% se consideră echiparea tehnico-edilitară ca domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani.

Concluzii: Cele două domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani sunt: infrastructura de transport și mobilitate, în proporție de 28.8%, economia locală, în proporție de 22.3%.

4.2 Cum evaluați economia în municipiul Târgu Mureș?

Nivelul de mulțumire se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește cercetarea-dezvoltarea-inovarea, majoritatea respondenților, în proporție de 51% sunt mulțumiți, în timp ce 41% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 8% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește competitivitatea, majoritatea respondenților, în proporție de 55% sunt mulțumiți, în timp ce 37% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 8% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește puterea de cumpărare, majoritatea respondenților, în proporție de 56% sunt mulțumiți, în timp ce 37% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește nivelul salarial, majoritatea respondenților, în proporție de 62% sunt nemulțumiți, în timp ce 33% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește nivelul de trai, majoritatea respondenților, în proporție de 61% sunt nemulțumiți, în timp ce 34% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește oportunitate locuri de muncă, majoritatea respondenților, în proporție de 44% sunt mulțumiți, în timp ce 41% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 15% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește diversitatea locurilor de muncă, majoritatea respondenților, în proporție de 44% sunt mulțumiți, în timp ce 39% sunt nemulțumiți de economia municipiului, iar 17% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește diversitatea nivelul de calificare a forței de muncă, majoritatea respondenților, în proporție de 44% sunt mulțumiți, în timp ce 25% sunt nemulțumiți de economia municipiului, 30% nu știu, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește diversitatea potențialul de specializare, majoritatea respondenților, în proporție de 44% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți de economia municipiului, 33% nu știu, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de sprijin a cercetării-dezvoltării-inovării, majoritatea respondenților, în proporție de 39% nu știau cum să evalueze acest punct, 38% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de sprijin a afacerilor, majoritatea respondenților, în proporție de 40% nu știau cum să evalueze acest punct, 37% sunt mulțumiți, în timp ce 23% sunt nemulțumiți.

În ceea ce privește stimularea antreprenoriatului, majoritatea respondenților, în proporție de 41% nu știau cum să evalueze acest punct, 37% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți, iar 2% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește mediul antreprenorial, majoritatea respondenților, în proporție de 40% nu știau cum să evalueze acest punct, 38% sunt mulțumiți, în timp ce 21% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește investițiile străine, majoritatea respondenților, în proporție de 39% nu știau cum să evalueze acest punct, 36% sunt mulțumiți, în timp ce 24% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește piața de desfacere, majoritatea respondenților, în proporție de 41% nu știau cum să evalueze acest punct, 39% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți.

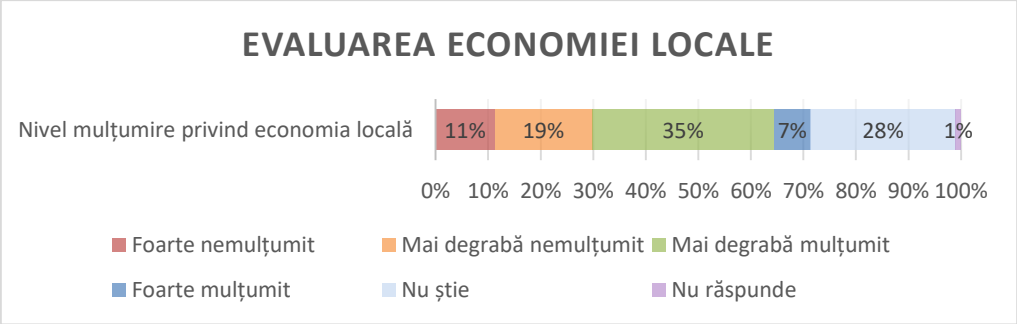
În ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare a IMM, majoritatea respondenților, în proporție de 42% nu știau cum să evalueze acest punct, 37% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește oportunitățile și facilitățile pentru investitori, majoritatea respondenților, în proporție de 41% nu știau cum să evalueze acest punct, 37% sunt mulțumiți, în timp ce 21% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește evoluția companiilor, majoritatea respondenților, în proporție de 41% sunt mulțumiți, 41% nu știau cum să evalueze acest punct, în timp ce 17% sunt nemulțumiți, iar 1% nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește distribuția companiilor, majoritatea respondenților, în proporție de 47% sunt mulțumiți, 41% nu știau cum să evalueze acest punct, în timp ce 12% sunt nemulțumiți.

Evaluarea economiei locale se prezintă după cum urmează:

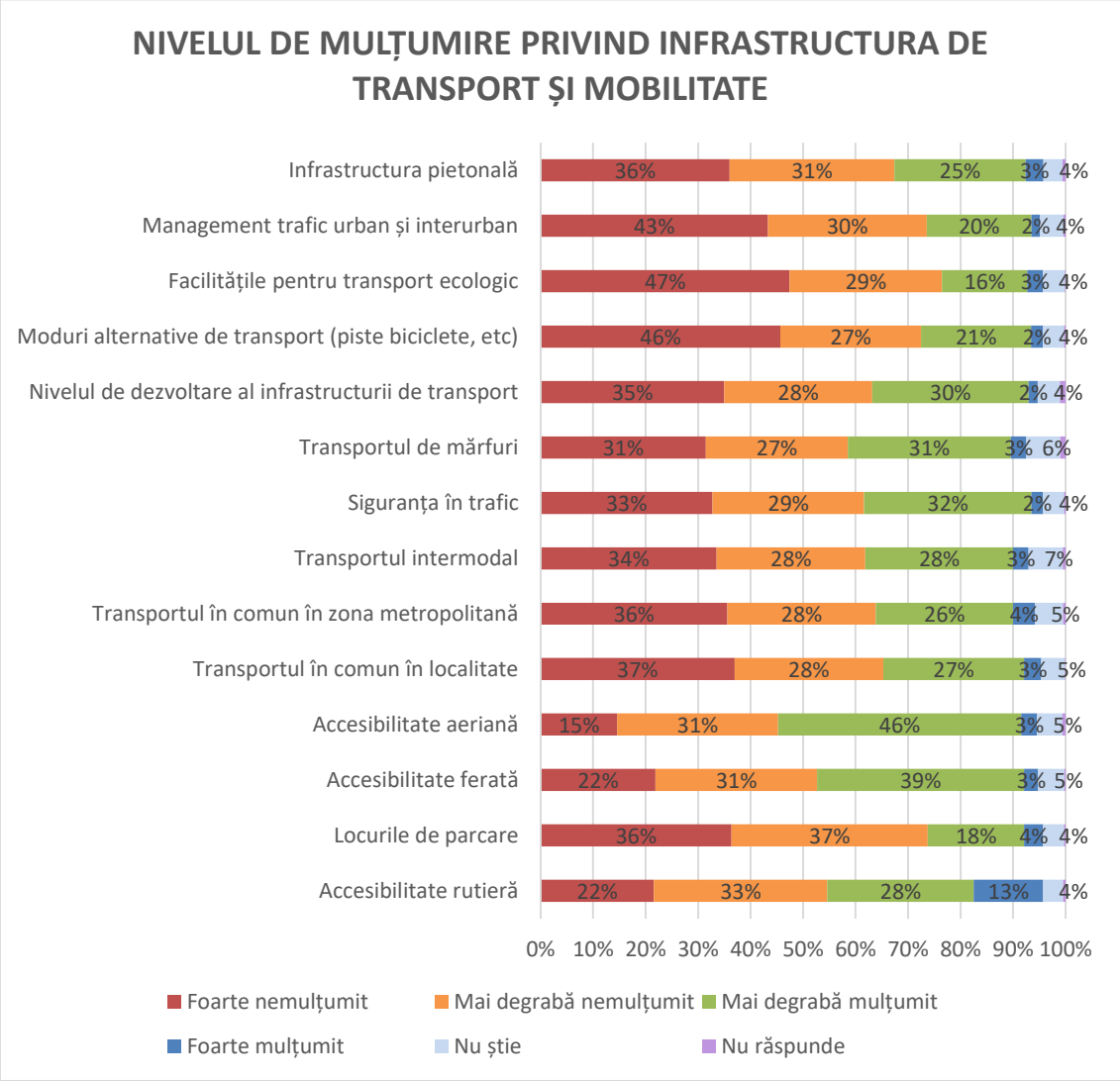
Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 42% sunt mulțumiți, în timp ce 30% sunt nemulțumiți de economia locală, 28% nu știau cu să evalueze acest punct iar 1% nu au oferit răspuns.

5 INFRASTRUCTURA DE TRANSPORT ȘI MOBILITATE

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

5.1 Cum evaluați infrastructura de transport și mobilitate în județul Mureș?

Nivelul de mulțumire se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește infrastructura pietonală, majoritatea respondenților, în proporție de 67% sunt nemulțumiți, în timp ce 28% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește managementul de trafic urban și interurban, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt nemulțumiți, în timp ce 22% sunt mulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește facilitățile pentru transport ecologic (autobuze și mașini electrice, biciclete, trotinete etc.), majoritatea respondenților, în proporție de 76% sunt nemulțumiți, în timp ce 19% sunt mulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește modurile alternative de transport, majoritatea respondenților, în proporție de 72% sunt nemulțumiți, în timp ce 23% sunt mulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește nivelul de dezvoltare al infrastructurii de transport, majoritatea respondenților, în proporție de 63% sunt nemulțumiți, în timp ce 32% sunt mulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește traficul de mărfuri, majoritatea respondenților, în proporție de 59% sunt nemulțumiți, în timp ce 34% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește siguranța în trafic, majoritatea respondenților, în proporție de 62% sunt nemulțumiți, în timp ce 34% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește transportul intermodal, majoritatea respondenților, în proporție de 62% sunt nemulțumiți, în timp ce 31% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește transportul în comun în zona metropolitană, majoritatea respondenților, în proporție de 64% sunt nemulțumiți, în timp ce 30% sunt mulțumiți, iar 6% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește transportul în comun în localitate, majoritatea respondenților, în proporție de 65% sunt nemulțumiți, în timp ce 30% sunt mulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

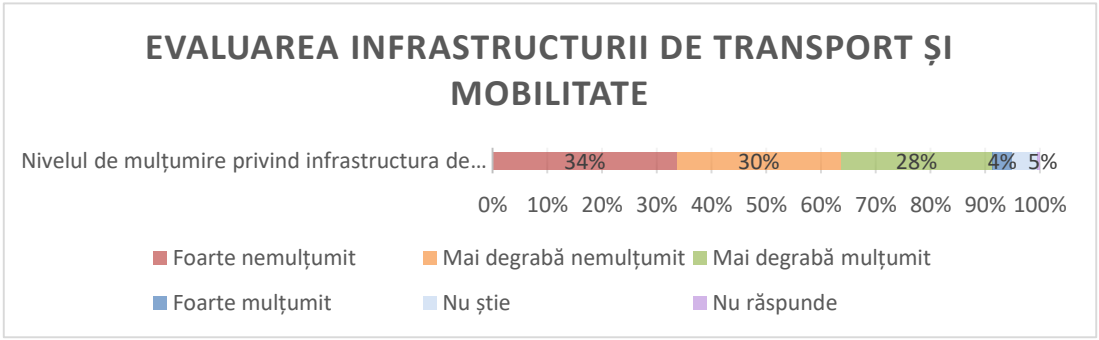
În ceea ce privește accesibilitatea aeriană, majoritatea respondenților, în proporție de 49% sunt mulțumiți, în timp ce 45% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 6% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește accesibilitatea ferată, majoritatea respondenților, în proporție de 53% sunt nemulțumiți, în timp ce 42% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește locurile de parcare, majoritatea respondenților, în proporție de 74% sunt nemulțumiți, în timp ce 22% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește accesibilitatea rutieră, majoritatea respondenților, în proporție de 55% sunt nemulțumiți, în timp ce 41% sunt mulțumiți de infrastructură, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

Evaluarea infrastructurii de transport și mobilitate se prezintă după cum urmează:

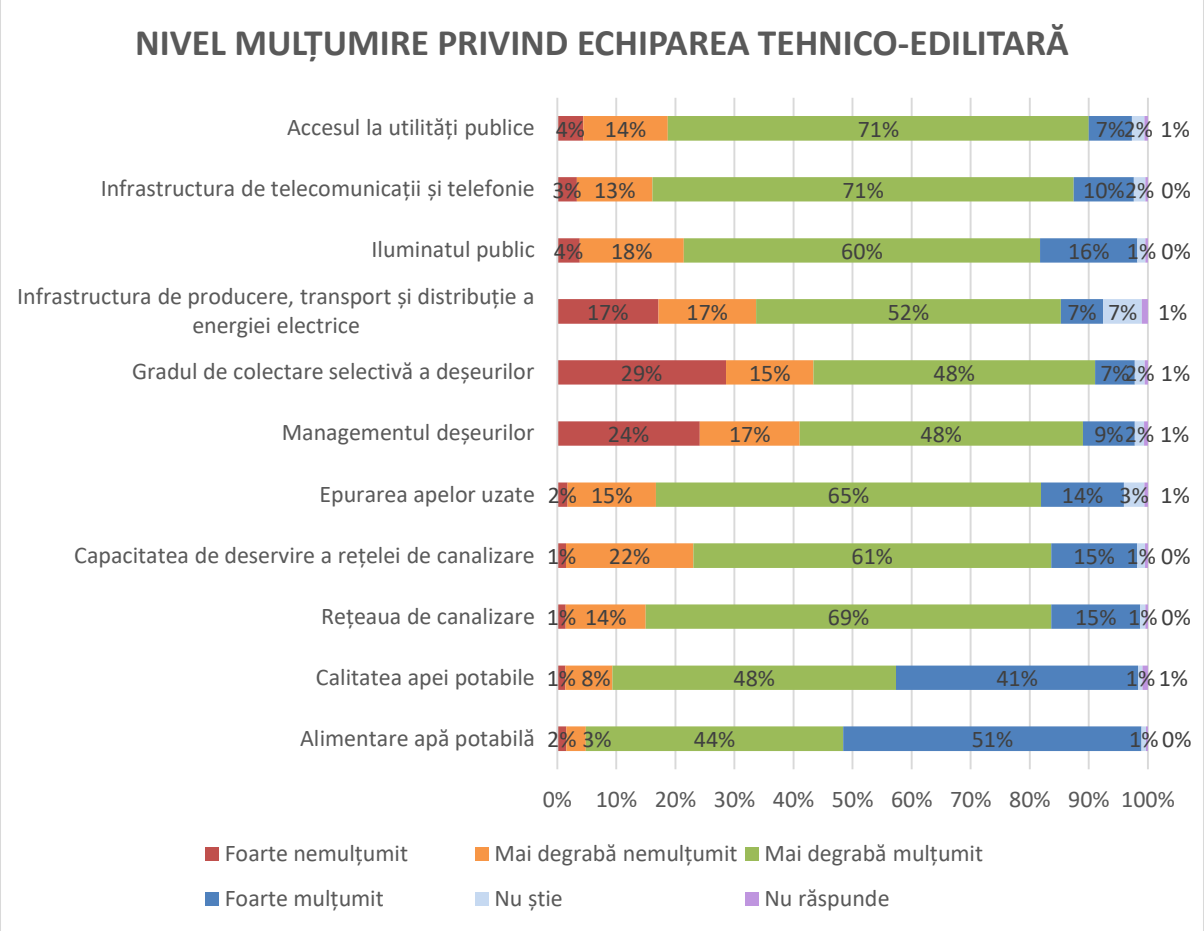
Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 64% sunt nemulțumiți, în timp ce 32% sunt mulțumiți de infrastructura de transport și mobilitate a județului Mureș.

6 ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

6.1 Cum evaluați echiparea tehnico-edilitară din municipiul Târgu Mureș?

Nivelul de mulțumire se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește accesul la utilități publice, majoritatea respondenților, în proporție de 78% sunt mulțumiți, în timp ce 19% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de telecomunicații și telefonie, majoritatea respondenților, în proporție de 81% sunt mulțumiți, în timp ce 16% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește iluminatul public, majoritatea respondenților, în proporție de 76% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice, majoritatea respondenților, în proporție de 59% sunt mulțumiți, în timp ce 34% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește gradul de colectare selectivă a deșeurilor, majoritatea respondenților, în proporție de 55% sunt mulțumiți, în timp ce 43% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește managementul deșeurilor, majoritatea respondenților, în proporție de 57% sunt mulțumiți, în timp ce 41% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește epurarea apelor uzate, majoritatea respondenților, în proporție de 79% sunt mulțumiți, în timp ce 17% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

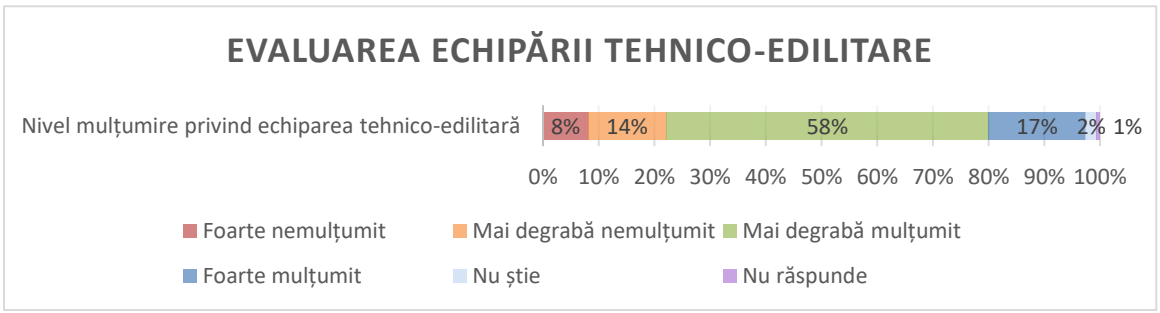
În ceea ce privește capacitatea de deservire a rețelei de canalizare, majoritatea respondenților, în proporție de 76% sunt mulțumiți, în timp ce 23% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește rețeaua de canalizare, majoritatea respondenților, în proporție de 84% sunt mulțumiți, în timp ce 15% sunt nemulțumiți de infrastructură, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește calitatea apei potabile, majoritatea respondenților, în proporție de 89% sunt mulțumiți, în timp ce 9% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește alimentarea cu apă potabile, majoritatea respondenților, în proporție de 94% sunt mulțumiți, în timp ce 5% sunt nemulțumiți, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

Evaluarea echipării tehnico-edilitare se prezintă după cum urmează:

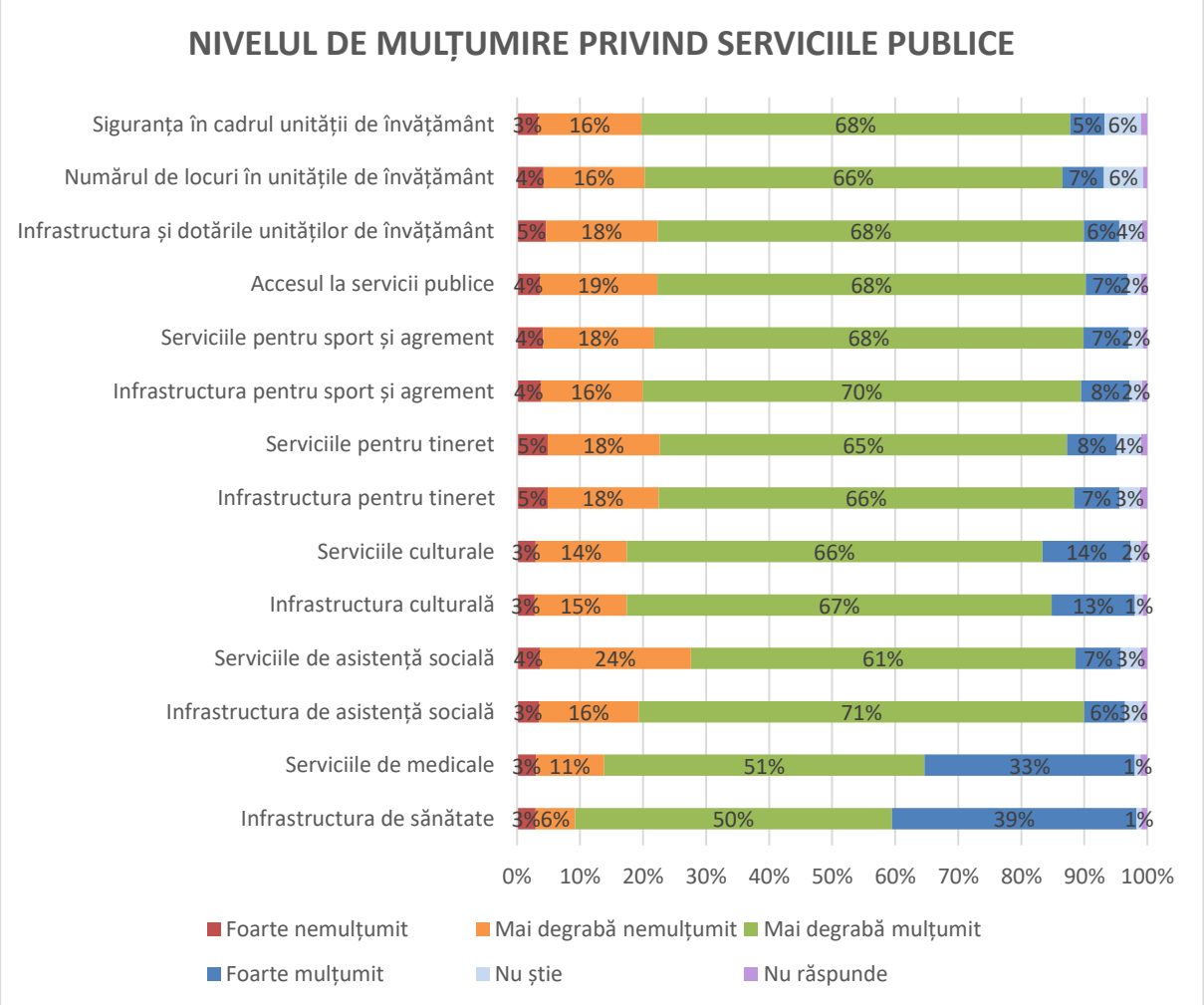
Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 75% sunt mulțumiți, în timp ce în proporție de 22% sunt nemulțumiți de echiparea tehnico-edilitară.

7 SERVICII PUBLICE

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

7.1 Cum evaluați serviciile publice din municipiul Târgu Mureș

Nivelul de mulțumire se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește siguranța în cadrul unității de învățământ, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește numărul de locuri în unitățile de învățământ, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura și dotările unităților de învățământ, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește accesul la servicii publice, majoritatea respondenților, în proporție de 75% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile pentru sport și agrement, majoritatea respondenților, în proporție de 75% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura pentru sport și agrement, majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce 20% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile pentru tineret, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 23% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura pentru tineret, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 23% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile culturale, majoritatea respondenților, în proporție de 80% sunt mulțumiți, în timp ce 17% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

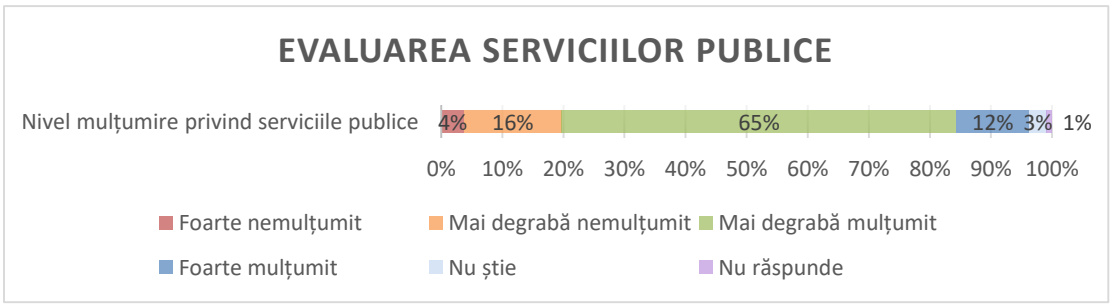
În ceea ce privește infrastructura culturală, majoritatea respondenților, în proporție de 80% sunt mulțumiți, în timp ce 18% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile de asistență socială, majoritatea respondenților, în proporție de 68% sunt mulțumiți, în timp ce 28% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de asistență socială, majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce 19% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește serviciile medicale, majoritatea respondenților, în proporție de 84% sunt mulțumiți, în timp ce 14% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește infrastructura de sănătate, majoritatea respondenților, în proporție de 89% sunt mulțumiți, în timp ce 9% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

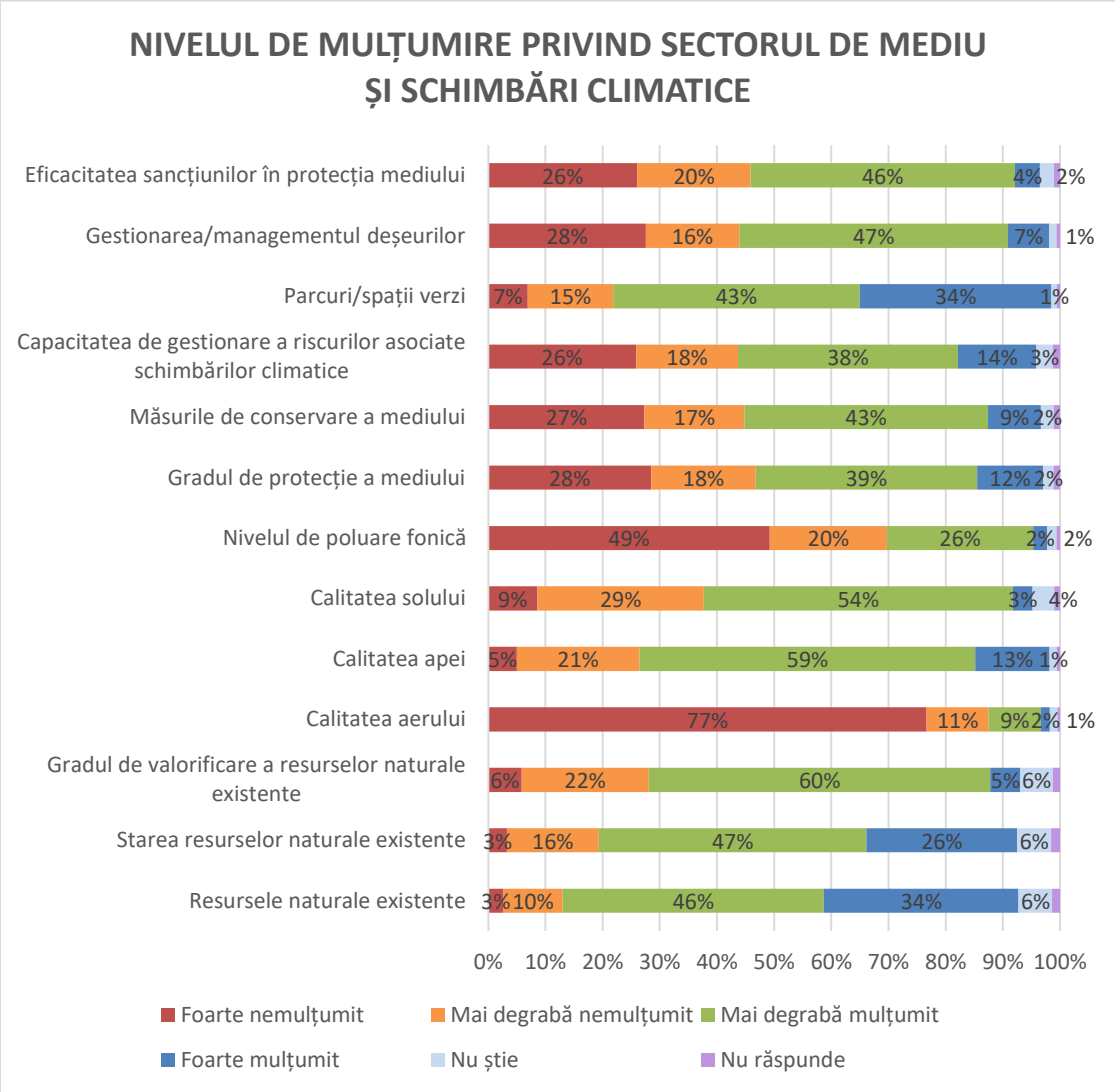
Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce în proporție de 20% sunt nemulțumiți de serviciile publice din municipiul Târgu Mureș.

8 SECTORUL DE MEDIU ȘI SCHIMBĂRI CLIMATICE

În cadrul chestionarului, distribuit în vederea actualizării ” Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Târgu Mureș 2021-2030", au fost adresate următoarele întrebări:

8.1 Cum evaluați sectorul de mediu și schimbări climatice din municipiul Târgu Mureș?

Nivelul de mulțumire se prezintă după cum urmează:

În ceea ce privește eficacitatea sancțiunilor în protecția mediului, majoritatea respondenților, în proporție de 51% sunt mulțumiți, în timp ce 46% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește gestionarea/managementul deșeurilor, majoritatea respondenților, în proporție de 54% sunt mulțumiți, în timp ce 44% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește parcurile/spațiile verzi, majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce 22% sunt nemulțumiți, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește capacitatea de gestionare a riscurilor asociate schimbărilor climatice, majoritatea respondenților, în proporție de 52% sunt mulțumiți, în timp ce 44% sunt nemulțumiți, iar 4% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește măsurile de conservare a mediului, majoritatea respondenților, în proporție de 52% sunt mulțumiți, în timp ce 45% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește gradul de protecție a mediului, majoritatea respondenților, în proporție de 50% sunt mulțumiți, în timp ce 47% sunt nemulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește nivelul de poluare fonică, majoritatea respondenților, în proporție de 69% sunt nemulțumiți, în timp ce 28% sunt mulțumiți, iar 3% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește calitatea solului, majoritatea respondenților, în proporție de 57% sunt mulțumiți, în timp ce 38% sunt nemulțumiți, iar 5% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește calitatea apei, majoritatea respondenților, în proporție de 72% sunt mulțumiți, în timp ce 26% sunt nemulțumiți, iar 2% nu știu sau nu au oferit răspuns.

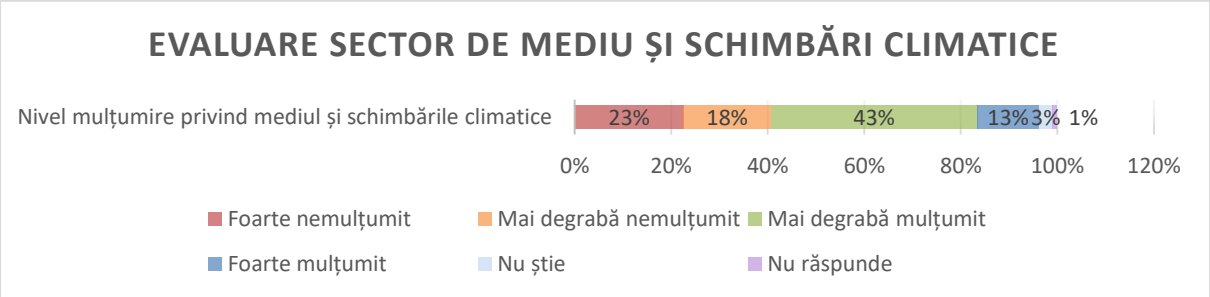
În ceea ce privește calitatea aerului, majoritatea respondenților, în proporție de 88% sunt nemulțumiți, în timp ce 11% sunt mulțumiți, iar 1% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește gradul de valorificare a resurselor naturale existente, majoritatea respondenților, în proporție de 65% sunt mulțumiți, în timp ce 28% sunt nemulțumiți, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește starea resurselor naturale existente, majoritatea respondenților, în proporție de 73% sunt mulțumiți, în timp ce 19% sunt nemulțumiți, iar 8% nu știu sau nu au oferit răspuns.

În ceea ce privește resursele naturale existente, majoritatea respondenților, în proporție de 80% sunt mulțumiți, în timp ce 13% sunt nemulțumiți, iar 7% nu știu sau nu au oferit răspuns.

Evaluarea sectorului de mediu și schimbări climatice se prezintă după cum urmează:

Concluzie: Majoritatea respondenților, în proporție de 56% sunt mulțumiți, în timp ce 41% sunt nemulțumiți de sectorul de mediu și schimbări climatice din municipiul Târgu Mureș.

9 CONCLUZII

Evaluarea nivelului de mulțumire privind calitatea vieții - Majoritatea respondenților, în proporție de 51,4% sunt mai degrabă mulțumiți, în proporție de 10,8% sunt foarte mulțumiți, în timp ce 15,2% sunt foarte nemulțumiții, iar 19,6% mai degrabă nemulțumiți de calitatea vieții în municipiul Târgu Mureș, 3% din respondenți nu știu sau nu au oferit răspuns.

Elemente care împiedică în cea mai mare măsură dezvoltarea municipiului Târgu Mureș - Principalele două elemente care împiedică în cea mai mare măsură dezvoltarea municipiului Târgu Mureș sunt implementarea strategiei de dezvoltare a municipiului și fonduri de dezvoltare insuficiente.

Aspect pozitiv/punct tare al municipiului Târgu Mureș - Cel mai important aspect pozitiv al municipiului Târgu Mureș îl reprezintă infrastructura rutieră, în proporție de 13%, urmată de spațiile de agrement și recreere, în proporție de 12%.

Punct slab al municipiului Târgu Mureș - Cel mai mare punct slab al municipiului Târgu Mureș îl reprezintă mobilitatea deficitară, în proporție de 24%, urmată de poluarea mediului, în proporție de 17%.

Proiect prioritar care ar trebui implementat în următorii 7 ani în municipiul Târgu Mureș - Proiectul prioritar ce ar trebuie implementară în următorii ani vizează dezvoltarea și modernizarea infrastructurii municipiului Târgu Mureș, în proporție de 12%, urmată de reducerea poluării industriale, în proporție de 11%.

Două domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani - Cele două domenii pe care municipiul Târgu Mureș ar trebui să le finanțeze/sprijine prioritar în următorii 7 ani sunt: infrastructura de transport și mobilitate, în proporție de 28.8%, economia locală, în proporție de 22.3%.

Evaluarea economiei locale - Majoritatea respondenților, în proporție de 42% sunt mulțumiți, în timp ce 30% sunt nemulțumiți de economia locală, 28% nu știau cu să evalueze acest punct iar 1% nu au oferit răspuns.

Evaluarea infrastructurii de transport și mobilitate - Majoritatea respondenților, în proporție de 64% sunt nemulțumiți, în timp ce 32% sunt mulțumiți de infrastructura de transport și mobilitate a județului Mureș.

Evaluarea echipării tehnico-edilitare - Majoritatea respondenților, în proporție de 75% sunt mulțumiți, în timp ce în proporție de 22% sunt nemulțumiți de echiparea tehnico-edilitară.

Evaluarea serviciilor publice - Majoritatea respondenților, în proporție de 77% sunt mulțumiți, în timp ce în proporție de 20% sunt nemulțumiți de serviciile publice din municipiul Târgu Mureș.

Evaluarea sectorului de mediu și schimbări climatice - Majoritatea respondenților, în proporție de 56% sunt mulțumiți, în timp ce 41% sunt nemulțumiți de sectorul de mediu și schimbări climatice din municipiul Târgu Mureș.